ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΝΟ: 15472
ΚΩΕ: 15341

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ με θέμα:

ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ ΜΕ ΝΕΑΝΙΚΟ ΔΙΑΒΗΤΗ

ΕΛΕΝΗ ΓΚΙΚΑ

ΤΟΜΟΣ Ι

ΑΘΗΝΑ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή στην έρευνα.....σελ. 1

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ
Ι. ΙΑΤΡΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΙΝΣΟΥΛΙΝΟ-ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥ ΔΙΑΒΗΤΗ

1. Ορισμός.....σελ. 5
2. Ιστορική αναδρομή.....σελ. 6
3. Ταξινόμηση του Σακχαρώδη Διαβήτη.....σελ. 7
4. Συχνότητα εμφάνισης του Σακχαρώδη Διαβήτη.....σελ. 8
5. Φυσιολογικοί μηχανισμοί ρύθμισης γλυκόζης και η περίπτωση του νεανικού διαβήτη.....σελ. 9
6. Ιατρική αντιμετώπιση του νεανικού διαβήτη.....σελ. 12
   - 6.Α. Ινσουλινοθεραπεία και κίνδυνοι
     - Α.α.Η υπογλυκαιμία ως πιθανός κίνδυνος της ινσουλινοθεραπείας.....σελ. 13
     - Α.β.Η υπεργλυκαιμία ως πιθανός κίνδυνος της ινσουλινοθεραπείας.....σελ. 17
   - 6.Β. Διατροφή.....σελ. 17
   - 6.Γ. Αυτορύθμιση και αυτοέλεγχος του νεανικού διαβήτη.....σελ. 18
   - 6.Δ. Άσκηση.....σελ. 19
   - 6.Ε. Θεραπευτική εκπαίδευση του εφήβου με νεανικό διαβήτη.....σελ. 20

ΙΙ. ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

1. Θεωρητικές προσεγγίσεις στις εφηβείας με έμφαση στις σωματικές αλλαγές.....σελ. 22
2. Ψυχαναλυτική προσέγγιση της εφηβείας.....σελ. 23
3. Γνωστική και εξελικτική προσέγγιση σύμφωνα με τους Piaget & Erikson.....σελ. 26
4. Επιδράσεις της εφηβείας σε σωματικό επίπεδο.....σελ. 28
5. Επιδράσεις της εφηβείας σε γνωστικό επίπεδο.....σελ. 30
6. Επιδράσεις της εφηβείας σε ψυχοσυναισθηματικό επίπεδο.....σελ. 33
7. Επιδράσεις της εφηβείας σε κοινωνικό επίπεδο
   - 7.Α. Σχέσεις με τους γονείς.....σελ. 35
   - 7.Β. Σχέσεις με τα αδέλφια.....σελ. 37
   - 7.Γ. Σχέσεις με τους συνομηλίκους.....σελ. 38
8. Αυτοαντίληψη και Αυτοεκτίμηση.....σελ. 39
   - 8.Α. Η ανάπτυξη της αυτοαντίληψης κατά την περίοδο της εφηβείας.....σελ. 41
   - 8.Β. Η αυτοεκτίμηση κατά την περίοδο της εφηβείας.....σελ. 42
   - 8.Γ. Η εικόνα σώματος κατά την περίοδο της εφηβείας.....σελ. 43

ΙΙΙ. ΕΦΗΒΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΒΗΤΗΣ

1. Επιδείνωση του μεταβολικού ελέγχου στους εφήβους με νεανικό διαβήτη.....σελ. 50
1.Α. Οργανικοί παράγοντες που επηρεάζουν τον μεταβολικό έλεγχο στους εφήβους με νεανικό διαβήτη.....σελ. 51
1.Β. Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες που επηρεάζουν τον μεταβολικό έλεγχο στους εφήβους με νεανικό διαβήτη.....σελ. 52
2. Επίδραση του διαβήτη τους σχέσεις του εφήβου με τους γονείς και τους συνομηλίκους του
2.Α. Επίδραση του διαβήτη τους σχέσεις του εφήβου με τους γονείς του.....σελ. 54
2.Β. Επίδραση του διαβήτη τους σχέσεις του εφήβου με τους συνομηλίκους του.....σελ. 56
3. Επίδραση του διαβήτη στην εικόνα του σώματος του εφήβου και στην αυτοεκτίμηση του
3.Α. Διαβήτης και εικόνα του σώματος.....σελ. 57
3.Β. Διαβήτης και αυτοεκτίμηση.....σελ. 58
4. Ψυχολογικές αντιδράσεις των εφήβων με νεανικό διαβήτη.....σελ. 59
5. Αμυντικοί μηχανισμοί των εφήβων με νεανικό διαβήτη.....σελ. 62
6. Διαβήτης και ποιότητα ζωής.....σελ. 62
7. Διαβήτης και ψυχολογική ένταση.....σελ. 64
8. Διαβήτης και στρατηγικές αντιμετώπισης του στρες που συνδέεται με την ασθένεια.....σελ. 65
9.Διαβήτης και γνωστική αναπαράσταση της ασθένειας.....σελ. 68

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ
ΙV. ΨΥΧΙΚΟ ΒΙΩΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΒΗΤΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ

1. Ψυχολογικοί παράγοντες και έναρξη της ασθένειας του διαβήτη.....σελ. 70
2. Χρόνια ασθένεια και ψυχολογική απήχηση.....σελ. 71
2.Α.Ψυχολογικές αντιδράσεις απέναντι στο νεανικό διαβήτη.....σελ. 72
2.Β.Στάδια αποδοχής του διαβήτη σύμφωνα με τον J. P. Assal.....σελ. 75
2.Γ.Το αδιέξοδο συνδεόμενο με την αποδοχή της ασθένειας
Γ.α. Η διανοητική ψευδό-αποδοχή.....σελ. 78
Γ.β. Η αγχώδης αντίδραση στην ασθένεια.....σελ. 79

V. ΝΕΑΝΙΚΟΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΕΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ

1. Σύνδεση του νεανικού διαβήτη με την κατάθλιψη.....σελ. 82
Α. Ο όρος της καταθλιπτικής δομής στο άτομο με διαβήτη.....σελ. 83
Β. Επεξεργασία της καταθλιπτικής δομής.....σελ. 85
2. Σύνδεση του νεανικού διαβήτη με το άγχος.....σελ. 86
3. Σύνδεση του νεανικού διαβήτη με διατροφικά προβλήματα συμπεριφοράς.....σελ. 89

VI. Η ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Η έννοια της ψυχικής διεργασίας της ασθένειας/η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα.....σελ. 94
1. Η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα σύμφωνα με τον S. Freud.....σελ. 94
2. Η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα σύμφωνα με τους J.Chemouni και G.Groddeck
2.Α. Η επιλογή του οργάνου.....σελ. 96
2.Β. Η αρρώστια εμφανίζεται ως «λόγος».....σελ. 96
2.Γ. Οι ρίζες, ο σκοπός και το νόημα της ασθένειας.....σελ. 97
3. Η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα σύμφωνα με τον F. Alexander
3.Α. Το άλμα από το ψυχικό στο σωματικό.....σελ. 98
3.Β. Η έννοια του ψυχοσωματικού συμπτώματος.....σελ. 98
3.Γ. Η επιλογή του οργάνου.....σελ. 99
4. Η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα σύμφωνα με την A. MacDougall
4.Α. Η αρχαϊκή έννοια του ψυχοσωματικού συμπτώματος.....σελ. 99
4. Β. Η έννοια του σωματικού φαινομένου στην αρχαϊκή υστερία.....σελ. 100
4. Γ. Η φύση της σύγκρουσης στην αρχαϊκή υστερία.....σελ. 100
5. Η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα σύμφωνα με την A.Garma
5.Α. Η ψυχογένεση: Θεωρία της εσωτερίκευσης της κακής μητέρας....σελ. 101
5.Β. Ο ρόλος του θεραπευτή.....σελ. 102
5.Γ. Κριτική.....σελ. 102
6. Η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα σύμφωνα με τον P. Marty
6. Α. Η σύσταση του ψυχοσωματικού συμπτώματος.....σελ. 102
6. Β. Η απόλυτη κατάθλιψη.....σελ. 103
6. Γ. Η εμφάνιση του σωματικού προβλήματος.....σελ. 103
6. Δ. «Ένα σώμα που δεν λέει τίποτα».....σελ. 104

VII. Η ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΙΝΣΟΥΛΙΝΟ-ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥ ΔΙΑΒΗΤΗ

1. Η ψυχοσωματική προσέγγιση του άγχους.....σελ. 105
2. Ο ρόλος του άγχους στην αιτιολογία και την εξέλιξη του διαβήτη
2.Α. Η σημασία των τραυματισμών στην εμφάνιση του διαβήτη.....σελ. 106
2.Β. Το άγχος και η εξέλιξη του διαβήτη.....σελ. 109
3. Το «νόημα» που αποδίδεται στα αγχωτικά γεγονότα για την αιτιολογία του διαβήτη
3.Α. Ο διαβήτης: ως σημείο αναφοράς στην προσωπική ιστορία του ατόμου.....σελ. 111
3.Β. Η ευθύνη του τραυματισμού.....σελ. 112
3.Γ. Οι τραυματισμοί με «λανθάνον» περιεχόμενο.....σελ. 112
3.Δ. Ο διαβήτης: μία μυστηριώδης πάθηση.....σελ. 113
3.Ε. Η κληρονομικότητα.....σελ. 113
3.ΣΤ. Ο τραυματισμός και η προβληματική του ατόμου.....σελ. 114

4. Ψυχοδυναμική προσέγγιση
4.Α. Έννοια της προσωπικότητας και του προφίλ
Α.α. Η θέση του F. Alexander.....σελ. 115
Α.β. Η άποψη του F. Dunbar.....σελ. 115
Α.γ.Οι ψυχοσωματικές αλληλεπιδράσεις κατά τους S. Nacht και M. Cohen.....σελ. 116
4.Β. Κριτική άποψη.....σελ. 117
5. Οι εμπλεκόμενες ψυχικές δομές
5.Α. Η ψυχική οργάνωση των διαβητικών: οι μη διανοητικοποιημένες νευρώσεις.....σελ. 118
5.Β. Η ψυχοσωματική ισορροπία του διαβήτη.....σελ. 119
5.Γ. Η αμφισβήτηση της αδυναμίας διανοητικοποίησης.....σελ. 121
5.Δ. Η ποικιλία των εμπλεκόμενων ψυχικών οργανώσεων.....σελ. 122
6. Θεωρητικές προσεγγίσεις για την έννοια της υπεραξίας .....σελ. 124
6.Α. Η έννοια της υπεραξίας.....σελ. 125
6.Β. Η σωματική μεταβίβαση.....σελ. 125
6. Γ. Η ψυχική αναδιοργάνωση.....σελ. 126
6. Δ. Παλινδρόμηση της λίμπιντο στο Εγώ.....σελ. 127
7. Θεωρητικές υποθέσεις της έρευνας.....σελ. 128

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

VIII. ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. Περιγραφή δείγματος.....σελ. 131
2. Επιλογή δείγματος/Δειγματοληπτικό πλαίσιο.....σελ. 132
3. Ερευνητικά εργαλεία
3.Α. Self Image Questionnaire for Greek Adolescents (S.I.Q.A.)....σελ. 143
3.Β. Thematic Apperception Test (T.A.T.).....σελ. 146
3.Γ. Κλινική συνέντευξη.....σελ. 153
4. Ερευνητική διαδικασία
4.Α. Ομάδα διαβήτη.....σελ. 154
4.Β. Ομάδα ελέγχου.....σελ. 155
5. Μεταβλητές.....σελ. 155

IX. Παρουσίαση Αποτελεσμάτων

1. Στατιστική ανάλυση του ερωτηματολογίου Self Image Questionnaire for Greek Adolescents (S.I.Q.A.).....σελ. 156
2. Συζήτηση στατιστικής ανάλυσης του S.I.Q.A.....σελ. 198
3. Ποιοτική ανάλυση του Thematic Apperception Test (T.A.T.).....σελ. 205
4. Συζήτηση ποιοτικής ανάλυσης του T.A.T.....σελ. 216
5. Ανάλυση περιεχομένου της κλινικής συνέντευξης.....σελ. 219
6. Σύνθεση-Γενικό συμπέρασμα.....σελ. 224

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνικές βιβλιογραφικές αναφορές.....σελ. 230
Ξενόγλωσσες βιβλιογραφικές αναφορές.....σελ. 234

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στην επιβλέπουσα καθηγήτρια κυρία Κλαίρη Συνοδινού για την αμέριστη καθοδήγηση, εμψύχωση και την πολύτιμη βοήθεια της στον σχεδιασμό και την διαμόρφωση της παρούσας έρευνας. Ευχαριστώ, τον καθηγητή κύριο Αναστάσιο Σταλίκα για τις πολύτιμες συμβουλές του αναφορικά με την μεθοδολογία της έρευνας και την αμέριστη υποστήριξη του. Ευχαριστώ, την κυρία Σμαρούλα Παντελή για την διάθεση του Self Image Questionnaire for Greek Adolescents. Θα ήθελα επίσης, να ευχαριστήσω τους γιατρούς, τον Ομότιμο Καθηγητή Παιδιατρικής κύριο Χρήστο Σ. Μπαρτσόκα, διευθυντή της Παιδιατρικής Ιδιωτικής Κλινικής «Μητέρα» για την ουσιώδη συμβολή του και τις γόνιμες επιστημονικές συζητήσεις, την κυρία Χριστίνα Καραγιάννη, παιδίατρο, στο Νοσοκομείο Παίδων «Π.& Α. Αγλαΐας Κυριακού» και τον κύριο Δημήτρη Δελή και την κυρία Ανδριανή Βαζαίου, παιδιάτρους, στο Διαβητολογικό Κέντρο του Νοσοκομείου Παίδων «Π. & Α. Αγλαΐας Κυριακού». Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους εφήβους με νεανικό διαβήτη καθώς και τους εφήβους χωρίς νεανικό διαβήτη που δέχθηκαν να συμμετάσχουν στην έρευνα. Τους ευχαριστώ ιδιαίτερα γιατί με έμαθαν πολλά για τις συναισθηματικές ανάγκες, τα προβλήματα και την ψυχοσύνθεση του εφήβου με διαβήτη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ

Η παρουσία μίας χρόνιας νόσου στην εφηβεία θέτει πολλά ερωτηματικά για την προϋπάρχουσα ψυχική δομή του ατόμου, αλλά κυρίως για τον τρόπο με τον οποίο εξελίσσεται αυτή η δομή στη συνύπαρξη της ζωής μαζί με την νόσο. Αυτός είναι ο κύριος σκοπός της έρευνας, η μελέτη *της ψυχικής αναδιοργάνωσης έπειτα από την εμφάνιση της νόσου.*

Έχουν πραγματοποιηθεί πολλές μελέτες οι οποίες ερευνούν την ψυχική αιτιότητα των χρόνιων σωματικών παθήσεων και της ψυχικής απήχησης που επιφέρει αυτή η εμπειρία. Το ερευνητικό ενδιαφέρον έχει επικεντρωθεί μέχρι σήμερα στην προηγούμενη ιστορία του ατόμου που έχει προσβληθεί από την νόσο παρά σε αυτό που βιώνει στο παρόν ή στο μέλλον.

Η νόσος του νεανικού διαβήτη υποχρεώνει τον έφηβο που έχει προσβληθεί από αυτή σε μείωση, αλλαγή ή και κατάργηση καθημερινών συνηθειών και σε υιοθέτηση νέων συνηθειών και εισάγει την έννοια της ανθρώπινης δυσλειτουργίας. Μία υπόθεση που θα μας απασχολήσει είναι η ανάγκη της αναζήτησης της ψυχοσωματικής αιτίας. Η σωματική ασθένεια υπενθυμίζει στον άνθρωπο ότι είναι ευάλωτος και θνητός. Το συναίσθημα της οργανικής αδυναμίας δεν αντέχεται εύκολα, γεγονός που εξηγεί την αναζήτηση ψυχικής αιτιότητας σε αυτήν την προδοσία του σώματος. Ακόμη και αν θεωρούμε ότι η ψυχική αναδιοργάνωση έπεται της νόσου, ο νεανικός διαβήτης δεν ξεφεύγει από αυτήν την αναζήτηση. Ο χρόνιος χαρακτήρας της νόσου, η σοβαρότητά της, η «παρουσία-απουσία» της νόσου επιβάλλουν στον ψυχισμό να δώσει ένα νόημα και εμπλέκουν αναπόφευκτα διάφορες ψυχικές διεργασίες. Ο χειρισμός του διαβήτη, τόσο σε πρακτικό όσο και σε ψυχικό επίπεδο, η εμφάνιση υπογλυκαιμικών ή υπεργλυκαιμικών αδιαθεσιών, ή ακόμα και διαβητικού κώματος, φαίνεται να είναι σε συνάρτηση με το παρόν βίωμα της νόσου, υπό την έννοια της υπεραξίας που εναποθέτει το άτομο στα γεγονότα, και διακινούνται ασυνείδητες επιθυμίες και αγωνίες. Κατά συνέπεια, φαίνεται ότι το νόημα της *υπεραξίας* της ψυχικής ασθένειας εισάγει μια *ψυχική αναδιοργάνωση.*

Ταιριάζει λοιπόν, να τοποθετήσουμε το νόημα της ασθένειας στις διάφορες ψυχοσωματικές θεωρίες. Οι κύριες θεωρητικές υποθέσεις θα είναι [1] :

- Από την στιγμή της εμφάνισής του, ο νεανικός διαβήτης λαμβάνει νόημα στην ψυχοσυναισθηματική οικονομία του ατόμου και παίζει ενεργό ρόλο στην εξέλιξη της σχέσης του ατόμου με τον εαυτό και με το σώμα του;
- Η υπεραξία της σωματικής αποδιοργάνωσης αποτελείται από συναισθήματα, ασυνείδητες αναπαραστάσεις και αμυντικούς μηχανισμούς και οδηγεί σε μία ψυχική αναδιοργάνωση;
- Ο χειρισμός του διαβήτη (ιατρική παρακολούθηση, ενέσεις ινσουλίνης, διατροφή, αυτοέλεγχος), η εμφάνιση αδιαθεσίας (υπογλυκαιμία, υπεργλυκαιμία, διαβητικό κώμα) συσχετίζονται με το παρόν βίωμα της ασθένειας και την εμφάνιση υποσυνείδητων επιθυμιών και αγωνιών;
- Η ναρκισσιστική επικέντρωση επιδρά στην εικόνα σώματος και στην αναπαράσταση του ατόμου για τον εαυτό του;
- Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη παρουσιάζουν διατροφικά διαταραγμένες συμπεριφορές όπως υποδοσολογία ή παράλειψη ινσουλίνης, κατανάλωση τροφής κρυφά από τους γονείς, εμετός, λιγοφαγία, βουλιμικά επεισόδια;

Στο πρώτο μέρος της μελέτης διερευνώνται θεωρητικά ο νεανικός διαβήτης και η εφηβική περίοδος ξεχωριστά και ανεξάρτητα, καθώς και η συνύπαρξη του νεανικού διαβήτη και της εφηβείας.

Το δεύτερο μέρος της μελέτης περιλαμβάνει τη θεωρητική διερεύνηση σε σχέση με την ασθένεια και την ψυχική καθώς και ψυχοσωματική οργάνωση.

Το τρίτο μέρος της έρευνας περιλαμβάνει την ερευνητική προσέγγιση του θέματος. Για την συλλογή του ερευνητικού υλικού χρησιμοποιήθηκαν το ερωτηματολόγιο Self Image Questionnaire for Greek Adolescents (S.I.Q.A.), η προβολική δοκιμασία Thematic Apperception Test και τέλος μία σύντομη κλινική συνέντευξη. Στην έρευνα συμμετείχαν 104 έφηβοι με νεανικό διαβήτη και 146 έφηβοι

[1] Οι υποθέσεις της παρούσας έρευνας αναφέρονται εκτενέστερα στη σελίδα 131, κεφάλαιο VIII, Μέθοδος Έρευνας.

χωρίς νεανικό διαβήτη. Στόχος της έρευνας ήταν η μελέτη της εικόνας του εαυτού μέσω της υποκειμενικής αντίληψης του από τους ίδιους τους συμμετέχοντες.

Πιο συγκεκριμένα, θα διερευνηθούν οι εξής υποθέσεις:

- Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη θα έχουν χειρότερη επίδοση σε όλες τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.σε σύγκριση με τους φυσιολογικούς εφήβους;
- Όσον αφορά το φύλο, τα κορίτσια με νεανικό διαβήτη θα έχουν χειρότερη εικόνα για τον εαυτό τους όπως θα προκύψει από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. συγκριτικά με τα αγόρια και συγκριτικά με τα κορίτσια δίχως διαβήτη;
- Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη, που βρίσκονται στην όψιμη εφηβεία θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους από τους εφήβους που βρίσκονται στην προεφηβεία καθώς και από εκείνους που βρίσκονται στην κυρίως εφηβεία. Η υπόθεση θα επαληθευτεί και για την ομάδα ελέγχου;
- Οι έφηβοι που έχουν ως μόνιμη κατοικία την Αθήνα θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους όπως θα προκύψει από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. σε σύγκριση με τους εφήβους που ζουν στην επαρχία;
- Όσα περισσότερα χρόνια διαβήτη έχει ο έφηβος, τόσο θα βελτιώνεται η εικόνα για τον εαυτό του. Η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά μόνο την ομάδα διαβήτη;
- Αναφορικά με την διάρκεια της ασθένειας του διαβήτη τα κορίτσια θα έχουν χειρότερη εικόνα για τον εαυτό τους. Η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά μόνο την ομάδα διαβήτη;
- Οι έφηβοι οι οποίοι εμφάνισαν τον διαβήτη στην βρεφική και νηπιακή ηλικία θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους από τους εφήβους που εμφάνισαν τον διαβήτη στην παιδική και στην εφηβική ηλικία.; Η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά μόνο την ομάδα διαβήτη.
- Οι έφηβοι οι οποίοι εμφάνισαν τον διαβήτη στην βρεφική και νηπιακή ηλικία θα έχουν καλύτερη γλυκαιμική ρύθμιση από τους εφήβους που εμφάνισαν τον διαβήτη στην παιδική και στην εφηβική ηλικία, όπως προκύπτει από τον ετήσιο μέσο όρο γλυκοζυλιωμένης (HbA1c);

Είναι πολλά τα δεδομένα σχετικά με την ψυχολογία της διαβητικής νόσου και επιβάλλεται να εκτεθούν τα κυριότερα στοιχεία που περιβάλουν αυτή τη νόσο. Όμως ο στόχος θα είναι η προσέγγιση των διάφορων συνιστωσών από την οπτική γωνία της «ψυχικής αναδιοργάνωσης που επιφέρει η νόσος». Μέσα λοιπόν από αυτό το παραμορφωτικό πρίσμα η έρευνα θα επιχειρήσει να θέσει ορισμένα ερωτήματα.

Η εργασία πάνω στον διαβήτη προϋποθέτει την αναγνώριση της σωματικής βάσης μιας πάθησης της οποίας ο οργανικός χαρακτήρας είναι αναμφισβήτητος. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η πραγματικότητα που ο διαβήτης επιβάλλει στα άτομα που έχει προσβάλει. Για να επιτευχθεί αυτό, θα δοθεί μια συνοπτική εικόνα του τι είναι, από ιατρικής άποψης, ο διαβήτης που οφείλεται στην ανεπάρκεια ινσουλίνης, έχοντας, ωστόσο, το μέλημα να καταστεί αυτή η παρουσίαση κατανοητή στους μη ειδικούς.

Επιπλέον, θα πρέπει να παρουσιαστεί η έρευνα για τις ψυχικές διαταραχές παραβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο τον διαβήτη και την ψυχιατρική. Στη συνέχεια, μια «ψυχοσωματική» ανάγνωση επικεντρωμένη στην προέλευση της νόσου θα αποτελέσει αντικείμενο προβληματισμού. Τέλος, θα παρουσιαστούν οι μελέτες που αναφέρονται στις ψυχικές επιπτώσεις που προκαλεί η νόσος. Αυτές εγγράφονται βέβαια στην οπτική που επιλέχθηκε, και η εικόνα που θα προκύψει θα επιτρέψει να φωτιστεί η σχέση ανάμεσα στον διαβήτη και την ψυχική αναδιοργάνωση που απορρέει από τη νόσο[2].

[2] Σύμφωνα με την ιατρική ορολογία, ο νεανικός διαβήτης θεωρείται ως μία *νόσος* εφόσον αποτελεί μία διαταραχή της ομαλής λειτουργίας του οργανισμού. Από ψυχολογική άποψη, θεωρείται *ασθένεια* εφόσον χαρακτηρίζεται από έλλειψη δύναμης, σωματικού ή ψυχικού σθένους. Στην παρούσα μελέτη χρησιμοποιούνται και οι δύο όροι για να χαρακτηρίσουν τον νεανικό διαβήτη. (Τεγόπουλος-Φυτράκης, 1991).

«Αν εφηβεία σημαίνει αλλαγή, ο διαβήτης είναι μη αναστρέψιμος.
Αν εφηβεία σημαίνει εγκατάλειψη της παιδικής ηλικίας, ο διαβήτης δεν εγκαταλείπει ποτέ.
Αν εφηβεία σημαίνει αντιμετωπίζω τους γονείς, διαβήτης σημαίνει υπακοή στους κανόνες και στις απαιτήσεις του.
Αν εφηβεία σημαίνει περίοδος κρίσης, διαβήτης σημαίνει το αμετάβλητο, επαναληπτικότητα και ακρίβεια στην τήρηση των κανόνων.
Και ... Αν κάθε έφηβος επιθυμεί την ελευθερία ο διαβήτης βιώνεται συχνά ως εμπόδιο...»
DUVERGER Philippe, «Psychologie des adolescents diabétiques», 1997, p.23-28.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Ι. ΙΑΤΡΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ 1 (ΙΝΣΟΥΛΙΝΟΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥ) ΔΙΑΒΗΤΗ.

1. Ορισμός

Ο σακχαρώδης διαβήτης ορίζεται ως μεταβολική διαταραχή, η οποία προκύπτει από την ανεπάρκεια στην έκκριση ή/και τη δράση μιας ορμόνης, της ινσουλίνης. Η ανεπάρκεια ινσουλίνης προκύπτει είτε από την μείωση παραγωγής ινσουλίνης από το πάγκρεας, είτε από ανθεκτικότητα του οργανισμού κατά της ινσουλίνης. Ο τύπος 1 σακχαρώδης διαβήτης προκύπτει από την αυτοάνοσο καταστροφή των ινσουλινοπαραγωγών κυττάρων του παγκρέατος, από αντισώματα κατά των β-κυττάρων ή άλλου παράγοντος. (Μπίτσης, Σ., 2004).

Ο σακχαρώδης διαβήτης χαρακτηρίζεται από χρόνια υπεργλυκαιμία, λόγω διαταραχών του μεταβολισμού των υδατανθράκων, των λιπών και των πρωτεϊνών. Η χρόνια υπεργλυκαιμία οδηγεί μακροπρόθεσμα σε βλάβη, δυσλειτουργία και ανεπάρκεια διαφόρων οργάνων κυρίως των οφθαλμών, των νεφρών, των αγγείων και της καρδιάς.» (Κατσιλάμπρος, Ν., 2004).

Στο άτομο με διαβήτη, η συγκέντρωση γλυκόζης στο αίμα είναι αυξημένη. Στο υγιές άτομο, η συγκέντρωση γλυκόζης στο αίμα παρουσιάζει μικρές μεταβολές χάρη στο σύστημα γλυκορύθμισης του οργανισμού.

Με τον όρο υπεργλυκαιμία περιγράφονται οι τιμές του σακχάρου του αίματος νηστείας που υπερβαίνουν τα 140 mg/dl. Ως νηστεία ορίζεται η μη λήψη θερμίδων τουλάχιστον για οκτώ ώρες. Η τιμή του σακχάρου του αίματος νηστείας στα άτομα χωρίς διαβήτη κυμαίνεται μεταξύ 60 και 100 mg/dl. Μετά το φαγητό η υψηλότερη τιμή που επιτρέπεται να φθάσει το σάκχαρο του αίματος είναι τα 126 mg/dl (Therapy for Diabetes Mellitus and Related Disorders, 2004, p.6).

2. Ιστορική Αναδρομή

Η ετυμολογία του όρου *σακχαρώδης διαβήτης*, έχει ελληνική προέλευση από την λέξη «διαβαίνω» και σημαίνει αποβολή μεγάλων ποσοτήτων ούρων που περιέχουν σάκχαρο. (Petit Robert, 1989, Τεγόπουλος-Φυτράκης, 1991).

Ο όρος *διαβήτης* ως νόσος, αναφέρεται για πρώτη φορά σε ένα αιγυπτιακό πάπυρο που χρονολογείται από το 1500 π.Χ. Ο πρώτος που περιέγραψε την ασθένεια ήταν ο Αρεταίος από την Καππαδοκία τον 2^{ο} αιώνα μ.Χ. Επίσης, επινόησε και χρησιμοποίησε πρώτος τον όρο *Διαβήτης* που πιθανολογείται ότι σημαίνει ότι το άφθονο νερό που χρειάζεται το άτομο για να ανακουφίσει την δίψα του διαβαίνει κατ' ευθείαν από τα ούρα. (Shillitoe, R. W., 1988). Ο Γαληνός το 160 μ.Χ. περιγράφει τον διαβήτη ως μία σπάνια νόσο των νεφρών. Ο διαβήτης ήταν γνωστός και στους Ινδουιστές θεραπευτές οι οποίοι έδωσαν έμφαση στην γλυκύτητα των ούρων που χαρακτηρίζει την ασθένεια.

Ο γιατρός M. Dopson (1776) επιβεβαίωσε ότι το ζάχαρο, είναι αυξημένο στο αίμα των διαβητικών ασθενών, όπως συμβαίνει και στα ούρα τους, καθώς επίσης τον 17^{ο} αιώνα προστέθηκε ο όρος «σακχαρώδης» (mellitus) από τον T. Willis όταν διαπιστώνεται η αποβολή γλυκόζης στα ούρα. Το 1815, ο χημικός M. Cheveal ταυτοποίησε το ζάχαρο του αίματος, αποδεικνύοντας ότι πρόκειται για τη γλυκόζη. Συμπέρανε ότι το ζάχαρο δεν παραγόταν στους νεφρούς, όπως πίστευαν μέχρι τότε, αλλά ότι προϋπήρχε στο αίμα επειδή ο οργανισμός αδυνατούσε να το αφομοιώσει και για αυτό το λόγο κυκλοφορούσε σε αυξημένα επίπεδα. Στο δεύτερο ήμισυ του 18^{ου} αιώνα δύο σημαντικές εξελίξεις προετοίμασαν την αποκάλυψη ότι ο μεταβολισμός των υδατανθράκων παίζει κυρίαρχο ρόλο στην παθογένεια του διαβήτη. Πρώτον, η εφαρμοσμένη χημεία έγινε αποδεκτή ως εργαλείο για την διαγνωστική προσέγγιση της νόσου και δεύτερον, αναδείχθηκε και αναπτύχθηκε η ενδοκρινολογία ως επιστημονικός κλάδος. Ο C. Bernard (1855), εφαρμόζοντας φυσικές και χημικές μεθόδους, πέτυχε να δημιουργήσει τεχνητές συνθήκες της νόσου. (Τούντας, Χ., 2005, σελ. 21-22).

Ο P. Langerhans (1869) περιγράφει τα νησιδιακά κύτταρα του παγκρέατος. Τον 20ό αιώνα, διάφοροι ερευνητές όπως ο J. Brunner, ο J. von Mering και ο O. Minowski εξέφρασαν τη σχέση του παγκρέατος με τον διαβήτη. (Κατσιλάμπρος, Ν., 2004). Οι Ο.

Minowski και J. von Mering (1889) διαπιστώνουν ότι η παγκρεατεκτομή σε σκυλιά προκαλεί διαβήτη και αποδεικνύουν ότι ο διαβήτης είναι απότοκος βλαβών του παγκρέατος. Οι F. G. Banting και C. Best (1921) απομονώνουν την ινσουλίνη στο εργαστήριο. Το 1922 χορηγήθηκε για πρώτη φορά ινσουλίνη στον δεκατετράχρονο διαβητικό Leonard Thompson. Το 1923 οργανώθηκε η βιομηχανική παραγωγή καθαρής ινσουλίνης χωρίς προσμίξεις. Το 2002 κυκλοφόρησαν τα ανάλογα της ινσουλίνης με μακρό χρόνο δράσης, ινσουλίνη Glargine.Το ενδιαφέρον των ερευνητών σήμερα εστιάζεται στην αντιμετώπιση της μεταγευματικής υπεργλυκαιμίας και στην ανακάλυψη φαρμακευτικών ουσιών, οι οποίες με τη δράση τους θα περιορίζουν τα επίπεδα του σακχάρου στο αίμα, εμποδίζοντας την αύξηση τους μετά την λήψη γεύματος. (Τούντας, Χ., 2005).

3. Ταξινόμηση του σακχαρώδη διαβήτη

Σύμφωνα με την ταξινόμηση η οποία ισχύει μέχρι σήμερα, με βάση την αιτιολογία της νόσου, ο σακχαρώδης διαβήτης διακρίνεται σε σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1, σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2 και άλλους ειδικούς τύπους σακχαρώδη διαβήτη. (Mayfield, J., 1997, Report of the Expert Committee on the Diagnosis and Classification of Diabetes Mellitus, 2003, Μπίτσης, Σ., 2004, Κατσιλάμπρος, Ν., 2004).

Θα αναφερθούμε συνοπτικά στις τρεις κατηγορίες του σακχαρώδη διαβήτη και πιο αναλυτικά στον σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1, που αποτελεί το θέμα της παρούσας έρευνας.

►Ο **σακχαρώδης διαβήτης τύπου 2** αφορά το 80-90% των περιπτώσεων διαβήτη και οφείλεται σε αντίσταση των ιστών του σώματος στην δράση της ινσουλίνης ή/και σε παθολογική έκκριση ινσουλίνης. Ο σακχαρώδης διαβήτης τύπου 2 εκδηλώνεται κυρίως σε άτομα υπέρβαρα και συνήθως άνω των 40 ετών. Η θεραπεία σε αυτήν την περίπτωση είναι η απώλεια βάρους, η σωματική άσκηση, χάπια και σε ορισμένες περιπτώσεις είναι αναγκαία και η θεραπεία με ινσουλίνη.

►Οι **άλλοι ειδικοί τύποι σακχαρώδη διαβήτη** περιλαμβάνουν τύπους διαβήτη με ποικίλη αιτιολογία όπως γενετικές νόσους με αντίσταση στην ινσουλίνη, γενετικά σύνδρομα όπως Mody, Wolfram, Down, Turner, Prader-Willi, παγκρεατικές νόσους,

ενδοκρινικές νόσους καθώς και περιπτώσεις όπου η αιτιολογία εντοπίζεται σε φάρμακα, stress και λοιμώξεις.

►Ο **σακχαρώδης διαβήτης κύησης** αρχίζει ή ξεκινά για πρώτη φορά κατά την διάρκεια της κύησης και αποτελεί παθολογική κατάσταση ανοχής των υδατανθράκων. Η θεραπεία στην περίπτωση αυτή είναι η διαιτητική αγωγή και η θεραπεία με ινσουλίνη αν κρίνεται απαραίτητο.

►Ο **σακχαρώδης διαβήτης τύπου 1 ή ινσουλινοεξαρτώμενος διαβήτης ή νεανικός διαβήτης,** σύμφωνα με τους παλαιότερους ορισμούς, έχει ως κύριο το χαρακτηριστικό την ολική καταστροφή των β- κυττάρων του παγκρέατος. Στον σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1 το ανοσολογικό σύστημα του οργανισμού, που αποτελεί την άμυνα του οργανισμού και σε φυσιολογικές συνθήκες καταπολεμεί τα βακτηρίδια και τους ιούς, προσβάλλει τα νησίδια του παγκρέατος και τα καταστρέφει. Ο διαβήτης εκδηλώνεται όταν έχουν καταστραφεί το 25-40% των β-κυττάρων. Η αιτία αυτής της καταστροφής παραμένει άγνωστη. Ο σακχαρώδης διαβήτης τύπου 1 εκδηλώνεται συνήθως στις πρώτες δεκαετίες της ζωής αλλά υπάρχουν και εξαιρέσεις όπου ένα μικρό ποσοστό αναπτύσσει τη νόσο μετά την ηλικία των 30 ετών. Περιλαμβάνει τρεις κλινικές μορφές, τον αυτοάνοσο ή τύπου 1α, τον ιδιοπαθή ή τύπου 1β και τον καθυστερημένο αυτοάνοσο διαβήτη των ενηλίκων ή τύπου 1,5. Οι τρεις κλινικές αυτές μορφές εμφανίζουν διαφορετικά χαρακτηριστικά η κάθε μία. Ο αυτοάνοσος τύπος και ο καθυστερημένος αυτοάνοσος τύπος των ενηλίκων έχουν γενετική βάση που σχετίζεται κατά 50 % με το σύστημα ιστοσυμβατότητας (HLA) που βρίσκεται στο χρωματόσωμο 6. Ο ιδιοπαθής τύπος έχει γενετική βάση αλλά δεν σχετίζεται με το σύστημα ιστοσυμβατότητας. Η θεραπεία σε αυτήν την περίπτωση είναι η χορήγηση εξωγενούς ινσουλίνης στις δύο πρώτες υποκατηγορίες. Στην τρίτη υποκατηγορία η θεραπεία περιλαμβάνει σε αρχικό στάδιο ινσουλινοεκκριτικά φάρμακα (Darnaud, J. & Darnaud, C.,1991, p.64-81). ***Στην παρούσα έρευνα, αναφερόμαστε αποκλειστικά στον διαβήτη τύπου 1 ή ινσουλίνο εξαρτώμενο διαβήτη ή νεανικό διαβήτη.***

4. Συχνότητα εμφάνισης του σακχαρώδη διαβήτη

Η συχνότητα του σακχαρώδη διαβήτη στις αναπτυγμένες χώρες υπολογίζεται ότι υπερβαίνει το 5 %. Στατιστικές δείχνουν ότι το 10% των ατόμων με διαβήτη πάσχουν από ινσουλίνο-εξαρτώμενο διαβήτη. Η επίπτωση της νόσου αυξάνεται από τη γέννηση μέχρι την ηλικία των 11-13 ετών και μειώνεται στη διάρκεια της ενηλίκου ζωής. (Μπαρτσόκας, Χ. Σ., 1995, Κατσιλάμπρος, Ν., 2004). Η συχνότητα του σακχαρώδη διαβήτη αυξάνει με την ηλικία και την πάροδο του χρόνου εξαιτίας της βελτίωσης του κοινωνικοοικονομικού επίπέδου. (Κατσιλάμπρος, Ν., 2004). Σε όλον τον κόσμο 5,3 εκατομμύρια άτομα πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου 1 από τα οποία το 7,4% είναι παιδιά. Στην Ευρώπη 1,6 εκατομμύρια πάσχουν από σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1 και από αυτά το 5,9% είναι παιδιά. (Μπίτσης, Σ., 2004). Στην Ελλάδα ο αριθμός των ατόμων με διαβήτη τύπου 1 υπολογίζεται στις 30.000 περίπου ενώ ο αριθμός των ατόμων με διαβήτη τύπου 2 εκτιμάται ότι είναι πάνω από 700.000, από τα οποία μόνο 250.000 έχουν διαγνωστεί και βρίσκονται υπό θεραπεία. Εν κατακλείδι, ενώ το 10% του ελληνικού πληθυσμού πάσχει από σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1 και 2 μόνο το 25-30% από αυτούς το γνωρίζει. (Μπαρτσόκας, Χ. Σ., 1995). Ο σακχαρώδης διαβήτης είναι η πιο συχνή ενδοκρινική διαταραχή της παιδικής ηλικίας. Το 99% των παιδιών με διαβήτη εμφανίζουν την ινσουλινοεξαρτώμενη μορφή της νόσου. (Μπαρτσόκας, Χ. Σ., 1995).

5. Φυσιολογικοί μηχανισμοί ρύθμισης γλυκόζης και η περίπτωση του διαβήτη

Ο σακχαρώδης διαβήτης προκαλείται είτε από έλλειψη της ορμόνης ινσουλίνης είτε από την ανεπάρκεια του οργανισμού να χρησιμοποιήσει την ινσουλίνη. Η ορμόνη ινσουλίνη είναι απαραίτητη για το μεταβολισμό των υδατανθράκων δηλαδή τη διαδικασία κατά την οποία το άμυλο διασπάται σε γλυκόζη και εισέρχεται με τη βοήθεια της ινσουλίνης στα κύτταρα και το καταναλώνουν, (σάκχαρο του αίματος), η οποία αποτελεί την πρωταρχική πηγή ενέργειας του οργανισμού. Η ινσουλίνη παράγεται στο πάγκρεας. Μέσα στο πάγκρεας βρίσκονται μεμονωμένα αθροίσματα κυττάρων, τα νησίδια του παγκρέατος ή νησίδια του Langerhans. Αυτά περιλαμβάνουν τα β- κύτταρα

που είναι υπεύθυνα για την παραγωγή ινσουλίνης και τα α- κύτταρα που παράγουν την γλυκαγόνη. Φυσιολογικά οι δύο αυτές ορμόνες, η ινσουλίνη και η γλυκαγόνη ρυθμίζουν τη γλυκόζη του αίματος και μετασχηματίζουν σχεδόν όλους τους υδατάνθρακες και το 50-60% περίπου των λευκωμάτων σε γλυκόζη. Στο υγιές άτομο, η ινσουλίνη δρα με τέτοιο τρόπο ώστε η τιμή του σακχάρου του αίματος να παραμένει πάντα σε φυσιολογικά επίπεδα. Τα κύτταρα των νησιδίων του παγκρέατος των φυσιολογικών ατόμων είναι σε θέση να ρυθμίζουν το σάκχαρο του αίματος και όταν αυτό έχει αυξημένη τιμή του φυσιολογικού τότε τα β- κύτταρα παράγουν και εκκρίνουν ινσουλίνη. Για τη σωστή ρύθμιση του μεταβολισμού αρκεί μια μικρή ποσότητα ινσουλίνης.

Σύμφωνα με τον Ν. Κατσιλάμπρο (2004), μετά τη λήψη τροφής, όλη η ποσότητα των υδατανθράκων που έχει απορροφηθεί από τις τροφές διέρχεται μέσα από το συκώτι. Το 55-60% αυτής της ποσότητας αποθηκεύεται ως γλυκογόνο και το υπόλοιπο μετατρέπεται σε γλυκόζη και επιστρέφει στην κυκλοφορία του αίματος για να χρησιμοποιηθεί από όλα τα όργανα του οργανισμού, από τον εγκέφαλο, τα ερυθρά αιμοσφαίρια και τα κύτταρα του μυϊκού και του λιπώδους ιστού. Όταν η γλυκόζη αυξάνεται μετά από ένα γεύμα, το πάγκρεας εκκρίνει ινσουλίνη, η οποία αυξάνει την λαμβανόμενη ποσότητα γλυκόζης από τους ιστούς ή προωθεί την μετατροπή της σε λιπώδη ιστό. Τα κύτταρα χρειάζονται ινσουλίνη και διαθέτουν συγκεκριμένους υποδοχείς για να μπορούν να την χρησιμοποιήσουν για να εξοικονομήσουν ενέργεια.

Όταν μειωθεί το επίπεδο της γλυκόζης, το πάγκρεας αποδεσμεύει γλυκαγόνη η οποία επιδρά στο συκώτι ώστε να αποδεσμεύσει το αποθηκευμένο γλυκογόνο, να το μετατρέψει σε γλυκόζη και να αυξήσει το επίπεδο του σακχάρου του αίματος. Όταν υπάρχει έλλειψη ινσουλίνης στον οργανισμό, το συκώτι αποδίδει πολύ μεγαλύτερες ποσότητες γλυκόζης στο αίμα από αυτές που θα έπρεπε. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να αυξάνεται το σάκχαρο του αίματος και να αποδομούνται τα αποθέματα γλυκόζης που υπάρχουν με τη μορφή γλυκογόνου στο συκώτι. Η απουσία ινσουλίνης έχει ως συνέπεια την διάσπαση του λίπους στο λιπώδη ιστό και των λευκωμάτων στο μυϊκό σύστημα για να παραχθεί γλυκόζη (νεογλυκογέννεση). Έτσι ο οργανισμός χάνει βάρος και δυνάμεις και κουράζεται εύκολα. Όταν η τιμή του σακχάρου του αίματος ξεπεράσει τα 180 mg/dl αποβάλλεται γλυκόζη στα ούρα. Το όριο αυτό ονομάζεται « νεφρικός οδός». Η γλυκόζη συμπαρασύρει νερό και έτσι προκαλείται πολυουρία και εξαιτίας αυτής πολυδιψία και

αφυδάτωση. Για να ξεπερασθούν αυτά τα προβλήματα είναι αναγκαία η χορήγηση ινσουλίνης.

Όταν οι τιμές του σακχάρου του αίματος είναι πολύ υψηλές, εμφανίζονται *τα συμπτώματα του διαβήτη:*

- πολυουρία, η οποία οφείλεται στην ανάγκη του οργανισμού να αποβάλει το σάκχαρο από τα ούρα.
- πολυδιψία, η οποία είναι η φυσική συνέπεια από την πολυουρία αφού ο οργανισμός αφυδατώνεται.
- ταχεία απώλεια βάρους χωρίς δίαιτα, η οποία συμβαίνει λόγω του ότι η γλυκόζη, ενεργειακή πηγή, δεν μεταβολίζεται λόγω της έλλειψης ινσουλίνης. Ο οργανισμός αναζητά ενέργεια από το λίπος.
- απώλεια δυνάμεων, εύκολη και μόνιμη κόπωση, τόσο φυσική όσο και νοηματική η οποία οφείλεται στην σημαντική μεταβολική δυσλειτουργία του οργανισμού, και κατά συνέπεια στην απότομη απώλεια βάρους και αφυδάτωση. Επίσης, παρατηρείται κακή επούλωση των τραυμάτων, επιρρέπεια σε λοιμώξεις.

Όσο περισσότερο χρόνο παραμένει το σάκχαρο σε υψηλότερα επίπεδα από το φυσιολογικό τόσο πιο συχνά εμφανίζονται οι επιπλοκές του διαβήτη. Ένας επιπλέον κίνδυνος που υπάρχει όταν η ινσουλίνη δεν επαρκεί είναι το διαβητικό κώμα. Πρόκειται για μια κατάσταση επικίνδυνη για τη ζωή που χαρακτηρίζεται από απώλεια συνείδησης. Στο διαβητικό κώμα το σάκχαρο του αίματος είναι πολύ υψηλό. Η διατήρηση υψηλών τιμών του σακχάρου για πολλά χρόνια μπορεί να οδηγήσει σε επιπλοκές που αφορούν κυρίως τα μικρά αγγεία και τα νεύρα. Οι επιπλοκές αυτές είναι η διαταραχή της αιμάτωσης των αιμοφόρων αγγείων (διαβητική μικροαγγειοπάθεια), οι βλάβες στα μάτια (διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια), στα νεφρά (διαβητική νεφροπάθεια), και στα νεύρα (διαβητική νευροπάθεια). Οι επιπλοκές αυτές προλαμβάνονται με την καλή ρύθμιση του σακχάρου του αίματος. (Κατσιλάμπρος, Ν., 2004, Shillitoe, R. W., 1988).

Πριν από την ανακάλυψη της ινσουλίνης το 1921, τα άτομα με διαβήτη πέθαιναν. Χάρη στην εξέλιξη της ιατρικής επιστήμης η πρόγνωση άλλαξε ολοκληρωτικά. Το διαβητικό κώμα δεν απειλεί την ανθρώπινη ζωή παρά μόνο στο 1% του διαβητικού πληθυσμού παγκοσμίως. Αν το άτομο με διαβήτη καταφέρνει να χειριστεί την

υπεργλυκαιμία, να έχει μια καλή καθημερινή γλυκαιμική ισορροπία και μια καλή ποιότητα ζωής, μπορεί να αποφύγει τις επιπλοκές και να ζήσει όσο και ένα άτομο δίχως διαβήτη.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

6. Ιατρική Αντιμετώπιση του νεανικού διαβήτη.

Η ιατρική αντιμετώπιση του νεανικού διαβήτη στοχεύει σε έναν διπλό σκοπό, αφενός την πρόληψη και αντιμετώπιση των άμεσων επιπτώσεων του διαβήτη που είναι η υπεργλυκαιμία και η κετοξέωση και αφετέρου την αποφυγή των εκφυλιστικών επιπλοκών του διαβήτη. Αξίζει να σημειωθεί ο ρόλος της ιατρικής και νοσηλευτικής εκπαίδευσης των ατόμων με διαβήτη για την πρόληψη, αντιμετώπιση και αποφυγή των συγκεκριμένων προβλημάτων.

Η λήψη ινσουλίνης μέσω ενέσεων αποτελεί την σύγχρονη αλλά και άμεση θεραπευτική λύση για τον καλύτερο γλυκαιμικό έλεγχο. Το άτομο με διαβήτη σε συνεργασία με τον ιατρό του θα επιλέξει το θεραπευτικό πρωτόκολλο το οποίο του ταιριάζει (από 1 ως 5 ενέσεις ημερησίως). Οι ενέσεις ινσουλίνης γίνονται στον υποδόριο ιστό και σε πολλά μέρη του σώματος (χέρια, πόδια, κοιλιακή χώρα, γλουτό).

6.Α. Ινσουλινοθεραπεία και κίνδυνοι

Η ιατρική αντιμετώπιση του διαβήτη είναι η θεραπεία με ινσουλίνη. Η εξωγενής χορήγηση ινσουλίνης στοχεύει στην αναπλήρωση της ενδογενούς ινσουλίνης που απουσιάζει και επιτρέπει την είσοδο και την χρησιμοποίηση της γλυκόζης. Η ινσουλίνη που χορηγείται με ένεση στα άτομα με διαβήτη είναι απόλυτα όμοια με την ινσουλίνη που παράγει το πάγκρεας του ατόμου χωρίς διαβήτη. Η δράση της είναι απόλυτα ίδια και σε όλα τα σημεία του οργανισμού που δρα και η ενδογενής ινσουλίνη. Οι κίνδυνοι που είναι πιθανό να προκύψουν από την ινσουλινοθεραπεία είναι η υπογλυκαιμία και η υπεργλυκαιμία οι οποίοι θα αναλυθούν παρακάτω ως μηχανισμοί.

Τι σημαίνει ρύθμιση στο διαβήτη;

Είναι η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ τριών παραμέτρων : Ινσουλίνη – Διατροφή – Άσκηση

Κάθε μία από αυτές παίζει σημαντικό και ξεχωριστό ρόλο στη ρύθμιση του διαβήτη.

Εκτός από την εφαρμογή ενός υγιεινού διαιτολογίου και ενός προγράμματος συστηματικής σωματικής δραστηριότητας και φυσικά τη σωστή χορήγηση της ινσουλίνης, εξέχουσας σημασίας για την καλή ρύθμιση του διαβήτη, θεωρούνται και οι καθημερινές μετρήσεις σακχάρου αίματος.

6.Α.α. Η Υπογλυκαιμία ως πιθανός κίνδυνος της ινσουλινοθεραπείας

Η υπογλυκαιμία αποτελεί τη σημαντικότερη ανεπιθύμητη ενέργεια της ινσουλινοθεραπείας.

Για το λόγο αυτό, η άριστη γνώση των αιτιών και συμπτωμάτων για την πρόληψη και τη σωστή αντιμετώπισή της, θεωρούνται απαραίτητα.

Ο όρος υπογλυκαιμία υποδηλώνει επίπεδα σακχάρου στο αίμα χαμηλότερα από τα φυσιολογικά. Στην καθημερινή πράξη λέγοντας υπογλυκαιμία εννοούμε τις κλινικές εκδηλώσεις που οφείλονται στη μείωση του σακχάρου αίματος.

Η υπογλυκαιμία ανάλογα με την ικανότητα του ατόμου να την αντιμετωπίσει μόνο του, διακρίνεται σε:

- ***Ήπια υπογλυκαιμία:***

Το άτομο με διαβήτη την αντιλαμβάνεται (με την εμφάνιση προειδοποιητικών χαρακτηριστικών συμπτωμάτων) και την αντιμετωπίζει μόνο του.

- ***Μέτρια υπογλυκαιμία:***

Το άτομο με διαβήτη δεν μπορεί να βοηθήσει τον εαυτό του και απαιτείται βοήθεια από άλλο άτομο. Ωστόσο, ανταποκρίνεται στην από του στόματος χορήγηση γλυκόζης.

- ***Σοβαρή υπογλυκαιμία :***

Η κλινική της εκδήλωση μπορεί να συνοδεύεται από σπασμούς επηρεασμένη συνείδηση, ή απώλεια των αισθήσεων (υπογλυκαιμικό κώμα).

Το άτομο με διαβήτη δεν μπορεί να την αντιμετωπίσει μόνο του. Για την αποκατάστασή του απαιτείται η θεραπευτική παρέμβαση του περιβάλλοντός του.

Δύο άλλοι διαφορετικοί τύποι υπογλυκαιμίας θεωρούνται οι:

➢ ***Ανεπίγνωστη υπογλυκαιμία:***

Είναι η κατάσταση κατά την οποία το άτομο με διαβήτη βιώνει συμπτώματα από το ΚΝΣ (νευρογλυκοπενικά συμπτώματα), χωρίς όμως να αντιληφθεί προειδοποιητικά σημεία (αδρενεργικά συμπτώματα).

Αυτό κυρίως συμβαίνει σε άτομα που έχουν πολλά χρόνια διαβήτη και έχουν πολύ καλή ρύθμιση, ή όταν έχουν προηγηθεί κι άλλα υπογλυκαιμικά επεισόδια τις προηγούμενες ώρες. Η έννοια δεν είναι ταυτόσημη με την ασυμπτωματική υπογλυκαιμία.

➢ ***Ασυμπτωματική υπογλυκαιμία:***

Είναι η κατάσταση κατά την οποία το άτομο με διαβήτη έχει χαμηλό σάκχαρο στο αίμα, χωρίς όμως καθόλου συμπτώματα.

Η γνώση των αιτιών που προκαλούν την υπογλυκαιμία είναι καθοριστικής σημασίας για την πρόληψη της. **Τα αίτια αυτά είναι:**

❖ *Χορήγηση μεγαλύτερης δόσης ινσουλίνης*

❖ *Παράλειψη ολόκληρου γεύματος ή μέρους αυτού ή καθυστέρηση γεύματος*

❖ *Έντονη μυϊκή άσκηση.*

Υπάρχει αυξημένος κίνδυνος να συμβεί μια υπογλυκαιμία κατά τη διάρκεια της άσκησης, αμέσως μετά την άσκηση, αλλά και αρκετές ώρες μετά, κυρίως όταν η άσκηση είναι έντονη και παρατεταμένη.

❖ *Αυξημένη απορρόφηση ινσουλίνης* λόγω θέσης ή άλλων παραγόντων που επηρεάζουν την απορρόφηση της ινσουλίνης

Πχ: αυξημένη θερμοκρασία, μασάζ στο σημείο της ένεσης, ενδομυϊκή χορήγηση ινσουλίνης, χορήγηση ινσουλίνης στην κοιλιακή χώρα σε περίπτωση σχετικά χαμηλής τιμής σακχάρου, ή από ένα σημείο με λιποϋπερτροφίες σε ένα σημείο χωρίς λιποϋπερτροφίες, ένεση ινσουλίνης σε σημείο που πρόκειται στη συνέχεια να ασκηθεί έντονα, κτλ.

❖ *Λήψη οινοπνευματωδών ποτών.*

Η κατάχρηση αλκοολούχων ποτών ή η κατανάλωσή τους με άδειο στομάχι αυξάνει τον κίνδυνο μιας υπογλυκαιμίας.

Τα συμπτώματα της υπογλυκαιμίας είναι πολλά. Δεν είναι δυνατόν ένα άτομο με διαβήτη να τα εκδηλώσει όλα. Συνήθως εμφανίζει μερικά μόνο από αυτά, δύο έως τρία, τα οποία θα αναγνωρίζει ως δικά του χαρακτηριστικά συμπτώματα μιας υπογλυκαιμίας, ώστε να την αντιμετωπίζει εγκαίρως. Αυτά διακρίνονται στα *''αδρενεργικά''* και στα *''νευρογλυκοπενικά''*. Τα αδρενεργικά συμπτώματα οφείλονται στην ενεργοποίηση του αυτόνομου νευρικού συστήματος και στην έκκριση των αντιρρυθμιστικών ορμονών κατά τη διάρκεια του επεισοδίου.

Το σώμα αντιδρά στα χαμηλά επίπεδα σακχάρου στο αίμα εκκρίνοντας κάποιες ορμόνες, οι οποίες αυξάνουν τη γλυκόζη αίματος. Οι ορμόνες αυτές λέγονται αντιρρυθμιστικές, γιατί έχουν αντίθετη δράση από την ινσουλίνη και είναι οι εξής: η αδρεναλίνη, η γλυκαγόνη, η κορτιζόλη και η αυξητική ορμόνη. Οι δύο πρώτες, δηλαδή η αδρεναλίνη και η κορτιζόλη αυξάνουν τη γλυκόζη στο αίμα για 2-4 ώρες μετά την υπογλυκαιμία, ενώ η επίδραση των δύο άλλων ορμονών ξεκινά 3-4 ώρες και διαρκεί 5-12 ώρες μετά την υπογλυκαιμία.

Τα *αδρενεργικά συμπτώματα* κυρίως είναι:

- Εφίδρωση, κρύος ιδρώτας
- Ζαλάδα
- Τρόμος
- Ταχυκαρδία (προκάρδιοι παλμοί)
- Ωχρότητα
- Αίσθημα πείνας
- Νευρικότητα/ Ευερεθιστότητα
- Μουδιάσματα ή μυρμηγκιάσματα των χεριών, της γλώσσας, ή των χειλιών

Τα *''νευρογλυκοπενικά''* συμπτώματα, που είναι και τα σοβαρότερα, εμφανίζονται όταν υπάρχει μειωμένη παροχή γλυκόζης στον εγκέφαλο, ανεπαρκής για τη φυσιολογική του λειτουργία.

Η γλυκόζη είναι το αποκλειστικό καύσιμο του εγκεφάλου, καθώς δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει άλλες πηγές ενέργειας (αμινοξέα, λιπαρά οξέα, κετονικά σώματα), γι' αυτό επηρεάζονται λειτουργίες του οργανισμού όπου τα κέντρα τους βρίσκονται στον εγκέφαλο, όπως είναι της όρασης , της ομιλίας κλπ.

Πιο αναλυτικά:

Τα *νευρογλυκοπενικά συμπτώματα* είναι κυρίως τα εξής:

- Πονοκέφαλος (μερικές φορές θεωρείται ως αδρενεργικό σύμπτωμα)
- Αλλαγή συμπεριφοράς (κλάμα, επιθετική, ερειστική ή περίεργη συμπεριφορά)
- Αδυναμία συγκέντρωσης, δυσκολία στη λήψη αποφάσεων, την κατανόηση του λόγου, στην έκφραση ιδεών.
- Βραδύτητα στις αντιδράσεις
- Δυσκολία στην ομιλία
- Υπνηλία
- Σύγχυση, απώλεια του προσανατολισμού
- Θαμπή όραση ή διπλωπία
- Λήθαργος, σπασμοί, επηρεασμένη συνείδηση, κώμα (αν δεν αντιμετωπιστεί εγκαίρως το επεισόδιο).

Τη *νύχτα η υπογλυκαιμία* είναι δυνατόν να εκδηλωθεί με:

- Εφιάλτες
- Ανήσυχο ύπνο
- Παραμιλητό, υπνοβασία, πέταμα των ρούχων και των κλινοσκεπασμάτων
- Εφίδρωση (ζεστό και υγρό δέρμα)
- Πονοκέφαλος κατά το πρωινό ξύπνημα
- Κόπωση μετά το πρωινό ξύπνημα

Πως αντιμετωπίζεται η υπογλυκαιμία

Οι υδατάνθρακες είναι το είδος της τροφής που ο οργανισμός χρησιμοποιεί σαν πηγή ενέργειας και απορροφώνται γρηγορότερα, γι΄ αυτό και πρέπει να χορηγούνται

αμέσως σε ένα επεισόδιο υπογλυκαιμίας. Οι τροφές που περιέχουν κυρίως πρωτεΐνες και λίπη αυξάνουν με βραδύτερο ρυθμό το σάκχαρο στο αίμα, γι' αυτό δεν είναι αποτελεσματικά στην άμεση αντιμετώπιση της υπογλυκαιμίας.

6.Α.β. Η Υπεργλυκαιμία ως πιθανός κίνδυνος της ινσουλινοθεραπείας

Πολλές ορμόνες έχουν υπεργλυκαιμικό αποτέλεσμα και εκκρίνονται σε περίπτωση «ανάγκης γλυκόζης».

Η γλυκαγόνη, είναι πεπτιδική ορμόνη η οποία εκκρίνεται από τα α -κύτταρα από τα νησίδια του Langerhans. Ανταγωνιστική με την ινσουλίνη, ενεργεί κυρίως στο συκώτι και προκαλεί την γλυκογενόλυση και την γλυκογέννεση.

Η αδρεναλίνη, έχει την ίδια δράση με την γλυκαγόνη αλλά τα αποτελέσματα της είναι πιο γρήγορα και πιο σύντομα.

Η κορτιζόλη έχει αργή δράση, δρα κυρίως στους περιφερικούς ιστούς, (μύες, λιπώδης ιστούς) στο επίπεδο των οποίων αυξάνει τη διαβάθμιση των πρωτεϊνών και των λιπιδίων, κάνοντας έτσι οικονομία στη γλυκόζη. Επιπλέον, ενθαρρύνει την υπατική νέο-γλυκογέννεση.

Η αυξητική ορμόνη, καθώς και θυρεοειδικές ορμόνες έχουν υπεργλυκαιμική δράση.

Ο όρος υπεργλυκαιμία υποδηλώνει επίπεδα σακχάρου στο αίμα υψηλότερα από τα φυσιολογικά και υπονοεί τις κλινικές εκδηλώσεις που οφείλονται στη αύξηση του σακχάρου αίματος. Αιτίες υπεργλυκαιμίας: μη αρκετή ινσουλίνη, υπερβολική διατροφή(λήψη τροφής), λιγότερη σωματική άσκηση. Η υπεργλυκαιμία αντιμετωπίζεται με λήψη ινσουλίνης.

6.Β. Η Διατροφή

Ο ρόλος της διατροφής είναι πολύ σημαντικός για την γλυκαιμική ισορροπία του ατόμου με νεανικό διαβήτη. Οι συμβουλές που δίδονται δεν διαφέρουν από τις συμβουλές της υγιεινής διατροφής που απευθύνονται σε κάθε σύγχρονο άτομο με σκοπό να παρατείνει την ζωή του και να διαφύγει τους κινδύνους από την μεγάλη κατανάλωση των λιπών και τη βουλιμία, συχνά φαινόμενα της εποχής μας. Στο άτομο με διαβήτη η

διατροφή πρέπει να συνδυάζει την λαμβάνουσα τροφή με τη δράση ινσουλίνης. Καθώς οι κάρδιο-αγγειακές παθήσεις αποτελούν έναν επιπλέον κίνδυνο για το άτομο με διαβήτη, θα πρέπει να αποφεύγονται οι τροφές που αυξάνουν τα επίπεδα λίπους στο αίμα.

Η ισορροπημένη διατροφή που προτείνεται στο άτομο με διαβήτη θα πρέπει να περιέχει ψάρια, πουλερικά και κρέας δίχως λίπος, όσπρια, πολλά λαχανικά, ψωμί ολικής αλέσεως, υδατάνθρακες, κυρίως αυτοί που είναι υψηλοί σε ίνες, φρούτα και δημητριακά. Θα πρέπει να καταναλώνονται με προσοχή και φειδώ, τα λίπη, ξηροί καρποί, αλλαντικά, παγωτά τυριά και βούτυρα, καθώς φυσικά και η ζάχαρη. Η ποσότητα της τροφής για κάθε γεύμα εξαρτάται κατά κύριο λόγο από την ηλικία του ατόμου, το βάρος και από το πόσο ασκείται. Τα γεύματα πρέπει να λαμβάνονται σε τακτικά ωράρια και σε σταθερή ώρα σύμφωνα με τις ενέσεις ινσουλίνης. Η αφθονία και η σύνθεση των γευμάτων δεν πρέπει να προκαλούν σημαντικές μεταβολές στην γλυκαιμία.

6.Γ. Αυτορύθμιση και Αυτοέλεγχος του νεανικού διαβήτη

Για τον καθημερινό γλυκαιμικό έλεγχο είναι απαραίτητο να πραγματοποιούνται πολλές μετρήσεις σακχάρου αίματος ημερησίως, με σκοπό τον καθορισμό των δόσεων ινσουλίνης. Από το 1975-1980 όπου εμφανίστηκαν οι ηλεκτρονικές συσκευές μετρήσεων σακχάρου, η τεχνική είναι απλή και το αποτέλεσμα ταχύ. Οι προτεινόμενες μετρήσεις είναι το πρωί, πριν το πρωινό γεύμα, το μεσημέρι, πριν το μεσημεριανό γεύμα, το βράδυ, πριν το δείπνο, και πριν την βραδινή κατάκλιση για την αποφυγή πιθανής υπογλυκαιμίας. Επίσης, συνιστώνται πριν ή έπειτα από αθλητική δραστηριότητα. Παρατηρούνται δύο τύποι υπερβολικής συμπεριφοράς: η συμπεριφορά η οποία χαρακτηρίζεται από «εμμονή» να κάνει το άτομο πολλές μετρήσεις ημερησίως, και η συμπεριφορά η οποία χαρακτηρίζεται από «χαλαρότητα» όπου το άτομο κάνει σπάνια μετρήσεις.

Ωστόσο, ο αυτοέλεγχος στο άτομο με διαβήτη είναι ζωτικής σημασίας, διότι επιτρέπει να αποφεύγει τις υψηλές και χαμηλές τιμές σακχάρου στο αίμα, να αισθάνεται καλά στο διάστημα της ημέρας και τέλος να μειώσει τον κίνδυνο επιπλοκών στο μέλλον.

6.Δ. Άσκηση

Η σωματική άσκηση όταν εφαρμόζεται σωστά και συστηματικά, είναι ωφέλιμη για την υγεία και την ψυχολογία κάθε ανθρώπου, ανεξάρτητα από την ύπαρξη διαβήτη ή όχι.

Είναι γνωστό ότι ο έλεγχος του διαβήτη απαιτεί την διατήρηση της ισορροπίας ανάμεσα στην ινσουλίνη, τη διατροφή και την φυσική δραστηριότητα. Αυτή η ισορροπία επιτρέπει τη διατήρηση των επιπέδων σακχάρου αίματος (γλυκαιμία) όσο το δυνατόν κοντά στις φυσιολογικές τιμές. Καθώς επιφέρει μεγάλη κατανάλωση γλυκόζης, η φυσική δραστηριότητα έχει επιπτώσεις στον γλυκαιμικό έλεγχο. Τα άτομα με διαβήτη, και κυρίως τα παιδιά και οι έφηβοι πρέπει να γνωρίζουν τα προληπτικά μέτρα που πρέπει να πάρουν κατά τη διάρκεια της φυσικής δραστηριότητας. Όσον αφορά τα άτομα με διαβήτη, όσοι ασκούνται αποτελούν τους καλύτερους μάρτυρες των αποτελεσμάτων της άσκησης στη ρύθμιση του σακχάρου.

Τα πλεονεκτήματα της άσκησης είναι ποικίλα και πολύ σημαντικά για τον ανθρώπινο οργανισμό. Καταρχήν, προλαμβάνει καρδιαγγειακά νοσήματα, προκαλεί αίσθημα ευεξίας και καλής διάθεσης, συμβάλλει στη μείωση του σωματικού βάρους, στη μείωση της αρτηριακής πίεσης, αλλά και σε χαμηλότερα επίπεδα HDL- χοληστερόλης και τριγλυκεριδίων σε σχέση με όσους δεν ασκούνται (Geoffroy L., Gonthier M., 2003). Η άσκηση αυξάνει σημαντικά την ευαισθησία του οργανισμού στην δράση της ινσουλίνης, κατά συνέπεια, συμβάλλει :

- **στη μείωση των επιπέδων σακχάρου στο αίμα** και συνεπώς,
- **στη μείωση των αναγκών του οργανισμού σε ινσουλίνη.**

Καθώς κάθε φυσική δραστηριότητα σημαίνει κατανάλωση ενέργειας και κατά συνέπεια κατανάλωση γλυκόζης, το κυριότερο πρόβλημα για τον έφηβο με διαβήτη θα είναι η πρόβλεψη, η αποφυγή και η αντιμετώπιση πιθανής υπογλυκαιμίας.
Αυτό προϋποθέτει έλεγχο της γλυκόζης αίματος με *συχνότερες μετρήσεις, προσαρμογή της δόσης ινσουλίνης και διατροφικές ρυθμίσεις.*

Η υπογλυκαιμία μπορεί να εμφανιστεί κατά τη διάρκεια της άσκησης, αμέσως μετά, αλλά και αρκετές ώρες μετά την άσκηση (6 έως και 12 ώρες μετά ή και περισσότερες).

Όσο πιο έντονη ήταν η άσκηση, τόσο αυξάνει η πιθανότητα υπογλυκαιμίας πολύ καθυστερημένα. Για τον λόγο αυτό, τις ημέρες που το άτομο με διαβήτη ασκείται, συνιστάται συχνότερος αυτοέλεγχος.

Το κάθε άτομο αντιδρά διαφορετικά στην άσκηση,. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο, αρχικά τουλάχιστον να γίνεται συστηματικός έλεγχος του σακχάρου αίματος, πριν και μετά την άσκηση, ώστε ο καθένας να αποκτήσει την προσωπική του εμπειρία για το πώς συμπεριφέρεται ο οργανισμός του στη σωματική άσκηση. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η προετοιμασία, ο γλυκαιμικός έλεγχος πριν και μετά την άσκηση καθώς και ο κίνδυνος υπογλυκαιμίας είναι παράγοντες που αναφέρονται ως αγχογόνοι από τους εφήβους και συχνά τους αποτρέπουν να ασκηθούν.

6.Ε. Η Θεραπευτική Εκπαίδευση του εφήβου με νεανικό διαβήτη.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (1977), η θεραπευτική εκπαίδευση θεωρείται συνεχής εξέλιξη η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ιατρικής φροντίδας. Η θεραπευτική εκπαίδευση του ασθενή περιλαμβάνει την ευαισθητοποίηση, την πληροφόρηση, την μάθηση της θεραπείας, την ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη, συνδεόμενα με την ασθένεια και την θεραπεία. Η εκπαίδευση στοχεύει στην καλύτερη συνεργασία μεταξύ του ασθενούς και της οικογένειας του με την θεραπευτική ομάδα καθώς και να διαμορφώσει την κατάλληλη γνώση για να μπορέσει ο ασθενής να έχει ισορροπία στη ζωή του και τον καλύτερο έλεγχο της ασθένειας.

Για τον ασθενή, η φροντίδα δεν είναι ανώδυνη, μέσα στο πλαίσιο όπου δεν πρόκειται για μια σχολική μάθηση αλλά για μάθηση με αποδέκτη το ίδιο το άτομο, το σώμα του, την ύπαρξη του και η εμπλοκή του στην εφαρμογή της θεραπείας είναι απαραίτητη. Η προσωπική επένδυση επηρεάζεται από τις νοητικές αναπαραστάσεις του ίδιου του ατόμου για την ασθένεια, τη θεραπεία, την υγεία του, την ψυχολογική του κατάσταση, όροι οι οποίοι θα αναλυθούν στην παρούσα έρευνα.

Η εκπαίδευση, η ιατρική και νοσηλευτική γνώση του ασθενή είναι μια προσωπική, εποικοδομητική και συνεχή πορεία η οποία καθορίζει την εξέλιξη της ασθένειας και την ποιότητα σχέσης ιατρού-ασθενή.

ΙΙΙ. ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Η εφηβεία ορίζεται ως η αναπτυξιακή περίοδος της μετάβασης από την παιδική ηλικία στην ενηλικίωση που περιλαμβάνει βιολογικές, γνωστικές και κοινωνικό-συναισθηματικές αλλαγές. Είναι η εξελικτική φάση κατά την οποία το άτομο, θεωρητικά τουλάχιστον, δεν ανήκει πλέον στην παιδική ηλικία αλλά ούτε και στην κανονική ενήλικη ζωή. Η έναρξη της εφηβείας, που σηματοδοτείται από την εμφάνιση της ήβης, διαφέρει από άτομο σε άτομο και από το ένα φύλο στο άλλο ενώ δεν υπάρχει ένα ενιαίο κριτήριο που να σηματοδοτεί το τέλος της. Οι αντιδράσεις και οι συμπεριφορές των εφήβων θα εκδηλωθούν σε συνάρτηση με τον χαρακτήρα τους, την προσωπική τους ιστορία, το οικογενειακό τους περιβάλλον, την κοινωνία και τη στάση της απέναντι τους. Η εφηβεία είναι μία περίοδος κρίσης σαν επακόλουθο των αλλαγών που συντελούνται στη φυσιολογία του σώματος και των ψυχολογικών τους συνεπειών αλλά και της υποχρέωσης των νέων να πραγματοποιήσουν την ένταξη τους στην κοινωνία.

Ο μέσος όρος ηλικιακής έναρξης της εφηβείας προσδιορίζεται για τα κορίτσια μεταξύ 10 ½ και 11 ετών και στα αγόρια μεταξύ 12 ½ και 13 ετών. Τα όρια αυτά δεν είναι αυστηρά και πολύ συχνά παρατηρείται ανακολουθία μεταξύ χρονολογικής ηλικίας και έναρξης της εφηβείας. Πολλοί ερευνητές όπως ο P. Blos, (1962) διαχωρίζουν την εφηβική ηλικία στις εξής περιόδους:

1. Στην προεφηβεία (11-13 ετών) όπου αρχίζουν να συντελούνται οι πρώτες διαφοροποιήσεις από την παιδική ηλικία.
2. Στην κυρίως εφηβεία (13/14-18 ετών) όπου συντελούνται οι βιοσωματικές και ψυχολογικές αλλαγές της εφηβείας.
3. Στην όψιμη εφηβεία (18-20 ετών) όπου οι αλλαγές αποκρυσταλλώνονται οριστικά αλλά το άτομο δεν έχει εισέλθει ακόμη στην πλήρη ωριμότητα.

Όσον αφορά την ψυχολογική ανάπτυξη ο έφηβος περνά από τρεις διαφορετικές εξελικτικές φάσεις: την πρώιμη, τη μέση και τη μεταγενέστερη.

Η *πρώιμη εφηβεία* χαρακτηρίζεται από ραγδαία σωματική ανάπτυξη και ωρίμανση, αλλαγές που συνοδεύονται από έντονη αυτό-εξερεύνηση κατά την οποία η εικόνα του σώματος αποκτά σημαντική βαρύτητα. Η ατελής και διαταραγμένη εικόνα του σώματος έχει αρκετές επιπτώσεις στις λειτουργίες του *Εγώ*. Η ανάγκη τους να νιώθουν

φυσιολογικοί και να γίνονται αποδεκτοί από τους συνομήλικούς τους είναι βασικά χαρακτηριστικά αυτής της περιόδου και μέσω αυτής της αποδοχής εξασφαλίζεται η φυσιολογική ανάπτυξη και η διαμόρφωση της κοινωνικής τους ταυτότητας.

Κατά τη διάρκεια της μετάβασης στη *μέση εφηβεία* αυξάνεται η ανάγκη της αυτονομίας και του ελέγχου των προσωπικών αποφάσεων. Αρχίζει να δημιουργείται η αίσθηση της ατομικότητας και ο έφηβος σχηματίζει το σχήμα των δικών του αξιών, ιδεών και στάσεων προς τη ζωή.

1. Θεωρητικές προσεγγίσεις με έμφαση στις σωματικές αλλαγές

Ο G. S. Hall (1904) περιέγραψε την εφηβεία ως μία περίοδο συνεχούς διέγερσης και συναισθηματικής αναστάτωσης. Τα χαρακτηριστικά αυτής της αναπτυξιακής περιόδου, σύμφωνα με τον G. S. Hall, αποδίδονται στις βιολογικές αλλαγές και ιδιαίτερα στις αλλαγές που επέρχονται στο ορμονικό σύστημα. Οι έφηβοι χρειάζονται ένα ιδιαίτερα ανεκτικό και υποστηρικτικό περιβάλλον για να μπορέσουν να ξεπεράσουν την συναισθηματική αναστάτωση που χαρακτηρίζει αυτήν την περίοδο.

Η θεωρία του A. Gesell (1943) τονίζει ότι η κεντρική αιτία της συμπεριφοράς του εφήβου είναι οι αλλαγές που συμβαίνουν στο σώμα του. Ο A. Gesell δέχεται ότι το περιβάλλον μπορεί να ασκήσει πιο έντονη επίδραση κατά την εφηβεία σε σύγκριση με την βρεφική ηλικία. Υποστηρίζει, επίσης, ότι οι περιβαλλοντικές συνθήκες δεν αλλάζουν θεμελιωδώς τη βασική δομή της ανάπτυξης στη διάρκεια της εφηβείας. Ο A. Gesell υποστήριζε την άποψη ότι η οντογένεση είναι μία ανακεφαλαίωση της φυλογένεσης. Ο A. Gesell δέχτηκε κριτική γιατί έδωσε υπερβολική έμφαση στην επίδραση των αλλαγών της ωρίμανσης στη συμπεριφορά των εφήβων. Ωστόσο, η άποψη του ότι οι βιολογικοί παράγοντες καθορίζουν τις βασικές δομές της ψυχολογικής λειτουργίας στην εφηβεία σήμερα υποστηρίζεται ευρέως.

Σύμφωνα με την θεωρία του R. C. Sorenson (1973), οι φυσιολογικές σωματικές αλλαγές κατά την διάρκεια της εφηβείας είναι η αιτία για την συναισθηματική αστάθεια που παρατηρείται την περίοδο αυτή. Οι έφηβοι βιώνουν έντονα τις αλλαγές στο σώμα τους και ιδιαίτερα τα αγόρια βιώνουν συγκρούσεις ως αποτέλεσμα αυτών των αλλαγών.

Οι συγκεκριμένες συγκρούσεις δημιουργούν ένταση και άγχος στους εφήβους και σε αυτήν την περίπτωση είναι πιο πιθανή μία αντιπαράθεση με την εκάστοτε εξουσία.

2. Ψυχαναλυτική προσέγγιση της εφηβείας

Σύμφωνα με τις ψυχαναλυτικές προσεγγίσεις, η εφηβεία είναι μία περίοδος έντονου εσωτερικού αναβρασμού. Ο αναβρασμός αυτός οφείλεται τόσο στις γενετήσιες ανάγκες όσο και στην ανάγκη για μία νέα επεξεργασία των σεξουαλικών συγκρούσεων που είχαν αντιμετωπισθεί κατά την παιδική ηλικία αλλά επανέρχονται στην επιφάνεια κατά την εφηβεία.. Την περίοδο αυτή αναβιώνονται οι οιδιπόδειες συγκρούσεις. Με τον όρο οιδιπόδειο σύμπλεγμα, ο S. Freud αναφέρεται στην σεξουαλική επιθυμία του παιδιού για τον γονέα του αντίθετου φύλου, και στην επιθυμία του να απαλλαγεί από τον γονέα του ίδιου φύλου τον οποίο βλέπει ως ερωτικό αντίζηλο. Το οιδιπόδειο σύμπλεγμα δεν επιλύεται κατά το φαλλικό στάδιο της ψυχοσεξουαλικής ανάπτυξης κατά το οποίο εμφανίζεται αλλά παραμένει σε αδράνεια και ενεργοποιείται ξανά στην εφηβεία.

Σύμφωνα με την θεωρία του S. Freud, ήδη από την βρεφική ηλικία ο άνθρωπος κινητοποιείται από δύο βασικές ορμές, την λίμπιντο και την επιθετικότητα. Η λίμπιντο είναι η βιολογική και ενστικτώδης εμπειρία της ευχαρίστησης όπως είναι η ευχαρίστηση που προέρχεται από την στοματική απόλαυση ή από την ικανοποίηση της δίψας. Η λίμπιντο πηγάζει από ορισμένα σημεία του σώματος όπως είναι τα γεννητικά όργανα, ο πρωκτός, το στόμα που αποκαλούνται ερωτογενείς ζώνες. Ο στόχος του ατόμου είναι να ικανοποιήσει τις ενορμήσεις του και να αποφύγει τη ματαίωση τους. Στην προσπάθεια του αυτή είναι πιθανό να αντιμετωπίσει κινδύνους από το περιβάλλον όπως είναι οι γονείς του και οι επιταγές της κοινωνίας που θα δημιουργήσουν άγχος στο άτομο. Η επιθυμία του ατόμου να ικανοποιήσει μία ενόρμηση αντιτίθεται στον κίνδυνο τιμωρίας που θα υποστεί αν πραγματοποιήσει αυτήν την επιθυμία. Η ένταση που δημιουργείται από τον κίνδυνο της τιμωρίας προκαλεί ψυχική σύγκρουση.

Ο S. Freud θεωρούσε την εφηβεία ένα ξεχωριστό στάδιο ανάπτυξης, στη διάρκεια του οποίου τα ανθρώπινα όντα μπορούν να εκπληρώσουν τη βιολογική επιταγή να αναπαραχθούν και επομένως να αναπαράγουν το είδος τους. Σύμφωνα με την θεωρία του S. Freud, το γενετικό στάδιο είναι η περίοδος της ώριμης σεξουαλικότητας που αρχίζει

με την εφηβεία, στην οποία οι σεξουαλικές ορμές έχουν ως αντικείμενο τους συνομηλίκους του αντίθετου φύλου. Κατά τη διάρκεια της εφηβείας, η σεξουαλική επαφή γίνεται ένα σημαντικό κίνητρο της συμπεριφοράς και επανέρχονται στο προσκήνιο έντονες λιβιδινικές και επιθετικές ενορμήσεις. Ανακινούνται οι οιδιπόδειες συγκρούσεις ενώ ο αυνανισμός, το άγχος και η ενοχή συνυπάρχουν αυτήν την περίοδο.

Ο S. Freud πίστευε ότι η συναισθηματική αναταραχή που συνοδεύει αυτό το στάδιο της ψυχοσεξουαλικής ανάπτυξης προέρχεται από την ψυχολογική διαμάχη ανάμεσα στα τρία συστήματα της προσωπικότητας, το Εκείνο, το Εγώ και το Υπερεγώ. Κατά τον S. Freud, η σεξουαλική διέγερση που συνοδεύει την ήβη αφυπνίζει πρωτόγονα ένστικτα, αυξάνει τη δύναμη του Εκείνο και διαταράσσει την ψυχική ισορροπία που είχε επιτευχθεί κατά την παιδική ηλικία. Αυτή η ανισορροπία παράγει ψυχική σύγκρουση. Το κύριο αναπτυξιακό έργο της εφηβείας είναι η επαναφορά της ισορροπίας των ψυχικών δυνάμεων αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την επανενσωμάτωση τους σε νέους πιο ώριμους τρόπους που να είναι συμβατοί με τις νέες σεξουαλικές ικανότητες του ατόμου.

Σύμφωνα με τον S. Freud, όταν η σεξουαλική ωρίμανση αφυπνίζει τις οιδιπόδειες ορμές που είχαν καταπιεστεί στην μέση παιδική ηλικία, το άτομο πρέπει να διεργασθεί ξανά την παλιά του σύγκρουση κάτω από τις νέες συνθήκες. Αν και η θεωρία του S. Freud για την εφηβεία έχει τις ρίζες της στη βιολογία, δεν αγνοεί και τον κοινωνικό κόσμο. Το Υπερεγώ εκπροσωπεί εσωτερικά την κοινωνία και το Εγώ μεσολαβεί ανάμεσα στον κοινωνικό κόσμο που είναι ενσωματωμένος στο Υπερεγώ και στις απαιτήσεις του Εκείνο. Επομένως, η ανάπτυξη της προσωπικότητας στην εφηβεία εμπλέκει τόσο βιολογικούς όσο και κοινωνικούς παράγοντες όπως συμβαίνει σε οποιαδήποτε αναπτυξιακή περίοδο.

Η Anna Freud (1978, 1990, 1991) θεωρεί την εφηβεία ως μία αναπτυξιακή περίοδο κατά την οποία αυξάνεται η λίμπιντο καθώς επίσης και η ποιότητα και η ένταση των ενορμήσεων. Η ενορμητική ενέργεια διοχετεύεται προς όλες τις ερωτογόνες ζώνες και οι ενορμήσεις που θα εμφανιστούν κατά την εφηβεία εξαρτώνται από την διαδικασία της ήβης. Οι αμυντικοί μηχανισμοί που θα θέσει σε λειτουργία το Εγώ και η αποτελεσματικότητα τους εξαρτάται από τον χαρακτήρα που είχε διαμορφώσει ο έφηβος κατά την λανθάνουσα περίοδο αλλά και από την γενικότερη αναπτυξιακή του πορεία. Κατά την Anna Freud, ο συναισθηματικός αναβρασμός οδηγεί σε αλλαγές της διάθεσης

στον έφηβο που κυμαίνονται από την χαρά και την απελπισία μέχρι την κατάθλιψη και την αυτοκτονία. Κατά την διάρκεια της εφηβείας, το Εγώ προσπαθεί να αντιδράσει στις αυξημένες ενορμήσεις και θέτει σε λειτουργία τους αμυντικούς μηχανισμούς που χρησιμοποιούσε στην παιδική και την λανθάνουσα περίοδο όπως η προβολή, η άρνηση και η ενδοβολή. Δύο αμυντικοί μηχανισμοί που χαρακτηρίζουν την εφηβεία είναι ο ασκητισμός και η διανοητικοποίηση όπως αναφέρει η Anna Freud. Το Εγώ θέτει σε λειτουργία τους συγκεκριμένους αμυντικούς μηχανισμούς γιατί θεωρεί ως απειλητική την ποσότητα των ενορμήσεων την δεδομένη χρονική περίοδο. Ο ασκητισμός αναφέρεται στην άρνηση του εφήβου να ικανοποιήσει τις ενορμήσεις του ιδιαίτερα σε σωματικό επίπεδο και κυρίως αποσκοπεί στην αποφυγή της εσωτερικής σύγκρουσης και της ενοχής. Η διανοητικοποίηση αναφέρεται στην αναγνώριση των σεξουαλικών και συναισθηματικών αναγκών από τον έφηβο και την μετατροπή τους σε ιδέες τις θέτουν σε αδράνεια. Η χρήση της διανοητικοποίησης ως αμυντικού μηχανισμού αποσκοπεί στην απομόνωση των συναισθημάτων που θεωρούνται επικίνδυνα από τον έφηβο.

Η οιδιπόδεια σύγκρουση που επανέρχεται στο προσκήνιο κατά την εφηβεία απαιτεί την επαναδιαπραγμάτευση της. Η σχέση καθώς και η εικόνα που έχει ο έφηβος για τους γονείς του αλλάζει. Με την νέα εικόνα για τους γονείς μεταβάλλονται το Ιδεώδες του Εγώ και το Υπερεγώ. Αυτή η αλλαγή στη σχέση με τους γονείς βιώνεται από τον έφηβο ως απώλεια. Οι αντιδράσεις των εφήβων σε αυτήν την αλλαγή παρομοιάζονται από την Anna Freud με τις αντιδράσεις της συναισθηματικής απογοήτευσης ή ακόμη και του πένθους.

Ο συναισθηματικός αναβρασμός που χαρακτηρίζει την εφηβεία θεωρείται απαραίτητος για να έχει το άτομο μία υγιή ψυχολογική ανάπτυξη στη συνέχεια. Ο τρόπος που θα βιώσει ο κάθε έφηβος αυτήν την περίοδο εξαρτάται από την στάση που θα υιοθετηθεί από το οικογενειακό και το οικείο περιβάλλον του. Ο Winnicott υποστηρίζει ότι το περιβάλλον του εφήβου πρέπει να επιδείξει κατανόηση στα προβλήματα και τις ανάγκες του κατά την διάρκεια της περιόδου αυτής.

Σύμφωνα με τον P. Blos (1962, 1972), η ανεξαρτητοποίηση του εφήβου από την οικογένεια του και η αναζήτηση ενός ερωτικού αντικειμένου έξω από αυτήν απαιτεί την παλινδρόμηση σε προηγούμενα στάδια της ανάπτυξης και την επαναδιαπραγμάτευση των συναισθημάτων της παιδικής του ηλικίας. Η παλινδρόμηση αυτή είναι υπεύθυνη για

τις αλλαγές στη διάθεση του εφήβου. Η εξιδανίκευση δημοφιλών ηθοποιών από τον έφηβο στην προσπάθεια ανεύρεσης προτύπων μπορεί να θεωρηθεί ως παλινδρόμηση στην εξιδανίκευση των γονέων κατά την παιδική ηλικία. Επίσης, ο P. Blos ερμήνευσε τα αμφιθυμικά συναισθήματα του εφήβου απέναντι στους γονείς του όπως εκδηλώνονται με τις εναλλαγές της διάθεσης ως παλινδρόμηση στις αντιδράσεις αγάπης και μίσους της παιδικής ηλικίας.

Ο P. Bios (1962) υποστήριξε ότι η έναρξη της ήβης σηματοδοτείται από μία ποσοτική αύξηση της ενστικτώδους ενέργειας των παρορμήσεων. Τα ένστικτα έρχονται στην επιφάνεια με επιθετικό τρόπο και η προσπάθεια του εφήβου να τα ελέγξει αποδεικνύεται μέσα από τις τυπικές εφηβικές αντιδράσεις. Η επιδειξιμανία οδηγεί σε σεμνότητα και συναίσθηση του εαυτού, οι σαδομαζοχιστικές τάσεις μετατρέπονται σε απάθεια και αδιαφορία και η οσμή και η γεύση επηρεάζονται σεξουαλικά από τις σωματικές αισθήσεις. Για να μπορέσει το Εγώ να αντεπεξέλθει στην ήβη και την εφηβεία απαιτείται η ολοκλήρωση των επιτευγμάτων της λανθάνουσας περιόδου όπως είναι η επένδυση της διανοητικής ενέργειας σε αναπαραστάσεις του εαυτού και των αντικειμένων, η αντίσταση των λειτουργιών του Εγώ στην παλινδρόμηση, ο σχηματισμός ενός αυτό-επικριτικού Εγώ που συμπληρώνει τις λειτουργίες του Υπερεγώ με σκοπό η αυτοεκτίμηση να φτάσει σε ένα επίπεδο ανεξαρτησίας από το περιβάλλον. Σημαντικά επιτεύγματα της λανθάνουσας περιόδου είναι ,επίσης, η μείωση της εκφραστικής χρήσης του σώματος και η αύξηση της ικανότητας για λεκτική έκφραση και ο έλεγχος του περιβάλλοντος μέσω της εκμάθησης δεξιοτήτων για να μειωθεί η ένταση. Το ψυχικό επίτευγμα της εφηβείας θεωρείται ο έλεγχος των συναισθημάτων.

3. Γνωστική και εξελικτική προσέγγιση σύμφωνα με τους J. Piaget & E. H. Erikson

Σύμφωνα με τον *J. Piaget,* οι ξεχωριστές ιδιότητες αυτής της αναπτυξιακής περιόδου προκύπτουν από την αλληλεπίδραση βιολογικών και κοινωνικών παραγόντων που εντοπίστηκαν σε όλες τις κοινωνίες, ανεξάρτητα από την πολιτισμική οργάνωση τους. Το κεντρικό σημείο της θεωρίας του J. Piaget για την εφηβεία είναι ότι, καθώς οι νέοι αρχίζουν να αναλαμβάνουν ρόλους ενηλίκων, πρέπει να αρχίζουν να προγραμματίζουν το μέλλον τους και να σκέφτονται πιο συστηματικά για τον κόσμο που τους περιβάλλει.

Η σκέψη των εφήβων παρουσιάζει πρόοδο από το στάδιο των συγκεκριμένων νοητικών ενεργειών στο στάδιο των τυπικών νοητικών ενεργειών. Αυτός ο νέος τρόπος σκέψης, κατά τον J. Piaget, επηρεάζει όλες τις πλευρές της ψυχολογικής λειτουργίας όπως την κατανόηση των εφήβων για τον εαυτό τους, για τις σχέσεις με τους συνομηλίκους, την ικανότητα τους για εργασία και τις στάσεις τους ως προς τα κοινωνικά ιδανικά.

Σύμφωνα με τον *E. H.* Erikson (1968), η εφηβεία καλύπτει όλη τη ζωή του ατόμου από την βρεφική έως την γεροντική ηλικία. Η προσωπικότητα του ατόμου δεν διαμορφώνεται κατά την διάρκεια της παιδικής ηλικίας αλλά εξελίσσεται σε όλη τη ζωή του ατόμου. Σε κάθε αναπτυξιακή φάση αντιστοιχεί μία αναπτυξιακή κρίση την οποία πρέπει να επιλύσει το άτομο. Κάθε αναπτυξιακή φάση βασίζεται στην επιτυχή επίλυση των συγκρούσεων από τις προηγούμενες φάσεις ενώ η ανεπιτυχής επίλυση των συγκρούσεων κάθε φάσης ενδέχεται να έχει συνέπειες στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του ατόμου.

Κατά την εφηβεία το άτομο ανακεφαλαιώνει και επιλύει όλες τις προηγούμενες αναπτυξιακές κρίσεις για να σχηματίσει την ταυτότητα του ενήλικα. Σύμφωνα με την βιοκοινωνική θεωρία του E. H. Erikson, η αναπτυξιακή κρίση που πρέπει να επιλύσει το άτομο στην εφηβική περίοδο είναι η απόκτηση ταυτότητας του Εγώ ή η σύγχυση ρόλων. Στη φάση αυτή ο έφηβος αντιμετωπίζει τις αλλαγές που επέρχονται στους κοινωνικούς ρόλους και στις προσδοκίες της εφηβείας. Αν καταφέρει να ενσωματώσει τις εμπειρίες του παρελθόντος και τις προοπτικές του μέλλοντος θα διαμορφώσει μία σαφή εικόνα για τον εαυτό του και μία ικανοποιητική προσωπική ταυτότητα. Αν δεν το επιτύχει αυτό θα βιώσει σύγχυση ταυτότητας σχετικά με το ποιος είναι και τους ρόλους που πρέπει να ακολουθήσει ως πρότυπα. Κατά τον E. H. Erikson, ο σχηματισμός της ταυτότητας είναι πολύ σημαντικός γιατί σε αυτήν την περίοδο οι πεποιθήσεις, οι ικανότητες και οι επιθυμίες του ατόμου πρέπει να συμβιβασθούν με τους κανόνες των ενηλίκων. Για τον E. H. Erikson η εφηβική περίοδος αποτελεί ένα ιδιαίτερο στάδιο το οποίο ονόμασε ψυχοκοινωνικό μορατόριουμ. Κατά την εφηβεία το άτομο αναζητάει και εξετάζει εναλλακτικές λύσεις και δυνατότητες για τη ζωή του.

4. Επιδράσεις της εφηβείας σε σωματικό επίπεδο

Στη συνέχεια κρίνεται απαραίτητο να αναφερθούμε στις αλλαγές που συμβαίνουν κατά την περίοδο της εφηβείας και οι οποίες οδηγούν σε μία συνολική ψυχοσωματική ωρίμανση. Υπό φυσιολογικές συνθήκες οι αλλαγές αυτές επιζητούνται από τον ίδιο τον έφηβο αλλά και επιβάλλονται από το περιβάλλον του και την κοινωνία γενικότερα. Οι αλλαγές που συμβαίνουν στην εφηβεία επεκτείνονται σε τέσσερις βασικούς τομείς, σε σωματικό επίπεδο, σε γνωστικό επίπεδο, σε ψυχοσυναισθηματικό επίπεδο και σε κοινωνικό επίπεδο.

Στη δεύτερη δεκαετία της ζωής, μία σειρά βιολογικών εξελίξεων, γνωστών ως ήβη, μετατρέπουν τα άτομα από την κατάσταση της φυσικής ανωριμότητας σε μία κατάσταση που είναι βιολογικά ώριμα και ικανά για σεξουαλική αναπαραγωγή. Η ήβη είναι μία βιολογική διεργασία που λαμβάνει χώρα σε μία αλάνθαστη ακολουθία σταδίων και η εφηβεία μπορεί να αρχίζει με την ήβη αλλά αυτό δεν είναι απαραίτητο. Η ήβη αρχίζει με ένα σήμα από τον υποθάλαμο, ο οποίος βρίσκεται στη βάση του εγκεφάλου και ενεργοποιεί την υπόφυση που είναι προσαρτημένη κι αυτή στον υποθάλαμο. Η υπόφυση αυξάνει την παραγωγή των ορμονών ανάπτυξης που με τη σειρά τους ενεργοποιούν την ανάπτυξη όλων των ιστών του σώματος. Η υπόφυση εκκρίνει επίσης ορμόνες που προκαλούν αύξηση στην παραγωγή των δύο γοναδοτρόπων ορμονών. Στα κορίτσια, οι γοναδοτρόποι ορμόνες ενεργοποιούν τις ωοθήκες να παράγουν τις ορμόνες, οιστρογόνα και προγεστερόνη, οι οποίες ενεργοποιούν πολυάριθμα σωματικά γεγονότα μεταξύ των οποίων και την ωορρηξία. Στα αγόρια, οι γοναδοτρόποι ορμόνες ενεργοποιούν τους όρχεις και οι επινεφρίδιοι αδένες παράγουν την ορμόνη τεστοστερόνη που επιφέρει την παραγωγή σπέρματος.

Ένα από τα πρώτα ορατά σημάδια της ήβης είναι η κορύφωση του ρυθμού της φυσικής ανάπτυξης. Η έκρηξη αυτή της ανάπτυξης διαρκεί δύο με τρία χρόνια. Αν και οι έφηβοι αναπτύσσονται σε όλη τη διάρκεια της ήβης, φτάνουν το 98% του τελικού τους ύψους κατά το τέλος αυτής της έκρηξης. Κατά τη διάρκεια της εφηβείας ορισμένα μέρη του σώματος αναπτύσσονται πριν από άλλα. Κατά κανόνα, το μήκος των ποδιών φτάνει στη μέγιστη ανάπτυξη πρώτο και ακολουθεί έξι έως εννέα μήνες αργότερα το μήκος του κορμού. Το εύρος των ώμων και του στήθους είναι τα τελευταία που φτάνουν στη

μέγιστη τιμή τους. Επίσης τα οστά του κρανίου γίνονται πιο χονδρά και ο εγκέφαλος, ο οποίος αποκτά το 90% του ενήλικου βάρους στην ηλικία των πέντε ετών, μεγαλώνει λίγο σ' αυτήν την περίοδο. Στη διάρκεια της ήβης όλα τα πρωτεύοντα σεξουαλικά όργανα, δηλαδή τα όργανα που εμπλέκονται στην αναπαραγωγή ωριμάζουν λειτουργικά. Την ίδια περίπου χρονική περίοδο εμφανίζονται και τα δευτερεύοντα χαρακτηριστικά του φύλου δηλαδή οι ανατομικές και φυσιολογικές ενδείξεις που διακρίνουν αμέσως τους άνδρες από τις γυναίκες. Τα κορίτσια αναπτύσσουν στήθος και οι γοφοί τους φαρδαίνουν και έχουν μεγαλύτερη αναλογία λίπους από μύες. Τα αγόρια αποκτούν ευρείς ώμους και μυώδη λαιμό και χάνουν λίπος κατά τη διάρκεια της εφηβείας. (Cole & Cole, 2002).

Η αύξηση του ύψους, της δύναμης και της σεξουαλικής ελκυστικότητας είναι συνήθως καλοδεχούμενη και από τα δύο φύλα. Έρευνες των τελευταίων ετών έχουν δείξει ότι ο χρόνος έλευσης των αλλαγών αυτών έχει σημασία και μπορεί να επηρεάσει αποφασιστικά την προσαρμογή του ατόμου στην αρχή της εφηβείας. Τα αγόρια που έχουν πρώιμη ήβη είναι συνήθως πιο δημοφιλή και πιο άνετα από κοινωνική άποψη. Τα αγόρια που έχουν αργοπορημένη ήβη έχουν συχνά μια αυξημένη επίγνωση της μειονεκτικής τους θέσης. Το ίδιο συμβαίνει και με τα αγόρια που είναι υπέρβαρα όπου έχει παρατηρηθεί ότι ανησυχούν για το μέγεθος τους και την περιστασιακή τους αδεξιότητα. Αντίθετα από τα αγόρια, τα κορίτσια μπορεί να μην δέχονται με ευχαρίστηση τη πρώιμη ωρίμανση. Ορισμένα κορίτσια προβληματίζονται επειδή ζυγίζουν περισσότερο από το μέσο όρο καθώς κατά την περίοδο της εφηβείας εμφανίζεται μία αύξηση στο μέγεθος των γοφών και μία συσσώρευση λίπους όταν σταματά η αύξηση του ύψους. Η ανησυχία αυτή για την εικόνα του σώματος μπορεί να επιδεινωθεί όταν υπάρχει κοροϊδία από τους άλλους και εξαιτίας της υπερβολικής έμφασης που δίνουν τα μέσα μαζικής επικοινωνίας στο λεπτό σώμα. Αντίθετα από τα αγόρια, τα κορίτσια που είναι ικανοποιημένα από το σώμα τους έχουν συνήθως μικρότερο βάρος από το κανονικό, γεγονός που εξηγεί γιατί ένας μεγάλος αριθμός κοριτσιών πειραματίζονται με δίαιτες συνήθως χωρίς αποτέλεσμα. Επομένως, η ήβη ασκεί διαφορετικές επιδράσεις στα αγόρια και στα κορίτσια. Για τα αγόρια όσο νωρίτερα εμφανιστεί η ήβη τόσο θετικότερη είναι η αλλαγή στην αυτοπεποίθηση και στην αυτοεκτίμηση τους.

Με την ανάπτυξη του σεξουαλικού αισθήματος οι έφηβοι ανησυχούν συχνά για το πόσο ελκυστικοί θεωρούνται από το άλλο φύλο. Οι ορμονικές αλλαγές είναι δυνατό να διεγείρουν τους σμηγματογόνους αδένες, οι οποίοι θα δημιουργήσουν την ακμή σε αυτήν την ηλικία, μία κατάσταση που μπορεί να προκαλέσει αμηχανία στον έφηβο. Οι έφηβοι που θεωρούνται ελκυστικοί από τους άλλους ζουν πιο άνετα εφόσον και οι αντιδράσεις που δέχονται από τους άλλους είναι θετικές. Οι περισσότεροι έφηβοι καταφέρνουν να τα βγάλουν πέρα καθώς λαμβάνουν επαρκή υποστήριξη από την οικογένεια και τους φίλους τους. Μόνο ένας μικρός αριθμός εφήβων βιώνουν έντονη κατάθλιψη γιατί έχουν άγχος για την εξωτερική τους εμφάνιση. (Tucker, 1999).

Σε γενικές γραμμές, η πορεία της σωματικής ανάπτυξης του εφήβου χαρακτηρίζεται ως γενική γιατί η ίδια ανάπτυξη ισχύει για όλους τους εφήβους. Επιπλέον όμως, η πορεία της σωματικής ανάπτυξης του εφήβου είναι διαφορετική στα δύο φύλα και ιδιόμορφη λόγω των ατομικών διαφορών που παρατηρούνται στους εφήβους.

5. Επιδράσεις της εφηβείας σε γνωστικό επίπεδο

Η σκέψη των εφήβων συχνά παρουσιάζει ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά που διακρίνουν τη σκέψη σε αυτήν την ηλικιακή περίοδο από τη σκέψη της μέσης παιδικής ηλικίας (Keating, D., 1980). Αντίθετα από τα μικρότερα παιδιά που νιώθουν πιο άνετα όταν συλλογίζονται αυτό που μπορούν να παρατηρήσουν άμεσα, οι έφηβοι σκέπτονται εναλλακτικές δυνατότητες που δεν είναι άμεσα αντιληπτές. Η εφηβεία είναι η περίοδος κατά την οποία οι νέοι αρχίζουν να σκέπτονται τι θα κάνουν όταν μεγαλώσουν. Οι έφηβοι σε καμιά περίπτωση δεν προγραμματίζουν συστηματικά το μέλλον τους αλλά εφόσον το κάνουν είναι πιο συστηματικοί και το κάνουν πιο συχνά από τα παιδιά. Οι έφηβοι είναι πιθανόν να κάνουν σκέψεις για τις οποίες πρέπει να διατυπώσουν και να ελέγξουν υποθέσεις και να σκέπτονται καταστάσεις που έρχονται σε αντίθεση με τα γεγονότα. Επίσης, στη διάρκεια της εφηβείας η σκέψη του ατόμου για τις δικές του διεργασίες σκέψης γίνεται όλο και πιο σύνθετη. Οι έφηβοι αποκτούν την ικανότητα για δευτερογενή σκέψη, δηλαδή την ικανότητα να σκέπτονται με κανόνες για τους κανόνες. Συγχρόνως, μπορούν να σκεφθούν πιο συστηματικά και πιο βαθιά από τα μικρότερα

παιδιά για τις απόψεις των άλλων ανθρώπων, μία εξέλιξη που γίνεται φανερή στη μεταβαλλόμενη φύση της φιλίας κατά την εφηβεία Οι έφηβοι χρησιμοποιούν τη νέα προηγμένη γνωστική τους ικανότητα για να ξανασκεφθούν θεμελιώδη θέματα των κοινωνικών σχέσεων, της ηθικής, της πολιτικής και της θρησκείας με τα οποία έρχονται σε αντιπαράθεση με τους ενηλίκους.

Κατά τη διάρκεια της εφηβείας, η γλώσσα, η νόηση, η φαντασία και η μνήμη αναπτύσσονται σε μεγαλύτερο βαθμό. Η ωρίμανση της γλώσσας, ως εργαλείο για την έκφραση του εαυτού και ως εσωτερικό εργαλείο που δομεί την σκέψη, συμβάλλει στην ανάπτυξη άλλων ικανοτήτων όπως η ικανότητα σχηματισμού και έκφρασης ιδεών, η ικανότητα ελέγχου των σκέψεων και η ικανότητα για οικοδόμηση συστημάτων ιδεών. Σε αυτήν την αναπτυξιακή περίοδο αναπτύσσονται οι εσωτερικοί μονόλογοι και οι εσωτερικοί διάλογοι. Ο έφηβος, μέσω της ωρίμανσης του εκτελεστικού συστήματος του μετωπιαίου λοβού, έχει την ικανότητα να μην απαντά πλέον στα εξωτερικά ερεθίσματα με συναισθηματικές και παρορμητικές αντιδράσεις αλλά μπορεί να ελέγχει εκ των προτέρων τις επιπτώσεις της συμπεριφοράς του. Η ικανότητα ελέγχου των συναισθημάτων αποτελεί και προϊόν κοινωνικής μάθησης.

Σύμφωνα με τον D. Elkind (1981) παρουσιάζονται τρία συνήθη εγωκεντρικά σφάλματα ή γνωστικές αδυναμίες κατά τη διάρκεια της εφηβείας. Η πρώτη είναι η γνωστική αδυναμία του εφήβου να διακρίνει ανάμεσα στην παροδική- περιστασιακή και στη σταθερή- μόνιμη σκέψη. Για παράδειγμα, οι έφηβοι που πιστεύουν ότι έχουν γελοιοποιηθεί ενώπιον των άλλων σε μία μόνο περίσταση είναι πεπεισμένοι ότι όλοι θα θυμούνται το περιστατικό αυτό εις βάρος τους για πάντα. Η δεύτερη είναι η γνωστική αδυναμία του εφήβου να διακρίνει τη διαφορά ανάμεσα στο αντικειμενικό και το υποκειμενικό. Οι έφηβοι εκδηλώνουν έντονη και διαρκή ενασχόληση με το σώμα τους, τις σκέψεις τους και τα συναισθήματα τους και μερικές φορές νομίζουν ότι και οι άλλοι γύρω τους συμμερίζονται τις ίδιες σκέψεις και τα ίδια συναισθήματα με αυτούς. Πρόκειται για την πίστη σε ένα φανταστικό ακροατήριο, σύμφωνα με την οποία οι έφηβοι με υπερβολική αυτοσυνειδησία νομίζουν ότι οι άλλοι τους παρακολουθούν και συνεχώς και τους κρίνουν για ό,τι κάνουν. Ορισμένες φορές οι έφηβοι φαντάζονται εχθρικές αντιδράσεις των άλλων και άλλες φορές φαντάζονται ότι έχουν την επιδοκιμασία των άλλων. Οι έφηβοι ίσως συγχέουν το υποκειμενικό περιεχόμενο της

δικής τους σκέψης με τις σκέψεις των άλλων, οι οποίοι στην πραγματικότητα δεν ενδιαφέρονται για αυτούς ή για την συμπεριφορά τους. Η τρίτη γνωστική αδυναμία είναι η ανικανότητα του εφήβου να διαφοροποιήσει το ατομικό από το καθολικό. Οι έφηβοι συχνά νομίζουν ότι αυτά που νιώθουν ή ο τρόπος που σκέπτονται είναι μοναδικός. Αυτός ο προσωπικός μύθος μπορεί να κάνει τον έφηβο να πιστεύει, εφόσον είναι ένα ξεχωριστό άτομο, οι κανόνες που ισχύουν για τους άλλους δεν ισχύουν για τον ίδιο. Ακόμη χειρότερα η πεποίθηση αυτή είναι δυνατό να οδηγήσει τον έφηβο σε ριψοκίνδυνες μορφές συμπεριφοράς όπως η οδήγηση σε κατάσταση μέθης.

Ο J. Piaget απέδωσε τις αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο οι έφηβοι σκέπτονται σχετικά με τον εαυτό τους, τις προσωπικές τους σχέσεις και τη φύση της κοινωνίας στην ανάπτυξη μιας νέας λογικής δομής την οποία ονόμασε τυπική νόηση. (Piaget, J., 1972, 1987, p. 84) Η εμφάνιση των τυπικών νοητικών ενεργειών είναι το τελευταίο στάδιο της θεωρίας του J. Piaget για την ανάπτυξη. Σε αυτό το στάδιο που τοποθετείται χρονικά κατά την διάρκεια της εφηβείας, το αναπτυσσόμενο άτομο αποκτά την ικανότητα να σκέφτεται συστηματικά όλες τις λογικές σχέσεις ενός προβλήματος. Οι έφηβοι παρουσιάζουν έντονο ενδιαφέρον για αφηρημένες έννοιες και για την ίδια τη διεργασία της σκέψης. Σύμφωνα με τον J. Piaget, μία από τις συνέπειες απόκτησης δευτερογενούς σκέψης είναι η ικανότητα κατασκευής λογικών αποδείξεων στις οποίες τα συμπεράσματα ακολουθούν από λογική αναγκαιότητα. Αυτή η ικανότητα βρίσκεται πίσω από τον παραγωγικό συλλογισμό και η απλούστερη μορφή του αρχίζει με τη δήλωση μιας γενικής πρότασης ακολουθούμενη από μια δήλωση μιας συγκεκριμένης πρότασης και μετά από το συμπέρασμα. Αν οι προτάσεις είναι σωστές, τότε και το συμπέρασμα θα είναι σωστό

Έχουν διεξαχθεί πολλές έρευνες για να καθορισθεί το αν υπάρχουν διαφορές φύλου στην ικανότητα της τυπικής νόησης. Αν η τυπική νόηση είναι μία οικουμενική ικανότητα τότε και τα δύο φύλα μπορούν να την αποκτήσουν. Γενικά κυριαρχεί η πεποίθηση ότι οι άνδρες είναι καλύτεροι σε τομείς όπως τα μαθηματικά, οι θετικές επιστήμες, η μηχανολογία δηλαδή τομείς που απαιτούν τυπικές νοητικές ενέργειες. Αυτό το στερεότυπο ενισχύεται από το γεγονός ότι περισσότεροι άντρες από γυναίκες ασχολούνται με τους τομείς αυτούς. Μελέτες των διαφορών φύλου στην τυπική νόηση δείχνουν ότι σε ορισμένες δοκιμασίες, οι άνδρες αποδίδουν καλύτερα από τις γυναίκες

αλλά οι διαφορές μειώνονται τις τελευταίες δεκαετίες. Οι διαφορές φύλου μπορεί να προκαλούνται από το μεγαλύτερο ενδιαφέρον των αγοριών για το περιεχόμενο των δοκιμασιών που χρησιμοποιούνται για να αξιολογηθεί η τυπική νόηση καθώς και από τη μεγαλύτερη εξοικείωση τους με τις διαδικασίες. Οι πρόσφατες ενδείξεις ευνοούν την άποψη ότι η ικανότητα να λύνει κανείς προβλήματα τυπικών νοητικών ενεργειών αναπτύσσεται εξίσου στα αγόρια και στα κορίτσια αλλά η επιτυχία του καθενός στη χρήση αυτής της ικανότητας για τη λύση συγκεκριμένων προβλημάτων εξαρτάται από την εμπειρία του. (Lloyd, 1998, Cole & Cole, 2002).

6. Επιδράσεις της εφηβείας σε ψυχοσυναισθηματικό επίπεδο

Στην εφηβεία είναι απαραίτητο για το άτομο να επιτευχθούν ορισμένοι στόχοι σε ψυχοσυναισθηματικό και κοινωνικό επίπεδο (Μανωλόπουλος, Σ., 1986). Ο έφηβος πρέπει να επιλύσει την οιδιπόδεια σύγκρουση, να αποχωριστεί συναισθηματικά από τους γονείς του και να βρει ένα νέο αντικείμενο συναισθηματικής επένδυσης. Επίσης, κρίνεται απαραίτητο ο έφηβος να σχηματίσει σταθερές έξω-οικογενειακές σχέσεις και να εδραιώσει την προσωπική και σεξουαλική του ταυτότητα. Για να μπορέσουν, όμως, να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι ο έφηβος πρέπει να αποδεχθεί ομαλά τις αλλαγές που συμβαίνουν. Η αλλαγή των σχέσεων με τους γονείς και η τοποθέτηση της σε νέες βάσεις συντελεί στην επίλυση του οιδιπόδειου δηλαδή στην προσκόλληση του παιδιού στους γονείς ως τα μοναδικά και κυρίαρχα μοντέλα αγάπης και στην σταδιακή επένδυση σε οικογενειακά πρότυπα έξω από την οικογένεια.

Σχηματικά, υπάρχουν δύο ξεχωριστές στιγμές στην εφηβεία. Η πρώτη χαρακτηρίζεται από ανταρσία προς το οικογενειακό περιβάλλον και επιθετικότητα προς κάθε μορφής εξουσία. Σ' αυτήν τη φάση της αναρχίας οι νέοι προσπαθούν να σπάσουν τα δεσμά που τους κρατούν στην παιδική ηλικία και αποζητούν την επιβεβαίωση μέσα από την αμφισβήτηση και την άρνηση των καθιερωμένων ιδεών και αξιών. Σε μία δεύτερη φάση, η κρίση οργανώνεται σε βάθος και γύρω στα 16 έτη, όπου ο έφηβος αρχίζει να εμβαθύνει και να στοχάζεται. Η ένταση και το βάθος αυτής της ενδοσκόπησης ποικίλλουν ανάλογα με την προσωπικότητα, το χαρακτήρα, το παρελθόν και τη νόηση του εφήβου.

Γενικά, η ψυχική διεργασία του εφήβου με απλούς όρους χαρακτηρίζεται από μία περίοδο αναμονής, στη συνέχεια από μια περίοδο αλλαγής και τέλος από μια περίοδο ανακάλυψης. Η αναμονή αντιστοιχεί στο ξεκίνημα της εφηβείας η οποία τοποθετείται περίπου στην ηλικία των 10-13 ετών και σηματοδοτεί την αρχή της ήβης. Η μεγάλη πλειοψηφία των παιδιών γνωρίζει την επικείμενη αρχή της εφηβείας και των αλλαγών που θα προκαλέσει στο σώμα τους. Αυτή η αναμονή πραγματοποιείται συχνά μέσα σε ένα κλίμα επιθυμίας και δέους. Η περίοδος της αλλαγής αρχικά είναι σωματική, εφόσον το παιδί ανακαλύπτει απότομα ότι το σώμα του μεταμορφώνεται με τρόπο ριζικό. Η αλλαγή, όμως, είναι και ψυχολογική. Ο νεαρός έφηβος νιώθει ξαφνικά ότι έχει ανάγκη να συγκρουστεί με τις επιθυμίες του, με τα ιδεώδη και τα πρότυπα ταύτισης, δηλαδή με όλα τα ενδιαφέροντα της παιδικής του ηλικίας. Θα πρέπει να βρει νέα κίνητρα και νέες ικανοποιήσεις. Η αλλαγή είναι επίσης οικογενειακή και κοινωνική. Οι γονείς δεν μπορούν να αποτελέσουν πια πρότυπα για τον έφηβο ούτε να του προσφέρουν την ικανοποίηση ή τις χαρές που του προσέφεραν ως τότε. Ο έφηβος έχει ανάγκη να απομακρυνθεί από τους γονείς του, ακόμα κι αν πρόκειται για συμβολική απόσταση. Τις περισσότερες φορές, αυτή η αλλαγή χαρακτηρίζεται και απεικονίζεται από την ψυχολογική κίνηση της απογοήτευσης που νιώθει ο έφηβος απέναντι στους γονείς του και από την ανάγκη του να αναζητήσει νέους τρόπους ευχαρίστησης, έξω από το οικογενειακό περιβάλλον. Η φάση της ανακάλυψης προκύπτει εφόσον προηγουμένως έχει συντελεστεί αυτή η περίοδος ρήξης με την παιδική ηλικία. Ο έφηβος πρέπει να ανακαλύψει ποιος είναι, τι του αρέσει και τι επιθυμεί. Αυτό που του αρέσει είναι αποτέλεσμα του συνειδητού και του ασυνείδητου παρελθόντος και εξαρτάται από τον τρόπο που αντιλαμβάνεται και αναγνωρίζει τον εαυτό του, από τις σχέσεις που έχει διαμορφώσει με τους γονείς του και με το περιβάλλον. Πρέπει να διαμορφώσει το δικό του ιδεώδες το οποίο δεν είναι ούτε αυτό της παιδικής του ηλικίας ούτε αυτό των γονέων του. Η τελευταία πτυχή της ανακάλυψης είναι η αναγκαιότητα να κάνει επιλογές κάτι που συνεπάγεται ***μία κατάκτηση*** και ***μία παραίτηση***.

Στην έναρξη της η εφηβεία χαρακτηρίζεται από την ανάγκη αναδίπλωσης του εφήβου στον εαυτό του για να αντεπεξέλθει σε όλες τις αλλαγές, την αναζήτηση απομόνωσης και από κάποιους συναισθηματικούς ελιγμούς συχνά αντιφατικούς απέναντι στους άλλους και κυρίως απέναντι στους γονείς του. Η πρώτη φάση της εφηβείας είναι η

περίοδος της αναζήτησης του εξιδανικευμένου φίλου ή φίλης, ταυτόχρονα έμπιστου και καθρέφτη του εαυτού που να μοιράζεται τις δυσκολίες, τους έρωτες και τον ενθουσιασμό. Αυτός ο εξιδανικευμένος φίλος ή φίλη μπορεί να υπάρχει από την αρχή της εφηβείας αλλά η σημασία του αυξάνεται και κάποια στιγμή συναγωνίζεται τους ίδιους τους γονείς. Όταν έχει εγκατασταθεί η εφηβεία είναι η εποχή του πρώτου έρωτα και η αναζήτηση μιας σεξουαλικής σχέσης ή κάτι ισοδύναμου. Ενδέχεται η περίοδος αυτή να αποδειχτεί εντελώς απογοητευτική. Το τέλος της εφηβείας είναι μια περίοδος ενδυνάμωσης της αναπαράστασης του εαυτού ως υποκείμενου. Πρόκειται για την κύρια φάση της διαμόρφωσης του χαρακτήρα. Ο έφηβος κάνει σταδιακά τις προσωπικές, επαγγελματικές, φιλικές και ερωτικές επιλογές. Στην μετεφηβική περίοδο αν και έχει εισχωρήσει στον κόσμο των ενηλίκων και εκδηλώνει τον προσωπικό του χαρακτήρα παραμένει ακόμα συνδεδεμένος με τον κόσμο της παιδικής ηλικίας σε διάφορα επίπεδα. (Κουρκούτας, Η. Ε., 2001).

7. Επιδράσεις της εφηβείας σε κοινωνικό επίπεδο

Στη διάρκεια της εφηβείας σημειώνονται αλλαγές ως μέρος της γενικότερης αναδιοργάνωσης της κοινωνικής ζωής. Οι έφηβοι περνούν περισσότερο χρόνο με τους συνομηλίκους τους, η καθοδήγηση των ενηλίκων μειώνεται και γίνεται πιο έμμεση, οι συναλλαγές μεταξύ των δύο φύλων αυξάνονται αισθητά και η συμμετοχή σε μεγάλες κοινωνικές ομάδες αποκτά μεγαλύτερη σπουδαιότητα.

7.Α. Σχέσεις με τους γονείς

Η βιολογική ωρίμανση και ο αυξανόμενος χρόνος που περνούν οι έφηβοι με τους συνομηλίκους τους αλλοιώνει τις σχέσεις με τους γονείς τους. Η εξουσία των γονέων μειώνεται σε σχέση με την επίδραση των συνομηλίκων και τώρα πρέπει να ασκούν την εξουσία τους όλο και περισσότερο μέσω της πειθούς. Σε αντίθεση με την υπόθεση ότι οι νέοι αποτελούν μία ξεχωριστή κουλτούρα, οι περισσότεροι έφηβοι έχουν κοινές αξίες με τους γονείς τους. Ο διάλογος και όχι η ανοιχτή σύγκρουση είναι η καλύτερη μέθοδος επίλυσης των διαφωνιών μεταξύ των εφήβων και των γονιών τους.

Η επίδραση της ομάδας των συνομηλίκων γίνεται πιο ισχυρή από αυτήν της οικογένειας, γεγονός που συντελεί στην εμφάνιση ενδοοικογενειακών συγκρούσεων. Η σταθερότητα στη ζωή ενός εφήβου επέρχεται με την είσοδό του στη μεταγενέστερη φάση, της οποίας η αίσια κατάληξή της συνδέεται με την εδραίωση ξεκάθαρων επαγγελματικών στόχων και μια σφαιρικής αίσθησης της προσωπικής ταυτότητας, η οποία αφορά την προσαρμογή σε ένα σωματικό, γνωστικό και κοινωνικό εαυτό. Επίσης στη φάση αυτή τίθενται οι σχέσεις με τους γονείς σε νέα βάση, που χαρακτηρίζεται από λιγότερο ή καθόλου εξάρτηση.

Η ηβική μεταμόρφωση του σώματος κατά την εφηβεία προκαλεί ένα ενορμητικό πλεόνασμα που συνήθως έχει ως στόχο το πρόσωπο των γονέων. Αυτό εξηγεί την αρκετά απότομη αλλαγή στις σχέσεις ανάμεσα στους γονείς και τους εφήβους. Σε πολύ γενικό επίπεδο, οι έφηβοι απομακρύνονται από τους γονείς τους και δεν απευθύνονται σ' αυτούς αλλά στους συνομηλίκους τους για συμβουλές σε θέματα συμπεριφοράς. Στα κορίτσια μετά την εμμηνόρροια εντείνονται οι προσπάθειες των γονιών για έλεγχο και αυξάνονται οι διαφωνίες μεταξύ μητέρας και κόρης. Στα αγόρια η πρώιμη ωρίμανση είναι περισσότερο πιθανό να αυξήσει τις διαφωνίες του αγοριού με τη μητέρα. Οι σχέσεις των εφήβων με τη μητέρα τους αλλάζουν πιο αισθητά από όσο οι σχέσεις με τον πατέρα τους. Αυτό μπορεί να συμβαίνει για δύο λόγους. Η μητέρα μπορεί να έχει λιγότερο κύρος από τον πατέρα στα μάτια των εφήβων και μ' αυτό τον τρόπο να αποδεικνύουν την ανεξαρτησία τους με την πεποίθηση ότι εκείνη δε θα τους αμφισβητήσει. Ένας δεύτερος πιθανός λόγος είναι ότι οι συναισθηματικές σχέσεις με τη μητέρα είναι στενότερες και έτσι η απόκτηση αυτονομίας ως προς εκείνη είναι δυσκολότερη ψυχολογικά.

Ενώ κατά την παιδική ηλικία η παρουσία των γονέων αποτελούσε πηγή ανακούφισης, ηρεμίας και ασφάλειας για το παιδί η ίδια παρουσία είναι πιθανό κατά την εφηβεία να αποτελεί πηγή έντασης, διέγερσης και δυσφορίας. Ο διάλογος ανάμεσα στους γονείς και τους εφήβους είναι απαραίτητος αλλά σπάνια είναι ικανοποιητικός. Κατά την εφηβεία συνυπάρχουν δύο αντιφατικές ανάγκες, η ανάγκη αποχωρισμού και η ανάγκη εξάρτησης από τους γονείς. Ο αποχωρισμός είναι καταρχάς εσωτερικός και χαρακτηρίζεται από ένα συναίσθημα απογοήτευσης που εκδηλώνει ο έφηβος προς τους γονείς του ότι δεν μπορεί να τους μιλήσει, δεν τον ακούν, δεν τον καταλαβαίνουν. Ο έφηβος πρέπει να απομυθοποιήσει τους γονείς του που τους είχε εξιδανικεύσει κατά την

παιδική ηλικία. Ο έφηβος αναζητά πρότυπα έξω από την οικογένεια και προσπαθεί να βρει διέξοδο μέσα από τις ομάδες συνομηλίκων ή την δημιουργία ενός «οικογενειακού μύθου» που ονειρεύεται άλλους γονείς. Η ανάγκη της εξάρτησης είναι μία σιωπηλή ανάγκη. Στην αρχή της εφηβείας, μεταξύ 13 και 15 ετών ο έφηβος νιώθει πολύ εξαρτημένος από τους γονείς του και με διάφορες συμπεριφορές όπως η αντίθεση, ο θυμός, η άρνηση προσπαθεί να καταπολεμήσει αυτήν την εξάρτηση. Συγχρόνως, όμως, με τέτοιου είδους συμπεριφορές δηλώνει ένα φόβο υποταγής και παθητικότητας. (Cole & Cole, 2002).

7.Β. Σχέσεις με τα αδέλφια

Τα αδέλφια κατά τη διάρκεια της εφηβείας, εκτός από τις διαμάχες, που έχουν, βοηθούν το ένα το άλλο, εμπιστεύονται τα μυστικά τους, αλληλοβοηθούνται σε θέματα του σχολείου και παίζουν μαζί. Ορισμένες αδελφικές σχέσεις χαρακτηρίζονται από αυξημένη οικειότητα, άλλες καθηλώνονται σε έναν συνεχή ανταγωνισμό ενώ σε άλλες παρατηρούνται έντονα συναισθήματα μίσους ή επιθετικότητας. Σε μερικές περιπτώσεις, τα αδέλφια είναι πιθανό να έχουν ισχυρότερη δράση κοινωνικοποίησης από τους γονείς όπως σε θέματα που αφορούν την αντιμετώπιση των συνομηλίκων και δυσκολιών στο σχολείο και τη συζήτηση για θέματα με ταμπού όπως το σεξ. Κάποιος που βρίσκεται κοντά στην ηλικία του εφήβου όπως είναι ένας αδελφός ή μία αδελφή είναι σε θέση να καταλαβαίνει τα προβλήματα του εφήβου και να επικοινωνεί μαζί του πιο αποτελεσματικά από ότι οι γονείς τους. Η σειρά γέννησης των παιδιών μέσα στην οικογένεια παίζει σημαντικό ρόλο στις σχέσεις που θα αναπτυχθούν μεταξύ των αδελφών. Η ζωή των εφήβων εκτός από τη σειρά γέννησης επηρεάζεται από την διαφορετική αντιμετώπιση των αδελφών από τους γονείς και από τα μοντέλα ικανότητας ή ανικανότητας που τους προβάλλουν οι γονείς σε καθημερινή βάση. (Κουρκούτας, Η. Ε., 2001).

7.Γ. Σχέσεις με τους συνομηλίκους

Κατά τη διάρκεια της εφηβείας, οι κοινωνικές σχέσεις με τους συνομηλίκους υφίστανται έντονη αναδιοργάνωση. Οι συνομήλικοι είναι παιδιά ή έφηβοι που έχουν περίπου την ίδια ηλικία ή το ίδιο επίπεδο ωριμότητας. Στο πλαίσιο αυτής της αναδιοργάνωσης λαμβάνουν χώρα διάφορες αλλαγές. Η συναναστροφή με τους συνομηλίκους καταλαμβάνει περισσότερο χρόνο σε σύγκριση με τη μέση παιδική ηλικία και το χρόνο που αφιερώνουν στους γονείς τους. Οι εφηβικές ομάδες των συνομηλίκων λειτουργούν με λιγότερο έλεγχο και καθοδήγηση από τους ενήλικες και δεν περιορίζονται μόνο στη γειτονιά τους. Οι έφηβοι στην προσπάθεια τους να απομακρυνθούν από τους ενήλικες αναζητούν άτομα του αντίθετου φύλου. Αυτός ο αποπροσανατολισμός του φύλου θεωρείται η βασική αιτία της αναδιοργάνωσης των ομάδων συνομηλίκων. Τα μέλη αυτών των ομάδων αυξάνονται κατά τη διάρκεια της εφηβείας ενώ οι φιλίες και οι άλλες στενές σχέσεις αποκτούν μεγαλύτερη ένταση.

Στην αρχή της εφηβείας, η κυρίαρχη μορφή της σχέσης των συνομηλίκων είναι η ομόφυλη φιλία, που βασίζεται σε κοινές δραστηριότητες. Για τους περισσότερους εφήβους το πως τους βλέπουν οι συνομήλικοι τους είναι το πιο σημαντικό στη ζωή τους. Μερικοί έφηβοι θα έκαναν τα πάντα για να είναι μέλη μίας ομάδας ενώ ο αποκλεισμός τους από αυτήν συνοδεύεται από άγχος, απογοήτευση και λύπη. Η συμμόρφωση συμβαίνει όταν τα άτομα υιοθετούν στάσεις ή συμπεριφορές άλλων εξαιτίας πραγματικής ή φανταστικής πίεσης που ασκείται από αυτούς. Η πίεση για συμμόρφωση με τους συνομηλίκους είναι ιδιαίτερα ισχυρή στα χρόνια της εφηβείας. Η συμμόρφωση μπορεί να είναι αρνητική όπως η γλώσσα, οι κλοπές, οι βανδαλισμοί και η γελοιοποίηση δασκάλων και καθηγητών ή θετική όπως η επιλογή ενδυμασίας και οι συναναστροφές με κλίκες με σκοπό την συμμετοχή τους στον κόσμο των συνομηλίκων.

Οι επιλογές των γονέων ως προς τη γειτονιά, το σχολείο και τους φίλους τους επηρεάζει το σύνολο από το οποίο οι έφηβοι θα επιλέξουν τους πιθανούς φίλους τους. Η αφοσίωση και η οικειότητα γίνονται τα κύρια κριτήρια της φιλίας στην εφηβεία ιδιαίτερα μεταξύ των κοριτσιών. Τα αγόρια τα απασχολεί περισσότερο η σχέση τους με την εξουσία και για να αποκτήσουν ανεξαρτησία χρειάζονται τη συμμαχία της ομάδας φίλων. Οι εφηβικές φιλίες παρέχουν έναν οικείο σύντροφο που είναι πρόθυμος να αφιερώσει

χρόνο και να συμμετέχει σε δραστηριότητες συνεργασίας. Οι φιλίες αυτής της περιόδου προσφέρουν στους εφήβους πληροφορίες, ενθουσιασμό και διασκέδαση καθώς και υποστήριξη. Στην εφηβεία ο φίλος παίζει το ρόλο του στηρίγματος του Εγώ, ένα εξιδανικευμένο Εγώ που προσφέρει στο άτομο την προσδοκία της υποστήριξης, την ενθάρρυνση και την επανατροφοδότηση που βοηθούν στη διατήρηση μίας ενθαρρυντικής εικόνας για τον εαυτό του. Οι εφηβικές φιλίες προσφέρουν στους εφήβους μία ζεστή και στενή σχέση που χαρακτηρίζεται από εμπιστοσύνη και απαιτεί την αποκάλυψη άλλου. Η νεανική φιλία χαρακτηρίζεται από έντονο ναρκισσισμό αφού η σχέση αυτή είναι από πολλές απόψεις σχέση καθρέφτη. Αυτός ο ναρκισσισμός αυξάνει την εμπιστοσύνη του εφήβου στον εαυτό του, ενισχύει το Εγώ του και διευκολύνει τη συνοχή και την ενότητα της προσωπικότητας του. Ο αποκλειστικός χαρακτήρας της φιλίας προκαλεί μερικές φορές ανησυχία στους γονείς ενώ η στενή σχέση εμποδίζει το σχηματισμό αντικειμενικής κρίσης για τον άλλο. Οι στενές φιλίες έχουν, πάντως, θετική επίδραση στην κοινωνική ανάπτυξη και στην ανάπτυξη της προσωπικότητας του εφήβου. Οι έφηβοι που θεωρούν τους φίλους τους συμμάχους αναφέρουν λιγότερα ψυχολογικά προβλήματα και προβλήματα που σχετίζονται με το σχολείο, μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στην κοινωνική τους αποδοχή εκ μέρους των συνομηλίκων και λιγότερη μοναξιά. (Cole & Cole, 2002).

8. Αυτοαντίληψη – Αυτοεκτίμηση

Η έννοια του εαυτού είναι μία εννοιολογική κατασκευή που περιλαμβάνει γνωστικές, συναισθηματικές και συμπεριφορικές πτυχές. Γενικά, η έννοια του εαυτού ορίζεται ως ο τρόπος με τον οποίο ένα άτομο αντιλαμβάνεται τον εαυτό του. Οι δύο βασικές συνιστώσες της έννοιας αυτής είναι η αυτοαντίληψη ή η «εικόνα εαυτού» και η αυτοεκτίμηση ή σφαιρική αυτοαξία. Η *αυτοαντίληψη* είναι η γνωστική πλευρά της έννοιας του εαυτού και αφορά μία πεποίθηση του ατόμου για τον εαυτό του. Η *αυτοεκτίμηση* είναι η συναισθηματική πλευρά της έννοιας του εαυτού και αναφέρεται στη σφαιρική άποψη του καθενός για την αξία του ως ατόμου. Και οι δύο συνιστώσες της έννοιας του εαυτού εμπεριέχουν το στοιχείο της αυτοαξιολόγησης. (Μακρή –Μπότσαρη, Ε., 2001, Λεονταρή, Α., 1998).

Πολλοί ερευνητές θεωρούν την αυτοεκτίμηση συνώνυμη με την αυτοαντίληψη ενώ άλλοι κρίνουν απαραίτητη την διαφοροποίηση τους. Σύμφωνα με τον R. Burns (1982), η έννοια του εαυτού διατηρεί την εσωτερική συνοχή του ατόμου, καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ερμηνεύονται οι εμπειρίες και παρέχει ένα σύνολο προσδοκιών. Ο W. James (1890,1963) όρισε την αυτοεκτίμηση ως την αναλογία μεταξύ των επιτυχιών του ατόμου και των προσωπικών επιδιώξεων του. Θεωρούσε ότι η αυτοεκτίμηση μπορεί να αυξηθεί με την μείωση των προσδοκιών του ατόμου ή με την αύξηση της απόδοσης του. Ο S. Coopersmith (1967,1984) ορίζει την αυτοεκτίμηση ως την αξιολόγηση του ατόμου για τον εαυτό του ως ικανό, σημαντικό, επιτυχημένο και άξιο η οποία εκφράζει μία στάση αποδοχής ή αποδοκιμασίας. Σύμφωνα με τον S. Coopersmith, τα άτομα κρίνουν τις επιτυχίες τους με βάση την ικανότητα να ελέγχουν τους άλλους, την εκδήλωση αποδοχής, προσοχής και αγάπης εκ μέρους των άλλων, την προσκόλληση σε ορισμένους ηθικούς κανόνες και την επιτυχή αντιμετώπιση καταστάσεων επίτευξης. Ο M. Rosenberg (1965,1986a) όρισε την αυτοεκτίμηση ως τη θετική ή αρνητική στάση του ατόμου προς τον εαυτό του. Τόνισε ότι η αυτοεκτίμηση δεν αναφέρεται σε συναισθήματα ανωτερότητας και ότι η αυτοαποτελεσματικότητα συμβάλλει θετικά στην αυτοεκτίμηση. Σύμφωνα με τον C. H. Cooley (1902), η αυτοεκτίμηση είναι η εσωτερίκευση των στάσεων που εκτιμά το άτομο ότι έχουν οι « Σημαντικοί Άλλοι » για τον ίδιο. Σύμφωνα με τον G. H. Mead (1934), η γλώσσα, οι συμβολικοί κώδικες και η ικανότητα του ατόμου να βλέπει τον εαυτό του μέσα από την σκοπιά των άλλων είναι πολύ σημαντικά για την συνειδητοποίηση του εαυτού. Οι C. H. Cooley και G. H. Mead θεωρούν ότι η έννοια της αυτοεκτίμησης αρχίζει να διαμορφώνεται όταν το άτομο έρχεται σε επαφή με τις απόψεις των άλλων για το ίδιο το άτομο. Η έννοια του « γενικευμένου άλλου » αντιπροσωπεύει τις συλλογικές κρίσεις των σημαντικών άλλων για τον εαυτό του ατόμου. Σύμφωνα με τον R. W. White (1963), η αυτοεκτίμηση έχει τις ρίζες της στην αίσθηση αποτελεσματικότητας του παιδιού κατά την διάρκεια της ανάπτυξης του. Η αυτοεκτίμηση αναφέρεται στην ικανοποίηση που αισθάνεται το άτομο για τον εαυτό του και αυτή η ικανοποίηση αντανακλά τη σχέση ανάμεσα στον ιδανικό εαυτό και τον πραγματικό εαυτό. Ο C. Rogers (1951,1959,1961) όρισε ως κριτήριο χαμηλής αυτοεκτίμησης την ασυμφωνία ανάμεσα στον πραγματικό και τον ιδανικό εαυτό. Η ασυμφωνία ανάμεσα στις δύο όψεις του εαυτού προκαλεί άγχος στο άτομο.

Έρευνες αναφέρουν ότι η αυτοεκτίμηση σχετίζεται θετικά με τον αριθμό των αντιλήψεων για τον εαυτό (Greenwald, A. G., Bellezza, F. S. & Banaji, M. R., 1988) καθώς και με την πολυπλοκότητα των αντιλήψεων αυτών. (Campbell, J. D., Chew, B., & Scratchley, L. S., 1991). Αν οι αξιολογήσεις από τους Σημαντικούς Άλλους κατά τα πρώτα παιδικά χρόνια είναι αρνητικές, αυτό είναι πιθανό να οδηγήσει σε χαμηλή αυτοεκτίμηση, κάτι το οποίο να μην εξουδετερώνεται από τις θετικές αντιδράσεις των άλλων αργότερα. Έχει βρεθεί, επίσης, ότι υπάρχει θετική συνάφεια ανάμεσα στην αυτοεκτίμηση και την ψυχολογική υγεία.

8.Α. Η ανάπτυξη της αυτοαντίληψης κατά την περίοδο της εφηβείας

Η απόκτηση της έννοιας του εαυτού συντελείται βαθμιαία. Οι απόψεις για την διαμόρφωση της αυτοαντίληψης έχουν επηρεαστεί τόσο από τον S. Freud όσο και από τον J. Piaget. Σύμφωνα με τον S. Freud, κατά τη διάρκεια της συμβιωτικής σχέσης του βρέφους και της μητέρας, το βρέφος δε διαχωρίζει τον εαυτό του από τη μητέρα. Σύμφωνα με τον J. Piaget, η κατάκτηση της έννοιας « μονιμότητα των αντικειμένων» είναι σημαντική για την ανάπτυξη της έννοιας του εαυτού. Όσο αυξάνεται η ηλικία του ατόμου, η εικόνα που έχει για τον εαυτό του γίνεται όλο και πιο σαφής και αρχίζει να συνειδητοποιεί ότι οι αντιλήψεις που έχει για τον εαυτό του διαφέρουν από τις αντιλήψεις των άλλων. Λίγο πριν την έναρξη της εφηβείας κρίνεται αναγκαίο από το άτομο να συνθέσει τις διάφορες πτυχές του εαυτού του.

Στην εφηβεία συντελείται μία αναδιοργάνωση της προσωπικότητας που ξεκινά από την αλλαγή της σωματικής εικόνας και την αναζήτηση ταυτότητας ώστε να μπορέσει το άτομο να ενταχθεί στο κοινωνικό σύνολο. Οι αλλαγές στην αυτοαντίληψη των εφήβων απορρέουν από την νοητική τους ανάπτυξη. Σύμφωνα με τον E. H. Erikson, η διαμόρφωση του εαυτού ολοκληρώνεται στην περίοδο της εφηβείας αλλά συνεχίζει να εξελίσσεται και στην ενήλικη ζωή. Σύμφωνα με τον D. Elkind, οι έφηβοι ασχολούνται περισσότερο με την αυτοπαρατήρηση και με τον τρόπο που τους αντιμετωπίζουν οι άλλοι. Η αυτοαντίληψη είναι περισσότερο ασταθής κατά την προεφηβεία και σταθεροποιείται προοδευτικά κατά τη διάρκεια της εφηβείας. (Rosenberg, M., 1979, Protinsky, H., & Farrier, J. C., 1980). Οι έφηβοι περιγράφουν τον εαυτό τους με

αναφορές σε εσωτερικά ψυχολογικά χαρακτηριστικά όπως σε σκέψεις, συναισθήματα, επιθυμίες και φιλοδοξίες. (Rosenberg, M., 1979). Επίσης, οι έφηβοι αποδίδουν μικρότερη σημασία στην επιτυχία στο σχολείο, στην αποδοχή από τους άλλους, στην αγάπη από την οικογένεια και στην αποδοχή από τους συμμαθητές τους. Οι έφηβοι αποδίδουν μεγαλύτερη σημασία στην αυτοπαρουσίαση, δηλαδή στην ελκυστική εμφάνιση και στην σιγουριά για τον εαυτό τους. (Rosenberg, M., 1979). Σύμφωνα με την S. Harter (1983), κατά την διάρκεια της εφηβείας παρατηρείται μία μεγαλύτερη διαφοροποίηση των πτυχών του εαυτού η οποία είναι αποτέλεσμα των κοινωνικών πιέσεων για την υιοθέτηση ορισμένων κοινωνικών ρόλων. Αυτή η διαφοροποίηση φέρνει τον έφηβο αντιμέτωπο με «πολλαπλούς εαυτούς» που πιθανόν να έρχονται σε αντίθεση και με συγκρούσεις ανάμεσα στον ιδεώδη και τον πραγματικό εαυτό. Αυτό βέβαια αποτελεί ένα φυσιολογικό φαινόμενο κατά την εφηβεία. Οι έφηβοι παρουσιάζουν χαμηλότερη αυτοαντίληψη ως προς την ακαδημαϊκή ικανότητα και ως προς τις σχέσεις με την οικογένεια. Αυτό πιθανότατα εξηγείται από τις αυξημένες προσδοκίες των Σημαντικών Άλλων για ακαδημαϊκή επιτυχία και από τις αλλαγές στη σχέση του εφήβου με την οικογένεια του.

8.Β. Η αυτοεκτίμηση κατά την περίοδο της εφηβείας

Το ερώτημα αν η εφηβεία είναι μία περίοδος μειωμένης αυτοεκτίμησης δεν έχει διευκρινισθεί ακόμα. Η απάντηση δεν είναι ξεκάθαρη γιατί από τη μία θεωρείται ως περίοδος εξονυχιστικής αυτοεξέτασης και κυμαινόμενης αυτοεκτίμησης από πολλούς και από την άλλη η αυτοεκτίμηση είναι υποκειμενική κατάσταση και γι' αυτό είναι δύσκολο να μετρηθεί. Οι έφηβοι εμφανίζουν κυμαινόμενα επίπεδα αυτοεκτίμησης που φαίνεται ότι επηρεάζονται από παράγοντες όπως το φύλο, η εθνικότητα, και η κοινωνική τάξη. Η αυτοεκτίμηση κυμαίνεται ακόμα και στο ίδιο άτομο ανάλογα με το πλαίσιο. Η έρευνα έχει δείξει ότι η ικανοποίηση από την σωματική εμφάνιση είναι ένα σημαντικό συστατικό της αυτοεκτίμησης και οι έφηβες είναι πιο δυσαρεστημένες με την εμφάνιση τους απ' ότι τα αγόρια. (Harter, S., 1990,1999).

Όπως προκύπτει από έρευνες, το ένα τρίτο έως το μισό των εφήβων έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση ιδιαίτερα στην αρχή της εφηβείας. Τα αποτελέσματα της χαμηλής

αυτοεκτίμησης μπορεί να είναι προσωρινά αλλά σε πιο σοβαρές περιπτώσεις είναι πιθανό να οδηγήσουν σε προβλήματα όπως η κατάθλιψη, η νευρογενής ανορεξία, η παραβατικότητα, οι αυτοτραυματισμοί ακόμα και η αυτοκτονία. Η αυτοεκτίμηση σχετίζεται με την σχολική επίδοση και την εγκληματικότητα. Οι έφηβοι με χαμηλή αυτοεκτίμηση είναι πιο πιθανό να εμφανίσουν χαμηλή επίδοση στο σχολείο και ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες. Δεν έχει αποδειχθεί η αιτιακή σχέση δηλαδή αν η χαμηλή αυτοεκτίμηση προκαλεί την ενασχόληση με προβληματικές συμπεριφορές ή το αντίστροφο. Οι έρευνες δείχνουν πάντως ότι η αυτοεκτίμηση είναι σχετικά σταθερή. Όσοι έχουν υψηλή αυτοεκτίμηση στην παιδική ηλικία είναι πιο πιθανό και ως έφηβοι να έχουν υψηλή αυτοεκτίμηση. Έρευνες σε πολλές δυτικές κοινωνίες δείχνουν ότι τα κορίτσια στην εφηβεία , κατά μέσο όρο, έχουν χαμηλότερη αίσθηση της αυτοεκτίμησης από ότι τα αγόρια. Γενικά, οι έφηβοι μεσαίων και ανώτερων τάξεων έχουν υψηλότερη αυτοεκτίμηση.

8.Γ. Η εικόνα σώματος κατά την περίοδο της εφηβείας

Οι αλλαγές που συντελούνται σε σωματικό επίπεδο και καθορίζουν τη σεξουαλική τους ανάπτυξη συχνά προκαλούν φόβο στους νέους αυτής της ηλικίας, λόγω της έλλειψης της ικανότητας ελέγχου των αλλαγών αυτών. Ο έφηβος καλείται να εξοικειωθεί με τις συμβαίνουσες σωματικές μεταβολές και να αναπτύξει την αίσθηση της ώριμης σωματικής του ανάπτυξης.

Όσον αφορά το περιεχόμενο της αυτοαντίληψης, περιλαμβάνει *στοιχεία της κοινωνικής ταυτότητας* όπως το όνομα, το φύλο, την ηλικία, τη φυλή, την θρησκεία, την εθνικότητα, τη θέση στην οικογένεια και άλλα στοιχεία που πολλαπλασιάζονται καθώς αυξάνεται η ηλικία του ατόμου. *Η αυτοαντίληψη* περιλαμβάνει, επίσης, *προδιαθέσεις* δηλαδή στάσεις του ατόμου, χαρακτηριστικά, αξίες, συνήθειες και προτιμήσεις. Ένα τρίτο συστατικό στοιχείο της αυτοαντίληψης είναι τα σωματικά χαρακτηριστικά ή *η εικόνα του σωματικού εαυτού* (body image). Ο όρος αυτός αναφέρεται στην εικόνα του σώματος όπως την αντιλαμβάνεται το ίδιο το άτομο. *Η εικόνα σώματος* είναι μία πολύ σημαντική πτυχή της αυτοαντίληψης και συνδέεται στενά με το εξελικτικό στάδιο στο οποίο βρίσκεται το άτομο. (Λεονταρή, Α., 1998).

Η εικόνα σώματος, είναι η εικόνα που δημιουργεί το άτομο στο μυαλό του για το σώμα του. *Το σωματικό σχήμα* είναι μια ολότητα, μια τρισδιάστατη εικόνα που έχει ο καθένας για τον εαυτό του. Το σώμα έχει οργανική, λιβιδινική (libidinale) και κοινωνική υπόσταση. Παρόλο που περνά από τις αισθήσεις, δεν είναι αποκλειστικά αντίληψη, και παρόλο που περιέχει νοητικές εικόνες και αναπαραστάσεις δεν είναι αποκλειστικά αναπαράσταση. Σύμφωνα με τον Nicolaidis, (1984, p.29) η εικόνα σώματος είναι τμήμα των νοητικών αναπαραστάσεων του ψυχικού μηχανισμού.

Το σώμα δεν ορίζεται μόνο από την εξωτερική του εικόνα, έχει και εσωτερικό περιεχόμενο. Ποια η σχέση ανάμεσα στο περιέχων και το περιεχόμενο ; Ποια είναι η σχέση ανάμεσα στην ανατομία, τη στατική εικόνα και τη γνώση που έχει το άτομο για το σώμα του; Ποια είναι λοιπόν η ψυχολογική σύνθεση της γνώσης του σώματος; Σύμφωνα με τον P. Schilder, ο όρος της εικόνας σώματος παραπέμπει στην σκέψη, στα συναισθήματά σχετικά με το σώμα, δηλαδή το βαθμό ικανοποίησης ή ανικανοποίησης προς το σώμα.. Πολλοί παράγοντες επηρεάζουν την εικόνα σώματος, περιλαμβάνοντας και την παρουσία μιας πάθησης σε αυτό, όπως είναι ο νεανικός ινσουλίνο-εξαρτώμενος διαβήτης, στην περίπτωση της συγκεκριμένης έρευνας. Η μελέτη της εικόνας σώματος μας τοποθετεί αναγκαία μπροστά σε ένα βασικό ερώτημα της επιστήμης της ψυχολογίας: ποια είναι η σχέση ανάμεσα στις εντυπώσεις των αισθήσεων, των κινήσεων και της κινητικότητας του σώματος; Πίσω από κάθε νοητική αντίληψη του ατόμου, υπάρχει η προσωπικότητά του και ο προσωπικός του τρόπος αντίληψης. Ο άνθρωπος ως συναισθηματικό και ναρκισσιστικό ον. (Schilder, P., 1971, p. 36-40)

Η εικόνα σώματος είναι η ασυνείδητη αναπαράσταση που ενυπάρχει στον άνθρωπο και από όπου πηγάζει η επιθυμία του. Κατά τον S. Freud, οι ορμές ζωής και θανάτου έχουν στόχο την εκπλήρωση της επιθυμίας. Οι ορμές ζωής είναι πάντα συνυφασμένες με μία αναπαράσταση ενώ οι ορμές θανάτου είναι πάντα δίχως αναπαράσταση και αφορούν ένα σώμα που δεν μπορεί να αφυπνιστεί από την επιθυμία. (Ντολτό, Φ., 2003). *Η εικόνα σώματος* είναι πάντα εικόνα δυνητικής επικοινωνίας μέσω μίας φαντασίωσης. Ένα παιδί, ακόμη και όταν είναι μόνο του, είναι πάντα παρόν στον εαυτό του μέσω της φαντασίωσης μιας παρωχημένης αλλά πραγματικής και ναρκισσεύουσας σχέσης με έναν άλλον. *Η εικόνα σώματος* είναι ο χώρος μέσα στον οποίο εγγράφεται η εμπειρία των σχέσεων ανάγκης και επιθυμίας που αναγνωρίζουν ή/

και υποτιμούν την αξία. Η αίσθηση αυτή αναγνώρισης ή υποτίμησης της αξίας εκδηλώνεται ως συμβολοποίηση των εναλλαγών της αντίληψης του σωματικού σχήματος και ειδικότερα των εναλλαγών που απορρέουν από τις διαπροσωπικές συναντήσεις μεταξύ των οποίων υπερισχύουν η επαφή και τα λόγια της μητέρας. (Ντολτό, Φ., 2003).

Το σωματικό σχήμα είναι η πηγή των ορμών ενώ *η εικόνα σώματος* είναι ο τόπος της αναπαράστασης τους. Στα τρία ή τέσσερα πρώτα χρόνια της ζωής του παιδιού η εικόνα του σώματος συγκροτείται με αναφορά στις οσφρητικές, οπτικές, ακουστικές, και απτικές εμπειρίες που επέχουν θέση επικοινωνίας εξ αποστάσεως από τους άλλους, αρχικά με τη μητέρα αλλά και με τα υπόλοιπα πρόσωπα του περιβάλλοντος. Όταν υπάρχει μία νέα αισθητηριακή εμπειρία και δεν είναι κανείς εκεί πρόκειται για το σωματικό σχήμα. Αυτή όμως, η αισθητηριακή εμπειρία επικαλύπτεται από την ανάμνηση μιας συμβολικής σχέσης που έχει ήδη γνωρίσει. Η εικόνα του σώματος, αφού δομηθεί, απωθείται με την ανακάλυψη της βλεπτικής εικόνας του σώματος και μετά τον οιδιπόδειο ευνουχισμό. (Ντολτό, Φ., 2003).

Η εικόνα σώματος διακρίνεται σε τρεις συνιστώσες οι οποίες συνιστούν και εξασφαλίζουν την εικόνα του ζωντανού σώματος και το ναρκισσισμό του υποκειμένου σε κάθε στάδιο της εξέλιξης του. Οι συνιστώσες αυτές είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους και η συνοχή τους διαφυλάσσεται από την δυναμική εικόνα. Η δυναμική εικόνα δεν έχει ιδιαίτερη αναπαράσταση και αντιστοιχεί με την ένταση της αναμονής της πρόσβασης στο αντικείμενο. Η επιθυμία, στο πλαίσιο της δυναμικής εικόνας, επιδιώκει να εκπληρωθεί μέσω της λειτουργικής και της ερωτογόνου εικόνας, όπου εστιάζεται για να βρει ευχαρίστηση συλλαμβάνοντας το αντικείμενο της. Οι τρεις συνιστώσες της εικόνας του σώματος είναι οι εξής:

- *Η βασική εικόνα* έχει στατική διάσταση και επιτρέπει στο παιδί να αισθάνεται «είμαι ίδιος», δηλαδή να έχει ένα αίσθημα ναρκισσιστικής συνέχειας, το οποίο υπάρχει από τη γέννηση και παραμένει σταθερό, εμπλουτίζεται από τις μεταβολές στη ζωή του και στο σώμα του. Κατά την Ντολτό (2003), η βασική εικόνα αναφέρεται και συγκροτεί τον πρωταρχικό ναρκισσισμό, δηλαδή την βιωματική διαίσθηση του να υπάρχει στον κόσμο για ένα άτομο χωρίς δυνατότητα έκφρασης. Κάθε στάδιο εξέλιξης του παιδιού έχει τη δική του βασική εικόνα.

- *Η λειτουργική εικόνα* είναι η σθεναρή εικόνα ενός υποκειμένου που αποβλέπει στην εκπλήρωση της επιθυμίας του. Η συνιστώσα αυτή επιτρέπει στις ορμές της ζωής να εκδηλωθούν προς επίτευξη ευχαρίστησης και αφού υποκειμενοποιηθούν με την επιθυμία, να αντικειμενοποιηθούν στη σχέση με τον κόσμο και τους άλλους. Η επεξεργασία της λειτουργικής εικόνας κινητοποιεί τις ερωτογόνους ζώνες, εμπλουτίζει και πολλαπλασιάζει τις δυνατότητες σχέσης με τον άλλον.
- *Η ερωτογόνος εικόνα* συνδέεται με κάθε λειτουργική εικόνα του σώματος, με τον τόπο όπου εστιάζεται η ερωτική ευχαρίστηση ή δυσαρέσκεια στη σχέση με τον άλλον.

Η εικόνα σώματος είναι μεταβλητή η οποία βρίσκεται σε μια συνεχή εσωτερική αυτό-κατασκευή και αυτό-καταστροφή από το άτομο. Πρόκειται για μια συνεχή πορεία διαφοροποίησης και ενσωμάτωσης των βιωμάτων του ατόμου. Συνεπώς, η εικόνα σώματος έχει ψυχοσωματική βαρύτητα. Η λήψη τροφής έχει μεγάλη σημασία αφού έχει άμεσο αποτέλεσμα στο σωματικό βάρος, κατά συνέπεια και στην εικόνα σώματος.

Η εικόνα σώματος του ατόμου επηρεάζεται από τη μόδα, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τις προσδοκίες των γονέων και τους συνομηλίκους. Συνεπώς, *η εικόνα σώματος* επηρεάζεται από το βαθμό που το αληθινό σώμα συμμορφώνεται με τη επικρατούσα νόρμα. Στη σύγχρονη κουλτούρα όπου η αδυναμία ισοδυναμεί με την ελκυστικότητα το κριτήριο της εξιδανικευμένης ομορφιάς για τις γυναίκες είναι το λεπτό σώμα ενώ για τους άνδρες το ιδανικό είναι ένα δυνατό και ρωμαλέο σώμα. Η αρνητική εικόνα σώματος είναι πιο διαδεδομένη σε γυναίκες από ότι σε άνδρες. Αυτό μπορεί να οφείλεται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στις κοινωνικές πιέσεις για προσαρμογή στο στυλ της Barbie. Ο τρόπος που ένα άτομο αντιλαμβάνεται το σώμα του επηρεάζει άμεσα την αυτοεκτίμηση του. Ένα άτομο με υψηλή αυτοεκτίμηση δέχεται πιο εύκολα τον εαυτό του και έχει θετική «*εικόνα εαυτού*» ενώ ένα άτομο με χαμηλή αυτοεκτίμηση είναι συχνά επικριτικό με τον εαυτό του και έχει αρνητική «*εικόνα εαυτού*». Επειδή η εικόνα σώματος είναι πολύ σημαντική για την αντίληψη του εαυτού, οι παραμορφώσεις στην εικόνα αυτή έχουν σημαντικές επιδράσεις που ποικίλλουν από τη βελτίωση της ευεξίας μέχρι την προδιάθεση για μία συναισθηματική διαταραχή. Η παραμόρφωση της εικόνας του σώματος συμβαίνει όταν αντιλαμβανόμαστε τον εαυτό

μας βαρύτερο ή μικρότερο όσον αφορά το σωματικό μέγεθος απ' ότι είμαστε στην πραγματικότητα. Αυτή η παραμόρφωση συναντάται συχνότερα στις γυναίκες από ότι στους άνδρες. Οι διατροφικές διαταραχές όπως η νευρογενής ανορεξία και η νευρογενής βουλιμία έχουν αποδειχθεί ότι είναι το αποτέλεσμα παραμόρφωσης της εικόνας του σώματος στις γυναίκες.

Η εφηβεία επηρεάζει την εικόνα του σώματος αλλά αυτό εξαρτάται και από την ωρίμανση του εφήβου, δηλαδή την χρονική περίοδο που εμφανίζονται οι σωματικές αλλαγές της ήβης. Πιο συγκεκριμένα, τα αγόρια που εμφάνισαν τις σωματικές αλλαγές αργότερα τείνουν να έχουν πιο θετική εικόνα για το σώμα τους. Το ίδιο ισχύει και για τα κορίτσια που εμφάνισαν τις αλλαγές αργότερα τα οποία εμφανίζουν πιο θετική εικόνα για το σώμα τους σε σύγκριση με αυτά που τις εμφάνισαν νωρίτερα. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι όταν οι σωματικές αλλαγές συμβαίνουν την ίδια χρονική περίοδο με άλλους συνομήλικους, τότε η έφηβη δεν νιώθει ότι ξεχωρίζει. Τα σχόλια από συνομηλίκους ή/και από ενήλικες για την εμφάνιση αποτελεί το αίτιο για τη δημιουργία αρνητικής εικόνας για το σώμα. Τα σχόλια εσωτερικεύονται και διατηρούνται στην ενηλικίωση προκαλώντας ένα αίσθημα αμηχανίας ως προς το σώμα και αυτό μπορεί να αποβεί καταστροφικό για την εικόνα του σώματος τους. Τα άτομα που έχουν θετική εικόνα για το σώμα τους τείνουν να έχουν υψηλή αυτοεκτίμηση ενώ τα άτομα με αρνητική εικόνα για το σώμα τους τείνουν να έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση.

Η εικόνα του σώματος έχει πολύ μεγάλη σημασία ιδιαίτερα για τα κορίτσια ξεκινώντας ήδη από την ηλικία των δέκα ετών, ανεξάρτητα από το βάρος και την εφηβική τους ανάπτυξη. Τα σχόλια σχετικά με την εμφάνιση από τους συνομηλίκους επηρεάζει κατά μεγάλο βαθμό την εικόνα που έχουν τα κορίτσια για το σώμα τους. Τα κορίτσια δέκα χρονών που δέχονται πειράγματα ή θυματοποιούνται κοινωνικά από τους συνομηλίκους τους συσχετίζουν τέτοιες εμπειρίες με την εικόνα που έχουν τα ίδια για τον εαυτό τους. Αυτό το εύρημα βασίστηκε στην εξέταση της σχέσης ανάμεσα στα σχόλια και στην ικανοποίηση από την εικόνα του σώματος σε κορίτσια έκτης δημοτικού. Τα κορίτσια που έχουν δεχθεί επιθετική συμπεριφορά ή βία από ένα συνομήλικο, έχουν απομονωθεί ή παραμεληθεί ή δεν είναι αποδέκτες ευγενικών πράξεων από τους συνομηλίκους τους, έχουν χαμηλότερη ικανοποίηση από το σώμα τους. Από την άλλη, όταν είναι γίνονται αποδεκτές από το κοινωνικό περιβάλλον έχουν υψηλότερη

ικανοποίηση από το σώμα τους. Η κοινωνική θυματοποίηση σχετίζεται με μοναξιά, κατάθλιψη, κοινωνικό άγχος και κοινωνική αποφυγή ανάμεσα σε κορίτσια και αγόρια και το πείραγμα προκαλεί θυμό και λύπη.

Γενικότερα, οι γυναίκες είναι πιο επικριτικές για την εμφάνιση τους και αυτό ξεκινά από πολύ νεαρή ηλικία. Η εφηβεία αντιπροσωπεύει μία περίοδο όπου το σώμα αλλάζει με ραγδαίους ρυθμούς και αντικατοπτρίζει το ύψιστο βαθμό άγχους και την μεγαλύτερη δυσαρέσκεια για την εικόνα του σώματος. Στην αρχή της εφηβείας τα αγόρια περνούν μία χρονική περίοδο σχετικής δυσαρέσκειας για την εμφάνιση τους αλλά οι σωματικές αλλαγές της ήβης τους φέρνουν σύντομα κοντά στο ανδρικό ιδανικό μοντέλο. Για τα κορίτσια τα πράγματα χειροτερεύουν. Οι φυσιολογικές αλλαγές της ήβης όπως η αύξηση του βάρους και του λίπους ιδιαίτερα στους γοφούς και τους μηρούς τα απομακρύνει από το ιδανικό μοντέλο για τις γυναίκες.

ΙΙΙ. ΕΦΗΒΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΒΗΤΗΣ

Η άφιξη του διαβήτη στην ηλικία της εφηβείας αγγίζει ένα άτομο που είναι ήδη αγχωμένο και απασχολημένο με την σωματική του ανάπτυξη, δεδομένων όλων των αλλαγών που συμβαίνουν στους εφήβους. Έρευνες έδειξαν την δυσκολία που υπάρχει για τους νέους να οργανώσουν τον ψυχισμό τους, χωρίς να υποτιμούν ή να περιφρονούν τον εαυτό τους, δυσκολεύονται να εκφράσουν τα συνήθη συναισθήματά τους. Γνωρίζουμε από έρευνες ότι η εμφάνιση του διαβήτη στην ηλικία της εφηβείας δημιουργεί μια *ναρκισσιστική πληγή* στον έφηβο που επιφέρει ένα έντονο άγχος και ανησυχία για το σώμα του. Αντιλαμβάνεται το μέλλον του με εμπόδια, αισθάνεται ότι έχει λίγα εφόδια και απειλούμενο από κινδύνους. Παρόλα αυτά, η προσωρινή αποδιοργάνωση της προσωπικότητας κατά την εφηβεία είναι κάτι το φυσιολογικό που επανέρχεται σε φυσιολογικές μορφές συμπεριφοράς και καταλήγει τις περισσότερες φορές απλώς σε κάποιες νευρώσεις που όλοι έχουμε. Πρέπει να αναφερθεί ότι η λεπτομερής διαδικασία των αιματολογικών εξετάσεων και η απαραίτητη τήρηση του πλαισίου ρύθμισης, οδηγούν στη διαμόρφωση ενός νευρωτικού χαρακτήρα με ψυχαναγκαστικές κλίσεις. Μακροπρόθεσμα βέβαια αυτά έχουν θετικά αποτελέσματα αφού σύμφωνα με έρευνες ψυχολόγων στην Ουγγαρία η κοινωνικό-επαγγελματική επιτυχία εφήβων με διαβήτη είναι μεγαλύτερη από εκείνη των εφήβων χωρίς διαβήτη.

Τα παιδιά και οι έφηβοι με διαβήτη δεν διαφέρουν από τα παιδιά και τους εφήβους χωρίς νεανικό διαβήτη, συνεπώς παρακολουθούν κανονικά το σχολείο και συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες της ηλικίας τους, αν και αντιμετωπίζουν ιατρικές και συναισθηματικές δυσκολίες στην πορεία της ασθένειας. Η εφηβεία δημιουργεί διαφορετική προβληματική σε όσους έχουν διαβήτη από μικρότερη ηλικία και σε όσους έχουν πρόσφατα διαγνωστεί. Η εφηβεία ως μια περίοδος της ζωής από τις πιο πολυτάραχες καταλήγει σε ορμονικές αλλαγές, εκρήξεις ανάπτυξης και μία συναισθηματική αστάθεια που μερικές φορές επηρεάζει το διαβήτη. Στους εφήβους με διαβήτη οι αλλαγές κατά την περίοδο αυτή είναι ιδιαίτερα αγχογόνες.

Ένας έφηβος με διαβήτη που βιώνει επιπρόσθετους αγχογόνους παράγοντες είναι πιο πιθανό να οδηγηθεί σε αδιαφορία για την διαχείριση της ασθένειας του και σε

χαλαρή συμμόρφωση. Καθώς οι έφηβοι αρχίζουν να ενσωματώνουν τη θεραπευτική αγωγή στον νέο τρόπο ζωής τους βιώνουν άμεσα τη σχέση ανάμεσα στις δράσεις τους και τον απαραίτητο έλεγχο των επιπέδων της γλυκόζης. Το γεγονός αυτό, με τη σειρά του, επηρεάζει τις πεποιθήσεις των νέων για τον διαβήτη, τη θεραπεία και τη διαχείρισή του. Για το λόγο αυτό, η εφηβική ηλικία επιδρά στην διαμόρφωση και την ανάπτυξη των αντίστοιχων πεποιθήσεων οι οποίες εφόσον γίνουν αποδεκτές από το άτομο είναι δύσκολο να αλλάξουν. Επίσης, για τα άτομα με διαβήτη απαιτούνται συχνές ιατρικές εξετάσεις για την πρόληψη επιπλοκών. Αυτή η διαδικασία είναι πιθανό να επιδεινώνει το άγχος και τα συναισθηματικά προβλήματα των εφήβων με αποτέλεσμα να ορισμένοι νέοι να επιθυμούν να απομακρυνθούν από το σύστημα αυτό και να μην εισέρχονται στα ιατρεία για τις απαραίτητες εξετάσεις. (Snoek, F. J. & Skinner, T. C., 2002).

1. Επιδείνωση του μεταβολικού ελέγχου στους εφήβους με νεανικό διαβήτη

Οποιαδήποτε χρόνια ασθένεια έχει επίδραση στην επίτευξη των αναπτυξιακών έργων της εφηβείας (Blum, R. W., 1992).

Α) Κατά τη διάρκεια της εφηβείας εμφανίζεται επιδείνωση του μεταβολικού ελέγχου. Σε αυτήν την επιδείνωση αλληλεπιδρούν τόσο οργανικοί όσο και ψυχοκοινωνικοί παράγοντες. Ο θυμός και τα αισθήματα αμηχανίας που σχετίζονται με την χρόνια ασθένεια ή η μειωμένη κρίση για την διαχείριση αυτών των συναισθημάτων είναι πιθανό να επηρεάσουν τη συμμόρφωση με την θεραπεία..

Β) Φαίνεται ότι υπάρχει αλληλεπίδραση ανάμεσα στο άτομο, την οικογένεια και την χρόνια ασθένεια (Blum, R. W., 1992). Επίσης, οι γονείς των εφήβων με διαβήτη αντιστέκονται περισσότερο στην προσπάθεια των εφήβων να ανεξαρτητοποιηθούν. Η χρόνια ασθένεια και η θεραπεία που απαιτείται να ακολουθεί το άτομο παρεμβαίνουν στο πρόγραμμα του σχολείου, που αποτελεί το πρωταρχικό κοινωνικό περιβάλλον του εφήβου και στον εξωσχολικό χρόνο με τους συνομηλίκους.

Γ) Οι έφηβοι φυσιολογικά επικεντρώνουν την προσοχή τους στις αλλαγές που συμβαίνουν στο σώμα τους. Στην πραγματικότητα, οι περισσότερες έφηβες με διαβήτη είναι υπέρβαρες. Μία χρόνια ασθένεια, όμως, όπως ο διαβήτης εντείνει αυτήν την ανησυχία και ενδέχεται να εμφανιστούν φοβίες ή παραμορφώσεις της εικόνας του

σώματος. Επίσης, ο διαβήτης και η θεραπεία του φέρνουν στο προσκήνιο θέματα σχετικά με την αυτοεκτίμηση που σχετίζονται τόσο με την αποδοχή του εαυτού όσο και την αποδοχή από τους άλλους.

Τα ερευνητικά αποτελέσματα συγκλίνουν στην διαπίστωση ότι εμφανίζεται σημαντική επιδείνωση του μεταβολικού ελέγχου σε έφηβους με διαβήτη τύπου 1 σε σύγκριση με μικρότερα παιδιά και ενήλικες. (Daneman, D. et al, 1981, Mortensen,H. B. et al, 1997, Mortensen, H. B. et al, 1998). Η επιδείνωση μπορεί να αποδοθεί, εν μέρει, στις φυσιολογικές αλλαγές αυτής της περιόδου αλλά και στη λιγότερο πιστή τήρηση της θεραπευτικής αγωγής στην εφηβεία. Στην επιδείνωση του μεταβολικού ελέγχου που συνοδεύει την εφηβεία θεωρείται ότι συμμετέχουν και ψυχοκοινωνικοί παράγοντες. Γενικά, θεωρείται ότι υπάρχει αλληλεπίδραση ανάμεσα στους φυσιολογικούς και τους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες που δυσκολεύουν τον έλεγχο του μεταβολισμού σε εφήβους με διαβήτη. (Hamilton, J. & Daneman, D., 2002).

1.Α. Οργανικοί παράγοντες που επηρεάζουν τον μεταβολικό έλεγχο στους εφήβους με νεανικό διαβήτη

Κατά τη διάρκεια της εφηβείας παρατηρείται μία ανύψωση των επιπέδων γλυκόζης από την αρχή αυτής της περιόδου. Αυτό τείνει να είναι πιο αξιοπρόσεκτο στα κορίτσια σε σύγκριση με τα αγόρια. Η αύξηση του λίπους του σώματος στα κορίτσια οφείλεται στην αύξηση στις δόσεις και στη συχνότητα των ενέσεων ινσουλίνης, στις αυξημένες συγκεντρώσεις της αυξητικής ορμόνης και στη δράση της ορμόνης λεπτίνης. Η επιδείνωση του μεταβολισμού οφείλεται εν μέρει σε μία σχετιζόμενη αντίσταση στην ινσουλίνη που κυρίως προκαλείται από αυξημένες συγκεντρώσεις της αναπτυξιακής ορμόνης. Οι μηχανισμοί για την αντίσταση στην ινσουλίνη κατά την εφηβεία και ειδικά σε όσους έχουν διαβήτη είναι σύνθετοι. Τα επίπεδα των σεξουαλικών ορμονών πιθανά δεν παίζουν σημαντικό ρόλο δεδομένου ότι η αντίσταση στην ινσουλίνη είναι λιγότερο σοβαρή σε ενήλικες με διαβήτη που έχουν υψηλότερα επίπεδα σεξουαλικών ορμονών. Έχουν αναφερθεί, όμως, διαφορές στην αντίσταση στην ινσουλίνη ανάμεσα στα δύο φύλα και σε γυναίκες σε διαφορετικές φάσεις του εμμηνορροϊκού κύκλου. Τα επίπεδα

των αναπτυξιακών ορμονών αυξάνονται κατά την εφηβεία και είναι υψηλότερα σε άτομα με διαβήτη από ότι στους συνομηλίκους τους.

1.Β. Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες που επηρεάζουν τον μεταβολικό έλεγχο στους εφήβους με νεανικό διαβήτη

Ένας ψυχοκοινωνικός παράγοντας που έχει μελετηθεί είναι η επίδραση της χρόνιας ασθένειας στην ψυχολογική δυσλειτουργία. Όσον αφορά αυτόν τον παράγοντα έχουν βρεθεί αντιφατικά αποτελέσματα για το αν οι έφηβοι με διαβήτη διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο για ψυχολογική δυσλειτουργία. Οι ψυχολογικές διαταραχές ωστόσο σχετίζονται σημαντικά με τον νεανικό διαβήτη. (Dantzer, C., Swendsen, J., Maurice-Tison, S. & Salamon, R., 2003). Οι περισσότερες έρευνες δεν καταλήγουν σε αύξηση των ψυχιατρικών διαταραχών σε παιδιά και εφήβους με σακχαρώδη διαβήτη σε σύγκριση με τους φυσιολογικούς εφήβους ή συνομηλίκους τους με άλλες χρόνιες ασθένειες. (Kovacs, M. et al, 1990, 1992, Grey, M. et al, 1995). Εμφανίζεται, ωστόσο, μία τάση για χαμηλότερη αυτοεκτίμηση και εμπιστοσύνη (Jacobson, A. M. et al, 1986, 1997) που είναι πιθανό να προμηνύουν μελλοντική ψυχολογική δυσλειτουργία. (Brage, D. G., 1995). Υπάρχει, επίσης, μία σχέση ανάμεσα στην ψυχολογική δυσλειτουργία και την επιδείνωση του μεταβολικού ελέγχου. Ιδιαίτερα για τις έφηβες με διαβήτη, θεωρείται ότι η κατάθλιψη είναι πιθανό να επηρεάζει τον μεταβολικό έλεγχο. (Jack, L., 2003).

Ο διαβήτης είναι μία σύνθετη και απαιτητική ασθένεια που είναι πιθανό να προκαλέσει αυξημένο ψυχολογικό στρες και αυτό στη συνέχεια ενδέχεται να εμποδίσει την ικανότητα του εφήβου να διαχειριστεί την ασθένεια του. Το στρες επιδρά και στον γλυκαιμικό έλεγχο μέσω της επίδρασης που ασκεί σε ορμόνες που επηρεάζονται από το στρες όπως οι κατεχολαμίνες και η κορτιζόλη. Ιδιαίτερα για τις έφηβες με διαβήτη, οι αλλαγές στην καθημερινή ρουτίνα, οι ακαδημαϊκές απαιτήσεις, οι διαπροσωπικές διαμάχες με την οικογένεια και τους συνομηλίκους, η πρόσφατη διάγνωση και η έναρξη επιπλοκών αποτελούν πηγές στρες. (Jack, L., 2003).

Η υπογλυκαιμία είναι περιοριστικός παράγοντας για την διαχείριση του διαβήτη. Τα άτομα με διαβήτη που έχουν φτάσει σε ένα σχετικά ικανοποιητικό βαθμό ελέγχου της

γλυκόζης παθαίνουν ανυπολόγιστα επεισόδια ασυμπτωματικής υπογλυκαιμίας, δύο κατά μέσο όρο επεισόδια συμπτωματικής υπογλυκαιμίας ανά βδομάδα και ένα επεισόδιο σοβαρής υπογλυκαιμίας το χρόνο. (The DCCT Research Group, 1993). Ένα επεισόδιο υπογλυκαιμίας προκαλεί σωματικά συμπτώματα αλλά και ψυχοκοινωνικές συνέπειες. Οι ψυχολογικές συνέπειες περιλαμβάνουν τον φόβο υπογλυκαιμίας, ενοχές για αυτόν τον φόβο, υψηλά επίπεδα στρες και χαμηλά επίπεδα συνολικής ευτυχίας. (Cryer, P. E. & Childs, B. P., 2002).

Οι έφηβοι με διαβήτη είναι πιθανό να υιοθετήσουν σκόπιμα συμπεριφορές που εκθέτουν την υγεία τους όπως ο πειραματισμός με το κάπνισμα, την αιθανόλη και τα ναρκωτικά. Τέτοιες συμπεριφορές σχετίζονται με επιδείνωση του μεταβολικού ελέγχου. (Haire-Joshu, D. et al, 1999). Οι έφηβες με διαβήτη που υιοθετούν σκόπιμα τέτοιες συμπεριφορές ίσως το κάνουν εξαιτίας του στρες, του άγχους, της πίεσης από τους συνομηλίκους ή ακόμα και της κατάθλιψης. Όταν οι έφηβοι αναλαμβάνουν μόνοι τους την φροντίδα του εαυτού τους οι γονείς επιβλέπουν λιγότερο και αυξάνεται η πιθανότητα για λάθη στην μέτρηση των δόσεων ινσουλίνης και στην τεχνική των ενέσεων. Επομένως, η έλλειψη γνώσης ή οι τεχνικές ελλείψεις από μέρους του εφήβου είναι πιθανό να επηρεάσουν τον έλεγχο του μεταβολισμού.

Ένας επιπλέον παράγοντας που επιδρά στον έλεγχο του μεταβολισμού είναι η μετάβαση της φροντίδας από τους γονείς στα παιδιά. Οι έφηβοι πρέπει να μάθουν να αναλαμβάνουν οι ίδιοι την φροντίδα για την ασθένεια τους κι αυτό περιλαμβάνει διαχείριση των ενέσεων ινσουλίνης, έλεγχο των επιπέδων γλυκόζης στο αίμα, ρύθμιση των δόσεων ινσουλίνης, αποφυγή ή θεραπεία επεισοδίων υπογλυκαιμίας και προγραμματισμό των γευμάτων. Σε οικογένειες με συνοχή, υποστήριξη και μειωμένο αριθμό συγκρούσεων είναι πιο πιθανό οι έφηβοι να έχουν καλό μεταβολικό έλεγχο σε σύγκριση με οικογένειες χωρίς τέτοια συνοχή. (Burroughs,T. E. et al, 1997). Η ισχυρή συνοχή της οικογένειας συμβάλλει στην προστασία του εφήβου από τον φτωχό μεταβολικό έλεγχο. Όταν οι έφηβοι αναλαμβάνουν μόνοι τους την φροντίδα του εαυτού τους οι γονείς επιβλέπουν λιγότερο και αυξάνεται η πιθανότητα για λάθη στην μέτρηση των δόσεων ινσουλίνης και στην τεχνική των ενέσεων. Επομένως, η έλλειψη γνώσης ή οι τεχνικές ελλείψεις από μέρους του εφήβου είναι πιθανό να επηρεάσουν τον έλεγχο του μεταβολισμού.

Ένας τελευταίος παράγοντας που επηρεάζει τον έλεγχο του μεταβολισμού είναι οι διατροφικές διαταραχές κυρίως σε έφηβες με διαβήτη τύπου 1. Οι διατροφικές διαταραχές όπως η νευρογενής ανορεξία, η βουλιμία, το φαγητό σε πάρτι, η λήψη καθαρτικών, η υπερβολική άσκηση και η στέρηση φαγητού είναι πιο συχνές σε έφηβες με διαβήτη. (Fairburn, C. G. et al, 1991, Jones, J. M. & Colton, P., 2002). Η ύπαρξη μόνιμων διαταραχών της διατροφής σχετίζεται με επιδείνωση του μεταβολικού ελέγχου σε έφηβες με διαβήτη. (Rydall, A. C. et al, 1997).

2. Επίδραση του διαβήτη στις σχέσεις του εφήβου με τους γονείς και τους συνομηλίκους του

Τόσο η αλληλεπίδραση με την οικογένεια όσο και η πίεση από τους συνομηλίκους επηρεάζουν τον μεταβολικό έλεγχο και τη ρύθμιση του διαβήτη.

2.Α. Επίδραση του διαβήτη στις σχέσεις του εφήβου με τους γονείς του

Γενικά, εμφάνιση μίας χρόνιας ασθένειας σε ένα μέλος της οικογένειας επηρεάζει σαφώς την λειτουργία ολόκληρης της οικογένειας. Οι γονείς κατά την έναρξη του διαβήτη αντιδρούν με άρνηση και αμφιβολία για την ύπαρξη της ασθένειας. Οι γονείς πενθούν για την απώλεια της υγείας του παιδιού τους και εκφράζουν θυμό και θλίψη αλλά κάποια στιγμή αποδέχονται τον διαβήτη και προσαρμόζονται στη νέα πραγματικότητα. Αυτή η περίοδος πένθους συνήθως διαρκεί περίπου έξι μήνες έως και ένα έτος. Η διατήρηση της έντασης που είχε η συναισθηματική αντίδραση της μητέρας κατά την έναρξη του διαβήτη αποτελεί προγνωστικό παράγοντα για την μη ομαλή συναισθηματική εξέλιξη της μητέρας και του παιδιού και για την κακή ρύθμιση του διαβήτη. (Kovacs, M. et al, 1990). (βλέπε πιο αναλυτικά σελίδα 71, κεφάλαιο IV, Ψυχικό βίωμα και διαβητική ασθένεια).

Το οικογενειακό περιβάλλον παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στη διαχείριση της ασθένειας. Όπως και σε κάθε χρόνια ασθένεια, η οικογένεια ενθαρρύνει και υποστηρίζει τις συμπεριφορές που σχετίζονται με τον έλεγχο του διαβήτη. Ο διαβήτης απαιτεί τον επαναπροσδιορισμό των ευθυνών, τον καθορισμό καθημερινού προγράμματος και την

επαναδιαπραγμάτευση των οικογενειακών ρόλων. Η διαχείριση του διαβήτη ακολουθεί μία αναπτυξιακή πορεία κατά την οποία αλλάζουν οι οικογενειακοί ρόλοι. Στην παιδική ηλικία κρίνεται απαραίτητο οι γονείς να έχουν τη μεγαλύτερη ευθύνη για την διαχείριση του διαβήτη ενώ στην εφηβεία σταδιακά η ευθύνη μετατοπίζεται από τους γονείς στους ίδιους τους εφήβους.

Οι έφηβοι που είχαν καλή ρύθμιση του διαβήτη θεωρούσαν ότι η οικογένεια τους, τους παρείχε έλεγχο, καθοδήγηση και υποστήριξη. (Grey, M. et al, 1998). Οι μητέρες που επιδείκνυαν υπερβολικό ενδιαφέρον και αναμειγνύονταν στη ρύθμιση του διαβήτη συνέβαλαν με τη στάση τους σε κακό μεταβολικό έλεγχο των παιδιών τους. (Liakopoulou, M. et al, 2001).

Όταν οι μητέρες ήταν υπερβολικά αγχωμένες και οι πατέρες αρνούνταν ή είχαν μικρότερη συμμετοχή στη διαχείριση του διαβήτη αυτό είχε αρνητική επίδραση στον μεταβολικό έλεγχο. (Mengal, M. B. et al, 1992). Τα παιδιά και οι έφηβοι με διαβήτη από μονογονεικές οικογένειες είχαν χειρότερο μεταβολικό έλεγχο σε σύγκριση με παιδιά και εφήβους που ζούσαν και με τους δύο γονείς. (Thomson, S. H., Auslander, W. F. & White, N. H., 2001). Σε οικογένειες μόνο με την μητέρα, όσο μεγαλύτερη ήταν η ηλικία του εφήβου και μεγαλύτερος ο αριθμός των ιατρικών επισκέψεων που έχανε τόσο χειρότερος ήταν ο μεταβολικός έλεγχος. Μία πιθανή εξήγηση είναι ότι ο περιορισμός του χρόνου εμπόδιζε τις μητέρες να επιβλέπουν σωστά τον τρόπο με τον οποίο ο έφηβος διαχειριζόταν τον διαβήτη. Σε οικογένειες με τους δύο γονείς, η εθνικότητα και η συμμόρφωση με τη θεραπεία του διαβήτη σχετίζονταν με τον μεταβολικό έλεγχο. Η διαθεσιμότητα και η στενή επίβλεψη των γονέων φαίνεται ότι ενισχύουν και διατηρούν τις συμπεριφορές συμμόρφωσης.

Οι στρατηγικές αντιμετώπισης που υιοθετούν τα μέλη μιας οικογένειας όταν ένα μέλος πάσχει από διαβήτη εξαρτώνται από τη δομή της οικογένειας. Στις μονογονεϊκές οικογένειες παρατηρήθηκε μεγαλύτερο οικογενειακό στρες, χαμηλότερα επίπεδα επικοινωνίας σε σύγκριση με οικογένειες και με τους δύο γονείς. (Thomson, S. H., Auslander, W. F. & White, N. H., 2001). Σε οικογένειες όπου οι γονείς δεν είναι διαθέσιμοι να παρέχουν συναισθηματική υποστήριξη και να επιβλέπουν τη διαχείριση του διαβήτη, είναι πιο πιθανό οι έφηβοι να εμφανίσουν στρες, άγχος, κατάθλιψη και συμπεριφορές που εκθέτουν σκόπιμα την υγεία τους. (Mengal, M. B., 1992). Σε

οικογένειες όπου οι γονείς προσφέρουν εξατομικευμένη συναισθηματική υποστήριξη και επίβλεψη στη διαχείριση του διαβήτη με βάση το αναπτυξιακό στάδιο, την ιδιοσυγκρασία και τις οικογενειακές καταστάσεις είναι πιο πιθανό να ελαχιστοποιείται η διαμάχη μεταξύ γονέων και εφήβου. Κατά τη διάρκεια της εφηβείας η υποστήριξη από τους γονείς γίνεται αντιληπτή ως λιγότερο θετική και οι γονείς και οι έφηβοι αναφέρουν λιγότερο συνεκτικές σχέσεις μεταξύ τους. (Paikoff, R. L. & Brooks-Gunn, J., 1991).

2.Β. Επίδραση του διαβήτη στις σχέσεις του εφήβου με τους συνομηλίκους του

Στην πρώιμη παιδική ηλικία, τα παιδιά εξαρτώνται σχεδόν αποκλειστικά από τους γονείς τους για την ανατροφή, την υποστήριξη και τη ανάπτυξη τους. Στην μέση παιδική ηλικία, τα κοινωνικά δίκτυα επεκτείνονται καθώς τα παιδιά περνούν περισσότερο χρόνο εκτός οικογένειας. Σε αυτό το στάδιο, τα παιδιά αναπτύσσουν κοινωνικές σχέσεις με συνομηλίκους στο σχολείο και έξω από αυτό, συνδέονται με ομάδες συνομηλίκων και αντλούν σημαντική υποστήριξη από τους φίλους τους. Κατά τη διάρκεια της εφηβείας οι φιλίες χαρακτηρίζονται από αμοιβαία συμπάθεια, προσφέρουν στήριξη της αυτοεκτίμησης, κοινωνικές συμπεριφορές και θετικές αλληλεπιδράσεις. Όμως, μόνο κατά τη διάρκεια της πρώιμης εφηβείας οι σχέσεις με τους συνομηλίκους γίνονται πολύ στενές και πιστές.

Η οικειότητα (Berndt, T. J., 1989) θεωρείται ένα κρίσιμο χαρακτηριστικό για τις υποστηρικτικές κοινωνικές σχέσεις. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τους εφήβους με διαβήτη που μαθαίνουν να εμπιστεύονται τους φίλους τους και να μοιράζονται μαζί τους τη διάγνωση και την ιατρική δίαιτα. Οι έφηβοι αναφέρουν σημαντική υποστήριξη από τους συνομηλίκους τους στις δυσκολίες της διαχείρισης του διαβήτη εκτός από την άσκηση. (Shroff Pendley, J. et al, 2002). Όταν η υποστήριξη από τους συνομηλίκους είναι διαθέσιμη από μεγαλύτερο αριθμό φίλων στο κοινωνικό δίκτυο του εφήβου, ο έφηβος είναι πιο πιθανό να διαχειρίζεται καλύτερα τον διαβήτη. (Shroff Pendley, J. et al, 2002).

Οι νέοι, κατά τη διάρκεια της εφηβείας, μετατοπίζουν την ομάδα αναφοράς τους από την οικογένεια στους φίλους και για τους περισσότερους είναι πολύ σημαντικό να μη διαφέρουν από τους συνομηλίκους τους. Η πίεση από τους συνομηλίκους αυξάνεται κατά τη διάρκεια της παιδικής ηλικία και κορυφώνεται στην πρώιμη εφηβεία. (Fuligni,

A. J. et al, 2001). Η πίεση από τους συνομηλίκους είναι πιθανό να έχει είτε θετικά είτε αρνητικά αποτελέσματα. Οι φίλοι παρέχουν περισσότερο συναισθηματική υποστήριξη για τον διαβήτη σε σύγκριση με τους γονείς και η συμμετοχή τους στα γεύματα και την άσκηση επηρεάζουν θετικά την διαχείριση της ασθένειας. (La Greca, A. M., 1995). Οι έφηβοι σε κοινωνικές καταστάσεις όπου κρίνεται απαραίτητη η επιλογή, είναι πιθανό να επιλέξουν συμπεριφορές που δεν συμμορφώνονται με την δίαιτα αλλά είναι συνεπείς με τις επιθυμίες των συνομηλίκων. (Thomas, A. M., Peterson, L. & Goldstein, D., 1997).

3. Επίδραση του διαβήτη στην εικόνα του σώματος του εφήβου και στην αυτοεκτίμηση του

3.Α. Διαβήτης και εικόνα του σώματος

Οι έφηβοι με διαβήτη παραπονιούνται συνεχώς για την αύξηση του βάρους και την έλλειψη ικανοποίησης για την εικόνα του σώματος και αυτό χαρακτηρίζει ιδιαίτερα τα κορίτσια. Η αύξηση στο λίπος του σώματος συμβαίνει σε μία περίοδο όπου τα κορίτσια ενδιαφέρονται όλο και περισσότερο για το σχήμα και την εικόνα του σώματος τους και είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στην γνώμη των συνομηλίκων και πιο συγκεκριμένα των συνομήλικων αγοριών. Η αύξηση του βάρους μπορεί να οδηγήσει σε διαταραχές της διατροφής, σε παράλειψη ινσουλίνης και σε σκόπιμες συμπεριφορές που εκθέτουν την υγεία όπως το κάπνισμα και το αλκοόλ. Τα μηνύματα που δέχονται οι έφηβες από τον κοινωνικό περίγυρο για το τι θεωρείται ελκυστικό συμβάλλουν στην έντονη ενασχόληση τους με την εικόνα του σώματος τους. Οι έφηβες μαθαίνουν από την οικογένεια, τους δασκάλους, τις φίλες και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας ότι το αδύνατο σώμα είναι ο ορισμός της ομορφιάς και της ελκυστικότητας.

Αρκετοί έφηβοι με διαβήτη δεν αισθάνονται καλά με το σώμα τους εξαιτίας της λιποδυστροφίας στα σημεία των ενέσεων ινσουλίνης. Είναι πιθανό να έχουν αλλοιωμένη την εικόνα του σώματος τους. (Swift, E. et al, 1967). Η ελκυστικότητα του σώματος και οι σωματικές ικανότητες του εφήβου συνδέονται άμεσα με την αυτοεκτίμηση. Επίσης, η αίσθηση του διαφορετικού και η ντροπή για το σώμα είναι πιθανό να οδηγήσουν σε απόσυρση από τις φιλικές σχέσεις και αποφυγή των ετεροφυλικών σχέσεων. Η αρνητική

εικόνα για το σώμα και ο φόβος της απόρριψης από το άλλο φύλο εξαιτίας του διαβήτη είναι πιθανό να επιδράσει στην ποιότητα των σεξουαλικών σχέσεων. (Λιακοπούλου, Μ., 1998).

Υπάρχουν ενδείξεις ότι η ανάπτυξη αρνητικών στάσεων για το σώμα μπορεί να συνδεθεί με την εμφάνιση μίας χρόνιας σωματικής κατάστασης κατά τη διάρκεια της εφηβείας παρά από τη γέννηση ή κατά την παιδική ηλικία (Ben-tovim, D. I. & Walker, M., 1994). Σωματικές διαταραχές όπως ο διαβήτης είναι πιθανό να δημιουργήσουν υποκειμενικές αντιδράσεις όχι μόνο απέναντι στο μέρος του σώματος που δυσλειτουργεί αλλά και απέναντι στο σώμα σαν σύνολο. Ιδιαίτερα για τις γυναίκες η στάση απέναντι στο σώμα τους έχει κεντρική θέση για την αίσθηση της αυτοαξίας και της αυτοεκτίμησης. Όταν το σώμα δεν είναι τέλειο είναι πιθανό να αλλάξουν οι υποκειμενικές στάσεις απέναντι του. Ο παράγοντας που καθορίζει τις στάσεις απέναντι στο σώμα είναι περισσότερο η ηλικία εμφάνισης της σωματικής διαταραχής παρά η διάρκεια της ασθένειας. Κατά τον B. Sullivan (1979), όσον αφορά τους εφήβους με διαβήτη όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια του διαβήτη τόσο μικρότερη είναι η αρνητική επίδραση στην εικόνα του σώματος. Η εφηβεία αποτελεί μία ευαίσθητη περίοδο για τη διαμόρφωση της ταυτότητας και την ψυχοκοινωνική προσαρμογή στην ασθένεια. Οι γυναίκες στις οποίες η σωματική ασθένεια είχε παρουσιαστεί κατά την γέννηση ή την ενήλικη ζωή ήταν λιγότερο ευάλωτες στην αρνητική αποτίμηση του σωματικού εαυτού σε σύγκριση με τις γυναίκες στις οποίες η σωματική διαταραχή εμφανίστηκε κατά την εφηβεία.

3.Β. Διαβήτης και αυτοεκτίμηση

Οι έρευνες που μελέτησαν την αυτοεκτίμηση σε εφήβους με διαβήτη και σε φυσιολογικούς εφήβους δεν καταλήγουν στα ίδια συμπεράσματα. Από τη μία αναφέρεται χαμηλότερη αυτοεκτίμηση σε εφήβους και παιδιά με διαβήτη. (Swift, E. et al, 1967, Rovet, J. et al, 1987). Από την άλλη δεν αναφέρεται καμία ουσιαστική διαφορά όσον αφορά την αυτοεκτίμηση σε εφήβους με διαβήτη και σε φυσιολογικούς εφήβους. (Cerreto, M. & Travis, L., 1984, Kellerman, J. et al, 1980, Liakopoulou, M. et al, 1992).

Η ωρίμανση του Εγώ σε άτομα με διαβήτη έχει συσχετιστεί με αυξημένη αυτοεκτίμηση. (Jacobson, A. M. et al, 1984).

Η επιθυμητή εικόνα του εαυτού και το ιδανικό Εγώ ρυθμίζουν κατά κύριο λόγο την αυτοεκτίμηση. Η αυτοεκτίμηση αυξάνεται όταν το άτομο πλησιάζει την επιθυμητή εικόνα του εαυτού οπότε και αισθάνεται περηφάνια για τα επιτεύγματα του και μειώνεται στην αντίθετη περίπτωση όπου αισθάνεται ντροπή, κατωτερότητα και ταπείνωση. Οι έφηβοι με διαβήτη είναι πιθανό να έχουν μειωμένη αυτοεκτίμηση γιατί αισθάνονται ότι δεν μπορούν να πλησιάσουν την επιθυμητή εικόνα του εαυτού. Η αυτοεκτίμηση ενδέχεται να επηρεάσει και την ποιότητα των σεξουαλικών σχέσεων τους. (Λιακοπούλου, Μ., 1998).

4.Ψυχολογικές αντιδράσεις των εφήβων απέναντι στον νεανικό διαβήτη

Η περίοδος της εφηβείας είναι μία μεταβατική περίοδος από την παιδική ηλικία στην ενήλικη ηλικία. Είναι εξ' ορισμού μια δύσκολη περίοδος με ποικίλες αναταραχές τόσο συναισθηματικές όσο και αναπτυξιακές. Η περίοδος της εφηβείας έχει χαρακτηριστεί από την Anna Freud ως μια διακοπή της 'ήρεμης' ανάπτυξης του ατόμου. Η ύπαρξη συνεχούς ισορροπίας κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου είναι από μόνη της μη φυσιολογική.

Η πρώτη ψυχολογική αντίδραση απέναντι στην ασθένεια διαφέρει από άνθρωπο σε άνθρωπο. Μετά το στάδιο της θεωρητικής και της πρακτικής εκπαίδευσης στο νοσοκομείο και με την επιστροφή στο σπίτι επικρατεί μία φάση κατάθλιψης, ανεξάρτητα από αυτή που εμφανίζεται κάποιες φορές στους γονείς. Αυτή η φάση κατάθλιψης συνδέεται εν μέρη με το παρελθόν του παιδιού, την παιδική του ηλικία η οποία συνδυάζεται με την αναζήτηση ορθολογικών απαντήσεων για την προέλευση και τις ρίζες της ασθένειας. Βεβαίως υπάρχουν και έφηβοι που αναζητούν μαγικές απαντήσεις, έξω από τη λογική. Αναζητούνται λόγοι του πρόσφατου ή παλαιότερου παρελθόντος συμπεριλαμβάνοντας τον εαυτό τους, ή τους κοντινούς, είτε την κοινωνία. Αυτή η αναζήτηση του 'γιατί' εδραιώνει ασυνείδητες ψυχικές λειτουργίες όπως η ενοχή, καταδιωκτική προβολή ή όπως πιο απλά το λέμε μανία καταδίωξης και μοιρολατρία. Η αναζήτηση ορθολογικών απαντήσεων για τα αίτια της ασθένειας εκφράζει κατά τη γνώμη μας, μια απόπειρα του εφήβου να

ξεπεράσει αυτό το στάδιο και να θέσει στόχους, να δημιουργήσει ένα προσωπικό πεπρωμένο. Το πεπρωμένο αυτό όμως συχνά φαντάζει στα μάτια και στο μυαλό ενός εφήβου με Διαβήτη δυσοίωνο. Αυτή η περίοδος κατάθλιψης συνδέεται άμεσα με το θεραπευτικό πλαίσιο, ιδιαίτερα όσον αφορά τη διατροφή καθώς οι έφηβοι πιστεύουν ότι απομακρύνονται οριστικά από την κοινωνία και τους νέους της ηλικίας τους. Αυτή η φάση είναι κρίσιμη γιατί προκαλεί κατάθλιψη, άγχος, ακόμη και σχέση εξάρτησης από τους γονείς, και υπερπροστασία από την πλευρά των γονιών.

Όσον αφορά τον καθημερινό αυτοέλεγχο και τα αποτελέσματά του, θα πρέπει να τονίσουμε ότι το κίνητρο για να είναι θετικά τα αποτελέσματα είναι οι επιπλοκές που μπορούν να παρουσιαστούν. Οι επιπλοκές είναι αρκετά αγχογενείς για να δημιουργήσουν αρνητικές φαντασιώσεις. Αυτή η περίοδος επιφέρει συχνά άγχος, στρες και απορύθμιση, δημιουργώντας έναν φαύλο κύκλο που πρέπει να σπάσει πολλές φορές ακόμα και με 'ξεγέλασμα'. Αυτή η μικρή απάτη δεν είναι σταθερή, δεν παρατηρείται πριν την ηλικία των οκτώ χρόνων, αλλά αργότερα αγγίζει περίπου το 25% του πληθυσμού. Γίνεται πιο συχνή ανάλογα με την παλαιότητα του Διαβήτη και την ηλικία του παιδιού, εκτιμάται ότι ένας στους τρεις διαβητικούς 'κλέβει' στα αποτελέσματα ή στις δόσεις ινσουλίνης κάποια στιγμή έτσι ώστε όλα να δείχνουν φυσιολογικά. Ψυχοπαθολογικά, αυτή η συμπεριφορά μπορεί να ερμηνευτεί ως μία προσπάθεια απάρνησης (αποποίησης) της ασθένειας, απάρνηση που κατασκευάζεται σύμφωνα με τη νοητική οργάνωση άρνησης της πραγματικότητας και της συμπίεσης.

Ο έφηβος κατά την έναρξη του διαβήτη δεν μπορεί να καταλάβει την ασθένεια και να συνειδητοποιήσει ότι πάσχει ο ίδιος από αυτήν. Τα συναισθήματα είναι ανάμεικτα και συγκεχυμένα όπως αυτό της λύπης, της ανησυχίας και της ανασφάλειας, καθώς εμπεριέχουν και την προβολή των συναισθημάτων των γονέων. Τα συναισθήματα αυτά μειώνονται με τον καιρό. Η εφηβεία απαιτεί από το άτομο να εισέλθει από την ψυχολογική διαδικασία αποδοχής του διαβήτη δηλαδή να πεισθεί για την ύπαρξη της ασθένειας και να την αποδεχθεί ως χρόνια διαταραχή της υγείας. Η άρνηση του προβλήματος και οι πειραματισμοί γύρω από την θεραπευτική αγωγή αποτελούν τα αρχικά στάδια της διαδικασίας αποδοχής. Ο έφηβος είναι πιθανό να μην ακολουθεί το προτεινόμενο διαιτολόγιο, να μην πραγματοποιεί τις ενέσεις ινσουλίνης ή να μην επισκέπτεται το γιατρό του. Δημιουργείται, επίσης, αμφιβολία στον έφηβο για την

ικανότητα του να αντιμετωπίσει την ασθένεια του μόνος του. Το άγχος είναι μία φυσιολογική αντίδραση για τους εφήβους με διαβήτη αλλά η υπερβολική ενασχόληση με την φροντίδα του διαβήτη και τις πιθανές επιπλοκές επηρεάζει αρνητικά την κατάσταση τους. Είναι πιθανό να νιώθουν θλίψη, να σκέφτονται απαισιόδοξα και να αποφεύγουν την διασκέδαση με άλλους. Ενδέχεται να συγκρίνουν τον εαυτό τους με τους συνομηλίκους του και να αισθάνονται ότι είναι διαφορετικοί, κάτι το οποίο που είναι πιθανό να ερμηνεύεται από τους ίδιους σαν κατωτερότητα.

Μετά την ενηλικίωση φαίνεται ότι ο έφηβος αρχίζει να αποδέχεται τον διαβήτη. Η διαδικασία της αποδοχής διαρκεί αρκετά χρόνια ακόμα. Όταν ο έφηβος αποδεχθεί την κατάσταση του βιώνει λιγότερο άγχος και κατάθλιψη ενώ οι σχέσεις του με τους γονείς και τους φίλους του είναι καλύτερες. Η θετική στάση του εφήβου και η αντιμετώπιση του από τους γονείς του με κατανόηση και υποστήριξη συμβάλλουν σημαντικά στην αποδοχή του διαβήτη. (Λιακοπούλου, Μ., 2003).

Οι πιο συχνές ψυχικές διαταραχές που παρουσιάζουν οι έφηβοι με διαβήτη είναι το άγχος και η κατάθλιψη. Στα στάδια που ακολουθούν την διάγνωση παρατηρείται αντιδραστική κατάθλιψη ως προς τον διαβήτη. Επίσης έχει παρατηρηθεί 'κατάθλιψη κατωτερότητας' η οποία χαρακτηρίζεται από το αίσθημα χαμηλής αυτοεκτίμησης. Οι αναπαραστάσεις του εαυτού έχουν υποστεί κάποιες παραμορφώσεις που απέχουν από την επιθυμητή εικόνα. Σε αυτή την περίπτωση ο έφηβος νιώθει τον διαβήτη ως 'εισβολέα' στην ζωή του, νιώθει ότι δεν είναι ίδιος με τους άλλους, ότι δεν είναι ικανός να κάνει κάποια πράγματα και απομονώνεται.

Σαφώς και επηρεάζει τη ρύθμιση του διαβήτη αφού είναι αποδεδειγμένο ότι η αρνητική ψυχική διάθεση όπως και το άγχος και το στρες είναι παράγοντες που επηρεάζουν τις τιμές του σακχάρου αίματος.

Γενικά τα περιστατικά κατάθλιψης και χαμηλής αυτοεκτίμησης ελαττώνονται καθώς μπαίνει ο έφηβος με σακχαρώδη διαβήτη στο τέλος της εφηβείας(όπως και στους εφήβους χωρίς σακχαρώδη διαβήτη), μετά τα 17-20 χρόνια αρχίζει η αποδοχή του σώματος και η αποδοχή της ασθένειας.

5. Αμυντικοί μηχανισμοί του εφήβου απέναντι στον διαβήτη

- *Η περίπτωση της αντίστασης:*

ο έφηβος αρνείται τα όρια που του επιβάλλονται από την ασθένεια ή τις φροντίδες της. Αυτή η αντίδραση μπορεί να είναι ολική με κρίσεις θυμού, νευρικότητας και παρορμητικότητας, ή πιο διαφοροποιημένη υπό τη μορφή μιας άρνησης των δυσκολιών. Αυτή η άρνηση συνοδεύεται από μια στάση κοσμιότητας ή πρόκλησης που πολλές φορές μπορεί να γίνει επικίνδυνη (όπως είναι η επιθυμία να κάνει τις ενέργειες που πρέπει αλλά εσκεμμένα με επιτηδευμένο λάθος τρόπο).

- *Η περίπτωση της υποταγής-υπακοής και της μειονεξίας:*

που συνδέεται με το αίσθημα της απώλειας (στη συγκεκριμένη περίπτωση του παγκρέατος), η ασθένεια μπορεί να συνοδεύεται από συναισθήματα κατάθλιψης στα οποία παρεμβαίνει η ναρκισσιστική πληγή, συχνά κάτω από τη μορφή της ντροπής για το σώμα και το αίσθημα της ενοχής. Η μειονεξία είναι είτε φυσική και εκφράζεται από τη παθητική στάση και την αποδοχή της εξάρτησης, είτε είναι ψυχική που για τον έφηβο συνδέεται με την πνευματικότητα καθώς δεν μπορεί να κατανοήσει την ασθένεια. Αυτό το αίσθημα μειονεξίας μπορεί να καταλήξει σε σχολική αποτυχία.

- *Η εξύψωση και η συνεργασία:*

είναι οι πλέον θετικοί αμυντικοί μηχανισμοί που μπορούμε να συναντήσουμε. Μπορεί να πρόκειται για μια ταύτιση με τον γιατρό που είναι συχνή περίπτωση ή με κάποιο γονιό που έχει την ίδια πάθηση. Η προσπάθεια να δοθεί στο παιδί την μεγαλύτερη αυτονομία με το να αναλάβει κάποιο μέρος της θεραπείας πηγαίνει προς αυτή την κατεύθυνση.

6. Διαβήτης και ποιότητα ζωής

Η ποιότητα της ζωής είναι μία θεωρητική κατασκευή που εμπεριέχει πολλές ψυχοκοινωνικές μεταβλητές που επηρεάζουν την ανάπτυξη του εφήβου και την διαχείριση του διαβήτη. Αν και δεν υπάρχει ένας ευρύτερα αποδεκτός ορισμός, η ποιότητα ζωής μπορεί να ορισθεί ως η υποκειμενική επίδραση μιας ασθένειας ή η

θεραπεία της στην καθημερινή ζωή ή και τα δύο μαζί. Τα στοιχεία που θεωρούνται θεμελιώδη για την ποιότητα ζωής είναι η κατάσταση της ασθένειας, τα σωματικά συμπτώματα, η λειτουργική κατάσταση του ατόμου, η ψυχολογική και η κοινωνική του λειτουργικότητα. Για τους εφήβους θεωρούνται ως σημαντικά για την ποιότητα ζωής η ακαδημαϊκή επίτευξη, η νευροψυχολογική λειτουργικότητα και η συνολική ικανοποίηση από τη ζωή.

Οι έφηβοι ανησυχούν περισσότερο για τις απαγορεύσεις σχετικά με την διατροφή. (Faro, B., 1999). Τα αγόρια επικεντρώνονται στις καθαυτές απαγορεύσεις που τους επιβάλλει η ασθένεια ενώ τα κορίτσια ανησυχούν περισσότερο για τις κοινωνικές προεκτάσεις των απαγορεύσεων. Οι έφηβοι εξαιτίας αυτών των απαγορεύσεων νιώθουν διαφορετικοί από τους συνομηλίκους τους και αυτό τους προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία. Οι έφηβοι επίσης ανησυχούν για τις μακροπρόθεσμες επιπλοκές στην υγεία τους. Οι έφηβοι που εμφανίζουν χειρότερο μεταβολικό έλεγχο εκφράζουν μεγαλύτερο φόβο για απώλεια του ελέγχου της ασθένειας και για εμφάνιση υπογλυκαιμίας. Τα κορίτσια εμφανίζουν χειρότερο μεταβολικό έλεγχο σε σύγκριση με τα αγόρια. Τα αγόρια τείνουν να εκφράζουν πιο αρνητικά συναισθήματα για τον διαβήτη. Είναι πιθανό η συγκεκριμένη αντίδραση να αποτελεί μία αντίδραση προσαρμογής που προστατεύει τα αγόρια από την εμφάνιση κατάθλιψης η οποία είναι κοινή στα κορίτσια κατά την εφηβεία.(La Greca, A. M. et al, 1995).

Ο καλύτερος μεταβολικός έλεγχος σχετίζεται με καλύτερη ποιότητα ζωής για τους εφήβους. (Hoey, H. et al, 2001). Τα κορίτσια εισέρχονται στην εφηβεία νωρίτερα από τα αγόρια και εμφανίζουν μη ικανοποιητικό έλεγχο της γλυκόζης. Επομένως, ο μεταβολικός έλεγχος επηρεάζει την ποιότητα της ζωής διαφορετικά στα δύο φύλα. Τα κορίτσια κατά την εφηβεία δυσκολεύονται περισσότερο να ελέγξουν τον διαβήτη σε σύγκριση με τα αγόρια. Όσο αυξάνεται η ηλικία του εφήβου, ο ίδιος εκφράζει μεγαλύτερη ανησυχία για την ασθένεια του και την διαχείριση της και αυτό παρατηρείται πιο έντονα στα κορίτσια. Όσον αφορά τους γονείς, όσο αυξάνεται η ηλικία του εφήβου μειώνεται «το οικογενειακό βάρος» που αισθάνονται οι γονείς. Οι γονείς των κοριτσιών αισθάνονται μικρότερο «οικογενειακό βάρος» γιατί τα κορίτσια εισέρχονται νωρίτερα στην εφηβεία και έτσι αναλαμβάνουν νωρίτερα και την ευθύνη για την διαχείριση της ασθένειας τους.

Τα άτομα που έχουν υψηλή αυτοπεποίθηση όσον αφορά τις ικανότητες τους, εμφανίζουν μία ενεργητική συμπεριφορά και μία αισιόδοξη στάση ζωής έχουν καλύτερη ποιότητα ζωής. (Rose, M. et al, 2002). Η ποιότητα της ζωής επηρεάζεται από τον τύπο και τον αριθμό των δευτερογενών ασθενειών και από τη συχνότητα των σοβαρών μεταβολικών επιπλοκών που εμφανίζονται. Τα προσωπικά χαρακτηριστικά παίζουν σημαντικό ρόλο στην ποιότητα της ζωής του ατόμου. Τα άτομα με κατάθλιψη γενικά έχουν χειρότερη ποιότητα ζωής, ανεξάρτητα από την σωματική ασθένεια που πάσχουν.

Τα κορίτσια εμφανίζουν χαμηλότερη αυτοεκτίμηση και περισσότερα συναισθηματικά συμπτώματα σε σύγκριση με τα αγόρια. Τα προβλήματα επιθετικότητας και αντικοινωνικής συμπεριφοράς σχετίζονται αντίστροφα με τον χειρότερο έλεγχο της γλυκόζης κατά την παιδική ηλικία και την εφηβεία. Επίσης, εμφανίζεται μία τάση να σχετίζονται τα συναισθηματικά προβλήματα όπως το άγχος και η κατάθλιψη και η χαμηλή αυτοεκτίμηση με τον χειρότερο έλεγχο της γλυκόζης.

7. Διαβήτης και ψυχολογική ένταση

Τα άτομα με διαβήτη ανησυχούν έντονα για πιθανές επιπλοκές στο μέλλον και εκφράζουν άγχος για δυσκολίες που αντιμετωπίζουν κατά την θεραπευτική αγωγή. Η ψυχολογική ένταση θεωρείται ένας παράγοντας που συμβάλλει σημαντικά στην μη αποτελεσματική ρύθμιση του διαβήτη. Η ψυχολογική δυσφορία αναφέρεται στο στρες, στο άγχος και την ένταση που συνδέεται με την εργασία, την οικογένεια, τους φίλους και την οικονομική κατάσταση καθώς επίσης και στην ένταση από την προσπάθεια για αποτελεσματική αντιμετώπιση του διαβήτη. Η ένταση σε κάθε έναν τομέα της ζωής του ατόμου βιώνεται σαν μία επιπρόσθετη ένταση. Επιπλέον, η προσπάθεια για την αντιμετώπιση του διαβήτη δημιουργεί ένταση που επιδρά σε όλους τους τομείς της ζωής του ατόμου. (Καλλιφρονάς, Μ., 2004).

Το στρες θεωρείται ότι προκαλεί μία γενική διέγερση στον οργανισμό και όσο αυξάνεται τόσο αυξάνεται και η διέγερση αυτή. Η εμφάνιση του στρες εξαρτάται όχι μόνο από τα ερεθίσματα του περιβάλλοντος στα οποία εκτίθεται το άτομο αλλά και από μία μεγάλη ποικιλία προσωπικών χαρακτηριστικών. Τα προσωπικά αυτά χαρακτηριστικά σε συνδυασμό με τα περιβαλλοντικά ερεθίσματα καθορίζουν την αντίδραση του ατόμου

απέναντι στο στρες, το οποίο είναι απόρροια της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στο συγκεκριμένο άτομο και στην συγκεκριμένη κατάσταση. Οι διαφορετικές αντιδράσεις απέναντι στο στρες επεκτείνονται και στην φυσιολογία του σώματος και επηρεάζουν το αυτόνομο νευρικό σύστημα και το ενδοκρινικό σύστημα. (Shillitoe, R. W., 1988).

Σε βιολογικό επίπεδο, η ψυχολογική πίεση αυξάνει τα επίπεδα σακχάρου στο αίμα και επηρεάζει τον μεταβολισμό της ινσουλίνης. Από ψυχολογικής πλευράς, το στρες είναι πιθανό να οδηγήσει σε αλλαγή της επιθυμητής συμπεριφοράς που σχετίζεται με την αυτοδιαχείριση του διαβήτη. Η ψυχολογική δυσφορία εμφανίζεται πιο συχνά σε άτομα με διαβήτη τύπου 1 σε σύγκριση με άτομα με διαβήτη τύπου 2. Η ψυχολογική δυσφορία ενδέχεται να συνυπάρχει με άλλες κλινικές οντότητες όπως η κατάθλιψη, οι διαταραχές άγχους, οι διαταραχές προσαρμογής και οι διατροφικές διαταραχές. Η ψυχολογική δυσφορία και οι συνυπάρχουσες διαταραχές είναι πιθανό να επηρεάζουν την ικανότητα μάθησης και εκδηλώνονται με μειωμένη διάθεση για μάθηση, μειωμένη ικανότητα συνεργασίας και μειωμένη διάθεση για αντιμετώπιση του διαβήτη.

Έχει αποδειχθεί ότι δεν υπάρχει ένας κοινός τύπος προσωπικότητας των ατόμων με διαβήτη. Ορισμένα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας όπως η διάθεση για εσωστρέφεια θεωρούνται ότι αυξάνουν την ψυχολογική ένταση και συνδέονται με μη ικανοποιητική προσαρμογή στην θεραπευτική αγωγή. Αντίθετα, η διάθεση για εξωστρέφεια συνδέεται με μειωμένη ψυχολογική ένταση εφόσον το άτομο μέσω των σχέσεων που αναπτύσσει δέχεται την κοινωνική στήριξη που χρειάζεται για να ανακάμψει από την χρόνια ασθένεια. Η ωρίμανση του Εγώ όσον αφορά τον έλεγχο των παρορμήσεων, την ηθική ανάπτυξη και την ποιότητα των διαπροσωπικών σχέσεων σχετίζεται με καλύτερο έλεγχο του διαβήτη. (Jacobson, A. M. et al, 1990). Η ωρίμανση του Εγώ έχει συσχετιστεί με ικανοποιητικότερο μεταβολικό έλεγχο (Jacobson, A. M. et al, 1984).

8. Διαβήτης και στρατηγικές αντιμετώπισης του στρες που συνδέεται με την ασθένεια

Οποιαδήποτε διαταραχή στην ισορροπία ανάμεσα στις απαιτήσεις του περιβάλλοντος και στην ικανότητα του ατόμου να ανταποκριθεί σε αυτές τις απαιτήσεις

με τα αποθέματα που έχει στην διάθεση του είναι πιθανό να αυξήσει το στρες. (Shillitoe, R. W., 1988, Παπαδάτου, Δ. & Αναγνωστόπουλος, Φ., 1999). Ένας πιθανός παράγοντας που επιδρά στο στρες είναι η φύση του αγχογόνου ερεθίσματος, δηλαδή αν έχει εξωτερική προέλευση όπως κοινωνικές πιέσεις, οικογενειακά προβλήματα ή εσωτερική προέλευση όπως έντονη συναισθηματική κατάσταση. Πιθανοί παράγοντες που επιδρούν στο στρες θεωρούνται επίσης η προσωπικότητα του ατόμου, ο τύπος και η ποικιλία των αντιδράσεων που βρίσκονται στη διάθεση του ατόμου, οι προσδοκίες που βασίζονται στην προηγούμενη εμπειρία, αν το στρες είναι στιγμιαίο ή χρόνιο και το επίπεδο του μεταβολικού ελέγχου την δεδομένη στιγμή.

Όταν το άτομο βιώνει στρες αρχικά προβαίνει σε μία γνωστική εκτίμηση της κατάστασης και στη συνέχεια ακολουθεί στρατηγικές για να την αντιμετωπίσει. (Lazarus, R. S. & Folkman, S., 1984). Κατά την πρωτογενή εκτίμηση το άτομο αξιολογεί ένα γεγονός ως μη σημαντικό, ωφέλιμο ή στρεσογόνο. Όταν το γεγονός ερμηνεύεται ως στρεσογόνο τότε αξιολογείται ως επιζήμιο όταν αφορά ζημιά που έχει ήδη υποστεί, ως απειλητικό για την υγεία ή την ευημερία του ίδιου του ατόμου ή των δικών του ατόμων ή ως προκλητικό όταν ενδέχεται να ωφεληθεί από αυτό. Η πρωτογενής εκτίμηση προσδιορίζει τη φύση και την ένταση των συναισθημάτων που βιώνει το άτομο σε μία αγχογόνο κατάσταση. Η αναγγελία του διαβήτη είναι πιθανό να εκτιμηθεί ως βλάβη, απειλή ή πρόκληση αλλά αυτό εξαρτάται από ατομικούς παράγοντες και από τις συνθήκες της δεδομένης κατάστασης. (Παπαδάτου, Δ. & Αναγνωστόπουλος, Φ., 1999). Κατά την δευτερογενή εκτίμηση το άτομο αξιολογεί τα αποθέματα που διαθέτει για να αντιμετωπίσει την αγχογόνο κατάσταση.

Μετά την γνωστική εκτίμηση της κατάστασης, το άτομο ενεργοποιεί στρατηγικές αντιμετώπισης με σκοπό να μειώσει το στρες και να αντιμετωπίσει την αγχογόνο κατάσταση όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά. Οι στρατηγικές αντιμετώπισης διακρίνονται σε εκείνες που επικεντρώνονται στην επίλυση του προβλήματος και σε εκείνες που στοχεύουν στην ρύθμιση των συναισθημάτων.

► Οι *στρατηγικές επίλυσης του προβλήματος*

χρησιμοποιούνται, όταν το άτομο πιστεύει ότι με την μείωση των απαιτήσεων της πραγματικότητας ή την αύξηση των διαθέσιμων αποθεμάτων, είναι δυνατόν να αλλάξουν

οι στρεσογόνες συνθήκες. (Lazarus, R. S. & Folkman, S., 1984). Οι πιο συνηθισμένες στρατηγικές επίλυσης του προβλήματος είναι η λήψη άμεσων μέτρων όπως η επίσκεψη στον γιατρό και η συμμόρφωση με τις ιατρικές οδηγίες και η αναζήτηση πληροφοριών ώστε να αυξήσει τις γνώσεις του.

► Οι *στρατηγικές που στοχεύουν στην ρύθμιση των συναισθημάτων*
χρησιμοποιούνται όταν το άτομο αισθάνεται ότι δεν μπορεί να αλλάξει τις αγχογόνες συνθήκες και έτσι επικεντρώνεται στον έλεγχο της συναισθηματικής του αντίδρασης. (Lazarus, R. S. & Folkman, S., 1984). Οι πιο συνηθισμένες στρατηγικές που στοχεύουν στην ρύθμιση των συναισθημάτων είναι η αναζήτηση υποστήριξης, η συναισθηματική εκτόνωση όπως το κλάμα, το κάπνισμα, η άθληση, η χρήση τοξικών ουσιών και η ενασχόληση με δραστηριότητες που αποσπούν την προσοχή από το αγχογόνο γεγονός. Μία, επίσης, συνηθισμένη στρατηγική για την ρύθμιση των συναισθημάτων είναι οι ενδοψυχικές διεργασίες που αποτελούν μηχανισμούς άμυνας. Μέσω των ενδοψυχικών διεργασιών το άτομο τροποποιεί την αγχογόνο κατάσταση και έτσι μειώνει το στρες.. Όταν ένα άτομο θεωρεί ότι είναι αδύναμο να αντιμετωπίσει αγχογόνες καταστάσεις όπως μία νοσηλεία τότε είναι πιο πιθανό να καταφύγει σε γνωστικές στρατηγικές όπως η άρνηση, η απώθηση, η διανοητικοποίηση και η εκλογίκευση.

Οι έφηβοι με διαβήτη συνήθως μετατοπίζουν την προσοχή τους από το πρόβλημα ή τις στρατηγικές αντιμετώπισης του προς τις στρατηγικές ελέγχου των συναισθημάτων. Όσοι βιώνουν μεγαλύτερη πίεση είναι πιο πιθανό να χρησιμοποιήσουν ως στρατηγική χειρισμού τη συζήτηση, το φαγητό, την αποφυγή του οικογενειακού περιβάλλοντος και την προσευχή. Όσοι ακολουθούσαν αυτές τις στρατηγικές και βίωναν υψηλά επίπεδα ψυχολογικής πίεσης είχαν χειρότερο έλεγχο του διαβήτη σε σύγκριση με τους εφήβους που αισθάνονταν χαμηλότερα επίπεδα πίεσης και χειρίζονταν πληρέστερα τα προβλήματα τους. Ο φτωχός μεταβολικός έλεγχος και η μειωμένη ποιότητα ζωής που συνδέεται με τον διαβήτη σχετίζονται σημαντικά με τις στρατηγικές που στοχεύουν στην ρύθμιση των συναισθημάτων. Σε διαφορετικές χρόνιες ασθένειες, θεωρείται ότι οι στρατηγικές επίλυσης του προβλήματος σχετίζονται με καλύτερη προσαρμογή. (Graue, M., Wentzer-Larsen, T., Bru, E., Hanestad, B. R. & Sovik, O., 2004). Τα αγόρια με

νεανικό διαβήτη χρησιμοποιούν κυρίως ως στρατηγικές αντιμετώπισης τον ύπνο και το παιχνίδι που αποτελούν αποφευκτικές συμπεριφορές ή στοχεύουν στην απόσπαση μέσω της συμπεριφοράς. Τα κορίτσια με νεανικό διαβήτη χρησιμοποιούν κυρίως ως στρατηγική αντιμετώπισης την αναζήτηση κοινωνικής υποστήριξης μέσα από την συζήτηση με τους συνομηλίκους. Λιγότερο συχνά χρησιμοποιούν στρατηγικές όπως το παιχνίδι και την μουσική και μερικές φορές καταφεύγουν σε επιθετικές δραστηριότητες όπως οι σωματικές επιθέσεις και η λεκτική βία. (Milousheva, J., Kobayashi, N. & Matsui, I., 1996).

9. Διαβήτης και γνωστική αναπαράσταση της ασθένειας

Οι διάχυτες πληροφορίες για μία ασθένεια που προέρχονται από το ευρύτερο περιβάλλον, οι γνώσεις που αποκτά το άτομο και οι άμεσες και προσωπικές εμπειρίες κατά τη διάρκεια της ζωής του αποτελούν τη βάση για να αναπτύξει το ίδιο το άτομο διάφορες απόψεις για την συγκεκριμένη ασθένεια. Οι πληροφορίες αυτές οδηγούν στην κατασκευή μιας γνωστικής αναπαράστασης ή ενός μοντέλου κοινής λογικής σχετικά με την ασθένεια αυτή. Οι γνωστικές αναπαραστάσεις που έχει διαμορφώσει το άτομο για τις ασθένειες επηρεάζουν την συμπεριφορά του σε θέματα υγείας. (Παπαδάτου, Δ. & Αναγνωστόπουλος, Φ., 1999). Υπάρχουν ορισμένες συνιστώσες που συγκροτούν το προσωπικό μοντέλο ή την αναπαράσταση της ασθένειας. Οι συνιστώσες αυτές, σύμφωνα με τον Leventhal, H. et al (1980, 1984) είναι η ταυτότητα της ασθένειας η οποία συνίσταται στην ονομασία και στα συμπτώματα της, τα αίτια της ασθένειας, οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες της, η εξέλιξη της ασθένειας που αφορά την πορεία, την διάρκεια και την πρόγνωση της και ο έλεγχος της ασθένειας ή η θεραπεία της.

Οι προσωπικές απόψεις για τον διαβήτη και την θεραπεία του είναι εξαιρετικά σημαντικές και επηρεάζουν την φροντίδα του εαυτού, την ψυχολογική ευεξία και τον έλεγχο του μεταβολισμού. Το προσωπικό μοντέλο ενός ατόμου για τον διαβήτη θεωρείται καθοριστικός παράγοντας για τις πράξεις και τις συναισθηματικές αντιδράσεις του ατόμου απέναντι στην ασθένεια του. Το προσωπικό μοντέλο αλλάζει με την εμπειρία ιδιαίτερα στην εφηβεία όπου οι νέοι αναλαμβάνουν οι ίδιοι την ευθύνη για την

διαχείριση του διαβήτη. Τα προσωπικά μοντέλα αναπαριστούν τις συναισθηματικές αντιδράσεις για την ασθένεια και την θεραπεία της μέσω της εκτίμησης των ψυχολογικών συνεπειών του διαβήτη όπως το άγχος, ο φόβος και ο συλλογισμός. (Snoek, F. J. & Skinner, T. C., 2002).

Στους εφήβους με διαβήτη οι γνώσεις για την ασθένεια σχετίζονταν με τον μεταβολικό έλεγχο. (La Greca, A., 1990). Έρευνες με εφήβους κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η αντίληψη για την αποτελεσματικότητα της θεραπείας σχετίζεται με τις συμπεριφορές που υιοθετεί ο έφηβος για την φροντίδα του εαυτού του. (Bobrow, E. S., AvRuskin, T. W. & Siller, J., 1985, Palardy, N. et al, 1998). Οι απόψεις που έχουν οι έφηβοι με Νεανικό Διαβήτη για τον διαβήτη δεν σχετίζονται με τις συμπεριφορές αυτοδιαχείρισης της ασθένειας αλλά από κοινού αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την ψυχολογική ευεξία του ατόμου. (Law, G. U., Kelly, T. P., Huey, D. & Summerbell, C., 2002). Ο τρόπος με τον οποίο το άτομο αντιλαμβάνεται τις συνέπειες του διαβήτη καθορίζει τις συναισθηματικές αντιδράσεις του ατόμου απέναντι στην χρόνια ασθένεια. Έρευνες έδειξαν ότι ο τρόπος που οι έφηβοι αντιλαμβάνονται την επίδραση του διαβήτη και την σοβαρότητα της ασθένειας σχετίζονται αρνητικά με την ψυχολογική ευεξία. (Skinner, T. C. & Hampson, S. E., 1998, 2000, Leung, S. S. et al, 1997). Οι έφηβοι που πιστεύουν ότι η θεραπεία που ακολουθούν είναι σε θέση να ελέγξει τον διαβήτη διαχειρίζονται καλύτερα την διατροφή τους. (Skinner, T. C. & Hampson, S. E., 2001). Επίσης, τα κορίτσια θεωρούσαν ότι ο διαβήτης είχε μεγαλύτερη επίδραση στη ζωή τους και είχαν υψηλότερα επίπεδα άγχους σε σύγκριση με τα αγόρια. Το άγχος που βιώνει το άτομο αποτελεί μία ένδειξη της ψυχολογικής υγείας του και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην καλή διαχείριση του διαβήτη. Όταν ο έφηβος θεωρεί ότι ο διαβήτης έχει μεγαλύτερη επίδραση στη ζωή του τότε και το άγχος που βιώνει είναι μεγαλύτερο.

«...έοικε δε και τα της ψυχής πάθη πάντα είναι μετά σώματος, θυμός, πραότης, φόβος, έλεος, θάρσος, έτι χαρά και το φιλείν και το μισείν, άμα γαρ τούτοις πάσχει τι το σώμα...»
Αριστοτέλης, Περί Ψυχής.

«Φαίνεται έτσι πως και τα πάθη της ψυχής, όλα συνδέονται με το σώμα, το θάρρος, η πραότητα, ο φόβος, ο οίκτος, η τόλμη, επίσης η χαρά και η αγάπη και το μίσος, γιατί όταν εμφανίζονται αυτά πάσχει και το σώμα με κάποιον τρόπο.»
Αριστοτέλης, Περί Ψυχής.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

IV. ΨΥΧΙΚΟ ΒΙΩΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΒΗΤΙΚΗ ΝΟΣΟΣ

Στο παρόν κεφάλαιο θα μελετήσουμε τη θέση που έχει ο διαβήτης στην ψυχική οικονομία του ατόμου καθώς και την ψυχολογική απήχηση της χρόνιας πάθησης.
Για να δεχθεί και να αποδεχθεί το άτομο με διαβήτη τη νόσο από την στιγμή της εμφάνισης της περνά μια ψυχική διεργασία με πολλά στάδια.

1. Ψυχολογικοί παράγοντες και έναρξη της νόσου του διαβήτη.

Στις αρχές του 20ού αιώνα εκδηλώθηκε έντονο ενδιαφέρον για την συμμετοχή των ψυχολογικών παραγόντων στην εμφάνιση και την εξέλιξη των διαταραχών της υγείας. Σύμφωνα με το βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο που αναπτύχθηκε, (Αναγνωστόπουλος, Φ. & Παπαδάτου, Δ., 1986, Παπαδάτου, Δ., 1989) η υγεία και η αρρώστια γίνονται αντιληπτές ως δύο αλληλοσυμπληρούμενες όψεις ενός συνεχούς και ενιαίου συστήματος. Η υγεία ορίζεται ως μία ολότητα όπου η σωματική, διανοητική και συναισθηματική υπόσταση λειτουργούν συνολικά και αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Η απαραίτητη προϋπόθεση για την καλή υγεία του ατόμου θεωρείται η συναισθηματική, κοινωνική και οικονομική κάλυψη των αναγκών του. Η κατάσταση της υγείας εξαρτάται από το φυσικό και ψυχοκοινωνικό περιβάλλον το οποίο υφίσταται συνεχείς μεταβολές. Η αρρώστια γίνεται αντιληπτή ως ένα μήνυμα από τον οργανισμό ότι έχει διαταραχθεί η ισορροπία. Σύμφωνα με το βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο, όλες οι ασθένειες θεωρούνται «ψυχοσωματικές» εφόσον συμμετέχουν στην αλληλουχία της ψυχής και του σώματος. Οι οργανικές αλλαγές που λαμβάνουν χώρα στο άτομο θεωρείται ότι συνοδεύονται απαραίτητα και από αντίστοιχες ψυχολογικές διαδικασίες.

Η σημασία των ψυχο-κοινωνικών παραγόντων στην έναρξη του σακχαρώδη διαβήτη είχε αναγνωρισθεί από πολύ νωρίς. Κατά τον 17ο αιώνα ο Willis είχε προτείνει ως πιθανή αιτία του διαβήτη την παρατεταμένη θλίψη. Κατά τον 19ο αιώνα ο Η.

Maudsley ανέφερε ότι «βίαια πάθη» εμπλέκονταν στην έναρξη της νόσου. Επίσης, ο R. T. Williamson (1899) θεώρησε ότι η απώλεια χρημάτων ή της θέσης εργασίας ευθυνόταν για την έναρξη της νόσου σε ένα ποσοστό 10% των περιπτώσεων. Οι προηγούμενες θεωρήσεις δεν έλαβαν υπόψη τις φυσιολογικές διαδικασίες που είναι πιθανό να ευθύνονται για την εμφάνιση των συμπτωμάτων του διαβήτη.

Στις αρχές του 20ού αιώνα εμφανίστηκε η ψυχοδυναμική προσέγγιση. (Shillitoe, R. W., 1988). Σύμφωνα με τους ψυχαναλυτικούς θεωρητικούς, τα συναισθήματα ή οι σκέψεις αποτελούν τους πρώτους κρίκους σε μία αιτιώδη αλυσίδα που οδηγεί αρχικά σε μία διαταραχή της λειτουργίας του οργανισμού και τελικά σε οργανική ασθένεια που διαταράσσει όλη την δομή του οργανισμού. Ο T. F. Treuting (1962) κατέληξε ότι ήταν πιο πιθανό η ασθένεια να αναπτυχθεί κατά την έναρξη μίας παρατεταμένης και χρόνιας σύγκρουσης παρά να επιταχύνεται από μία έντονη σύγκρουση.

Οι M. Kovacs, T. L Feinberg, S. Paulaskas et al (1985) δεν παρατήρησαν αύξηση στα στρεσογόνα γεγονότα κατά τη διάρκεια του έτους που προηγούνταν της διάγνωσης σε ένα δείγμα παιδιών που είχαν πρόσφατα διαγνωσθεί με διαβήτη. Σύμφωνα με τον S. B. Johnson (1980), Το συναισθηματικό στρες είναι πιθανό να δρα ως επιταχυντικός παράγοντας στην έναρξη της ασθένειας, αν και κάτι τέτοιο δεν επιβεβαιώνεται από τις έρευνες.

Το συναισθηματικό βίωμα, η εικόνα σώματος, καθώς και η αυτοεκτίμηση θα αναλυθούν εκτενώς αφού αποτελούν τα κύρια θέματα της παρούσας έρευνας. Σε αυτό το πλαίσιο θα αναλυθεί ο ρόλος της διατροφής στον διαβήτη σε σχέση με τις ενέσεις ινσουλίνης και τον γλυκαιμικό αυτοέλεγχο. Πέρα από τους διάφορους παράγοντες της θεραπείας του διαβήτη, θα αναφερθούμε στο βίωμα των σωματικών επεισοδίων, είτε αφορά αδιαθεσίες (υπογλυκαιμία/ υπεργλυκαιμία), διαβητικό κώμα, είτε επιπλοκές από τον διαβήτη.

2. Χρόνια νόσος και ψυχολογική απήχηση

Η εκδήλωση μιας νόσου ενέχει την διακοπή στην προσωπική ιστορία του ατόμου, το οποίο θα πρέπει να συνδέσει την μοίρα του με την ύπαρξή μιας παθολογίας με την οποία θα πρέπει να ζήσει. Απέναντι στην ανακοίνωση της νόσου το άτομο «υποδέχεται»

την νόσο με βάση αυτό που αντιπροσωπεύει στην ψυχική του οικονομία. Ο διαβήτης βιώνεται ως αδυναμία, φορτισμένος με φόβους και εμφανίζεται ως ναρκισσιστική πληγή, απώλεια αντικειμένου, και επιδρά στην σωματική ακεραιότητα. Οι αντιδράσεις άγχους, μεγάλης σύγχυσης ακόμα και πανικού είναι συνηθισμένες στην ανακοίνωση της νόσου.

Α. Ψυχολογικές αντιδράσεις κατά τη διάγνωση του σακχαρώδη διαβήτη

Ο διαβήτης είναι μία χρόνια νόσος με σημαντικές συνέπειες για πολλούς τομείς της ζωής του ατόμου. Όπως συμβαίνει στην έναρξη κάθε σοβαρής σωματικής νόσου το άτομο εκδηλώνει υπερβολικό άγχος και φόβο θανάτου. Κατά την γνωστοποίηση ότι το άτομο πάσχει από διαβήτη μπορεί να παρατηρηθεί αγωνία θανάτου και αγωνία καταστροφής του σώματος. Για την αντιμετώπιση αυτών των δύο συναισθημάτων είναι απαραίτητες οι εξηγήσεις για τη φύση της νόσου και την εξέλιξη της. Κατά την πρώτη περίοδο της διάγνωσης οι αλλαγές της οικογενειακής ισορροπίας είναι έντονες και γρήγορες: παρατηρείται μία περίοδος σοκ που συνοδεύεται συνήθως από συναισθήματα κατάθλιψης και κατάρρευσης στους γονείς και κυρίως στη μητέρα. Εμφανίζεται στη συνέχεια μία περίοδος διαμαρτυρίας και θυμού απέναντι στην νόσο που μπορεί να ποικίλει σε διάρκεια ανάλογα με την δυναμική και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της οικογένειας. Σε κάθε περίπτωση ξεκινά από άρνηση της νόσου και καταλήγει σε συνεργασία με τον θεράποντα γιατρό. Τέλος, η μονιμότητα της νόσου επιφέρει μία αναδιοργάνωση της οικογενειακής οικονομίας.

Οι παρακλινικές εξετάσεις και η νοσηλεία μπορεί να βιώνονται ως τραυματικά γεγονότα όπως και με τον ίδιο τρόπο μπορεί να βιώνονται και οι καθημερινές ενέσεις ινσουλίνης. Μπορεί η ένεση να γίνει αντικείμενο άρνησης από τον νεαρό ασθενή ή και αιτία καταθλιπτικής αντίδρασης. Είναι πιθανό να έχει συνέπειες στις σχέσεις του με την οικογένεια του, τους φίλους του, στην ερωτική και την επαγγελματική του ζωή. Επίσης ο ασθενής μπορεί να έχει μυθοποιήσει τις καταστροφικές συνέπειες του διαβήτη ή να έχει αυταπάτες ότι ο διαβήτης δεν έχει καμία συνέπεια στη ζωή του. Η νόσος ενδέχεται να έχει συνέπειες στην αυτοεκτίμηση του ασθενή. Σε φαντασιακό επίπεδο είναι πιθανό να μειωθεί η δυνατότητα του να φτιάχνει όνειρα για το μέλλον, για τη ζωή του και περισσότερο όταν και εφόσον εμφανιστούν επιπλοκές. (Πλουμπίδης, Λ., 1995).

Η ανακοίνωση της διάγνωσης του σακχαρώδη διαβήτη αποτελεί σοκ τόσο για το παιδί ή τον έφηβο όσο και για την οικογένεια του. Μία από τις πιο συνηθισμένες αντιδράσεις στη διάγνωση του διαβήτη είναι η θλίψη. Κάθε άτομο αντιμετωπίζει διαφορετικά τη θλίψη και περνάει από διάφορα στάδια που δεν ακολουθούν μία ορισμένη σειρά. (Watkins, 2004). Ένα άτομο που έχει πρόσφατα διαγνωσθεί με διαβήτη ενδέχεται να περάσει από το στάδιο της *άρνησης*. Σε αυτό το στάδιο το άτομο δεν αποδέχεται την διάγνωση της ασθένειας και υποστηρίζει ότι δεν αισθάνεται άρρωστο. Αυτή η άρνηση είναι πιθανό να ενδυναμωθεί και από το «μήνα του μέλιτος» που αναφέρεται σε μία περίοδο λίγο μετά τη διάγνωση κατά την οποία ο διαβήτης περνάει ένα στάδιο ύφεσης και η γλυκόζη του αίματος ρυθμίζεται εύκολα. Τα άτομα με πρόσφατη διάγνωση διαβήτη είναι πιθανό να περάσουν από το στάδιο *του θυμού*. Ο θυμός ενδέχεται να στρέφεται σε πολλά πρόσωπα και κατευθύνσεις και είναι πιθανό να επηρεάζει αρνητικά τα επίπεδα γλυκόζης του αίματος. Το στάδιο της *ενοχής* είναι ένα στάδιο κατά το οποίο το άτομο αισθάνεται ενοχές για το βάρος του ή για τον τρόπο ζωής του που ίσως να το οδήγησαν στην νόσο. Τα ήπια αισθήματα *κατάθλιψης* αποτελούν μέρος της διαδικασίας του πένθους και της προσαρμογής στην νέα κατάσταση. Όταν ο διαβήτης έχει διαγνωσθεί στην παιδική ηλικία, το παιδί δεν είναι ακόμα σε θέση να κατανοήσει πλήρως την ασθένεια του. Βιώνει συναισθήματα λύπης και ανησυχίας επειδή αισθάνεται και λαμβάνει τέτοια μηνύματα από τους γονείς του. Κατά τη διάρκεια της εφηβείας το άτομο είναι σε θέση να κατανοήσει τη φύση της ασθένειας, την εξέλιξη της και τις συνέπειες πάνω στον εαυτό του. Ο έφηβος θα πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες για την αντιμετώπιση του διαβήτη και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από την κατανόηση και την αποδοχή της ασθένειας του. Οι έφηβοι περνούν από μία διαδικασία προσαρμογής για να φτάσουν στην αποδοχή του διαβήτη. (Λιακοπούλου, Μ., 2003, σελ.31).

Από τα πρώτα ψυχολογικά στάδιά **της διεργασίας αποδοχής του διαβήτη** είναι αυτό *της άρνησης και της αμφιβολίας*. Ο έφηβος αρνείται ότι έχει πρόβλημα υγείας, αμφισβητεί την διάγνωση και πειραματίζεται για να πεισθεί ο ίδιος για το τι ακριβώς συμβαίνει στο σώμα του. Οι πειραματισμοί περιλαμβάνουν συνήθως παραλείψεις ινσουλίνης και παραβάσεις του διαιτολογίου και οι συνέπειες τους γίνονται άμεσα αντιληπτές. Η άρνηση που βιώνει ο έφηβος εκδηλώνεται και με την αποφυγή των

επισκέψεων στο γιατρό. Κατά την πορεία της ανεξαρτητοποίησης του εφήβου από τους γονείς του, οι ανήσυχες αντιδράσεις των γονέων είναι πιθανό να αυξήσουν το άγχος και την ανασφάλεια του. Επιπρόσθετα, ο έφηβος αμφιβάλλει περισσότερο για τον εαυτό του, για το αν θα μπορέσει να τα καταφέρει μόνος του τόσο στην αντιμετώπιση του διαβήτη όσο και σε οποιοδήποτε επικείμενο πρόβλημα. Η αμφιβολία που βιώνει ο έφηβος είναι φυσιολογική γιατί σταδιακά μαθαίνει να βασίζεται στον εαυτό του.

Κατά την διεργασία προσαρμογής στον διαβήτη, οι έφηβοι περνούν από το στάδιο *του άγχους και της κατάθλιψης*. Οι απαιτήσεις της διαβητικής φροντίδας συχνά δημιουργούν άγχος στους εφήβους οι οποίοι προσπαθούν να ακολουθούν πιστά το καθημερινό τους πρόγραμμα. Αρκετά συχνά οι έφηβοι που δεν τηρούν αυστηρά το ημερήσιο πρόγραμμα κατακλύζονται από άγχος για τις επιπλοκές του διαβήτη με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η γενική τους κατάσταση. Οι έφηβοι ,κατά την διαδικασία προσαρμογής, συχνά σκέφτονται απαισιόδοξα, είναι θλιμμένοι και δεν έχουν διάθεση για έξοδο. Ο έφηβος είναι πιθανό να αισθάνεται ότι είναι κατώτερος από τους άλλους και αυτό μπορεί να έχει επιπτώσεις στην σωστή αντιμετώπιση του διαβήτη.

Μετά τα 18 χρόνια περίπου, ο έφηβος φαίνεται να *αποδέχεται τον διαβήτη του.* Η διεργασία αποδοχής μπορεί να διαρκέσει μέχρι τα 30 ή και τα 35 χρόνια. Η αποδοχή του διαβήτη επιτρέπει στον έφηβο να δέχεται τους περιορισμούς που επιβάλλει η ασθένεια όσον αφορά το ωράριο και το φαγητό αλλά και τις δυνατότητες όσον αφορά την επαγγελματική αποκατάσταση, το γάμο και την απόκτηση παιδιών. Στην αποδοχή του διαβήτη συμβάλλει η θετική στάση του εφήβου, η σωστή αντιμετώπιση από τους γονείς του και η καλή πληροφόρηση και η υποστήριξη από το ιατρικό προσωπικό καθώς και η σωστή στάση του κοινωνικού περίγυρου.

Κατά την προσαρμογή του ατόμου στη νέα κατάσταση του διαβήτη συχνά η πρώτη αντίδραση είναι μια αντίδραση άρνησης της ασθένειας που εκδηλώνεται με κατανάλωση τροφών και ποτών, άρνηση της ινσουλίνης, σύγκρουση με το περιβάλλον ή μία καταθλιπτική αντίδραση. Μία πιθανή αντίδραση προσαρμογής μετά την πρώτη περίοδο από την εκδήλωση της νόσου είναι η ψυχαναγκαστική συμπεριφορά όπου οι κανόνες διατροφής και φαρμακοθεραπείας τηρούνται χωρίς παρέκκλιση και όταν αυτό δεν συμβεί προκαλείται άγχος. Μία δεύτερη πιθανή αντίδραση είναι η επιθετική συμπεριφορά όπου το άτομο είναι πιο ευερέθιστο και οποιοδήποτε σχόλιο από τους άλλους μπορεί να

αποτελέσει αιτία παρεξήγησης. Επίσης το άτομο στην προσπάθεια του να προσαρμοστεί στο διαβήτη είναι πιθανό να συμπεριφέρεται φοβικά και με την παραμικρή ενόχληση επικαλείται το γιατρό και το άμεσο περιβάλλον και αφήνει σε αυτούς την αντιμετώπιση της ασθένειας του. Στις πιθανές αντιδράσεις προσαρμογής συγκαταλέγεται και η συμπεριφορά οπισθοδρόμησης. Ο ασθενής εγκαταλείπει τον εαυτό του και την προσπάθεια που καταβάλλει και αναγκάζει το γιατρό και το περιβάλλον να παρέμβουν. Οι δύο τελευταίες συμπεριφορές μπορεί να καταλήξουν σε εξάρτηση από τους οικείους. Όλες αυτές οι συμπεριφορές είναι συμπεριφορές άμυνας από τον ψυχικό τραυματισμό που αποτελεί η εμφάνιση της νόσου και συχνά εξαφανίζονται ή μειώνονται αισθητά μετά από κάποιο χρονικό διάστημα. (Πλουμπίδης, Δ., 1995).

Β. Στάδια αποδοχής του διαβήτη σύμφωνα με τον J.P. Assal

Ο J. P. Assal, αναφέρει 5 στάδια ψυχικής διαδικασίας για την αποδοχής της ασθένειας. (Assal, J. P., 1981, p.223-225). Στο ίδιο πλαίσιο ο C. Chollet (1986) αναφέρει δύο στάδια τα οδηγούν σε αδιέξοδο για την αποδοχή της ασθένειας.

1. *Στάδιο σοκ*
2. *Στάδιο της απάρνησης*
3. *Στάδιο επανάστασης*
4. *Στάδιο διαπραγμάτευσης*
5. *Στάδιο κατάθλιψης με ελπίδα*
6. *Η αποδοχή*

1. Στάδιο σοκ

Σύμφωνα με τον J. P. Assal, η εκδήλωση της ασθένειας προκαλεί στο άτομο ψυχολογικό σοκ το οποίο ξεκινά από την έκπληξη και το άγχος και βιώνεται ως απειλή ή ακόμα και ως καταστροφή. Ωστόσο έχει παρατηρηθεί κάποια άτομα να φαίνονται ήρεμα. Αυτό συμβαίνει διότι δεν έχουν ακόμη συνειδητοποιήσει τι έχει συμβεί και ενεργοποιείται ο ψυχικός αμυντικός μηχανισμός της απώθησης. Η κατάσταση αυτή έχει μικρή διάρκεια διότι θεραπεία του διαβήτη επιβάλλει την παρουσία της στη καθημερινότητα και στη ζωή του ατόμου με έντονο τρόπο.

2.Στάδιο της απάρνησης

Η συγκεκριμένη αντίδραση έχει πρωτίστως αναφερθεί από τον S. Freud ως ψυχικός αμυντικός μηχανισμός απέναντι στο άγχος και την αγωνία. Όταν η πραγματικότητα βιώνεται ως απειλητική από το άτομο, απωθείται από το Εγώ. Το άτομο με διαβήτη συμπεριφέρεται αποστασιοποιημένο από αυτό που του συμβαίνει και αρνείται ότι ο διαβήτης αποτελεί πρόβλημα για το ίδιο.

3.Στάδιο επανάστασης

Το στάδιο της επανάστασης φανερώνει . Στο πλαίσιο όπου τα μέλη της θεραπευτικής ομάδας συνειδητοποιήσουν ότι η εκφραζόμενη επιθετικότητα απευθύνεται στην ασθένεια, μπορούν να θεωρήσουν ότι ο ασθενής κινητοποιείται νοητικά και ψυχικά.

4.Στάδιο διαπραγμάτευσης

Στο στάδιο αυτό ο ασθενής προσπαθεί να διαπραγματευθεί τις απαιτήσεις της θεραπείας του διαβήτη, πολλές φορές σπέρνοντας το «ζιζάνιο της διχόνοιας» ανάμεσα στα μέλη της θεραπευτικής ομάδας (ιατρός διαβητολόγος, εκπαιδευτής νοσηλευτής, ψυχολόγος, διαιτολόγος), αφού ισχυρίζεται ότι οι πληροφορίες που παίρνει από την ομάδα δεν είναι ομογενείς. Σύμφωνα με τον J. P. Assal, ο ασθενής αναζητά διακαώς συμβιβαστικές λύσεις αναφορικά με τις υποχρεώσεις της θεραπείας με σκοπό να βιώσει όσο το δυνατό ανώδυνη την θεραπεία.

5.Στάδιο κατάθλιψης με ελπίδα

Το στάδιο αυτό θα πρέπει να διαχωριστεί από την κλινική κατάθλιψη όπου υπάρχει εσωτερική ψυχική κατάρρευση, συνοδευόμενη από αϋπνίες, απογοήτευση ακόμα και ανικανότητα να αντεπεξέλθει το άτομο στις απαιτήσεις της καθημερινότητας. Στην περίπτωση του διαβήτη πρόκειται για το τελικό βήμα προς την αποδοχή της ασθένειας και έχει καλή πρόγνωση. Θεωρείται φυσιολογική αντίδραση, και αποδεικνύει την συνειδητοποίηση του ατόμου ως προς τις ευθύνες που πρόκειται να αναλάβει. Κάποιοι ασθενείς συνειδητοποιούν ότι μέχρι και αυτό το στάδιο χρησιμοποίησαν τον διαβήτη για να λάβουν δευτερογενή οφέλη από το περιβάλλον τους. Το να εγκαταλείψουν αυτή τη σκέψη τους δημιουργεί θλίψη.

6.Η αποδοχή

Ο ασθενής που θα αποδεχθεί τον διαβήτη, ξαναβρίσκει την συναισθηματική του ισορροπία χάρη στην οποία χειρίζεται ήρεμα και ειρηνικά την καθημερινή ζωή του και όσους παράγοντες εμπλέκονται σε αυτή, προσωπικούς, οικογενειακούς, επαγγελματικούς καθώς και κοινωνικούς.

Αποδοχή δεν σημαίνει για το άτομο να δεχθεί την ασθένεια ως κάτι καλό που του συνέβη στη ζωή του, ούτε να παριστάνει ότι η ασθένεια δεν υφίσταται Αποδοχή της ασθένειας σημαίνει να μάθει το άτομο να ζει μαζί της αρμονικά. Δεν σημαίνει να την υπομένει παθητικά ή να του ελέγχει τη ζωή αλλά πρόκειται περισσότερο να την τοποθετήσει ψυχικά αλλά και πρακτικά στην καθημερινότητά του στον «χώρο» της. (Geoffroy, 2003, p.204)

Σύμφωνα με τους Geoffroy και Gonthier, (2003, p.201-207) συνέπεια της αποδοχής, η εγκαθίδρυση μια αρμονική σχέση συνεργασίας ανάμεσα στην θεραπευτική ομάδα και τον ασθενή. Χαρακτηριστικό της αποδοχής είναι η αναγνώριση από τον ασθενή ότι η ασθένεια ενέχει εμπόδια και κινδύνους, δίχως αυτό να του γίνει εμμονή. Ο ασθενής που έχει αποδεχθεί το διαβήτη, εκτιμά τον εαυτό του ως ικανό να χρησιμοποιήσει τις ικανότητές του, αναγνωρίζοντας τα όρια του αλλά και την αναγκαιότητα βοήθειας από τον «άλλο». Επιτρέπει στον εαυτό του κάποιες «ελευθερίες» χωρίς υπερβολές ξεγνοιασιάς αλά ούτε και ενοχής.

Η ευνοϊκότερη διέξοδος της αποδοχής της ασθένειας δεν είναι ωστόσο ούτε τελεσίδικη ούτε και πάντα εφικτή. Η εμφάνιση επιπλοκής ή απλώς η έννοια της μονιμότητας της ασθένειας μπορεί να σημάνει την υποτροπή και την επανάληψη της ψυχικής διεργασίας πένθους. Η τοποθέτηση εκ νέου των δεδομένων είναι πολύ πιθανόν να καταλήξει σε μια νέα αποδοχή αν ο ασθενής την είχε αποδεχθεί προηγουμένως. Ο R. Gfeller υποστηρίζει ότι η αποδοχή καταλήγει έπειτα από μια σειρά από πένθη (της υγείας, της παντοδυναμίας, της ιδανικής εικόνας σώματος και άλλων) και ότι αποτελείται από μια δυναμική η οποία βρίσκεται σε συνεχή αμφισβήτηση και συνεχώς σε διαδικασία κατάκτησης τόσες φορές όσες η διαδικασία πένθους αναζωπυρώνεται. (Gfeller, R. & Assal, J. P., 1979, p.10)

Εν κατακλείδι, η εξέλιξη της διαδικασίας της αποδοχής δεν μπορεί να αποδοθεί σε μια γραμμική επίπεδη διαδρομή σε ένα συγκεκριμένο χρόνο, διότι πρόκειται για πολύπλοκους ψυχικούς μηχανισμούς είναι όμως μια διαδικασία την οποία περνά κάθε άτομο το οποίο έχει προσβληθεί από χρόνια ασθένεια.

Γ. Το αδιέξοδο συνδεόμενο με την αποδοχή της ασθένειας.

α. Η διανοητική ψευδό-αποδοχή.

Πρόκειται για ασθενείς οι οποίοι λαμβάνουν την ασθένεια ως μια διανοητική μάθηση και παραμένουν συναισθηματικά απομονωμένοι. Συναισθηματικά καθηλώνονται στα στάδιο της άρνησης. Προσαρμόζονται στις απαιτήσεις της θεραπείας και χειρίζονται με επιτυχία την ασθένεια. Σύμφωνα με έρευνα η οποία πραγματοποιήθηκε από την ομάδα του A. Grimaldi, σε 120 ασθενείς, 25% παρουσίασαν «ψευδό-αποδοχή», 40% παρουσίασαν ενεργή αποδοχή, 20% μερική αποδοχή και 15% παρέμειναν ακόμη κυριευμένοι από το άγχος. Η «ψευδό-αποδοχή» χαρακτηρίζεται από διαρκής ***ψυχική διχοτόμηση*** ανάμεσα στο διαβητικό ΕΓΩ και στο μη διαβητικό ΕΓΩ, περιορίζοντας το διαβητικό ΕΓΩ στον απαραίτητο χρόνο πραγματοποίησης των ιατρικών πράξεων, και πολύ συχνά παραλείποντας μια ένεση ημερησίως ή μειώνοντας τον αριθμό των μετρήσεων σακχάρου στο αίμα, απαραίτητες για τον καθημερινό γλυκαιμικό έλεγχο. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν αναφορικά με την γλυκοζυλιωμένη αιμοσφαιρίνη (HbA1c) ότι στους ασθενείς με «ψευδό-αποδοχή» κυμαίνονταν στα 8,7% ενώ για τους ασθενείς με ενεργή αποδοχή στα 7,2% (Grimaldi, A., Sachon, C. & Bensaid, A., 1995, p.65-68).

Οι ασθενείς με «ψευδό-αποδοχή» αποφεύγουν την υπογλυκαιμία, όχι τόσο για την σωματική αδιαθεσία που την συνοδεύει αλλά κυρίως γιατί τους θυμίζει και τους επιβεβαιώνει την ύπαρξη του διαβήτη. Παρομοίως, επιθυμώντας να ξεχάσουν την ασθένεια παραλείπουν να έχουν ζάχαρη πάνω τους. Η «ψευδό-αποδοχή» μαρτυρά τον φόβο να χάσουν τα συγκεκριμένα άτομα την ταυτότητά τους μεταμορφωμένοι σε διαβητικούς. Σύμφωνα επίσης με την έρευνα της ομάδας του A. Grimaldi, τα άτομα με «ψευδό-αποδοχή» πιστεύουν ότι ο διαβήτης είναι ελάττωμα και ότι η ύπαρξη του διαβήτη τους υποτιμά στα μάτια των άλλων ακόμα και αν οι άλλοι είναι πολύ κοντινά

τους πρόσωπα. Στους εφήβους παρατηρείται ο φόβος να χάσουν τους φίλους τους αν οι φίλοι τους μάθουν για την ύπαρξη του διαβήτη. Το 66% των εφήβων παρουσιάζει «ψευδό-αποδοχή». Δικαιολογούν την συμπεριφορά τους με την «ντροπή» και με την άρνηση «επίδειξης», έχοντας ως επιχείρημα ότι ο κοινωνικός και οικογενειακός περίγυρος δεν κατανοεί την ασθένεια. Παρουσιάζουν ένα δυναμικό χαρακτήρα, αγνοώντας πολλές φορές τον κίνδυνο (επικίνδυνα ή βίαια αθλήματα) δίχως να παίρνουν μέτρα ασφαλείας (όπως ζάχαρη μαζί τους, ή να γνωρίζει κάποιος την ύπαρξη του διαβήτη) προσπαθώντας να αποδείξουν τον θρίαμβο του διαβητικού Εγώ. Εν κατακλείδι, η «ψευδό-αποδοχή» είναι ένας τρόπος να αποφύγει το άτομο την κατάθλιψη που του δημιουργεί η χρόνια ύπαρξη του διαβήτη καθώς και η αποδοχή των εμποδίων κατά τον ίδιο.

β. Η αγχώδης αντίδραση στην ασθένεια.

Σύμφωνα με τον C. Chollet (1986) οι ασθενείς που αντιδρούν με υπερβολικά αγχώδη τρόπο ως προς τον διαβήτη, συμπεριφέρονται είτε :

- Με επιθετική συμπεριφορά, και πολύ έντονη αυστηρότητα αναφορικά με τον γλυκαιμικό έλεγχο, την διατροφή τους την σχολαστική φυσική δραστηριότητα. Είτε
- Με συμπεριφορά «διαφυγής», αποφεύγοντας να κάνουν τις τριμηνιαίες εξαμηνιαίες ή και τις ετήσιες εξετάσεις, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό την πιθανότητα εμφάνισης επιπλοκών.

V. ΝΕΑΝΙΚΟΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΕΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ

Είναι γνωστό ότι η ινσουλινοθεραπεία και οι επιπτώσεις που συνδέονται με αυτήν όπως η υπογλυκαιμία ή η υπεργλυκαιμία, ο φόβος του διαβητικού κώματος, οι διατροφικοί περιορισμοί, η ανάγκη καθημερινού γλυκαιμικού αυτοελέγχου είναι παράγοντες οι οποίοι εκλύουν έντονο ψυχολογικό άγχος. Το ψυχολογικό αυτό άγχος που συνδέεται με τον χαρακτήρα της ασθένειας συντελεί στη δημιουργία της ψυχικής λειτουργίας του ατόμου με νεανικό διαβήτη. Πρέπει να σημειωθεί ότι η ψυχοπαθολογία που μπορεί να δημιουργηθεί στο άτομο με νεανικό διαβήτη συναντάται και σε φυσιολογικό πληθυσμό. Έχει παρατηρηθεί ότι η ψυχοθεραπεία επιδρά θετικά στη νοητική λειτουργία και κατά συνέπεια στο μεταβολικό έλεγχο του ατόμου με νεανικό διαβήτη. Η νοητική λειτουργία συνδέεται με την «εγκεφαλική γλυκορρύθμιση». Αναρωτιόμαστε ποια είναι η σχέση ανάμεσα στη νοητική λειτουργία, τη σωματική έκφραση και την εκδήλωση ψυχοπαθολογίας. Παραθέτουμε ένα σχήμα στην επόμενη σελίδα το οποίο συνοψίζει την ιστορική διαδρομή της ιατρικής επιστήμης αναφορικά με την εγκεφαλική χωροθέτηση της σκέψης.

ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΣΚΕΨΗΣ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΑΜΠΕΡΑΜΕΝΤΟΥ

ΧΟΛΙΚΗ ΚΥΣΤΗ

ΜΗΤΡΑ

ΕΠΙΝΕΦΡΙΔΙΟ

Ο Ιπποκράτης τοποθετεί το θυμικό, το ταμπεραμέντο και τη σκέψη στη χολική κύστη, τη μήτρα και στα επινεφρίδια.

BROCA

ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΚΕΨΗΣ

Κέντρο Αγραφίας
Κέντρο Αναρθρίας
Κέντρο Λεκτικής Κώφωσης
Κέντρο Αλαλίας

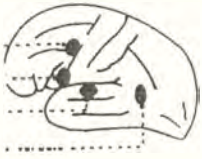

Ο Broca προσδιόρισε συγκεκριμένες λειτουργίες της σκέψης σε συγκεκριμένα σημεία του εγκεφάλου.

FREUD

ΨΥΧΙΚΗ ΤΟΠΟΛΟΓΙΑ

1η ΤΟΠΙΚΗ

Συνειδητό
Απαγόρευση
Ασυνείδητο

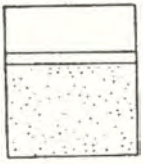

2η ΤΟΠΙΚΗ

Εγώ
Υπερεγώ
Αυτό

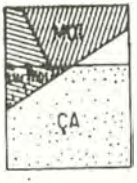

Ο Freud απονέμει στον ψυχικό μηχανισμό μία εγκεφαλική ανατομική αναπαράσταση.

Σχήμα 1. Κεντρικό νευρικό σύστημα και νοητική λειτουργία. Σχηματικά τα στάδια που ακολούθησαν τις σχέσεις ανάμεσα στο σώμα και τη σκέψη. (Dejours, C., 1989, p. 155)

Σύμφωνα με την ψυχιατρική σημειολογία, στα άτομα με νεανικό διαβήτη συναντάμε:

-απόλυτη κατάθλιψη,

-άγχος μη διανοητικοποιημένο,

-μη οργανωμένες φοβίες,

-συμπεριφοριστικές ψυχικές άμυνες,

-χαρακτηριολογική νεύρωση,

-συμπεριφοριστική νεύρωση,

-διατροφικές διαταραχές.

Στα άτομα με νεανικό διαβήτη δεν συναντάμε:

-κατάθλιψη πένθους, μελαγχολία,

-διανοητικοποιημένο άγχος,

-αμυντικός μηχανισμός της απώθησης,

-σεξουαλικές φοβίες,

-εμμονές, μετατροπές,

-υστεροφοβική νεύρωση,

-ψύχωση.

1. Σύνδεση του νεανικού διαβήτη με την κατάθλιψη.

Οι διάφορες ψυχιατρικές έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί αναφέρουν κυρίως καταθλιπτικές διαταραχές οι οποίες συνδέονται με την ύπαρξη του διαβήτη τύπου 1 στην εφηβεία. Έπειτα από μια ποσοτική παρουσίαση, αναρωτιόμαστε τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στην ασθένεια και τα καταθλιπτικά συμπτώματα. Τελικά είναι η κατάθλιψη η οποία επηρεάζει την γλυκαιμία και κατά συνέπεια την πάθηση ή αντιθέτως είναι η ασθένεια, και ο τρόπος που την βιώνει το άτομο η οποία γεννά καταθλιπτικά συμπτώματα; Στην συνέχεια θα προσπαθήσουμε να απαντήσουμε στο ερώτημα σε ποιο βαθμό αυτή η «κατάθλιψη» επεμβαίνει στην λειτουργία της σκέψης και δημιουργεί μια «καινούρια νοητική δομή» στο άτομο.

Σύμφωνα με τον M. Riquin (1891), το κύριο γεγονός εμφάνισης της κατάθλιψης είναι ο χρόνιος χαρακτήρας της ασθένειας, και η σοβαρότητα της, οι καθημερινές απαιτήσεις της ασθένειας καθώς και ο φόβος για τις πιθανές επιπλοκές, θέματα τα οποία

δημιουργούν στο άτομο μία καινούρια νοητική δομή. Η νέα αυτή νοητική δομή πλησιάζει σε αυτό που ο J. Bergeret ονομάζει οριακές καταστάσεις. Η κατάθλιψη στο άτομο με διαβήτη πολύ εύκολα χαρακτηρίζεται ως νευρωτική, αντιδραστική. Ο καταθλιπτικός μηχανισμός στο άτομο με διαβήτη συνδέεται με τη ναρκισσιστική παλινδρόμηση. Η ναρκισσιστική αδυναμία στο άτομο με διαβήτη αναπαρίσταται από το χρόνιο χαρακτήρα της ασθένειας, την εξάρτηση από την ινσουλίνη και από τη διατροφή. Αυτή η ναρκισσιστική πληγή δεν επουλώνεται, η ασθένεια βιώνεται ως ένα στίγμα από τη στιγμή που θα γίνει η διάγνωση.

Α. Ο όρος της καταθλιπτικής δομής στο άτομο με διαβήτη

Γενικά, η κατάθλιψη εγγράφεται στην απόκλιση ανάμεσα στις ικανότητες του ατόμου και στο μεγαλομανιακό «Εξιδανικευμένο Εγώ», το οποίο προέρχεται από την παιδική ναρκισσιστική δομή. Η ναρκισσιστική αδυναμία η οποία δημιουργείται από την ασθένεια αυξάνει αυτήν την απόκλιση στο άτομο με διαβήτη. Τα χαρακτηριστικά της ασθένειας (χρόνιος χαρακτήρας, οι καθημερινές υποχρεώσεις, οι επιπτώσεις) απομακρύνουν το άτομο από το «Εξιδανικευμένο Εγώ» του. Στις καταθλιπτικές καταστάσεις που συναντάμε στο άτομο με διαβήτη αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία:

-μείωση της αυτοεκτίμησης,

-αίσθημα κατωτερότητας,

-συναισθήματα ενοχής, προσωπικής απαξίωσης,

-η σχέση με το αντικείμενο είναι συχνά ανακλητική και η αναφορά στη σχέση με τον άλλον, οδηγεί πάντα σε μία επώδυνη σκέψη για τον εαυτό του,

-αδυναμία αναγνώρισης της συναισθηματικής επένδυσης του άλλου και κατά συνέπεια το άτομο δεν μπορεί να επενδύσει συναισθηματικά και στον εαυτό του. Η απουσία της λίμπιντο οδηγεί σε μία πληγή η οποία συνδέεται με μία μόνιμη δυσλειτουργία του σώματος η οποία καταλήγει σε συνειδητά ή ασυνείδητα συναισθήματα ντροπής και απαξίωσης,

-η μονοτονία του καταθλιπτικού περιεχομένου είναι έντονη είτε υπάρχει εκλυτικός παράγοντας είτε όχι, η ασθένεια αναφέρεται πάντα ως υπεύθυνη

-η απουσία ψυχικής διαδικασίας πένθους για την απώλεια ενός μέρους του σώματος.

Αυτό δε σημαίνει ότι όλα τα άτομα με διαβήτη θα εμφανίσουν αναγκαστικά «κατάθλιψη», τα περισσότερα έχοντας μάθει να συνυπάρχουν με μία αδυναμία την οποία γνωρίζουν να αποκρύπτουν, αντλούν από το ναρκισσισμό τους στηρίγματα που τα προστατεύουν από την κατάθλιψη.

Η κατάθλιψη στο άτομο με διαβήτη αναπαριστά την αλλοίωση μίας άστατης ψυχικής κατάστασης, ο καλύτερος όρος για να περιγραφεί αυτή η κατάσταση είναι αυτός της «καταθλιπτικότητας». (Riquin, M., 1891). Η συμπτωματολογία της καταθλιπτικής δομής μπορεί να εμφανίζεται ως νευρωτική ή/και αντιδραστική, ακόμη και μελαγχολική. Αυτή η καταθλιπτική δομή χαρακτηρίζεται από:

-τη λειτουργία του ασθενούς στη σχέση με τον άλλον με τρόπο παλινδρομικό που φανερώνει πλήρη εξάρτηση και μόνιμη ανησυχία η οποία παραπέμπει στην στοματική εξάρτηση,

-μία σχέση με το περιβάλλον ανακλητικού τύπου. Στην ιδιαίτερη αυτή σχέση υπάρχει συνεχής ανάγκη επιβεβαίωσης της εκτίμησης από τον άλλον, η οποία πηγάζει από το φόβο εγκατάλειψης από τον άλλον, ο οποίος περιγράφεται ως ανυπόφορος,

-συνεχόμενη αίσθηση κατωτερότητας, αποτυχίας, προσωπικής απαξίωσης, η οποία οδηγεί στην υπερεκτίμηση του άλλου και σε υπερβολικές αντιδράσεις προς το περιβάλλον,

-μία εξ' ολοκλήρου ναρκισσιστική προσωπικότητα: ανάγκη να αγαπηθεί το άτομο και ο άλλος δεν υπάρχει ως ανεξάρτητη οντότητα αλλά ορίζεται αποκλειστικά σύμφωνα με τις ανάγκες του Εγώ τους,

-αυτή η ναρκισσιστική δομή ή αλλιώς καταθλιπτικότητα θα εκφραστεί μέσα από μία απόκλιση του χιούμορ που επικεντρώνεται σε καταθλιπτικές και απαισιόδοξες σκέψεις, συμπεριφορές και συναισθήματα. Τα άτομα βιώνουν μία απώλεια θετικών ψυχικών καταστάσεων και τα συναισθήματα πηγάζουν από αυτόν τον καταθλιπτικό πυρήνα.

Β. Επεξεργασία της καταθλιπτικής δομής

Κρίνεται αναγκαίο να μελετήσουμε πως δημιουργείται αυτή η καταθλιπτική δομή. Όλα φαίνονται να διακυβεύονται στο επίπεδο των αντιδράσεων που έχει ο ασθενής όταν γίνεται η διάγνωση. Είναι τελικά στο στάδιο αυτό όπου πραγματοποιούνται οι ψυχο-οικονομικές επεξεργασίες οι οποίες μπορούν να καταλήξουν σε μία καταθλιπτική δομή η οποία περιγράφηκε παραπάνω. Σε κάθε περίπτωση υπάρχει μία ναρκισσιστική πληγή (κοινός τόπος σε όλες τις χρόνιες ασθένειες) όπου ο διαβήτης βιώνεται ως μία σοβαρή ανωμαλία η οποία επιβάλλει συνεχείς και μόνιμες φροντίδες. Το σώμα είναι οριστικά άρρωστο και δεν μπορεί να είναι πια το αντικείμενο καμιάς περηφάνιας και καμιάς ελπίδας. Η συγκεκριμένη ναρκισσιστική πληγή συναντάται σε όλους τους ασθενείς με νεανικό διαβήτη.

Το ναρκισσιστικό πλήγμα συνοδεύεται πάντα από μία αγχοτική αντίδραση η οποία μπορεί να είναι:

-εφήμερη τις περισσότερες φορές ξεκινώντας από μία προσαρμοστική συμπεριφορά απέναντι στην ασθένεια και τη θεραπεία της. Στην περίπτωση αυτή, ο διαβήτης δεν φαίνεται να αποδιοργανώνει σε βάθος την ψυχική οικονομία (παρότι αντιλαμβανόμαστε τις τεράστιες δυσκολίες που πρέπει να υπερνικήσει το άτομο για να διατηρήσει με το διαβήτη μία ισορροπία τόσο αρμονική όσο και πριν την ασθένεια).

-με τη μορφή μίας άρνησης, ανεξέλεγκτη αγχοτική αντίδραση λίγο ή πολύ σημαντική. Πρόκειται για έναν αμυντικό μηχανισμό εξ' ολοκλήρου αρχαϊκό και πλήρως απροσάρμοστο, ο οποίος μπορεί να έχει δραματικές συνέπειες. Αυτή η περίοδος της άρνησης είναι μία περίοδος σύγχυσης όπου ο ασθενής κατηγορεί έντονα τον τραυματισμό. Οι περισσότεροι συγγραφείς (Wildocher, D., Dejours, C.) πιστεύουν ότι αυτή η περίοδος είναι το πρώτο βήμα της ψυχικής διεργασίας της ασθένειας την οποία συγκρίνουν με την διεργασία του πένθους η οποία έχει μία διπλή ψυχική κίνηση, της επανόρθωσης και της μετατόπισης των επενδύσεων.

Για άλλους ασθενείς η διεργασία ανόρθωσης παρατηρείται η εγκατάσταση παλινδρομικών διαδικασιών, όπου ο ασθενής θα είναι εγκλωβισμένος σε μία συμπεριφορά εξάρτησης από το περιβάλλον και από το διαβητολόγο του:

-ο διαβήτης στην διαδικασία εμφάνισης είναι ασταθής, η διατροφή δεν ακολουθείται σωστά και η ινσουλινοθεραπεία δεν έχει ακόμα σταθερά αποτελέσματα. Υπάρχουν συχνά ατυχήματα υπογλυκαιμίας ή υπεργλυκαιμίας, τα οποία επηρεάζονται συχνά από ψυχοσωματικές καταστάσεις. Αυτοί οι ασθενείς έχουν πάντα ανάγκη από τον άλλον, για να τους συμβουλέψει, για να τους ελέγξει -σε ψυχικό επίπεδο, εγκαθιδρύεται αυτό που ονομάσαμε «καταθλιπτικότητα» η οποία χαρακτηρίζεται από μία εξ' ολοκλήρου εξάρτηση από το περιβάλλον, (εξάρτηση ανακλητικού τύπου) μία μόνιμη ανησυχία, μείωση της αυτοεκτίμησης, οι ασθενείς επιβεβαιώνουν ότι η ασθένεια τους είναι ένα είδος τιμωρίας η οποία θα καταλήξει σε μία ζωή χωρίς αξία, την αποστροφή για τη ζωή, την αδιαφορία για ό, τι τους περιβάλλει και για τη θεραπεία τους.

Συναντάμε σε αυτόν τύπο ασθενών νευρωτικούς αμυντικούς μηχανισμούς οι οποίοι είναι πιο απομονωμένοι, διασκορπισμένοι (Dejours, C., 1989, p.154-165) και οι οποίοι είναι ένας τρόπος άμυνας πιο αρχαϊκός, πιο αναρχικός ο οποίος ορίζεται από την άρνηση η οποία έχει εξ' ολοκλήρου ψυχωτικό χαρακτήρα. Έτσι ώστε τα άτομα με διαβήτη που δεν ολοκλήρωσαν τη διεργασία της ψυχικής επανόρθωσης υπόκειται σε μία νοητική δομή η οποία δεν ανήκει ούτε στη νευρωτική δομή ούτε στη ψυχωτική, αλλά στην ενδιάμεση των οριακών καταστάσεων. Η οριακή δομή τοποθετείται σαν καθήλωση στη ναρκισσιστική εξέλιξη: ναρκισσισμός, εξιδανικευμένο Εγώ, ναρκισσιστική πληγή, άγχος απώλειας αντικειμένου, κατάθλιψη. Η καταθλιπτική οδύνη απορρέει από το κενό ανάμεσα στο Εγώ και στο εξιδανικευμένο Εγώ με τη σύγκρουση που δημιουργείται ανάμεσα τους. Από αυτή τη σύγκρουση θα δημιουργηθούν συναισθήματα ντροπής, λύπης, προσωπικής απαξίωσης. Τέλος, αυτή η καταθλιπτική οδύνη θα εκφραστεί μέσα από μόνιμα συναισθήματα κενού και μοναξιά. Κάποιες καταθλίψεις στο άτομο με διαβήτη εσωκλείονται στην ομάδα των οριακών-καταθλίψεων και αντιπροσωπεύουν κάποιες φορές μία από τις επιπτώσεις της ασθένειας.

2. Σύνδεση του διαβήτη με το άγχος

Το άγχος έχει επηρεάσει και προβληματίσει κατά πολύ την ιατρική σκέψη. Καταρχήν, με το άγχος εμφανίζεται η ιδέα του προσωπικού πεδίου, θετικό ή όχι στην

εμφάνιση του διαβήτη. Ωστόσο, στην βιβλιογραφία αναφέρεται ότι το άγχος συνδέεται τόσο με την έναρξη όσο και με την θεραπεία της ασθένειας. Στον διαβήτη, το άγχος επιδρά στην γλυκαιμία και μπορεί να προκαλέσει την πτώση 2 με 3 % των κυττάρων με αποτέλεσμα την έναρξη του διαβήτη.

Το άγχος ορίζεται ως «η γενικευμένη απάντηση του οργανισμού σε κάθε απαίτηση που του γίνεται» (Selye, H., 1994, p.23). Η προέλευση του άγχους μπορεί να είναι αφενός φυσική όπως στην περίπτωση ασθένειας, τραυματισμού ή έντονης φυσικής άσκησης και αφετέρου ψυχική από κάποιο ευχάριστο ή δυσάρεστο γεγονός, έννοιες ή ανησυχίες αναφορικά με την υγεία, τις σπουδές, την οικογένεια. Ο οργανισμός για να αντιμετωπίσει το άγχος κινητοποιεί το νευρολογικό και το ορμονικό σύστημα

Σε κατάσταση άγχους ο οργανισμός εκκρίνει κάποιες ορμόνες, οι οποίες ονομάζονται κατεχολαμίνες, την αδρεναλίνη και τη νοραδρεναλίνη, και οι οποίες προκαλούν άμεσες φυσιολογικές αλλαγές, αύξηση του καρδιακού και αναπνευστικού ρυθμού, και το συκώτι παράγει γλυκόζη στο αίμα. Η έκκριση της αδρεναλίνης και της κορτιζόλης σε κατάσταση άγχους επιφέρει αντίσταση στη δράση της ινσουλίνης.

Στο άτομο δίχως διαβήτη, όταν η γλυκόζη δεν χρησιμοποιείται από τον οργανισμό σε κάποια δράση, η αύξηση του επιπέδου γλυκόζης στο αίμα θα επιφέρει απότομη έκκριση ινσουλίνης εμποδίζοντας με αυτό τον τρόπο την αύξηση της γλυκαιμίας. Στο άτομο με διαβήτη, αφού το πάγκρεας δεν παράγει ινσουλίνη, ο μηχανισμός ρύθμισης της γλυκαιμίας δεν λειτουργεί. Σε κατάσταση άγχους, στο άτομο με διαβήτη, αφενός η αύξηση του επιπέδου γλυκόζης στο αίμα και αφετέρου η αντίσταση στην ινσουλίνη θα επιφέρει αύξηση της γλυκαιμίας.

Το άγχος εκτός από την άμεση ορμονική επίδραση στο άτομο με διαβήτη επιδρά και έμμεσα στην ισορροπία της γλυκαιμίας αφού επηρεάζει την όρεξη, το ωράριο, τη φυσική δραστηριότητα, και τη δοσολογία ινσουλίνης.

Συνεπώς, «το άτομο με διαβήτη σε κατάσταση άγχους, όπου η γλυκαιμία θα είναι υψηλή θα πρέπει να μην λάβει τροφή, να σταματήσει κάθε φυσική δραστηριότητα μέχρι να ισορροπήσει η γλυκαιμία και να ρυθμίσει τη δόση ινσουλίνης». (Geoffroy, L., 2003, p.245). Το άγχος και συναισθήματα (émotions) όπως ο θυμός και η λύπη συσχετίζονται στο διαβήτη. Όταν το άγχος κατακλύζει το άτομο με διαβήτη, και όταν ο θυμός εκφράζεται έντονα και η λύπη εκφράζεται με απόγνωση τότε αυτό έχει ως αποτέλεσμα

την γλυκαιμική αλλά και ψυχική αποδιοργάνωση του ατόμου. Πάραυτα, το άγχος και τα συναισθήματα είναι απαραίτητα για την εξέλιξη και τη ψυχική ισορροπία του ατόμου. Το άγχος είναι η ενέργεια που επιτρέπει στο άτομο να προσαρμοστεί σε μια κατάσταση και να εξελιχθεί ενώ οι συγκινήσεις είναι συναισθηματικές αντιδράσεις συχνά έντονες όπως ο φόβος, ο θυμός, η λύπη, η χαρά. (Geoffroy, L., 2003, p.248)

Πηγές άγχους οικίες στο διαβήτη :

- Ο φόβος των ενέσεων,
- Τα ωράρια ενέσεων και γευμάτων,
- Η διατροφή,
- Ο φόβος υπογλυκαιμίας,
- Η ανησυχία για τις επιπλοκές του διαβήτη,
- Η δυσκολία να συνθέσει το άτομο πολλά στοιχεία την ίδια χρονική στιγμή, τη δόση ινσουλίνης, την ποσότητα και το είδος της τροφής και τη φυσική δραστηριότητα που θα ακολουθήσει.

<u>ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΡΕΣ</u>

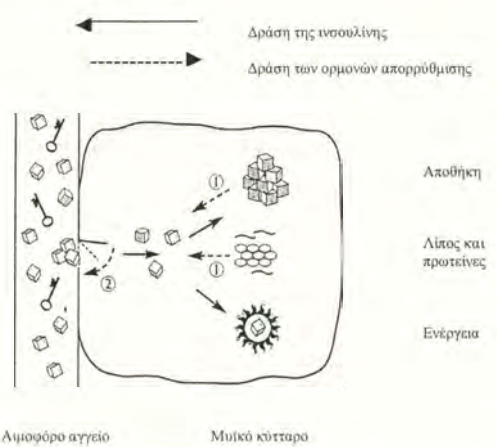

Σχήμα 2. Η αδρεναλίνη (1) και η κορτιζόλη (2) αντιμάχονται τη δράση της ινσουλίνης. (Geoffroy, L. & Gonthier, M., 2003, p. 243).

3. Σύνδεση του διαβήτη με διατροφικά προβλήματα συμπεριφοράς

Ο διαβήτης είναι μία ασθένεια που επικεντρώνεται στην θεραπεία και την διαχείριση του βάρους και της δίαιτας. Για το λόγο αυτό, συχνά θεωρείται ότι τα άτομα με διαβήτη έχουν προδιάθεση προς τις διατροφικές διαταραχές. Στα άτομα με σακχαρώδη διαβήτη παρατηρούνται, επίσης, διαταραγμένες διατροφικές συμπεριφορές όπως η υποδοσολογία ή παράλειψη ινσουλίνης, που αποτελεί το συχνότερο φαινόμενο, το φαγητό σε πάρτυ (food binging), ο αυτοπροκαλούμενος εμετός, η υποφαγία, η κατάχρηση καθαρτικών ή διουρητικών. (Crow, S. J., Keel, P. K. & Kendall, D., 1998). Η δυσαρέσκεια με το βάρος, οι αμφισεξουαλικές ή ομοφυλοφιλικές τάσεις, η μικρή ηλικία και η σεξουαλική κακοποίηση αποτελούν προβλεπτικούς παράγοντες για την εμφάνιση διατροφικών διαταραχών. Η συνύπαρξη ινσουλινοεξαρτώμενου διαβήτη και μίας διατροφικής διαταραχής μπορεί να οδηγήσει σε φτωχό μεταβολικό έλεγχο και αυξημένο κίνδυνο μικροαγγειακών επιπλοκών.

Οι διατροφικές διαταραχές είναι συχνές στα κορίτσια κατά την όψιμη εφηβεία και την αρχή της ενηλικίωσης ιδιαίτερα στις δυτικές κοινωνίες. Τα αποτελέσματα των ερευνών για την συχνότητα των διατροφικών διαταραχών στους εφήβους με διαβήτη σε σύγκριση με τους εφήβους χωρίς διαβήτη είναι αντιφατικά. Από τη μία έχει βρεθεί ότι οι διατροφικές διαταραχές είναι δύο φορές πιο συχνές στις έφηβες με νεανικό διαβήτη σε σύγκριση με τις έφηβες χωρίς νεανικό διαβήτη. (Jones, J. M. et al, 2000). Από την άλλη, βρέθηκε ότι οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη δεν αναφέρουν συχνότερα διαταραγμένες διατροφικές συμπεριφορές σε σύγκριση με τους εφήβους χωρίς νεανικό διαβήτη. Τα αγόρια με νεανικό διαβήτη αναφέρουν λιγότερα συμπτώματα βουλιμίας ενώ τα κορίτσια με νεανικό διαβήτη αναφέρουν μικρότερη ικανοποίηση από το σώμα τους σε σύγκριση με τους εφήβους χωρίς νεανικό διαβήτη. (Meltzer, L. J. et al, 2001).

Αρκετές κλινικές έρευνες έχουν αναφέρει υψηλότερο ποσοστό διατροφικές διαταραχών όπως η νευρογενής ανορεξία και η νευρογενής βουλιμία σε άτομα με διαβήτη σε σύγκριση με τον υπόλοιπο πληθυσμό. (Fairburn, C. G. et al, 1991, Peveler, R. C., Fairburn, C. G., Boller, I. et al, 1992, Powers, P. S., Malone, J. L., Coovert, D. L. et al, 1990).

Η νευρογενής ανορεξία έχει μέση ηλικία έναρξης τα 17 χρόνια και χαρακτηρίζεται από την άρνηση του ατόμου να διατηρήσει το βάρος του πάνω από το ελάχιστο φυσιολογικό για το ύψος και την ηλικία του. Ο νοσηρός φόβος των ατόμων με ψυχογενή ανορεξία ότι είναι παχύσαρκα καθώς και η διαταραγμένη εικόνα που έχουν για το σώμα τους (ως προς το βάρος, το σχήμα ή το μέγεθος) τα ωθεί να ζουν κάτω από ένα περιορισμένο και πολύ αυστηρό πρόγραμμα διατροφής. Τα άτομα με ψυχογενή ανορεξία είναι εξ' ορισμού πολύ αδύνατα γιατί ακόμα και αν υποκύπτουν σε βουλιμικά επεισόδια, καταφεύγουν σε επανορθωτικές στρατηγικές όπως οι αυτοπροκαλούμενοι εμετοί για να διατηρήσουν χαμηλό το βάρος τους. Πρόκειται για μία ψυχιατρική διαταραχή που μπορεί να οδηγήσει στο θάνατο, με παραπάνω από 10% θνησιμότητα και υπολογίζεται ότι 1 στις 100 έως 1 στις 800 γυναίκες ηλικίας 12 έως 18 ετών είναι πιθανό να αναπτύξει τη διαταραχή αυτή.

Η νευρογενής βουλιμία χαρακτηρίζεται από επαναλαμβανόμενα επεισόδια έντονης επιθυμίας για τροφή και εμφανίζεται κατά μέσο όρο στα 18 χρόνια. Στην διαταραχή αυτή, τα βουλιμικά επεισόδια συμβαίνουν κατά μέσο όρο δύο φορές την εβδομάδα και το άτομο αναγκάζεται να καταφεύγει σε διορθωτικές συμπεριφορές για να αποφύγει να πάρει βάρος όπως οι αυτοπροκαλούμενοι εμετοί, η κατάχρηση καθαρτικών και διουρητικών, οι επίμονες δίαιτες ή νηστείες, η υπερβολική άσκηση. Τα άτομα με ψυχογενή βουλιμία ανησυχούν ιδιαίτερα για το σχήμα και το βάρος του σώματος τους σε τέτοιο σημείο ώστε τα στοιχεία αυτά να παίζουν κυρίαρχο ρόλο στον προσδιορισμό της συνολικής τους αυτοεκτίμησης. Το βάρος των ατόμων αυτών είναι κατά κανόνα φυσιολογικό. Η ψυχογενής βουλιμία αφορά το 1-3% των γυναικών ενώ πολύ χαμηλότερο είναι το ποσοστό των πασχόντων ανδρών.

Στις διατροφικές διαταραχές παρουσιάζεται ένας κοινός μηχανισμός άμυνας, η απόσταση. Το άτομο που πάσχει από ψυχογενή ανορεξία εξυψώνεται ψυχολογικά από όλους τους άλλους, τους οποίους θεωρεί αδύναμους. Το ανορεκτικό άτομο, που συνήθως είναι γυναίκα, είναι περήφανη που ελέγχει τόσο αποτελεσματικά τον οργανισμό και τις ανάγκες της. Σε ψυχικό επίπεδο όμως, της λείπει η αυτονομία και δεν είναι ούτε ανεξάρτητη ούτε ικανή να αποφασίσει για τον εαυτό της και φοβάται μήπως χάσει αυτόν τον έλεγχο που απέκτησε τόσο κοπιαστικά. Το άτομο που πάσχει από ψυχογενή βουλιμία δίνει στους άλλους μία εικόνα του εαυτού του διαφορετική από την πραγματική, ένα

είδος ψεύτικης πρόσοψης. Το βουλιμικό άτομο δέχεται μόνο την τέλεια εικόνα του και αρνείται το πραγματικό Εγώ, το οποίο δεν γνωρίζει και του οποίου φοβάται τις εκδηλώσεις. Στα βουλιμικά επεισόδια, του επιβάλλεται αυτό το διαφορετικό τμήμα του που απέχει πολύ από τους ισχυρισμούς του ότι είναι τέλειο. Το βουλιμικό άτομο παραχωρεί ελάχιστο χώρο στην πραγματική προσωπικότητα του και αναζητά επιτακτικά μία διέξοδο σε σωματικό επίπεδο. Σε επίπεδο συνείδησης του λείπει η αποδοχή του εαυτού του και η ικανότητα να αφήσει κάποιο χώρο στο Εγώ του.

Οι κοινές ρίζες των διατροφικών διαταραχών βρίσκονται στην πρώτη φάση της διατροφής, στην ικανοποίηση της ανάγκης θηλασμού. Τα άτομα που πάσχουν από διατροφικές διαταραχές δεν δέχτηκαν απλώς πολύ λίγα, συχνά η τροφή, η προστασία, η αποδοχή δεν δόθηκαν όταν επιζητούνταν αλλά όταν ο ενήλικας θεωρούσε σωστό να τα παραχωρήσει. Κάτω από αυτές τις συνθήκες το νεογέννητο μαθαίνει να αρπάζει και να κρατά σφιχτά αυτό που δέχεται και δεδομένου ότι δεν κατέχει ακόμη την έννοια του χρόνου δρα στην βάση της αρχής «ή τώρα ή ποτέ». Αυτό το μοντέλο συμπεριφοράς μπορεί να παρατηρηθεί εύκολα στα άτομα που υποφέρουν από διατροφικές συνήθειες και στην ενήλικη ζωή, τα οποία χαρακτηρίζονται από περιορισμένη ικανότητα αντοχής στις απογοητεύσεις και απληστία και τάση αγκίστρωσης στις φιλικές ή ερωτικές σχέσεις. Η χαμηλή αυτοεκτίμηση και η τελειομανία είναι συνήθη στα άτομα με προβλήματα διατροφικών διαταραχών. Η σκέψη του «όλα ή τίποτα» χαρακτηρίζει πολύ συχνά άτομα που υποφέρουν από βουλιμία και τα οποία έχουν την τάση να βλέπουν τα πράγματα άσπρα ή μαύρα.

Η ηλικία εμφάνισης αυτών των διαταραχών και του διαβήτη συμπίπτει με μία περίοδο όπου η εικόνα του σώματος έχει πολύ μεγάλη σημασία και για τα δύο φύλα. Οι διαταραγμένες διατροφικές συμπεριφορές αποδίδονται γενικά σε διαταραχές στην εικόνα του σώματος που ενδυναμώνονται από τις συμβουλές προς τον έφηβο να παραμείνει αδύνατος και ότι η παχυσαρκία προάγει τα αποτελέσματα της ινσουλίνης, ιδιαίτερα σε μεγάλες δόσεις όπως συνηθίζεται στην εφηβεία. Η ποιότητα του οικογενειακού περιβάλλοντος, το βάρος της μητέρας και οι ανησυχίες για το σώμα καθώς και οι διατροφικές διαταραχές σε κορίτσια με νεανικό διαβήτη σχετίζονται στενά μεταξύ τους. (Daneman, D. et al, 2002). Έχει βρεθεί επίσης υψηλότερη συχνότητα πνευματικών διαταραχών σε άτομα με ινσουλινοεξαρτώμενο διαβήτη. Αυτές περιλαμβάνουν

διαταραχές της διάθεσης και του άγχους και τη μείζονα κατάθλιψη. Η θνησιμότητα και η παθολογία αποτελούν αυξημένο κίνδυνο για τους ασθενείς με διαβήτη που έχουν αναπτύξει μία διατροφική διαταραχή. Εν κατακλείδι, ο διαβήτης αποτελεί έναν πιθανό παράγοντα κινδύνου για την ανάπτυξη μίας διατροφικής διαταραχής.

Θα πρέπει να θυμηθούμε ότι η ασθένεια επιβάλει για την ισορροπία του γλυκαιμικού ελέγχου μια αυστηρή προσοχή στις διατροφικές συνήθειες που αφορούν το είδος της τροφής, την ποιότητά της αλλά και τα ωράρια των γευμάτων. Κανόνες που το ένα τρίτο των εφήβων με νεανικό διαβήτη δεν σέβονται.

Σύμφωνα με τον H. Bour ο έφηβος με διαβήτη χαρακτηρίζεται από στοματική καθήλωση. (Bour, H., 1977, p.825). Τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας στοματικού τύπου έχουν σχέση με διεργασίες που συντελούνται κατά το στοματικό στάδιο ανάπτυξης, τις οποίες το άτομο διατηρεί στην υπόλοιπη ζωή του. Στην περίπτωση αυτή πρόκειται για ναρκισσιστικό άτομο που ενδιαφέρεται μόνο για τον εαυτό του και δεν αποδέχεται απόλυτα τους άλλους ως ξεχωριστές οντότητες. Οι άλλοι αναγνωρίζονται μόνο ως προς το τι μπορούν να δώσουν (τροφή). Οι στοματικοί τύποι έχουν συνεχώς απαιτήσεις που τις εκφράζουν είτε με σεμνό και ικετευτικό τρόπο είτε με επιθετικό τρόπο.

Οι διατροφικές διαταραχές επιδέχονται δυο πόλους:

1. παράβαση ή αθέτηση των διαιτητικών κανόνων απαραίτητων για την γλυκαιμική ισορροπία.
2. προβλήματα παθολογικής φύσεως, ανορεκτική ή/και βουλιμική συμπεριφορά.

Αναφορικά με την δεύτερη περίπτωση, έχουν γίνει διάφορες έρευνες σύμφωνα με τις οποίες η ανορεξία συναντάται συχνότερα σε έφηβες καθώς και στις νέες γυναίκες οι οποίες χρησιμοποιούν παραδοσιακούς τρόπους (προκλητούς εμετούς, καθαρτικά) αλλά και μέσά τα οποία συνδέονται με την θεραπεία του διαβήτη (ελλιπή δόση ινσουλίνης η οποία προκαλεί πολυουρία και εμετούς). Οι διατροφικές διαταραχές παρουσιάζονται σε δεύτερο χρόνο έπειτα από την εμφάνιση του διαβήτη. Οι βουλιμικοί έφηβοι με διαβήτη παρουσιάζουν μεγαλύτερη δυσκολία να ελέγξουν την γλυκαιμία τους απ' ότι οι ανορεκτικοί έφηβοι με διαβήτη.

Δυο κύριοι παράγοντες συνδέονται και εξηγούν την γένεση των διατροφικών διαταραχών σε εφήβους με διαβήτη :

1. *Ψυχολογικοί παράγοντες :* η σύγκρουση ανάμεσα στην αυτονομία και την εξάρτηση από την τροφή, και υπερβολική εσωτερική εστίαση στο σωματικό βάρος και την δίαιτα, την απώλεια αυτοεκτίμησης, την κατάθλιψη και την άρνηση της ασθένειας.
2. *Κοινωνικοί παράγοντες :* αντίδραση στην στάση που κρατά η οικογένεια απέναντι στους εφήβους με διαβήτη όπως υπερπροστασία, αυστηρότητα, απουσία λύσεων και διεξόδων από τις ενδο-οικογενειακές συγκρούσεις.

Σε αυτό το πλαίσιο η ασθένεια επιφέρει παλινδρόμηση στο στοματικό στάδιο. Παλινδρόμηση που εξηγεί την εμφάνιση, κατά μείζονα λόγο, προβληματισμών σχετικών με την τροφή και τις οικογενειακές σχέσεις.

VI. Η ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Η κλινική εμπειρία των ατόμων που έχουν προσβληθεί από μια σοβαρή σωματική πάθηση δείχνουν ότι η ανακάλυψη της ασθένειας συνοδεύεται από χειρισμούς και ανακατανομή των ψυχικών επενδύσεων. Αυτές οι εκδηλώσεις οι οποίες θεωρούνται ως στάδια, σχηματίζουν τα κλινικά φαινόμενα μιας αυτόνομης ψυχικής εξέλιξης. Η συγκεκριμένη διεργασία περιλαμβάνει τις ψυχικές ενέργειες που εμπλέκονται στη σχέση του ατόμου με την ασθένεια. Σύμφωνα με την φροϋδική μετά-ψυχολογική θεωρία συνδέεται με την ψυχική διεργασία του πόνου και του πένθους. Η οργανική ασθένεια συνδυάζεται με ναρκισσιστική πληγή αλλά επίσης και πληγή του υποκειμένου, ο άρρωστος παύει να αγαπά όσο υποφέρει, έλεγε ο S. Freud. Η ναρκισσιστική πληγή ενέχει δυο διαστάσεις που αντιστοιχούν στην «ψυχική διεργασία της ασθένειας»: τον πόνο και την απώλεια. Το άτομο με διαβήτη, από την οργανική πληγή του διαβήτη η οποία μετατρέπεται σε ναρκισσιστική πληγή και σε ψυχικό πόνο θα πρέπει να βρει τρόπο να επανεπενδύσει λιβιδινικά. Η ψυχική διεργασία δεν είναι μια απλή αντίδραση στην οργανική πληγή αλλά μια σύνθετη αναγκαία ενέργεια η οποία στοχεύει στην ψυχική επανόρθωση και αναδιοργάνωση.

Ο F. Alexander (1950) σε μια ψυχιατρική έρευνα διαβητικών παιδιών παρατήρησε ότι το ένα τρίτο των περιπτώσεων της ασθένειας εμφανίσθηκε παράλληλα με διαταραχή των οικογενειακών σχέσεων, όπως ένα διαζύγιο των γονέων, ένας αποχωρισμός, η γέννηση
ενός αδελφού και άλλα.

Η R. Debray (1980,1983,1996,2002) πρεσβεύει ότι η ψυχική διεργασία του ατόμου είναι αυτή που προστατεύει ενάντια σε κάποια πιθανή κίνηση σωματικής αποδιοργάνωσης.

1. Η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα σύμφωνα με τον S. Freud.

Ο S. Freud στην 2η τοπική του αναφέρει ότι το «Εγώ είναι πρωτίστως μια σωματική οντότητα, όχι μια οντότητα μόνο με επιφάνεια αλλά μια οντότητα η οποία

αντιστοιχεί στην προβολή μιας επιφάνειας» (Freud, S., 1895, p. 140). Και συνεχίζει το 1927 και ορίζει το Εγώ αναφέροντας ότι «το Εγώ παράγεται από σωματικές αισθήσεις, κυρίως από αυτές που δημιουργούνται στην επιφάνεια του σώματος, σώμα που αναπαριστά την επιφάνεια του ψυχικού μηχανισμού».

Για τον S. Freud το σωματικό σύμπτωμα δεν έχει νόημα και δεν ενέχει τη λειτουργία της απώθησης η οποία είναι παρούσα στο υστερικό σύμπτωμα. Ο S. Freud ορίζει τα σωματικά προβλήματα ως ομιχλώδη, δίχως νόημα, τα οποία συνδέονται με μία παρούσα νεύρωση ή με μία τραυματική νεύρωση και τα διαχωρίζει από τα ψυχονευρωτικά συμπτώματα υστερικού τύπου. Πιο αναλυτικά, ο διαχωρισμός αφορά:

- τις παρούσες νευρώσεις που οδηγούν στα σωματικά προβλήματα
- τις αμυντικές ψυχονευρώσεις που οδηγούν στα ψυχικά συμπτώματα.

Πρόκειται για έναν βασικό διαχωρισμό ο οποίος αφορά τη φύση του σωματικού συμπτώματος αφενός απόλυτα και πραγματικά σωματικού, αποκομμένου από νόημα, αφετέρου ψευδώς σωματικού διότι συνδέεται με την απώθηση. Στην υστερική μετατροπή το σωματικό σύμπτωμα επηρεάζει το σώμα χωρίς να το επηρεάζει, επιτίθεται στο σώμα και μπορεί να το οδηγήσει στην απώλεια, καμία άρση της απώθησης δεν μπορεί να σταματήσει την ψυχική αυτή κίνηση. Με τη φροϋδική αυτή λογική, η λογική του σώματος τοποθετείται «εκτός ψυχής». (Debray, R., 2002).

Ο S. Freud το 1916 αναφέρει « τα συμπτώματα της παρούσας νεύρωσης, βαρύ κεφάλι, αίσθηση πόνου, ευαισθητοποίηση ενός οργάνου, αδυναμία ή διακοπή μίας σωματικής λειτουργίας, δεν έχουν κανένα «νόημα», καμία ψυχική έννοια. Τα συμπτώματα αυτά είναι σωματικά, όχι μόνο στην εκδήλωση τους αλλά επίσης αναφορικά με την πορεία ανάπτυξης τους χωρίς την παραμικρή εμπλοκή ψυχικού μηχανισμού». Τα αίτια της παρούσας νεύρωσης δεν βρίσκονται στις συγκρούσεις ηλικίας αλλά στο παρόν: τα συμπτώματα δεν είναι μία συμβολική έκφραση αλλά απορρέουν απευθείας από την απουσία ή την έλλειψη της σεξουαλικής ευχαρίστησης. Ο S. Freud θα τοποθετήσει στις παρούσες νευρώσεις την νευρασθένεια, την αγχώδη νεύρωση, την υποχονδρία.

2. Η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα σύμφωνα με τους J. Chemouni και G. Groddeck.

Σύμφωνα με τον G. Groddeck (1974) δεν υπάρχουν ψυχοσωματικές ασθένειες, ούτε οργανικές ασθένειες. Κάθε οργανική αποδιοργάνωση εμπεριέχει την ψυχική της οργάνωση και αντίστροφα. Κάθε ψυχικό πρόβλημα έχει επίσης μια σωματική εκδήλωση «Έτσι, σώμα και ψυχή αρρωσταίνουν συγχρόνως». Η αντίληψη της ασθένειας ως μονάδα, οδηγεί τον G. Groddeck να αρνείται τη σημασία της ψυχογένεσης.

Α. Η επιλογή του οργάνου

Αν στην υστερία, κάποια σωματική αυταρέσκεια είναι απαραίτητη στη δημιουργία του συμπτώματος, για τον G. Groddeck η ιδέα της επιλογής του οργάνου ως έκφραση των συγκρούσεων, αγνοείται, διότι το σωματικό είναι μέρος του «Εκείνο». Το Εκείνο δεν μπορεί να επιλέξει, όπως και στην υστερία μετατροπής, να μεταθέσει τη σύγκρουση του στο σωματικό επίπεδο αφού το ίδιο είναι σωματικό. Ο G. Groddeck αναφέρει την ιδέα της σωματικής αυταρέσκειας η οποία θα προσβάλει το πιο αδύνατο όργανο. Διευκρινίζοντας ότι η θέση της ασθένειας είναι το όργανο το πιο αδύνατο, προσθέτει επίσης και την ψυχή.

Β. Η αρρώστια εμφανίζεται ως «λόγος»

Η ασθένεια είναι η έκφραση των ενορμήσεων της ζωής, στο μέτρο που συμβολίζει τον λόγο του ατόμου. Σύμφωνα με τον G. Groddeck, η ασθένεια εγγράφεται σε μια συμβολική επικοινωνία, όπου εμφανίζεται ως συμβολική έκφραση του λόγου. Η ασθένεια, εκφράζει την αδυνατότητα ενός πραγματικού λόγου, σίγουρα δημιουργικού λόγου, ο οποίος δεν εκφράζει ευθέως τα σημαίνοντα. Η ασθένεια έρχεται να καλύψει, κάποιο μη – λεχθέν (Chemouni, J., 1984, p.231)

Γ. Οι ρίζες, ο σκοπός και το νόημα της ασθένειας.

Σύμφωνα πάντα με τον G. Groddeck, η ασθένεια συνδέεται με την πρώιμη παιδική ηλικία. Θεωρεί ότι οι ρίζες της ασθένειας βρίσκονται στις 3 πρώτες μέρες ζωής του παιδιού, και σχετίζονται με τις συνθήκες δημιουργίας της σχέσης με τη μητέρα στις οποίες το παιδί αντιδρά.

Κύριος σκοπός της ασθένειας, σύμφωνα με τον G. Groddeck, είναι η διαφύλαξη της ζωής του ατόμου, ο οποίος θεωρεί ότι η αρρώστια διαφυλάττει το άτομο από κάποιο πραγματικό κίνδυνο.

Το νόημα της ασθένειας είναι συνώνυμο του σκοπού αφού κάθε ασθένεια έχει κάποιο νόημα, είναι δημιουργία, εκδήλωση ζωής, το λιγότερο κακό, μια κίνηση διάσωσης (Chemouni, J., 1984, p.225). Όποια και να είναι η ερμηνεία της ασθένειας, κατέχει μια λειτουργία στην προσωπική οικονομία του ατόμου : είναι η έκφραση της ενοχής και αντιστοιχεί σε μια αυτό- τιμωρία. Επιπλέον, η ασθένεια συνδέεται με τη μητρότητα : «ο καρκίνος ως σύμβολο του παιδιού», «σύμβολο της εγκυμοσύνης», πρωτότυπο κάθε ψυχοσωματικής πάθησης.

Αναρωτιόμαστε έπειτα από την συγκεκριμένη παρουσίαση, αν δεν είναι ένα θεωρητικό πλαίσιο το οποίο προσφέρει έναν διαφορετικό τρόπο συλλογισμού για την ασθένεια. Είναι η θέση του G. Groddeck, η οποία προκύπτει από την κλινική του εμπειρία και θέτει μια διαφορετική διανοητικοποίηση της ασθένειας.

3. Η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα σύμφωνα με τον F. Alexander

Η θεωρεία του F. Alexander (1950) ξεκινά από την σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ μιας «ιδιαίτερης ψυχικής εσωτερικής σύγκρουσης» την οποία βιώνει ο ασθενής και της ιδιαιτερότητας του οργανικού προβλήματος. Πρόκειται για μια εξίσωση μεταξύ ψυχής και σώματος.

Α. Το άλμα από το ψυχικό στο σωματικό.

Το ψυχοσωματικό πρόβλημα είναι η έκφραση / εκβολή του συναισθήματος στο όργανο αφού δεν βρίσκει το μέσο να εκφραστεί μέσω του ψυχισμού. Με άλλα λόγια «*Κάθε φορά που τα συναισθήματα λόγω ψυχικών συγκρούσεων απωθούνται, δηλαδή αποκλείονται από το συνειδητό και κατά συνέπεια από την φυσιολογική τους έκφραση, υπάρχει μια συνεχής ένταση η οποία είναι η αιτία των υστερικών συμπτωμάτων του σώματος*» (Alexander, F., 1950, p. 25). Για να εμφανιστεί το ψυχοσωματικό πρόβλημα ο F. Alexander θεωρεί απαραίτητη τη συνάφεια τριών παραγόντων:

1. έναν συγκεκριμένο τύπο σύγκρουσης,
2. μία ιδιαίτερη προδιάθεση του σώματος του ατόμου, ονομαζόμενη σωματικός παράγοντας Χ,
3. μία παρούσα συγκρουσιακή κατάσταση.

Β. Η έννοια του ψυχοσωματικού συμπτώματος.

Τα σωματικά συμπτώματα έχουν μια έννοια. Προέρχονται /εκφράζονται από ψυχικές συγκρούσεις οι οποίες χαρακτηρίζουν ορισμένες ασθένειες και είναι ευδιάκριτες σε διάφορες προσωπικότητες. Συνεπώς, διάφορες ψυχικές συγκρούσεις εμπλέκονται στην απώθηση, και για να γίνουν κατανοητές, ο F. Alexander θέτει μια θεωρεία που του επιτρέπει να αναγνωρίσει και να κατανοήσει τις διάφορες συγκρουσιακές ενορμήσεις που εμπλέκονται σε διάφορα ψυχοσωματικά προβλήματα. Σε αυτή τη θεωρία ξεχωρίζει τρεις ευθείες πρωταρχικής σημασίας οι οποίες είναι:

> Η επιθυμία ενσωμάτωσης, υποδοχής, απορρόφησης.

> Η επιθυμία εξαφάνισης, προσφοράς, κατανάλωσης ενέργειας όντας σε επίθεση, να αποπερατωθεί κάτι ή να μολυνθεί.

> Η επιθυμία να συσσωρευτεί και να διατηρηθεί.

Οι τρεις αυτοί παράγοντες αναπαριστούν αυτό που ονομάζουμε ψυχολογικές ικανότητες οι οποίες είναι η ενσωμάτωση, η εξαφάνιση, η κατοχή. (incorporation, élimination, rétention). Κάποιο πρόβλημα που προκύπτει σε μία από τις ψυχολογικές ικανότητες του ατόμου οδηγεί σε αποδιοργάνωση της αρμονίας που υπάρχει μεταξύ τους. Το νόημα του σωματικού συμπτώματος εξαρτάται από αυτές τις συγκρούσεις. .

Γ. Η επιλογή του οργάνου

Η έννοια του συμπτώματος δεν εμφανίζεται μόνο στην διαδικασία μετατροπής αλλά επίσης και στην «επιλογή του οργάνου». Σε αυτό το πλαίσιο ο F. Alexander (1950, p.69) συνδυάζει την υστερική μετατροπή με την νεύρωση του οργάνου. Η δεύτερη ουσιαστικά είναι μια φυσική απάντηση του οργανισμού στη συναισθηματική κατάσταση. Η νεύρωση του οργάνου συνίσταται σε μια οργανική μετάφραση της σύγκρουσης. Ο θυμός, για παράδειγμα, προκαλεί την αύξηση της αρτηριακής πίεσης αλλά το φαινόμενο αυτό δεν μειώνει το θυμό. Εάν όπως ισχυρίζεται ο F. Alexander, κάποιες συγκρούσεις έχουν κάποια συγκεκριμένη δράση σε κάποιο εσωτερικό όργανο του οργανισμού, όπως σε αυτό το παράδειγμα, ο θυμός θα είχε μια επιρροή στο κάρδιο-αγγειακό σύστημα. Η νεύρωση οργάνου εμφανίζεται ως η αναπόφευκτη διέξοδος στη ψυχική σύγκρουση. Ο F. Alexander θεωρεί ότι το όργανο στο οποίο θα εκδηλωθεί το ψυχοσωματικό πρόβλημα θα αντιστοιχεί στο όργανο το οποίο είτε έχει μία γενετική προδιάθεση να εμφανίσει πρόβλημα στη λειτουργία του είτε επιλέγεται λόγω μίας επίκτητης ευαισθητοποίησης. Συνεπώς, κάθε φορά που μια παλιά σύγκρουση ενεργοποιείται, τα σωματικά συμπτώματα κινητοποιούνται εκ νέου. Σύμφωνα με αυτή την οπτική, μπορούμε να υποθέσουμε ότι το σώμα κατέχει μια μνήμη των ψυχικών συγκρούσεων και ότι υπάρχει κάποια σύνδεση ανάμεσα στην ψυχική σύγκρουση και στο όργανο που βάλλεται.

4. Η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα σύμφωνα με την G. McDougall

Α. Η Αρχαϊκή έννοια του ψυχοσωματικού συμπτώματος.

Οι θεωρίες των G. McDougall (1989) και A. Garma συμπορεύονται με το νόημα που ονομάζουμε αρχαϊκό, στο ψυχοσωματικό σύμπτωμα. Σύμφωνα με το μοντέλο της κλασικής υστερίας, οι αναπαραστάσεις των τραυματικών γεγονότων απωθούνται στην αρχαϊκή υστερία. Στην περίπτωση των δυσκολιών των νοητικών αναπαραστάσεων ακολουθεί ένα άλμα από το ψυχικό στο σωματικό. «*Σωματικά φαινόμενα αυτού του είδους είναι μηνύματα τα οποία στέλνονται από την ψυχή όταν αυτή βρίσκεται σε κατάσταση κινδύνου από την επανεμφάνιση επώδυνων καταστάσεων, ενοχικά ή*

απειλητικά, αλλά των οποίων η αναπαράσταση αποβάλλεται από το συνειδητό. Είναι σαν να πρόκειται για τοξικές ουσίες απέναντι στις οποίες το σώμα πρέπει να αντιδράσει. Παραδόξως, παρότι τέτοιες καταστάσεις θα μπορούσαν να βάλουν σε κίνδυνο τη ζωή του ατόμου, προορίζονται να προστατέψουν το άτομο από μια ψυχική απώλεια ή φθορά.»
(McDougall, J., 1989, p.84).

Β. Η έννοια του σωματικού φαινομένου στην αρχαϊκή υστερία

Η έννοια των σωματικών φαινομένων στην αρχαϊκή υστερία είναι προ-συμβολική στο βαθμό που δεν αναφέρεται στην αναπαράσταση των λέξεων αλλά περισσότερο στην αναπαράσταση των πραγμάτων. Τοποθετούμαστε σε ένα μη λεκτικό πλαίσιο αντίθετα με την κλασική υστερία. Παρότι τα φαινόμενα έχουν ψυχολογικό νόημα, ανήκουν σε μια προ-συμβολική κατηγορία και είναι η σωματο-ψυχική απάντηση που δίνει η ψυχή στις προσπάθειές της να αποφύγει τις αγωνίες, οι οποίες θα ήταν ίσως ψυχωτικές αν έφθαναν στο συνειδητό. (McDougall, J., 1989, p. 84). Επιπλέον, στις ψυχοσωματικές παθήσεις, η σωματική φθορά είναι πραγματική και η περιγραφή της στην ψυχαναλυτική διαδικασία δεν εμφανίζεται ως νευρωτική ή ψυχωτική σύγκρουση.

Γ. Η φύση της σύγκρουσης στην αρχαϊκή υστερία

Η σύγκρουση στην αρχαϊκή υστερία τοποθετείται σε ένα υπαρξιακό επίπεδο και όχι σε επίπεδο ικανοποίησης των ενορμήσεων λιβιδινικών (libidinales), φυσιολογικών στη ζωή ενός ενήλικα. Οι αγωνίες του ατόμου συνδέονται με τον φόβο να χάσει την υποκειμενική του ταυτότητά ή ακόμα και τη ζωή του. Οι ενορμήσεις του βρέφους μπορεί να θεωρηθούν ως μια συνεχή κίνηση ανάμεσα στην επιθυμία συγχώνευσης με το μητρικό σώμα και το αντίθετο του, την επιθυμία ολικής ανεξαρτησίας (όντας μέρος του μητρικού κόσμου). (McDougall, J., 1989, p. 82-83).

Η έννοια του σωματικού συμπτώματος παραπέμπει σε μια σύγκρουση. Αυτή η σύγκρουση αναφέρεται σε μια αρχαϊκή σεξουαλικότητα και αγγίζει το σώμα στο σύνολό του. Η σύγκρουση περιστρέφεται γύρω από την επιθυμία του ατόμου αφενός να είναι «ένα» με το σώμα της μητέρας και αφετέρου να είναι μια ανεξάρτητη οντότητα.

Οι ψυχαναλυτικές έρευνες πρεσβεύουν ότι το σώμα και η εικόνα σώματος συμβάλλουν στην δόμηση της ψυχής, κατά μείζονα λόγο στην ταυτότητα του ατόμου. Επίσης, από τη στιγμή που το σώμα έχει προσβληθεί στην ολότητά του, η ταυτότητα του ατόμου απειλείται. Επιπλέον, το ίδιο πρόβλημα αλλοιώνει τη λειτουργία της σκέψης στο μέτρο που δημιουργείται μία ναρκισσιστική συγκέντρωση η οποία κατ' επέκταση έχει ένα προ-συμβολικό νόημα.

5. Η ψυχική οργάνωση σε σχέση με το ψυχοσωματικό σύμπτωμα σύμφωνα με την A. Garma

Εκτός από τη σχέση που δημιουργείται ανάμεσα στην επίδραση της σωματικής αποδιοργάνωσης και των παλαιών ψυχικών συγκρούσεων, ο ρόλος του θεραπευτή φαίνεται πολύτιμος της θεωρίας της A. Garma.

Α. Η ψυχογένεση: θεωρία της εσωτερίκευσης της κακής μητέρας

Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, οι ασυνείδητες ψυχικές αναπαραστάσεις μίας κακής μητέρας, δηλαδή επιθετικής, αγχοτικής, ενάντια στις ενστικτώδεις ικανοποιήσεις, έχουν μία πρωταρχική σημασία στη δημιουργία των σωματικών φαινόμενων. Οι αναπαραστάσεις της εσωτερικευμένης κακής μητέρας δημιουργούνται στην παιδική ηλικία έπειτα από αποστερήσεις και επιθέσεις που υπέστη το μωρό, οι οποίες εσωτερικεύονται στο Υπερεγώ του ατόμου. Όταν αυτό στην ενήλικη ζωή παρουσιάσει συγκρούσεις που δεν μπορεί να χειριστεί, τότε αυτές το πληγώνουν στο σωματικό επίπεδο. Το άτομο που αρρώστησε κάνει μία μερική παλινδρόμηση της γεννητικής του δραστηριότητας σε ένα προηγούμενο στάδιο ανάπτυξης. Με άλλα λόγια, όταν ένα άτομο σε στοματική παλινδρόμηση υποχρεούται να υποκύψει σε στερήσεις και επιθέσεις προερχόμενες από το περιβάλλον στον παρόντα χρόνο, το σύνολο των αναπαραστάσεων της εσωτερικευμένης κακής μητέρας του αναζωπυρώνεται στο ασυνείδητο και επιτίθεται στο σωματικό επίπεδο με διάφορους τρόπους, κινητοποιώντας ψυχοσωματικές διαδικασίες.

Β. Ο ρόλος του θεραπευτή

Σύμφωνα με την A. Garma, η δυσκολία ερμηνείας του ψυχοσωματικού συμπτώματος προέρχεται από το γεγονός ότι αυτό αφορά ευθέως το σώμα του ατόμου και τη σχέση του με την απώλεια και το θάνατο, κατάσταση η οποία εμπλέκει το σώμα του αναλυτή εκθέτοντας τον τελευταίο σε ένα κίνδυνο. Η συμβολική έλλειψη στοργής του ψυχοσωματικού φαινόμενου αναφέρεται στον προστατευτικό ρόλο του αναλυτή προς τον αναλυόμενο αλλά και προς τον ίδιο.

Γ. Κριτική

Το ερώτημα που τίθεται έπειτα από την ανάπτυξη της θεωρίας της A. Garma, έχει να κάνει με την απορία ύπαρξης αρχαϊκών φαντασιώσεων και καθηλώσεων. Η βαθιά αλλοίωση της σωματικής προσβολής συμβαδίζει ενεργοποίηση των αρχαϊκών φαντασιώσεων. Με άλλα λόγια, όσο το σώμα προσβάλλεται στην ολότητα του τόσο η ψυχή προσβάλλεται στα θεμέλια της. Η επίδραση της σωματικής αποδιοργάνωσης κινητοποιεί αρχαϊκούς μηχανισμούς άμυνας. Επίσης, μέσα στο ίδιο πλαίσιο μπορούμε να πούμε ότι ο προστατευτικός ρόλος του θεραπευτή αναβιώνει πρώιμες καθηλώσεις της ανάπτυξης.

6. Το μη-νόημα του ψυχοσωματικού συμπτώματος σύμφωνα με τον P. Marty

Α. Η σύσταση του ψυχοσωματικού συμπτώματος

Το σωματικό σύμπτωμα χαρακτηρίζεται από την απώλεια νοήματος σύμφωνα με τη σκέψη του P. Marty. Η ασθένεια, σωματικό πρόβλημα δεν μπορεί να θεωρηθεί κάτω από το πρίσμα μίας πιθανής ψυχογένεσης. Τελικά, το σύμπτωμα δε ν προέρχεται από ψυχική σύγκρουση και από σωματική αυταρέσκεια των οποίων θα έπρεπε να ανακαλύψουμε το συμβολικό νόημα. «Το νόημα ως καρπός αποκωδικοποίησης δεν θεωρείται το άλφα και το ωμέγα της κατανόησης του σωματικού συμπτώματος». (Marty, P., 1980). Είναι αντιθέτως, η απουσία αναπαραστάσεων εννοιών, νοήματος η οποία

ευνοεί την εμφάνιση σωματικών προβλημάτων. Η σωματοποίηση προέρχεται από την αποδιοργάνωση. Οι αποδιοργανώσεις έχουν ένα τραυματικό σημείο εκκίνησης. Οι αποδιοργανώσεις προσβάλλουν μία κίνηση αντί-εξελικτική και διαταράσσουν την ψυχική οργάνωση. Ωστόσο, δεν πρόκειται για μία μετάθεση από τη ψυχή στο σώμα. Η σωματική αποδιοργάνωση προηγείται της νοητικής αποδιοργάνωσης και δημιουργείται μία αντί-εξέλιξη των αποδιοργανώσεων.

Β. Η απόλυτη κατάθλιψη

Αυτή η αποδιοργάνωση σχηματίζει αυτό που ο P. Marty (1980) ονομάζει απόλυτη κατάθλιψη, κατάθλιψη η οποία προηγείται στο χρόνο από την ασθένεια. Η απόλυτη κατάθλιψη μειώνει τα ένστικτα της ζωής στο επίπεδο των νοητικών λειτουργιών. Η απουσία της διανοητικοποίησης προέρχεται από την εξαφάνιση της ψυχικής λειτουργίας. Η νοητική διεργασία που υπήρχε πριν υποχωρεί. Σημειώνεται η διαγραφή των δύο τοπικών, στο επίπεδο της δεύτερης τοπικής η αποθήκη του Εκείνο δεν είναι άδεια αλλά περίπου εγκλωβισμένη. Το Εγώ λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος μετά βίας μέσα από τον ενωτικό και τον αμυντικό του ρόλο. Στο επίπεδο της πρώτης τοπικής, το Ασυνείδητο λαμβάνει αλλά δεν μεταδίδει πια. Η εξαφάνιση των νοητικών αναπαραστάσεων και των ονείρων μας ωθεί να σκεφτούμε την εμφάνιση μιας απαγόρευσης. Ο P. Marty προσθέτει: *«η αποδιοργάνωση του νοητικού μηχανισμού που εμφανίζεται στην απόλυτη κατάθλιψη διαγράφει τις αναπαραστάσεις από το προσυνειδητό επίπεδο αναφορικά με την πρώτη φροϋδική τοπική, και από το Υπερεγώ αναφορικά με τη δεύτερη τοπική».*

Γ. Η εμφάνιση του σωματικού προβλήματος

Η έλλειψη διανοητικοποίησης δημιουργεί μία συγκεκριμένη (εγχειρητική) σκέψη δεν εμποδίζει την αποδιοργάνωση. Οι διαδικασίες σωματοποίησης συνδέονται με τα ενορμητικά ερεθίσματα τα οποία το άτομο καταφέρνει ή όχι να διανοητικοποιήσει. Πετυχαίνει αν κάνει μία ποιοτική διανοητικοποίηση αλλά μπορεί να αποτύχει όταν αυτή η λειτουργία αποκλεισθεί από ένα μεγάλο και δυνατό ερέθισμα το οποίο είναι

τραυματικό για ένα Εγώ πολύ αδύναμο. Μπορεί επίσης, να αποτύχει όταν το ασυνείδητο δεν επιτρέψει την απαραίτητη ύψιστη νοητική λειτουργία για την ψυχική διαχείριση των ενορμήσεων. Και στις δύο περιπτώσεις η ποσότητα του ερεθίσματος παροχετεύεται στο σώμα δεδομένης της αρχής της οικονομικής ισορροπίας σύμφωνα με την οποία κάθε ερέθισμα να εκβάλλεται στη νοητική ή στη φυσική οδό. Μπορούμε να πούμε ότι η απουσία του νοήματος δημιουργεί το σωματικό σύμπτωμα; Στην ερώτηση αυτή ο J. Chemouni απαντά: *«στην απουσία του ενός (ασυνείδητο), εμφανίζεται η παρουσία του άλλου (σωματική αποδιοργάνωση)».* Ο P. Marty περιγράφει μία θεωρία από το μοντέλο της παρούσας νεύρωσης του Freud και αναφέρει ότι οι ορμές οι οποίες δεν μπορούν να επεξεργάσθούν νοητικά γιατί το Εγώ είναι κλειστό, βρίσκουν διέξοδο στο σώμα.

Δ. «Ένα σώμα που δεν λέει τίποτα»

Από τη στιγμή που το σωματικό πρόβλημα εμφανίζεται ποιο είναι το «νόημα» του; Ο J. Chemouni (1995) λέει *« η ψυχοσωματική προσέγγιση λαμβάνει την πιθανότητα να κατανοήσει ένα σώμα που δεν λέει τίποτα. Το σώμα δεν είναι πλέον τοποθετημένο στις λέξεις αλλά εμπεριέχεται στις λέξεις τις οποίες πρέπει να κατανοήσουμε όχι ως λόγο αλλά ως ένα σώμα που μεταφέρει ένα αρχαϊκό σενάριο δίχως λέξεις. Σε αυτήν την προοπτική εγγράφεται ο λόγος γύρω από το σημαίνον-σημαινόμενο διότι το σώμα αγνοεί τον λόγο αλλά μεταφράζει μία κατάσταση νοητικής οργάνωσης. Από την απουσία νοήματος η σωματοποίηση είναι ικανή να μας ενημερώσει για την νοητική λειτουργία του ατόμου».*

VII. Ψυχοσωματική προσέγγιση του ινσουλίνο-εξαρτώμενου διαβήτη

Είναι δύσκολο να απαλλάξει κανείς τον όρο «ψυχοσωματικός» από την ιδέα μιας επίδρασης της ψυχής πάνω στο σώμα και, κατά μείζονα λόγο, από τη συνέπεια ενός ενδεχόμενου τραυματισμού ο οποίος ευθύνεται για την πυροδότηση ή και την εμφάνιση της πάθησης. Αποτελεί την υποδήλωση ενός όρου που εγκλωβίζει τα πνεύματα μέσα σε θεωρητικά γρανάζια από το οποία πρέπει ωστόσο να απαλλαγούμε.

Για τον λόγο αυτό, θα παρουσιάσουμε τις εργασίες που σχετίζονται με το ρόλο του άγχους ως εκλυτικό γεγονός στην εκδήλωση και την εξέλιξη της πάθησης και θα τις αναλύσουμε με την έννοια μιας εκ των υστέρων δόμησης της εκδήλωσης της πάθησης. Η επιθυμία να προσεγγίσουμε τις ψυχοσωματικές σχέσεις, με την έννοια μιας υπεροχής ψυχής-σώματος, δεν σταματά στα αγχοτικά γεγονότα. Πράγματι, ορισμένοι συγγραφείς, επιχείρησαν να δημιουργήσουν το προφίλ του ατόμου με διαβήτη. Στο κεφάλαιο αυτό θα τεθεί το ζήτημα της βασιμότητας μιας τέτοιας προσωπικότητας. Ενδεχομένως, θα αναλυθούν τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν για την αρχική μας υπόθεση, δηλαδή την ψυχική αναδιοργάνωση. Κατά τον ίδιο τρόπο, ορισμένοι συγγραφείς θέλησαν να συνδέσουν τον διαβήτη με μια ιδιαίτερη ψυχική οργάνωση, στην προκειμένη περίπτωση, τις μη διανοητικοποιημένες νευρώσεις. Και εδώ ο προβληματισμός θα αφορά στη δυνατότητα ή μη ύπαρξης αυτής της «αδυναμίας διανοητικοποίησης» πριν από την εμφάνιση της πάθησης. Τέλος, θα παρουσιάσουμε την εκτεταμένη γκάμα των ζητούμενων ψυχικών οργανώσεων.

1. Ψυχοσωματική προσέγγιση του άγχους

Εκτός από την ψυχολογική πλευρά του άγχους, θα εξετάσουμε εδώ, τις συνέπειές του στην εκδήλωση και την εξέλιξη της πάθησης. Στην συνέχεια, θα δούμε το νόημα που έχει το αγχοτικό γεγονός για τον ασθενή.

Η εμφάνιση της θεωρίας του άγχους, και ο καθορισμός των ψυχολογικών μηχανισμών που συνθέτουν την αντίδραση προς το τελευταίο έριξαν νέο φως στη σχέση ανάμεσα σε συγκινησιακή διαταραχή και οργανική βλάβη, αναφορικά με την νόσο του

νεανικού διαβήτη. Αυτή την ψυχοσωματική σχέση την είχαν ωστόσο προαισθανθεί και παλαιότερα: πράγματι, ήδη το 1684, ο T. Willis (αναφέρεται από τους T. F. Treuting και Coll, 1962) παρατήρησε την σακχαρώδη γεύση των ούρων των ασθενών του και δήλωνε ότι ο διαβήτης μπορεί να προερχόταν από μια παρατεταμένη θλίψη. Το 1899, ο H. Maydsley επισημαίνει ότι ο διαβήτης οφείλεται μερικές φορές στις ψυχικές εκδηλώσεις του άγχους.

Κατά τους R.B. Tattersall και Coll (1981), η βάση της θεωρίας που επέτρεψε την ψυχοσωματική υπόθεση, συνίσταται κυρίως στα πειράματα του W. B. Cannon που αποδεικνύουν ότι σακχαρουρία αποτελούσε μέρος της αντίδρασης στο άγχος και αποδεικνυόταν ότι είναι δυνατόν να προέρχεται από τον τρόμο ή το θυμό. Σήμερα, αυτή η διαδικασία είναι πλήρως γνωστή: η εμφάνιση υπεργλυκαιμίας λόγω του άγχους είναι απόρροια των ορμονικών επιδράσεων που εμφανίζονται σε αυτού του είδους τις αντιδράσεις (ενεργοποίηση του συμπαθητικού συστήματος, ενίσχυση της γλυκογενόλυσης και της νεογλυκογένεσης μέσω των κατεχολαμινών που εμποδίζουν από την άλλη την έκκριση ινσουλίνης και ενισχύουν εκείνη της γλυκαγόνης).

Διάφοροι συγγραφείς έχουν ενδιαφερθεί για την επίδραση του άγχους, από την μια στην εμφάνιση του διαβήτη και από την άλλη στη πορεία αυτής της νόσου.

2. Ο ρόλος του άγχους στην αιτιολογία και την εξέλιξη του διαβήτη

Α. Η σημασία των τραυματισμών στην εμφάνιση του διαβήτη

Οι George και Daniels (1936) μετά την παρακολούθηση 23 ασθενών ηλικίας από 15 έως 55 ετών, ορίζουν ότι η ύπαρξη ενός ξαφνικού ή συνεχούς σοκ μπορεί να επιφέρει την εμφάνιση διαβήτη οφειλόμενου σε ανεπάρκεια ινσουλίνης. Το ίδιο αυτό σοκ, που ονομάζεται διαφορετικά ψυχικός τραυματισμός, επανενεργοποιεί την προϋπάρχουσα παιδική νεύρωση είτε πρόκειται για τις νευρώσεις είτε για την διαβητική νόσο.

Μέσα στην ίδια οπτική, ο P. Slawson et al (1963) μελετώντας τους «ψυχολογικούς παράγοντες που συνδέονται με την αρχή της νόσου», αξιολόγησαν, σύμφωνα με ψυχιατρικά κριτήρια, 25 ενήλικες που είχαν πρόσφατα καταστεί διαβητικοί

και τους υπέβαλαν σε ένα τεστ προσωπικότητας (M.M.P.I.). Τα αποτελέσματα ήταν τα ακόλουθα:

-14 έδειξαν μια ιστορία οριστικής απώλειας αντικειμένου

-6 έδειξαν με προφανή τρόπο μια απώλεια αντικειμένου η οποία κατά πάσα πιθανότητα ήταν αναμενόμενη

-10 παρουσίασαν μία ψυχολογική κατάσταση παρατεταμένου θρήνου

-14 υπέφεραν από έλλειψη στοργής.

Οι αναλύσεις του C. Lesage (1988) ενισχύουν αυτά τα αποτελέσματα. Πράγματι, ξαναβρίσκει την αρκετά σημαντική συχνότητα απωλειών αντικειμένων (που δε φαίνονται καλά επεξεργασμένες), που συνέβησαν λίγο πριν από την εκδήλωση του διαβήτη και που ίσως ενεργοποίησαν έναν αρχικό παιδικό τραυματισμό. Πρόκειται εδώ, για σημαντικά ανιχνεύσιμα γεγονότα. Αλλά μια περισσότερο σε βάθος έρευνα θα επέτρεπε σίγουρα να καταστούν προφανείς και άλλοι τραυματικοί παράγοντες, που φαινομενικά ίσως να μην παρουσιάζουν τίποτα το ιδιαίτερο, αλλά που έπαιξαν κάποιον ειδικό ρόλο σε ένα συγκεκριμένο άτομο.

Ο C. Paulet ορίζει ότι η συμβαντολογική έρευνα στην ζωή των ασθενών αποδείχτηκε καρποφόρα στο 80% των περιπτώσεων, την χρονιά που προηγούταν της εμφάνισης του διαβήτη. Ο συγγραφέας υπογραμμίζει την χαρακτηριστική ύπαρξη αυτής της χρονικής σύμπτωσης, χωρίς ωστόσο να συμπεραίνει από αυτήν μια σχέση γραμμικής αιτιότητας.

Ο Wales αμφισβητεί αυτή τη σχέση αιτίας-αιτιατού θέτοντας, στο άρθρο του το παρακάτω ερώτημα: «το άγχος προκαλεί άραγε τον διαβήτη;». Στο ζήτημα αυτό, σημειώνει ότι πολλοί ασθενείς πιστεύουν ότι ο διαβήτης τους προκλήθηκε από το άγχος ή ένα γεγονός της ζωής. Όμως, διευκρινίζει ότι αν και το ψυχολογικό στρες συνδέεται με μια επιδείνωση στον έλεγχο της γλυκαιμίας, είναι λιγότερο προφανές ότι μπορεί να προκαλεί τον διαβήτη στον άνθρωπο. Φαίνεται πιθανότερο να προκαλεί επιδείνωση στην μη συμπτωματική γλυκαιμία που με τη σειρά της, προκαλεί διαβητικά συμπτώματα και καθιστά τη διάγνωση προφανή.

Ο T. F. Treuting (1962) διαφοροποιεί την αρχική του θέση συμπεραίνοντας, μέσα από μία επιθεώρηση της αμερικανικής λογοτεχνίας, ότι είναι δυνατόν να ενέχονται συγκινησιακοί παράγοντες στην εκδήλωση της πάθησης. Κατά τη γνώμη του, ένας

τραυματισμός θα μπορούσε σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις να επιταχύνει αυτή την παθολογία· αντίθετα, φαίνεται να εμφανίζεται σε περιπτώσεις έντονης και χρόνιας εσωτερικής σύγκρουσης.

Οι L. E. Hinkle και S. Wolf (1959), από την μεριά τους, ανέπτυξαν την υπόθεση σύμφωνα με την οποία ο νεανικός διαβήτης είναι μια διαταραχή προσαρμογής. Διατροφή, στοργή και συναισθηματική ασφάλεια συνδέονται στενά στην παιδική ηλικία. Ορισμένοι άνθρωποι, λόγω ενός δομικού προβληματισμού ή μιας ισχυρής εξάρτησης, αντιδρούν στα διάφορα άγχη της ύπαρξης που επιφέρουν μια απώλεια στοργής ή συναισθηματικής ασφάλειας, και που αντιπροσωπεύουν απειλές στέρησης τροφής. Μέσα σε αυτή την κατάσταση, χρησιμοποιούν μια μεταβολική προσαρμογή κατάλληλη για την στέρηση τροφής, όχι όμως και για το συγκεκριμένο άγχος.

Αυτή την υπόθεση επανέλαβαν μεταξύ άλλων οι C. Dejours και R. Assam (1989): στο άγχος, το άτομο με νεανικό διαβήτη απαντά με μια γλυκαιμική αντιρρύθμιση, έτσι ώστε να δίνεται η εικόνα ότι άγχος και υπογλυκαιμία ταυτίζονται εκείνη την στιγμή. Η συνέχιση αυτής της ταύτισης που είναι φυσιολογική κατά την γέννηση– στάδιο σωματο-ψυχικής αδιαφοροποίησης, που χαρακτηρίζεται από την ανωριμότητα του κεντρικού νευρικού συστήματος και τον κυρίαρχο ρόλο του αυτόνομου νευρικού συστήματος – είναι, στην ενήλικη ηλικία, το χαρακτηριστικό και κρίσιμο σημείο της ψυχοσωματικής οικονομίας του ατόμου με νεανικό διαβήτη.

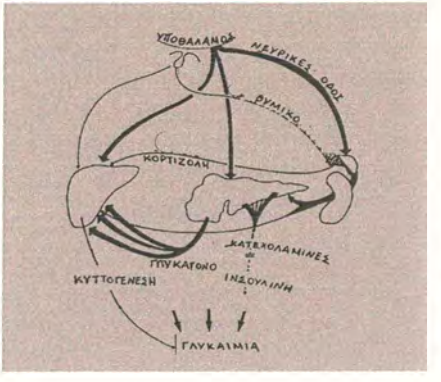

Σχήμα 3. Βιολογική σημειολογία του άγχους στο άτομο με νεανικό διαβήτη. Στον ψυχικό κίνδυνο το σώμα αντιδρά σα να επρόκειτο για υπογλυκαιμία. (Dejours, C., 1989, p. 164)

Σύμφωνα με την ψυχαναλυτική σημειολογία του άγχους (Dejours, C., 1989, p. 159):

- *στη νεύρωση* το άγχος είναι αναπαριστώμενο, συμβολοποιημένο, οργανωμένο από τον ευνουχισμό,
- *στη ψύχωση* το άγχος είναι αναπαριστώμενο, μη συμβολοποιημένο, οργανωμένο γύρω από την εμμονή καταδίωξης,
- *στο νεανικό διαβήτη* το άγχος είναι μη αναπαριστώμενο, μη συμβολοποιημένο. Το άγχος είναι σωματικό, καταγράφεται στο παρόν και εκλύεται αυτόματα με την έκφραση βιολογικών δυσλειτουργιών: εφίδρωση, ταχυκαρδία, αρτηριακή υπέρταση, συχνοουρία, αφυδάτωση της στοματικής περιοχής.

Β. Το άγχος και η εξέλιξη του διαβήτη

Σύμφωνα με τους περισσότερους συγγραφείς, το άγχος επιδρά στην πορεία του πάθησης του διαβήτη, μέσω δύο κύριων οδών.

Από την μία, η επίδραση των συγκινήσεων, μέσω του νεύρο-θυμικού άξονα, καθιστά ευαίσθητα τα συστήματα ομοιοστατικής ρύθμισης.

Ο T. F. Treuting (1962) σημειώνει ότι οι ενεχόμενες συναισθηματικές καταστάσεις και το συγκινησιακό άγχος είναι προφανώς ιδιαίτερες στον ασθενή αλλά δεν υπάρχει καμία ιδιαιτερότητα γενικεύσιμη για το σύνολο των ατόμων με νεανικό διαβήτη.

Οι M. Harter και A. Couadeau (1978) επιμένουν στις βασικές πλευρές των ψυχοσωματικών αντιδράσεων. Βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα, διαπιστώνουν:

- μια μικρή αύξηση οξεοκέτωσης για μερικές ώρες λόγω μιας ελάχιστης φαινομενικά συγκινησιακής διαταραχής,
- την αναγκαιότητα σημαντικής αύξησης των θεραπευτικών δόσεων ινσουλίνης μερικές φορές για μεγάλο χρονικό διάστημα, όταν εμφανίζονται σημαντικότερα προβλήματα ή συναισθηματικοί τραυματισμοί που παραπέμπουν πάντα σε ναρκισσιστικό πλήγμα,

- την εμφάνιση ενός αυθεντικού οξεοκετωσικού κώματος,
- μια οριστική ή πρόσκαιρη αποδιοργάνωση της ρύθμισης του διαβήτη που συναντάται συχνά σε άτομα με νεανικό διαβήτη.

Μακροπρόθεσμα, η επίδραση αυτών των παραγόντων μπορεί να γίνει προφανής αλλά είναι αισθητή σε κλινικό επίπεδο με την σύγκριση παρατηρήσεων που για μια ίδια περίοδο καταλήγουν ή όχι σε επιπλοκές ικανές να προκαλέσουν εκφυλιστικές επιπτώσεις. Το μεγαλύτερο μέρος των παρατηρήσεων των εκφυλιστικών επιπτώσεων συνδέεται και μπορεί να αποδοθεί στις ψυχοσωματικές αντιδράσεις.

Ο P. Aimez (1971) επιμένει στην ύπαρξη μιας σημαντικής σχέσης ανάμεσα στην κλινική εξέλιξη του διαβήτη και τις αλλαγές που συμβαίνουν στη ζωή του ασθενούς. Ο C. Bradley τοποθετείται μέσα στην ίδια αυτή έρευνα· μετά από μία μελέτη βασισμένη πάνω στην εκτίμηση γεγονότων της ζωής, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει σχέση ανάμεσα στην επίπτωση αυτών των τελευταίων και έναν κακό γλυκαιμικό έλεγχο.

Από την άλλη, το άγχος μπορεί να προκαλέσει μεταβολές συμπεριφοράς στον ασθενή, και να αλλοιώσει έτσι την ποιότητα του ελέγχου του συναισθήματος. Έτσι, οι L. E. Hinkle και S. Wolf (1959) υπογραμμίζουν ότι οι διαταραχές μεταβολισμού οφείλονται εν μέρει στις αλλαγές συμπεριφοράς του ασθενούς. Ο P. Barglow et al (1984) επιχείρησαν να συνοψίσουν τις ψυχοσωματικές έρευνες που αποβλέπουν στο να αποδείξουν την ύπαρξη συσχετισμών ανάμεσα στο άγχος και την ισορροπία του διαβήτη· υπογραμμίζουν ότι, για την πλειοψηφία των συγγραφέων, το άγχος επιφέρει αλλοίωση του ελέγχου του διαβήτη, η οποία συνίσταται κυρίως σε μια αύξηση της γλυκαιμίας· λυπούνται ωστόσο που οι δύο βασικές οδοί μέσω των οποίων μπορεί να δρα το άγχος δεν διαχωρίστηκαν με σαφήνεια η μία από την άλλη. Τέλος, σε μια θεραπευτική προοπτική, οι Schultz και Barglow (1984) υπογραμμίζουν τον θετικό ρόλο της χαλάρωσης, που μπορεί να επιφέρει μείωση της γλυκαιμίας.

Οι διάφορες αυτές εργασίες, συνυποδηλώνουν μια ψυχοσωματική συσχέτιση ανάμεσα στο άγχος και στο διαβήτη και επιχειρούν να αποδείξουν μια σχέση αιτιότητας. Ωστόσο, διαπιστώνουμε ότι η ασθένεια αντιπροσωπεύει αυτή καθαυτή ένα «αγχοτικό»

γεγονός· αυτό το δεδομένο αποδεικνύεται ότι εισάγει ένα πιθανό έμμεσο δρόμο για τον ακριβή διαχωρισμό ανάμεσα σε αίτιο και αποτέλεσμα.

3. Το «νόημα» που αποδίδεται στα αγχοτικά γεγονότα για την αιτιολογία του διαβήτη

Όπως ο N. Guidot (1991), πιστεύουμε ότι υπάρχει σχεδόν σε όλους τους ασθενείς μία *εκ των υστέρων* κατασκευή της αιτιολογίας της πάθησής τους, που αποδίδουν συναισθηματική χροιά. Ο διαβήτης αποδίδεται με μεγάλη ευκολία σε ένα ψυχολογικό σοκ, ένα ατύχημα ή ακόμα σε μια οικογενειακή κατάσταση που βιώνεται ως παθογόνος. Νομίζουμε ότι πρόκειται εδώ για μια δευτερογενή απόδοση νοήματος, ένα είδος εξορθολογισμού (εκλογίκευσης) που βραχυκυκλώνει μια επεξεργασία. Κάνουμε σαν να πρέπει να το πάρουμε απόφαση, δεδομένου ότι η προέλευση του διαβήτη, που δεν είναι πλήρως καθορισμένη, προσφέρεται για μια «ψυχολογική» ερμηνεία που να την εξηγεί.

Α. Ο διαβήτης: ως σημείο αναφοράς στην προσωπική ιστορία του ατόμου

Ο C. Lesage (1988) σημειώνει ότι πολλοί ασθενείς αναφέρουν, αυθορμήτως και στην αρχή της συνομιλίας, ένα «σοκ» ως υπεύθυνο του διαβήτη· πρόκειται για σημαίνοντα γεγονότα αμέσως πριν ή μέχρι και λίγους μήνες πριν την εκδήλωση του διαβήτη, στα οποία προσκολλάται ο ασθενής. Γεγονότα των οποίων η ψυχολογική αντανάκλαση είναι φαίνεται φυσιολογική ιδιαίτερα λόγω του επώδυνου, τραυματικού χαρακτήρα τους (θάνατος, φόβος ότι θα πεθάνουν, απώλεια αγαπημένου προσώπου…) ή πιο ανώδυνα γεγονότα που όμως ο ασθενής περιγράφει ως πηγή φόβου ή ενοχής. Αυτό το σοκ φαίνεται να αντιπροσωπεύει σε ορισμένες περιπτώσεις μια ημερομηνία κλειδί στη ζωή του ασθενούς. Το σημείο όπου έχει την καταγωγή της η δική του ιστορία, αυτό από το οποίο ξεκινά την διήγησή του. Μέσα στην ίδια προοπτική ο N. Guidot (1991) αναφέρει ότι στους περισσότερους ασθενείς που συνάντησε, η εκδήλωση του διαβήτη δείχνει μια βασική χρονολόγηση γύρω από την οποία διατάσσονται οι βιογραφικές αναφορές: υπάρχει το πριν και το μετά. Η έναρξη του διαβήτη αποτελεί, δηλαδή, ορόσημο στα βιογραφικά δεδομένα του ατόμου. Η περίοδος που προηγείται της

εμφάνισης της πάθησης χρωματίζεται συχνά με μια προφανή νοσταλγία. Η έννοια του χρόνου, κατά συνέπεια, θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική αφού η ασθένεια δημιουργεί ένα σημείο αναφοράς στη ζωή του ατόμου. Η προβληματική του χρόνου, της ιστορίας χρησιμοποιείται εδώ σα να ήταν δυνατόν η προσβολή του διαβήτη να επιτρέπει την δόμηση μιας προέλευσης. Το ζήτημα της προέλευσης φαίνεται εδώ να αμφισβητείται. Η προέλευση του διαβήτη παραπέμπει στις έννοιες της ταυτότητας και της καταγραφής στο επίπεδο του γενεαλογικού δέντρου. Πρόκειται μήπως για μια επιδίωξη ένταξης του διαβήτη στην ταυτότητα του ατόμου; Η «μέσα στο αίμα» πάθηση του διαβήτη θα ονομάτιζε κατά κάποιο τρόπο τον ασθενή.

Β. Η ευθύνη του τραυματισμού

Η ευθύνη του τραυματισμού μπορεί να αντιπροσωπεύει μια βεβαιότητα· αυτή η πεποίθηση επιτρέπει ίσως μια νέα βεβαιότητα που αποφεύγει την αμφισβήτηση. Αντίθετα, μπορεί να εκληφθεί από τον πάσχοντα ως προερχόμενη από την ιατρική ρητορεία για να υποταχθεί σε αυτήν και να μην προχωρήσει καθόλου ή να τα μεταφέρει σαν λόγια ενός τρίτου, πράγμα που επιτρέπει να αρνηθεί τον διαβήτη αλλά ταυτόχρονα να τον προβάλει.

Γ. Οι τραυματισμοί με «λανθάνον» περιεχόμενο

Το σοκ που αναφέρει ο ασθενής μπορεί να είναι απλώς μια ψυχική ανασυγκρότηση (δημιουργημένη από μετατόπιση ή συμπύκνωση συμπτωμάτων), για να καλύψει άλλα γεγονότα τα οποία έπαιξαν πιθανότατα ένα ρόλο επίσπευσης. Πρόκειται για την αντίθεση που υπάρχει ανάμεσα σε αυτό που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε οι τραυματισμοί με «λανθάνον» περιεχόμενο, και τους «έκδηλους» τραυματισμούς που εκθέτει ο ασθενής και που κρύβουν τους πρώτους. Αυτός ο «έκδηλος» λόγος φαίνεται να λειτουργεί ως αμυντικός μηχανισμός απέναντι σε αυτό το οποίο είναι «λανθάνον» και πιθανότατα μη ανεκτό σε ψυχικό επίπεδο.

Δ. Ο διαβήτης: μια μυστηριώδης πάθηση

Οι παράγοντες που ευθύνονται για την αρχική εκδήλωση ενέχουν θέση «εξηγήσεων». Αυτή η αναγκαιότητα να βρεθεί κάποια προέλευση του διαβήτη, γεγονότα που ευθύνονται, δεν υπονοεί την ιδέα ότι ο διαβήτης θα μπορούσε να αποφευχθεί ή τουλάχιστον να αναβληθεί για αργότερα, αν αυτά τα δυσάρεστα γεγονότα δεν είχαν συμβεί; Και ότι η προδιάθεση του ασθενούς δεν ευθύνεται εξ ολοκλήρου για την πάθηση; Τέλος, ο εντοπισμός, η οριοθέτηση, η σαφής διατύπωση αυτής της μυστηριώδους νόσου, καθιστούν σίγουρα δυνατό τον «μεταβολισμό» της, την σκέψη και την ένταξή της στην ψυχική λειτουργία, για να την καταστήσει πιο οικεία και πιο ανεκτή.

Όμως η εμφάνιση του διαβήτη μπορεί να μη φαίνεται συνδεδεμένη με κανένα σημαίνον γεγονός· τότε την συγκρίνουμε με ένα ατύχημα, με το αποτέλεσμα μιας «κλήρωσης» υπογραμμίζοντας την τυχαία, απρόβλεπτη και παράλογη πλευρά του διαβήτη, και επιτρέποντας σε αυτή την πάθηση να παραμένει ξένη προς τον ασθενή ώστε να την αγνοεί ακόμα περισσότερο.

Ε. Η κληρονομικότητα

Είναι σαφές ότι ο τύπος 2 Σακχαρώδη διαβήτη και ορισμένες μορφές Σακχαρώδη διαβήτη μεταβιβάζονται κληρονομικά. Όσον αφορά τον τύπο 1 Σακχαρώδη διαβήτη, κληρονομείται γενετική προδιάθεση, με μεταβίβαση ορισμένων γονιδίων αλλά για την εμφάνιση της νόσου απαιτείται εξωγενής περιβαλλοντικός παράγων (Μπαρτσόκας, Χ. Σ., 2003, σελ.191-210). Η κληρονομικότητα αναφέρεται πολύ συχνά, είτε έχει εντοπιστεί είτε όχι. Όταν το άτομο δεν έχει οικογενειακό προηγούμενο, παρουσιάζεται ως ο πρώτος προσβληθείς, υπονοώντας μια πιθανή μετάδοση στους απογόνους του, αρχή μιας γενιάς διαβητικών. Αυτή η έννοια της κληρονομικότητας παρουσιάζεται συχνά ως η αιτία του διαβήτη, ακόμα και ως δικαιολογία που επιζητεί να μετριάσει την εμπλοκή και το συναίσθημα ενοχής. Είναι επίσης η ευκαιρία ενός διαβήματος ταυτοποίησης με έναν από τους γονείς. Αντίθετα, αυτή η κληρονομικότητα μερικές φορές δεν αναφέρεται, παρόλο που υπάρχει. Υπάρχει περίπτωση να προκύπτει από μία μερική απώθηση των ψυχικών συγκρούσεων του ατόμου.

ΣΤ. Ο τραυματισμός και η προβληματική του ατόμου

Όμως από την άλλη, αυτό το γεγονός που αναφέρεται από το άτομο φαίνεται συνδεδεμένο με την προβληματική του. Πράγματι το σοκ από ένα, λίγο ως πολύ συνειδητό, συναίσθημα ενοχής μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες και η ασθένεια να βιώνεται ως μία τιμωρία (της οποίας όμως η αυστηρότητα είναι πηγή εξέγερσης). Ή αντίθετα και μερικές φορές ταυτόχρονα, αυτός ο τραυματισμός έρχεται να υπογραμμίσει τη θέση του θύματος που παίρνει το άτομο στην ψυχική του λειτουργία και κατ' επέκταση απέναντι στην ασθένεια και ο διαβήτης γίνεται τότε ένα στήριγμα για τη συνεχή διεκδίκηση του ατόμου.

Είναι λοιπόν, φανερό ότι η έννοια του τραυματισμού που χρησιμοποιείται από το άτομο με διαβήτη ενσωματώνεται στην ψυχική δομή που δημιουργεί από την πάθησή του, καθώς είναι το κεντρικό σημείο αυτής της αυθόρμητης θεωρίας. Η αφήγηση του τραυματισμού φαίνεται να αποτελεί πηγή σημαντικών πληροφοριών για τις ψυχικές συγκρούσεις του ατόμου, την ενοχή του και για τον τρόπο με τον οποίο ενσωματώνεται σε αυτές. Έτσι, αν και το άγχος παίζει σημαντικό ρόλο στην αιτιολογία και την εξέλιξη της πάθησης, δεν πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας ότι οι τραυματισμοί ενδέχεται να αποκτούν νόημα μετά την εμφάνισή της.

4. Ψυχοδυναμική προσέγγιση

Ο F. Alexander (1950) ενδιαφέρθηκε για την έννοια της μορφολογίας που σχετίζεται με ειδικές ψυχικές συγκρούσεις. Ο F. Dunbar (1948, 1955) εξέτασε την έννοια της προσωπικότητας του ατόμου με διαβήτη, το προφίλ που θα προδιέθετε το άτομο σε αυτή την πάθηση. Οι S. Natch και M. Cahen (1964) μετρίασαν αυτή τη θέση ενδιαφερόμενοι ειδικότερα για τον τρόπο με τον οποίο το άτομο βιώνει τον διαβήτη. Θα επιχειρήσουμε, λοιπόν, στο τέλος αυτής της παρουσίασης, να ερμηνεύσουμε τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν έτσι κατά την έννοια της ψυχικής αναδιοργάνωσης που προκύπτει ως επακόλουθο της νόσου.

Α. Έννοια της προσωπικότητας και του προφίλ

α. Η θέση του F. Alexander

Οι ασθενείς που έχουν προσβληθεί από σακχαρώδη διαβήτη εμφανίζουν μια μορφολογία ψυχοπαθολογικών στοιχείων που συνδέονται με την απορρόφηση τροφής. Αυτό αντανακλάται με ισχυρές επιθετικές στοματικές τάσεις ενσωμάτωσης. Αυτές οι παρορμήσεις ενσωμάτωσης εκδηλώνονται με διάφορους τρόπους. Έτσι, μπορούμε να βρούμε μια τάση άρνησης τροφής και μια αυξημένη ανάγκη απορρόφησης. Η ανάγκη αυτή μπορεί να εκφράζεται με μια ακατάπαυστη επιθυμία για τροφή ή από υπερβολικές τάσεις ικανοποιήσεων μέσα από τις σχέσεις με το περιβάλλον. Αυτές οι παρορμήσεις ενσωμάτωσης εκδηλώνονται επίσης με μια υπερβολική ταύτιση με τη μητέρα. Κατά συνέπεια, μπορούν να διαταράξουν την ψυχοσεξουαλική ανάπτυξη. Στον άνδρα, αυτή η ισχυρή ταύτιση με τη μητέρα καταλήγει σε μια ενίσχυση της εγγενούς αμφισεξουαλικότητας. Στη γυναίκα, η εχθρική ταύτιση με την μητέρα προκαλεί έντονες άμυνες ενάντια στη γυναικεία σεξουαλικότητα, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις λειτουργίες τεκνοποίησης .

β. Η άποψη του F. Dunbar

Ο F. Dunbar (1948, 1955) επιχείρησε να δημιουργήσει το προφίλ της ειδικής προσωπικότητας που ίσως προδιαθέτει στον σακχαρώδη διαβήτη: αυτό θα εμπεριείχε μια ψυχοσεξουαλική ανωριμότητα, μια τάση εξάρτησης και παθητικότητας που συχνά συνδέονται με κυρίαρχες στοματικές τάσεις.

γ. Οι ψυχοσωματικές αλληλεπιδράσεις κατά τους S. Nacht και M. Cohen

Αυτοί οι συγγραφείς εξετάζουν τις αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στον ψυχισμό κα σε αυτή την πάθηση. Όχι την ενδεχόμενη αιτία ψυχογένεσης αλλά τον τρόπο με τον οποίο, όπως οποιαδήποτε οργανική χρόνια ασθένεια, ο ασθενής βιώνει ψυχικά το κακό

που του συνέβη: τι παρατήρησαν κατά την διάρκεια της ανάλυσης μίας διαβητικής ασθενούς.

Σε αυτή την προοπτική, φαίνεται ότι το άτομο με νεανικό διαβήτη αισθάνεται την σχέση του με τον κόσμο και τους άλλους με ένα «διατροφικό» τρόπο. Η ανάγκη του για το αντικείμενο είναι εντονότερη από ότι σε άλλους. Όμως, για προσωπικούς του λόγους, το καλύτερο αντικείμενο για το οποίο είναι τόσο άπληστος, καθώς επενδύεται από μια έντονη επιθετικότητα, το αισθάνεται ως καταστρεπτικό αμέσως μόλις το καταπιεί. Επακολουθεί μια υπερβολική εξάρτηση από τον «Άλλον» ή από κάτι άλλο, όπως η ινσουλίνη ή η τροφή. Αυτή η εξάρτηση του προκαλεί πραγματικές διαταραχές, τον δηλητηριάζει – πέρα από τα πολύ στενά επιτρεπτά όρια – και, μέσω αυτής, η εσωτερική εικόνα γίνεται το κακό απορροφηθέν αντικείμενο. Αυτή η εξάρτηση από το αντικείμενο, αυτή η πείνα για το κακό αντικείμενο μπορούν να φτάσουν μέχρι το διαβητικό κώμα. Η εξάρτηση από το αντικείμενο αποσκοπεί στην ικανοποίηση της ανάγκης συγχώνευσης και της ανάγκης πλήρους κτήσης του αντικειμένου, που ο ασθενής ανευρίσκει λοιπόν χωρίς να αισθάνεται όλο το κακό που αυτό το αντικείμενο μπορεί να του προκαλέσει.

Οι S. Nacht και M. Cohen (1964) παρατήρησαν πώς βιώνει αυτή η ασθενής μέσα από την τροφική της νόσο την σχέση της με τον άλλο. Αν τον αισθάνεται σαν καλό, τα λόγια του και οι σιωπές του αφομοιώνονται ως καλή τροφή, που «κάνουν καλό». Στην αντίθετη περίπτωση, ότι μπορεί να της λέει ή να κάνει γίνεται «δηλητήριο», που επιφέρει μια κατάσταση υποκειμενικής και θυμικής δυσφορίας. Μια επέμβαση που γίνεται αποδεχτή μπορεί να σβήσει μια φυσική αίσθηση δίψας. Μια «κακή συνεδρία» μπορεί να προκαλέσει μια άτοπη βουλιμία για το κακό αντικείμενο.

Β. Κριτική άποψη

Όλα τα χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν και αφορούν την προσωπικότητα του διαβητικού ατόμου, επιβάλουν μια παρατήρηση: εμπεριέχουν μια αιτιολογική σημασία της νόσου ή συνιστούν το αποτέλεσμα της;

Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, μπορούμε να σκεφτούμε, όπως οι S. M. Dunn και J. R. Turtle (1981), ότι η έννοια της προσωπικότητας, ως ένα είδος ψυχολογικού πορτρέτου του ατόμου, πρέπει να ιδωθεί με προσοχή. Όταν διερωτώνται για την έννοια

της «διαβητικής προσωπικότητας», καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι «η κλινική ετερογένεια του διαβήτη συμπίπτει με την ετερογένεια των προσβεβλημένων ατόμων» και ότι «η αναζήτηση, μέσα στην προσωπικότητα των αιτιών, των στενών σχέσεων, των συνεπειών του διαβήτη, στηρίχτηκε σε μη παραγωγικά και άλυτα ερωτήματα».

Επί πλέον, η αιτιολογική σημασία αυτού του πορτρέτου θέτει προβλήματα από μεθοδολογική άποψη. Πράγματι, τα δεδομένα συλλέγονται αφού το άτομο προσβληθεί από την νόσο του διαβήτη. Γι' αυτό πηγαίνουμε προς την κατεύθυνση της δεύτερης ιδέας.

Αν εξετάσουμε τα δεδομένα από μια φαινομενολογική προοπτική, λαμβάνοντας υπόψη το βίωμα της νόσου, δεν πρέπει να εκπλαγούμε αν παρατηρήσουμε, όπως σημειώνει ο F. Alexander (1950), ψυχικές συγκρούσεις συνδεόμενες με την απορρόφηση της τροφής. Πράγματι, η θεραπεία της πάθησης του διαβήτη προϋποθέτει αυξημένη επιτήρηση στο επίπεδο της διατροφής, των στερήσεων, του ελέγχου της ποσότητας και της ποιότητας της τροφής, των ισορροπημένων γευμάτων. Φαινόμενα τα οποία ενεργοποιούν «τις ισχυρές τάσεις ενσωμάτωσης των επιθετικών στοματικών τάσεων».

Από ψυχοπαθολογική άποψη, μπορούμε να εκφράσουμε την ιδέα μιας παλινδρόμησης στο στοματικό στάδιο. Αυτό συμφωνεί με τις προτάσεις που διατυπώθηκαν από τους N. Guidot (1991) και C. Lesage (1988) ότι *«Ο διαβήτης έρχεται να επανενεργοποιήσει ορισμένα σημεία προσκόλλησης, να επιδεινώσει προηγούμενα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας (στοματική εξάρτηση, παλινδρομικές ή μαζοχιστικές τάσεις κλπ) και να τα καταστήσει έτσι προφανή. Με άλλα λόγια, ένα διαβητικό άτομο δεν γίνεται διαβητικό λόγω υπερβολικής στοματικότητας αλλά, αντίθετα, αυτή η στοματικότητα θα παροξυνθεί από τις αντιξοότητες της νόσου όταν πριν από την εκδήλωσή της ήταν συγκρουσιακή».*

Ακολουθεί η εμφάνιση φαντασιώσεων αναφορικά με αυτή την περίοδο ως «την ακατάπαυστη επιθυμία να φαγωθεί ή να τραφεί» ή ακόμα «υπερβολικές τάσεις να δέχεται ικανοποιήσεις από τις σχέσεις του με το περιβάλλον». Η ταύτιση με τη μητέρα έχει την έννοια μιας αναβίωσης του στοματικού σταδίου.

Όχι μόνο μπορούμε να υποθέσουμε την επανενεργοποίηση της στοματικής προσκόλλησης αλλά πρόκειται, κατά τη γνώμη μας, για μια ψυχική αναδιοργάνωση προς την κατεύθυνση που οργανώνονται και τα άλλα στάδια. Το άτομο είναι υπό την

κυριαρχία της στοματικότητας όπως δείχνει η ψυχοσεξουαλική ανωριμότητα που διαπίστωσε ο F. Dunbar (1948, 1955), δηλαδή στον άνδρα η ενίσχυση της εγγενούς αμφισεξουαλικότητας ή ακόμα οι έντονες άμυνες ενάντια στη γυναικεία σεξουαλικότητα, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις λειτουργίες τεκνοποίησης.

Συνηγορούν με αυτές τις ιδέες οι ψυχικές άμυνες που παρατηρούνται κατά το σχιζοπαρανοϊκό στοματικό στάδιο δηλαδή το διαχωρισμό ανάμεσα στο καλό και το κακό αντικείμενο στην βρεφική ηλικία. Πρόκειται στην προκειμένη περίπτωση για το καλό ή κακό αντικείμενο τροφή όπως το περιγράφουν οι S. Nacht και M. Cohen(1964).

5. Οι εμπλεκόμενες ψυχικές δομές

Ορισμένοι συγγραφείς επιχειρούν να αποσαφηνίσουν την προσωπικότητα του διαβητικού, όχι στο επίπεδο των ειδικών χαρακτηριστικών αλλά μάλλον στη βάση ενός κλασικού νοσογραφικού εντοπισμού, που αντιπαραθέτει τη νεύρωση και τη ψύχωση.

Α. Η ψυχική οργάνωση των διαβητικών: οι μη διανοητικοποιημένες νευρώσεις

Ο C. Dejours (1977, 1979, 1980) που αναφέρεται στις εργασίες της Ψυχοσωματικής Σχολής του Παρισιού, υπενθυμίζει ότι η μελέτη της νοητικής λειτουργίας των ασθενών που έχουν προσβληθεί από χρόνιες σωματικές παθήσεις κατέστησε προφανείς σημαντικές διαφορές σε σχέση με εκείνη των νευρωτικών και των ψυχωτικών. Κατά τη γνώμη του εντάσσεται στο πλαίσιο των «*μη διανοητικοποιημένων*» νευρώσεων. Ο σακχαρώδης διαβήτης αντιστοιχεί σε μία «*άμυνα του Εγώ που έχει τη ρίζα της στις ίδιες τις βιολογικές άμυνες, η οποία ενεργοποιείται στο παρόν για αγώνα για την επιβίωση και έχει την αφετηρία της στη νεογνική περίοδο*». Ο C. Dejours ορίζει: «*η άμεση μετάφραση του άγχους φαίνεται να είναι πάνω από όλα οργανική*» *μέσα από ένα «κανάλι που είναι ανοιχτό μέσα στο σώμα για την διοχέτευση της ψυχικής ενέργειας*». Μέσα από την ίδια οπτική, κατά την MacDougall, στον ψυχικό κίνδυνο που δεν απεικονίζεται, το σώμα αντιδρά σα να επρόκειτο για μια υπογλυκαιμική απειλή. Υπενθυμίζουμε ότι η συγγραφέας παρομοιάζει την σωματική βλάβη με την ψύχωση.

Β. Η ψυχοσωματική ισορροπία του διαβήτη

Η εργασία της R. Debray εγγράφεται μέσα στην ψυχοσωματική προοπτική του P. Marty. Η R. Debray (2002, p. 61) υπενθυμίζει ότι τα άτομα χαρακτηρίζονται ως ψυχοσωματικά και όχι η ασθένεια. Στα άτομα με «*ψυχοσωματική λειτουργία*» το σωματικό πρόβλημα λειτουργεί ως αμυντικός μηχανισμός προστασίας από την ψυχική ασθένεια. Η R. Debray αναφέρει ότι η σωματική έκφραση (σωματοποίηση), όποια και αν είναι η φύση ή ο τρόπος εκδήλωσης της, συμμετέχει στην ισορροπία της γενικής ψυχοσωματικής οικονομίας, συμπεριλαμβάνοντας τον χαρακτήρα, τη συμπεριφορά και τις ενέργειες του ατόμου. Αφού η R. Debray είδε 20 άτομα επιχείρησε να αποδείξει μια σχέση ανάμεσα στην κατάσταση της νόσου τους και την νοητική τους οργάνωση. Έγινε φανερό, μετά από αυτές τις έρευνες, ότι όσοι έχουν έναν καλά ισορροπημένο διαβήτη φαίνεται να κατατάσσονται μεταξύ των πιο εξελιγμένων διανοητικών οργανώσεων: νευρώσεις καλά, αρκετά καλά ή μετρίως καλά διανοητικοποιημένες και ότι αντίθετα, τα άτομα που έχουν ένα διαρκώς μη ισορροπημένο διαβήτη με συχνά σοβαρά επεισόδια υπό ή υπεργλυκαιμίας, παρουσιάζουν μη διανοητικοποιημένες νευρώσεις.

Στην ίδια προοπτική, ο P. Kissel et al (1968) παρατηρούν «τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά των ασταθών διαβητικών» σε έναν πληθυσμό 39 ατόμων εκ των οποίων 14 ασθενείς έχουν χαρακτηριστεί ασταθείς (ο όρος αυτός σημαίνει ότι παρά την ενδεικνυόμενη θεραπεία που ακολουθούν, οι διαβητικοί παρουσιάζουν σημαντικές γλυκαιμικές μεταβολές) και 15 διαβητικοί ασθενείς ονομάζονται σταθεροί. Αυτός ο διαχωρισμός γίνεται μέσω ψυχολογικών ερευνών όπως η συνομιλία, το Rorschach και το M.M.P.I.

Η συνομιλία δείχνει ότι οι ασταθείς διαβητικοί διαφοροποιούνται από τους σταθερούς διαβητικούς λόγω μιας ψυχολογικής ισορροπίας που διαταράσσεται συστηματικά. Αυτή η ανισορροπία ανάγεται στην παιδική ηλικία, και γενικά σε μία κακή σχέση με τους γονείς, που παρεμποδίζει τη φυσική εξέλιξη της εξάρτησης του παιδιού στην παιδική ηλικία προς την κατάκτηση της ανεξαρτησίας του η οποία αντιστοιχεί σε κάθε ηλικία και καταλήγει στην απόλυτη ανεξαρτησία στην ενήλικη ηλικία. Ο ενήλικας που μερικές φορές ο διαβήτης του ξεκινά ύστερα από μια ιδιαίτερα έντονη σύγκρουση, γνωρίζει συχνά τη σχέση που συνδέει την εξελικτική πορεία της νόσου του και τα

προσωπικά του προβλήματα, αλλά αυτά εμφανίζονται πολλαπλά ή μάλλον πολλαπλασιασμένα, διότι ο ασταθής διαβητικός, που υποφέρει για την αδύναμη προσωπικότητά του, είναι πάνω από όλα αγχοτικό. Να σημειώσουμε ωστόσο ότι δε διευκρινίζεται τίποτα για την έννοια που καλύπτει η ψυχολογική ισορροπία. Το πρωτόκολλο του Rorschach επιβεβαιώνει λοιπόν ορισμένα βασικά σημεία της συνομιλίας: συχνότητα της σύγκρουσης με τους γονείς και ιδιαίτερα η προσκόλληση στη μητέρα, συναισθηματική ανωριμότητα, αναποφασιστικότητα, άγχος. Στο M.M.P.I. εμφανίζεται η συχνότητα των παθολογικών διαταραχών (χωρίς να διευκρινίζεται ποιων) που είναι μεγαλύτερη στους ασταθείς διαβητικούς από όσο στους σταθερούς.

Τι να σκεφτούμε για αυτή την ανάλυση υπό το φως των θεωρήσεών μας; Δεν είναι ο διαβήτης που, όταν αποδεικνύεται μη ισορροπημένος, προκαλεί μια αποδιοργάνωση, μια ανισορροπία στα ψυχικό επίπεδο του πάσχοντος ατόμου κατατάσσοντάς το, έτσι στην κατηγορία των μη διανοητικοποιημένων οργανώσεων; Αντίστροφα, όταν η νόσος είναι σχετικά οροθετημένη, δεν διαταράσσει υπερβολικά την ψυχική οργάνωση προσδίδοντάς της τότε μια όψη πλήρως διανοητικοποιημένη.

Στον αντίποδα, ο C. Paulet ορίζει ότι μια βιολογική ισορροπία του σακχαρώδους διαβήτη δεν αντιστοιχεί υποχρεωτικά (και μάλιστα φαίνεται να απέχει πολύ) σε μια εξίσου ικανοποιητική «ψυχική ισορροπία» του διαβητικού ατόμου. Ο συγγραφέας υπογραμμίζει τον παραλληλισμό που υπάρχει στις περιπτώσεις των σακχαρωδών διαβητών και την άκρα αβεβαιότητα της ψυχικής οικονομίας των εν λόγω διαβητικών ατόμων, παραλληλισμό που θα μπορούσε να προϋποθέτει μια συνολική διαταραχή της ψυχοσωματικής οικονομίας.

Γ. Η αμφισβήτηση της αδυναμίας διανοητικοποίησης

Ο C. Lesage (1988) δε φαίνεται να συμφωνεί με την έννοια μιας ιδιαίτερης και υποχρεωτικής ψυχοσωματικής προσωπικότητας όπως αυτή περιγράφτηκε από την Ψυχοσωματική Σχολή του Παρισιού και πρώτα πρώτα με την «αδυναμία διανοητικοποίησης». Διότι αν και σε ορισμένους ασθενείς οι χαρακτηριολογικοί αμυντικοί μηχανισμοί και συμπεριφορικοί αμυντικοί μηχανισμοί φαίνεται να υπερισχύουν των ψυχικών. Σε άλλους υπάρχει ένας πλούτος φαντασίωσης και

διασυνδετικής σκέψης, παραδρομές και μια ονειρική ζωή, προσβάσιμα γεννήματα ενός πολύ δραστήριου ασυνείδητου. Αυτό το γεγονός που δεν μπορεί να παρακαμφθεί, ο P. Marty et al (1963) προσπάθησαν να το εντάξουν στη θεωρία τους μιλώντας για ένα «νευρωτικό ή ψυχωτικό τμήμα περισσότερο ή λιγότερο εκτεταμένο».

Ορισμένοι ασθενείς παρουσιάζουν πράγματι μία φαντασιακή ένδεια, μια προσκόλληση στο πραγματικό με μια ολόκληρη πλευρά «κανόνων» και χαρακτηριολογικούς αμυντικούς μηχανισμούς και συμπεριφορικούς αμυντικούς μηχανισμούς. Ειδικότερα για δύο ασθενείς στους οποίους ο διαβήτης είχε μόλις εντοπιστεί, προκύπτει ένα είδος αδυναμίας των ψυχικών μηχανισμών: σε μία ασθενή, ο διαβήτης εμφανίζεται σε μια στιγμή της ζωής της όπου τα όνειρα και οι διανοητικές παραγωγές φαίνεται να έχουν εξαφανιστεί και αντικατασταθεί από μια υπερδραστηριότητα. Όμως, η συνομιλία επέτρεψε την «επανενεργοποίηση» της διανοητικής λειτουργίας και των συναισθημάτων. Να πρόκειται για ένα επεισόδιο «απόλυτης κατάθλιψης» που εξηγεί την έλευση της παθολογίας; Μάλλον φαίνεται να πρόκειται για μια ψυχική κατάπτωση, αντίδραση στον ψυχικό τραυματισμό που δημιουργεί η νόσος.

Φαίνεται ότι αυτή η εκ πρώτης όψεως «εγχειρηματική» πλευρά μπορεί στην πραγματικότητα να κρύβει ένα περιορισμένο διανοητικό επίπεδο και κυρίως μια απόπειρα αποφυγής ή εκλογίκευσης, απάρνησης απέναντι στις φορτωμένες με άγχος παραστάσεις. Πολλοί ασθενείς επιμένουν σε αυτή την πλευρά απαραίτητης αποστασιοποίησης («δεν πρέπει να το σκέφτομαι»), πρόκειται εδώ λοιπόν όχι για ένα εγχειρηματικό κενό από έλλειψη αλλά για μηχανισμούς άμυνας, διανοητικής αναστολής (λίγο ως πολύ αποτελεσματικών).

Πράγματι, σε πολλούς ασθενείς, εμφανίζεται αρχικά μια τυπική εγχειρηματική λειτουργία, αλλά ανακαλύπτουμε, μετά την εγκατάσταση της σχέσης με την ασθένεια, την εμφάνιση μιας φανταστικής ζωής και την έκφραση συναισθημάτων. Αυτή η φαινομενική ένδεια μπορεί να εξηγηθεί κατ' αρχήν από την έκπληξη των ασθενών μπροστά σε μια προσέγγιση πολύ διαφορετική από εκείνη που έχουν συνηθίσει σε ένα ιατρείο· διότι ο διαβήτης απαιτεί την ανάπτυξη εγχειρηματικών (συγκεκριμένων) συμπεριφορών, ο «καλός διαβητικός» όπως περιγράφεται στο μάθημα αγωγής είναι ένα άτομο που λειτουργεί με ένα προφανή εγχειρηματικό τρόπο. Και άρα η παρατήρηση μιας

ψυχοσωματικής προσωπικότητας, αν μπορούμε πράγματι να τη συναντήσουμε, φαίνεται σε άλλες περιπτώσεις ένα κατασκεύασμα, που προκύπτει από τον τρόπο έρευνας.

Δ. Η ποικιλία των εμπλεκόμενων ψυχικών οργανώσεων

Ο C. Paulet δε βρίσκει προσωπικότητα πολύ ιδιαίτερη ή πολύ παθολογική, εμφανίζονται, ωστόσο, μερικές γενικές τάσεις: ένας κακός συγκινησιακός έλεγχος, επιθετικά αιτήματα (έτερο ή αυτοεπιθετικά), σωματικοί προβληματισμοί, ένα άγχος για την ασθένεια, το θάνατο, καθώς και μια ανάγκη επιβεβαίωσης και υποστήριξης.

Κατά τον ίδιο τρόπο, ο N. Guidot (1991) συνειδητοποιεί ότι η προσωπικότητα των διαβητικών ατόμων εμφανίζεται πολύ ετερογενής. Τα συχνότερα αντιληπτά ψυχικά συμπτώματα συνίστανται σε αγχο-καταθλιπτικές εκδηλώσεις, που φαίνεται άλλοτε να προϋπάρχουν και άλλοτε να οφείλονται στην ασθένεια, ενώ η διάκριση των δύο αυτών σχημάτων αποδεικνύεται συχνά δύσκολη. Η ένταση του άγχους αποδεικνύεται κάποιες φορές μαζική, ιδιαίτερα κατά τα επεισόδια διαβητικού κώματος, όπου ο ασθενής την αισθάνεται σαν μια «ανησυχητική περίεργη κατάσταση». Εντοπίζονται μερικές φορές μηχανισμοί με διαστάσεις φόβου, καθώς και συμπεριφορές παλίνδρομης αναστολής. Σε ορισμένες περιπτώσεις, κυριαρχούν η παρορμητικότητα και η εκδραμάτιση. Αυτά τα συμπτώματα προστίθενται σε ποικίλες διανοητικές λειτουργίες, που θυμίζουν για ορισμένους, μια νεύρωση χαρακτήρα ή συμπεριφοράς αλλά και για άλλους, νευρωτικές οργανώσεις τύπου υστερίας ή ιδεοληπτική οργάνωση με εμμονές. Δεν σημειώθηκε περίπτωση ψύχωσης.

Ορισμένες συμπεριφορές που εμπεριέχουν τάσεις εγκατάλειψης ή αυτοκτονίας μπορεί να προκαλούν το ερώτημα για μια δόμηση τύπου οριακής κατάστασης. Έτσι, καμιά συγκεκριμένη και ειδική δομική διάγνωση δεν συμβαδίζει με την προσωπικότητα του διαβητικού ατόμου. Η μη αναστρέψιμη σωματική βλάβη επανενεργοποιεί ορισμένα σταθερά σημεία προσκόλλησης και επιδεινώνει δυνητικά τα παθολογικά χαρακτηριστικά των οποίων ο αιτιολογικός ρόλος στην εμφάνιση της ασθένειας δεν έχει ακόμα διευκρινιστεί.

Αυτές οι ποικίλες νοητικές λειτουργίες εμπλέκουν μια ολόκληρη σειρά νευρωτικών αμυνών (απώθηση, μετατόπιση και συμπύκνωση ή απάρνηση, εκλογίκευση,

μερικές φορές μετουσίωση...) με μια παλινδρόμηση, μια διφορούμενη κατάσταση... στο ενορμητικό επίπεδο· αλλά και πιο αρχαϊκές άμυνες (άρνηση, προβολή με ερμηνεία), καθώς και αμυντικοί μηχανισμοί και συμπεριφορικοί αμυντικοί μηχανισμοί.

Ορισμένοι ασθενείς αντιδρούν στις συγκρουσιακές καταστάσεις με μια ψυχική συμπτωματολογία (η οποία αποδιοργανώνει δευτερογενώς τον διαβήτη). Ενώ άλλοι αντιδρούν σωματικά σε κάθε τραυματισμό με διαβητικό κώμα, μια επιπλοκή του διαβήτη ή μια διαφορετική παθολογία, χωρίς να εμφανιστεί συναίσθημα ή ψυχικό σύμπτωμα. Άλλοι ασθενείς, τέλος, απαντούν στις καταστάσεις άγχους είτε ψυχολογικά, για παράδειγμα, με κατάθλιψη είτε οργανικά, με εναλλασσόμενο τρόπο. Όλα συμβαίνουν σαν να μπορούσαν, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα ψυχοσωματικά συμπτώματα να αντικαταστήσουν τις νοητικές αντιδράσεις και να τους επιτρέψουν να μην εκδηλωθούν. Βλέπουμε έτσι πόσοι διαφορετικοί τρόποι ψυχικής λειτουργίας υπάρχουν στον πληθυσμό των ατόμων με διαβήτη. Φαίνεται λοιπόν πιο σωστό να προσεγγίσουμε τον τρόπο με τον οποίο ο διαβήτης εγγράφεται στην ψυχική οικονομία και κατά μείζονα λόγο τις επιπτώσεις του τελευταίου στην ψυχική οικονομία.

Φαίνεται πιθανό ότι το άγχος παίζει ένα ρόλο στην αιτιολογία και την εξέλιξη της νόσου από φυσιολογική και ψυχολογική άποψη. Πρέπει όμως να μην είμαστε κατηγορηματικοί, όπως ακριβώς οι C. Lesage (1988) και N. Guidot (1991), σε αυτό τον ισχυρισμό. Πράγματι, πιστεύουμε ότι πρόκειται σε ορισμένες περιπτώσεις για μια δευτερογενή απόδοση νοήματος, μια εκ των υστέρων δομή που δίνει νόημα στα γεγονότα μετά την εκδήλωση της ασθένειας.

Με αυτή την οπτική, το αγχοτικό γεγονός αποτελεί ένα σημείο από όπου ξεκινά η ιστορία του ατόμου. Επιπλέον, ο τραυματισμός που προβάλλεται μπορεί να καλύπτει άλλα, λιγότερο σημαίνοντα γεγονότα που παίζουν όμως ένα μη αμελητέο ρόλο στην αιτιολογία της πάθησης. Σε κάθε περίπτωση, ο τραυματισμός φαίνεται έντονα συνδεδεμένος με την προβληματική του ατόμου και ενσωματώνεται στην εικόνα που έχει για την ασθένειά του.

Το δεύτερο σκέλος αυτής της μελέτης ασχολήθηκε με την προσωπικότητα του διαβητικού. Τα ειδικά χαρακτηριστικά της αφορούν στις επιθετικές στοματικές τάσεις, στην ψυχοσεξουαλική ανωριμότητα, και στην εξάρτηση. Βρισκόμαστε εδώ μπροστά σε μια παλινδρομικότητα στο στοματικό στάδιο που συνοδεύεται από την επανεμφάνιση

των φαντασιώσεων και την δημιουργία μηχανισμών άμυνας που συνδέονται με αυτό το στάδιο.

Από την άποψη της ψυχικής οργάνωσης, φαίνεται ότι τα διαβητικά άτομα εγγράφονται, κατά τον C. Dejours (1977, 1979), στο πλαίσιο των μη διανοητικοποιημένων νευρώσεων, ενώ προβάλλεται ο παραλληλισμός ανάμεσα στην αποδιοργάνωση του διαβήτη και μη διανοητικοποιημένες νευρώσεις. Αντίθετα, η ισορροπία της νόσου συνοδεύεται από μια ψυχική κατάσταση σχετικά καλά διανοητικοποιημένη. Αλλά μήπως είναι η νόσος που απαιτεί τόσο ελάχιστα επεξεργασμένες άμυνες;

Οι εν λόγω ψυχικές δομές δεν μπορούν να αναχθούν σε αυτό το πλαίσιο διότι προβάλλονται όλες οι ψυχικές δομές, είτε πρόκειται για νευρώσεις, για ψυχώσεις ή ακόμα και οριακές καταστάσεις.

6. Θεωρητικές προσεγγίσεις για την έννοια *της υπεραξίας*

Η ποιοτική ανάλυση των δεδομένων της έρευνας μας παραπέμπει στις θεωρητικές έννοιες της υπεραξίας και της σωματικής μεταβίβασης όπως έχουν ορισθεί από τον J. Chemouni (1984, 1995). Έπειτα θα αναλύσουμε την έννοια της ψυχικής αναδιοργάνωσης ως συνέπεια του ινσουλίνο-εξαρτώμενου διαβήτη. Η ψυχική αναδιοργάνωση θα αναλυθεί σύμφωνα με δύο συνιστώσες. Η πρώτη συνιστώσα θα αφορά τη ψυχική οικονομία στο μέτρο που η ναρκισσιστική επικέντρωση θα λειτουργεί ανασταλτικά για τις ενορμητικές επενδύσεις αντικειμένου. Η δεύτερη συνιστώσα θα αφορά την ψυχική αναδιοργάνωση ναρκισσιστικού τύπου, ψυχωσικού τύπου ή λειτουργικού τύπου.

Α. Η έννοια της υπεραξίας

Η ψυχοσωματική κλινική μας τοποθετεί συνεχώς μπροστά στην αξία του συμπτώματος πέρα από την αιτιολογία του. Μας καλεί να αποδώσουμε ένα νόημα το οποίο εγγράφεται στην ψυχική οργάνωση του ατόμου. Προτείνουμε τον όρο *της υπεραξίας* του σωματικού συμπτώματος που εισήγαγε ο J. Chemouni 91984, 1995). Εξ' ορισμού αυτό το νόημα προκύπτει από την αξία του σωματικού συμπτώματος που

προσδίδει το ίδιο το άτομο και δεν συνδέεται με την αιτιολογία του συμπτώματος. Είτε το σύμπτωμα έχει ψυχικά αίτια, είτε συμβαίνει μετά από μία ευαλωτότητα ή ψυχική αποδιοργάνωση είτε η αιτιολογία του είναι αποκλειστικά γενετική ή βιολογική, το σωματικό σύμπτωμα αποκτά πάντα ένα νόημα. Από την άλλη, κανένα νόημα δεν είναι εκ προοιμίου συνδεδεμένο με το σύμπτωμα. Για τον λόγο αυτό, ο J. Chemouni περιγράφει το νόημα που προσδίδει στο σωματικό σύμπτωμα επιπλέον αξία με τον όρο *υπεραξία*. Σίγουρα *η υπεραξία* κινητοποιεί σημαντικά την ψυχική οικονομία του ατόμου. Το νόημα που προκύπτει από *την υπεραξία* εμφανίζεται δια μέσου του λόγου του αντικειμένου. Επίσης, *το νόημα της υπεραξίας* δεν εμφανίζεται μόνο από το λόγο του ατόμου αλλά και από τη στάση που κρατά το άτομο απέναντι στην ασθένεια του.

Ο όρος της υπεραξίας που προσάπτει το άτομο στο σωματικό σύμπτωμα προκύπτει από τα παιδικά βιώματα και την παρούσα σωματική αποδιοργάνωση. *Η έννοια της υπεραξίας* δημιουργείται μέσω της σωματικής μεταβίβασης η οποία θα αναλυθεί παρακάτω.

Β. Η σωματική μεταβίβαση

Η σημασία της σωματικής αποδιοργάνωσης και τα συναισθήματα που δημιουργούνται πηγάζουν από τη νοητική οργάνωση του ατόμου. Ο J. Chemouni ορίζει ως *σωματική μεταβίβαση* την έκφραση της υπεραξίας που ενσωματώνεται στην προσωπική ιστορία του ατόμου. *Η σωματική μεταβίβαση* χαρακτηρίζει το ψυχικό νόημα που προκύπτει από το παρελθόν, και είναι παρόν στο ψυχικό σύμπτωμα του ατόμου:

-η υπεραξία προκύπτει από την μετατόπιση ασυνείδητων συναισθημάτων στην σωματική διαταραχή.

-το σωματικό σύμπτωμα προσφέρει μέσα από την ιδιότητα του επιτρέπει την μεταφορά και την πραγμάτωση ασυνείδητων επιθυμιών και αγωνιών

-όπως και η μεταβίβαση στην ψυχανάλυση, έτσι και η υπεραξία προκαλείται από μία παρούσα κατάσταση.

-η κατανόηση, η ερμηνεία, η μεταβίβαση συνδέονται στο ασυνείδητο του ατόμου με την εμφάνιση μίας καινούριας σωματικής προσβολής. Με αυτόν τον τρόπο κατανοούμε ότι δεν έχουμε να κάνουμε με τη σωματική μεταβίβαση όπως νοείται

στην ψυχανάλυση. Στην περίπτωση της ασθένειας, η μεταβιβαστική σχέση επιδρά στο σώμα και συνδέεται με τη σχέση που είχε το άτομο με το σώμα του στην παιδική ηλικία.

Η *σωματική μεταβίβαση* έχει ως αποτέλεσμα την ψυχική αναδιοργάνωση του ατόμου. Η ψυχική αναδιοργάνωση εξαρτάται από την προϋπάρχουσα ψυχική δομή του ατόμου ανάλογα με τον τρόπο λειτουργίας του ατόμου.

Γ. Η ψυχική αναδιοργάνωση

Η διαβητική ασθένεια από τα συναισθήματα τα οποία εκλύονται δημιουργεί μία σχάση στη ψυχική οργάνωση υποχρεώνοντας έτσι την ψυχή να κινητοποιηθεί. Με τον τρόπο αυτό θεωρούμε ότι *η υπεραξία* προκύπτει από την ανάγκη της ψυχής να δώσει νόημα με σκοπό να επαναπροσδιοριστεί η ψυχολογική ισορροπία. Εξάλλου, εάν *η υπεραξία* εγγράφεται στην ψυχική οργάνωση τη στιγμή της εκδήλωσης της ασθένειας, επηρεάζει τη ψυχική λειτουργία. Εν τέλει, είναι δύσκολο να διακρίνουμε αν *η υπεραξία* προηγείται της ψυχικής αναδιοργάνωσης και το αμφίδρομο. Τα δύο φαινόμενα, δηλαδή *της υπεραξίας* και της ψυχικής αναδιοργάνωσης εμπλέκονται σε σημείο που είναι αδύνατο να τις διαχωρίσουμε.

Δ. Παλινδρόμηση της λίμπιντο στο Εγώ

Η διαβητική ασθένεια δημιουργεί μία ναρκισσιστική πληγή η οποία οδηγεί σε μία παλινδρόμηση της λίμπιντο πάνω στο Εγώ. Ο S. Freud περιέγραψε το φαινόμενο αυτό και αναρωτήθηκε για τις λιβιδινικές συνέπειες της οργανικής ασθένειας. « Είναι παγκοσμίως γνωστό ότι το άτομο που προσβάλλεται από οργανικό πόνο και ασθένεια, εγκαταλείπει το ενδιαφέρον του για τα πράγματα του εξωτερικού κόσμου αν και ωστόσο αυτά δεν σχετίζονται με την ψυχική του οδύνη. Μία πιο συγκεκριμένη παρατήρηση μας δείχνει ότι αντλεί το λιβιδινικό του ενδιαφέρον από τα αντικείμενα αγάπης, τα οποία παύει να αγαπά όσο καιρό υποφέρει. Θεωρούμε λοιπόν, ότι στο λιβιδινικό επίπεδο ο ασθενής αποσύρει τις λιβιδινικές επενδύσεις πάνω στο Εγώ, για να τις τοποθετήσει εκ νέου μετά την ίαση» (Freud, S., 1914, σελ. 88-89). Σύμφωνα με αυτό το απόσπασμα, η

λίμπιντο του Εγώ φαίνεται να συμμετέχει στην αυτοσυντήρηση του ατόμου τόσο σε ψυχικό όσο και σε σωματικό επίπεδο στην περίπτωση της σωματικής ασθένειας.

7. Θεωρητικές υποθέσεις της έρευνας

Σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας είναι να εξετάσουμε ποσοτικά τις παρακάτω υποθέσεις:

• **Υπόθεση 1 :** Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη θα έχουν χειρότερη επίδοση σε όλες τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.σε σύγκριση με τους φυσιολογικούς εφήβους. (Υποκλίμακες της «Αυτοεκτίμησης», «των Στάσεων απέναντι στην οικογένεια», «της Ικανότητας και Προσαρμοστικότητας», «της Αυτοπεποίθησης», «των Στάσεων απέναντι στην σεξουαλικότητα», «του Αλτρουισμού» και «του Εγωισμού»).

• **Υπόθεση 2 :** Όσον αφορά το φύλο, τα κορίτσια με νεανικό διαβήτη θα έχουν χειρότερη εικόνα για τον εαυτό τους όπως θα προκύψει από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. συγκριτικά με τα αγόρια και συγκριτικά με τα κορίτσια δίχως διαβήτη. (Υποκλίμακες της «Αυτοεκτίμησης», «των Στάσεων απέναντι στην οικογένεια», «της Ικανότητας και Προσαρμοστικότητας», «της Αυτοπεποίθησης», «των Στάσεων απέναντι στην σεξουαλικότητα», «του Αλτρουισμού» και «του Εγωισμού»).

• **Υπόθεση 3 :** Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη, που βρίσκονται στην όψιμη εφηβεία θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους από τους εφήβους που βρίσκονται στην προεφηβεία καθώς και από εκείνους που βρίσκονται στην κυρίως εφηβεία. Η υπόθεση θα επαληθευτεί και για την ομάδα ελέγχου.

• **Υπόθεση 4 :** Οι έφηβοι που έχουν ως μόνιμη κατοικία την Αθήνα θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους όπως θα προκύψει από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. σε σύγκριση με τους εφήβους που ζουν στην επαρχία.
(Υποκλίμακες της «Αυτοεκτίμησης», «των Στάσεων απέναντι στην οικογένεια», «της Ικανότητας και Προσαρμοστικότητας», «της

Αυτοπεποίθησης», «των Στάσεων απέναντι στην σεξουαλικότητα», «του Αλτρουισμού» και «του Εγωισμού»).

• **Υπόθεση 5** : Όσα περισσότερα χρόνια διαβήτη έχει ο έφηβος, τόσο θα βελτιώνεται η εικόνα για τον εαυτό του. Η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά μόνο την ομάδα διαβήτη.

• **Υπόθεση 6** : Αναφορικά με την διάρκεια της ασθένειας του διαβήτη τα κορίτσια θα έχουν χειρότερη εικόνα για τον εαυτό τους. Η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά μόνο την ομάδα διαβήτη.

• **Υπόθεση 7** : Οι έφηβοι οι οποίοι εμφάνισαν τον διαβήτη στην βρεφική και νηπιακή ηλικία θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους από τους εφήβους που εμφάνισαν τον διαβήτη στην παιδική και στην εφηβική ηλικία. Η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά μόνο την ομάδα διαβήτη.

• **Υπόθεση 8** : Οι έφηβοι οι οποίοι εμφάνισαν τον διαβήτη στην βρεφική και νηπιακή ηλικία θα έχουν καλύτερη γλυκαιμική ρύθμιση από τους εφήβους που εμφάνισαν τον διαβήτη στην παιδική και στην εφηβική ηλικία, όπως προκύπτει από τον ετήσιο μέσο όρο γλυκοζυλιωμένης (HbA1c).

Επίσης, σκοπός της έρευνας είναι να ελέγξουμε ποιοτικά τις εξής υποθέσεις:

Από την στιγμή της εμφάνισης του, ο νεανικός διαβήτης λαμβάνει νόημα στην ψυχοσυναισθηματική οικονομία του ατόμου και παίζει σημαντικό, ενεργό ρόλο στην εξέλιξη της σχέσης του ατόμου με τον εαυτό του και το σώμα του. Έτσι θέτουμε τις εξής υποθέσεις:

- **Υπόθεση 1:** Η υπεραξία της σωματικής αποδιοργάνωσης αποτελείται από συναισθήματα, ασυνείδητες αναπαραστάσεις και αμυντικούς μηχανισμούς και οδηγεί σε ψυχική αναδιοργάνωση.

- **Υπόθεση 2:** Ο χειρισμός του διαβήτη (θεραπεία, ενέσεις ινσουλίνης, διατροφή, αυτοέλεγχος), η εμφάνιση αδιαθεσίας (υπογλυκαιμία, υπεργλυκαιμία, διαβητικό κώμα) συσχετίζονται με το παρόν βίωμα της ασθένειας και την εμφάνιση ασυνείδητων επιθυμιών και αγωνιών.
- **Υπόθεση 3:** Η ναρκισσιστική επικέντρωση επιδρά στην εικόνα σώματος και στην αναπαράσταση του ατόμου για τον εαυτό του.
- **Υπόθεση 4:** Η ναρκισσιστική επικέντρωση δυσκολεύει τη σταθερότητα των σεξουαλικών ταυτίσεων και την επιλογή αντικειμένου.
- **Υπόθεση 5:** Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη θα παρουσιάζουν διατροφικά διαταραγμένες συμπεριφορές όπως υποδοσολογία ή παράλειψη ινσουλίνης, κατανάλωση τροφής κρυφά από τους γονείς, εμετός, λιγοφαγία, βουλιμικά επεισόδια.

Στο επόμενο κεφάλαιο ακολουθεί η περιγραφή της μεθόδου που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα.

«Η ζωή του ανθρώπου δεν είναι τόσο ο ανταγωνισμός προς τον εξωτερικό, φυσικό ή κοινωνικό κόσμο, όσο ο ανταγωνισμός των δυνάμεων που αντιμάχονται μέσα του σαν δαίμονες.» Γκαίτε, Φάουστ.

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

VIII. ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. Περιγραφή δείγματος

Η παρούσα έρευνα διεξήχθη από τον Νοέμβριο 2003 μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2006. Στην έρευνα συμμετείχαν δύο διαφορετικές ομάδες ατόμων.

Στην ομάδα διαβήτη συμμετείχαν 104 έφηβοι με νεανικό διαβήτη, 52 κορίτσια και 52 αγόρια. (πίνακες 1 και 2, γράφημα 1). Η μέση ηλικία για την ομάδα διαβήτη ήταν τα 16,1 χρόνια με τυπική απόκλιση 3,2. (πίνακας 4, γράφημα 3). Από τους εφήβους με διαβήτη, 28 βρίσκονταν στο στάδιο της προεφηβείας (11-13 ετών), 46 στο στάδιο της κυρίως εφηβείας (14-18 ετών) και 30 στο στάδιο της όψιμης εφηβείας (19-21 ετών) (πίνακας 5, γράφημα 4). Από τους εφήβους με διαβήτη, 59 άτομα είχαν ως μόνιμη κατοικία την Αθήνα και 45 κατοικούσαν εκτός Αθηνών. (πίνακες 1 και 3, γράφημα 2).

Στην ομάδα ελέγχου συμμετείχαν 146 έφηβοι χωρίς νεανικό διαβήτη, 73 αγόρια και 73 κορίτσια. (πίνακες 1 και 2, γράφημα 1). Η μέση ηλικία για την ομάδα ελέγχου ήταν τα 16,6 χρόνια με τυπική απόκλιση 3. (πίνακας 4, γράφημα 3). Από τους εφήβους χωρίς διαβήτη, 26 βρίσκονταν στο στάδιο της προεφηβείας (11-13 ετών), 76 στο στάδιο της κυρίως εφηβείας (14-18 ετών) και 44 στο στάδιο της όψιμης εφηβείας (19-21 ετών) (πίνακας 5, γράφημα 4). Όσον αφορά τη μόνιμη κατοικία τους, 102 από τους εφήβους χωρίς νεανικό διαβήτη κατοικούσαν στην Αθήνα και 44 εκτός Αθηνών. (πίνακες 1 και 3, γράφημα 2).

Η μέση διάρκεια του διαβήτη ήταν τα 7,8 χρόνια με τυπική απόκλιση 3,9. (πίνακες 9 και 10). Από τους εφήβους με διαβήτη 29 εμφάνισαν την ασθένεια στην βρεφική και νηπιακή ηλικία (0-5 ετών), 45 στην παιδική ηλικία (6-10 ετών) και 30 στην εφηβική ηλικία (12-21 ετών) (πίνακας 6 και γράφημα 4). Το μεγαλύτερο ποσοστό των εφήβων όσον αφορά τα αγόρια και τα κορίτσια έχει εμφανίσει τον διαβήτη στην παιδική ηλικία (πίνακες 7, 8 , γραφήματα 1, 2).

2. Επιλογή του δείγματος /Δειγματοληπτικό πλαίσιο

Η επιλογή των ατόμων που θα συμμετείχαν στην έρευνα είτε προέρχονταν από την ομάδα διαβήτη είτε στην ομάδα ελέγχου έγινε τυχαία και η συμμετοχή τους σε αυτήν ήταν εθελοντική.

Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη προέρχονταν από το ιατρείο του κ. Χ. Μπαρτσόκα της Παιδιατρικής Ιδιωτικής Κλινικής «Μητέρα», από το ιατρείο της κ. Χ. Καραγιάννη στο Νοσοκομείο Παίδων «Π. & Α. Αγλαΐας Κυριακού» και από τα ιατρεία του κ. Δ. Δελή και της κ. Α. Βαζαίου στο Διαβητολογικό Κέντρο του Νοσοκομείου Παίδων «Π. & Α. Αγλαΐας Κυριακού».

Ωστόσο, στην παρούσα έρευνα τέθηκαν δύο βασικά κριτήρια επιλογής του δείγματος όσον αφορά την ομάδα διαβήτη.

Το πρώτο κριτήριο επιλογής του δείγματος αφορά *την διάρκεια της ασθένειας*. Η διάρκεια του διαβήτη επιτρέπει να εκτιμηθεί η μεταφορά ασυνείδητων επιθυμιών στην σωματική αποδιοργάνωση καθώς και να ερευνηθούν πιθανές ψυχικές αναδιοργανώσεις. Για τον λόγο αυτό, επιλέχθηκαν να συμμετέχουν στην έρευνα οι έφηβοι με περισσότερα από 1 χρόνο διάρκεια διαβήτη. Από τη στιγμή που η ασθένεια έχει εγκατασταθεί και η τραυματική ψυχική διεργασία η οποία ακολουθεί την εμφάνιση της έχει γίνει, η διάρκεια της ασθένειας αλλά και τα γεγονότα που συμβαίνουν στη ζωή είναι παράγοντες που θα εξετασθούν αν επηρεάζουν την ψυχική αναδιοργάνωση και τον όρο υπεραξίας.

Το δεύτερο κριτήριο επιλογής του δείγματος αφορά *την απουσία επιπλοκών συνδεόμενων με την ασθένεια του διαβήτη*. Κανένας από τους εφήβους με νεανικό διαβήτη δεν παρουσίαζε επιπλοκή από τον διαβήτη. Επίσης, οι έφηβοι της ομάδας ελέγχου δεν παρουσίαζαν καμία ασθένεια χρόνια ή μη.

Οι έφηβοι χωρίς νεανικό διαβήτη προέρχονταν από το 10ο Δημοτικό Χίου, το 2ο Δημοτικό Κηφισιάς, το 2ο Γυμνάσιο Ιωαννίνων, το 1ο Γυμνάσιο Καλλιθέας, το 2ο Λύκειο Χίου, το 56ο Λύκειο Αμπελοκήπων, και το New York College.

Πίνακας 1. Συνοπτικός περιγραφικός πίνακας για την κατανομή του δείγματος για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου ως προς το φύλο, τον τόπο κατοικίας και την ηλικία.

	Ομάδα Διαβήτη (N=104)	Ομάδα Ελέγχου (N=146)
Φύλο		
Αγόρια	52	73
Κορίτσια	52	73
Τόπος κατοικίας		
Αθήνα	59	102
Επαρχία	45	44
Ηλικία (σε έτη)		
Μέσος Όρος	16,1	16,6
Τυπική Απόκλιση	3,2	3,0

Πίνακας 2. Κατανομή του δείγματος ως προς το φύλο για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου.

		Ομάδα		
		Ομάδα Διαβήτη	Ομάδα Ελέγχου	Σύνολο
Φύλο	Αγόρι	52	73	125
		41,6%	58,4%	100,0%
	Κορίτσι	52	73	125
		41,6%	58,4%	100,0%
Σύνολο		104	146	250
		41,6%	58,4%	100,0%

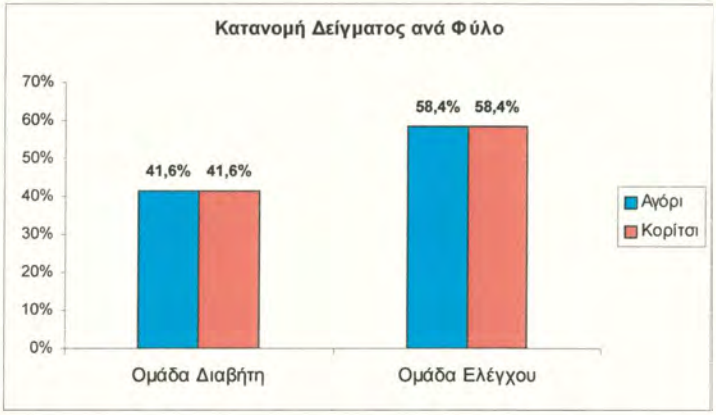

Γράφημα 1. Κατανομή του δείγματος ως προς το φύλο για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου.

Πίνακας 3. Κατανομή του δείγματος ως προς τον τόπο κατοικίας για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου.

		Ομάδα		
		Ομάδα Διαβήτη	Ομάδα Ελέγχου	Σύνολο
Τόπος Κατοικίας	Αθήνα	59	102	161
		36,6%	63,4%	100,0%
	Επαρχία	45	44	89
		50,6%	49,4%	100,0%
Σύνολο		104	146	250
		41,6%	58,4%	100,0%

Γράφημα 2. Κατανομή του δείγματος ως προς τον τόπο κατοικίας για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου.

Πίνακας 4. Μέση ηλικία ως προς τα δύο φύλα για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου.

		Μέση Ηλικία		
		Ομάδα Διαβήτη	**Ομάδα Ελέγχου**	**Σύνολο**
Φύλο	Αγόρι	16,37	16,62	16,51
	Κορίτσι	15,81	16,62	16,28
	Σύνολο	**16,09**	**16,62**	**16,40**

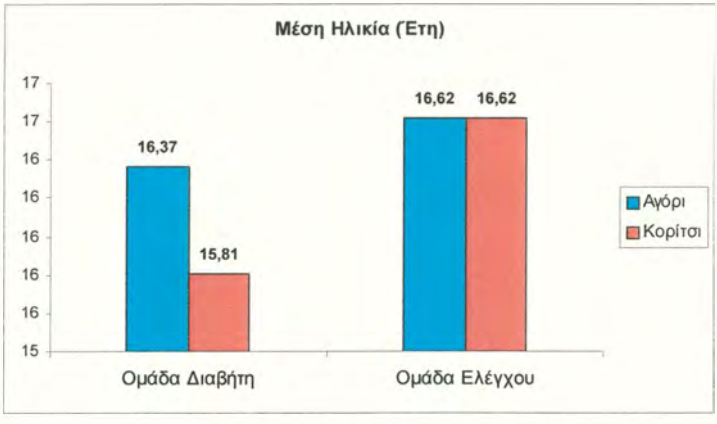

Γράφημα 3. Μέση ηλικία ως προς τα δύο φύλα για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου.

Πίνακας 5. Κατανομή του δείγματος ως προς τις τρεις περιόδους της εφηβείας για τα δύο φύλα για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου.

		Ομάδα		
		Ομάδα Διαβήτη	Ομάδα Ελέγχου	Total
Ηλικία	Προεφηβεία 11-13 ετών	28	26	54
		51,9%	48,1%	100,0%
	Κυρίως Εφηβεία 14-18 ετών	46	76	122
		37,7%	62,3%	100,0%
	Όψιμη Εφηβεία 19-21 ετών	30	44	74
		40,5%	59,5%	100,0%
Σύνολο		104	146	250
		41,6%	58,4%	100,0%

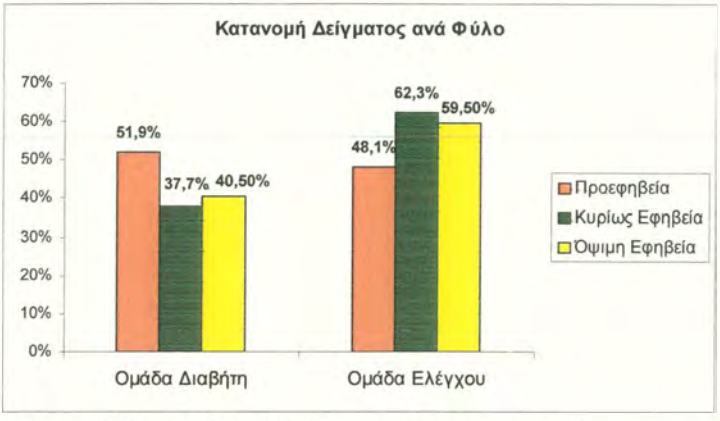

Γράφημα 4. Κατανομή του δείγματος ως προς τις τρεις περιόδους της εφηβείας για τα δύο φύλα για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου.

Πίνακας 6. Κατανομή του δείγματος της ομάδας διαβήτη ως προς την ηλικία έναρξης της ασθένειας.

Ηλικία Έναρξης του Διαβήτη

	Συχνότητα	Ποσοστό
Βρεφική και Νηπιακή Ηλικία (0-5 ετών)	29	27,9
Παιδική Ηλικία (6-11 ετών)	45	43,3
Εφηβική Ηλικία (12-21 ετών)	30	28,8
Σύνολο	104	100,0

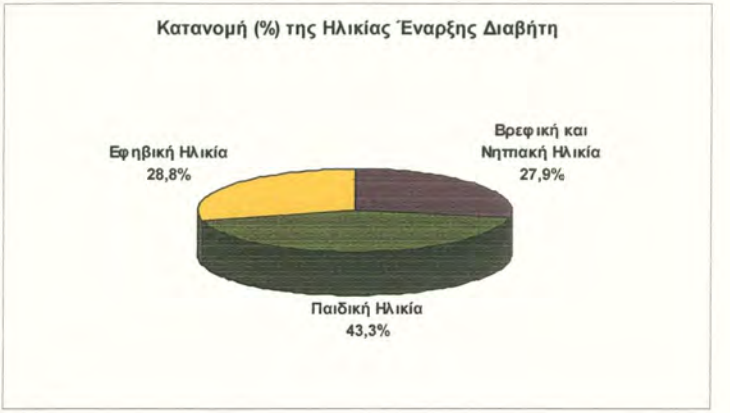

Γράφημα 5. Κατανομή του δείγματος της ομάδας διαβήτη ως προς την ηλικία έναρξης της ασθένειας.

Πίνακας 7. Κατανομή των αγοριών στην ομάδα διαβήτη ως προς την ηλικία έναρξης της ασθένειας.

Ηλικία Έναρξης του Διαβήτη στα Αγόρια

	Συχνότητα	Ποσοστό
Βρεφική και Νηπιακή Ηλικία (0-5 ετών)	16	30,8
Παιδική Ηλικία (6-11 ετών)	20	38,4
Εφηβική Ηλικία (12-21 ετών)	16	30,8
Total	52	100,0

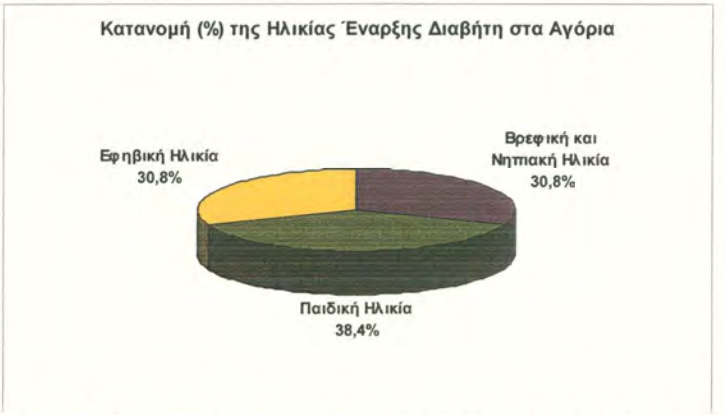

Γράφημα 6. Κατανομή των αγοριών στην ομάδα διαβήτη ως προς την ηλικία έναρξης της ασθένειας.

Πίνακας 8. Κατανομή των κοριτσιών στην ομάδα διαβήτη ως προς την ηλικία έναρξης της ασθένειας.

Ηλικία Έναρξης του Διαβήτη στα Κορίτσια

	Συχνότητα	Ποσοστό
Βρεφική και Νηπιακή Ηλικία (0-5 ετών)	13	25,0
Παιδική Ηλικία (6-11 ετών)	25	48,1
Εφηβική Ηλικία (12-21 ετών)	14	26,9
Total	52	100,0

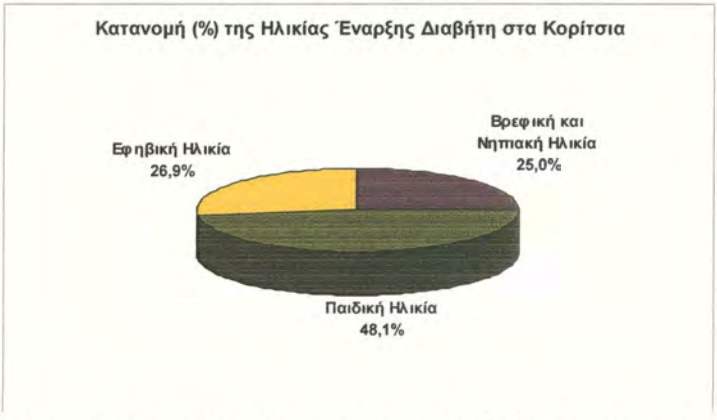

Γράφημα 7. Κατανομή των κοριτσιών στην ομάδα διαβήτη ως προς την ηλικία έναρξης της ασθένειας.

Πίνακας 9. Κατανομή του δείγματος της ομάδας διαβήτη ως προς το ύψος, το βάρος, τη διάρκεια του διαβήτη και τον ετήσιο μέσο όρο γλυκοζυλιωμένης.

Ομάδα Διαβήτη (Περιγραφικά Στατιστικά)

	Ύψος	Βάρος	Διάρκεια Διαβήτη (Έτη)	Ετήσιος Μέσος Όρος HbA1
Αριθμός	104	104	104	104
Μέση Τιμή	1,6554	59,8606	7,78	7,829
Τυπική Απόκλιση	,11292	11,59604	3,914	1,3666

Πίνακας 10. Συνοπτικός περιγραφικός πίνακας της ομάδας διαβήτη ως προς την ηλικία έναρξης του διαβήτη και την διάρκεια του διαβήτη, το ύψος, το βάρος και τον ετήσιο μέσο όρο γλυκοζυλιωμένης αιμοσφαιρίνης.

	Ομάδα Διαβήτη (N=104)
Ηλικία Έναρξης	
Βρεφική και νηπιακή ηλικία	29
Παιδική ηλικία	45
Εφηβική ηλικία	30
Διάρκεια Διαβήτη	
Μέσος Όρος	7,8
Τυπική Απόκλιση	3,9
Ύψος	
Μέσος Όρος	1,66 m
Τυπική Απόκλιση	0,11 m
Βάρος	
Μέσος Όρος	59,9 kg
Τυπική Απόκλιση	11,6 kg
Μέτρηση γλυκοζυλιωμένης	
Μέσος Όρος	7,8 %
Τυπική Απόκλιση	1,4%

3. Ερευνητικά εργαλεία

Τα ερευνητικά εργαλεία που χορηγήθηκαν στην ομάδα διαβήτη ήταν το Thematic Apperception Test, το Self Image Questionnaire for Greek Adolescents και μία δομημένη κλινική συνέντευξη.

Στην ομάδα ελέγχου χορηγήθηκε μόνο το Self Image Questionnaire for Greek Adolescents.

3.Α. Ερωτηματολόγιο Self Image Questionnaire for Greek Adolescents (S.I.Q.A.)

Στους συμμετέχοντες και από τις δύο ομάδες χορηγήθηκε το Self Image Questionnaire for Greek Adolescents. (Pandelis, S., 1993) Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο επιλέχθηκε ως μέσο συλλογής δεδομένων για την συγκεκριμένη έρευνα γιατί η χορήγηση και η συμπλήρωση του από τα εξεταζόμενα άτομα είναι απλή και σύντομη. Το S.I.Q.A. δίνει μία συνολική εικόνα της αυτοεκτίμησης μέσα από τις επτά υποκλίμακες που την μετρούν.

Το S.I.Q.A. αποτελείται από 89 προτάσεις και ο έφηβος καλείται να απαντήσει στο φύλλο απαντήσεων σε ποιο βαθμό τον εκφράζει κάθε πρόταση με βάση μία εξαβάθμια κλίμακα. Στην εξαβάθμια αυτή κλίμακα η τιμή 1 δηλώνει "αυτή η πρόταση με εκφράζει πολύ καλά" και η τιμή 6 δηλώνει "αυτή η πρόταση δεν με εκφράζει καθόλου". Στις υποκλίμακες του S.I.Q.A. Η τιμή 1 αντιπροσωπεύει την θετικότερη εικόνα και η τιμή 6 την πιο αρνητική εικόνα που έχει το άτομο για τον εαυτό του. Υπήρχαν δύο ερωτηματολόγια ξεχωριστά για κάθε φύλο με τη μόνη διαφοροποίηση ότι άλλαζε το γένος των επιθέτων όπως για παράδειγμα "αισθάνομαι κατώτερος" στο ερωτηματολόγιο για τα αγόρια και "αισθάνομαι κατώτερη" στο ερωτηματολόγιο για τα κορίτσια. Το φύλλο απαντήσεων ήταν κοινό και για τα δύο φύλα. Στο παράρτημα 1 (στον τόμο ΙΙ) παρουσιάζονται αναλυτικά το ερωτηματολόγιο για τα αγόρια και το ερωτηματολόγιο για τα κορίτσια καθώς και το φύλο απαντήσεων. Στον πίνακα 3 παρουσιάζονται οι προτάσεις που κατανέμονται στις επτά υποκλίμακες του S.I.Q.A. Ο κάθε αριθμός αντιστοιχεί στον αριθμό της πρότασης με βάση την σειρά που

παρουσιάζονται στο S.I.Q.A. Οι αριθμοί των προτάσεων που είναι πιο έντονα τονισμένοι απαιτούν την αντιστροφή στους βαθμούς της εξαβάθμιας κλίμακας γιατί οι προτάσεις αυτές είναι αρνητικές ή περιέχουν αρνητικές έννοιες. (πίνακας 11).

Πίνακας 11. Κατανομή των ερωτήσεων ανά υποκλίμακα στο S.I.Q.A.

Υποκλίμακες	Αριθμός της πρότασης	Σύνολο ερωτήσεων ανά υποκλίμακα
1. Αυτοεκτίμηση (self-esteem)	**7 , 8 , 9 , 13 , 16 , 21 , 23 , 25 , 28 , 34 , 35 , 36 , 40 , 44 , 45 , 54 , 55 , 56 , 57 , 63 , 67 , 69 , 70 , 78 , 82 , 84 , 87 .**	27
2. Στάσεις απέναντι στην οικογένεια (family attitudes)	**6 , 12 , 14 ,** 15 , 33 , 37 , 39 , 42 , 46 , **49 , 62 ,** 64 , **71 , 77 , 81 , 83 , 85 .**	17
3.Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα (coping and adjustment)	1 , 18 , 31 , 38 , 47 , 52 , **61** , 65 , 66 , 74 , 75 , 89 .	12
4. Αυτοπεποίθηση (self-confidence)	2 , **3** , 4 , 11 , 22 , 26 , 27 , 53 , 59 , 60 , 80 .	11
5.Στάσεις απέναντι στη σεξουαλικότητα (sexual attitudes)	**10** , 48 , 50 , 51 , 58 , **68 , 72** .	7
6. Αλτρουισμός (altruism)	5 , 19, 20 , 24 , 30 , 43 , 86 .	7
7. Εγωισμός (selfishness)	**17 , 29 , 32 , 41 , 73 ,** 76 , 79 , **88.**	8

Στο παράρτημα 2 (στον τόμο ΙΙ) παρουσιάζονται αναλυτικά οι προτάσεις που ανήκουν σε κάθε μία από τις επτά υποκλίμακες του S.I.Q.A. και η ταξινόμηση τους σύμφωνα με τις πέντε διαστάσεις του εαυτού κατά τον Offer. (Pandelis, S., 1993).

Η στάθμιση του S.I.Q.A. βασίστηκε σε δείγμα 2.042 Ελλήνων εφήβων και η βαθμολόγηση του γίνεται με την άθροιση των βαθμών για κάθε υποκλίμακα. Η εγκυρότητα του S.I.Q.A. είναι καλή όπως έδειξαν και οι συσχετίσεις με το Coopersmith Self-Image Inventory. (Pandelis, S., 1993). Τέλος, είναι απαραίτητο να αναφερθούν οι δείκτες εσωτερικής αξιοπιστίας (**Internal Consistency**) για τις επτά υποκλίμακες του S.I.Q.A. (Pandelis, S., 1993). Όπως βλέπουμε και στον πίνακα 12, σε όλες τις υποκλίμακες ο δείκτης Cronbach's alpha είναι ικανοποιητικός.

Πίνακας 12. Οι τιμές του δείκτη Cronbach's alpha για κάθε μία από τις υποκλίμακες του Self Image Questionnaire for Greek Adolescents.

Υποκλίμακα	Cronbach's alpha
1. Αυτοεκτίμηση	0,86
2.Στάσεις απέναντι στην οικογένεια	0,79
3.Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα	0.76
4.Αυτοπεποίθηση	0,65
5.Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα	0,68
6. Αλτρουισμός	0,68
7. Εγωισμός	0,62

3.Β. Thematic Apperception Test (T.A.T.)

Στους εφήβους με διαβήτη χορηγούνταν το προβολικό τεστ Thematic Apperception Test. (Murray, H. A., 1943)

Σύμφωνα με τις C. Chabert, (1983), και V. Shentoub, (1990), η κλινική ερμηνεία των προβλητικών διαδικασιών, κυρίως του T.A.T. και του Rorschach, επέτρεψε την χρήση τους ως εργαλείο έρευνας και εκτίμησης στη διαγνωστική διαδικασία, όπως επίσης και στην έρευνα της κλινικής ψυχολογίας και ψυχοπαθολογίας. Οι δυο προβλητικές διαδικασίες επιτρέπουν την ανεύρεση και την ανάλυση της ψυχικής λειτουργίας, χάρη στην αποκωδικοποίηση της αφήγησης η οποία είναι εγγεγραμμένη στην ιδιαίτερη και μοναδική κατάσταση των εικόνων.

Η δοκιμασία θεματικής αντίληψης (T.A.T.) είναι μία προβολική τεχνική. Οι προβολικές τεχνικές ορίζονται ως « μία διαδικασία με σκοπό να ανακαλυφθούν οι χαρακτηριστικοί τρόποι συμπεριφοράς ενός ατόμου η οποία προκύπτει από την παρατήρηση της συμπεριφοράς που αποτελεί απάντηση σε μία κατάσταση που δεν υπαγορεύει μία συγκεκριμένη αντίδραση». (Trull, T. J. & Phares, E. J., 2001) «Η δοκιμασία θεματικής αντίληψης είναι μία μέθοδος για την διέγερση, την εγγραφή και την ανάλυση της φαντασίας και εξετάζει ουσιαστικά την δυναμική της προσωπικότητας. Βασίζεται στην υπόθεση ότι ,κατά την κατασκευή μίας ιστορίας που αναφέρεται σε μία διφορούμενη εικόνα-ερέθισμα, το άτομο οργανώνει το υλικό από τις προσωπικές του εμπειρίες, εν μέρει από την άμεση αντίληψη του ερεθίσματος και εν μέρει από την σύνδεση με τη συγκεκριμένη αντίληψη που προέρχεται επιλεκτικά από συνειδητά και προσυνειδητά προϊόντα της φαντασίας. Με αυτήν την μέθοδο είναι δυνατόν να εκφραστούν τα συνειδητά και ασυνείδητα κίνητρα, οι μηχανισμοί άμυνας και οι συγκρούσεις του ατόμου και αυτό οδηγεί σε συγκεκριμένες υποθέσεις για την ανάπτυξη και την δομή της προσωπικότητας.» (Bell, J. E., 1948, Bellak, L., 1954).

Το άτομο στην προβλητική διαδικασία, συνδέει και μιλά ορμόμενο από το υλικό των εικόνων, του οποίου τα αντιληπτά και λανθάνοντα χαρακτηριστικά ανασύρουν αισθητικές και αναπαραστατικές εμπειρίες οι οποίες σχηματίζονται στις απαντήσεις. Η αφήγηση του ατόμου αποτελείται από εσωτερικές αναπαραστάσεις σε συνδυασμό με την εξωτερική πραγματικότητα, η οποία είναι οι εικόνες της διαδικασίας. Η προβλητική

διαδικασία θέτει δυο στόχους, εκμαιεύσεις αναπαραστάσεων και συναισθημάτων που ανήκουν στον εσωτερικό κόσμο του ατόμου προβάλλοντας την υπαρξιακή του μοναδικότητα και συγχρόνως την σύγκρουση με το περιβάλλον σε επίπεδο σχέσεων, αντίληψης και κοινωνικότητας.

Η διαδικασία Τ.Α.Τ. επιτρέπει την διερεύνηση των σχέσεων του ατόμου από τις εικόνες που του προτείνονται. Σκοπός τους είναι να κινητοποιήσουν την σκέψη του ατόμου για την κατασκευή αφήγησης γύρω από ένα φανταστικό σενάριο, μέσω του οποίου θα φανεί η διαχείριση των ενορμητικών του συγκρούσεων.

Οι οδηγίες πριν από την χορήγηση του τεστ Τ.Α.Τ. είναι οι εξής: « Τώρα θα σου παρουσιάσω μερικές εικόνες. Θα ήθελα να μου φτιάξεις μία ιστορία για την κάθε εικόνα που να έχει αρχή, μέση και τέλος. Όταν τελειώνεις την ιστορία να μου το λες. Έχεις όσο χρόνο θέλεις στη διάθεση σου. Μπορείς να πεις ό,τι θέλεις εσύ. Δεν υπάρχουν σωστές και λάθος απαντήσεις. Επειδή όμως πρέπει να καταγράφω τις απαντήσεις σου αν δεν σε πειράζει να χρησιμοποιήσω κασετόφωνο».

Σε όλους τους συμμετέχοντες χορηγήθηκαν με συγκεκριμένη σειρά έντεκα εικόνες. Οι εικόνες που χορηγήθηκαν στα αγόρια ήταν οι εξής 1, 2, 3BM , 4 , 5 , 6BM , 7BM , 8BM , 9BM , 10 και 16. Οι εικόνες που χορηγήθηκαν στα κορίτσια ήταν οι εξής 1 , 2 , 3GF , 4 , 5 , 6GF , 7GF , 8GF , 9GF , 10 και 16. Πέντε εικόνες διαφοροποιούνταν μόνο ως προς το φύλο ενώ οι υπόλοιπες ήταν κοινές και για τα δύο φύλα.

Κατά την διάρκεια της ανάλυσης του Τ.Α.Τ., ο εξεταστής καθορίζει και καταγράφει για κάθε ιστορία που περιγράφει το εξεταζόμενο άτομο:

-ποιος είναι ο ήρωας ή ο πρωταγωνιστής της ιστορίας. Το Τ.Α.Τ. στηρίζεται στην υπόθεση ότι το εξεταζόμενο άτομο ταυτίζεται με αυτόν τον κύριο χαρακτήρα έστω και αν ο ήρωας της ιστορίας δεν είναι του ίδιου φύλου με το άτομο που την περιγράφει.

-τις ανάγκες που εκφράζονται από τον κύριο χαρακτήρα όπως για παράδειγμα η ανάγκη για επίτευξη, η αυτονομία, η φροντίδα, η αποφυγή βλάβης.

-τους περιβαλλοντικούς παράγοντες που είναι πιθανό να διευκολύνουν ή να εμπλέκονται στην ικανοποίηση των αναγκών που εκφράζονται από τον κύριο χαρακτήρα όπως για παράδειγμα ο σωματικός κίνδυνος, η έλλειψη, η απόρριψη, η τύχη.

Για να εκτιμηθεί μία συγκεκριμένη ανάγκη ή ένας συγκεκριμένος περιβαλλοντικός παράγοντας για το εξεταζόμενο άτομο, ο εξεταστής καθορίζει την ένταση, τη διάρκεια και τη συχνότητα εμφάνισης του στις ιστορίες που περιγράφονται.

Οι απαντήσεις των ατόμων στο Τ.Α.Τ. οργανώνονται με βάση τη θεματική ανάλυση, δηλαδή την αναζήτηση θεμάτων που σχετίζονται με το θέμα της ερευνητικής προσπάθειας. Το Τ.Α.Τ. δίνει έμφαση στην ερμηνεία του συμβολικού περιεχομένου των απαντήσεων που θεωρείται ότι φανερώνουν έμμεσα τις ασυνείδητες φαντασιώσεις του εξεταζόμενου ατόμου παρά στην ερμηνεία της πορείας οργάνωσης της διφορούμενης κατάστασης. Με άλλα λόγια η ερμηνεία του περιεχομένου των απαντήσεων αναφέρεται στο τι τείνουμε να σκεφτόμαστε και να αντιλαμβανόμαστε και στο τι προσπαθούμε να αποφεύγουμε να σκεφτόμαστε.

Η βαθμολογία του Τ.Α.Τ. είναι ποιοτική και όχι ποσοτική. Αναφορικά με τις ψυχομετρικές του ιδιότητες προσφέρει μια πιο σφαιρική ή ολιστική εκτίμηση της προσωπικότητας. Το γεγονός ότι τα θέματα των προβολικών δοκιμασιών είναι αδόμητα και αυθαίρετα τις καθιστά ιδιαίτερα αποτελεσματικές στην ανάδυση των βαθύτερων ή των βασικότερων χαρακτηριστικών του εξεταζόμενου ατόμου. Επίσης, η συλλογή απαντήσεων από άγνωστα και διφορούμενα ερεθίσματα όπως αυτά του Τ.Α.Τ. είναι ο μόνος τρόπος για την αποκάλυψη και παράκαμψη των αμυντικών μηχανισμών. (Mellon, 1998).

Συνοπτικά αναφέρουμε το προφανές (έκδηλο, εμφανές)και το λανθάνον περιεχόμενο των εικόνων του Τ.Α.Τ. σύμφωνα με την F. Brelet, (1986, p.22-25).

Εικόνα 1

Στο έκδηλο περιεχόμενο : Ένα αγόρι, κρατά το κεφάλι του με τα δυο χέρια του, κοιτάζει το βιολί που βρίσκεται τοποθετημένο μπροστά του πάνω σε ένα τραπέζι.

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει στην εικόνα ενός παιδιού, στην λειτουργική ανωριμότητα απέναντι σε ένα αντικείμενο ενήλικα (όχι κάποιο παιχνίδι), φαλλικό αντικείμενο. Η σύγκρουση συσχετίζεται με την δυσκολία του παιδιού να χρησιμοποιήσει άμεσα το αντικείμενο, με την έκφραση δυο ακραίων θέσεων, την

κατάθλιψη (ανικανότητα) ή την μεγαλομανία. Η εικόνα αυτή αποκαλύπτει τις στάσεις του ατόμου προς το καθήκον και τον έλεγχο καθώς και τη σχέση του με τους γονείς του.

Εικόνα 2

Στο έκδηλο περιεχόμενο : Αγροτική σκηνή, στο προσκήνιο μια νεαρή γυναίκα να κρατά βιβλία, στο βάθος ένας άνδρας μεγαλύτερης ηλικίας με ένα άλογο, μια γυναίκα μεγαλύτερης ηλικίας να ακουμπά σε ένα δέντρο και να κοιτάζει.

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει στο οιδιπόδειο τρίγωνο: πατέρας-μητέρα- κόρη. Η σύγκρουση σχετίζεται με τη θέση της κόρης απέναντι στο ζευγάρι, πράγμα που είναι αντικειμενικό στο επίπεδο του έκδηλου περιεχομένου από τη διαφορά στα δύο επίπεδα της εικόνας. Η αγροτική σκηνή παραπέμπει στις στάσεις του ατόμου απέναντι στο περιβάλλον του δηλαδή αν είναι υποστηρικτικό και συνεισφέρει στις ανάγκες του ή αν είναι στείρο και δημιουργεί στέρηση.

Εικόνα 3ΒΜ

Στο έκδηλο περιεχόμενο : Ένα άτομο χαλαρωμένο που κάθεται στο πάτωμα και ακουμπάει σε έναν πάγκο (φύλο και ηλικία απροσδιόριστα και ένα αντικείμενο απροσδιόριστης ταυτότητας).

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει στην καταθλιπτική θέση με σωματική έκφραση (δίχως σύγκρουση πρόκειται για απώλεια αντικειμένου). Η εικόνα αυτή μπορεί να παράγει άρνηση συναισθημάτων.

Εικόνα 4

Στο έκδηλο περιεχόμενο : Μία γυναίκα κρατά σφιχτά έναν άντρα από τους ώμους ο οποίος αποστρέφεται από αυτήν. Στο φόντο της σκηνής υπάρχει η απεικόνιση μίας ημίγυμνης γυναίκας. (διαφορά φύλου αλλά όχι γενεών).

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει σε σχέση ζεύγους προφανώς συγκρουσιακή με δύο χαρακτηριστικά: επιθετικότητα-τρυφερότητα.

Εικόνα 5

Στο έκδηλο περιεχόμενο : Μία γυναίκα μέσης ηλικία, το χέρι στο πόμολο της πόρτας, κοιτάζει στο εσωτερικό ενός δωματίου.

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει σε μία γυναικεία φιγούρα (μητρική) η οποία διεισδύει και κοιτάζει. Η σύγκρουση σχετίζεται με τον τύπο της γυναικείας φιγούρας, με την ικανότητα ή όχι να τοποθετηθεί σε σχέση με μία αρχή του Υπερεγώ.

Εικόνα 6BM

Στο έκδηλο περιεχόμενο : Απεικονίζει έναν άντρα κατά πρόσωπο προβληματισμένο, με το κεφάλι σκυμμένο να κρατάει το καπέλο του και μία ηλικιωμένη γυναίκα που στέκεται στο παράθυρο και έχει γυρισμένη την πλάτη της στον άντρα κοιτάζοντας αλλού (διαφορά φύλου και διαφορά γενεών).

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει σε μία σχέση μητέρας-γιου σε ένα πλαίσιο αμηχανίας. Η σύγκρουση θα επικεντρωθεί γύρω από την οιδιπόδεια απαγόρευση η οποία στο επίπεδο της εικόνας απεικονίζεται συμβολικά από την απόσταση που χωρίζει τους δύο πρωταγωνιστές καθώς και από τη θέση σεβασμού.

Εικόνα 6GF

Στο έκδηλο περιεχόμενο : Μία νέα γυναίκα καθιστή στο πρώτο πλάνο κοιτάζει προς τα πίσω γυρισμένη προς έναν άντρα ίσως μεγαλύτερης ηλικίας ο οποίος σκύβει πάνω της και κρατάει μία πίπα. (διαφορά φύλου όχι ξεκάθαρη διαφορά γενεών).

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει σε μία σχέση ετεροφυλόφιλη σε ένα πλαίσιο λιβιδινικής επιθυμίας και άμυνας απέναντι στην επιθυμία (συμπεριλαμβανομένης της ενοχής). Στο επίπεδο της εικόνας η επιθυμία συμβολίζεται από την κίνηση του ενός προς τον άλλον και η άμυνα από τον διαχωρισμό των πλάνων. Σε περίπτωση που θα κυριαρχήσει η ναρκισσιστική προβληματική θα παρατηρήσουμε μία υπερεπένδυση του σώματος και της στάσης των ανθρώπων απεναντίας αν κυριαρχήσει η ενορμητική σύγκρουση θα υπάρχει επίκριση και αρνητική κριτική στα πρόσωπα.

Εικόνα 7BM

Στο έκδηλο περιεχόμενο : Δύο ανδρικά πρόσωπα δίπλα δίπλα, το ένα μεγάλης ηλικίας στραμμένο προς το άλλο πιο νεαρό το οποίο είναι συνοφρυωμένο (διαφορά γενεών).

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει στη σχέση πατέρα-γιου σε ένα πλαίσιο συγκράτησης και αποστασιοποίησης του γιου σε επίπεδο ιδεών (τα σώματα απουσιάζουν). Η σύγκρουση θα επικεντρωθεί γύρω από το πλησίασμα ανάμεσα στα δύο πρόσωπα με δύο πόλους: τρυφερότητα-επιθετικότητα. (αμφιθυμία συναισθημάτων σε σχέση με τον πατέρα).

Εικόνα 7GF

Στο έκδηλο περιεχόμενο : Μία μεγαλύτερης ηλικίας γυναίκα κάθεται γερμένη προς μία άλλη μικρή κοπέλα με ονειρική έκφραση η οποία έχει μία κούκλα στην αγκαλιά της. Η μεγαλύτερη γυναίκα φαίνεται να μιλάει ή να διαβάζει δυνατά αφού κρατάει ένα βιβλίο στο χέρι της. Καμία από τις δύο γυναίκες δεν κοιτάζει την άλλη. (διαφορά γενεών).

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει στη σχέση τύπου μητέρας-κόρης σε ένα πλαίσιο συγκράτησης και αποστασιοποίησης του κοριτσιού. Η σύγκρουση επικεντρώνεται γύρω από την αντιπαλότητα ή την ταυτοποίηση με την μητέρα.

Εικόνα 8BM

Στο έκδηλο περιεχόμενο : Στο πρώτο πλάνο ένας νέος έφηβος ο οποίος γυρίζει την πλάτη στη σκηνή και κοιτάζει ευθεία έξω από την εικόνα και ένα όπλο. Στο φόντο της εικόνας φαίνεται ένας άντρας ξαπλωμένος και δύο από πάνω του και ο ένας κρατάει ένα αντικείμενο (δεν υπάρχει διαφορά φύλου, υπάρχει διαφορά γενεών).

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει σε μία σκηνή επιθετικότητας ανάμεσα σε ενήλικες άνδρες και έναν έφηβο σε ένα πλαίσιο αντίθεσης, παθητικής και ενεργητικής στάσης. Η σύγκρουση επικεντρώνεται στη σκηνή σωματικής βίας η οποία μπορεί να βιωθεί σε επίπεδο αγωνίας ευνουχισμού ή σε επίπεδο επιθετικότητας προς την πατρική εικόνα.

Εικόνα 9GF

Στο έκδηλο περιεχόμενο : Δύο πρόσωπα του ίδιου φύλου και ίδιας γενιάς. Μία νέα γυναίκα στέκεται πίσω από ένα δέντρο κρατώντας αντικείμενα, κοιτάζει μία δεύτερη γυναίκα η οποία τρέχει προς την παραλία στο δεύτερο επίπεδο της εικόνας.

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει σε μία κατάσταση γυναικείας αντιπαλότητας σε ένα δραματικό πλαίσιο. Η σύγκρουση επικεντρώνεται γύρω από το θέμα της ταυτότητας και της ταυτοποίησης και μπορεί να ανασύρει προβληματική σύγχυσης ρόλων.

Εικόνα 10

Στο έκδηλο περιεχόμενο: Ένα ζευγάρι αγκαλιασμένο όπου μόνο τα πρόσωπα απεικονίζονται. Δεν υπάρχει διαφορά γενεών αλλά η εικόνα είναι σκοτεινή και μπορεί να υπάρχουν διαφορετικές ερμηνείες αναφορικά με την ηλικία και το φύλο των προσώπων.

Στο λανθάνον περιεχόμενο: Η εικόνα παραπέμπει στη λιβιδινική έκφραση σε επίπεδο ζεύγους. Σε περίπτωση που η οιδιπόδεια σύγκρουση δεν είναι δομημένη μπορεί να παρατηρηθεί μία ενεργοποίηση αιμομικτικών φαντασιώσεων και ισχυρές άμυνες για να εμποδίσουν την έκφραση αυτής της φαντασίωσης. Μπορούμε να πούμε ότι στην περίπτωση αυτή παρουσιάζεται μία σχέση στήριξης από την πλευρά του γονέα προς το παιδί όπου η σεξουαλική φαντασίωση απομακρύνεται.

Εικόνα 16

Στο έκδηλο περιεχόμενο : «Λευκή» κάρτα για το άτομο.

Στο λανθάνον περιεχόμενο : Η εικόνα παραπέμπει στον τρόπο που το άτομο οργανώνει τις σχέσεις και τα αντικείμενα. Η απουσία συγκεκριμένης εικόνας κινητοποιεί την έκφραση προσωπικών στοιχείων και αμυντικών μηχανισμών.

Γ. Κλινική Συνέντευξη

Η κλινική συνέντευξη χρησιμοποιήθηκε για να συλλεχθούν ποιοτικά δεδομένα από τους εφήβους με διαβήτη. Η συνέντευξη ορίζεται ως «μια συζήτηση ανάμεσα σε δύο ή περισσότερους ανθρώπους, όπου ένας ή περισσότεροι από τους συμμετέχοντες αναλαμβάνει την ευθύνη να εκθέσει το περιεχόμενο αυτών που έχουν ειπωθεί». (Powney & Watts, 1984) Η συνέντευξη εκφράζει μία αλληλεπίδραση ανάμεσα σε τρία στοιχεία: τον εξεταστή, τον ερωτώμενο και το πλαίσιο συνέντευξη, το οποίο περιλαμβάνει τα ζητήματα ή τις ερωτήσεις που εγείρονται από τον εξεταστή.

Η κλινική συνέντευξη προσφέρεται για να παρατηρήσει ο ψυχολόγος, μέσα από τη σχέση που δημιουργεί μαζί του το άτομο, τι είδους σχέσεις δημιουργεί το άτομο με τους συνανθρώπους του. Ο ψυχολόγος λαμβάνει υπόψη του την προβληματική του ατόμου και τη δομή του, δηλαδή το σύνολο των μηχανισμών άμυνας. Το άτομο παρέχει αυθόρμητα πληροφορίες στον ψυχολόγο εκθέτοντας το πρόβλημα του και εξιστορώντας από τη δική του οπτική γωνία τα πράγματα. (Συνοδινού, Κ., 2002). Αρχικά, στην διαδικασία γνωριμίας με τον έφηβο, στην ομάδα διαβήτη, προηγήθηκε συζήτηση όπου ζητήθηκαν προσωπικά στοιχεία και στο τέλος χορήγησης του Τ.Α.Τ. πάρθηκε μια κλινική συνέντευξη. Η κλινική συνέντευξη επιλέχθηκε ως εργαλείο για να διερευνηθεί η σχέση του εφήβου σχετικά με τη διατροφή.

Το υλικό της κλινικής συνέντευξης συλλέχθηκε με τη μέθοδο των ελεύθερων συνειρμών και στη συνέχεια υποβλήθηκε σε ανάλυση περιεχομένου. Η ερώτηση που δόθηκε σε κάθε έφηβο ήταν: «Ποια είναι η σχέση σου με το φαγητό;» Η μέθοδος των ελεύθερων συνειρμών επιλέχθηκε εξαιτίας της δυνατότητας της να παρέχει άμεση πρόσβαση στην αυθόρμητη σκέψη του ατόμου.

4. Ερευνητική διαδικασία

Α. Ομάδα Διαβήτη

Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη επιλέχθηκαν με βάση το δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Τα ερευνητικά εργαλεία χορηγούνταν μετά το προγραμματισμένο ραντεβού του εφήβου με τον παιδίατρο. Μετά από ενημέρωση για το σκοπό της έρευνας, ήταν απαραίτητη η συγκατάθεση του ίδιου του εφήβου και των γονέων του εφόσον παρευρίσκονταν. Η χορήγηση των ερευνητικών εργαλείων πραγματοποιούνταν σε ένα γραφείο και ήταν ατομική. Αρχικά, οι συμμετέχοντες έδιναν προφορικά ορισμένα προσωπικά τους στοιχεία όπως το ονοματεπώνυμο, την ημερομηνία γέννησης, την ημερομηνία διάγνωσης του διαβήτη, την διεύθυνση κατοικίας, ένα τηλέφωνο επικοινωνίας, το ύψος, το βάρος και τις 4 τελευταία τριμηνιαίες μετρήσεις γλυκοζυλιωμένης. Επίσης, καταγράφονταν η ημερομηνία χορήγησης των τεστ, η διάρκεια τους και ορισμένες παρατηρήσεις. Στη συνέχεια παρεχόταν η διαβεβαίωση στους εφήβους ότι οι απαντήσεις τους θα παραμείνουν ανώνυμες και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για στατιστικούς σκοπούς.

Στη συνέχεια χορηγούνταν τα ερευνητικά εργαλεία με συγκεκριμένη σειρά. Πρώτα χορηγούνταν το Thematic Apperception Test, στη συνέχεια το Self Image Questionnaire for Greek Adolescents και τέλος η δομημένη κλινική συνέντευξη.

Οι απαντήσεις των εφήβων με νεανικό διαβήτη που προέκυψαν από τη χορήγηση του Τ.Α.Τ. καταγράφονταν χειρόγραφα και με μαγνητοφωνάκι. Ο μέσος χρόνος που χρειάστηκε για να ολοκληρωθεί η χορήγηση του Τ.Α.Τ. ήταν 25 λεπτά. Οι απαντήσεις των εφήβων με διαβήτη που συμμετείχαν στην έρευνα αναφέρονται με εικονικά ονόματα με σκοπό να δημιουργηθεί μία ατμόσφαιρα ρεαλισμού χωρίς να γνωστοποιείται η ταυτότητα των ατόμων. Οι απαντήσεις των εφήβων με διαβήτη που συμμετείχαν στην έρευνα αναλύθηκαν ποιοτικά και κάποιες από τις προβληματικές που προκύπτουν από τις απαντήσεις των εφήβων αποτελούν κατ' εξοχήν προβληματικές που συναντάμε στην εφηβική ηλικία.

Στη συνέχεια χορηγήθηκε το Self Image Questionnaire for Greek Adolescents. Οι έφηβοι κύκλωναν τις απαντήσεις τους στο φύλλο απαντήσεων και κατέγραφαν το ονοματεπώνυμο τους , την ηλικία τους και την ημερομηνία.
Τέλος ακολουθούσε η κλινική συνέντευξη.

Β. Ομάδα Ελέγχου

Οι έφηβοι χωρίς διαβήτη επιλέχθηκαν με βάση το δειγματοληπτικό πλαίσιο της έρευνας όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Στους εφήβους χορηγήθηκε μόνο το Self Image Questionnaire for Greek Adolescents. Μετά από ειδική άδεια από τον διευθυντή του κάθε σχολείου και σε συνεννόηση με τον δάσκαλο ή τον καθηγητή που δίδασκε τη συγκεκριμένη ώρα διδασκαλίας, χορηγούνταν το ερωτηματολόγιο ομαδικά στην αίθουσα διδασκαλίας που παρευρίσκονταν οι έφηβοι. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ήταν ανώνυμη και ζητήθηκε από τους εφήβους να καταγράψουν μόνο την ηλικία και το φύλο τους.

5. Μεταβλητές

Οι ανεξάρτητες μεταβλητές ήταν οι εξής: α) το φύλο του ατόμου με δύο τιμές (αγόρι-κορίτσι), β) η ηλικία με εύρος τιμών από 11 έως 21 ετών, γ) ο τόπος κατοικίας με δύο τιμές (Αθήνα- επαρχία). Οι μεταβλητές αυτές ήταν κοινές και στις δύο ομάδες. Στην ομάδα διαβήτη υπήρχαν και άλλες ανεξάρτητες μεταβλητές οι οποίες ήταν οι εξής: α) η διάρκεια του διαβήτη σε έτη, β) η ηλικία έναρξης του διαβήτη, γ) το ύψος, δ) το βάρος και ε) ο μέσος όρος της ετήσιας μέτρησης γλυκοζυλιωμένης αιμοσφαιρίνης. Οι εξαρτημένες μεταβλητές ήταν οι επτά υποκλίμακες του Self Image Questionnaire for Greek Adolescents («Αυτοεκτίμηση», «οι Στάσεις απέναντι στην οικογένεια», «η Ικανότητα και Προσαρμοστικότητα», «η Αυτοπεποίθηση», «οι Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα», «ο Αλτρουισμός» και «ο Εγωισμός»).

ΙΧ. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

1. Στατιστική ανάλυση του ερωτηματολογίου SELF IMAGE QUESTIONNAIRE FOR GREEK ADOLESCENTS (S.I.Q.A.).

Έλεγχος υποθέσεων

• **Υπόθεση 1** : Οι έφηβοι με διαβήτη θα έχουν χειρότερη επίδοση σε όλες τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.σε σύγκριση με τους φυσιολογικούς εφήβους. (Υποκλίμακες «της Αυτοεκτίμησης», «των Στάσεων απέναντι στην οικογένεια», «της Ικανότητας και Προσαρμοστικότητας», «της Αυτοπεποίθησης», «των Στάσεων απέναντι στην σεξουαλικότητα», «του Αλτρουϊσμού» και «του Εγωισμού»).

Πραγματοποιήσαμε αναλύσεις συσχετισμένου ελέγχου t για κάθε μία από τις επτά υποκλίμακες του S.I.Q.A. προκειμένου να συγκρίνουμε τις απαντήσεις των δύο ανεξάρτητων δειγμάτων, της ομάδας διαβήτη και της ομάδας ελέγχου.

Τα δεδομένα αναλύθηκαν μέσω υπολογιστή με το πρόγραμμα SPSS 13. Από τον πίνακα 13 προκύπτει ο μέσος όρος και η τυπική απόκλιση για κάθε υποκλίμακα του S.I.Q.A. για την ομάδα διαβήτη και για την ομάδα ελέγχου. Πιο αναλυτικά, και για τις δύο ομάδες ο χαμηλότερος μέσος όρος εμφανίζεται στην υποκλίμακα «Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα» με τιμή 2,34 και τυπική απόκλιση 0,6 για την ομάδα διαβήτη και τιμή 2,42 και τυπική απόκλιση 0,6 για την ομάδα ελέγχου. Ο υψηλότερος μέσος όρος εμφανίζεται και για τις δύο ομάδες στην υποκλίμακα «Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα» με τιμή 3,15 και τυπική απόκλιση 0,8 για την ομάδα διαβήτη και τιμή 3,18 και τυπική απόκλιση 0,8 για την ομάδα ελέγχου. (πίνακες 13, 14 , γράφημα 8).

Πίνακας 13. Μέσος όρος και τυπική απόκλιση σε κάθε μία από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου.

Ομάδα		Αυτοεκτίμηση	Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Αυτοπεποίθηση	Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Αλτρουισμός	Εγωισμός
Διαβήτη	Μέση Τιμή	2,8786	2,4938	2,3365	2,3881	3,1497	2,4025	2,6106
	Τυπική Απόκλιση	,80177	,58946	,56923	,49909	,78760	,70148	,57909
Ελέγχου	Μέση Τιμή	3,0974	2,4734	2,4167	2,5212	3,1830	2,5333	2,8887
	Τυπική Απόκλιση	,74520	,73922	,61253	,58189	,84236	,68240	,57407
Σύνολο	Μέση Τιμή	3,0064	2,4819	2,3833	2,4658	3,1691	2,4789	2,7730
	Τυπική Απόκλιση	,77523	,67973	,59505	,55184	,81858	,69202	,59118

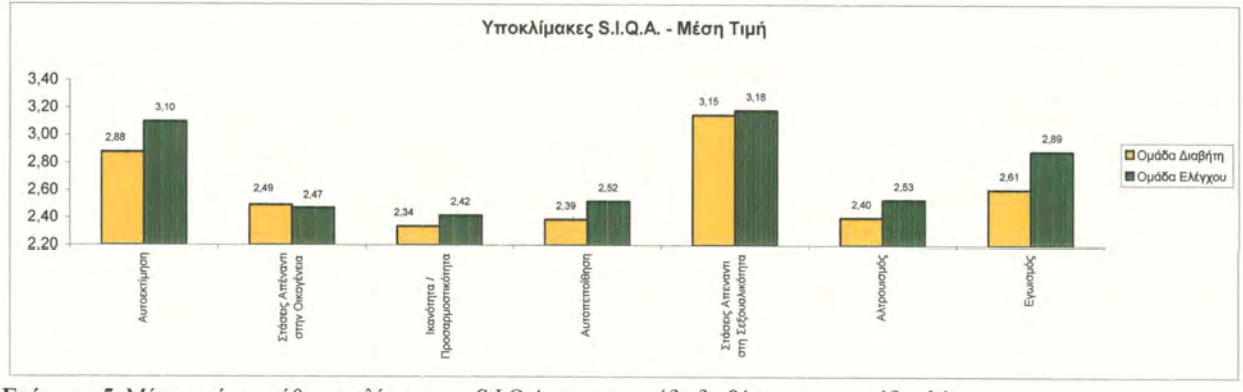

Γράφημα 5. Μέση τιμή για κάθε υποκλίμακα του S.I.Q.A. για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου.

Πίνακας 14. Μέσος όρος και τυπική απόκλιση σε κάθε μία από τις Υποκλίμακες του S.I.Q.A. για την ομάδα διαβήτη και για την ομάδα ελέγχου.

	Ομάδα Διαβήτη	Ομάδα Ελέγχου
Υποκλίμακες	Μέσος όρος/ Τυπική Απόκλιση	Μέσος όρος/ Τυπική Απόκλιση
1. Αυτοεκτίμηση	2,88 / 0,80	3,10 / 0,75
2. Στάσεις απέναντι στην οικογένεια	2,49 / 0,59	2,47 / 0,74
3.Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα	2,34 / 0,57	2,42 / 0,61
4. Αυτοπεποίθηση	2,39 / 0,50	2,52 / 0,58
5. Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα	3,15 / 0,79	3,18 / 0,84
6. Αλτρουισμός	2,40 / 0,70	2,53 / 0,68
7. Εγωισμός	2,61 / 0,58	2,89 / 0,57

Πίνακας 15. Αποτελέσματα συσχετισμένου ελέγχου t για τις διαφορές ανάμεσα στην ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου στις επτά υποκλίμακες του S.I.Q.A.

	t	df	p
1.Αυτοεκτίμηση	-2,12	248	0,03*
2.Στάσεις απέναντι στην οικογένεια	0,23	248	0,08
3.Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα	-1,05	248	0,30
4.Αυτοπεποίθηση	-1,89	248	0,06*
5.Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα	-1,32	248	0,75
6.Αλτρουισμός	-1,48	248	0,14
7.Εγωισμός	-3,76	248	0,00*

* $p<0,05$

Τα σημαντικά ευρήματα είναι στις υποκλίμακες «Αυτοεκτίμηση» και «Εγωισμός» όπου p< 0,05 και στην υποκλίμακα «Αυτοπεποίθηση» (P-value =0,06) όπου υπάρχει μία οριακά στατιστικά σημαντική διαφορά. Φαίνεται ότι οι έφηβοι με διαβήτη έχουν μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση και χαμηλότερο το αίσθημα του εγωισμού. Στις υπόλοιπες υποκλίμακες το p> 0,05, άρα δεν είναι στατιστικά σημαντική η διαφορά ανάμεσα στις δύο ομάδες.

• <u>Υπόθεση 2</u> : Όσον αφορά το φύλο, τα κορίτσια με νεανικό διαβήτη θα έχουν χειρότερη εικόνα για τον εαυτό τους όπως θα προκύψει από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. συγκριτικά με τα αγόρια και συγκριτικά με τα κορίτσια δίχως διαβήτη. (Υποκλίμακες «της Αυτοεκτίμησης», «των Στάσεων απέναντι στην οικογένεια», «της Ικανότητας και Προσαρμοστικότητας», «της Αυτοπεποίθησης», «των Στάσεων απέναντι στην σεξουαλικότητα», «του Αλτρουϊσμού» και «του Εγωισμού»).

α) Ομάδα Διαβήτη

Για την ομάδα διαβήτη πραγματοποιήσαμε αναλύσεις συσχετισμένου ελέγχου t για να εξετάσουμε την επίδραση του φύλου σε κάθε μία από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. (πίνακες 16, 17 , γράφημα 9).

Πίνακας 16. Μέση τιμή και τυπική απόκλιση για την ομάδα διαβήτη ως προς το φύλο για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Φύλο		Αυτοεκτίμηση	Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Αυτοπεποίθηση	Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Αλτρουισμός	Εγωισμός
Αγόρι	Αριθμός	52	52	52	52	52	52	52
	Μέση Τιμή	2,7350	2,4966	2,3109	2,3217	2,8846	2,5220	2,6803
	Τυπική Απόκλιση	,58737	,54494	,40359	,38673	,61789	,73819	,58338
Κορίτσι	Αριθμός	52	52	52	52	52	52	52
	Μέση Τιμή	3,0221	2,4910	2,3622	2,4545	3,4148	2,2830	2,5409
	Τυπική Απόκλιση	,95461	,63621	,70012	,58695	,85305	,64789	,57187
Total	Αριθμός	104	104	104	104	104	104	104
	Μέση Τιμή	2,8786	2,4938	2,3365	2,3881	3,1497	2,4025	2,6106
	Τυπική Απόκλιση	,80177	,58946	,56923	,49909	,78760	,70148	,57909

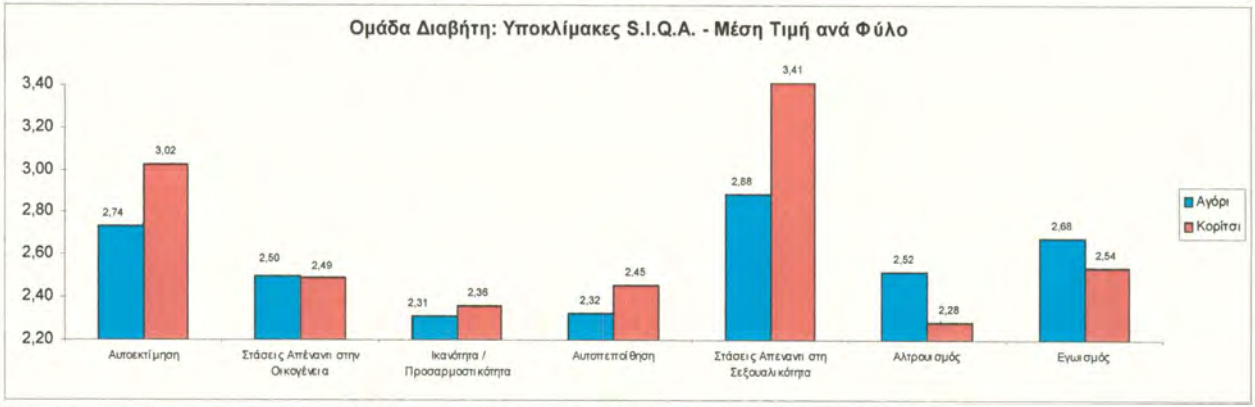

Γράφημα 9. Μέση τιμή ως προς το φύλο για την ομάδα διαβήτη για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Πίνακας 17. Αποτελέσματα συσχετισμένου ελέγχου t για τις διαφορές ανάμεσα σε αγόρια και κορίτσια για την ομάδα διαβήτη στις επτά υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Ομάδα διαβήτη	t	df	p
1.Αυτοεκτίμηση	-1,85	102	0,07
2.Στάσεις απέναντι στην οικογένεια	0,05	102	0,96
3.Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα	-0,46	102	0,65
4.Αυτοπεποίθηση	-1,36	102	0,18
5.Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα	-3,63	102	0,00*
6.Αλτρουισμός	1,76	102	0,08
7.Εγωισμός	1,23	102	0,22

* $p < 0,05$

Τα σημαντικά ευρήματα είναι στην υποκλίμακα «Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα» όπου η τιμή p είναι μικρότερη του 0,05 και στις υποκλίμακες «Αυτοεκτίμηση» (P-value =0,068) και «Αλτρουισμός» (P-value =0,082) όπου υπάρχει μία οριακά στατιστικά σημαντική διαφορά. Μάλιστα τα αγόρια έχουν μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση και πιο θετικές στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα ενώ εμφανίζουν χαμηλότερο το αίσθημα του αλτρουισμού σε σύγκριση με τα κορίτσια. Στις υπόλοιπες υποκλίμακες το $p > 0,05$, άρα δεν είναι στατιστικά σημαντική η διαφορά ανάμεσα στα δύο φύλα.

β) Ομάδα Ελέγχου

Για την ομάδα ελέγχου πραγματοποιήσαμε αναλύσεις συσχετισμένου ελέγχου t για να εξετάσουμε την επίδραση του φύλου σε κάθε μία από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. (πίνακες 18, 19 , γράφημα 10).

Πίνακας 18. Μέση τιμή και τυπική απόκλιση για την ομάδα ελέγχου ως προς το φύλο για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Φύλο		Αυτοεκτίμηση	Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Αυτοπεποίθηση	Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Αλτρουισμός	Εγωισμός
Αγόρι	Αριθμός	73	73	73	73	73	73	73
	Μέση Τιμή	3,0203	2,4948	2,2705	2,4296	3,0157	2,4481	2,9058
	Τυπική Απόκλιση	,76757	,72395	,58610	,57121	,82050	,68608	,56970
Κορίτσι	Αριθμός	73	73	73	73	73	73	73
	Μέση Τιμή	3,1745	2,4521	2,5628	2,6127	3,3503	2,6184	2,8716
	Τυπική Απόκλιση	,71912	,75858	,60728	,58191	,83606	,67262	,58183
Total	Αριθμός	146	146	146	146	146	146	146
	Μέση Τιμή	3,0974	2,4734	2,4167	2,5212	3,1830	2,5333	2,8887
	Τυπική Απόκλιση	,74520	,73922	,61253	,58189	,84236	,68240	,57407

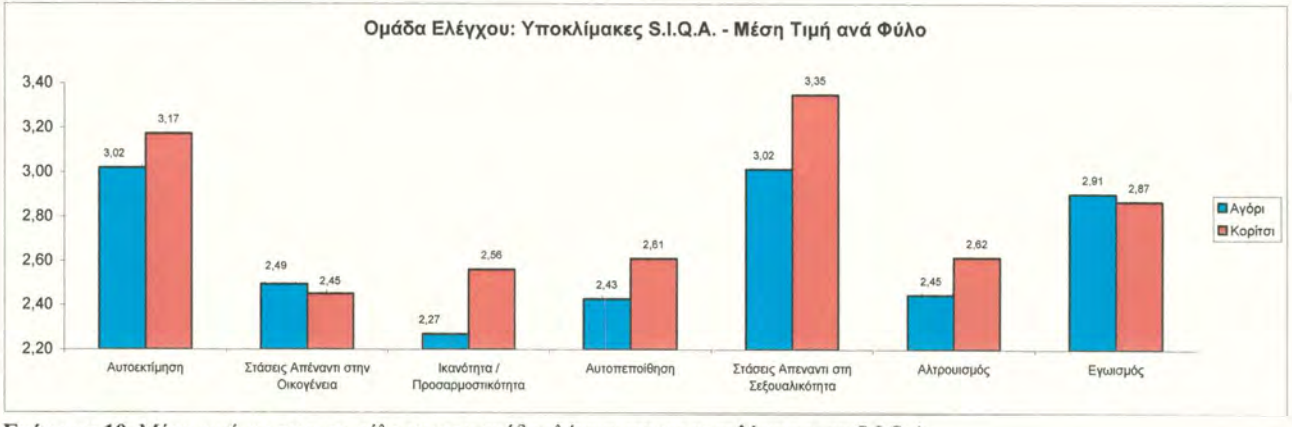

Γράφημα 10. Μέση τιμή ως προς το φύλο για την ομάδα ελέγχου για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Πίνακας 19. Αποτελέσματα συσχετισμένου ελέγχου t για τις διαφορές ανάμεσα σε αγόρια και κορίτσια για την ομάδα ελέγχου στις επτά υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Ομάδα ελέγχου	t	df	p
1.Αυτοεκτίμηση	-1,25	144	0,21
2.Στάσεις απέναντι στην οικογένεια	0,35	144	0,73
3.Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα	-2,96	144	0,004*
4.Αυτοπεποίθηση	-1,91	144	0,06
5.Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα	-2,44	144	0,02*
6.Αλτρουισμός	-1,51	144	0,13
7.Εγωισμός	0,36	144	0,72

*p < 0,05

Σημαντικά είναι τα ευρήματα στις υποκλίμακες «Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα» και «Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα» η τιμή p είναι μικρότερη του 0,05 και υπάρχει μια οριακά στατιστικά σημαντική διαφορά στην υποκλίμακα «Αυτοπεποίθηση» (P-value =0,057). Τα κορίτσια έχουν μικρότερη ικανότητα και προσαρμοστικότητα και πιο αρνητικές στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα καθώς και μικρότερη αυτοπεποίθηση. Στις υπόλοιπες υποκλίμακες το p> 0,05, άρα δεν είναι στατιστικά σημαντική η διαφορά ανάμεσα στα δύο φύλα.

• **Υπόθεση 3:** Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη, που βρίσκονται στην όψιμη εφηβεία θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους από τους εφήβους που βρίσκονται στην προεφηβεία καθώς και από εκείνους που βρίσκονται στην κυρίως εφηβεία. Η υπόθεση θα επαληθευτεί και για την ομάδα ελέγχου.

Χρησιμοποιήσαμε τον δείκτη r του Pearson για κάθε μία από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A προκειμένου να δούμε αν συσχετίζονται με την ηλικία. (πίνακας 20) και ανάλυση διασποράς ANOVA (Πίνακες 23, 24, 25 , 26).

Πίνακας 20. Έλεγχος r-Pearson για τη συσχέτιση της ηλικίας με κάθε υποκλίμακα του S.I.Q.A.

Και για τις δύο ομάδες	r	p
1. Αυτοεκτίμηση	-0,24	0,00*
2. Στάσεις απέναντι στην οικογένεια	-0,05	0,47
3.Ικανότητα-προσαρμοστικότητα	0,11	0,08
4. Αυτοπεποίθηση	0,12	0,07
5. Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα	-0,41	0,00*
6. Αλτρουισμός	0,09	0,18
7. Εγωισμός	0,01	0,90

*p < 0,05

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι όσο αυξάνεται η ηλικία τόσο τα άτομα αποκτούν μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση και πιο θετικές στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα.

Α) Ομάδα Διαβήτη

Στη συνέχεια, για την ομάδα διαβήτη πραγματοποιήσαμε ανάλυση διακύμανσης (ANOVA) για να εξετάσουμε την επίδραση που έχει η περίοδος της εφηβείας (προεφηβεία, κυρίως εφηβεία, όψιμη εφηβεία) σε κάθε μία από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. (πίνακες 21 , 22 , 23 , γράφημα 11).

Πίνακας 21. Μέση τιμή και τυπική απόκλιση για την ομάδα διαβήτη ως προς τις τρεις περιόδους της εφηβείας για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Ηλικία		Αυτοεκτίμηση	Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Αυτοπεποίθηση	Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Αλτρουισμός	Εγωισμός
Προεφηβεία 11-13	Αριθμός	28	28	28	28	28	28	28
	Μέση Τιμή	3,1019	2,2668	2,1696	2,2922	3,7500	2,2806	2,3482
	Τυπική Απόκλιση	,89757	,71176	,59641	,50060	,93202	,60794	,64671
Κυρίως Εφηβεία 14-18	Αριθμός	46	46	46	46	46	46	46
	Μέση Τιμή	2,8422	2,6803	2,2681	2,4387	3,1398	2,4161	2,7228
	Τυπική Απόκλιση	,74355	,56594	,55442	,53571	,59208	,82689	,59798
Όψιμη Εφηβεία 19-21	Αριθμός	30	30	30	30	30	30	30
	Μέση Τιμή	2,7259	2,4196	2,5972	2,4000	2,6048	2,4952	2,6833
	Τυπική Απόκλιση	,77516	,39346	,48792	,43931	,44180	,56491	,39355
Σύνολο	Αριθμός	104	104	104	104	104	104	104
	Μέση Τιμή	2,8786	2,4938	2,3365	2,3881	3,1497	2,4025	2,6106
	Τυπική Απόκλιση	,80177	,58946	,56923	,49909	,78760	,70148	,57909

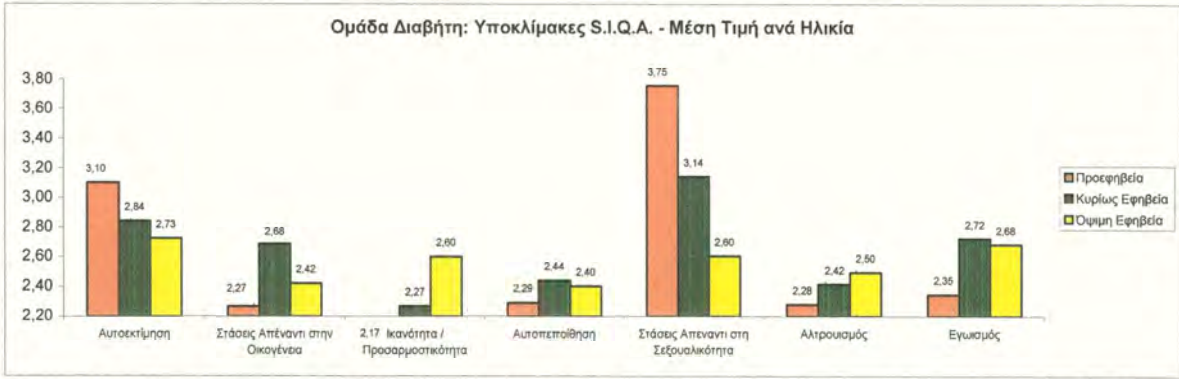

Γράφημα 11. Μέση τιμή για την ομάδα διαβήτη ως προς τις τρεις περιόδους της εφηβείας για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Πίνακας 22. Αποτελέσματα ανάλυσης ANOVA

Test of Homogeneity of Variances[a]

	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
Αυτοεκτίμηση	,947	2	101	,391
Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	4,694	2	101	,011
Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	,486	2	101	,617
Αυτοπεποίθηση	1,023	2	101	,363
Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	13,929	2	101	,000
Αλτρουισμός	4,679	2	101	,011
Εγωισμός	1,876	2	101	,159

a. Ομάδα = Ομάδα Διαβήτη

Πίνακας 23. Αποτελέσματα ανάλυσης ANOVA.

ANOVA[a]

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Αυτοεκτίμηση	Between Groups	2,156	2	1,078	1,700	,188
	Within Groups	64,057	101	,634		
	Total	66,213	103			
Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Between Groups	3,208	2	1,604	4,972	,009
	Within Groups	32,580	101	,323		
	Total	35,788	103			
Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Between Groups	3,034	2	1,517	5,050	,008
	Within Groups	30,340	101	,300		
	Total	33,374	103			
Αυτοπεποίθηση	Between Groups	,380	2	,190	,759	,471
	Within Groups	25,277	101	,250		
	Total	25,657	103			
Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Between Groups	19,003	2	9,502	21,378	,000
	Within Groups	44,890	101	,444		
	Total	63,893	103			
Αλτρουισμός	Between Groups	,683	2	,341	,689	,504
	Within Groups	50,002	101	,495		
	Total	50,684	103			
Εγωισμός	Between Groups	2,666	2	1,333	4,223	,017
	Within Groups	31,875	101	,316		
	Total	34,541	103			

a. Ομάδα = Ομάδα Διαβήτη

Από την Ανάλυση Διασποράς (ANOVA) προκύπτουν σημαντικά ευρήματα στις υποκλίμακες «Στάσεις απέναντι στη σεξουαλικότητα» (P-value =0,000) καθώς και στις υποκλίμακες «Στάσεις απέναντι στην οικογένεια» (P-value =0,009), «Ικανότητα – Προσαρμοστικότητα» (P-value =0,008) και «Εγωισμός» (P-value =0,017). Οι έφηβοι που βρίσκονται στην προεφηβεία έχουν πιο θετικές στάσεις απέναντι στην οικογένεια, μεγαλύτερη ικανότητα και προσαρμοστικότητα και χαμηλότερο το αίσθημα του εγωισμού. Εμφανίζουν επίσης, πιο αρνητικές στάσεις απέναντι στην στη σεξουαλικότητα. Στις υπόλοιπες υποκλίμακες δε φαίνεται να υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά.

Β) Ομάδα Ελέγχου

Στη συνέχεια, για την ομάδα ελέγχου πραγματοποιήσαμε ανάλυση διακύμανσης (ANOVA) για να εξετάσουμε την επίδραση που έχει η περίοδος της εφηβείας (προεφηβεία, κυρίως εφηβεία, όψιμη εφηβεία) σε κάθε μία από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. (πίνακες 24 , 25 , 26 , γράφημα 12).

Πίνακας 24. Μέση τιμή και τυπική απόκλιση για την ομάδα ελέγχου ως προς τις τρεις περιόδους της εφηβείας για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Ηλικία		Αυτοεκτίμηση	Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Αυτοπεποίθηση	Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Αλτρουισμός	Εγωισμός
Προεφηβεία 11-13	Αριθμός	26	26	26	26	26	26	26
	Μέση Τιμή	3,6880	2,2353	2,3974	2,4161	3,9725	2,4396	3,0000
	Τυπική Απόκλιση	,58815	,89890	,59922	,47702	,87320	,88610	,57118
Κυρίως Εφηβεία 14-18	Αριθμός	76	76	76	76	76	76	76
	Μέση Τιμή	2,9927	2,5844	2,4309	2,4833	2,9718	2,5545	2,8980
	Τυπική Απόκλιση	,68587	,75333	,62322	,59311	,76417	,65485	,61397
Όψιμη Εφηβεία 19-21	Αριθμός	44	44	44	44	44	44	44
	Μέση Τιμή	2,9293	2,4225	2,4034	2,6488	3,0812	2,5519	2,8068
	Τυπική Απόκλιση	,76925	,56951	,61499	,60829	,68158	,59947	,49960
Σύνολο	Αριθμός	146	146	146	146	146	146	146
	Μέση Τιμή	3,0974	2,4734	2,4167	2,5212	3,1830	2,5333	2,8887
	Τυπική Απόκλιση	,74520	,73922	,61253	,58189	,84236	,68240	,57407

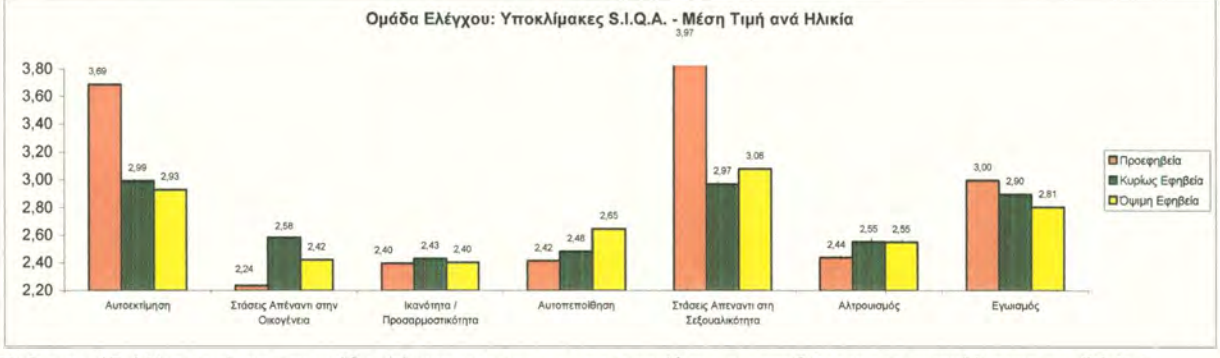

Γράφημα 12. Μέση τιμή για την ομάδα ελέγχου ως προς τις τρεις περιόδους της εφηβείας για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Πίνακας 25. Αποτελέσματα ανάλυσης ANOVA.

Test of Homogeneity of Variances[a]

	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
Αυτοεκτίμηση	1,693	2	143	,188
Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	3,311	2	143	,039
Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	,104	2	143	,901
Αυτοπεποίθηση	,857	2	143	,427
Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	,557	2	143	,574
Αλτρουισμός	4,290	2	143	,016
Εγωισμός	,948	2	143	,390

a. Ομάδα = Ομάδα Ελέγχου

Πίνακας 26. Αποτελέσματα ανάλυσης ANOVA.

ANOVA[a]

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Αυτοεκτίμηση	Between Groups	11,147	2	5,573	11,488	,000
	Within Groups	69,375	143	,485		
	Total	80,521	145			
Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Between Groups	2,524	2	1,262	2,353	,099
	Within Groups	76,710	143	,536		
	Total	79,234	145			
Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Between Groups	,033	2	,016	,043	,958
	Within Groups	54,370	143	,380		
	Total	54,403	145			
Αυτοπεποίθηση	Between Groups	1,113	2	,556	1,658	,194
	Within Groups	47,983	143	,336		
	Total	49,096	145			
Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Between Groups	20,053	2	10,027	17,309	,000
	Within Groups	82,834	143	,579		
	Total	102,887	145			
Αλτρουισμός	Between Groups	,278	2	,139	,296	,745
	Within Groups	67,244	143	,470		
	Total	67,522	145			
Εγωισμός	Between Groups	,624	2	,312	,946	,391
	Within Groups	47,161	143	,330		
	Total	47,785	145			

a. Ομάδα = Ομάδα Ελέγχου

Από την Ανάλυση Διασποράς (ANOVA) προκύπτουν σημαντικά ευρήματα στις υποκλίμακες «Αυτοεκτίμηση» και «Στάσεις απέναντι στη σεξουαλικότητα» (P-value =0,000). Οι έφηβοι που βρίσκονται στην όψιμη εφηβεία έχουν μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση ενώ στην προεφηβεία εμφανίζουν πιο αρνητικές στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα. Στις υπόλοιπες υποκλίμακες δε φαίνεται να υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά.

• **Υπόθεση 4:** Οι έφηβοι που έχουν ως μόνιμη κατοικία την Αθήνα θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους όπως θα προκύψει από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. σε σύγκριση με τους εφήβους που ζουν στην επαρχία. (Υποκλίμακες «της Αυτοεκτίμησης», «των Στάσεων απέναντι στην οικογένεια», «της Ικανότητας και Προσαρμοστικότητας», «της Αὐτοπεποίθησης», «των Στάσεων απέναντι στην σεξουαλικότητα», «του Αλτρουϊσμού» και «του Εγωισμού»). Αυτό θα ισχύει και για τις δύο ομάδες.

α) **Ομάδα Διαβήτη**

Για την ομάδα διαβήτη πραγματοποιήσαμε αναλύσεις συσχετισμένου ελέγχου t για να εξετάσουμε την επίδραση του τόπου κατοικίας σε κάθε μία από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.. (πίνακες 27 , 28 , γράφημα 13).

Πίνακας 27. Μέση τιμή και τυπική απόκλιση για την ομάδα διαβήτη ως προς τον τόπο κατοικίας για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Τόπος Κατοικίας		Αυτοεκτίμηση	Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Αυτοπεποίθηση	Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Αλτρουισμός	Εγωισμός
Αθήνα	Αριθμός	59	59	59	59	59	59	59
	Μέση Τιμή	2,7564	2,3878	2,2895	2,3066	3,0678	2,3196	2,5127
	Τυπική Απόκλιση	,79525	,50450	,50056	,45545	,80784	,64890	,49551
Επαρχία	Αριθμός	45	45	45	45	45	45	45
	Μέση Τιμή	3,0387	2,6327	2,3981	2,4949	3,2571	2,5111	2,7389
	Τυπική Απόκλιση	,79054	,66565	,64913	,53767	,75568	,75868	,65703
Total	Αριθμός	104	104	104	104	104	104	104
	Μέση Τιμή	2,8786	2,4938	2,3365	2,3881	3,1497	2,4025	2,6106
	Τυπική Απόκλιση	,80177	,58946	,56923	,49909	,78760	,70148	,57909

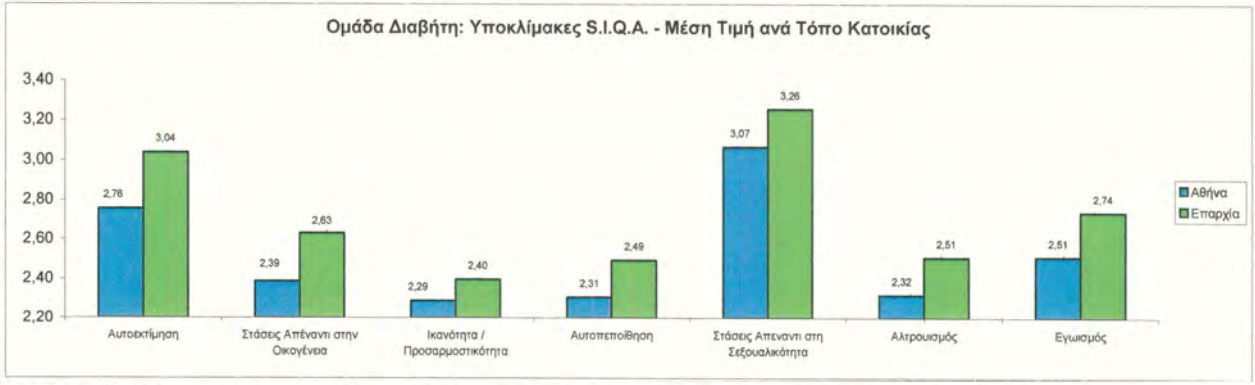

Γράφημα 13. Μέση τιμή για την ομάδα διαβήτη ως προς τον τόπο κατοικίας για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Πίνακας 28. Αποτελέσματα συσχετισμένου ελέγχου t για τις διαφορές ανάμεσα σε άτομα που ζουν στην Αθήνα και σε άτομα που ζουν στην επαρχία για την ομάδα διαβήτη στις επτά υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Ομάδα διαβήτη	t	df	p
1.Αυτοεκτίμηση	-1,80	102	0,08
2.Στάσεις απέναντι στην οικογένεια	-2,14	102	0,035*
3.Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα	-0,96	102	0,34
4.Αυτοπεποίθηση	-1,93	102	0,06
5.Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα	-1,22	102	0,23
6.Αλτρουισμός	-1,39	102	0,17
7.Εγωισμός	-2,00	102	0,048*

Σημαντικά είναι τα ευρήματα στις υποκλίμακες «Στάσεις απέναντι στην οικογένεια» και «Εγωισμός» η τιμή p είναι μικρότερη του 0,05 και μία οριακά στατιστικά σημαντική διαφορά στις υποκλίμακες «Αυτοεκτίμηση» (P-value =0,08) και «Αυτοπεποίθηση» (P-value =0,06). Όσοι ζουν στην Αθήνα έχουν πιο θετικές στάσεις απέναντι στην οικογένεια και χαμηλότερο το αίσθημα του εγωισμού. Επίσης, εμφανίζεται μία τάση ότι οι έφηβοι που ζουν στην επαρχία έχουν χαμηλότερη αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση. Στις υπόλοιπες υποκλίμακες το p> 0,05, άρα δεν είναι στατιστικά σημαντική η διαφορά.

β) Ομάδα Ελέγχου

Για την ομάδα ελέγχου πραγματοποιήσαμε επίσης, αναλύσεις συσχετισμένου ελέγχου t (t- test) για να εξετάσουμε την επίδραση του τόπου κατοικίας σε κάθε μία από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. (πίνακες 29 , 30 , γράφημα 14).

Πίνακας 29. Μέση τιμή και τυπική απόκλιση για την ομάδα ελέγχου ως προς τον τόπο κατοικίας για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Τόπος Κατοικίας		Αυτοεκτίμηση	Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Αυτοπεποίθηση	Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Αλτρουισμός	Εγωισμός
Αθήνα	Αριθμός	102	102	102	102	102	102	102
	Μέση Τιμή	2,9786	2,4446	2,4257	2,5125	3,0420	2,5378	2,8076
	Τυπική Απόκλιση	,73078	,64727	,63777	,59425	,79567	,66770	,56744
Επαρχία	Αριθμός	44	44	44	44	44	44	44
	Μέση Τιμή	3,3729	2,5401	2,3958	2,5413	3,5097	2,5227	3,0767
	Τυπική Απόκλιση	,71208	,92307	,55601	,55832	,86563	,72316	,55064
Total	Αριθμός	146	146	146	146	146	146	146
	Μέση Τιμή	3,0974	2,4734	2,4167	2,5212	3,1830	2,5333	2,8887
	Τυπική Απόκλιση	,74520	,73922	,61253	,58189	,84236	,68240	,57407

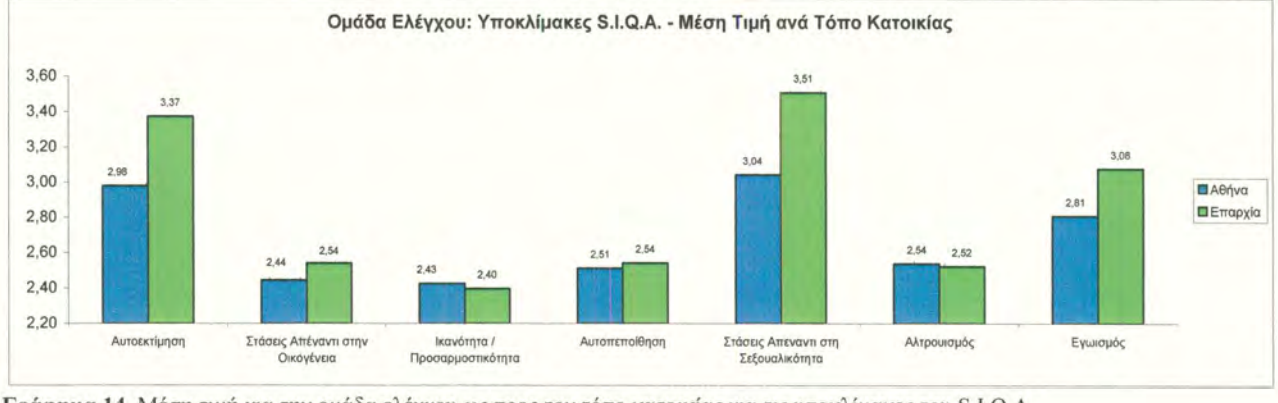

Γράφημα 14. Μέση τιμή για την ομάδα ελέγχου ως προς τον τόπο κατοικίας για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Πίνακας 30. Αποτελέσματα συσχετισμένου ελέγχου t για τις διαφορές ανάμεσα σε άτομα που ζουν στην Αθήνα και σε άτομα που ζουν στην επαρχία για την ομάδα ελέγχου στις επτά υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Ομάδα ελέγχου	t	df	p
1.Αυτοεκτίμηση	-3,01	144	0,003*
2.Στάσεις απέναντι στην οικογένεια	-0,72	144	0,48
3.Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα	0,27	144	0,79
4.Αυτοπεποίθηση	-0,27	144	0,79
5.Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα	-3,17	144	0,002*
6.Αλτρουισμός	0,12	144	0,90
7.Εγωισμός	-2,65	144	0,009*

*p < 0,05

Σημαντικά είναι τα ευρήματα στις υποκλίμακες «Αυτοεκτίμηση», «Στάσεις απέναντι στη σεξουαλικότητα» και «Εγωισμός» η τιμή p είναι μικρότερη του 0,05. Όσοι ζουν στην επαρχία έχουν χαμηλότερη αυτοεκτίμηση πιο αρνητικές στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα και υψηλότερο το αίσθημα του εγωισμού. Στις υπόλοιπες υποκλίμακες το p> 0,05, άρα δεν είναι στατιστικά σημαντική η διαφορά.

• **ΥΠΟΘΕΣΗ 5:** Όσα περισσότερα χρόνια διαβήτη έχει ο έφηβος, τόσο θα βελτιώνεται η εικόνα για τον εαυτό του. Η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά μόνο την ομάδα διαβήτη.

Χρησιμοποιήσαμε τον δείκτη r του Pearson για κάθε μία από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. προκειμένου να δούμε αν συσχετίζονται με την διάρκεια του διαβήτη. (πίνακας 30).

Πίνακας 12. Έλεγχος r-Pearson για τη συσχέτιση της διάρκειας του διαβήτη με κάθε υποκλίμακα του S.I.Q.A.

Ομάδα διαβήτη	r	p
1.Αυτοεκτίμηση	-0,15	0,12
2.Στάσεις απέναντι στην οικογένεια	-0,02	0,87
3.Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα	0,10	0,30
4.Αυτοπεποίθηση	0,01	0,94
5.Στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα	-0,31	0,001*
6.Αλτρουισμός	0,08	0,45
	-0,40	0,69

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι όσα περισσότερα χρόνια έχει ο έφηβος διαβήτη τόσο το άτομο αποκτά πιο θετικές στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα. Στις υπόλοιπες υποκλίμακες δεν είναι στατιστικά σημαντική η διαφορά.

Για περιγραφικό έλεγχο των διαφορών στις υποκλίμακες του S.I.Q.A. δημιουργώ 4 κατηγορίες για τη Διάρκεια του Διαβήτη:
0-5 έτη
6-10 έτη
11-15 έτη
16-20 έτη

Με Ανάλυση Διασποράς» (ANOVA) ελέγχουμε κατά πόσο η Διάρκεια του Διαβήτη επηρεάζει τις εξαρτημένες μεταβλητές (S.I.Q.A.)

Πίνακας 31. Αποτελέσματα ανάλυσης ANOVA.

Test of Homogeneity of Variances

	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
Αυτοεκτίμηση	2,908	3	100	,038
Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	2,431	3	100	,070
Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	2,610	3	100	,056
Αυτοπεποίθηση	,291	3	100	,832
Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	1,225	3	100	,305
Αλτρουισμός	,786	3	100	,504
Εγωισμός	1,239	3	100	,300

Πίνακας 32. Αποτελέσματα ανάλυσης ANOVA.

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Αυτοεκτίμηση	Between Groups	3,900	3	1,300	2,086	,107
	Within Groups	62,312	100	,623		
	Total	66,213	103			
Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Between Groups	,420	3	,140	,396	,756
	Within Groups	35,368	100	,354		
	Total	35,788	103			
Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Between Groups	,316	3	,105	,319	,812
	Within Groups	33,057	100	,331		
	Total	33,374	103			
Αυτοπεποίθηση	Between Groups	,146	3	,049	,191	,902
	Within Groups	25,511	100	,255		
	Total	25,657	103			
Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Between Groups	5,278	3	1,759	3,001	,034
	Within Groups	58,615	100	,586		
	Total	63,893	103			
Αλτρουισμός	Between Groups	,244	3	,081	,161	,922
	Within Groups	50,440	100	,504		
	Total	50,684	103			
Εγωισμός	Between Groups	,175	3	,058	,170	,916
	Within Groups	34,365	100	,344		
	Total	34,541	103			

Πίνακας 33. Μέση τιμή και τυπική απόκλιση για τις τέσσερις κατηγορίες όσον αφορά τη διάρκεια του διαβήτη για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Διάρκεια Διαβήτη (Έτη)		Αυτοεκτίμηση	Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Αυτοπεποίθηση	Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Αλτρουισμός	Εγωισμός
0-5	Αριθμός	28	28	28	28	28	28	28
	Μέση Τιμή	3,0939	2,4664	2,2887	2,3442	3,3929	2,3265	2,6607
	Τυπική Απόκλιση	,93112	,60179	,48986	,51388	,82077	,65967	,67774
6-10	Αριθμός	58	58	58	58	58	58	58
	Μέση Τιμή	2,7676	2,5355	2,3276	2,4169	3,1232	2,4212	2,5970
	Τυπική Απόκλιση	,73872	,64029	,64848	,51792	,73890	,73985	,55855
11-15	Αριθμός	12	12	12	12	12	12	12
	Μέση Τιμή	3,1296	2,4657	2,4792	2,3939	3,0952	2,4524	2,5313
	Τυπική Απόκλιση	,82387	,33224	,46211	,44254	,86002	,74064	,51711
16-20	Αριθμός	6	6	6	6	6	6	6
	Μέση Τιμή	2,4444	2,2745	2,3611	2,3030	2,3810	2,4762	2,6667
	Τυπική Απόκλιση	,25767	,44902	,22771	,43281	,48375	,53959	,49791
Σύνολο	Αριθμός	104	104	104	104	104	104	104
	Μέση Τιμή	2,8786	2,4938	2,3365	2,3881	3,1497	2,4025	2,6106
	Τυπική Απόκλιση	,80177	,58946	,56923	,49909	,78760	,70148	,57909

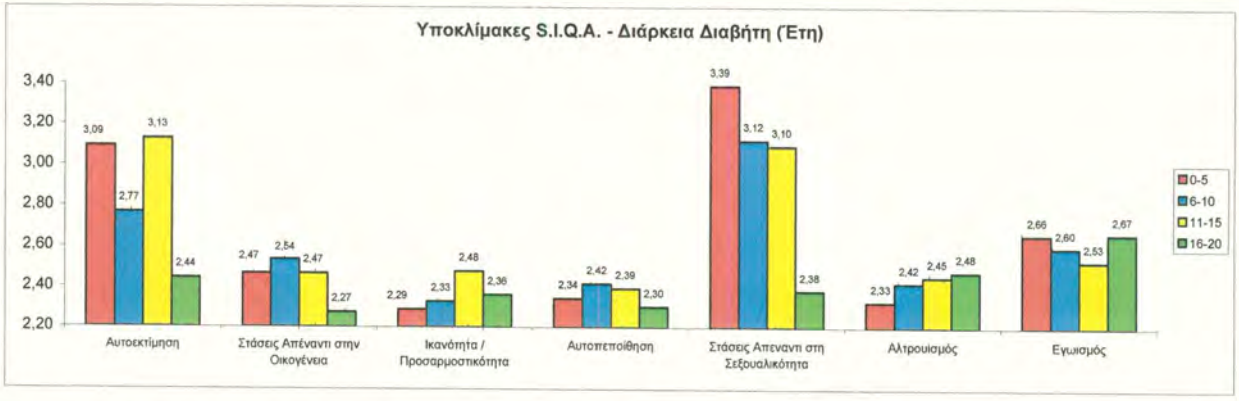

Γράφημα 15. Μέση τιμή για τις τέσσερις κατηγορίες όσον αφορά τη διάρκεια του διαβήτη για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Από τον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά στις «Στάσεις απέναντι στη σεξουαλικότητα» (P-Value=0,034) όπου οι έφηβοι με διαβήτη 16-20 ετών έχουν πιο θετικές στάσεις(S.I.Q.A. 2,38) και οι έφηβοι με διαβήτη ηλικίας 0-5 πιο αρνητικές στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα. (S.I.Q.A. 3,39). (Τα αποτελέσματα επιβεβαιώνουν όσα αναφέρθηκαν παραπάνω με τη χρήση του δείκτη r του Pearson.)

Το παραπάνω αποτέλεσμα αν και φαίνεται παράδοξο καθώς θα περιμέναμε όσο αυξάνεται η διάρκεια του διαβήτη στους εφήβους να βελτιώνετε η εικόνα για τον εαυτό τους. Η αδυναμία να φανούν στατιστικά οι διαφορές οφείλεται στο γεγονός ότι στο δείγμα η πλειονότητα των εφήβων έχει διαβήτη λιγότερο από 10 έτη (σε σύνολο 104 ατόμων μόνο 6 έχουν διάρκεια διαβήτη από 16-20 έτη).

Υπόθεση 6 : Αναφορικά με την διάρκεια της ασθένειας του διαβήτη τα κορίτσια θα έχουν χειρότερη εικόνα για τον εαυτό τους. Η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά μόνο την ομάδα διαβήτη.

Χρησιμοποιούμε τον δείκτη r-Pearson χωριστά για αγόρια και για κορίτσια.

Για περιγραφικό έλεγχο των διαφορών στις υποκλίμακες του S.I.Q.A. χρησιμοποιούμε ξανά τις 4 κατηγορίες για τη Διάρκεια του Διαβήτη:
0-5 έτη
6-10 έτη
11-15 έτη
16-20 έτη

Α. ΑΓΟΡΙΑ

Πίνακας 34. Μέση τιμή και τυπική απόκλιση όσον αφορά τη διάρκεια του διαβήτη για τα αγόρια της ομάδας διαβήτη στις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Διάρκεια Διαβήτη (Έτη)		Αυτοεκτίμηση	Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Αυτοπεποίθηση	Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Αλτρουισμός	Εγωισμός
0-5	Αριθμός	18	18	18	18	18	18	18
	Μέση Τιμή	2,8436	2,4085	2,2593	2,2980	3,0635	2,4444	2,6458
	Τυπική Απόκλιση	,62925	,57013	,37474	,40990	,65598	,69103	,65621
6-10	Αριθμός	24	24	24	24	24	24	24
	Μέση Τιμή	2,6528	2,5760	2,3160	2,3258	2,9286	2,5536	2,6927
	Τυπική Απόκλιση	,51930	,57215	,45708	,34944	,58675	,76678	,56504
11-15	Αριθμός	5	5	5	5	5	5	5
	Μέση Τιμή	3,0593	2,6471	2,4667	2,3818	2,6571	2,8000	2,8000
	Τυπική Απόκλιση	,85771	,33535	,43141	,50371	,41157	1,09451	,59029
16-20	Αριθμός	5	5	5	5	5	5	5
	Μέση Τιμή	2,4148	2,2824	2,3167	2,3273	2,2571	2,5714	2,6250
	Τυπική Απόκλιση	,27642	,50155	,22361	,47932	,42137	,54398	,54486
Σύνολο	Αριθμός	52	52	52	52	52	52	52
	Μέση Τιμή	2,7350	2,4966	2,3109	2,3217	2,8846	2,5220	2,6803
	Τυπική Απόκλιση	,58737	,54494	,40359	,38673	,61789	,73819	,58338

Γράφημα 16. Μέση τιμή όσον αφορά τη διάρκεια του διαβήτη για τα αγόρια της ομάδας διαβήτη στις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Β.ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Πίνακας 35. Μέση τιμή και τυπική απόκλιση όσον αφορά τη διάρκεια του διαβήτη για τα κορίτσια της ομάδας διαβήτη στις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Διάρκεια Διαβήτη (Έτη)		Αυτοεκτίμηση	Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Αυτοπεποίθηση	Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Αλτρουισμός	Εγωισμός
0-5	Αριθμός	10	10	10	10	10	10	10
	Μέση Τιμή	3,5444	2,5706	2,3417	2,4273	3,9857	2,1143	2,6875
	Τυπική Απόκλιση	1,22565	,67358	,67065	,68037	,77504	,57063	,75058
6-10	Αριθμός	34	34	34	34	34	34	34
	Μέση Τιμή	2,8486	2,5069	2,3358	2,4813	3,2605	2,3277	2,5294
	Τυπική Απόκλιση	,85923	,69133	,76197	,60655	,81001	,71690	,55225
11-15	Αριθμός	7	7	7	7	7	7	7
	Μέση Τιμή	3,1799	2,3361	2,4881	2,4026	3,4082	2,3469	2,3393
	Τυπική Απόκλιση	,86422	,28356	,51691	,43553	,98433	,41940	,39340
16-20	Αριθμός	1	1	1	1	1	1	1
	Μέση Τιμή	2,5926	2,2353	2,5833	2,1818	3,0000	2,0000	2,8750
	Τυπική Απόκλιση	.	.	.	.	.	.	.
Σύνολο	Αριθμός	52	52	52	52	52	52	52
	Μέση Τιμή	3,0221	2,4910	2,3622	2,4545	3,4148	2,2830	2,5409
	Τυπική Απόκλιση	,95461	,63621	,70012	,58695	,85305	,64789	,57187

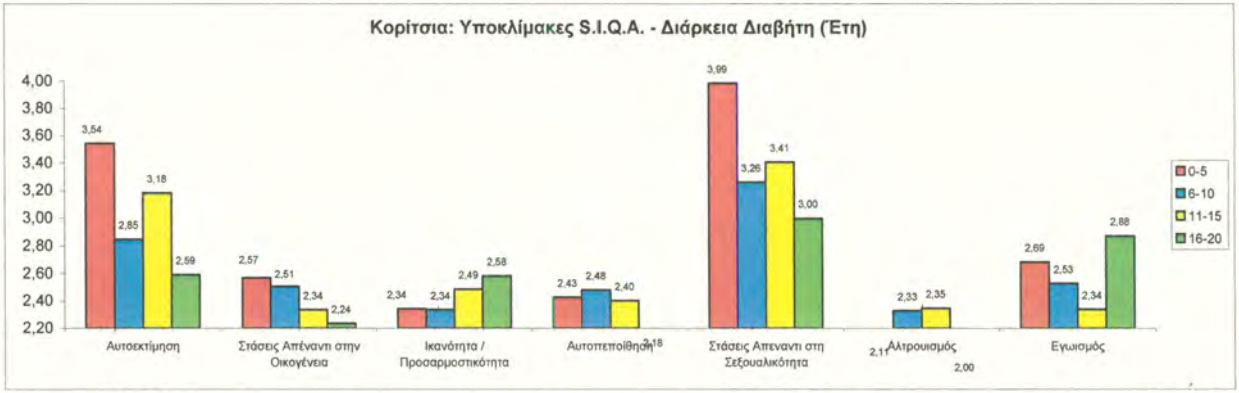

Γράφημα 17. Μέση τιμή όσον αφορά τη διάρκεια του διαβήτη για τα κορίτσια της ομάδας διαβήτη στις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Μόνο στην υποκλίμακα «Στάσεις απέναντι στη σεξουαλικότητα» υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά σε σχέση με τη Διάρκεια του Διαβήτη (P-value=0,01). Οι άλλες υποκλίμακες δεν φαίνεται να είναι στατιστικά σημαντικές.

Το παραπάνω αποτέλεσμα αν και φαίνεται παράδοξο καθώς θα περιμέναμε όσο αυξάνεται η διάρκεια του διαβήτη στους εφήβους να βελτιώνετε η εικόνα για τον εαυτό τους. Η αδυναμία να φανούν στατιστικά οι διαφορές οφείλεται στο γεγονός ότι στο δείγμα η πλειονότητα των εφήβων έχει διαβήτη λιγότερο από 10 έτη (σε σύνολο 104 ατόμων μόνο 6 έχουν διάρκεια διαβήτη από 16-20 έτη).

Υπόθεση 7 : Οι έφηβοι οι οποίοι εμφάνισαν τον διαβήτη στην βρεφική και νηπιακή ηλικία θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους από τους εφήβους που εμφάνισαν τον διαβήτη στην παιδική και στην εφηβική ηλικία. Η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά μόνο την ομάδα διαβήτη.

Πραγματοποιήσαμε ανάλυση διακύμανσης (ANOVA) για να εξετάσουμε την επίδραση της ηλικίας έναρξης σε κάθε μία από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Πίνακας 36. Μέση τιμή και τυπική απόκλιση για τις τρεις διαφορετικές ηλικιακές περιόδους όσον αφορά την έναρξη του διαβήτη για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Ηλικία Έναρξης του Διαβήτη		Αυτοεκτίμηση	Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια	Ικανότητα / Προσαρμοστικότητα	Αυτοπεποίθηση	Στάσεις Απεναντι στη Σεξουαλικότητα	Αλτρουισμός	Εγωισμός
Βρεφική και Νηπιακή Ηλικία (0-5 ετών)	Αριθμός	29	29	29	29	29	29	29
	Μέση Τιμή	2,7778	2,3976	2,3477	2,4326	3,2808	2,4631	2,5216
	Τυπική Απόκλιση	,68715	,70125	,56610	,47775	,91193	,71495	,55909
Παιδική Ηλικία (6-11 ετών)	Αριθμός	45	45	45	45	45	45	45
	Μέση Τιμή	2,8790	2,5451	2,2130	2,3010	3,1111	2,3302	2,5667
	Τυπική Απόκλιση	,83505	,60033	,60552	,53391	,72645	,72128	,62192
Εφηβική Ηλικία (12-21 ετών)	Αριθμός	30	30	30	30	30	30	30
	Μέση Τιμή	2,9753	2,5098	2,5111	2,4758	3,0810	2,4524	2,7625
	Τυπική Απόκλιση	,86572	,44594	,47933	,45841	,75842	,67120	,51732
Σύνολο	Αριθμός	104	104	104	104	104	104	104
	Μέση Τιμή	2,8786	2,4938	2,3365	2,3881	3,1497	2,4025	2,6106
	Τυπική Απόκλιση	,80177	,58946	,56923	,49909	,78760	,70148	,57909

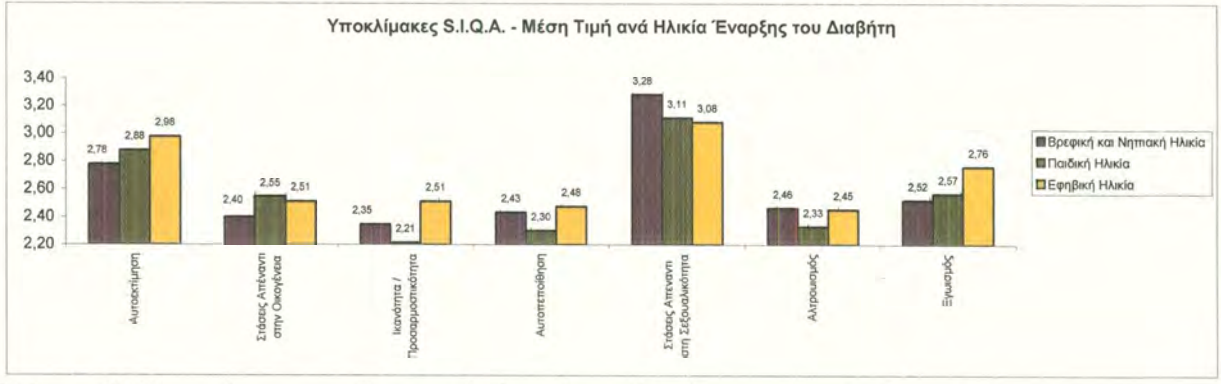

Γράφημα 18. Μέση τιμή για τις τρεις διαφορετικές ηλικιακές περιόδους όσον αφορά την έναρξη του διαβήτη για τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Υπάρχει μία οριακά στατιστικώς διαφορά στην υποκλίμακα «Ικανότητα – Προσαρμοστικότητα» (P-value=0,083) καθώς φαίνεται ότι οι έφηβοι που εμφάνισαν τον διαβήτη στην παιδική ηλικία εμφανίζουν μεγαλύτερη ικανότητα και προσαρμοστικότητα.
Στις υπόλοιπες υποκλίμακες του S.I.Q.A. δε φαίνεται να υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά.

Υπόθεση 8 : Οι έφηβοι οι οποίοι εμφάνισαν τον διαβήτη στην βρεφική και νηπιακή ηλικία θα έχουν καλύτερη γλυκαιμική ρύθμιση από τους εφήβους που εμφάνισαν τον διαβήτη στην παιδική και στην εφηβική ηλικία, όπως προκύπτει από τον ετήσιο μέσο όρο γλυκοζυλιωμένης (HbA1c).

Πραγματοποιούμε Ανάλυση Διασποράς (ANOVA) για να ελέγξω κατά πόσο η Ηλικία Έναρξης του Διαβήτη επηρεάζει το HbA1.

Πίνακας 37. Μέσος ετήσιος όρος γλυκοζυλιωμένης
Στις τρεις ηλικιακές φάσεις όσον αφορά την έναρξη του διαβήτη.

	Ετήσιος Μέσος Όρος HbA1
Βρεφική και Νηπιακή Ηλικία (0-5 ετών)	7,65
Παιδική Ηλικία (6-11 ετών)	8,18
Εφηβική Ηλικία (12-21 ετών)	7,48
Σύνολο	**7,83**

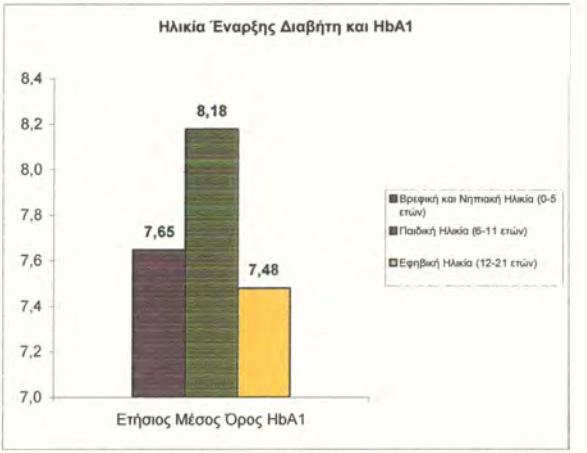

Γράφημα 19. Ετήσιος μέσος όρος γλυκοζυλιωμένης στις τρεις ηλικιακές φάσεις όσον αφορά την έναρξη του διαβήτη.

Πίνακας 38. Αποτελέσματα ανάλυσης ANOVA.

Ετήσιος Μέσος Όρος HbA1

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower Bound	Upper Bound		
Βρεφική και Νηπιακή Ηλικία	29	7,648	1,3642	,2533	7,129	8,167	5,7	11,9
Παιδική Ηλικία	45	8,178	1,3517	,2015	7,772	8,584	5,5	12,5
Εφηβική Ηλικία	30	7,480	1,3103	,2392	6,991	7,969	4,8	11,3
Total	104	7,829	1,3666	,1340	7,563	8,095	4,8	12,5

Πίνακας 39. Αποτελέσματα ανάλυσης ANOVA.

Test of Homogeneity of Variances

Ετήσιος Μέσος Όρος HbA1

Levene Statistic	df1	df2	Sig.
,058	2	101	,944

Πίνακας 40. Αποτελέσματα ανάλυσης ANOVA.

ANOVA

Ετήσιος Μέσος Όρος HbA1

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	10,075	2	5,038	2,791	,066
Within Groups	182,298	101	1,805		
Total	192,373	103			

Φαίνεται ότι υπάρχει μια οριακά στατιστική διαφορά (P-value=0,066) και συγκεκριμένα για τους εφήβους που εμφάνισαν διαβήτη στην παιδική ηλικία είχαν μεγαλύτερο ετήσιο μέση τιμή HbA1 (8,18 σε σχέση με 7,65 στη βρεφική / νηπιακή Ηλικία και 7,48 στην εφηβική ηλικία).

2. Συζήτηση στατιστικής ανάλυσης του ερωτηματολογίου Self Image Questionnaire for Greek Adolescents (S.I.Q.A.)

Γενικά, ο διαβήτης θεωρείται μια πρώιμη σωματική ασθένεια, με την έννοια ότι συμβαίνει πολύ νωρίς στη ζωή του ατόμου, μπορεί να εκδηλωθεί στην βρεφική και νηπιακή ηλικία, στην παιδική ηλικία, στην εφηβική ηλικία και λιγότερο συχνά στη νεαρή ενήλικη ηλικία.

Αναφορικά με την στατιστική ανάλυση η οποία προκύπτει από τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου S.I.Q.A. προκύπτει ότι το 43,3 % των εφήβων εμφάνισε τον διαβήτη στην παιδική ηλικία. Φαίνεται να είναι σπάνιο ο διαβήτης να εκδηλωθεί πριν την ηλικία των 2 ετών καθώς το παιδί δεν έχει ωριμάσει αρκετά ώστε να εμφανιστεί αυτού του τύπου η δυσλειτουργία. (R. Debray, 1983). Η παιδική ηλικία αντιστοιχεί σε αυτήν της οιδιπόδειας σύγκρουσης και θεωρείται μία «ευαίσθητη» περίοδος στη ζωή του παιδιού, αφού σχετίζεται με μία ευαισθητοποίηση στις συγκρουσιακές περιόδους της ψυχοσεξουαλικής του ανάπτυξης, και κατά συνέπεια της σεξουαλικής του ζωής ως ενήλικας. Είναι η ηλικία όπου η ψυχική οργάνωση του παιδιού σύμφωνα με τον Spitz και τον Winnicott, εξαρτάται από την ποιότητα της μητρικής σχέσης και διαφαίνεται στην ικανότητα αποχωρισμού από την μητέρα. Η ικανότητα αυτή επιτρέπει ή όχι την ομαλή εισαγωγή και προσαρμογή στο σχολείο, την ικανότητα να είναι μόνο του, πράγμα που προϋποθέτει τη νοητική λειτουργία όπου το απόν αντικείμενο διατηρείται σε φανταστικό επίπεδο.

Οι L. E. Hinkle και S. Wolff (1959) από την μεριά τους, ανέπτυξαν την υπόθεση σύμφωνα με την οποία ο διαβήτης είναι μια διαταραχή της προσαρμογής. Διατροφή, στοργή και συναισθηματική ανασφάλεια συνδέονται στενά στην παιδική ηλικία. Ορισμένοι άνθρωποι, λόγω ενός δομικού προβληματισμού ή μιας ισχυρής εξάρτησης, αντιδρούν στα διάφορα άγχη της ύπαρξης που επιφέρουν απώλεια στοργής ή συναισθηματικής ασφάλειας, και που αντιπροσωπεύουν απειλές στέρησης τροφής.

Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη εμφανίζουν μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση και χαμηλότερο το αίσθημα του εγωισμού και οριακά μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση συγκριτικά με τους εφήβους δίχως διαβήτη. Το εύρημα αυτό δεν επιβεβαιώνει την **Υπόθεση 1** που ήταν ακριβώς η αντίθετη, δηλαδή ότι ***«οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη***

θα έχουν χειρότερη επίδοση από τους εφήβους χωρίς νεανικό διαβήτη». Το εύρημα αυτό μπορεί να ερμηνευθεί από το γεγονός ότι τα άτομα με διαβήτη αναλαμβάνουν την διαχείριση για την ασθένεια τους κατά την περίοδο της προεφηβείας αν ο διαβήτης έχει εμφανιστεί νωρίτερα ή στην ηλικία αυτή ή κατά την περίοδο της εφηβείας σε περίπτωση που έχει εμφανιστεί αργότερα και αυτό προφανώς βελτιώνει τις πεποιθήσεις τους για τις ατομικές τους ικανότητες. Οι πεποιθήσεις αναφέρονται στην ικανότητα εκτέλεσης συγκεκριμένων ιατρικών πράξεων όπως είναι η διαχείριση των ενέσεων ινσουλίνης, οι καθημερινές μετρήσεις των επιπέδων γλυκόζης στο αίμα, η ρύθμιση των δόσεων ινσουλίνης, ο προγραμματισμός των γευμάτων, η αποφυγή ή η αντιμετώπιση επεισοδίων υπογλυκαιμίας από τον ίδιο τον έφηβο. Η *αυτό-αποτελεσματικότητα* βρέθηκε να σχετίζεται με τους δείκτες του μεταβολικού ελέγχου (Grey, M. et al, 1998, Grossman, HY. et al, 1987) και με την συμπεριφορά των εφήβων όσον αφορά την υγεία τους (Littlefield, CH, et al, 1992). Έχει βρεθεί ότι η υψηλή αυτό-αποτελεσματικότητα σχετίζεται με καλύτερη ποιότητα ζωής, χαμηλότερο βαθμό κατάθλιψης και υψηλότερη αυτοεκτίμηση (Grey, M.et al, 1998).

Τα αποτελέσματα στην έρευνα έδειξαν ότι τόσο στην ομάδα διαβήτη όσο και στην ομάδα ελέγχου το φύλο επιδρά «στις στάσεις των εφήβων απέναντι στην σεξουαλικότητα». Πιο συγκεκριμένα, τόσο οι έφηβες με νεανικό διαβήτη όσο και οι έφηβες δίχως νεανικό διαβήτη έχουν πιο αρνητικές στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα συγκριτικά με τα αγόρια. Αυτά τα ευρήματα επιβεβαιώνουν μερικώς την **Υπόθεση 2** ότι ***«όσον αφορά το φύλο, τα κορίτσια με νεανικό διαβήτη θα έχουν χειρότερη εικόνα για τον εαυτό τους όπως θα προκύψει από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. συγκριτικά με τα αγόρια και συγκριτικά με τα κορίτσια δίχως διαβήτη».*** Τα κορίτσια αποτρέπονται να εκφράσουν πιο θετικές στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα λόγω των κοινωνικών περιορισμών που τους επιβάλλει ο ρόλος του φύλου τους. Επίσης, στην έκφραση πιο αρνητικών στάσεων απέναντι στην σεξουαλικότητα συμβάλλουν ο διαφορετικός τρόπος ανατροφής ανάμεσα στα δύο φύλα και οι προσδοκίες για το ρόλο του φύλου από το οικογενειακό και το κοινωνικό περιβάλλον. Αυτοί οι παράγοντες δεν συνδέονται με την ασθένεια καθώς ισχύουν και για τους εφήβους δίχως νεανικό διαβήτη. Το θέμα της σεξουαλικότητας συνδέεται με την εικόνα του σώματος, η οποία έχει πολύ μεγάλη σημασία για τα κορίτσια και οι διάφορες επιδράσεις της ηλικίας αυτής (βλέπε σελ. 28, κεφάλαιο ΙΙ, Εφηβική Ηλικία)

επηρεάζουν αυτήν την εικόνα. Συνήθως κάποια αύξηση βάρους και λίπους απομακρύνει τα κορίτσια από το ιδανικό αδύνατο σώμα και είναι πιθανό να επηρεάζει αρνητικά τις στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα. Αντίθετα, τα αγόρια περνούν μία χρονική περίοδο σχετικής δυσαρέσκειας για την εμφάνισή τους αλλά οι σωματικές αλλαγές της ήβης τους φέρνουν πιο κοντά στο ιδανικό ανδρικό σώμα. Επιπλέον, στην ομάδα διαβήτη τα κορίτσια εμφανίζουν χαμηλότερη αυτοεκτίμηση και υψηλότερο το αίσθημα του αλτρουϊσμού συγκριτικά με τα αγόρια. Το γεγονός αυτό συνδέεται με την εικόνα του σώματος που αναπτύχθηκε παραπάνω. Από τα αποτελέσματα της έρευνας, προκύπτει ότι όσο αυξάνεται η ηλικία, οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη καθώς και χωρίς νεανικό διαβήτη, αποκτούν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και πιο θετικές στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα, κάτι το οποίο συμβαδίζει με την φυσιολογική εξελικτική ανάπτυξη του ανθρώπου.

Η **Υπόθεση 3** ότι ***«οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη που βρίσκονται στην όψιμη εφηβεία θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους σε σύγκριση με τους εφήβους που βρίσκονται στην κυρίως εφηβεία και στην προεφηβεία»*** δεν επιβεβαιώθηκε. Πιο συγκεκριμένα, οι έφηβοι στην ηλικία της προεφηβείας έχουν θετικές στάσεις απέναντι στην οικογένεια και μεγαλύτερη ικανότητα και προσαρμοστικότητα ενώ στην ηλικία της όψιμης εφηβείας έχουν πιο αρνητικές στάσεις απέναντι στην οικογένεια και μικρότερη ικανότητα και προσαρμοστικότητα. Το γεγονός αυτό εγγράφεται μέσα στο γενικότερο πλαίσιο αντίδρασης στην ηλικία της όψιμης εφηβείας, που εκδηλώνεται με την αντίδραση και διαφοροποίηση στα γονεϊκά πρότυπα και επεκτείνεται στην προσαρμογή στις απαιτήσεις της ασθένειας. Και στις δύο ομάδες, την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου, φαίνεται ότι οι έφηβοι στην ηλικία της όψιμης εφηβείας έχουν μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση και πιο θετικές στάσεις απέναντι στη σεξουαλικότητα σε σύγκριση με τους εφήβους στην ηλικία της προεφηβείας και της κυρίως εφηβείας. Συνεπώς, ο διαβήτης δεν φαίνεται να επηρεάζει την αυτοεκτίμηση και τις στάσεις απέναντι στη σεξουαλικότητα των εφήβων.

Όπως προκύπτει από τα ευρήματα της έρευνας, η **Υπόθεση 4** ότι ***«οι έφηβοι που έχουν ως μόνιμη κατοικία την Αθήνα θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους όπως θα προκύψει από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. σε σύγκριση με τους εφήβους που ζουν στην επαρχία»*** επιβεβαιώνεται. Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη

που ζουν στην επαρχία έχουν πιο αρνητικές στάσεις απέναντι στην οικογένεια, χαμηλότερη αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση και υψηλότερο το αίσθημα του εγωισμού. Γενικά στην εφηβεία παρατηρείται έντονη ανάγκη για ανεξαρτητοποίηση του εφήβου από τους γονείς του. Οι ίδιοι οι γονείς πιθανότατα στην επαρχία να εντείνουν τον έλεγχο του εφήβου λόγω των συνθηκών που επικρατούν σε μία μικρή και κλειστή κοινωνία. Αυτό ίσως να εξηγεί τις πιο αρνητικές στάσεις απέναντι στην οικογένεια και κατά συνέπεια να επηρεάζει την αυτοεκτίμηση και την αυτοπεποίθηση του εφήβου. Οι έφηβοι που ζουν εκτός Αθηνών είτε έχουν διαβήτη είτε δεν παρουσιάζουν ιατρικά προβλήματα είναι πιθανό να αισθάνονται την επαρχία ως ένα κοινωνικό πλαίσιο που τους πιέζει.

Η **Υπόθεση 5** ότι ***«όσα περισσότερα χρόνια διαβήτη έχει ο έφηβος, τόσο θα βελτιώνεται η εικόνα για τον εαυτό του»*** επιβεβαιώνεται. Τόσο από την στατιστική ανάλυση αποτελεσμάτων της έρευνας όσο και από την ποιοτική ανάλυση τους προκύπτει ότι όσα περισσότερα χρόνια έχει ο έφηβος νεανικό διαβήτη τόσο πιο θετικές στάσεις αποκτά απέναντι στην σεξουαλικότητα και μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση εφόσον το άτομο θα έχει καλύτερη σχέση με το σώμα του και θα έχει αποδεχθεί την εικόνα του σώματος του. Αυτό μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι με την πάροδο του χρόνου το άτομο οικειοποιείται την ασθένεια του και συμβιώνει μαζί της, μαθαίνει να την διαχειρίζεται, να καταλαβαίνει τι συμβαίνει στο σώμα του και τελικά να την αποδέχεται. Τα χρόνια που έχει το άτομο συμβιώσει με τον διαβήτη επηρεάζουν τη σχέση που έχει με την ασθένεια του. Ο καθοριστικός παράγοντας για τις στάσεις που αφορούν το σώμα τουλάχιστον όσον αφορά τις γυναίκες είναι περισσότερο η ηλικία εμφάνισης παρά η διάρκεια της ασθένειας. (Ben-tovim & Walker, 1994). Ιδιαίτερα για τους εφήβους με νεανικό διαβήτη όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια του διαβήτη τόσο μικρότερη είναι και η αρνητική επίδραση στην εικόνα του σώματος. (Sullivan, 1979).

Από τα αποτελέσματα δεν επιβεβαιώνεται η **Υπόθεση 6** ότι ***«όσα περισσότερα χρόνια έχει ο έφηβος διαβήτη, τα κορίτσια θα έχουν χειρότερη εικόνα για τον εαυτό τους σε σύγκριση με τα αγόρια».*** Από τα αποτελέσματα της υπόθεσης δεν φαίνονται στατιστικά σημαντικές διαφορές και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι στο δείγμα της ομάδας διαβήτη οι τέσσερις κατηγορίες της διάρκειας του διαβήτη (0-5 έτη, 6-10 έτη, 11-15, 16-20) δεν είναι αριθμητικά συγκρίσιμες. Πιο συγκεκριμένα,

φαίνεται ότι στην πλειονότητα των εφήβων η διάρκεια του διαβήτη κυμαίνεται από 6 έως 10 έτη ενώ στο δείγμα της έρευνας εμφανίζονται μόνο 6 έφηβοι σε σύνολο 104 με διάρκεια διαβήτη 16 έως 20 έτη. Παρ' όλα αυτά, παρατηρούμε ότι οι έφηβοι που έχουν εμφανίσει το διαβήτη τα τελευταία 5 χρόνια εμφανίζουν συνολικά χειρότερη εικόνα για τον εαυτό τους όπως φαίνεται από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A. Καθώς αυξάνεται η διάρκεια του διαβήτη στα τελευταία 10 χρόνια, η εικόνα των εφήβων δεν φαίνεται να διαφοροποιείται σημαντικά. Όταν όμως, η διάρκεια του διαβήτη είναι μεγαλύτερη από 10 χρόνια, διαφαίνεται ότι όλες οι υποκλίμακες καλυτερεύουν τόσο αυτή της αυτοεκτίμησης, των στάσεων απέναντι στην οικογένεια, της ικανότητας και προσαρμοστικότητας καθώς και της αυτοπεποίθησης.

Πιο συγκεκριμένα, αν προσπαθήσουμε να αναλύσουμε τον πίνακα της ικανότητα της ικανότητας- προσαρμοστικότητας και της αυτοπεποίθησης αναφορικά με τη διάρκεια διαβήτη, παρατηρείται ότι στη διάρκεια 0-5 έτη η ικανότητα-προσαρμοστικότητα καθώς και η αυτοπεποίθηση κυμαίνονται στα πιο υψηλά και ικανοποιητικά επίπεδα. Όσο η διάρκεια διαβήτη αυξάνει στα 6-10 έτη και περισσότερο στα 11-15 έτη, η ικανότητα-προσαρμοστικότητα καθώς και η αυτοπεποίθηση διαταράσσονται και βρίσκονται στο χαμηλότερο επίπεδο για να ομαλοποιηθούν στα 16-20 έτη διάρκειας του διαβήτη. Θα μπορούσε να γίνει ένας παραλληλισμός αναφορικά με την «ηλικία» του διαβήτη και να πούμε ότι ο διαβήτης είναι μία ασθένεια με ηλικιακές διακυμάνσεις και «εφηβικές» αντιδράσεις έως ότου καταλήξει σε μία ομαλή ωρίμανση.

Από τα αποτελέσματα της έρευνας δεν επιβεβαιώνεται η **Υπόθεση 7** ότι ***«οι έφηβοι οι οποίοι εμφάνισαν το διαβήτη στη βρεφική και νηπιακή ηλικία θα έχουν καλύτερη εικόνα για τον εαυτό τους σε σύγκριση με τους εφήβους που εμφάνισαν το διαβήτη στην παιδική και εφηβική ηλικία».*** Αναφορικά με την υποκλίμακα της ικανότητας-προσαρμοστικότητας, οι έφηβοι στους οποίους ο διαβήτης εμφανίστηκε κατά την παιδική ηλικία παρατηρείται ότι παρουσιάζουν την καλύτερη ικανότητα και προσαρμοστικότητα συγκριτικά με τους εφήβους που εμφάνισαν το διαβήτη στην βρεφική και νηπιακή ηλικία και ίσως η διάρκεια του διαβήτη τους έχει κουράσει καθώς και συγκριτικά με τους εφήβους στους οποίους ο διαβήτης εμφανίστηκε πρόσφατα στην ηλικία της εφηβείας, οι οποίοι αντιδρούν στην προσαρμοστικότητα. Βάσει του προαναφερόμενου συλλογισμού για τον παραλληλισμό αναφορικά με την «ηλικία» του διαβήτη, οι έφηβοι που έχουν τα καλύτερα αποτελέσματα στην κλίμακα

της ικανότητας-προσαρμοστικότητας καθώς και της αυτοπεποίθησης είναι οι έφηβοι που εμφάνισαν το διαβήτη κατά την περίοδο της παιδικής ηλικίας, η «ηλικία» του διαβήτη τους δηλαδή, τοποθετείται στην παιδική ηλικία εφόσον έχει μέσο χρόνο διάρκειας 8 χρόνια.

Από τα αποτελέσματα δεν επιβεβαιώνεται η **Υπόθεση 8** ότι ***«οι έφηβοι που εμφάνισαν το διαβήτη στη βρεφική και νηπιακή ηλικία θα έχουν καλύτερη γλυκαιμική ρύθμιση σε σύγκριση με τους εφήβους που εμφάνισαν το διαβήτη στην παιδική και την εφηβική ηλικία».*** Ωστόσο, υπάρχει μία οριακά στατιστικά σημαντική διαφορά στους εφήβους που εμφάνισαν το διαβήτη στην παιδική ηλικία τα οποία εμφανίζουν μεγαλύτερη ετήσια μέση τιμή γλυκοζυλιωμένης συγκριτικά με τους εφήβους που εμφάνισαν το διαβήτη στη βρεφική-νηπιακή και την εφηβική ηλικία. Αυτό μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι στους έφηβους που εμφάνισαν το διαβήτη στην βρεφική-νηπιακή ηλικία οι κανόνες και ο τρόπος ζωής του διαβήτη έχουν ορισθεί από τότε που θυμούνται τον εαυτό τους. Το γεγονός ότι η γλυκαιμική ρύθμιση βρίσκεται σε πιο φυσιολογικά επίπεδα στους εφήβους που εμφάνισαν το διαβήτη στην εφηβική ηλικία εξηγείται από την προσπάθεια των εφήβων να συμπεριφερθούν όσο το δυνατόν πιο υπεύθυνα. Οι έφηβοι που εμφάνισαν το διαβήτη στην παιδική ηλικία εγγράφουν πιθανόν την εμφάνιση του διαβήτη με πιο έντονο τρόπο καθώς υπάρχει ένα πριν και μετά την ασθένεια. Σύμφωνα με τον N. Guidot, η εκδήλωση του διαβήτη δείχνει μία βασική χρονολόγηση γύρω από την οποία διατάσσονται οι βιογραφικές και βιωματικές αναφορές: υπάρχει ένα πριν και ένα μετά. Η περίοδος που προηγείται της εμφάνισης της πάθησης χρωματίζεται συχνά με μία προφανή νοσταλγία και παρατηρούνται πιο έντονες διατροφικές παρασπονδίες, γεγονός που απορυθμίζει τον γλυκαιμικό έλεγχο.

Εν κατακλείδι, από τα αποτελέσματα της έρευνας αποδεικνύεται ότι οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη παρουσιάζονται το ίδιο ικανοί να αντιμετωπίσουν και να προσαρμοστούν στις καθημερινές καταστάσεις όσο και οι έφηβοι χωρίς νεανικό διαβήτη. Ωστόσο, αξίζει να αναφερθεί ότι ποιοτικά η καθημερινότητα των εφήβων με νεανικό διαβήτη είναι πιο πολύπλοκη και πιο απαιτητική από εκείνη των εφήβων χωρίς νεανικό διαβήτη. Θα μπορούσαν να μελετηθούν πιο αναλυτικά σε μία μελλοντική έρευνα οι τρόποι που χρησιμοποιούν οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη για να αντιμετωπίσουν τις καθημερινές προκλήσεις της πάθησης τους. Η κατανόηση του

τρόπου με τον οποίο οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους καθώς και η σκιαγράφηση των στρατηγικών αντιμετώπισης των προβλημάτων τους θα συμβάλλει στην αναγνώριση εκείνων των εφήβων που χρειάζονται υποστήριξη και συμβουλευτική παρέμβαση.

3. Ποιοτική ανάλυση του Thematic Apperception Test (T.A.T.)

Η Δοκιμασία Θεματικής Αντίληψης (Τ.Α.Τ.) είναι μία προβολική τεχνική. Η προβολική τεχνική ορίζεται ως «διαδικασία με σκοπό να ανακαλυφθούν οι χαρακτηριστικοί τρόποι συμπεριφοράς ενός ατόμου η οποία προκύπτει από την παρατήρηση της συμπεριφοράς που αποτελεί απάντηση σε μία κατάσταση που δεν υπαγορεύει μία συγκεκριμένη αντίδραση». (Trull & Phares, 2001). «Η Δοκιμασία Θεματικής Αντίληψης, είναι μία μέθοδος για την διέγερση, την εγγραφή και την ανάλυση της φαντασίας και εξετάζει σε βάθος, την δυναμική της προσωπικότητας. Βασίζεται στην υπόθεση ότι, κατά την κατασκευή μίας ιστορίας που αναφέρεται σε μία διφορούμενη εικόνα-ερέθισμα, το άτομο οργανώνει το υλικό από τις προσωπικές του εμπειρίες, εν μέρει από την άμεση αντίληψη του ερεθίσματος και εν μέρει από την σύνδεση με τη συγκεκριμένη αντίληψη που προέρχεται επιλεκτικά από συνειδητά και προσυνειδητά προϊόντα της φαντασίας. Με αυτήν την μέθοδο είναι δυνατόν να εκφραστούν τα συνειδητά και ασυνείδητα κίνητρα, οι μηχανισμοί άμυνας και οι συγκρούσεις του ατόμου και αυτό οδηγεί σε συγκεκριμένες υποθέσεις για την ανάπτυξη και την δομή της προσωπικότητας.» (Bell, 1948, Bellak, 1954).

Οι απαντήσεις των εφήβων με νεανικό διαβήτη που προέκυψαν από τη χορήγηση του Τ.Α.Τ. αναλύθηκαν ποιοτικά. Ο μέσος χρόνος που χρειάστηκε για να ολοκληρωθεί η χορήγηση του Τ.Α.Τ. ήταν 25 λεπτά. Κάποιες από τις προβληματικές που προκύπτουν από τις απαντήσεις των εφήβων αποτελούν κατ' εξοχήν προβληματικές που συναντάμε στην εφηβική ηλικία. Στη συνέχεια, θα αναπτύξουμε τις προβληματικές που προέκυψαν από τις απαντήσεις των εφήβων με νεανικό διαβήτη και θα παραθέσουμε κάποια δείγματα από τις πιο χαρακτηριστικές απαντήσεις.

► **Στις απαντήσεις των εφήβων με νεανικό διαβήτη διακρίνουμε στοιχεία που υποδεικνύουν τη σχέση του εφήβου με τους γονείς του και ιδιαίτερα αναφορικά με την σύγκρουση ανάμεσα στην αυτονομία και την συμμόρφωση.**

Από την ανάλυση των απαντήσεων του Τ.Α.Τ., προκύπτει ότι οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη αντιλαμβάνονται τον γονεϊκό ρόλο ως διεισδυτικό και παρεμβατικό στη ζωή τους. Οι γονείς συχνά γίνονται αντιληπτοί, μέσα από τα μάτια του εφήβου, ως πιεστικοί για δραστηριότητες και αποφάσεις που αφορούν τον ίδιο. Παραθέτουμε ενδεικτικά ορισμένα δείγματα εικόνων που υποστηρίζουν αυτήν τη θέση:

(Ιωάννης, 15 ετών, εικόνα 1) *« (...) Τι πρέπει να πω; Μια ιστορία; Τι δείχνει η εικόνα; (? Μπορείς να ξεκινήσεις από το τι βλέπεις στην εικόνα και να φτιάξεις μια ιστορία.) Ένα παιδί κοιτάει το βιολί μάλλον δεν του αρέσει τον έχουν αναγκάσει για κάποιο λόγο να μάθει βιολί και δείχνει και σκεπτικός .(...) Τι άλλο; (..) (? Μετά τι γίνεται;) Τι μπορεί να γίνει; Να σκεφτώ. Εε μάλλον δεν θα ασχοληθεί με αυτό το αντικείμενο. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος της ιστορίας;) Εντάξει αφού δεν του αρέσει δεν θα μάθει. (? Και τελειώνει η ιστορία;)Ναι.»*

(Παναγιώτης, 12 ετών, εικόνα 1) *« Α βιολί βλέπω εμένα. Τι ιστορία; Είναι να παιδί που βαριέται που δε θέλει να παίξει βιολί του φωνάζει η μητέρα του να, να μελετήσει και μελετάει (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Το παιδί μελετάει, τον βοηθάει και η και τελικά έχασε τον χρόνο του και μπορεί να μην του αρέσει, δεν του αρέσει, η μητέρα του τον καταπιέζει προφανώς. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Πόπη, 13 ετών, εικόνα 3GF) *« (...) Τι είναι αυτό; (...) Ήταν μια κοπέλα μικρή που εε δεν ήθελε να διαβάζει καθόλου και οι γονείς της την πίεζαν να διαβάζει και να κάθεται σπίτι κι εκείνη έβαζε τα κλάματα κάθε φορά για να τους σπάει τα νεύρα και για να την αφήσουν να βγει έξω εεεμ και μετά συνέχιζε να να μη βγαίνει, να μη, να κάθεται μες το σπίτι, μετά οι γονείς δεν την άφηναν καν για να σταματήσει να κλαίει και αποφάσισαν να αρχίσει να βγαίνει από το σπίτι και να πηγαίνει όπου θέλει για βόλτες και τέτοια και μετά εεε άρχισε να βγαίνει έξω και μαζί με την παρέα της που είχε αλλά δεν αλλά δεν την άφηναν να βγαίνει μέχρι πολύ αργά όσο ήθελε εκείνη και έτσι συνέχιζε τα κλάματα μέχρι να γίνει το δικό της μετά την άφησαν να βγαίνει μέχρι όση ότι ώρα θέλει αλλά κατάλαβε ότι αρχίζει και μπαίνει σε κακούς δρόμους και έτσι όμως συνέχισε να κάνει αυτό το ίδιο πράγμα, να βγαίνει μέχρι αργά και μετά αποφάσισε μαζί με τους γονείς της να βγαίνει μέχρι μια φυσιολογική ώρα και μμ και με την προϋπόθεση να μην κλαίει συνέχεια όταν δεν την αφήνουν να κάνει κάτι κι έτσι εε ζήσαν μια χαρά χωρίς προβλήματα.»*

(Μάνος, 13 ετών, εικόνα 6BM) *« Εδώ τώρα είναι ένας άντρας και μία γυναίκα αυτός είναι ο γιος αυτής εδώ της γιαγιάς (..) και αυτός κάτι λέει στην μητέρα του και όπως φαίνεται είναι έτοιμος να φύγει και η μητέρα του δεν θα συμφωνεί για το εκεί που θέλει να πάει ο γιος της (..) Και τελικά (..) μμ ο γιος της κάπως έχει θυμώσει και (..) αρχίζει να μιλάει κάπως πιο έντονα, η μητέρα του θυμώνει και αυτή τέλος πάντων (..) αυτός θα φύγει και θα πάει εκεί που θέλει χωρίς να την ακούσει. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

► **Σύμφωνα με την προβληματική της ναρκισσιστικής επικέντρωσης και την αστάθεια επιλογής αντικειμένου, ο έφηβος αναζητά στήριξη. Διακρίνουμε την ανάγκη του εφήβου για αναζήτηση και στήριξη από το γονεϊκό περιβάλλον για την ανάληψη πρωτοβουλίας και αποφάσεων. Ο έφηβος νιώθει την ανάγκη για κατανόηση και συμπαράσταση τόσο από τους γονείς όσο και από τους φίλους στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει:**

(Παναγιώτης, 18 ετών, εικόνα 1) *« (...) Να πω τι βλέπω; Βλέπω ένα παιδί που κάθεται σε ένα τραπέζι και κοιτάει ένα βιολί, βιολί μάλλον είναι αυτό (..) εε το παιδί θέλει να μάθει να παίζει βιολί αλλά πρέπει να πάει να μάθει σε ένα δάσκαλο ή σε μία σχολή. Ακόμα δεν το έχει πει στους γονείς του γιατί το σκέφτεται ακόμα και γιατί δεν ξέρει τι θα του πουν. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Το παιδί το λέει στους γονείς του και του λένε ότι αν το θέλει τόσο πολύ θα το πάνε σε ένα δάσκαλο για να του μάθει να παίζει βιολί. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Το παιδί αρχίζει να μαθαίνει βιολί και του αρέσει, είναι πολύ ευχαριστημένο και ευχαριστεί τους γονείς του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Νίκος, 13 ετών, εικόνα 3ΒΜ) *«Εεε είναι ένα παιδί μόνο του (..) κάθεται τώρα, είναι ξαπλωμένο; Δεν ξέρω. (..) Είναι ένα παιδί που είναι πολύ στενοχωρημένο για κάτι και κλαίει (..) μπορεί να μην τα έχει πάει καλά στο σχολείο, να μην έγραψε καλά στο διαγώνισμα και να κλαίει για αυτό. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά εε το λέει στους γονείς του κα, και στενοχωριούνται και εκείνοι αλλά του λένε ότι δεν πειράζει και να μην κλαίει και να προσπαθήσει ξανά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.*

(Βαγγέλης, 18 ετών, εικόνα 6ΒΜ) *« Εδώ βλέπω μία μητέρα και το γιο της ο οποίος μάλλον πήγε από το ύφος του αυτό και η μητέρα ίσως του είπε τη γνώμη της για κάποιο ζήτημα σαν μεγαλύτερη και σαν μάνα ή να της ανακοινώνει μία απόφαση του. Η μάνα σκέπτεται προσπαθεί να τον συμβουλέψει και ο γιος σκεπτικός ακούει τη μάνα του προσπαθεί να τα εξισορροπήσει με την ανάγκη του γιατί είναι δύσκολο οι ανάγκες του νέου να είναι ίδιες με αυτά που του λέει η μάνα του. Η απόφαση είναι του άντρα παρ' όλα αυτά η μάνα θα είναι κοντά του ότι απόφαση και να πάρει. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Άννα, 14 ετών, εικόνα 1) *«Τι ιστορία; Τι ιστορία; Μία φορά και έναν καιρό ήταν ένα παιδάκι λέμε τώρα και προφανώς είχε πρόβλημα. (..) και μάλλον είχε πρόβλημα με με το σχολείο του ίσως (..) (? Και μετά;) Και μμ ναι το παιδάκι έψαχνε τρόπους να λύσει το πρόβλημα του κάνοντας και ασχολούνταν με άλλα πράγματα όπως το βιολί. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Η ιστορία πως τελειώνει; Το παιδάκι τελικά βρίσκει τρόπο να ξεπεράσει το πρόβλημα του μέσα από αυτό το χόμπυ και το βοηθάνε και οι φίλοι του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι, ναι.»*

(Μαρία, 14 ετών, εικόνα 3GF) *« Ουπς να δούμε λοιπόν. (..) Αυτή η ιστορία θα λέει για μία κοπέλα που, που ζούσε μόνη της και μμ και μμ και νόμιζε ότι οι υπόλοιποι γύρω της δεν ήθελε ας πούμε δεν την ήθελαν και έτσι κλεινόταν στον αλλά, αλλά τελικά κατάλαβε ότι αυτό που σκεφτόταν ήταν λάθος και προσπάθησε να κάνει φιλίες ναι και μμ*

τελικά το κατάφερε και κατάφερε να γίνει ένα έτσι πολύ ενεργό μέλος της κοινωνίας και έτσι να ξεπεράσει το πρόβλημα της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»

- **Από τις απαντήσεις των εφήβων διακρίνεται μέσα από την προβληματική του οιδιπόδειου συμπλέγματος έκφραση επιθετικότητας η οποία απευθύνεται στο οικογενειακό περιβάλλον:**

(Μάριος, 16 ετών, εικόνα 8BM) *« Όλες τις εικόνες πρέπει να τις πω; (? Δεν είναι όλες. Έχουμε λίγες ακόμα.) Στην εικόνα αυτή βλέπουμε ένα παιδί το οποίο έχει πυροβολήσει κάποιο άτομο το οποίο εκείνη τη στιγμή χειρουργείται, από την έκφραση όμως του μικρού παιδιού βλέπουμε την ευχαρίστηση και απόλαυση της πράξης του κι επίσης βλέπουμε και τη σιγουριά στο ότι θα πεθάνει το άτομο που έχει πυροβοληθεί. Βλέπουμε ακόμη και την αγωνία στα μάτια στα πρόσωπα μάλλον των γιατρών οι οποίοι προσπαθούν να γλι, να γλιτώσουν το χειρότερο θάνατο του πυροβολημένου ατόμου. (...) (? Και μετά τι έγινε;) (..) Λογικά πεθαίνει καθώς η σιγουριά στο πρόσωπο του μικρού παιδιού κάνει κι εμάς να σιγουρευτούμε για το αποτέλεσμα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Χριστίνα, 11 ετών, εικόνα 6GF) *« Ένας, ένας υπάρχει ένας αριστοκράτης που θέλει που έχει και μία κόρη και ένα σπίτι και την κόρη του δεν την αφήνει να παίρνει τηλέφωνο σαν τιμωρία γιατί είχε κάνει κάτι κακό και μία μέρα που κοιμόταν πήρε τηλέφωνο τη φίλη της και λέει « τι να κάνω για να δραπετεύσω;» « να φύγεις μία μέρα από το μπαλκόνι» Ο πατέρας της λέει « γιατί πήρες τηλέφωνο; Θέλεις κι άλλη τιμωρία;» Την έκλεισε στο δωμάτιο της κλείνει τα παντζούρια και το τηλέφωνο. Σκοτώνεται αυτή δεν ήξερε τι να κάνει. Πάει ο πατέρας της την άλλη μέρα να την δει πάει ο πατέρας της την άλλη μέρα να την δει και νόμιζε ότι κοιμόταν αλλά ήταν πεθαμένη και λέει αυτός «δεν μπορώ να το αντέξω» Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Αγγελική, 14 ετών, εικόνα 8GF) *« Σε αυτήν την εικόνα είναι μία κοπέλα που μμ ίσως να έφυγε από το σπίτι της, να παντρεύτηκε και τώρα να σκέφτεται να σκέφτεται αυτή της την κίνηση και να αναρωτιέται αν τελικά ήταν σωστό ή αν ήταν λάθος αυτό που έκανε (..) (? Και τελικά τι γίνεται;) Εεε το αποτέλεσμα είναι να μελαγχολήσει και να μην είμαστε σίγουροι σχεδόν κανένας για το τι ακριβώς έχει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Μελπομένη, 18 ετών, εικόνα *7GF)* *« Μαμά και κόρη εδώ πρέπει να είναι στο σαλόνι τους. (..) Η κόρη κοιτάει το κενό πάλι το κενό με αυτό που βλέπει έχει, σκεπτική είναι και η μαμά κοιτάζει τα χέρια της. Τίποτα άλλο; (..) (? Και τι γίνεται;) Κάποια στιγμή θα χωριστούνε αφού δεν υπάρχει συζήτηση, η μικρή θα πάει βόλτα ή στο σχολείο που θέλει, που της αρέσει, που πρέπει και η μαμά αλλού. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

► **Η ασθένεια μπορεί να συνδέεται με φαντασιώσεις νευρωτικού τύπου. Βιώνεται συχνά ως ντροπή και ενοχή, ως συνέπεια έντονων επιθυμιών. Το βίωμα της ασθένειας μπορεί να είναι σε φαντασιακό επίπεδο, το θέμα μιας σχεσιακής σύγκρουσης. Η πατρική εικόνα από την οποία ο έφηβος νιώθει ότι πρέπει να αποκοπεί:**

(Στέλλα, 12 ετών, εικόνα 10) *«Αυτό αυτή είναι γυναίκα; (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Δεν ξέρω (..) Εε εδώ βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα ε μπορεί αυτοί οι δύο να είναι συγγενείς πατέρας και κόρη εεε η κόρη θα είχε φτάσει σε στην ηλικία η οποία στην οποία θα έπρεπε να εγκαταλείψει το σπίτι της και να πάει να μείνει μόνη της ο πατέρας της όμως που την αγαπούσε πολύ δεν την άφηνε στο τέλος όμως η κόρη του είπε ότι θα είναι μια χαρά και θα τον επισκέπτεται συνέχεια εεε έτσι ο, ο είπε και στη μαμά της να τον πείσει να την αφήσει να φύγει ε και στο τέλος αφού του εξήγησαν όλοι του πατέρα ότι θα είναι μια χαρά το κορίτσι την άφησε να φύγει και από κει και πέρα τους επισκεπτότανε και ήτανε όπως παλιά απλά ζούσαν ξεχωριστά. Αυτά.»*

(Χρυσούλα, 20 ετών, εικόνα 1) *« Τι είναι αυτό; (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Δεν μπορώ να καταλάβω τι είναι. Βιβλίο δεν είναι πάντως. Δεν μπορώ να καταλάβω τι είναι αυτό, δεν μπορώ να καταλάβω τι είναι αυτό. (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ένα παιδάκι, ένα τραπέζι είναι αυτό, είναι σκεφτικό και κάθεται πάνω από κάτι α είναι βιολί. Μπορεί να είναι κάτι που του αρέσει πολύ και να θέλει να πάει να μάθει βιολί ξέρω γω (...) Αλλά εδώ το βλέπω μάλλον στεναχωρημένο σα να μη μπορούν οι δικοί του να ανταπεξέλθουν σε κάποια σχολή (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) (..) Εγώ θα ήθελα να πάει αλλά το βλέπω στεναχωρημένο οπότε μάλλον θα λέει « τι κρίμα που δε μπορώ να το κάνω και εγώ αυτό» (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι»*

► **Η ασθένεια εγγράφεται σε ναρκισσιστικό πλαίσιο σε σχέση με την μητρική εικόνα η οποία εμφανίζεται ανεπαρκής δίχως την ικανότητα να μπορεί να εμπεριέξει και να προστατέψει:**

(Μαρία, 15 ετών, εικόνα 5) *« (..) Είναι μία μαμά που ανοίγει την πόρτα, μπαίνει στο δωμάτιο του παιδιού της και το ρωτάει « Διαβάζεις;» και λέει το παιδί « Ναι, διαβάζω» και του λέει « Εντάξει, άμα χρειαστείς τίποτα θα είμαι στην κουζίνα». Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Δήμητρα, 18 ετών, εικόνα 5) *« Ανοίγει η μαμά να δει αν διαβάζουμε, μας ελέγχει και αφού δει ότι διαβάζουμε φεύγει αλλιώς θα μπει μέσα και θα αρχίσει και θα λέει « Διάβασε. Τώρα να διαβάσεις, να περάσεις, να τελειώσεις και μετά κάνε ότι θες.» Αυτά. (..) Καλό είναι αυτό που κάνει βέβαια που ελέγχει, θα βοηθηθεί το παιδί. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ε τελικά κάπου θα περάσει, κάτι θα κάνει. (..) (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.»*

(Χρήστος,17 ετών, εικόνα 3ΒΜ) «Αυτό είναι πασιφανές τώρα. (...) Λοιπόν εδώ έχουμε ένα άτομο το οποίο κι αυτό αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα και πρέπει να έχει και οικογενειακά προβλήματα όπως το βλέπω το πράγμα έτσι τώρα, το βλέπουμε στο κρεβάτι του πιθανότατα να κλαίει, πρέπει κάποιος από τους δύο γονείς του να το χτυπούν, να το κακοποιούν κάτι τέτοιο κι αυτό να μην έχει κάποιο μέσο να μην έχει κάποιο δρόμο διαφυγής από αυτό και γι' αυτό βλέπουμε την εικόνα την οποία βλέπουμε (..) Στο τέλος αυτοκτονεί.(? και τελειώνει η ιστορία;) Ε ναι τι άλλο;»

► **Η ασθένεια εγγράφεται σε ναρκισσιστικό πλαίσιο σε σχέση με την τροφή. Παρατηρείται παλινδρόμηση στο στοματικό στάδιο με ενεργοποίηση του αμυντικού μηχανισμού της προβολής, προβολή στο εξωτερικό πλαίσιο, στο σώμα, ή στον άλλον. Τα δεδομένα αυτά συμφωνούν με την θέση του F. Alexander στο μέτρο που αναφέρει μια έντονη τάση ενσωμάτωσης, την ύπαρξη επιθετικών στοματικών ενορμήσεων οι οποίες συμφωνούν με την έντονη αναζήτηση ικανοποίησης από το περιβάλλον:**

(Καλλιρρόη, 15 ετών, εικόνα 1) *«(....) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Λοιπόν, να αρχίσω την ιστορία; Λοιπόν, ας πούμε πως είναι μεσημέρι η μητέρα του, του έχει φτιάξει ένα φαγητό που δεν του αρέσει και μετά από ένα καβγά κλειδώνεται στο δωμάτιο του παίζει βιολί εδώ και τέσσερα χρόνια και σκέφτεται σκηνές από τον καβγά και ετοιμάζεται να παίξει και είναι έτοιμο να την ακούσει και να την υπακούσει. (..)(? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Στέλιος, 15 ετών, εικόνα 1) *«Βλέπω ένα παιδί 8 χρονών του βάζει η μητέρα του να φάει, αυτό βαριέται δεν θέλει και το τέλος είναι ότι του φτιάχνει η μητέρα του ένα ωραίο φαγητό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Βαγγέλης, 19 ετών, εικόνα 5) *«(...) Λοιπόν αυτός έχει ένα βλέμμα, ανοίγει την πόρτα και βλέπει κάτι που την εκπλήσσει, ένα φόνο, γίνεται ένας φόνος, το τζάκι είναι αναμμένο, μπορεί να βλέπει τον άντρα της με κάποια άλλη, οτιδήποτε μπορεί να συμβαίνει. Στο σπίτι της βρίσκεται, βλέπει κάποιο κοντινό της πρόσωπο, μπορεί να ανοίγει την πόρτα απλά και να λέει « Γιε μου έλα» για να φάει ή « κόρη μου» (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μπορεί να φωνάζει, ίσως αυτή αναγγέλλει το γεγονός.. Αυτό. Η όλη κατάσταση (...) δείχνει κάτι καινούριο ότι γίνεται, κάτι τέλος πάντων. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Σοφία,16 ετών, εικόνα 5) *«Βλέπω μία γυναίκα έχει ανοιχτή την πόρτα και ίσως να θέλει να φωνάξει κάποιον ξέρω εγώ; Ίσως να έχει φτιάξει το φαγητό και να θέλει να φωνάξει τους δικούς της που κάθονται μέσα σε αυτό το δωμάτιο ίσως να είναι βιβλιοθήκη γιατί έχει βιβλία και τους φωνάζει για να πάνε να φάνε ξέρω εγώ; (..) (? Και μετά τι γίνεται;) Αν ήταν καλά παιδιά θα την υπάκουσαν ή αν πείναγαν τουλάχιστον και θα πήγαν μαζί της (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.»*

(Μαρίνα, 11 ετών, εικόνα 11) *«(...) Μία φορά και έναν καιρό ήταν ένα κοριτσάκι που ήτανε πολύ ζωηρό και άτακτο και έκανε συνέχεια σκανταλιές, οι γονείς του*

το μάλωναν συνέχεια αλλά αυτό δεν τους άκουγε και μία μέρα τους έκλεψε λεφτά τους έκλεψε λεφτά και πήγε και αγόρασε σοκολάτες και καραμέλες και παγωτά και τα έφαγε όλα και μετά από όλα αυτά που έφαγε το πονούσε το στομάχι του και αρρώστησε γιατί έφαγε κάτι χαλασμένο και μετά από αυτό οι γονείς του το μάλωσαν και του έβαλαν τιμωρία να μην τρώει γλυκά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»

► **Επίσης, διακρίνουμε προβληματικές όπως είναι η ανάγκη για επιτυχία και για προσωπική αναγνώριση, καθώς και προβληματικές που σχετίζονται με την αυτοαξία και την αυτοπεποίθηση:**

(Ιωάννα, 21 ετών, εικόνα 1) *« (...) Ε βλέπω ένα παιδί που κοιτάζει μάλλον ένα βιολί (..) (? Τι γίνεται μετά;) Κοιτάζει το βιολί και είναι σκεπτικό, μάλλον θέλει να μάθει να παίζει αλλά δεν ξέρει να παίζει και θα πάει σε ένα δάσκαλο για να μάθει. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ε στο τέλος μαθαίνει να παίζει βιολί και γίνεται πολύ καλός και γίνεται ένας μεγάλος βιολιστής. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Δήμητρα, 19 ετών, εικόνα 11) *« Φανταστική ιστορία; Λοιπόν εδώ βλέπω εμένα έτσι. (..) Εδώ βλέπω εμένα να σου πω τώρα γιατί βλέπω εμένα; Γιατί είμαι μια ζωή στον κόσμο μου δεν αγχώνομαι, είμαι σε ένα μαύρο παλεύω ότι ήδη είναι μαύρο και όταν βλέπω κάτι μαύρο δεν το δείχνω και δεν θέλω να στεναχωρηθεί κανείς από την οικογένεια μέχρι τον δεσμό μου και δεν θέλω να στεναχωρηθεί κανείς και τα κάνω όλα να φαίνονται έτσι όπως βλέπω το χαρτί σου. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

► **Η υπεραξία της σωματικής αποδιοργάνωσης αποτελείται από συναισθήματα, ασυνείδητες αναπαραστάσεις, κατακλύζοντας τη σκέψη του εφήβου. Από την προσωπική σύγκρουση διαφαίνεται η ανικανότητα ενεργοποίησης αμυντικού μηχανισμού:**

(Μάριος, 16 ετών, εικόνα 1) *«(...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βλέπω ένα παιδί, αυτό εδώ δεν ξέρω τι είναι, τι είναι δεν ξέρω τι είναι αυτό μπροστά του; Δεν μπορώ να καταλάβω τι είναι, δεν ξέρω. (? Με τι μοιάζει;) Κατάλαβα αυτό βιολί είναι, τι είναι ή όχι. Βιολί είναι και τώρα να πω μια ιστορία. (? Ναι μπορείς να πεις μια δική σου ιστορία.) Εεε βλέπουμε ένα παιδί το οποίο έχει ένα όργανο μπροστά μπροστά του και σκέφτεται μια ωραία μελωδία για να παίξει. Εεε (...) (? Και τι γίνεται;) (...) (? Είναι δική σου η ιστορία, μπορείς να πεις ότι θέλεις εσύ) (..) Το παιδί σκεφτικό καθώς είναι προσπαθεί να βρει μία λύση στο πρόβλημα που το βασανίζει. (..) Από την εικόνα εεε (..) δεν είμαι σίγουρος βασικά αλλά το λέω από την εικόνα καταλαβαίνουμε πως είναι έτοιμο να παρατήσει το όργανο του και σκέφτεται να βρει μια καλή αποχαιρετιστήρια μελωδία. Τώρα γιατί είναι έτσι; (...) (? Πως τελειώνει η ιστορία σου;) (...) Δέχεται μεγάλη ψυχική και ψυχολογική πίεση παρ' όλα αυτά φαίνεται αποφασισμένος (...) (? Και τελικά;) (...) Τελικά θα τα παρατήσει, αυτό είναι το συμπέρασμα που βγαίνει από την εικόνα. (? Τελείωσε η ιστορία;) Ναι.»*

(Ηλίας, 14 ετών, εικόνα 3ΒΜ) *«(...) Μμμ. Αυτός μμμ αυτός πρέπει να έχει δολοφονήσει κάποιον και μετά πήγε και αυτοκτόνησε επειδή ήταν απελπισμένος. (..) Ξέρω εγώ; Τι άλλο; Αυτός (..) Τέλειωσε. (? Τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.»*

► **Για πολλούς εφήβους το άγχος διακινούμενο από την ασθένεια δεν είναι ανεκτό. Έτσι, παρατηρείται έκφραση επιθετικότητας και άγχους τα οποία απευθύνονται στο οικογενειακό περιβάλλον, ή/και στο φιλικό περιβάλλον, μέσω του αμυντικού μηχανισμού της προβολής. Σε ορισμένες απαντήσεις οι ενδο-οικογενειακές συγκρούσεις δεν έχουν διέξοδο στην ψυχοσύνθεση του εφήβου:**

(Γεωργία, 11 ετών, εικόνα *7GF*) *« (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Εδώ είναι μία μητέρα με την κόρη της, η μητέρα της την συμβουλεύει αλλά επειδή η κοπέλα έχει κάνει τα αντίθετα από αυτά που της έχει πει η μητέρα της και την περιφρονεί. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Η μητέρα συνεχίζει να την συμβουλεύει και η κοπέλα ζητάει συγνώμη και δέχεται τη συμβουλή της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι»*

(Χριστίνα, 11 ετών, εικόνα *7GF*) *«Μία γυναίκα και το κοριτσάκι της είχαν πάει στο δάσος για μανιτάρια και ήθελε το κοριτσάκι να πάρει μαζί και το ζωάκι της. Η μαμά δεν την άφηνε μην το χάσει θύμωσε το κοριτσάκι και πήρε μαζί το λαγουδάκι το ζωάκι της και του είπε « εσύ μείνε εδώ εσύ μείνε εδώ εγώ θα πάω για μανιτάρια» και πήγε και πήγε και τα μάζεψε τα μανιτάρια και πήγε να βρει το λαγουδάκι δεν το βρήκε και το βρήκε σκοτωμένο με ένα λύκο να ξερογλείφεται. Γύρισε στη μαμά της και της είπε « γιατί δεν με άκουσες που σου είπα να μην το πάρεις και τώρα δεν θα σου ξαναπάρω άλλο.» Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Φούλα, 18 ετών, εικόνα *7GF*) *« Εδώ είναι ένα κοριτσάκι και μία γυναίκα προφανώς η νταντά ή η μαμά της το κοριτσάκι είναι πεισμωμένο και η γυναίκα του διαβάζει ένα βιβλίο το κοριτσάκι διαβάζει ένα άλλο βιβλίο και, και του αποσπά την προσοχή δεν έχει την διάθεση να ακούσει το βιβλίο το παραμύθι ή ότι άλλο είναι και τον άνθρωπο που το διαβάζει και φαίνεται να σκέφτεται να φύγει από τον καναπέ. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Δήμητρα, 20 ετών, εικόνα 7GF*) *«Ναι (..) Λοιπόν το κοριτσάκι είχε κάνει είχε κάνει αταξία μία βλακεία στο σχολείο την μάλωσε η μαμά της και τώρα κάθεται να της μιλήσει της μιλάει αλλά το κοριτσάκι πέρα βρέχει δεν την νοιάζει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτό ότι της μιλάει και δεν την νοιάζει τι της λέει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Καλλιρρόη, 15 ετών, εικόνα 4) *«(...) Αυτοί οι δύο είναι ένα αντρόγυνο στο οποίο ο άντρας εε δουλεύει εεμ εε ξεχνιέται στη δουλειά καμιά φορά, η γυναίκα είναι όλη μέρα σπίτι και γενικότερα γυρνάει από καφενείο σε καφενείο ο άντρας, η γυναίκα φεύγει από το σπίτι για μερικές μέρες, ο άντρας την ακολουθεί, του λέει ότι πήγε σε μια φίλη της, ο άντρας μαθαίνει ότι η γυναίκα του τον απάτησε και πήγε σπίτι της για να ζητήσει εξηγήσεις, η γυναίκα του λέει ότι δεν έγινε έτσι, ότι τον αγαπάει, αυτός δεν την πιστεύει,*

κάποιος άλλος του τα είπε, η γυναίκα τον παρακαλάει, δεν γίνεται τίποτα, ο άντρας λέει ένα αντίο και φεύγει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»

(Δήμητρα, 19 ετών, εικόνα 9GF) *« Αυτή που φαίνεται μπροστά είναι παντρεμένη. (..) η από κάτω που περιμένει είναι η ερωμένη του άντρα της, η από πάνω την παραμονεύει για να την ξεμαλλιάσει και στο τέλος δεν ξέρω τι γίνεται, τελικά την ξεμαλλιάζει αλλά δεν είναι αυτή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

► **Σύμφωνα με την Υπόθεση 2, ο χειρισμός του διαβήτη, (θεραπεία, ενέσεις ινσουλίνης, διατροφή, αυτοέλεγχος), η εμφάνιση αδιαθεσίας (υπογλυκαιμία, υπεργλυκαιμία, διαβητικό κώμα) συσχετίζονται με το παρόν βίωμα της ασθένειας και την εμφάνιση ασυνείδητων επιθυμιών και αγωνιών. Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη αναφέρουν θέματα που εμπλέκουν την ασθένεια με τις σχέσεις τους με το άλλο φύλο, την έναρξη της ασθένειας με την διαχείρισή της:**

(Στέφανος, 14 ετών, εικόνα 2) *«Ααα, τι είναι αυτό; Έχουν ονόματα; (? Είναι δική σου η ιστορία.) Ωραία είναι σε ένα χωράφι, την κοπέλα τη λένε Νάταλι, που το βρήκα αυτό το όνομα και έκανε μάθημα γιατί κρατάει στα χέρια της ένα βιβλίο, είναι και ένα παλικάρι. Αυτός είχε ζάχαρο κι αυτός όταν της τα ζήτησε αυτή αρνήθηκε γιατί νόμιζε ότι το ζάχαρο είναι μεταδοτικό, (γελάει) και αυτός μετά τα έφτιαξε με μία άλλη και ζήλευε αυτή και μετά αυτός επειδή ζήλευε τον άλλο τον σκότωσε.»*

(Κωνσταντίνος, 11 ετών, εικόνα 1) *« Αυτό το παιδάκι τι κάνει; (? Εσύ τι νομίζεις;) Δεν διακρίνω είναι και ασπρόμαυρη έχω και μυωπία. (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Μικρή ή μεγάλη ιστορία να πω; (? Ότι θέλεις εσύ.) (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Θα πω ότι ήταν ένα παιδί ένα παιδάκι και είχε ίωση, αυτό έγινε σε μένα και τον έπιασε πονόκοιλος, πήγε στο σπίτι, φώναξε τους γονείς του, τον πήγαν στο νοσοκομείο, τον κοίταξαν για σκωληκοειδίτιδα, ήρθε καρδιοχειρούργος, τον κοίταξε και για ζάχαρο και βρήκε ότι ήταν διαβητικός και πήγε στην Αθήνα και έγινε καλά και γύρισε σπίτι του και με καλή διάθεση. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.*

(Μανόλης, 11 ετών, εικόνα 11) *« Λοιπόν εε ένα νιόπαντρο ζευγάρι μόλις είχε παντρευτεί εεμ είχε γεννήσει η γυναίκα μμ ένα νεογέννητο παιδί το οποίο αυτό το παιδί άρχιζε να μεγαλώνει με τον καιρό και έφτασε στην ηλικία των δώδεκα μμμ ετών εεμ από τότε μάλλον από κάποια στεναχώρια_εεεμ μάλλον από ότι νομίζει η οικογένεια του από ότι κάποια στεναχώρια ότι από κάποια στεναχώρια παρουσίασε σακχαρώδη διαβήτη εεεμ αυτό όμως επειδή ήτανε επειδή μάλλον ήτανε ανήλικο και δεν μπορεί να να συνειδητοποιήσει τι πρέπει κάπου κάπου στο πέρασμα του εεμ είναι, δε ρυθμίζει το σάκχαρο του, κάνει τους γονείς του δυστυχείς και δεν πάει καλά εεεμ αλλά αλλά στο τέλος εε αυτό το παιδί θα φτάσει εεμ στα εικοσιένα του χρόνια_εεμ άρχιζε να βελτιώνεται με το σάκχαρο και μμ να κάνει και τους γονείς του περήφανους και αυτό να ευτυχεί. (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.»*

(Μαρία, 11 ετών, εικόνα 3GF) *« Δείχνει μία κοπέλα να κλαίει; Ναι και εε ίσως κάτι να γίνεται ή να ζαλίζεται μπορεί να πέσει κάτω και εδώ μπορεί να*

είναι ένα άτομο με διαβήτη και να ζαλίζεται και να πέσει σε κώμα και τι άλλο τι; (...) (? Πως τελειώνει;) (...) Αυτή μπορεί να πέσει σε κώμα και να πάθει κάτι σοβαρό και δεν πρέπει ποτέ να είμαστε σε αυτή την κατάσταση, πρέπει να προσέχουμε τον εαυτό μας. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τι άλλο;»

(Μάριος, 16 ετών, εικόνα 11) *« Να πω μια δική μου ιστορία ; (? Ναι μπορείς να πεις ότι θες εσύ) (...) Ήταν η πενταήμερη εκδρομή της Τρίτης Λυκείου. Όλοι περίμεναν από καιρό αυτή τη στιγμή για να ξεφύγουν και να περάσουν καλά όλοι μαζί. Μετά από αυτή την εκδρομή όλα πλέον θα είχαν τελειώσει μεταξύ όλων των παιδιών θα χώριζαν οι δρόμοι τους , και περίμεναν τελικά πάλι την αντάμωση. Ένα αγόρι και μια κοπέλα είχαν σχέση πολλών χρόνων αλλά μόνο το αγόρι ήξερε τι συνέβαινε με την υγεία των δυο ατόμων. Μετά το τέλος της εκδρομής όταν ξαναγύρισαν το αγόρι έδωσε στην κοπέλα του ένα γράμμα και της είπε να το ανοίξει την ώρα που θα έφευγε μακριά της . Η κοπέλα τον άκουσε και όταν έφυγε μακριά της άνοιξε το γράμμα το οποίο έλεγε καλώς ήρθατε στον κόσμο του AIDS. Ο θάνατος και των δυο θα ήταν αναπόφευκτος (? Και τελειώνει εκεί ;)Ναι.»*

- **Ο νεανικός διαβήτης λαμβάνει νόημα στην ψυχοσυναισθηματική οικονομία του εφήβου παίζοντας ενεργό ρόλο στην εξέλιξη της σχέσης του ατόμου με τον εαυτό και το σώμα του, οδηγώντας τον έφηβο σε ψυχική αναδιοργάνωση:**

(Αχιλλέας, 21 ετών, εικόνα 11) *«Μία δική μου ιστορία;(...) Τι να πω; (..) Είναι ένας νέος ο οποίος ήταν μια χαρά στην υγεία του αλλά κάποια στιγμή του παρουσιάστηκε ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας, στην αρχή πανικοβλήθηκε αλλά μετά κατάφερε να το αντιμετωπίσει και να τα πηγαίνει αρκετά καλά, να συνεχίσει τη ζωή του φυσιολογικά και να κάνει ότι έκανε και πριν, και κατάφερε να σπουδάσει αυτό που ήθελε και γενικά τελικά αυτό του έδωσε αρκετή δύναμη για να τα καταφέρει στη ζωή του. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι αυτός ο νέος τελικά κατάφερε πολλά στη ζωή του.»*

(Βασιλική, 14 ετών, εικόνα 11) *«(....) Δεν ξέρω τι να πω. (..) Λοιπόν είναι μία οικογένεια που έχει ένα κοριτσάκι και αυτό το κοριτσάκι ήταν πολύ χαριτωμένο και όλοι το αγαπούσαν και είχε πολλές φίλες και έκανε παρέα μαζί τους και κάποια στιγμή έπαθε διαβήτη και ήταν πολύ στεναχωρημένο αλλά είχε όλους αυτούς που το αγαπούσαν και το βοήθησαν να το ξεπεράσει και να ζήσει τη ζωή του. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.»*

(Χρήστος, 18 ετών, εικόνα 11) *«Τι ιστορία να πω; Τι ιστορία να πω; Εμμ να πω μία εμπειρία μου; (? Μπορείς να πεις ότι θέλεις εσύ.) Μία συγκεκριμένη εκδρομή με παιδιά με διαβήτη θα μείνει στην καρδιά μου γιατί πέρασα ωραία γιατί τα παιδιά με νιώθουν, ξέρουν το πρόβλημα , νιώθουν τον πόνο. Κύπρος, Ιούνιος για μία βδομάδα, απερίγραπτο δεν είχα την τύχη να ξαναπάω σε άλλη περιοχή ένιωσα υπέροχα όταν με πήραν τηλέφωνο, ήμουν πολύ χαρούμενος γιατί συνάντησα τα παιδιά από την κατασκήνωση γνώρισα νέα συζητήσαμε με τα παιδιά για τα προβλήματα με τον διαβήτη, είχα μεγάλη χαρά γιατί ξέρω ότι δεν είμαι μόνος, πολλοί δεν το αντιμετωπίζουν με στεναχώρια αλλά προσπαθούν. Είχε τρομερό γέλιο, διασκέδαση, χορός όλα μέσα στη χαρά γνώρισα πολλά παιδιά από Κύπρο δύσκολη η ομιλία, συζητήσαμε μεταξύ μας για*

διάφορα προβλήματα για τη χώρα μας για τη χώρα μας για την ένωση Κύπρου και κατάλαβα ότι Κύπρος και Ελλάδα είναι μία χώρα μία ομάδα γιατί όταν ένας πάει σε μία χώρα δεν τον δέχονται με καλό μάτι ακούνε πολλά για φόνους. Η Κύπρος είναι φιλική χώρα αμέσως θα σε δεχτούν με πολλή αγάπη να ξεχάσεις την καθημερινότητα στην δική σου χώρα, ό,τι σε απασχολεί. Κάναμε πάρτυ, τραγούδια οι μέρες ήταν πολύ ευχάριστες. Το τέλος ήταν συγκινητικό η ώρα του αποχωρισμού στη Λάρνακα, η ατμόσφαιρα ηλεκτρισμένη τα παιδιά όλα συγκινημένα για τον αποχωρισμό μεγάλη συγκίνηση ανέβηκα στο πούλμαν για να φύγω για την περιοχή τους. Αφήσαμε τις καλύτερες εντυπώσεις και αυτοί τις καλύτερες. Η καλύτερη ιστορία μακάρι να την ξαναζήσω.»

(Χρήστος, 20 ετών, εικόνα 11) *«Δική μου; Μου βάζεις δύσκολα. Δική μου ιστορία; Να πω όταν έπαθα το διαβήτη. Πριν έξι χρόνια μια ηλιόλουστη μέρα την οποία δύο με τρεις προηγούμενες μέρες δίψαγα, έπινα νερό, πήγαινα τουαλέτα, μετά με είδε τυχαία η θεία μου και μου λέει « Δεν σε βλέπω καλά, πρέπει να πας στο νοσοκομείο να κάνεις εξετάσεις» και με έβλεπε κατά διαστήματα και η μάνα μου και μου το έλεγε και εκείνη. Πήγα στο Σωτηρία επειδή εφημέρευε, έβγαλαν ότι έχω στο στήθος αλλοιωμένο το αίμα είχα 380 ζάχαρο και έκπληκτοι τσέκαραν από μία μηχανή στο άλλο και με ρώτησαν αν ήξερα ότι είχα ζάχαρο και είπα όχι. Μετά άρχισε η ζωή μου να αλλάζει, θυμάμαι τις μέρες στο νοσοκομείο κάθε 30 λεπτά μου έπαιρναν το αίμα για να δουν αν πάω καλά ημέρες κόλασης, συνεχίζονταν οι εξετάσεις με κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή κατάφερα να βάλω τη ζωή μου σε τάξη, προσπαθούσα να ζήσω με τον Διαβήτη και να το δεχτώ και να ζήσω με αυτόν τον τρόπο ζωής. Τώρα κάνω τέσσερις ενέσεις ινσουλίνης και τέσσερις μετρήσεις όσο μπορώ κρατάω το σάκχαρο σε φυσιολογικές τιμές αν και μου φαίνεται ότι προς τα πάνω γιατί ξεφεύγει με τον καφέ, λιγουρεύομαι κάτι και (..) ανά τέσσερις με πέντε μήνες κάνω επισκέψεις εδώ για καλύτερη ρύθμιση και αυτή εδώ είναι μία επίσκεψη που δεν έχει ταινίες για να κάνουμε μέτρηση και ελπίζω στο μέλλον η ζωή να είναι καλύτερη για τους διαβητικούς.»*

4. Συζήτηση ποιοτικής ανάλυσης του Thematic Apperception Test (T.A.T.)

Η μελέτη της έννοιας της *υπεραξίας* ενισχύει την **Υπόθεση 1** η οποία αναφέρει ότι ***«η υπεραξία της σωματικής αποδιοργάνωσης αποτελείται από συναισθήματα, ασυνείδητες αναπαραστάσεις και αμυντικούς μηχανισμούς και οδηγεί σε ψυχική αναδιοργάνωση».*** Από τις απαντήσεις των εφήβων, διαφαίνεται ότι το προκαλούμενο άγχος από την ασθένεια δημιουργεί αμυντικούς μηχανισμούς με σκοπό να το απομακρύνουν. Εμφανίζονται νευρωτικοί αμυντικοί μηχανισμοί, όπως απάρνηση, εκλογίκευση, αμφιταλάντευση ανάμεσα στην επιθυμία και την άμυνα με σκοπό να αποστασιοποιήσουν το άγχος ευνουχισμού χωρίς να μπορούν να το διαχειριστούν κάτω από το οποίο υποβόσκει άγχος θανάτου..0 Σε ένα πιο αρχαϊκό πλαίσιο το άγχος προβάλλεται στον «άλλον» και στο σώμα. Το σώμα αποκτά την έννοια του *«περιέχοντος»* επιτρέποντας την ενσωμάτωση του άγχους μέσα από την προβολική ταύτιση. Η προβολή του άγχους στο εξωτερικό περιβάλλον αποδεικνύει το καταδιωκτικό του χαρακτήρα. Η έκλυση του άγχους μπορεί να επιφέρει αποδιοργάνωση της σκέψης η οποία εμφανίζεται μέσα από λεκτικές παραδρομές και αφηρημένο λόγο.

Σε αυτό το πλαίσιο **η Υπόθεση 2** η οποία αναφέρει ότι ***«ο χειρισμός του διαβήτη (θεραπεία, ενέσεις ινσουλίνης, διατροφή, αυτοέλεγχος), η εμφάνιση αδιαθεσίας (υπογλυκαιμία, υπεργλυκαιμία, διαβητικό κώμα) συσχετίζονται με το παρόν βίωμα της ασθένειας και την εμφάνιση ασυνείδητων επιθυμιών και αγωνιών»*** επιβεβαιώνεται.

Οι αδιαθεσίες της ασθένειας (υπογλυκαιμίες, υπεργλυκαιμίες, διαβητικό κώμα) επιτρέπουν την εμφάνιση ασυνείδητων επιθυμιών και αγωνιών. Οι αγωνίες που σχετίζονται με την ασθένεια μετατίθενται στις υπογλυκαιμίες. Η υπογλυκαιμία και κυρίως η νυχτερινή υπογλυκαιμία αποτελεί τον μοναδικό πραγματικό κίνδυνο, για το άτομο με νεανικό διαβήτη, αφού μπορεί να οδηγήσει σε υπογλυκαιμικό κώμα και σε ακραία περίπτωση να οδηγήσει σε θάνατο. Δεδομένου ότι την υπογλυκαιμία που μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια του ύπνου το άτομο δεν μπορεί να τη χειριστεί μόνο του και συνεπώς η διόρθωση και η αντιμετώπιση της υπογλυκαιμίας εξαρτάται από άλλο άτομο, το οποίο στην περίπτωση των εφήβων είναι συνήθως οι γονείς ή τα αδέλφια, όταν υπάρχουν. Ο φόβος της υπογλυκαιμίας κατά τη διάρκεια του βραδινού

ύπνου συνδέεται με απώλεια αισθήσεων. Συνεπώς, οδηγεί τον έφηβο και το οικογενειακό περιβάλλον στη σκέψη για πιθανό θάνατο. Γενικά, η κατάσταση της υπογλυκαιμίας ενέχει τον φόβο λιποθυμίας και πτώσης του εφήβου με νεανικό διαβήτη, γεγονός που παραπέμπει στο ανεπαρκές μητρικό πρότυπο και στην έννοια της απουσίας του «holding» κατά τον Winnicott και συνεπώς στην αναζήτηση στήριξης. Οι υπογλυκαιμίες και οι υπεργλυκαιμίες επιτρέπουν την έκφραση βίας και επιθετικότητας ενώ το διαβητικό κώμα εκφράζει την αναζήτηση ενός πλαισίου με την έννοια του «περιέχοντος» και εκφράζει άγχος θανάτου.

Η Υπόθεση 3 ότι ***«η ναρκισσιστική επικέντρωση επιδρά στην εικόνα σώματος και στην αναπαράσταση του ατόμου για τον εαυτό του»,*** επιβεβαιώνεται αναφορικά με την προσβολή σώματος και την εικόνα εαυτού. Παρατηρείται μία ναρκισσιστική παλινδρόμηση. Η εικόνα σώματος εμφανίζεται ενοποιημένη και η εικόνα εαυτού σχετικά θετική αλλά αυτό διαφαίνεται μέσα από την αποφυγή ενορμήσεων. Όταν η ενορμητική απειλή εμφανίζεται, παρουσιάζονται ανατομικά περιεχόμενα τα οποία αποδεικνύουν την ανωριμότητα της εικόνας σώματος. Για το λόγο αυτό, το άτομο επενδύει έντονα σε κάτι συγκεκριμένο που συνδέεται με τη πραγματικότητα της ασθένειας. Κάποιες φορές, η εικόνα σώματος καθώς και η εικόνα εαυτού παρουσιάζουν αλλοιώσεις οι οποίες εμποδίζουν τη λειτουργία της σκέψης και καταργούν τον ενορμητικό δυναμισμό. Στο πλαίσιο της ναρκισσιστικής αναδιοργάνωσης η εικόνα σώματος φαίνεται ευάλωτη και εύθραυστη. Μέσα στο πλαίσιο της ναρκισσιστικής πληγής που δημιουργείται από την ύπαρξη της ασθένειας, διαφαίνεται μέσα από τις απαντήσεις στις εικόνες του Τ.Α.Τ., άγνωστα των σωματικών ορίων η οποία μπορεί να είναι η συνέπεια της «πληγής» που δημιουργεί η ασθένεια.

Η υπόθεση 4, ***«η ναρκισσιστική επικέντρωση δυσκολεύει τη σταθερότητα των σεξουαλικών ταυτίσεων και την επιλογή αντικειμένου»,*** επιβεβαιώνεται. Τελικά οι ενορμητικές κινήσεις προς το αντικείμενο εκφράζονται με δυσκολία. Από τη στιγμή που εκφράζονται δεν μπορεί να γίνει καμία διεργασία. Οι σεξουαλικές ταυτίσεις και η επιλογή αντικειμένου από τις απαντήσεις στις εικόνες του Τ.Α.Τ. παρουσιάζονται με δυσκολία και κινητοποιούνται νευρωτικοί αμυντικοί μηχανισμοί για την αποφυγή τους.

Τα αποτελέσματα των υποθέσεων 3 και 4 δείχνουν ότι η σωματική βλάβη επιδρά στην εικόνα σώματος και στην εικόνα εαυτού. Συνεπώς, δημιουργείται μία

ναρκισσιστική επικέντρωση με στόχο τη διατήρηση μίας ψυχοσωματικής ολότητας με ανεπιτυχή τρόπο. Αυτό συμβαίνει εις βάρος της επιλογής και της εξέλιξης σεξουαλικών ταυτίσεων και της επιλογής αντικειμένου. Αυτή η ψυχική σύγκρουση δυσκολεύει την νοητική λειτουργία. Με αυτήν την έννοια η λειτουργική σκέψη (pensée opératoire) είναι μία από τις συνέπειες της σωματικής βλάβης. Με άλλα λόγια, θα μπορούσε να είναι το αποτέλεσμα μίας δευτερογενούς άμυνας απέναντι στην ύπαρξη επώδυνων συναισθημάτων.

5. Ανάλυση περιεχομένου της κλινικής συνέντευξης

Οι απαντήσεις των εφήβων με νεανικό διαβήτη που προέκυψαν από την κλινική συνέντευξη με το ερώτημα: «Ποια είναι η σχέση σου με το φαγητό;» υποβλήθηκαν σε ανάλυση περιεχομένου και πιο συγκεκριμένα χρησιμοποιήθηκε η βασική της τεχνική που είναι η κατηγοριακή ανάλυση. Η κατηγοριοποίηση συνίσταται στη διαφοροποίηση των στοιχείων καταγραφής και στην ομαδοποίηση των στοιχείων που έχουν κοινά χαρακτηριστικά στην ίδια κατηγορία. Ως μονάδα καταγραφής ορίσθηκε η φράση. (Σακαλάκη, Μ., 2001)

Κατασκευάστηκαν έξι κατηγορίες με βάση τις προβληματικές που προέκυψαν από την ανάλυση των απαντήσεων που έδωσαν οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη:

Α. Στην κατηγορία «αίσθηση πείνας» εντάχθηκαν όλες οι φράσεις που αναφέρονται στην πείνα, στην αίσθηση του ανικανοποίητου και στην έλλειψη της αίσθησης κορεσμού από το φαγητό.

Β. Στην κατηγορία «περιορισμοί του διαβήτη» εντάχθηκαν όλες οι φράσεις που αναφέρονται στους διατροφικούς περιορισμούς που επιβάλλει η ασθένεια, στους κανόνες που πρέπει να ακολουθεί ο έφηβος, στην απουσία απόλαυσης λόγω αυτών των περιορισμών και στα αισθήματα εκνευρισμού, θυμού και κούρασης λόγω αυτών των περιορισμών.

Γ. Στην κατηγορία «συγκρούσεις με γονείς» εντάχθηκαν όλες οι φράσεις που αναφέρονται στην πίεση που ασκούν οι γονείς στα παιδιά τους σχετικά με το φαγητό, την ανησυχία και τις συνεχείς ερωτήσεις τους που οδηγούν σε σύγκρουση.

Δ. Στην κατηγορία «διατροφικές προτιμήσεις» εντάχθηκαν όλες οι φράσεις που αναφέρονται σε διατροφικές τους προτιμήσεις που αντισταθμίζουν τους περιορισμούς που επιβάλλει η ασθένεια όσον αφορά την τροφή.

Ε. Στην κατηγορία «διαφορετικότητα» εντάχθηκαν όλες οι φράσεις με τις οποίες οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη υποστηρίζουν ότι νιώθουν διαφορετικοί από τους υπόλοιπους εξαιτίας της διατροφής τους ή στην αντίθετη περίπτωση ότι δε διαφέρουν από την υπόλοιπη οικογένεια τους και τους φίλους τους.

Στ. Στην κατηγορία «διατροφικά διαταραγμένες συμπεριφορές» εντάχθηκαν όλες οι φράσεις που αναφέρονται σε διατροφικά διαταραγμένες συμπεριφορές όπως το φαγητό στα κρυφά, χωρίς να το εκμυστηρεύονται στους γονείς τους και ο εμετός για να απαλλαγούν από το φαγητό, που συναντάται στα κορίτσια, καθώς και η δίαιτα.

Ζ. Στην κατηγορία «προσαρμογή στον διαβήτη» εντάχθηκαν όλες οι φράσεις που αναφέρονται στην προσαρμογή των εφήβων με νεανικό διαβήτη στις απαιτήσεις του διαβήτη και στην αρμονική συνύπαρξη με την ασθένεια.

Από την ανάλυση περιεχομένου επιβεβαιώνεται η **Υπόθεση 5** ότι « οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη θα παρουσιάζουν διατροφικά διαταραγμένες συμπεριφορές όπως υποδοσολογία ή παράλειψη ινσουλίνης, κατανάλωση τροφής κρυφά από τους γονείς, εμετός, λιγοφαγία, βουλιμικά επεισόδια».

Στη συνέχεια, θα αναπτύξουμε τις προβληματικές που προέκυψαν από τις απαντήσεις των εφήβων με νεανικό διαβήτη σύμφωνα με τη σειρά εμφάνισης τους ξεκινώντας από την κατηγορία με τη μεγαλύτερη συχνότητα και θα παραθέσουμε κάποια δείγματα από τις πιο χαρακτηριστικές απαντήσεις.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των εφήβων στην πλειοψηφία των περιπτώσεων η σχέση τους με το φαγητό είναι προβληματική και πιθανόν να αποτελεί ένδειξη για την ύπαρξη διατροφικών προβλημάτων.

- **Οι περισσότεροι έφηβοι υποστηρίζουν ότι στη ζωή τους επικρατεί η αίσθηση της πείνας που είναι μόνιμη και δεν μπορεί να ικανοποιηθεί με την διατροφή που ακολουθούν.**

(Μηνάς, 12 ετών)
«Το φαγητό το σκέφτομαι συνέχεια γιατί μου αρέσει πολύ. Δεν μου αρέσουν πολύ τα γλυκά αλλά το πρόβλημα είναι ότι εγώ πεινάω πάντα περισσότερο από αυτό που μου επιτρέπεται να φάω.»

(Ευγενία, 16 ετών)
«Πολλές φορές ενώ τρώω το φαγητό μου στα κανονικά γεύματα πεινάω κι άλλο και τσιμπάω συνέχεια. Αυτό προσπαθώ να το κόψω αλλά είναι δύσκολο γιατί πεινάω και μου έχει γίνει συνήθεια.»

- **Οι περισσότεροι έφηβοι τονίζουν ότι πρέπει να ακολουθούν τους κανόνες και τους περιορισμούς που επιβάλλει ο διαβήτης σχετικά με το φαγητό. Οι ίδιοι οι έφηβοι αναφέρουν ότι κουράζονται από τους διατροφικούς περιορισμούς και το θεωρούν ένα δύσκολο εγχείρημα και αρκετές φορές νιώθουν εκνευρισμό και θυμό.**

(Παναγιώτα, 16 ετών)
«Η δίαιτα εντάξει δεν είναι πολύ δύσκολη δεν ήμουν και ποτέ πολύ του γλυκού. Το πρόβλημα είναι τις μέρες που πηγαίνουμε σε εστιατόριο και πολλές φορές σκέφτομαι ότι το σάκχαρο μου θα απορυθμιστεί. Πρέπει πάντα να προσέχω τι θα φάω.»

(Γιώργος, 12 ετών)
«Ότι και να φάω πάντα πεινάω κι άλλο. Αυτό είναι ένα μαρτύριο και κάποιες φορές εκνευρίζομαι που δεν μπορώ να φάω ότι και οι άλλοι, κουράζομαι να προσπαθώ συνέχεια να ελέγχω τον εαυτό μου και να προσέχω. Αλλά και καμιά φορά με πιάνει μανία και ταράζω ότι βρω. Μετά το μετανιώνω αλλά εκείνη τη στιγμή το απολαμβάνω.»

(Μάριος, 16 ετών)
«Κάποιες φορές τσαντίζομαι με το θέμα του φαγητού ή μάλλον ζαλίζομαι. Λένε ότι τα διαβητικά παιδιά τρώνε όπως όλος ο κόσμος αλλά αυτό δεν είναι πάντα αλήθεια. Αν έχω υψηλό ζάχαρο πριν το φαγητό δεν μπορώ να φάω ότι θέλω. Γενικώς το φαγητό είναι πονοκέφαλος και για μένα αλλά και για τη μητέρα μου η οποία με πρήζει κάθε μέρα έφαγες; Τι έφαγες; Πότε το έφαγες; Στις υπογλυκαιμίες με πιάνει μία βουλιμία και τρώω ότι βρω μπροστά μου αλλά μετά έχω τύψεις. Καμιά φορά τρώω και κάτι κρυφά αλλά γενικά προσέχω.»

- **Το φαγητό για τους περισσότερους εφήβους αποτελεί αιτία σύγκρουσης με τους γονείς τους.**

(Βασίλης, 17 ετών)
«Είναι πολύ δύσκολο να προσαρμοστείς στη ζωή που απαιτεί ο διαβήτης ειδικά σε ότι έχει να κάνει με το φαγητό. Συνεχώς πεινάω και όταν το λέω στους γονείς μου, μου λένε τι πρέπει να τρώω για το καλό μου αλλά νιώθω ότι κανείς δεν μπορεί να με καταλάβει πάνω σε αυτό το θέμα.»

(Στέλλα, 12 ετών)
«Όταν τρώω στο σπίτι μου πολλές φορές δεν μου αρέσει το φαγητό αλλά οι γονείς μου, μου λένε συνέχεια φάε το φαγητό σου και φάε το φαγητό σου. Ξέρω ότι είναι για το καλό μου και πρέπει να τρώω το φαγητό αλλά εμένα μου αρέσουν πιο πολύ τα γλυκά και οι σοκολάτες. Τρώω σοκολάτες όταν με αφήνουν οι γονείς μου αλλά και πάλι θέλω περισσότερο.»

- **Ορισμένοι έφηβοι αναφέρουν τις διατροφικές τους προτιμήσεις που αντισταθμίζουν τους περιορισμούς που επιβάλλει η ασθένεια όσον αφορά την τροφή.**

(Ηλίας, 14 ετών)
«Στο σπίτι μου ασχολούμαστε πολύ με τον αθλητισμό και κάνουμε μία υγιεινή διατροφή. Τρώμε σπάνια γλυκά και αυτό δεν με πειράζει καθόλου. Μερικές φορές βέβαια θέλω να φάω κάτι γλυκό και συνήθως τρώω παγωτό που μου αρέσει πολύ. Με

βοηθάει πολύ το γεγονός ότι αθλούμαι έντονα και έτσι μπορώ δύο με τρεις φορές την εβδομάδα μπορώ να φάω κάποιο παγωτό.»

(Αλέξανδρος, 19 ετών)
«Υπάρχουν στιγμές που θέλω να φάω κάτι γλυκό αλλά νομίζω ότι είναι μόνο στο μυαλό μου, προσπαθώ να το ξεχάσω ή να φάω λίγο ζελέ χωρίς ζάχαρη και το ξεπερνώ με αυτόν τον τρόπο. Εκτός από αυτό το γεγονός τρώω ότι και οι φίλοι μου.»

- **Αρκετά συχνά οι έφηβοι αναφέρουν ότι νιώθουν διαφορετικοί από τους υπόλοιπους όσον αφορά την τροφή ενώ άλλοι ότι η διατροφή τους δεν διαφοροποιείται από την υπόλοιπη οικογένεια τους ή τους φίλους τους.**

(Δημήτρης, 14 ετών)
«Είναι άδικο να μην μπορώ να φάω ότι θέλω και όταν βλέπω τους φίλους μου μερικές φορές ζηλεύω. Εγώ συνέχεια πεινάω.»

(Παναγιώτης, 12 ετών)
«Γενικά τρώω ό,τι και η υπόλοιπη οικογένεια μου. Μου αρέσουν πολύ οι τσίχλες και οι καραμέλες και από αυτές τρώω πολλές χωρίς ζάχαρη.»

(Βασιλική, 14 ετών)
«Προσπαθώ να τρώω υγιεινά και να προσέχω τη σιλουέτα μου όπως λένε γιατί παίρνω εύκολα βάρος και ζηλεύω τα άλλα κορίτσια που τρώνε ότι θέλουν και είναι και αδύνατα.»

(Αγγελική, 17 ετών)
«Τρώω ότι και η υπόλοιπη οικογένεια μου. Κάποιες φορές νιώθω ότι θέλω να φάω επειγόντως σοκολάτα και συνήθως τρώω μαύρη σοκολάτα. Κατά τα άλλα τρώω κανονικά.»

- **Πολύ συχνά παρατηρούνται προβλήματα διατροφικών διαταραχών. Οι έφηβοι αναφέρουν ότι τρώνε κρυφά χωρίς να το λένε στους γονείς τους ή πολλές έφηβες ότι κάνουν εμετό για να ελέγξουν το βάρος τους.**

(Γιώργος, 16 ετών)
«Προσέχω το φαγητό μου και τρώω στο σπίτι αλλά τις περισσότερες φορές πεινάω κι άλλο και όταν είμαι έξω ή στο σχολείο ή στο φροντιστήριο τρώω κάτι απέξω. Εντάξει αυτό δεν γίνεται πολύ συχνά. Όταν θυμώνω ή όταν στεναχωριέμαι ξεσπάω και τρώω ένα ή δύο ολόκληρα πακέτα μπισκότα και μετά το μετανιώνω και κάνω εμετό. Γενικά προσπαθώ να προσέχω το φαγητό που τρώω.»

(Κατερίνα, 15 ετών)
«Τρώω περισσότερο από το κανονικό και όλοι μου λένε να προσέχω και η μαμά μου γκρινιάζει με το φαγητό. Εγώ προσπαθώ αλλά δεν μπορώ να τα καταφέρω. Θέλω να αδυνατίσω λίγο αλλά αυτό θέλει μεγάλη προσπάθεια. Πολλές φορές τρώω έξω από το σπίτι ότι μου απαγορεύεται στο σπίτι και σε μεγάλες ποσότητες. Δεν το αναφέρω φυσικά στη μαμά μου γιατί θυμώνει και φωνάζει. Πολλές φορές το μετανιώνω και κάνω εμετό αλλά την ώρα που με πιάνει δεν μπορώ να το ελέγξω»

(Μαρία, 19 ετών)
«Η σχέση μου με το φαγητό δεν είναι και τόσο καλή. Όταν τρώω έστω και λίγο παίρνω εύκολα κιλά και επειδή δεν μου αρέσει αυτό μερικές φορές κάνω εμετό και βγάζω το φαγητό που έχω φάει.»

- **Τέλος, ένα μικρό ποσοστό εφήβων, που βρίσκονται κατά κύριο λόγο στην όψιμη εφηβεία, αναφέρουν ότι έχουν προσαρμοστεί στη ζωή και το διατροφικό πρόγραμμα που επιβάλλει ο διαβήτης.**

(Ελπινίκη, 20 ετών)
«Έχω μάθει σε αυτόν τρόπο ζωής και τώρα πλέον είμαι προσεκτική και ξέρω τι να φάω και τώρα πλέον δεν με φροντίζουν τόσο οι γονείς μου με το φαγητό γιατί έχω μάθει εγώ να φροντίζω τον εαυτό μου.»

(Κωνσταντίνος, 20 ετών)
«Έχω πλέον προσαρμοστεί στο φαγητό που απαιτεί ο διαβήτης και μπορώ να ελέγχω το φαγητό μου το σάκχαρο μου πολύ καλά. Τρώω αυτά που μου αρέσουν και χορταίνω και τρώω και γλυκά χωρίς ζάχαρη που είναι η αδυναμία μου.»

6. Σύνθεση – Γενικό συμπέρασμα

Παρότι ο ινσουλίνο-εξαρτώμενος διαβήτης θέτει μια σειρά προβλημάτων, ως χρόνια ασθένεια, μπορούμε να τη θεωρήσουμε ως ευνοημένη, αφού όλη η θεραπεία περιορίζεται σε ενέσεις που μπορεί να κάνει μόνος του ο ασθενής. Όμως, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι το άτομο με διαβήτη μπορεί να ζήσει μια φυσιολογική ζωή.

Η ασθένεια αυτή εμφανίζεται ξαφνικά, δεν προκαλεί ούτε ενέχει πόνο, φέρνει αντιμέτωπο το άτομο με μια μορφή θανάτου μέσω του υπογλυκαιμικού κώματος. Είναι αόρατη, λειτουργεί σαν ένας εχθρός και ένα φάντασμα που δεν πιάνεται, μπορεί να επιφέρει σοβαρές επιπλοκές όπως τύφλωση, ανικανότητα, νεφροπάθεια. Ορίζεται ως μη αναστρέψιμη οργανική κατάσταση, αλλά τα αποτελέσματά των καθημερινών γλυκαιμικών μετρήσεων μπορούν να υπολογιστούν και να αντιμετωπιστούν με εύκολο τρόπο.

Η σωματική βλάβη προσδίδει ένα προφίλ προσωπικότητας ιδιαίτερο για κάθε νόσο και καθιστά εύθραυστη την ταυτότητα του ατόμου αν λάβουμε υπόψη τις θεωρίες των F. Dunbar και J. Mac Dougall. Οι δυσκολίες νοητικής επεξεργασίας, που έχει προτάξει ο P. Marty, είναι η ψυχική απάντηση στην εμφάνιση επώδυνων συναισθημάτων που προκλήθηκαν από την ασθένεια και απέναντι στα οποία το άτομο προσπαθεί να αμυνθεί. Η ψυχική αναδιοργάνωση που απορρέει από την σωματική νόσο, ενέχει υπερεπένδυση του ασθενούς οργάνου σύμφωνα με τον S. Ferenzci και σωματική νεύρωση σύμφωνα με τον J. Chemouni.

Η έννοια της σωματικής αποδιοργάνωσης και τα συναισθήματα που προκαλούνται πηγάζουν αφενός από την παρούσα κατάσταση και τη νοητική οργάνωση του εφήβου. Η επίδραση της ***υπεραξίας*** που δίδεται από τον έφηβο στα κλινικά συμπτώματα της νόσου (υπογλυκαιμίες, υπεργλυκαιμίες, διαβητικό κώμα), στην εξέλιξη της και στην θεραπεία της, λαμβάνει υπόψη αυτό που ο J. Chemouni ονομάζει ***«σωματική μεταβίβαση»***. Ο J. Chemouni θεωρεί ότι το ψυχικό νόημα της νόσου προέρχεται από το παρελθόν, μετέχει στο παρόν και είναι ευέλικτο.

Πιο συγκεκριμένα και αναλυτικά, τα συμπεράσματα που απορρέουν από τη συγκεκριμένη έρευνα είναι :

- Από τη μελέτη προκύπτει ότι **το μεγαλύτερο ποσοστό των εφήβων με νεανικό διαβήτη (43,3%) εμφάνισαν την ασθένεια στην παιδική ηλικία.** Ο ίδιος ο Freud τη θεώρησε ως μία αναπτυξιακή περίοδο «σχετικά πιο ήρεμη» από τις προηγούμενες και τις επόμενες. Ωστόσο, η επιτυχής ψυχολογική πορεία της προσωπικότητας στα προηγούμενα στάδια, όπως η ικανοποιητική σχέση του παιδιού με το μητρικό πρόσωπο, η ομαλή εξέλιξη της λειτουργίας αποχωρισμού και ανεξαρτητοποίησης από τους γονείς, η επίτευξη ελέγχου των σφιγκτήρων ούρησης και αφόδευσης σε υποστηρικτικό και ενθαρρυντικό περιβάλλον επηρεάζει την επιτυχή λύση των ψυχολογικών απαιτήσεων αυτής της περιόδου.

Οι έφηβοι που εμφάνισαν το διαβήτη στην παιδική ηλικία έχουν μεγαλύτερη ικανότητα και προσαρμοστικότητα και μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση συγκριτικά με τους εφήβους που εμφάνισαν την ασθένεια στην βρεφική και νηπιακή ηλικία και στην εφηβεία. Σε αυτήν την ηλικία εμφάνισης του διαβήτη, δηλαδή την παιδική ηλικία, το παιδί παρουσιάζει καλύτερο έλεγχο και μεγαλύτερες δυνατότητες προσαρμογής, αυξημένη ικανότητα για συγκέντρωση και μάθηση καθώς και μεγαλύτερη σταθερότητα και ισορροπία συμπεριφοράς. Πιο αναλυτικά, αξίζει να σημειωθεί ότι οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη παρουσιάζονται το ίδιο ικανοί να αντιμετωπίσουν και να προσαρμοστούν στις καθημερινές καταστάσεις όσο και οι έφηβοι χωρίς νεανικό διαβήτη, παρόλο που η καθημερινότητα των εφήβων με νεανικό διαβήτη είναι πιο πολύπλοκη και πιο απαιτητική από εκείνη των εφήβων χωρίς νεανικό διαβήτη.

- **Ο νεανικός διαβήτης φαίνεται να επιδρά στην αυτοεκτίμηση και την αυτοπεποίθηση των εφήβων:**

-Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη εμφανίζουν μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση συγκριτικά με τους εφήβους χωρίς νεανικό διαβήτη. Η ανάληψη της διαχείρισης της ασθένειας φαίνεται να συμβάλλει στη βελτίωση των πεποιθήσεων που έχουν οι έφηβοι για τις ατομικές τους ικανότητες και να επιδρά θετικά στην αυτοεκτίμηση και την αυτοπεποίθηση.

-Οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη που ζουν στην επαρχία έχουν πιο αρνητικές στάσεις απέναντι στην οικογένεια, χαμηλότερη αυτοπεποίθηση και

αυτοεκτίμηση συγκριτικά με τους εφήβους που έχουν ως μόνιμη κατοικία την Αθήνα. Οι έφηβοι είναι πιθανό να αισθάνονται την επαρχία ως ένα κοινωνικό πλαίσιο που τους πιέζει και η έντονη ανάγκη για ανεξαρτητοποίηση που κυριαρχεί σε αυτήν την περίοδο να εμποδίζεται από τον έντονο έλεγχο των γονέων και κατά συνέπεια να επηρεάζει τις στάσεις τους απέναντι στην οικογένεια και την αυτοπεποίθηση και την αυτοεκτίμηση.

- **Ο νεανικός διαβήτης δεν φαίνεται να επιδρά στις στάσεις απέναντι στην σεξουαλικότητα αφού τα ίδια αποτελέσματα προκύπτουν τόσο στους εφήβους με νεανικό διαβήτη όσο και στους εφήβους χωρίς νεανικό διαβήτη:**

- Τα κορίτσια εμφανίζουν πιο αρνητικές στάσεις απέναντι στη σεξουαλικότητα συγκριτικά με τα αγόρια. Αυτό είναι άμεση συνέπεια του διαφορετικού τρόπου ανατροφής ανάμεσα στα δύο φύλα και των προσδοκιών για το ρόλο του φύλου από το οικογενειακό και το κοινωνικό περιβάλλον.

- Όσο αυξάνεται η ηλικία, οι έφηβοι αποκτούν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και πιο θετικές στάσεις απέναντι στη σεξουαλικότητα, κάτι το οποίο συμβαδίζει με τη φυσιολογική εξελικτική ανάπτυξη του ανθρώπου. Αυτό ισχύει και στην περίοδο της όψιμης εφηβείας συγκριτικά με τις περιόδους της προεφηβείας και της κυρίως εφηβείας.

- **Όσα περισσότερα χρόνια έχει ο έφηβος νεανικό διαβήτη τόσο πιο θετικές στάσεις αποκτά απέναντι στην σεξουαλικότητα και εμφανίζει μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση.** Αυτό συμβαδίζει με τη θεωρία ψυχικής αναδιοργάνωσης, καθώς ο έφηβος πρώτα αποδέχεται την καινούρια εικόνα σώματος και συνεπώς αποκτάει σταδιακά καλύτερη σχέση με το σώμα του.

- **Από την έρευνα προκύπτει ότι ο έφηβος με νεανικό διαβήτη έχει ανάγκη από στήριξη, κατανόηση και συμπαράσταση την οποία αναζητά στο οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον.** Παρατηρούμε, επίσης, ότι στα ίδια άτομα στα οποία αναζητά αυτήν τη στήριξη, επικεντρώνεται και εκφράζεται η επιθετικότητα και το άγχος που προκαλείται από την ασθένεια.

- **Η ναρκισσιστική επικέντρωση επιδρά στην εικόνα σώματος και στην αναπαράσταση του εφήβου με νεανικό διαβήτη για τον εαυτό του. Κύριο**

χαρακτηριστικό των εφήβων με νεανικό διαβήτη, ανεξάρτητα από το φύλο, είναι η εμμονή σχετικά με την τροφή και την διατροφή, γεγονός που οδηγεί πολλές φορές σε διατροφικά προβλήματα.
Παρατηρείται μία ναρκισσιστική παλινδρόμηση σε σχέση με την τροφή. Η εικόνα σώματος εμφανίζεται ενοποιημένη και η εικόνα εαυτού σχετικά θετική αλλά αυτό διαφαίνεται μέσα από την αποφυγή ενορμήσεων.

- **Η ασθένεια εγγράφεται σε ναρκισσιστικό πλαίσιο σε σχέση με την τροφή. Μέσα από τους διατροφικούς κανόνες και περιορισμούς που επιβάλλονται από τη νόσο, δημιουργείται στους γονείς αλλά και στα παιδιά και αργότερα στους εφήβους, νοητική αναπαράσταση της ασθένειας η οποία συνδέεται με την στέρηση τροφής.** Αυτό ισχύει καταρχήν, από τη πλευρά των γονέων και ιδιαίτερα της μητέρας, η οποία αισθάνεται ενοχές γιατί βρίσκεται σε συνεχή διαδικασία ελέγχου ποιότητας και ποσότητας της τροφής που δίνει στο παιδί της και νιώθει ότι δεν μπορεί να δώσει ελεύθερα τροφή στο παιδί της και κατά δεύτερον από την πλευρά του παιδιού το οποίο νιώθει ότι η μητέρα του το στερεί. Παρατηρείται στους εφήβους, παλινδρόμηση και καθήλωση στο στοματικό στάδιο με ενεργοποίηση του αμυντικού μηχανισμού της προβολής, προβολή στο εξωτερικό πλαίσιο, στο σώμα, ή στον άλλον. Η καθήλωση στο στοματικό στάδιο έχει να κάνει με την επιθυμία και την απόλαυση τροφής. Η επιθυμία και η απόλαυση έρχονται σε αντιπαράθεση με τον διατροφικό περιορισμό της νόσου. **Ένα μεγάλο ποσοστό των εφήβων με νεανικό διαβήτη εμφανίζουν διατροφικά διαταραγμένες συμπεριφορές όπως η κατανάλωση τροφής κρυφά από τους γονείς, η λιγοφαγία, ο αυτοπροκαλούμενος εμετός, τα βουλιμικά επεισόδια.**

- **Ο νεανικός διαβήτης λαμβάνει νόημα στην ψυχοσυναισθηματική οικονομία του εφήβου παίζοντας ενεργό ρόλο στην εξέλιξη της σχέσης του ατόμου με τον εαυτό και το σώμα του, οδηγώντας τον έφηβο σε ψυχική αναδιοργάνωση.** Η διαβητική ασθένεια, παρά τη σιωπή της και τη διακριτικότητα της, ενέχει ψυχικές επιπτώσεις. Ο έφηβος με νεανικό διαβήτη ανεξάρτητα από την ηλικία εμφάνισης της ασθένειας στην προσπάθεια ψυχικής αναδιοργάνωσης επωμίζεται ένα επιπλέον ψυχικό βάρος, αυτό μιας χρόνιας ασθένειας στη ζωή του. Στην αναδιοργάνωση που επιφέρουν οι ιδιαιτερότητες της ηλικίας της εφηβείας, προστίθεται η αναδιοργάνωση που επιφέρει ο νεανικός διαβήτης. Η λεπτομερής

διαδικασία των αιματολογικών εξετάσεων, η απαραίτητη τήρηση του πλαισίου ρύθμισης επιφέρουν στον έφηβο με νεανικό διαβήτη έντονο άγχος και ανησυχία για το μέλλον του. Από τις απαντήσεις των εφήβων με νεανικό διαβήτη, αναδύονται στην επιφάνεια συναισθήματα, ασυνείδητες αναπαραστάσεις και αμυντικοί μηχανισμοί που αποτελούν βασικά συστατικά στοιχεία της *υπεραξίας της σωματικής αποδιοργάνωσης* που τελικά οδηγούν σε ψυχική αναδιοργάνωση.

Συνεισφορά στη γνώση

- Αναφορικά με την συλλογιστική της έρευνας, τα αποτελέσματα αυτής αναμένεται να βοηθήσουν στην θεωρητική κατανόηση της νόσου και να φωτίσουν την μελέτη της ψυχικής δομής του εφήβου με νεανικό διαβήτη.
- Δεδομένου ότι η συγκεκριμένη έρευνα φέρνει στοιχεία ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης, μπορεί να συνεισφέρει στο συνδυασμό ποιοτικών και ποσοτικών μέσων συλλογής δεδομένων και να χρησιμοποιηθεί ως υπόβαθρο και βάση για μελλοντικές έρευνες.
- Στην κλινική πράξη, τα ποιοτικά συμπεράσματα αναφορικά με την ψυχική λειτουργία του εφήβου με νεανικό διαβήτη και πιο συγκεκριμένα της ψυχοσυναισθηματικής οικονομίας του εφήβου η οποία οδηγείται τελικά στην ψυχική αναδιοργάνωση, μπορεί να θέσει ερωτήματα αλλά και να προσθέσει στοιχεία στην εκπαίδευση των ψυχολόγων όσον αφορά την ψυχοθεραπευτική προσέγγιση των εφήβων με νεανικό διαβήτη.

Περιορισμοί της έρευνας

Το δείγμα της παρούσας έρευνας θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερο. Σε μία μελλοντική έρευνα θα ήταν καλύτερο να χρησιμοποιηθεί μεγαλύτερο εύρος ηλικιών στο ερευνητικό δείγμα.

Είναι πιθανό ο τρόπος χορήγησης των ερευνητικών εργαλείων να επηρέασε τις απαντήσεις των εφήβων με νεανικό διαβήτη. Εξαιτίας του γεγονότος ότι και τα τρία ερευνητικά εργαλεία χορηγούνταν το ένα μετά το άλλο σε μία και μόνο συνάντηση με τον έφηβο, είναι πιθανό να κουράστηκαν οι έφηβοι. Μία ενδεχόμενη λύση θα ήταν η χορήγηση του κάθε ερευνητικού εργαλείου σε δύο ξεχωριστές επισκέψεις.

Στην συγκεκριμένη έρευνα χορηγήθηκε ένα ερωτηματολόγιο ως ποσοτικό ερευνητικό εργαλείο, το Τ.Α.Τ. και μία δομημένη κλινική συνέντευξη ως ποιοτικά ερευνητικά εργαλεία. Σε μία μελλοντική έρευνα θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν δύο ερωτηματολόγια, το Rorschach ως συμπλήρωμα στην ποιοτική ανάλυση και μία πιο αναλυτική κλινική συνέντευξη.

Μελλοντικά Ερευνητικά Ερωτήματα

Από την έρευνα προκύπτουν ορισμένα ερωτήματα. Ο έφηβος με ινσουλίνο-εξαρτώμενο διαβήτη εγγράφεται σε ένα οικογενειακό επίπεδο, δεδομένου ότι βρίσκεται ακόμη σε μία ηλικία εξάρτησης από τους γονείς. Η οικογένεια απέναντι στην ασθένεια έχει να εκπληρώσει μία διπλή εργασία: μία τεχνική εργασία και μία ψυχολογική εργασία, η οποία έχει να κάνει με την υποδοχή και αποδοχή του εφήβου με σκοπό να διατηρήσει την εσωτερική του ισορροπία. Η οικογένεια μπορεί να αμφισβητηθεί από το στοιχείο εποπτείας. Ο διαβήτης δεν αφορά μόνο τον έφηβο με διαβήτη αλλά όλο το οικογενειακό περιβάλλον. Ταιριάζει λοιπόν, να αναρωτηθούμε για την θέση που κατέχει η ασθένεια στο εσωτερικό της οικογένειας, ιδιαιτέρως το νόημα που αναδίδει στις ενδο-οικογενειακές σχέσεις και η αναδιοργάνωση κάτω από την επήρεια της ασθένειας, με άλλα λόγια η οικογενειακή σύμπνοια κάτω από την επίδραση του ινσουλίνο-εξαρτώμενου διαβήτη.

Κατ' επέκταση, τίθεται το ερώτημα της κοινωνικής καταγραφής της νόσου. Ποιες είναι οι κοινωνικές αναπαραστάσεις οι οποίες επιτρέπουν μία ιδιαίτερη σκέψη για την νόσο; Με άλλα λόγια, ποια είναι τα περιεχόμενα της σκέψης που συνδέονται με την κουλτούρα για την αναπαράσταση του ινσουλίνο-εξαρτώμενου διαβήτη.

Θα μπορούσαν να μελετηθούν πιο αναλυτικά σε μία μελλοντική έρευνα οι τρόποι που χρησιμοποιούν οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη για να αντιμετωπίσουν τις καθημερινές προκλήσεις της πάθησης τους. Η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι έφηβοι με νεανικό διαβήτη αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους καθώς και η σκιαγράφηση των στρατηγικών αντιμετώπισης των προβλημάτων τους θα συμβάλλει στην αναγνώριση εκείνων των εφήβων που χρειάζονται υποστήριξη και συμβουλευτική παρέμβαση.

«Είναι αιώνια αλήθεια πως για να ευτυχίσει κανείς δεν χρειάζεται παρά ένα μικρό αριθμό στοιχείων της ζωής, που να τα αγαπήσει βαθιά, να αφοσιωθεί σε αυτά, να ενωθεί μαζί τους. Αυτό γεννά σε έναν άνθρωπο τον ποιητή, τον καλλιτέχνη, τον δημιουργό». Γκαίτε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Cole, M. & Cole S. R. (2002). *Η ανάπτυξη των παιδιών – εφηβεία.* Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Freud, A. (1978). *Το Εγώ και οι μηχανισμοί άμυνας*, Αθήνα: Εκδόσεις *Καστανιώτη.*
- Freud, A. (1990). *Εισαγωγή στην ψυχανάλυση*, Αθήνα: Εκδόσεις Επίκουρος.
- Freud, A. (1991). *Παιδαγωγική Ψυχανάλυση*, Αθήνα: Εκδόσεις Επίκουρος.
- Hayes, N. (1998). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία.* Β΄ τόμος, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Howitt, D. & Cramer, D. (2003). *Στατιστική με το SPSS 11 για Windows*, Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Lloyd, P. (1998). *Γνωστική και γλωσσική ανάπτυξη*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Luther, B. & Travis, M. D. (1984). *Νεανικός Διαβήτης: Ένα βοήθημα για τη σωστή αντιμετώπιση του.* Αθήνα: Ν.Α.Π.
- Snoek, F. J. & Skinner, T. C. (2002). *Διαβήτης: Ψυχολογία και φροντίδα.* Αθήνα: Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιανού.
- Tucker, N. (1999). *Εφηβεία, ωριμότητα και τρίτη ηλικία*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Watkins, C. E. (2004). Η αντιμετώπιση της διάγνωσης σου. *Το βήμα της Π.Ε.Ν.Δ.Ι, 28,* 8-11.
- Verma, G. & Mallick, K. (2004). *Εκπαιδευτική έρευνα, θεωρητικές προσεγγίσεις και τεχνικές.* Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Αναγνωστόπουλος, Φ. & Παπαδάτου, Δ.. (1986). Υγεία και ασθένεια. Στο Φ. Αναγνωστόπουλος & Δ. Παπαδάτου (Επιμ.) *Ψυχολογική προσέγγιση ατόμων με καρκίνο.* Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Ζήτα.
- Βαζαίου, Α. (2004). Σακχαρώδης διαβήτης και σχολείο. *Το βήμα της Π.Ε.Ν.Δ.Ι., 28,* 28-31.
- Βοσνιάδου, Σ. (2000). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία.* Β΄ τόμος, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

- Γκίκα, Ε. & Θυμέλλη, Ι. (2005). *Νεανικός Διαβήτης: Ποιος είναι αυτός ο νέος συγκάτοικος στη ζωή μου;* Αθήνα: Εκδόσεις Άγκυρα.

- Καλλιφρονάς, Μ. (2004). Διαβήτης και ψυχολογική δυσφορία ή επηρεάζει η ψυχολογική ένταση τη ρύθμιση του διαβήτη, *Διαβητολογικά Νέα, 27,* 14-18.

- Κατσιλάμπρος, Ν. (2004). *Διαβήτης: η γνώση δίνει ζωή.* Αθήνα: Εκδόσεις Μ. Πιτσιλίδης Α.Ε.

- Κατσίλλης, Ι. Μ. (1998). *Οι μικροϋπολογιστές στις κοινωνικές επιστήμες-επιστημονική εμπειρική έρευνα και στατιστικές αναλύσεις,* Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

- Κουρκούτας, Η. Ε. (2001). *Η ψυχολογία του εφήβου: Θεωρητικά ζητήματα και κλινικές περιπτώσεις,* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Λεονταρή, Α. (1998). *Αυτοαντίληψη.* Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.

- Λιακοπούλου, Μ. (1998). Η αυτοεκτίμηση του εφήβου με Σακχαρώδη Διαβήτη. Στο *Εφηβεία: Ένα μεταβατικό στάδιο σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο.* Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτης.

- Λιακοπούλου, Μ. (2003). *Ο Σακχαρώδης διαβήτης, ο έφηβος και η οικογένεια του,* Αθήνα: Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιανού.

- Λιακοπούλου, Μ. (2004). Το παιδί με Σακχαρώδη Διαβήτη και η οικογένεια του: Μπορούν να ζήσουν αρμονικά με τον διαβήτη, *Διαβητολογικά Νέα, 28,* 16-18.

- Μακρή- Μπότσαρη Ε. (2001). *Αυτοαντίληψη και αυτοεκτίμηση- μοντέλα, ανάπτυξη, λειτουργικός ρόλος και αξιολόγηση,* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Μανωλόπουλος, Σ. (1986). Η ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του εφήβου. Στο Γ. Τσιάντης, & Σ. Μανωλόπουλος (επιμ.). *Σύγχρονα Θέματα Παιδοψυχιατρικής,* τομ. 1ος, Πρώτο Μέρος, Ανάπτυξη. Αθήνα: Καστανιώτης.

- Μέλλον, Ρ. (1998). *Ψυχοδιαγνωστικές μέθοδοι.* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Μπαρτσόκας, Χ. Σ. (1995). Ο διαβήτης στα παιδιά και τους εφήβους. Στο Δ. Τούντας. *Σακχαρώδης Διαβήτης: Θεωρία και πράξη,* Αθήνα: Εκδόσεις Επτάλοφος.

- Μπίτσης, Σ. (2004). Επιδημιολογικά στοιχεία για τον Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου 1. *Το βήμα της ΠΕΝΔΙ, 28,* 2-7.

- Μπρακονιέ, Α. & Μαρτσελί, Ν. (2002). *Τα χίλια πρόσωπα της εφηβείας.* Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

- Ντάβου, Μ. & Χρηστάκης, Ν. (1994). *Τα παιδιά μιλούν για την υγεία και την ασθένεια.* Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

- Ντολτό, Φ. (2003). *Η ασυνείδητη εικόνα του σώματος.* Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της '' Εστίας'' Ι.Δ. Κολλάρου & Σιας Α.Ε.

- Πανκόφ, Γ. (2004). *Ο άνθρωπος και η ψύχωση του.* Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτης.

- Παπαδάτου, Δ. (1989). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία.* Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Ζήτα.

- Παπαδάτου, Δ. (1999). *Η Ψυχολογία στο χώρο της* Υγείας. Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.

- Πλουμπίδης, Δ. (1995). Σακχαρώδης Διαβήτης και ψυχιατρική. Στο Δ. Τούντας. *Σακχαρώδης Διαβήτης: Θεωρία και πράξη,* Αθήνα: Εκδόσεις Επτάλοφος.

- Ποταμιάνος, Γ. (1999). *Θεωρίες προσωπικότητας και κλινική πρακτική.* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Ρειμόν- Ριβιέ Μ. (1989). *Η κοινωνική ανάπτυξη του εφήβου.* Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

- Σακαλάκη, Μ. (2001). Ανάλυση περιεχομένου. Επιμελητής Σ. Παπαστάμου, *Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Σταλίκας Α., Τριλίβα Σ., Ρούσση Π., (2002)Τα ψυχομετρικά Εργαλεία στην Ελλάδα. Ελληνικά Γράμματα.

- Σταλίκας, Α. (2005). *Μέθοδοι έρευνας στην ψυχολογία.* Αθήνα: Ελληνική Γράμματα.

- Συνοδινού, Κ. (1993-2002). *Ψυχοπαθολογία του παιδιού και του εφήβου*, Αδημοσίευτες Πανεπιστημιακές Σημειώσεις, Αθήνα.

- Συνοδινού, Κ. (1994-2002). *Εισαγωγή στις θεραπευτικές τεχνικές- κλινική συνέντευξη*, Αδημοσίευτες Πανεπιστημιακές Σημειώσεις, Αθήνα.

- Συνοδινού, Κ. (1993-2001). *Ψυχική δομή και νοητικές λειτουργίες*, Αδημοσίευτες Πανεπιστημιακές Σημειώσεις, Αθήνα.

- *Μείζον Ελληνικό Λεξικό*, (1991). Τεγόπουλος- Φυτράκης.

- Τούντας, Χ. (2003). *Σακχαρώδης Διαβήτης. Θεωρία και Πράξη. Τόμος Α.* Μπαρτσόκας Χ.Σ., Δελής Δ. Ο διαβήτης στα παιδιά και στους εφήβους. Αθήνα.

- Τούντας, Χ. (2005). *Διαβήτης, η διαχρονική του πορεία στην Ελλάδα.* Αθήνα: Ελληνική Διαβητολογική Εταιρεία.

- Τσατσούλης, Α. (2004). Διαβήτης και εφηβεία. *Το βήμα της Π.Ε.Ν.Δ.Ι., 28,* 20-21.

- Χουρδάκη, Μ. (1995). *Ψυχολογία της οικογένειας και εξελικτική-σχολική-εφηβείας.* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΕΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Aimez, P., Tutin, M., Guygrand, B., Desme, F. & Bour, H. (1971). Etude psychosomatique des contraintes thérapeutiques du diabète sucré. *La Presse Médicale, vol. 79*, 25: 1149 – 1152.

- Albrengues, P. (1982). *La pompe à insuline portable vue par 6 diabétiques.* Thèse Méd., Nice.

- Alexander, F. (1950). *La médecine psychosomatique.* Paris: Payot.

- Anzieu, D. (1981). Le «moi peau», 1974 Nouvelle Revue de Psychanalyse, IX, 193-209. In Revue Française, XL V, Quelques précurseurs du Moi-peau chez FREUD, 5, 1163-1187.

- Assal, J. P. (1981). Stades de l'acceptation du diabète, leurs interférences avec le traitement, leurs influences sur l'attitude de l'équipe soignante. *Journées Annuelles de diabétologie de l'Hôtel Dieu.* Paris: Flammarion, 223-225.

- Aulagnier, P. (1986). Naissance d'un corps, origine d'une histoire. In *Corps et Histoire. IVème rencontre psychanalytique. Aix-en-Provence. 1985 Les Belles Lettres.* Paris: P.U.F.

- Balint, M. (1957). *Le médecin, son malade et la maladie.* Paris: P.U.F.

- Barglow, P., Hatcher, R. D., Edidin, V. & Rossiter, S. D. (1984). Stress and metabolic control in diabetes: psychosomatic evidence and evaluation of methods. *Psychosomatic Medicine, vol. 46,* 2: 127-140.

- Bellak, L. (1954). *The TAT and CAT in clinical use.* New York: Grune & Stratton.

- Bell, J. E. (1948). *Projective techniques- A dynamic approach to the study of the personality.* New York: Longmans, Green and co.

- Benedek, T. (1958). An approach to the study of the diabetic. *Psychosomatic Medicine, vol.10,* 5: 284-287.

- Ben-Tovim, D. I. & Kay Walker, M. (1995). Body image, disfigurement and disability, *Journal of Psychosomatic Research, 39,* 283-291.

- Berndt, T. J. (1989). Obtaining support from friends during childhood and adolescence. In D. Belle (Ed.), *Children's social networks and social support.* New York: Wiley.

- Bertrant de Balanda, A. (2001). *Une approche psychosomatique du diabète. L'identité en souffrance.* Paris: L' harmattan.

- Bion, W. R. (1964). *Théorie de la pensée.* Revue Française de la Psychanalyse, Tome 28, (75-84.)
- Bios, P. (1962). *On adolescence a psychoanalytic interpretation.* NY: Free Press.
- Blos, P. (1962). *On adolescence.* New York. Free Press.
- Blos, P. (1967). The second individuation process of adolescence. *Psychoanalytic Study of the Child, 22,* 162-186.
- Blos, P. (1972). The child analyst looks at young adolescent. In J. Kagan & R. Coles (Eds.), *Twelve to sixteen: Early adolescence.* New York: W.W. Norton.
- Blum, R. W. (1992). Chronic illness and disability in adolescence. *Journal of Adolescent Health, 13,* 364-368.
- Bobet, R. (1998). *Le «travail de la maladie» chez l'enfant diabétique.* Paris: P.U.F.
- Bobrow, E. S., Avruskin, T. W. & Siller, J. (1985). Mother-daughter interaction and adherence to diabetes regimens. *Diabetes Care, 8,* 214-218.
- Boeckholt, M. (1993). *Epreuves Thématiques en clinique infantile Approche Psychanalytique.* Paris: Dunod.
- Bonnet, G. (1999). *Les mots pour guérir.* Ed. Payot & Rivages.
- Boş, M. (1959). *Introduction a la médecine psychosomatique.* Paris: P.U.F.
- Bour, H. (1977). *Réaction psychosociale in Précis de Diabétologie.* M. Derot (Ed.), Masson, Paris, (825-826).
- Bourgeois, M. (1974). Suicides insuliniques : un nouveau cas d'injections massives d'insuline chez une diabétique. *Ann. Med. Psychol., 132,* 1, 5: 631-640.
- Bourguignon - Bydlowski, M. (1995). *La recherche clinique en psychopathologie.* Paris: P.U.F., Le fil rouge.
- Brage, D. G. (1995). Adolescent depression: a review of the literature. *Archives of Psychiatric Nursery, 9,* 45-55.
- Brelet, F. (1986). *Le T.A.T. Fantasme et situation projection.* Paris: Dunod.
- Brisset, C. H. (1964). Hystérie et pathologie psychosomatique. *Revue du Praticien, Tome XIV,* 11: 1459-1470.
- Bryden, K. S., Peveler, R. C., Stein, A., Neil, A., Mayou, R. A. & Dunger, D. B. (2001). Clinical and psychological course of diabetes from adolescence to young adulthood: a longitudinal cohort study. *Diabetes Care, 24,* 1536-1540.

- Burns, R. (1982). *Self-concept development and education.* London: Holt, Rinehart, & Winston.

- Burroughs, T. E., Harris, M. A., Pontious, S. L. & Santiago, J. V. (1997). Research on social support in adolescents with IDDM: A critical review. *Diabetes Educator, 23,* 438-448.

- Cannon, W. B. (1929). *Bodily changes in Pain, Hunger, Fear and Rage.* New York, Appleton Century, Crofts Edit., Paris.

- Campbell, J.D., Chew, B. & Scratchley, L. S. (1991). Cognitive and emotional reaction to daily events: The effects of self-esteem and self-complexity. *Journal of Personality, 37,* 1251-1281.

- Cerreto, M. & Travis, L. (1984). Implications of psychological and family factors in the treatment of diabetes, *Pediatric Clinics of North America, 31,* 689-710.

- Chabert, C. (1983). *Le Rorschach en clinique adulte.* Dunod.

- Chabert, C. (1987). *La psychopathologie `a l'épreuve du Rorschach.* Dunod.

- Chabert, C. (1995). *Contribution des méthodes projectives dans la recherche en psychologie clinique et en psychopathologie. La recherche clinique en psychopathologie.* Paris : P.U.F., Le fil rouge.

- Chas Skinner, T. & Hampson, S.E. (2001). Personal models of diabetes in relation to self-care, well-being, and glycemic control: a prospective study in adolescence. *Diabetes Care, 24,* 828-833.

- Chemouni, J. De la psychanalyse à la psychosomatique : renversements epistemologiques. A paraître. (υπό έκδοση)

- Chemouni, J. (1998). *Georg Groddeck. Psychanalyse de l'imaginaire.* Paris: Payot.

- Chemouni, J. (1996). La plus-value du symptôme somatique. L'évolution psychiatrique, no 1.

- Chemouni, J. (1996). Plus-value somatique, transfert somatique et névrose somatique. *Ann. Med. Psy.,* 3: 174-183.

- Chemouni, J. L'intentionnalité clinique. Prolégomènes à une définition de l'objet de la psychologie clinique. A paraître. (υπό έκδοση)

- Chollet, C. (1986). Modes d'adaptation psychologique au diabète. Thèse Med. Fac., Médecine Genève, no 7030.

- Cohen, F. (1975). Contribution à l'approche psychologique des diabétiques insulinodépendants. A propos de la répétition des malaises et des comas. Thèse Med., Paris Sud., no 159.

- Cohen, Y. (1977). Corrélations psychosomatiques dans la maladie diabétique (`a propos de 243 sujets). Thèse Med. , Marseille, no 481.

- Cole, R. E. & Reiss, D. (1993). *How do families cope with chronic illness?* Edited by Cole, R. E. and Reiss, D.

- Cooley, C. H. (1902). *Human nature and the social order.* New York: Charles Scribers Sons.

- Coopersmith, S. (1967). *The antecedents of self-esteem.* San Francisco: Freeman.

- Coopersmith, S. (1984). *Coopersmith self-esteem inventories.* Palo Alto: CA, Consulting Psychologists Press.

- Corcos, M. (2000). *Le corps absent.* Ed. Dunod.

- Crow, S. J., Keel, P. K. & Kendall, D. (1998). Eating disorders and insulin- dependent diabetes mellitus. *Psychosomatics, 39, 233-243.*

- Cryer, P.E. & Childs, B. P. (2002). Negotiating the barrier of hypoglycemia in diabetes. *Diabetes Spectrum, 15,* 20-27.

- Daneman, D., Wolfson, D. H., Becker, D. J. & Drash, A. L., (1981). Factors affecting glycosylated hemoglobin values in children with insulin-dependent diabetes. *Journal of Pediatrics, 99,* 847-853.

- Daneman, D. et al (2002). Eating disorders in adolescent girls and young adult women with type 1 diabetes. *Diabetes Spectrum, 15,* 83-105.

- Dantzer, C., Swendsen, J., Maurice-Tison, S. & Salamon, R. (2003). Anxiety and depression in juvenile diabetes: A critical review. *Clinical Psychology Review, 23,* 787-800.

- Daniels, G. E. (1936). Emotional and instinctual factors in diabetes mellitus. *Am. J. Psychiat., 93,* 711-724.

- Dantzer, C., Swendsen, J., Maurice-Tison, S. & Salamon, R. (2003). Anxiety and depression in juvenile diabetes: A critical review. *Clinical Psychology Review, 23,* 787-800.

- Darnaud, J. & Darnaud, C. (1991). *Le diabète.* Paris: P.U.F.

- Debray, R. (1980). Etude du fonctionnement mental dans le Diabète insulino-dépendant. Thèse de médecine, Nanterre, (2 vol. ronéo)

- Debray, R. (1983). *L'équilibre psychosomatique. Organisation mentale des diabétiques.* Ed. Dunod.

- Debray, R. (1996). *Clinique de l'expression somatique.* Ed. Champs psychanalytiques, Delachaux et Niestle.
- Debray, R., Dejours, C. & Fedida, P. (2002). *Psychopathologie de l'expérience du corps.* Paris: Dunod.
- Dejours, C. (1989). *Recherches psychanalytiques sur le corps. Répression et subversion en psychosomatique.* Ed. Sciences de l'homme Payot.
- Dejours, C. (1979). *Approche psychosomatique du diabète.* Mémoire de psychiatrie, Faculté de Médecine, Paris.
- Dejours, C. (1977). Diabète et Psychiatrie. Encycl. Méd. Chir., 37665, A10, Psychiatrie Paris.
- Dejours, C., Grivois, H. & Tchobroutsky, G. (1979). Approche psychosomatique du diabète insulinodépendant. *Méd. Hyg., 37,* 1385-1390.
- Dejours, C., Marty, P. & Herzberg-Poloniecka, R. (1980). Les questions théoriques en psychosomatique. *E.M.C.,* 37 400, C 10, 7.
- Delamater, A. M., Jacobson, A. M., Anderson, B., Cox, D., Fisher, L., Lustman, P., Rubin, R. & Wysocki, T. (2001). Psychosocial therapies in diabetes. Report of the psychosocial therapies working group. *Diabetes Care, 24,* 1286-1292.
- Descartes, R. (1966). *Discours de la méthode.* Garnier-Flammarion.
- Dolto, F. (1984). *L'image inconsciente du corps.* Ed. du Seuil.
- Dunbar, H. F. (1948). *Psychosomatic diagnosis.* P. B. Hoeber (Ed.), New York.
- Dunbar, H. F. (1955). *Mind and Body: psychosomatic medicine.* New York: Random House.
- Dunn, S. M., Turtle, J. R. (1981). The myth of the diabetic personality. *Diabetes Care.*
- Duverger, P. (1997). Psychologie des adolescents diabétiques. *Bulletin d'Information de l'AJD, 3*: 23-28.
- Elkind, D. (1971). *Children and adolescents.* New York: Oxford University Press.
- Ellis, D., Frey, M., Naar-King, S., Templin, T., Cunningham, P. & Cakan, N. (2005). *Pediatrics, 116,* e826-e832.
- Erikson, E. H. (1963). *Childhood and society.* New York: W.W. Norton.
- Erikson, E. H. (1968a). *Identity: Youth and crisis.* New York: W.W. Norton.
- Ey, H. (1926). *Glycémie et maladies mentales.* Paris: Arnette.

- Ey, H. & Courchet, J. L. (1995). Médecine Psychosomatique et névrose d'organes. *E.M.C., 2,* 37400, A 10.

- Fairburn, C. G. & Steel, J. M. (1980). Anorexia nervosa in diabetes mellitus. *Br. Med. J., 1* :1167-1168.

- Fairburn, C. G., Peveler, R. C., Davies, B., Mann, J. I. & Mayou, R. A. (1991). Eating disorders in young adults with insulin dependent diabetes mellitus: a controlled study. *BMJ, 303,* 17-20.

- Faro, B. (1999). The effect of diabetes on adolescents' quality of life, *Pediatric Nursing, 25,* 247-286.

- Ferenczi, S. (1970). Les pathonévroses. Psychanalyse 2, Œuvres complètes, Tome II, 1913-1919, Paris, Payot.

- Freud, S. (1905). *Cinq psychanalyses.* Paris : P.U.F.

- Freud, S. (1905/1953b). The transformation of puberty. In J. Strachey (Ed. & Trans.), *The standard edition of the complete psychological works of Sigmund Freud (Vol.7) London: Hogarth Press.*

- Freud, S. (1920). *Au-delà du principe de plaisir.* Paris: Payot.

- Freud, S. (1951). *Inhibition, symptôme et angoisse.* Paris: P.U.F.

- Freud, S. (1952). *Le Moi et le C.,* 1923, in Essais de Psychanalyse, Paris: Payot.

- Freud, S. (1952). *L'inconscient.* 1915, in Métapsychologie, Paris: Gallimard.

- Freud, S. (1952). *Le Refoulement.* 1915, in Métapsychologie, Paris: Gallimard.

- Freud, S. (1969). *Pour introduire le narcissisme, 1914. La vie sexuelle.* Paris: P.U.F.

- Freud, S. & Breuer, J. (1895). *Etudes sur l'hystérie.* Paris : P.U.F., 1895-1956.

- Fox, K. (1997). *Mirror, mirror- A summary of research findings on body image.* Social Issues Research Centre.

- Fuligni, A. J., Eccles, J. S., Barber, B. L. & Clements, P. (2001). Early adolescent peer orientation and adjustment during high school. *Developmental Psychology, 37,* 28-36.

- Garma, A. Le traitement psychanalytique des maladies organiques. In l'intégration psychosomatique dans le traitement psychanalytique des maladies organiques. *RFP T 28, 64-65,* spécial: 23-25.

- Gaward, J. A., Lustman, P. J. & Clouse, R. (1993). Prevalence of depression in adults with diabetes. An epidemiological evaluation. *Diabetes Care, 16,* 8: 1167-1178.

- Gesell, A., & Ilg, F. L. (1943). *Infant and child in the culture of today.* New York: Harper & Row.

- Gfeller, R. & Assal, J. P. (1979). *Le vécu du malade diabétique.* in Folia Psychopractica, 10, Hoffman-la-Roche, Bale.

- Gold, A. E., Deary, I. J. & Frier, B. M. (1997). Hypoglycemia as Non-cognitive aspects of Psychological Function in Insulin-dependent (Type 1) Diabetes Mellitus (IDDM). *Diabetic Medicine, 14,* 2: 11-118.

- Graue, M., Wentzel-Larsen, T., Bru, E., Hanestad, B. R. & Sovik, O. (2004). The coping styles of adolescents with type 1 diabetes are associated with degree of metabolic control. *Diabetes Care, 27,* 1313-1317.

- Green, A. (2002). *La pensée clinique.* (Ed.) Odile Jacob.

- Greenwald. A.G., Bellezza, F. S. & Banaji, M. R. (1988). Is self-esteem a central ingredient of the self-concept? *Personality and Social Psychology Bulletin, 14,* 34-45.

- Grey, M., Cameron, M. E., Lipman, T. H. & Thurber, F. W. (1995). Psychosocial status of children with diabetes in the first 2 years after diagnosis. *Diabetes Care, 18,* 1330-1336.

- Grimaldi, A., Sachon, C. & Bensaid, A. (1995). Peur de l'hypoglycémie et /ou pseudo) acceptation : quels sont les obstacles à l'équilibration du diabète insulino-dépendant de l'adulte? *Diabète et Métabolisme, 21,* 1: 65-68.

- Grinker, R. & Robin, F. P. (1959). *Cliniques psychosomatiques.* Paris: P.U.F., 90-100.

- Groddeck, G. (1974). *Détermination psychique et traitement psychanalytique des affections organiques. La maladie, l'art, le symbole.* Paris: Gallimard.

- Groddeck, G. (1974). *De l'absurdité de la psychogenèse. La maladie, l'art et le symbole.* Paris: Gallimard.

- Guidot, N. (1991). Actualité de la psychosomatique. Application `a la maladie diabétique. Thèse Med., Dijon, no 140.

- Guillerault, G. (1995). *Le corps psychique.* Ed. L'harmattan.

- Guthrie, D. W., Bartsocas, C. Jarosz-Chabot, P. & Konstantinova, M. (2003). Psychological issues for children and adolescents with diabetes: overview and recommendations. *Diabetes Spectrum, 16,* 7-12.

- Gutton, P. (2000). *Psychothérapie et adolescence.* Paris: P.U.F.

- Hains, A., Berlin, K., Davies, H., Parton, E. & Alemzadeh, R. (2006). Attributions of adolescents with type 1 diabetes in social situations. Relationship with expected adherence, diabetes stress, and metabolic control. *Diabetes Care, 29*, 818-822.

- Haire-Joshu, D. Glasgow, R., Tibbs, T. (1999). Smoking and diabetes. *Diabetes Care, 22*, 1887-1898.

- Hall, G. S. (1904). *Adolescence.* New York: Appleton.

- Hamilton, J. & Daneman, D. (2002). Deteriorating diabetes control during adolescence: physiological or psychological? *Journal of Pediatric Endocrinology & Metabolism, 15*, 115-126.

- Hanas, R. (1998). *Insulin-depended diabetes in children, adolescents and adults.* Sweden: Uddevalla.

- Harris, M. A., Mertlich, D. & Rothweiler, J. (2001). Parenting children with diabetes. *Diabetes Spectrum, 14,*182-184.

- Harter, M. & Couadeau, A. (1978). *Diabète et Psychosomatique.* Paris: Masson (edit).

- Harter, S. (1983). Developmental Perspectives on the self-system. In P. H. Mussen (Ed.) *Handbook of Child Psychology,* New York: Wiley.

- Harter, S. (1990). Identity and self development. In S. Feldman and G. Elliott (Eds.) *At the threshold: The developing adolescent* (pp. 352-387). Cambridge, MA: Harvard University Press.

- Harter, S. (1999). *The construction of the self.* New York: Guilford.

- Held, R. R. (1964). *L'univers affectif du malade chronique Psychosomatique et chronicité.* A boulker Mal. Edit., Paris.

- Heninger, G. R., Mueller, P.S. & Davis, L. S. (1975). Depressive symptoms and the glucose tolerance test and insuline tolerance. *J. Nevr. Ment. Dis., 161*: 421-432.

- Herpertz, S. et al. (1998). Comorbidity of diabetes and eating disorders. *Diabetes Care, 21*, 1110- 1116.

- Hillard, J. R. & Hillard, P. J. R. (1984). Bulimia, anorexia nervosa and diabetes. *Psychiatry Clinics of North America, 7*, 2: 367-379.

- Hinkle, L. E., Conger, G. A. & Wolf, S. (1959). Experimental evidence in the mechanism diabetic ketosis. *J. Clin. Inv, 28*, 768.

- Hoey, H. et al (2001). Good metabolic control is associated with better quality of life in 2,101 adolescents with type 1 diabetes. *Diabetes Care, 24*, 1923-1928.

- Jack, L. (2003). Biopsychological factors affecting metabolic control among female adolescents with type 1 diabetes. *Diabetes Spectrum, 16,* 154-159.

- Jacobson, A. M., Hauser, S. T., Wertlieb, D., Wolfsdorf, J. I., Orleans, J. & Vieyra, M. (1986). Psychological adjustment of children with recently diagnosed diabetes mellitus. *Diabetes Care, 9,* 323-329.

- Jacobson, A. M., Hauser, S. T., Willett, J. B., Wolfsdorf, J. I., Dvorak, R., Herman, L. & De Groot, M. (1997). Psychological adjustment to IDDM: 10-year follow-up of an onset cohort of child and adolescent patients. *Diabetes Care, 20,* 811-818.

- James, W. (1890/1963). *The principles of psychology.* New York: Holt, Rinehart & Winston.

- Janov, A. (1997). *Le corps se souvient.* Ed. Rocher.

- Jeammet, N. (1995). *L'entretien clinique et son analyse singulière et/ou comparée. La recherche clinique en psychopathologie.* Paris : P.U.F. Le fil rouge.

- Jones, J. M., Lawson, M. L., Daneman, D., Olmsted, M. P. & Robin, G. (2000). Eating disorders in adolescent females with and without type 1 diabetes: cross sectional study. *BMJ, 320,* 1563-1566.

- Jones, J., & Colton, P. (2002). Prevalence of eating disorders in girls with type 1 diabetes. *Diabetes Spectrum, 15,* 86-89.

- Johnson, S. B. (1980). Psychosocial factors in juvenile diabetes. *Journal of Behavioral Medicine, 3,* 95-116.

- Johnston-Brooks, C. H., Lewis, M. A. & Garg, S. (2002). Self-efficacy impacts self-care and HbA1c in young adults with type 1 diabetes. *Psychosomatic Medicine, 64,* 43-51.

- Keating, D. (1980). Thinking processes in adolescence. In J. Adelson (Ed.), *Handbook of adolescent psychology.* New York: Wiley.

- Kellerman, J. et al (1980). Psychological effects of illness in adolescence I: anxiety, self-esteem and perception of control, *Journal of Pediatrics, 97,* 126-131.

- Kissel, P., Debry, G. & Barrucand, D. (1968). Les caractéristiques psychologiques des diabétiques instables. *Ann. Med. Psychosom., 10,* 3.

- Kovacs, M, Feinberg, T. L., Paulaskas, S. et al. (1985). Initial coping responses and psychosocial characteristics of children with insulin-dependent diabetes mellitus. *Journal of Pediatrics, 106,* 827-834.

- Kovacs, M., Iyengar, S., Goldston, D., Stewart, J., Obrosky, D. S. & Marsh, J. (1990). Psychological functioning of children with insulin-dependent diabetes mellitus: a longitudinal study. *Journal of Pediatric Psychology, 15,* 619-632.

- Kovacs, M., Goldston, D., Obrosky, D. S. & Iyengar, S. (1992). Prevalence and predictors of pervasive noncompliance with medical treatment among youths with insulin-dependent diabetes mellitus. *Journal American Academic Children Adolescents Psychology, 31,* 1112-1119.

- Kreisler, L., Fain, M. & Soule, M. (1974). *L'enfant et son corps.* Paris: P.U.F.

- Lacan, J. (1981). Les psychoses. Séminaire, livre III (1955-1956). Seuil, Paris.

- Lacan, J. (1975). Le moi dans la théorie de Freud et dans la technique de la psychanalyse. Séminaire, livre II, Paris, Seuil.

- Lacan, J. (1973). Les quatre concepts fondamentaux de la psychanalyse. Séminaire, livre XX (1964), Seuil, Paris.

- Lacan, J. (1985). Le symptôme. Conférence à Genève, 1975, le bloc-notes de la psychanalyse no 5, Genève.

- La Greca, A.M. (1995). Can you lend a helping hand? Providing support for adolescents with diabetes. *Diabetes Spectrum, 8,* 234-235.

- La Greca, A.M., Auslander, W.F., Greco, P., Spetter, D., Fisher, E. B. & Santiago, J. V. (1995). I get by with a little help from my family and friends: Adolescents' support for diabetes care. *Journal of Pediatric Psychology, 20,* 449-476.

- La Greca, A. & Bearman, K. J. (2002). The Diabetes Social Support Questionnaire-Family Version: Evaluating adolescents' diabetes specific support from family members. *Journal of Pediatric Psychology, 27,* 665-676.

- Laffel, L., Connell, A., Vangness, L, Goebel-Fabri, A., Mansfield, A. & Anderson, B. J. (2003). General quality of life in youth with type 1 diabetes: relationship to patient management and diabetes specific family conflict. *Diabetes Care, 26,* 3067-3073.

- Laplanche, J. & Pontalis, J. B. (1967). *Vocabulaire de la psychanalyse.* Paris: P.U.F.

- Law, G. U., Kelly, T. P., Huey, D. & Summerbell, C. (2002). Self- management and well-being in adolescents with Diabetes Mellitus: Do illness representations play a regulatory role? *Journal of Adolescent Health, 31,* 381-385.

- Lazarus, R. S. & Folkman, S. (1984). Coping theory and research: Past, present and future. *Psychosomatic Medicine, 55,* 234-247.

- Lazarus, R. S. & Folkman, S. (1984). *Stress, Appraisal, and Coping.* New York: Springer.

- Leichter, S., Dreelin, E. & Moore, S. (2004). Integration of clinical psychology in the comprehensive diabetes care team. *Clinical Diabetes, 22,* 129-131.

- Lesage, C. (1988). Le vécu de la maladie diabétique : étude a propos de 26 cas de diabète insulino-dépendants. Thèse Med., no 77, Dijon.

- Leung, S. S., Steinbeck, K. S., Morris, S. L., Kohn, M. R., Towns, S. J. & Bennett, D. L. (1997). Chronic illness perception in adolescence: implications for doctor-patient relationship. *Journal of Pediatric Child Health, 33,* 107-112.

- Leventhal, H., Meyer, D. & Nerenz, D. (1980). The common sense representation of illness danger. In S. Rachman (Ed.) *Contributions to Medical Psychology.* Oxford: Pergamon Press.

- Leventhal, H., Nerenz, D. R. & Steele, D. J. (1984). Illness representations and coping with health threats. In A. Baum, S.E. Taylor & J. E. Singer (Eds.) *Handbook of Psychology and Health: Socialpsychological Aspects of Health.* Hillsdale: N.J. Erlbaum.

- Liakopoulou, M., Korvesi, M., Dakou-Voutekaki, C. (1992). Personality characteristics of adolescent diabetics and factors related to their environment, association with glycemic control, *Journal of Child and Adolescent Psychiatry, 1,* 83-88.

- Liakopoulou, M., Alifieraki, T., Katideniou, A., Peppa, M., Maniati, M., Tzikas, D., Hills, E., Dacou-Voutetaki, K. (2001). Maternal expressed emotion and metabolic control of children and adolescents with Diabetes Mellitus. *Psychotherapy and Psychosomatics, 70,* 78-85.

- Lilliker, S. L. (1980). Prevalence of diabetes in a maniaco-depressive population. *Comp. Psychiatry, 21*: 270-275.

- Lin, E., Katon, W., Von Korff, M., Rutter, C., Simon, G., Oliver, M., Ciechanowski, P., Ludman, E., Bush, T. & Young, B. (2004). Relationship of depression and diabetes self-care, medication adherence, and preventive care. *Diabetes Care, 27,* 2154-2160.

- Lloyd, C., Smith, J. & Weinger, K. (2005). Stress and diabetes: a review of the links. *Diabetes Spectrum, 18,* 121-127.

- Lustman, P. J., Griffith, L. S., Gaward, J. & Clouse, R. E. (1992). Depression in adults with diabetes. *Diabetes Care, 15,* 11: 1631-1639.

- Maharaj, S., Daneman, D., Olmsted, M. & Robin, G. (2004). Metabolic control in adolescent girls: links to relationality and the female sense of self. *Diabetes Care, 27,* 709-715.

- Marty, P. *Les mouvements individuels de vie et de mort.* Tome 1, Paris: Payot.

- Marty, P. (1980). L'ordre psychosomatique. Tome 2, Paris: Payot.

- Marty, P., De M'uzan M. & DAVID, C. (1963). *L'investigation psychosomatique.* Paris: P.U.F.

- Maudsley, H. (1899). *The pathology of mind,* New York: Appleton.
- Mayfield, J. (1997). Diagnosis and classification of Diabetes Mellitus: New Criteria. *Diabetes Care, 20,* 1183-1197.
- Mazet, P. & Stoleru, S. (1988,1993). *Psychopathologie du nourrisson et du jeune enfant.* Paris: Masson.
- Mazze, R. S., Luco, D. & Smamoon, D. (1984). Psychological and social correlates of glycemic control. *Diabetes Care, 7,* 4: 360-366.
- McDougall, J. (1978). De la douleur psychique et du psychossoma. In *Plaidoyer pour une certaine anormalité*, Paris: Gallimard.
- McDougall, J. (1989). *Théâtres du corps.* Paris : Gallimard.
- Mead, G. H. (1934). *Mind, self and society.* Chicago: University of Chicago Press.
- Mellin, A. E., Neumark-Sztainer, D. & Patterson, J. M. (2004). Parenting adolescent girls with type 1 diabetes: parents' perspectives. *Journal of Pediatric Psychology, 29,* 221-230.
- Meltzer, L. J., Benett Johnson, S., Prine, J. M., Banks, R. A., Desrosiers, P. M. & Silverstein, J. H. (2001). Disordered eating, body mass, and glycemic control in adolescents with type 1 diabetes. *Diabetes Care, 24*, 678-682.
- Mengal, M. B., Lawler, M. K. & Volk, R.J. (1992). Parental stress response within a family context: association with diabetic control in adolescents with IDDM. *Family System Medicine, 10,* 395-404.
- Milousheva, J., Kobayashi, N. & Matsui, I. (1996). Psychological problems of children and adolescents with a chronic disease: coping strategies, *Acta Paediatrica Japonica, 38,* 41-45.
- Mortensen, H. B. & Hougaard, P. (1997). Comparison of metabolic control in a cross-sectional study of 2,873 children and adolescents with IDDM from 18 countries. *Diabetes Care, 20,* 714-720.
- Mortensen, H. B. et al (1998). Insulin management and metabolic control of type 1 diabetes mellitus in childhood and adolescence in 18 countries. *Diabetic Medicine, 15,* 752-759.
- Murray, H. A. (1943). *Manual for the Thematic Apperception Test.* Cambridge: Harvard University Press.
- Natch, S. & Cahen, M. (1964). Interactions psychosomatiques dans l'évolution d'une maladie chronique: le diabète. In *Psychosomatique et chronicité*. Paris: Malorine (Edit), 155-194.

- Neumark-Szainer, D., Patterson, J., Mellin, A., Ackard, D. M., Utter, J., Story, M. & Sockalosky, J. (2002). Weight control practices and disordered eating behaviors among adolescent females and males with type 1 diabetes: associations with sociodemographics, weight concerns, familial factors, and metabolic outcomes. *Diabetes Care, 25,* 1289-1296.

- Neumark-Sztainer, D., Story, M., Hannan, P. J., Perry, C. L. & Irving, L. M. (2002). Weight-related concerns and behaviors among overweight and non overweight adolescents. *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine, 156,* 171-178.

- Nikolaidis, N., (1984). *La representation, Essai psychanalytique.* Paris: Dunod.

- Northam, E. A., Anderson, P. J., Jacobs, R., Hughes, M., Warne, G. L. & Werther, G. A. (2001). Neuropsychological profiles of children with type 1 diabetes 6 years after disease onset. *Diabetes Care, 24,* 1541-1546.

- Offer, D., Ostrov, E., Howard, K. I. & Atkinson, R. (1988). *The teenage world: Adolescents' self-image in 10 countries.* New York: Plenum Medical Book Company.

- Paikoff, R. L., & Brooks-Gunn, J. (1991). Do parent-child relationships change during puberty? *Psychological Bulletin, 110,* 47-66.

- Palmer, D. L., Berg, C. A., Wiebe, D. J., Beveridge, R. M., Korbel, C. D., Upchurch, R., Swinyard, M. T., Lindsay, R. & Donaldson, D. (2004). The role of autonomy and pubertal status in understanding age differences in maternal involvement in diabetes responsibility across adolescence. *Journal of Pediatric Psychology 29,* 35-46.

- Pandelis, S. (1993). A A Self- image Questionnaire for Greek Adolescents, University of Sworey, Thesis submitted for the Degree of Doctor of Philosophy.

- Parlandy, N., Greening, L., Ott, J., Holderby, A. & Atchison, J. (1998). Adolescents' health attitudes and adherence to treatment for insulin-dependent diabetes mellitus. *Developmental Behavioral Pediatrics, 19,* 31-7.

- *Petit Robert,* (1989). Dictionnaires le Robert, 1989, p. 533.

- Peveler, R. C., Fairburn, C. G., Boller, I. et al (1992). Eating disorders in adolescents with IDDM. *Diabetes Care, 15,* 1356-1360.

- Piaget, J. (1972). Intellectual evolution from adolescence to adulthood. *Human Development, 15,* 1-12.

- Piaget, J. (1987). *Possibility and necessity.* Vol.1. *The role of possibility in cognitive development.* Mineapolis, MN: University of Minesota Press.

- Powers, P. S., Malone, J. L. & Duncan, J. A. (1983). Anorexia nervosa and diabetes mellitus. *J. Clin. Psychiatry, 44*: 133-135.

- Powers, P. S., Malone, J. I., Coovert, D. L. et al (1990). Insulin-dependent diabetes mellitus and eating disorders: A prevalence study. *Comparative Psychiatry, 31,* 205-210.

- Powney, J. & Watts, M. (1984). Reporting interview: A code of good practice. In *Research Intelligence*, BERA Newsletter, 17.

- Protinsky, H. & Hansen, J.C. (1980). Self-image changes in pre-adolescent and adolescents. *Adolescence, 15,* 887-894.

- Reichlin, S. (1993). Neuroendocrine-immune interactions. *Mechanisms of Disease, 329,* 1246-1253.

- Report of the Expert Committee on the diagnosis and classification of Diabetes Mellitus, (2003). *Diabetes Care, 26,* S5-S20.

- *Revue psychosomatique, Le diabète insulinodépendant.* (1990). no 24.

- Riquin, M. (1981). *Dépression et depressivite chez le diabétique insulino-dépendant.* Thèse Med., Paris Necker.

- Rogers, C. (1951). *Client-centered therapy: Its current practice, implications, and theory.* Boston: Houghton Miffin.

- Rogers, C. (1959). A theory of therapy, personality and interpersonal relationships as developed in the client-centered framework. In S. Koch (Ed.), *Psychology: A study of science* (vol. 3, pp. 184-256). New York: McGraw- Hill.

- Rogers, C. (1961). *On becoming a person.* Boston, Houghton Miffin.

- Rose, M., Fliege, H., Hildebrandt, M., Schirop, T. & Klapp, B. F. (2002). The network of psychological variables in patients with diabetes and their importance for quality of life and metabolic control. *Diabetes Care, 25, 35-42.*

- Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent self-image.* Princeton: NJ, Princeton University Press.

- Rosenberg, M. (1986a). *Conceiving the Self.* New York, Basic.

- Rovet, J., Ehrlich, R. & Hoppe, M. (1987). Behaviour problems in children with diabetes as a function of sex and age of onset on disease, *Journal of Child Psychology Psychiatry, 28,* 477-491.

- Rubin, R. R. & Peyrot, M. (2001). Psychological issues and treatments for people with diabetes. *Journal of Clinical Psychology, 57,* 457-478.

- Rydall, A. C., Robin, G. M., Olmsted, M. P., Devenyi, R. G. & Daneman, D. (1997). Disordered eating behavior and microvascular complications in young women with insulin-dependent mellitus. *New English Journal of Medicine, 336,* 1849-1854.

- Sami-Ali, (1998). *Corps réel Corps imaginaire*. Dunod.
- Santrock, J. W. (1996). *Adolescence*. Texas, Brown & Benchmark publishers.
- Schilder, P. (1971). *L'image du corps*. Paris: Gallimard.
- Schlegel, A., & Barry, H. (1991). *Adolescence: An anthropological inquiry*. New York: Tree Press.
- Schwartz, S. A., Weissberg-Benchell, J. & Perlmuter, L. C. (2002). Personal control and disordered eating in female adolescents with type 1 diabetes. *Diabetes Care, 25,* 1987-1991.
- Selye, H. (1975). *Le stress, la vie. Le problème de l'adaptation*. Paris: Gallimard.
- Selye, H. (1994). Stress sans détresse. Montréal: La Presse.
- Siegler, R. S. (1996). *Emerging minds: The process of change in children's thinking*. New York, NY: Oxford University Press.
- Shaffer, D. R. (1999). *Developmental psychology: childhood and adolescence*. New York, NY: Brooks/ Cole Publishing Company.
- Shentoub, V. & al (1990). *Manuel d' utilization du T.A.T. (Approache psychanalytique)*. Paris: Dunod.
- Shillitoe, R. W. (1988). Psychology and diabetes: psychological factors in management and control. London: Chapman and Hall.
- Shroff Pendley, J., Kasmen, L. J., Miller, D. L., Donze, J., Swenson, C. & Reeves, G. (2002). Peer and family support in children and adolescents with type 1 diabetes. *Journal of Pediatric Psychology, 27,* 429-438.
- Skinner, T. C. & Hampson, S. E. (1998). Social support and personal models of diabetes in relation to self-care and well-being in adolescents with type 1 diabetes mellitus. *Journal of Adolescents, 21,* 703-715.
- Skinner, T. C., John, M. & Hampson, S. E. (2000). Social support and personal models of diabetes as predictors of self-care and well-being: a longitudinal study of adolescents with diabetes. *Journal of Pediatric Psychology, 25,* 257-267.
- Skinner, T. C. & Hampson, S. E. (2001). Personal models of diabetes in relation to self-care, well-being, and glycemic control- a prospective study in adolescence. *Diabetes Care, 24,* 828-833.
- Slawson, P., Flynn, W. R. & Kollar, E. S. (1963). Facteurs psychologiques et diabete sucre. *J. A. M. A.*, 166-170.

- Sorenson, R. C. (1973). *Adolescent sexuality in contemporary America: Personal values and social behaviour, ages thirteen to nineteen.* New York: World.

- Strayer, F. F. (1991). The development of agonistic and affiliative structures in preschool play groups. In J. Silverberg & P. Gray (Eds.), *To fight or not to fight: Violence and peacefulness in humans and other primates.* Oxford: Oxford University Press.

- Sullivan, B. (1979). Adjustment in diabetic adolescent girls: II Adjustment, self-esteem, and depression in diabetic adolescent girls. *Psychosomatic Medicine, 41,* 127-138.

- Sultan, S. (2001). Evaluation des répercutions psychologiques des complications dans le diabète insulinodépendant. Paris: P.U.F.

- Swift, E., Seidman, F. & Stein, H. (1967). Adjustment problems in juvenile diabetes, *Psychosomatic Medicine, 29,* 557-571.

- Szmukler, G. I. (1984). Anorexia nervosa and bulimia in diabetics. *Journal of Psychosomatic Research, 28,* 5: 365-408.

- Tattersall, R. B. (1981). Psychiatric aspects of diabetes, a "physician's". *Br. J. Psychiatry, 12,* 139: 485-93.

- The DCCT Research Group: The effect of intensive treatment of diabetes on the development and progression of long-term complications in insulin-dependent diabetes mellitus. *New England Journal of Medicine, 329,* 977-986.

- Thomas, A.M., Peterson, L. & Goldstein, D. (1997). Problem solving and diabetes regimen adherence by children and adolescents with IDDM in social pressure situations: A reflection of normal development. *Journal of Pediatric Psychology, 22,* 541-561.

- Thomson, S. H., Auslander, W. F. & White, N. H. (2001). Comparison of single-mother and two-parent families on metabolic control of children with diabetes. *Diabetes Care, 24,* 234-238.

- Treuting, T. F. (1962). The role of emotional factors in the etiology and course of diabetes mellitus: a review of the recent literature. *American Journal of Medicine Science, 244,* 131-147.

- Trull, T. J. & Phares, E. J. (2001). *Clinical Psychology.* New York: Wadsworth.

- Valabrega, J. P. (1966). Problemes de la theorie psychosomatique. *E.M.C.* 37 400 C 10.

- Vygotsky, L. S. (1934/1987). *Thinking and speech.* In The collected works of L. S. Vygotsky. Vol.1. *Problems of general psychology* (N. Minick, Trans.) New York: Plenum Press.

- Werner, H., & Kaplan, B. (1952). The acquisition of word meanings: A developmental study. *Monographs of the Society for Research in Child Development, 15,* (1, Serial No.51).

- White, R. W. (1963). Ego and reality in psychoanalytic theory. *Psychological Issues,* Monograph 3.

- Whiting, J. W. M., Burbank, V. K., & Ratner, M. S. (1986). The duration of maidenhood. In J. B. Lancaster & B. A. Humburg (Eds.), *School age pregnancy and parenthood.* Hawthorne, NY: Aldine de Gruyter.

- Williamson, R. T. (1899). *'Diabetes' in encyclopaedia medica.* Edinburg: Green & Sons.

- Winter, D. G. (1998). "Toward a science of personality psychology": David McClelland's development of empirically derived TAT measures. *History of Psychology, 1,* 130-153.

- Wysocki, T. (2002). Parents, teens, and diabetes. *Diabetes Spectrum, 15,* 6-8.

ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΝΔ: 15472.

ΚΟΕ: 15341.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- **Παράρτημα 1.**Ερωτηματολόγιο Self Image Questionnaire for Greek Adolescents.
  - Α. S.I.Q.A. για αγόρια σελ. 2 - 7
  - Β. Απαντητικό φύλλο σελ. 8 - 9
  - Γ. S.I.Q.A. για κορίτσια σελ. 10-15
  - Δ. Απαντητικό φύλλο σελ. 16-17
- **Παράρτημα 2.**Παρουσίαση των προτάσεων ανά υποκλίμακα του Ερωτηματολογίου Self Image Questionnaire for Greek Adolescents (S.I.Q.A.). σελ. 19-28
- **Παράρτημα 3.**Αποτελέσματα από τη στατιστική ανάλυση του Self Image Questionnaire for Greek Adolescents (S.I.Q.A.). σελ.30-50
- **Παράρτημα 4.**Παρουσίαση των απαντήσεων των εφήβων με νεανικό διαβήτη στο Thematic Apperception Test με βάση το φύλο τους
  - Α. Αγόρια σελ. 52 -170
  - Β. Κορίτσια σελ. 171-287

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

A. SELF IMAGE QUESTIONNAIRE FOR GREEK ADOLESCENTS (ΓΙΑ ΑΓΟΡΙΑ)

Αυτό το ερωτηματολόγιο θα χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο ευρύτερης έρευνας για τον Νεανικό Διαβήτη. Θέλουμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι οι απαντήσεις σας θα παραμείνουν ανώνυμες και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για επιστημονικούς σκοπούς. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις. Αφού διαβάσετε προσεκτικά μια-μια τις προτάσεις στις επόμενες σελίδες, παρακαλώ κλείστε σε κύκλο τον αριθμό, στο χαρτί των απαντήσεων, που δείχνει πόσο καλά αυτή η φράση σας εκφράζει. Οι αριθμοί αυτοί κυμαίνονται από το 1 μέχρι το 6 και αντιστοιχούν στις εξής κατηγορίες:

1 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει πολύ καλά.
2 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει καλά.
3 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει σχεδόν καλά.
4 = Αυτή η πρόταση μάλλον δεν με εκφράζει.
5 = Αυτή η πρόταση δεν με εκφράζει σχεδόν καθόλου.
6 = Αυτή η πρόταση δεν με εκφράζει καθόλου.

Παράδειγμα:

Πρόταση: Είμαι έφηβος.

Εκλογή απαντήσεων: 1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 .

Απάντηση: 1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 .

ΠΡΟΣΟΧΗ

Για κάθε πρόταση, κλείστε σε κύκλο μόνο έναν αριθμό και απαντήστε σε όλες τις προτάσεις.

1. Τον περισσότερο καιρό πιστεύω ότι ο κόσμος είναι ένα ενδιαφέρον μέρος να ζει κανείς.

2. Πιστεύω ότι στο μέλλον θα είμαι μια πηγή υπερηφάνειας για τους γονείς μου.

3. Όταν είμαι με άλλους, φοβάμαι ότι κάποιος θα με κοροϊδέψει.

4. Με έχουν ικανοποιήσει οι τελευταίες αλλαγές στο σώμα μου.

5. Θα αφιερώσω τη ζωή μου βοηθώντας τους άλλους.

6. Οι γονείς μου είναι, σχεδόν πάντα, με το μέρος κάποιου άλλου. Για παράδειγμα, με τον αδελφό μου ή την αδελφή μου.

7. Το άλλο φύλο με βρίσκει βαρετό.

8. Αν αποχωριζόμουνα όλους τους ανθρώπους που γνωρίζω, δεν θα τα έβγαζα πέρα.

9. Συνήθως είμαι έξω από τα νερά μου στις εκδρομές και στα πάρτι.

10. Είναι δύσκολο για έναν έφηβο να ξέρει πώς να χειρίζεται το σεξ με σωστό τρόπο.

11. Άμα βάλω το μυαλό μου να δουλέψει, μπορώ να μάθω σχεδόν τα πάντα.

12. Πολύ συχνά αισθάνομαι ότι ο πατέρας μου είναι άχρηστος.

13. Αισθάνομαι κατώτερος από τους περισσότερους ανθρώπους που ξέρω.

14. Το να καταλάβω τους γονείς μου είναι πάνω από τις δυνάμεις μου.

15. Μπορώ να βασίζομαι στους γονείς μου τις περισσότερες φορές.

16. Συχνά κατηγορώ τον εαυτό μου, ακόμα και όταν δεν φταίω.

17. Αν ανακάλυπτα ότι κάποιος μου την έφερε, δεν υπάρχει τίποτα που να μην το έκανα.

18. Τον περισσότερο καιρό είμαι χαρούμενος.

19. Θα αφιερώσω τον εαυτό μου στο να γίνει ο κόσμος καλύτερος.

20. Μπορώ να δεχθώ κριτική χωρίς να αισθανθώ κακία.

21. Καμιά φορά ντρέπομαι τόσο πολύ για τον εαυτό μου που μου έρχεται να κρυφτώ σε μια γωνιά και να κλαίω.

22. Είμαι σίγουρος ότι θα είμαι περήφανος για το μελλοντικό μου επάγγελμα.

23. Συναισθηματικά πληγώνομαι εύκολα.

24. Όταν σε κάποιο φίλο μου συμβαίνει κάτι κακό, αισθάνομαι και εγώ λύπη.

25. Όταν θέλω κάτι, απλώς κάθομαι και εύχομαι να το είχα.

26. Η εικόνα που έχω για τον μελλοντικό μου εαυτό, με ικανοποιεί.

27. Είμαι εξαιρετικός μαθητής στο σχολείο.

28. Αισθάνομαι συναισθηματικά άδειος τον περισσότερο καιρό.

29. Προτιμάω να κάθομαι και να λουφάρω παρά να δουλεύω.

30. Ακόμα κι αν ήταν επικίνδυνο θα βοηθούσα κάποιον που έχει μπλεξίματα.

31. Η κοινωνία μας είναι ανταγωνιστική και εγώ δεν την φοβάμαι.

32. Γίνομαι θηρίο όταν δεν γίνεται το δικό μου.

33. Τον περισσότερο καιρό οι γονείς μου τα πάνε καλά μεταξύ τους.

34. Νομίζω ότι απλά δεν αρέσω στους άλλους ανθρώπους.

35. Το βρίσκω πολύ δύσκολο να κάνω καινούριες φιλίες.

36. Είμαι τόσο πολύ αγχώδης.

37. Όταν οι γονείς μου είναι αυστηροί, αισθάνομαι ότι έχουν δίκιο, ακόμα κι αν θυμώνω.

38. Καταφέρνω να μένω ήρεμος ακόμα και κάτω από πίεση.

39. Όταν θα μεγαλώσω και θα κάνω οικογένεια, θα είναι παρόμοια τουλάχιστον σε μερικούς τομείς με την τωρινή μου.

40. Το βρίσκω ιδιαίτερα δύσκολο να κάνω φίλους.

41. Θα προτιμούσα κάποιος να με συντηρούσε για το υπόλοιπο της ζωής μου παρά να δουλέψω.

42. Νομίζω ότι παίρνω κάποιο μέρος στις αποφάσεις της οικογένειας μου.

43. Δεν με πειράζει να με διορθώνουν αφού μπορώ να διδαχθώ από αυτό.

44. Αισθάνομαι τόσο πολύ μόνος!

45. Νομίζω ότι δεν έχω κανενός είδους ταλέντο.

46. Τον περισσότερο καιρό οι γονείς μου είναι ικανοποιημένοι μαζί μου.

47. Δεν έχω ιδιαίτερη δυσκολία στο να κάνω φίλους.

48. Οι σεξουαλικές εμπειρίες με ευχαριστούν.

49. Πολύ συχνά αισθάνομαι πως η μάνα μου είναι άχρηστη.

50. Είναι σημαντικό για μένα να έχω ένα κορίτσι.

51. Συχνά σκέφτομαι γύρω από το σεξ.

52. Στα πιο πολλά πάρτι που πάω, διασκεδάζω.

53. Το να έχω να ασχοληθώ με καινούρια πνευματικά ζητήματα, με συναρπάζει.

54. Φοβάμαι να μεγαλώσω.

55. Συχνά σκέφτομαι το ίδιο και το ίδιο, για να σιγουρευτώ ότι έχω δίκιο.

56. Συχνά αισθάνομαι λυπημένος.

57. Συνεχώς φοβάμαι κάτι.

58. Δεν παρακολουθώ θεάματα σεξ .

59. Νομίζω ότι τα κορίτσια με βρίσκουν ελκυστικό.

60. Όταν αποφασίζω κάτι το κάνω.

61. Προτιμάω να είμαι μόνος παρά με παιδιά της ηλικίας μου.

62. Πολύ συχνά οι γονείς δεν καταλαβαίνουν κάποιον γιατί εκείνοι είχαν δυστυχισμένα παιδικά χρόνια.

63. Μου φαίνεται ότι αναγκάζομαι να μιμούμαι τους ανθρώπους που μου αρέσουν.

64. Οι γονείς μου είναι συνήθως υπομονετικοί μαζί μου.

65. Αισθάνομαι ισορροπημένος τον περισσότερο καιρό.

66. Το να είμαι μαζί με άλλους ανθρώπους, μου δίνει ένα ωραίο συναίσθημα

67. Συχνά αισθάνομαι άσχημος και μη ελκυστικός.

68. Είμαι πολύ πίσω στο σεξουαλικό.

69. Παρ' όλο που είμαι δραστήριος, φαίνεται ότι είμαι ανίκανος να τα καταφέρω.

70. Όταν οι άλλοι με παρατηρούν, θα πρέπει να σκέφτονται πως δεν είμαι σωστά ανεπτυγμένος.

71. Οι γονείς μου ντρέπονται για μένα.

72. Το να σκέφτομαι ή να μιλάω για σεξ, με τρομάζει.

73. Είμαι αντίθετος με το να δίνει κανείς τόσα πολλά λεφτά στους φτωχούς.

74. Αισθάνομαι δυνατός και υγιής

75. Ακόμα και όταν είμαι λυπημένος, μπορώ να χαρώ ένα καλό ανέκδοτο.

76. Δεν είναι κακό να βάζει κανείς τον εαυτό του μπροστά απ' τους άλλους.

77. Προσπαθώ να μένω έξω από το σπίτι μου τον πιο πολύ καιρό.

78. Βρίσκω τη ζωή μια ατέλειωτη σειρά με προβλήματα που δεν φαίνονται να έχουν λύση.

79. Μερικές φορές αισθάνομαι σαν αρχηγός και πως τα άλλα παιδιά μπορούν να μάθουν κάτι από μένα.

80. Νομίζω ότι είμαι ικανός να πάρω αποφάσεις.

81. Κουβαλούσα για χρόνια και κουβαλάω απωθημένα για τους γονείς μου.

82. Όταν μπαίνω σε ένα καινούριο δωμάτιο, έχω ένα παράξενο συναίσθημα.

83. Ο ένας από τους γονείς μου, μου αρέσει πιο πολύ από τον άλλο.

84. Όταν οι άλλοι με αποδοκιμάζουν, αισθάνομαι φοβερά αναστατωμένος.

85. Συνήθως αισθάνομαι πως είμαι ένας μπελάς για το σπίτι μου.

86. Μου αρέσει να βοηθάω κάποιο φίλο όποτε μπορώ.

87. Πολύ συχνά σκέφτομαι ότι δεν είμαι καθόλου το άτομο που θα ήθελα να είμαι.

88. Δεν με ενδιαφέρουν οι επιπτώσεις που έχουν οι πράξεις μου πάνω στους άλλους από την στιγμή που εγώ μπορώ να κερδίσω κάτι.

89. Χαίρομαι τη ζωή.

B. SELF IMAGE QUESTIONNAIRE FOR GREEK ADOLESCENTS

ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ (Όμοιο και για τα δυο φύλα)

Ονοματεπώνυμο:.....

Ηλικία:.....

Ημερομηνία:.....

Κλείστε σε κύκλο τον αριθμό που δείχνει πόσο καλά αυτή η φράση σας εκφράζει. Οι αριθμοί αυτοί αντιστοιχούν στις εξής κατηγορίες:

1 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει πολύ καλά
2 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει καλά
3 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει σχεδόν καλά
4 = Αυτή η πρόταση μάλλον δεν με εκφράζει
5 = Αυτή η πρόταση δεν με εκφράζει σχεδόν καθόλου
6 = Αυτή η πρόταση δεν με εκφράζει καθόλου

ΦΥΛΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

1.	1	2	3	4	5	6	**14.**	1	2	3	4	5	6	**27.**	1	2	3	4	5	6
2.	1	2	3	4	5	6	**15.**	1	2	3	4	5	6	**28.**	1	2	3	4	5	6
3.	1	2	3	4	5	6	**16.**	1	2	3	4	5	6	**29.**	1	2	3	4	5	6
4.	1	2	3	4	5	6	**17.**	1	2	3	4	5	6	**30.**	1	2	3	4	5	6
5.	1	2	3	4	5	6	**18.**	1	2	3	4	5	6	**31.**	1	2	3	4	5	6
6.	1	2	3	4	5	6	**19.**	1	2	3	4	5	6	**32.**	1	2	3	4	5	6
7.	1	2	3	4	5	6	**20.**	1	2	3	4	5	6	**33.**	1	2	3	4	5	6
8.	1	2	3	4	5	6	**21.**	1	2	3	4	5	6	**34.**	1	2	3	4	5	6
9.	1	2	3	4	5	6	**22.**	1	2	3	4	5	6	**35.**	1	2	3	4	5	6
10.	1	2	3	4	5	6	**23.**	1	2	3	4	5	6	**36.**	1	2	3	4	5	6
11.	1	2	3	4	5	6	**24.**	1	2	3	4	5	6	**37.**	1	2	3	4	5	6
12.	1	2	3	4	5	6	**25.**	1	2	3	4	5	6	**38.**	1	2	3	4	5	6
13.	1	2	3	4	5	6	**26.**	1	2	3	4	5	6	**39.**	1	2	3	4	5	6

40. 1 2 3 4 5 6 **57.** 1 2 3 4 5 6 **74.** 1 2 3 4 5 6

41. 1 2 3 4 5 6 **58.** 1 2 3 4 5 6 **75.** 1 2 3 4 5 6

42. 1 2 3 4 5 6 **59.** 1 2 3 4 5 6 **76.** 1 2 3 4 5 6

43. 1 2 3 4 5 6 **60.** 1 2 3 4 5 6 **77.** 1 2 3 4 5 6

44. 1 2 3 4 5 6 **61.** 1 2 3 4 5 6 **78.** 1 2 3 4 5 6

45. 1 2 3 4 5 6 **62.** 1 2 3 4 5 6 **79.** 1 2 3 4 5 6

46. 1 2 3 4 5 6 **63.** 1 2 3 4 5 6 **80.** 1 2 3 4 5 6

47. 1 2 3 4 5 6 **64.** 1 2 3 4 5 6 **81.** 1 2 3 4 5 6

48. 1 2 3 4 5 6 **65.** 1 2 3 4 5 6 **82.** 1 2 3 4 5 6

49. 1 2 3 4 5 6 **66.** 1 2 3 4 5 6 **83.** 1 2 3 4 5 6

50. 1 2 3 4 5 6 **67.** 1 2 3 4 5 6 **84.** 1 2 3 4 5 6

51. 1 2 3 4 5 6 **68.** 1 2 3 4 5 6 **85.** 1 2 3 4 5 6

52. 1 2 3 4 5 6 **69.** 1 2 3 4 5 6 **86.** 1 2 3 4 5 6

53. 1 2 3 4 5 6 **70.** 1 2 3 4 5 6 **87.** 1 2 3 4 5 6

54. 1 2 3 4 5 6 **71.** 1 2 3 4 5 6 **88.** 1 2 3 4 5 6

55. 1 2 3 4 5 6 **72.** 1 2 3 4 5 6 **89.** 1 2 3 4 5 6

56. 1 2 3 4 5 6 **73.** 1 2 3 4 5 6

Γ. SELF IMAGE QUESTIONNAIRE FOR GREEK ADOLESCENTS (ΓΙΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ)

Αυτό το ερωτηματολόγιο θα χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο ευρύτερης έρευνας για τον Νεανικό Διαβήτη. Θέλουμε να σας διαβεβαιώσουμε ότι οι απαντήσεις σας θα παραμείνουν ανώνυμες και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για επιστημονικούς σκοπούς. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις. Αφού διαβάσετε προσεκτικά μια-μια τις προτάσεις στις επόμενες σελίδες, παρακαλώ κλείστε σε κύκλο τον αριθμό, στο χαρτί των απαντήσεων, που δείχνει πόσο καλά αυτή η φράση σας εκφράζει. Οι αριθμοί αυτοί κυμαίνονται από το 1 μέχρι το 6 και αντιστοιχούν στις εξής κατηγορίες:

1 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει πολύ καλά.
2 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει καλά.
3 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει σχεδόν καλά.
4 = Αυτή η πρόταση μάλλον δεν με εκφράζει.
5 = Αυτή η πρόταση δεν με εκφράζει σχεδόν καθόλου.
6 = Αυτή η πρόταση δεν με εκφράζει καθόλου.

Παράδειγμα:

Πρόταση: Είμαι έφηβη.

Εκλογή απαντήσεων: 1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 .

Απάντηση: 1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 .

ΠΡΟΣΟΧΗ

Για κάθε πρόταση, κλείστε σε κύκλο μόνο έναν αριθμό και απαντήστε σε όλες τις προτάσεις.

1. Τον περισσότερο καιρό πιστεύω ότι ο κόσμος είναι ένα ενδιαφέρον μέρος να ζει κανείς.

2. Πιστεύω ότι στο μέλλον θα είμαι μια πηγή υπερηφάνειας για γονείς μου.

3. Όταν είμαι με άλλους, φοβάμαι ότι κάποιος θα με κοροϊδέψει.

4. Με έχουν ικανοποιήσει οι τελευταίες αλλαγές στο σώμα μου.

5. Θα αφιερώσω τη ζωή μου βοηθώντας τους άλλους.

6. Οι γονείς μου είναι, σχεδόν πάντα, με το μέρος κάποιου άλλου. Για παράδειγμα, με τον αδελφό μου ή την αδελφή μου.

7. Το άλλο φύλο με βρίσκει βαρετή.

8. Αν αποχωριζόμουνα όλους τους ανθρώπους που γνωρίζω, δεν θα τα έβγαζα πέρα.

9. Συνήθως είμαι έξω από τα νερά μου στις εκδρομές και στα πάρτι.

10. Είναι δύσκολο για μία έφηβο να ξέρει πώς να χειρίζεται το σεξ με σωστό τρόπο.

11. Άμα βάλω το μυαλό μου να δουλέψει, μπορώ να μάθω σχεδόν τα πάντα.

12. Πολύ συχνά αισθάνομαι ότι ο πατέρας μου είναι άχρηστος.

13. Αισθάνομαι κατώτερη από τους περισσότερους ανθρώπους που ξέρω.

14. Το να καταλάβω τους γονείς μου είναι πάνω από τις δυνάμεις μου.

15. Μπορώ να βασίζομαι στους γονείς μου τις πιο πολλές φορές.

16. Συχνά κατηγορώ τον εαυτό μου, ακόμα και όταν δεν φταίω.

17. Αν ανακάλυπτα ότι κάποιος μου την έφερε, δεν υπάρχει τίποτα που να μην το έκανα.

18. Τον περισσότερο καιρό είμαι χαρούμενη.

19. Θα αφιερώσω τον εαυτό μου στο να γίνει ο κόσμος καλύτερος.

20. Μπορώ να δεχθώ κριτική χωρίς να αισθανθώ κακία.

21. Καμιά φορά ντρέπομαι τόσο πολύ για τον εαυτό μου που μου έρχεται να κρυφτώ σε μια γωνιά και να κλαίω.

22. Είμαι σίγουρη πως θα είμαι περήφανη για το μελλοντικό μου επάγγελμα.

23. Συναισθηματικά πληγώνομαι εύκολα.

24. Όταν σε κάποιο φίλο μου συμβαίνει κάτι κακό, αισθάνομαι και εγώ λύπη.

25. Όταν θέλω κάτι, απλώς κάθομαι και εύχομαι να το είχα.

26. Η εικόνα που έχω για τον μελλοντικό μου εαυτό, με ικανοποιεί.

27. Είμαι εξαιρετική μαθήτρια στο σχολείο.

28. Αισθάνομαι συναισθηματικά άδεια τον περισσότερο καιρό.

29. Προτιμάω να κάθομαι και να λουφάρω παρά να δουλεύω.

30. Ακόμα κι αν ήταν επικίνδυνο θα βοηθούσα κάποιον που έχει μπλεξίματα.

31. Η κοινωνία μας είναι ανταγωνιστική και εγώ δεν την φοβάμαι.

32. Γίνομαι θηρίο όταν δεν γίνεται το δικό μου.

33. Τον περισσότερο καιρό οι γονείς μου τα πάνε καλά μεταξύ τους.

34. Νομίζω ότι απλά δεν αρέσω στους άλλους ανθρώπους.

35. Το βρίσκω πολύ δύσκολο να κάνω καινούριες φιλίες.

36. Είμαι τόσο πολύ αγχώδης.

37. Όταν οι γονείς μου είναι αυστηροί, αισθάνομαι ότι έχουν δίκιο, ακόμα κι αν θυμώνω.

38. Καταφέρνω να μένω ήρεμη ακόμα και κάτω από πίεση.

39. Όταν θα μεγαλώσω και θα κάνω οικογένεια, θα είναι παρόμοια τουλάχιστον σε μερικούς τομείς με την τωρινή μου.

40. Το βρίσκω ιδιαίτερα δύσκολο να κάνω φίλους.

41. Θα προτιμούσα κάποιος να με συντηρούσε για το υπόλοιπο της ζωής μου παρά να δουλέψω.

42. Νομίζω ότι παίρνω κάποιο μέρος στις αποφάσεις της οικογένειας μου.

43. Δεν με πειράζει να με διορθώνουν αφού μπορώ να διδαχθώ από αυτό.

44. Αισθάνομαι τόσο πολύ μόνη!

45. Νομίζω ότι δεν έχω κανενός είδους ταλέντο.

46. Τον περισσότερο καιρό οι γονείς μου είναι ικανοποιημένοι μαζί μου.

47. Δεν έχω ιδιαίτερη δυσκολία στο να κάνω φίλους.

48. Οι σεξουαλικές εμπειρίες με ευχαριστούν.

49. Πολύ συχνά αισθάνομαι πως η μάνα μου είναι άχρηστη.

50. Είναι σημαντικό για μένα να έχω ένα αγόρι.

51. Συχνά σκέφτομαι γύρω από το σεξ.

52. Στα πιο πολλά πάρτι που πάω, διασκεδάζω.

53. Το να έχω να ασχοληθώ με καινούρια πνευματικά ζητήματα, με συναρπάζει.

54. Φοβάμαι να μεγαλώσω.

55. Συχνά σκέφτομαι το ίδιο και το ίδιο, για να σιγουρευτώ ότι έχω δίκιο.

56.Συχνά αισθάνομαι λυπημένη.

57.Συνεχώς φοβάμαι κάτι.

58.Δεν παρακολουθώ σεξ θεάματα.

59.Νομίζω ότι τα αγόρια με βρίσκουν ελκυστική.

60.Όταν αποφασίζω κάτι το κάνω.

61.Προτιμάω να είμαι μόνη παρά με παιδιά της ηλικίας μου.

62.Πολύ συχνά οι γονείς δεν καταλαβαίνουν κάποιον γιατί εκείνοι είχαν δυστυχισμένα παιδικά χρόνια.

63.Μου φαίνεται πως αναγκάζομαι να μιμούμαι τους ανθρώπους που μου αρέσουν.

64.Οι γονείς μου είναι συνήθως υπομονετικοί μαζί μου.

65.Αισθάνομαι ισορροπημένη τον περισσότερο καιρό.

66.Το να είμαι μαζί με άλλους ανθρώπους, μου δίνει ένα ωραίο συναίσθημα

67.Συχνά αισθάνομαι άσχημη και μη ελκυστική.

68.Είμαι πολύ πίσω στο σεξουαλικό.

69.Παρ' όλο που είμαι δραστήρια, φαίνεται ότι είμαι ανίκανη να τα καταφέρω.

70.Όταν οι άλλοι με παρατηρούν, θα πρέπει να σκέφτονται πως δεν είμαι σωστά ανεπτυγμένη.

71.Οι γονείς μου ντρέπονται για μένα.

72.Το να σκέφτομαι ή να μιλάω για σεξ, με τρομάζει.

73.Είμαι αντίθετη με το να δίνει κανείς τόσα πολλά λεφτά στους φτωχούς.

74.Αισθάνομαι δυνατή και υγιής.

75. Ακόμα και όταν είμαι λυπημένη, μπορώ να χαρώ ένα καλό ανέκδοτο.

76. Δεν είναι κακό να βάζει κανείς τον εαυτό του μπροστά απ' τους άλλους.

77. Προσπαθώ να μένω έξω από το σπίτι μου τον πιο πολύ καιρό.

78. Βρίσκω τη ζωή μια ατέλειωτη σειρά με προβλήματα που δεν φαίνονται να έχουν λύση.

79. Μερικές φορές αισθάνομαι σαν αρχηγός και πως τα άλλα παιδιά μπορούν να μάθουν κάτι από μένα.

80. Νομίζω ότι είμαι ικανή να πάρω αποφάσεις.

81. Κουβαλούσα για χρόνια και κουβαλάω απωθημένα για τους γονείς μου.

82. Όταν μπαίνω σε ένα καινούριο δωμάτιο, έχω ένα παράξενο συναίσθημα.

83. Ο ένας από τους γονείς μου μου αρέσει πιο πολύ από τον άλλο.

84. Όταν οι άλλοι με αποδοκιμάζουν, αισθάνομαι φοβερά αναστατωμένη.

85. Συνήθως αισθάνομαι πως είμαι ένας μπελάς για το σπίτι μου.

86. Μου αρέσει να βοηθάω κάποιο φίλο όποτε μπορώ.

87. Πολύ συχνά σκέφτομαι ότι δεν είμαι καθόλου το άτομο που θα ήθελα να είμαι.

88. Δεν με ενδιαφέρουν οι επιπτώσεις που έχουν οι πράξεις μου πάνω στους άλλους από την στιγμή που εγώ μπορώ να κερδίσω κάτι.

89. Χαίρομαι τη ζωή.

Δ. SELF IMAGE QUESTIONNAIRE FOR GREEK ADOLESCENTS

ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ (Όμοιο και για τα δυο φύλα)

Ονοματεπώνυμο:.....

Ηλικία:.....

Ημερομηνία:.....

Κλείστε σε κύκλο τον αριθμό που δείχνει πόσο καλά αυτή η φράση σας εκφράζει. Οι αριθμοί αυτοί αντιστοιχούν στις εξής κατηγορίες:

1 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει πολύ καλά
2 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει καλά
3 = Αυτή η πρόταση με εκφράζει σχεδόν καλά
4 = Αυτή η πρόταση μάλλον δεν με εκφράζει
5 = Αυτή η πρόταση δεν με εκφράζει σχεδόν καθόλου
6 = Αυτή η πρόταση δεν με εκφράζει καθόλου

ΦΥΛΛΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

1.	1	2	3	4	5	6	**14.**	1	2	3	4	5	6	**27.**	1	2	3	4	5	6
2.	1	2	3	4	5	6	**15.**	1	2	3	4	5	6	**28.**	1	2	3	4	5	6
3.	1	2	3	4	5	6	**16.**	1	2	3	4	5	6	**29.**	1	2	3	4	5	6
4.	1	2	3	4	5	6	**17.**	1	2	3	4	5	6	**30.**	1	2	3	4	5	6
5.	1	2	3	4	5	6	**18.**	1	2	3	4	5	6	**31.**	1	2	3	4	5	6
6.	1	2	3	4	5	6	**19.**	1	2	3	4	5	6	**32.**	1	2	3	4	5	6
7.	1	2	3	4	5	6	**20.**	1	2	3	4	5	6	**33.**	1	2	3	4	5	6
8.	1	2	3	4	5	6	**21.**	1	2	3	4	5	6	**34.**	1	2	3	4	5	6
9.	1	2	3	4	5	6	**22.**	1	2	3	4	5	6	**35.**	1	2	3	4	5	6
10.	1	2	3	4	5	6	**23.**	1	2	3	4	5	6	**36.**	1	2	3	4	5	6
11.	1	2	3	4	5	6	**24.**	1	2	3	4	5	6	**37.**	1	2	3	4	5	6
12.	1	2	3	4	5	6	**25.**	1	2	3	4	5	6	**38.**	1	2	3	4	5	6
13.	1	2	3	4	5	6	**26.**	1	2	3	4	5	6	**39.**	1	2	3	4	5	6

40. 1 2 3 4 5 6 **57.** 1 2 3 4 5 6 **74.** 1 2 3 4 5 6

41. 1 2 3 4 5 6 **58.** 1 2 3 4 5 6 **75.** 1 2 3 4 5 6

42. 1 2 3 4 5 6 **59.** 1 2 3 4 5 6 **76.** 1 2 3 4 5 6

43. 1 2 3 4 5 6 **60.** 1 2 3 4 5 6 **77.** 1 2 3 4 5 6

44. 1 2 3 4 5 6 **61.** 1 2 3 4 5 6 **78.** 1 2 3 4 5 6

45. 1 2 3 4 5 6 **62.** 1 2 3 4 5 6 **79.** 1 2 3 4 5 6

46. 1 2 3 4 5 6 **63.** 1 2 3 4 5 6 **80.** 1 2 3 4 5 6

47. 1 2 3 4 5 6 **64.** 1 2 3 4 5 6 **81.** 1 2 3 4 5 6

48. 1 2 3 4 5 6 **65.** 1 2 3 4 5 6 **82.** 1 2 3 4 5 6

49. 1 2 3 4 5 6 **66.** 1 2 3 4 5 6 **83.** 1 2 3 4 5 6

50. 1 2 3 4 5 6 **67.** 1 2 3 4 5 6 **84.** 1 2 3 4 5 6

51. 1 2 3 4 5 6 **68.** 1 2 3 4 5 6 **85.** 1 2 3 4 5 6

52. 1 2 3 4 5 6 **69.** 1 2 3 4 5 6 **86.** 1 2 3 4 5 6

53. 1 2 3 4 5 6 **70.** 1 2 3 4 5 6 **87.** 1 2 3 4 5 6

54. 1 2 3 4 5 6 **71.** 1 2 3 4 5 6 **88.** 1 2 3 4 5 6

55. 1 2 3 4 5 6 **72.** 1 2 3 4 5 6 **89.** 1 2 3 4 5 6

56. 1 2 3 4 5 6 **73.** 1 2 3 4 5 6

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Περιγραφή των υποκλιμάκων του S.I.Q.A.

Το S.I.Q.A. αποτελείται από επτά υποκλίμακες οι οποίες χωρίζονται σε πέντε θεωρητικές οντότητες όπως τις περιέγραψε ο Offer (1982) ως τις πέντε διαστάσεις του εαυτού. Ο Offer υποστήριξε ότι 'οι εαυτοί' είναι ξεχωριστές όψεις του συστήματος του εαυτού (self-system) του εφήβου. Οι 'εαυτοί' (psychological self, social self, familial self, coping self, sexual self) καλύπτουν τις διαστάσεις του συστήματος του εαυτού.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΑΥΤΟΣ (psychological self)

Περιλαμβάνει τις υποκλίμακες Αυτοεκτίμηση και Αυτοπεποίθηση. Αυτές οι δύο υποκλίμακες περιγράφουν την θετική ή την αρνητική εκτίμηση του εφήβου για τις ικανότητες του που πηγάζει από τις προσωπικές του σκέψεις για τον εαυτό του και από τη συμπεριφορά του όταν αλληλεπιδρά με το περιβάλλον του.

1.ΥΠΟΚΛΙΜΑΚΑ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ

Η υποκλίμακα αυτή αποτελείται από 28 αρνητικές προτάσεις που μετρούν την αυτοεκτίμηση μέσα από την αντίληψη που εκφράζει το άτομο για την ανεπάρκεια του εαυτού του.

Οι προτάσεις που ανήκουν σε αυτήν την υποκλίμακα είναι οι εξής:

7. Το άλλο φύλο με βρίσκει βαρετό/ή.

8. Αν αποχωριζόμουνα όλους τους ανθρώπους που γνωρίζω, δεν θα τα έβγαζα πέρα.

9. Συνήθως είμαι έξω από τα νερά μου στις εκδρομές και στα πάρτι.

13. Αισθάνομαι κατώτερος/η από τους περισσότερους ανθρώπους που ξέρω.

16. Συχνά κατηγορώ τον εαυτό μου, ακόμα και όταν δεν φταίω.

21. Καμιά φορά ντρέπομαι τόσο πολύ για τον εαυτό μου που μου έρχεται να κρυφτώ σε μια γωνιά και να κλαίω.

23. Συναισθηματικά πληγώνομαι εύκολα.

25. Όταν θέλω κάτι, απλώς κάθομαι και εύχομαι να το είχα.

28. Αισθάνομαι συναισθηματικά άδειος/α τον περισσότερο καιρό.

34. Νομίζω ότι απλά δεν αρέσω στους άλλους ανθρώπους.

35. Το βρίσκω πολύ δύσκολο να κάνω καινούριες φιλίες.

36. Είμαι τόσο πολύ αγχώδης.

40. Το βρίσκω ιδιαίτερα δύσκολο να κάνω φίλους

44. Αισθάνομαι τόσο πολύ μόνος/η!

45. Νομίζω ότι δεν έχω κανενός είδους ταλέντο.

54. Φοβάμαι να μεγαλώσω.

55. Συχνά σκέφτομαι το ίδιο και το ίδιο, για να σιγουρευτώ ότι έχω δίκιο.

56. Συχνά αισθάνομαι λυπημένος/η.

57. Συνεχώς φοβάμαι κάτι.

63. Μου φαίνεται ότι αναγκάζομαι να μιμούμαι τους ανθρώπους που μου αρέσουν.

67. Συχνά αισθάνομαι άσχημος/η και μη ελκυστικός/ή.

69. Παρ' όλο που είμαι δραστήριος, φαίνεται ότι είμαι ανίκανος/η να τα καταφέρω.

70. Όταν οι άλλοι με παρατηρούν, θα πρέπει να σκέφτονται πως δεν είμαι σωστά ανεπτυγμένος/η.

78. Βρίσκω τη ζωή μια ατέλειωτη σειρά με προβλήματα που δεν φαινονται να έχουν λύση.

82. Όταν μπαίνω σε ένα καινούριο δωμάτιο, έχω ένα παράξενο συναίσθημα.

84. Όταν οι άλλοι με αποδοκιμάζουν, αισθάνομαι φοβερά αναστατωμένος/η.

87. Πολύ συχνά σκέφτομαι ότι δεν είμαι καθόλου το άτομο που θα ήθελα να είμαι.

4. ΥΠΟΚΛΙΜΑΚΑ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ

Αυτή η υποκλίμακα αποτελείται από 11 θετικές προτάσεις που σχετίζονται με την θετική εκτίμηση του εφήβου για τις ικανότητες που διαθέτει, τις σκέψεις και τις απόψεις.

Οι προτάσεις που ανήκουν σε αυτήν την υποκλίμακα είναι οι εξής:

2. Πιστεύω ότι στο μέλλον θα είμαι μια πηγή υπερηφάνειας για τους γονείς μου.

3. Όταν είμαι με άλλους, φοβάμαι ότι κάποιος θα με κοροϊδέψει.

4. Με έχουν ικανοποιήσει οι τελευταίες αλλαγές στο σώμα μου.

11. Άμα βάλω το μυαλό μου να δουλέψει, μπορώ να μάθω σχεδόν τα πάντα.

22. Είμαι σίγουρος ότι θα είμαι περήφανος για το μελλοντικό μου επάγγελμα.

26. Η εικόνα που έχω για τον μελλοντικό μου εαυτό, με ικανοποιεί.

27. Είμαι εξαιρετικός/ή μαθητής/τρια στο σχολείο.

53. Το να έχω να ασχοληθώ με καινούρια πνευματικά ζητήματα, με συναρπάζει.

59. Νομίζω ότι τα κορίτσια/αγόρια με βρίσκουν ελκυστικό/ή.

60. Όταν αποφασίζω κάτι το κάνω.

80. Νομίζω ότι είμαι ικανός/ή να πάρω αποφάσεις.

ΕΑΥΤΟΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ (familial self)

2. ΥΠΟΚΛΙΜΑΚΑ ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Η υποκλίμακα αυτή περιλαμβάνει 17 προτάσεις που περιγράφουν πως αισθάνεται ο έφηβος για την οικογένεια του και τα μέλη της και τις στάσεις του απέναντι στην οικογενειακή δομή και στην οικογενειακή ζωή.

Οι προτάσεις που ανήκουν σε αυτήν την υποκλίμακα είναι οι εξής:

6. Οι γονείς μου είναι, σχεδόν πάντα, με το μέρος κάποιου άλλου. Για παράδειγμα, τον αδελφό μου ή την αδελφή μου.

12. Πολύ συχνά αισθάνομαι ότι ο πατέρας μου είναι άχρηστος.

14. Το να καταλάβω τους γονείς μου είναι πάνω από τις δυνάμεις μου.

15. Μπορώ να βασίζομαι στους γονείς μου τις περισσότερες φορές.

33. Τον περισσότερο καιρό οι γονείς μου τα πάνε καλά μεταξύ τους.

37. Όταν οι γονείς μου είναι αυστηροί, αισθάνομαι ότι έχουν δίκιο, ακόμα κι αν θυμώνω.

39. Όταν θα μεγαλώσω και θα κάνω οικογένεια, θα είμαι παρόμοια τουλάχιστον σε μερικούς τομείς με την τωρινή μου.

42. Νομίζω ότι παίρνω κάποιο μέρος στις αποφάσεις της οικογένειας μου.

46. Τον περισσότερο καιρό οι γονείς μου είναι ικανοποιημένοι μαζί μου.

49. Πολύ συχνά αισθάνομαι πως η μάνα μου είναι άχρηστη.

62. Πολύ συχνά οι γονείς δεν καταλαβαίνουν κάποιον γιατί εκείνοι είχαν δυστυχισμένα παιδικά χρόνια.

64. Οι γονείς μου είναι συνήθως υπομονετικοί μαζί μου.

71. Οι γονείς μου ντρέπονται για μένα.

77. Προσπαθώ να μένω έξω από το σπίτι μου τον πιο πολύ καιρό.

81. Κουβαλούσα για χρόνια και κουβαλάω απωθημένα για τους γονείς μου.

83. Ο ένας από τους γονείς μου μου αρέσει πιο πολύ από τον άλλο.

85. Συνήθως αισθάνομαι πως είμαι ένας μπελάς για το σπίτι μου.

ΕΑΥΤΟΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ (coping self)

3. ΥΠΟΚΛΙΜΑΚΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ-ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η υποκλίμακα αυτή αποτελείται από 12 προτάσεις που σχετίζονται με την ικανότητα του εφήβου να απολαμβάνει και να ελέγχει τις καθημερινές καταστάσεις. Η υποκλίμακα αναφέρεται στην προσαρμοστικότητα του εφήβου σε καταστάσεις που αφορούν τους συνομηλίκους, το σχολείο και την κοινωνία.

Οι προτάσεις που ανήκουν σε αυτήν την υποκλίμακα είναι οι εξής:

1. Τον περισσότερο καιρό πιστεύω ότι ο κόσμος είναι ένα ενδιαφέρον μέρος να ζει κανείς.

18. Τον περισσότερο καιρό είμαι χαρούμενος/η.

31. Η κοινωνία μας είναι ανταγωνιστική και εγώ δεν την φοβάμαι.

38. Καταφέρνω να μένω ήρεμος/η ακόμα και κάτω από πίεση.

47. Δεν έχω ιδιαίτερη δυσκολία στο να κάνω φίλους.

52. Στα πιο πολλά πάρτι που πάω, διασκεδάζω.

61. Προτιμάω να είμαι μόνος/η παρά με παιδιά της ηλικίας μου.

65. Αισθάνομαι ισορροπημένος/η τον περισσότερο καιρό.

66. Το να είμαι μαζί με άλλους ανθρώπους, μου δίνει ένα ωραίο συναίσθημα.

74. Αισθάνομαι δυνατός/ή και υγιής

75. Ακόμα και όταν είμαι λυπημένος/η, μπορώ να χαρώ ένα καλό ανέκδοτο.

89. Χαίρομαι τη ζωή.

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΣ ΕΑΥΤΟΣ (sexual self)

5.ΥΠΟΚΛΙΜΑΚΑ ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΤΗΤΑ

Αυτή η υποκλίμακα περιέχει 7 προτάσεις που περιγράφουν τις στάσεις απέναντι στο σεξ.

Οι προτάσεις που ανήκουν σε αυτήν την υποκλίμακα είναι οι εξής:

10. Είναι δύσκολο για έναν/μία έφηβο να ξέρει πώς να χειρίζεται το σεξ με σωστό τρόπο.

48. Οι σεξουαλικές εμπειρίες με ευχαριστούν.

50. Είναι σημαντικό για μένα να έχω ένα κορίτσι/αγόρι.

51. Συχνά σκέφτομαι γύρω από το σεξ.

58. Δεν παρακολουθώ θεάματα σεξ.

68. Είμαι πολύ πίσω στο σεξουαλικό.

72. Το να σκέφτομαι ή να μιλάω για σεξ, με τρομάζει.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΑΥΤΟΣ (social self)

6. ΥΠΟΚΛΙΜΑΚΑ ΑΛΤΡΟΥΙΣΜΟΣ

Η υποκλίμακα αυτή αποτελείται από 7 προτάσεις που περιγράφουν το ενδιαφέρον του εφήβου για τα προβλήματα των άλλων, την ετοιμότητα του να προσφέρει βοήθεια και την ικανότητα του να δεχθεί κριτική. Οι προτάσεις αυτές περιγράφουν μια ιδανική άποψη της κοινωνικής ζωής.

Οι προτάσεις που ανήκουν σε αυτήν την υποκλίμακα είναι οι εξής:

5. Θα αφιερώσω τη ζωή μου βοηθώντας τους άλλους.

19. Θα αφιερώσω τον εαυτό μου στο να γίνει ο κόσμος καλύτερος.

20. Μπορώ να δεχθώ κριτική χωρίς να αισθανθώ κακία.

24. Όταν σε κάποιο φίλο μου συμβαίνει κάτι κακό, αισθάνομαι και εγώ λύπη.

30. Ακόμα κι αν ήταν επικίνδυνο θα βοηθούσα κάποιον που έχει μπλεξίματα.

43. Δεν με πειράζει να με διορθώνουν αφού μπορώ να διδαχθώ από αυτό.

86. Μου αρέσει να βοηθάω κάποιο φίλο όποτε μπορώ.

7. ΥΠΟΚΛΙΜΑΚΑ ΕΓΩΙΣΜΟΣ

Η υποκλίμακα αυτή αναφέρεται στις εγωκεντρικές και τις ιδιοτελείς στάσεις απέναντι στην ζωή.

Οι προτάσεις που ανήκουν σε αυτήν την υποκλίμακα είναι οι εξής:

17. Αν ανακάλυπτα ότι κάποιος μου την έφερε, δεν υπάρχει τίποτα που να μην το έκανα.

29. Προτιμάω να κάθομαι και να λουφάρω παρά να δουλεύω.

32. Γίνομαι θηρίο όταν δεν γίνεται το δικό μου.

41. Θα προτιμούσα κάποιος να με συντηρούσε για το υπόλοιπο της ζωής μου παρά να δουλέψω.

73. Είμαι αντίθετος με το να δίνει κανείς τόσα πολλά λεφτά στους φτωχούς.

76. Δεν είναι κακό να βάζει κανείς τον εαυτό του μπροστά από τους άλλους.

79. Μερικές φορές αισθάνομαι σαν αρχηγός και πως τα άλλα παιδιά μπορούν να μάθουν κάτι από μένα.

88. Δεν μ: ενδιαφέρουν οι επιπτώσεις που έχουν οι πράξεις μου πάνω στους άλλους από την στιγμή που εγώ μπορώ να κερδίσω κάτι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Προς διευκόλυνσης μας κωδικοποιήσαμε τις ανεξάρτητες και τις εξαρτημένες μεταβλητές ως εξής:

Ανεξάρτητες μεταβλητές:

Φύλο: gender
Τόπος κατοικίας: residenc
Ηλικία: age
Έναρξη του διαβήτη: onset (1= βρεφική και νηπιακή ηλικία, 2=παιδική ηλικία, 3=εφηβική ηλικία)
Διάρκεια του διαβήτη: diabetes
Ύψος: height
Βάρος: weight
Τελευταία μέτρηση γλυκοζυλιωμένης: HbA1

Εξαρτημένες μεταβλητές:

1. Αυτοεκτίμηση: SEST
2. Στάσεις Απέναντι στην Οικογένεια: FAMATT
3. Ικανότητα-Προσαρμοστικότητα: COPADJ
4. Αυτοπεποίθηση: SELFCONF
5. Στάσεις Απέναντι Στην Σεξουαλικότητα: SEXATT
6. Αλτρουισμός: ALTRUISM
7. Εγωισμός: SELFISHN

Περιγραφή δείγματος για την ομάδα διαβήτη και την ομάδα ελέγχου ως προς το φύλο, τον τόπο κατοικίας και την ηλικία

Crosstabs

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
GENDER * GROUP	250	100,0%	0	,0%	250	100,0%
RESIDENC * GROUP	250	100,0%	0	,0%	250	100,0%

GENDER * GROUP Crosstabulation

			GROUP		
			diabetes	control	Total
GENDER	boy	Count	52	73	125
		% within GENDER	41,6%	58,4%	100,0%
		% within GROUP	50,0%	50,0%	50,0%
		% of Total	20,8%	29,2%	50,0%
	girl	Count	52	73	125
		% within GENDER	41,6%	58,4%	100,0%
		% within GROUP	50,0%	50,0%	50,0%
		% of Total	20,8%	29,2%	50,0%
Total		Count	104	146	250
		% within GENDER	41,6%	58,4%	100,0%
		% within GROUP	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	41,6%	58,4%	100,0%

RESIDENC * GROUP Crosstabulation

			GROUP		
			diabetes	control	Total
RESIDENC	Athens	Count	59	102	161
		% within RESIDENC	36,6%	63,4%	100,0%
		% within GROUP	56,7%	69,9%	64,4%
		% of Total	23,6%	40,8%	64,4%
	country	Count	45	44	89
		% within RESIDENC	50,6%	49,4%	100,0%
		% within GROUP	43,3%	30,1%	35,6%
		% of Total	18,0%	17,6%	35,6%
Total		Count	104	146	250
		% within RESIDENC	41,6%	58,4%	100,0%
		% within GROUP	100,0%	100,0%	100,0%
		% of Total	41,6%	58,4%	100,0%

Means

Case Processing Summary

	Cases					
	Included		Excluded		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
AGE * GROUP	250	100,0%	0	,0%	250	100,0%

Report

AGE

GROUP	Mean	N	Std. Deviation
diabetes	16,09	104	3,22
control	16,62	146	3,00
Total	16,40	250	3,10

Περιγραφή δείγματος για την ομάδα διαβήτη ως προς την έναρξη του διαβήτη, την διάρκεια του διαβήτη, το ύψος, το βάρος και την τελευταία μέτρηση γλυκοζυλιωμένης

Frequencies

Statistics

ONSET

N	Valid	104
	Missing	146

ONSET

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	βρεφική και νηπιακή ηλικία 1	29	11,6	27,9	27,9
	παιδική ηλικία 2	45	18,0	43,3	71,2
	εφηβική ηλικία 3	30	12,0	28,8	100,0
	Total	104	41,6	100,0	
Missing	System	146	58,4		
Total		250	100,0		

Frequencies

Statistics

DIABETES

N	Valid	104
	Missing	146
Mean		7,77
Std. Deviation		3,92

Frequencies

Statistics

		HEIGHT	WEIGHT	HBA1
N	Valid	104	104	104
	Missing	146	146	146
Mean		1,6554	59,8606	7,829
Std. Deviation		,1129	11.5960	1,367

Μέσος όρος και τυπική απόκλιση για κάθε μία από τις υποκλίμακες του S.I.Q.A.

Means

Case Processing Summary

	Cases					
	Included		Excluded		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
SEST * GROUP	250	100,0%	0	,0%	250	100,0%
FAMATT * GROUP	250	100,0%	0	,0%	250	100,0%
COPADJ * GROUP	250	100,0%	0	,0%	250	100,0%
SELFCONF * GROUP	250	100,0%	0	,0%	250	100,0%
SEXATT * GROUP	250	100,0%	0	,0%	250	100,0%
ALTRUISM * GROUP	250	100,0%	0	,0%	250	100,0%
SELFISHN * GROUP	250	100,0%	0	,0%	250	100,0%

Report

GROUP		SEST	FAMATT	COPADJ	SELFCONF	SEXATT	ALTRUISM	SELFISHN
diabetes	Mean	2,8786	2,4938	2,3365	2,3881	3,1497	2,4025	2,6106
	Std. Deviati	,8018	,5895	,5692	,4991	,7876	,7015	,5791
control	Mean	3,0974	2,4734	2,4167	2,5212	3,1830	2,5333	2,8887
	Std. Deviati	,7452	,7392	,6125	,5819	,8424	,6824	,5741
Total	Mean	3,0064	2,4819	2,3833	2,4658	3,1691	2,4789	2,7730
	Std. Deviati	,7752	,6797	,5950	,5518	,8186	,6920	,5912

ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Υπόθεση 1: Σύγκριση των δύο ομάδων

T-Test

Group Statistics

	GROUP	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
SEST	diabetes	104	2,8786	,8018	7,862E-02
	control	146	3,0974	,7452	6,167E-02
FAMATT	diabetes	104	2,4938	,5895	5,780E-02
	control	146	2,4734	,7392	6,118E-02
COPADJ	diabetes	104	2,3365	,5692	5,582E-02
	control	146	2,4167	,6125	5,069E-02
SELFCONF	diabetes	104	2,3881	,4991	4,894E-02
	control	146	2,5212	,5819	4,816E-02
SEXATT	diabetes	104	3,1497	,7876	7,723E-02
	control	146	3,1830	,8424	6,971E-02
ALTRUISM	diabetes	104	2,4025	,7015	6,879E-02
	control	146	2,5333	,6824	5,648E-02
SELFISHN	diabetes	104	2,6106	,5791	5,678E-02
	control	146	2,8887	,5741	4,751E-02

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
SEST	Equal variances assumed	,738	,391	-2,217	248	,028	-,2189	9,870E-02	-,4132	-2,45E-02
	Equal variances not assumed			-2,190	211,795	,030	-,2189	9,992E-02	-,4158	-2,19E-02
FAMATT	Equal variances assumed	3,944	,048	,233	248	,816	2,037E-02	8,739E-02	-,1517	,1925
	Equal variances not assumed			,242	244,803	,809	2,037E-02	8,416E-02	-,1454	,1861
COPADJ	Equal variances assumed	1,420	,235	-1,050	248	,295	-8,013E-02	7,634E-02	-,2305	7,023E-02
	Equal variances not assumed			-1,063	231,238	,289	-8,013E-02	7,540E-02	-,2287	6,843E-02
SELFCONF	Equal variances assumed	4,044	,045	-1,889	248	,060	-,1331	7,045E-02	-,2718	5,692E-03
	Equal variances not assumed			-1,938	239,517	,054	-,1331	6,866E-02	-,2683	2,197E-03
SEXATT	Equal variances assumed	1,147	,285	-,316	248	,752	-3,325E-02	,1052	-,2405	,1740
	Equal variances not assumed			-,320	230,520	,750	-3,325E-02	,1040	-,2382	,1717
ALTRUISM	Equal variances assumed	,324	,570	-1,476	248	,141	-,1308	8,859E-02	-,3053	4,368E-02
	Equal variances not assumed			-1,470	218,227	,143	-,1308	8,900E-02	-,3062	4,461E-02
SELFISHN	Equal variances assumed	,451	,502	-3,762	248	,000	-,2781	7,393E-02	-,4237	-,1325
	Equal variances not assumed			-3,756	220,814	,000	-,2781	7,404E-02	-,4240	-,1322

Υπόθεση 2: Επίδραση του φύλου

Α) Ομάδα διαβήτη

T-Test

Group Statistics

	GENDER	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
SEST	boy	52	2,7350	,5874	8,145E-02
	girl	52	3,0221	,9546	,1324
FAMATT	boy	52	2,4966	,5449	7,557E-02
	girl	52	2,4910	,6362	8,823E-02
COPADJ	boy	52	2,3109	,4036	5,597E-02
	girl	52	2,3622	,7001	9,709E-02
SELFCONF	boy	52	2,3217	,3867	5,363E-02
	girl	52	2,4545	,5870	8,140E-02
SEXATT	boy	52	2,8846	,6179	8,569E-02
	girl	52	3,4148	,8531	,1183
ALTRUISM	boy	52	2,5220	,7382	,1024
	girl	52	2,2830	,6479	8,985E-02
SELFISHN	boy	52	2,6803	,5834	8,090E-02
	girl	52	2,5409	,5719	7,930E-02

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
SEST	Equal variances assumed	16,563	,000	-1,847	102	,068	-,2870	,1554	-,5953	2,126E-02
	Equal variances not assumed			-1,847	84,775	,068	-,2870	,1554	-,5961	2,202E-02
FAMATT	Equal variances assumed	1,306	,256	,049	102	,961	5,656E-03	,1162	-,2248	,2361
	Equal variances not assumed			,049	99,648	,961	5,656E-03	,1162	-,2248	,2361
COPADJ	Equal variances assumed	14,206	,000	-,458	102	,648	-5,128E-02	,1121	-,2736	,1710
	Equal variances not assumed			-,458	81,525	,648	-5,128E-02	,1121	-,2742	,1717
SELFCONF	Equal variances assumed	10,968	,001	-1,363	102	,176	-,1329	9,748E-02	-,3262	6,047E-02
	Equal variances not assumed			-1,363	88,258	,176	-,1329	9,748E-02	-,3266	6,084E-02
SEXATT	Equal variances assumed	7,981	,006	-3,630	102	,000	-,5302	,1461	-,8199	-,2405
	Equal variances not assumed			-3,630	92,963	,000	-,5302	,1461	-,8203	-,2402
ALTRUISM	Equal variances assumed	,966	,328	1,755	102	,082	,2390	,1362	-3,11E-02	,5092
	Equal variances not assumed			1,755	100,311	,082	,2390	,1362	-3,12E-02	,5092
SELFISHN	Equal variances assumed	,052	,820	1,231	102	,221	,1394	,1133	-8,53E-02	,3641
	Equal variances not assumed			1,231	101,960	,221	,1394	,1133	-8,53E-02	,3641

Β) Ομάδα ελέγχου

T-Test

Group Statistics

	GENDER	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
SEST	boy	73	3,0203	,7676	8,984E-02
	girl	73	3,1745	,7191	8,417E-02
FAMATT	boy	73	2,4948	,7240	8,473E-02
	girl	73	2,4521	,7586	8,878E-02
COPADJ	boy	73	2,2705	,5861	6,860E-02
	girl	73	2,5628	,6073	7,108E-02
SELFCONF	boy	73	2,4296	,5712	6,685E-02
	girl	73	2,6127	,5819	6,811E-02
SEXATT	boy	73	3,0157	,8205	9,603E-02
	girl	73	3,3503	,8361	9,785E-02
ALTRUISM	boy	73	2,4481	,6861	8,030E-02
	girl	73	2,6184	,6726	7,872E-02
SELFISHN	boy	73	2,9058	,5697	6,668E-02
	girl	73	2,8716	,5818	6,810E-02

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
SEST	Equal variances assumed	,955	,330	-1,253	144	,212	-,1542	,1231	-,3976	8,909E-02
	Equal variances not assumed			-1,253	143,392	,212	-,1542	,1231	-,3976	8,910E-02
FAMATT	Equal variances assumed	,021	,886	,348	144	,728	4,271E-02	,1227	-,1999	,2853
	Equal variances not assumed			,348	143,687	,728	4,271E-02	,1227	-,1999	,2853
COPADJ	Equal variances assumed	,019	,889	-2,958	144	,004	-,2922	9,878E-02	-,4875	-9,70E-02
	Equal variances not assumed			-2,958	143,819	,004	-,2922	9,878E-02	-,4875	-9,70E-02
SELFCONF	Equal variances assumed	,227	,635	-1,918	144	,057	-,1831	9,544E-02	-,3717	5,574E-03
	Equal variances not assumed			-1,918	143,950	,057	-,1831	9,544E-02	-,3717	5,575E-03
SEXATT	Equal variances assumed	,005	,946	-2,441	144	,016	-,3346	,1371	-,6056	-6,36E-02
	Equal variances not assumed			-2,441	143,949	,016	-,3346	,1371	-,6056	-6,36E-02
ALTRUISM	Equal variances assumed	,008	,928	-1,514	144	,132	-,1703	,1125	-,3925	5,201E-02
	Equal variances not assumed			-1,514	143,944	,132	-,1703	,1125	-,3925	5,202E-02
SELFISHN	Equal variances assumed	,036	,849	,359	144	,720	3,425E-02	9,531E-02	-,1541	,2226
	Equal variances not assumed			,359	143,936	,720	3,425E-02	9,531E-02	-,1541	,2226

<u>Υπόθεση 3:</u> Επίδραση της ηλικίας (και για τις δύο ομάδες)

Correlations

		SEST	FAMATT	COPADJ	SELFCONF	SEXATT	ALTRUISM	SELFISHN	AGE
SEST	Pearson Correlation	1,000	,368**	,497**	,481**	,351**	,066	,299**	-,237**
	Sig. (2-tailed)	.	,000	,000	,000	,000	,300	,000	,000
	N	250	250	250	250	250	250	250	250
FAMATT	Pearson Correlation	,368**	1,000	,507**	,358**	-,136*	,315**	,473**	,046
	Sig. (2-tailed)	,000	.	,000	,000	,031	,000	,000	,466
	N	250	250	250	250	250	250	250	250
COPADJ	Pearson Correlation	,497**	,507**	1,000	,606**	,110	,471**	,368**	,111
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	.	,000	,083	,000	,000	,081
	N	250	250	250	250	250	250	250	250
SELFCONF	Pearson Correlation	,481**	,358**	,606**	1,000	,148*	,319**	,282**	,116
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	.	,020	,000	,000	,066
	N	250	250	250	250	250	250	250	250
SEXATT	Pearson Correlation	,351**	-,136*	,110	,148*	1,000	-,027	-,087	-,408**
	Sig. (2-tailed)	,000	,031	,083	,020	.	,673	,169	,000
	N	250	250	250	250	250	250	250	250
ALTRUISM	Pearson Correlation	,066	,315**	,471**	,319**	-,027	1,000	,395**	,086
	Sig. (2-tailed)	,300	,000	,000	,000	,673	.	,000	,175
	N	250	250	250	250	250	250	250	250
SELFISHN	Pearson Correlation	,299**	,473**	,368**	,282**	-,087	,395**	1,000	,008
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	,000	,169	,000	.	,901
	N	250	250	250	250	250	250	250	250
AGE	Pearson Correlation	-,237**	,046	,111	,116	-,408**	,086	,008	1,000
	Sig. (2-tailed)	,000	,466	,081	,066	,000	,175	,901	.
	N	250	250	250	250	250	250	250	250

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Υπόθεση 4: Επίδραση του τόπου κατοικίας

Α) Ομάδα διαβήτη

T-Test

Group Statistics

	RESIDENC	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
SEST	Athens	59	2,7564	,7953	,1035
	country	45	3,0387	,7905	,1178
FAMATT	Athens	59	2,3878	,5045	6,568E-02
	country	45	2,6327	,6656	9,923E-02
COPADJ	Athens	59	2,2895	,5006	6,517E-02
	country	45	2,3981	,6491	9,677E-02
SELFCONF	Athens	59	2,3066	,4555	5,929E-02
	country	45	2,4949	,5377	8,015E-02
SEXATT	Athens	59	3,0678	,8078	,1052
	country	45	3,2571	,7557	,1127
ALTRUISM	Athens	59	2,3196	,6489	8,448E-02
	country	45	2,5111	,7587	,1131
SELFISHN	Athens	59	2,5127	,4955	6,451E-02
	country	45	2,7389	,6570	9,794E-02

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
SEST	Equal variances assumed	,016	,901	-1,798	102	,075	-,2822	,1570	-,5936	2,915E-02
	Equal variances not assumed			-1,799	95,138	,075	-,2822	,1569	-,5937	2,916E-02
FAMATT	Equal variances assumed	5,336	,023	-2,135	102	,035	-,2448	,1147	-,4724	-1,73E-02
	Equal variances not assumed			-2,058	79,433	,043	-,2448	,1190	-,4817	-8,01E-03
COPADJ	Equal variances assumed	3,201	,077	-,964	102	,338	-,1086	,1127	-,3321	,1149
	Equal variances not assumed			-,931	80,414	,355	-,1086	,1167	-,3408	,1236
SELFCONF	Equal variances assumed	3,618	,060	-1,932	102	,056	-,1883	9,750E-02	-,3817	5,057E-03
	Equal variances not assumed			-1,889	85,836	,062	-,1883	9,970E-02	-,3865	9,879E-03
SEXATT	Equal variances assumed	,968	,328	-1,218	102	,226	-,1893	,1555	-,4978	,1191
	Equal variances not assumed			-1,229	97,778	,222	-,1893	,1541	-,4952	,1165
ALTRUISM	Equal variances assumed	2,133	,147	-1,385	102	,169	-,1915	,1382	-,4657	8,266E-02
	Equal variances not assumed			-1,357	86,394	,178	-,1915	,1412	-,4721	8,911E-02
SELFISHN	Equal variances assumed	2,434	,122	-2,002	102	,048	-,2262	,1130	-,4503	-2,09E-03
	Equal variances not assumed			-1,929	79,154	,057	-,2262	,1173	-,4596	7,256E-03

Β) Ομάδα ελέγχου

T-Test

Group Statistics

	RESIDENC	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
SEST	Athens	102	2,9786	,7308	7,236E-02
	country	44	3,3729	,7121	,1074
FAMATT	Athens	102	2,4446	,6473	6,409E-02
	country	44	2,5401	,9231	,1392
COPADJ	Athens	102	2,4257	,6378	6,315E-02
	country	44	2,3958	,5560	8,382E-02
SELFCONF	Athens	102	2,5125	,5942	5,884E-02
	country	44	2,5413	,5583	8,417E-02
SEXATT	Athens	102	3,0420	,7957	7,878E-02
	country	44	3,5097	,8656	,1305
ALTRUISM	Athens	102	2,5378	,6677	6,611E-02
	country	44	2,5227	,7232	,1090
SELFISHN	Athens	102	2,8076	,5674	5,619E-02
	country	44	3,0767	,5506	8,301E-02

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
									95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
SEST	Equal variances assumed	,126	,724	-3,014	144	,003	-,3943	,1308	-,6529	-,1358
	Equal variances not assumed			-3,046	83,601	,003	-,3943	,1295	-,6518	-,1369
FAMATT	Equal variances assumed	15,647	,000	-,715	144	,476	-9,547E-02	,1336	-,3594	,1685
	Equal variances not assumed			-,623	61,989	,535	-9,547E-02	,1532	-,4017	,2108
COPADJ	Equal variances assumed	,857	,356	,269	144	,788	2,982E-02	,1108	-,1893	,2489
	Equal variances not assumed			,284	92,919	,777	2,982E-02	,1049	-,1786	,2382
SELFCONF	Equal variances assumed	,046	,830	-,274	144	,785	-2,884E-02	,1053	-,2370	,1793
	Equal variances not assumed			-,281	86,499	,779	-2,884E-02	,1027	-,2330	,1753
SEXATT	Equal variances assumed	1,079	,301	-3,173	144	,002	-,4677	,1474	-,7591	-,1764
	Equal variances not assumed			-3,068	75,771	,003	-,4677	,1524	-,7713	-,1641
ALTRUISM	Equal variances assumed	,325	,570	,122	144	,903	1,509E-02	,1235	-,2290	,2592
	Equal variances not assumed			,118	76,061	,906	1,509E-02	,1275	-,2388	,2690
SELFISHN	Equal variances assumed	,006	,937	-2,653	144	,009	-,2691	,1015	-,4696	-6,86E-02
	Equal variances not assumed			-2,685	83,922	,009	-,2691	,1002	-,4684	-6,98E-02

<u>Υπόθεση 5:</u> Επίδραση της διάρκειας του διαβήτη

Correlations

		SEST	FAMATT	COPADJ	SELFCONF	SEXATT	ALTRUISM	SELFISHN	DIABETES
SEST	Pearson Correlation	1,000	,468**	,430**	,520**	,430**	,038	,177	-,154
	Sig. (2-tailed)	.	,000	,000	,000	,000	,703	,072	,120
	N	104	104	104	104	104	104	104	104
FAMATT	Pearson Correlation	,468**	1,000	,569**	,435**	-,131	,357**	,547**	-,016
	Sig. (2-tailed)	,000	.	,000	,000	,186	,000	,000	,874
	N	104	104	104	104	104	104	104	104
COPADJ	Pearson Correlation	,430**	,569**	1,000	,631**	-,054	,516**	,437**	,102
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	.	,000	,583	,000	,000	,302
	N	104	104	104	104	104	104	104	104
SELFCONF	Pearson Correlation	,520**	,435**	,631**	1,000	,168	,308**	,310**	,007
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	.	,088	,001	,001	,944
	N	104	104	104	104	104	104	104	104
SEXATT	Pearson Correlation	,430**	-,131	-,054	,168	1,000	-,095	-,099	-,311**
	Sig. (2-tailed)	,000	,186	,583	,088	.	,339	,317	,001
	N	104	104	104	104	104	104	104	104
ALTRUISM	Pearson Correlation	,038	,357**	,516**	,308**	-,095	1,000	,570**	,075
	Sig. (2-tailed)	,703	,000	,000	,001	,339	.	,000	,446
	N	104	104	104	104	104	104	104	104
SELFISHN	Pearson Correlation	,177	,547**	,437**	,310**	-,099	,570**	1,000	-,040
	Sig. (2-tailed)	,072	,000	,000	,001	,317	,000	.	,687
	N	104	104	104	104	104	104	104	104
DIABETES	Pearson Correlation	-,154	-,016	,102	,007	-,311**	,075	-,040	1,000
	Sig. (2-tailed)	,120	,874	,302	,944	,001	,446	,687	.
	N	104	104	104	104	104	104	104	104

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Υπόθεση 7: Επίδραση της έναρξης του διαβήτη

Oneway

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
SEST	βρεφική και νηπιακή ηλικία 1	29	2,7778	,68715	,12760	2,5164	3,0392	1,67	4,26
	παιδική ηλικία 2	45	2,8790	,83505	,12448	2,6281	3,1299	1,33	4,52
	εφηβική ηλικία 3	30	2,9753	,86572	,15806	2,6520	3,2986	1,85	4,81
	Total	104	2,8786	,80177	,07862	2,7226	3,0345	1,33	4,81
FAMATT	βρεφική και νηπιακή ηλικία 1	29	2,3976	,70125	,13022	2,1308	2,6643	1,00	3,88
	παιδική ηλικία 2	45	2,5451	,60033	,08949	2,3647	2,7255	1,24	3,71
	εφηβική ηλικία 3	30	2,5098	,44594	,08142	2,3433	2,6763	1,88	3,29
	Total	104	2,4938	,58946	,05780	2,3791	2,6084	1,00	3,88
COPADJ	βρεφική και νηπιακή ηλικία 1	29	2,3477	,56610	,10512	2,1324	2,5630	1,25	4,25
	παιδική ηλικία 2	45	2,2130	,60552	,09027	2,0310	2,3949	1,25	3,42
	εφηβική ηλικία 3	30	2,5111	,47933	,08751	2,3321	2,6901	1,33	3,75
	Total	104	2,3365	,56923	,05582	2,2258	2,4472	1,25	4,25
SELFCONF	βρεφική και νηπιακή ηλικία 1	29	2,4326	,47775	,08872	2,2509	2,6143	1,45	3,55
	παιδική ηλικία 2	45	2,3010	,53391	,07959	2,1406	2,4614	1,27	3,45
	εφηβική ηλικία 3	30	2,4758	,45841	,08369	2,3046	2,6469	1,55	3,18
	Total	104	2,3881	,49909	,04894	2,2911	2,4852	1,27	3,55
SEXATT	βρεφική και νηπιακή ηλικία 1	29	3,2808	,91193	,16934	2,9339	3,6277	1,57	5,14
	παιδική ηλικία 2	45	3,1111	,72645	,10829	2,8929	3,3294	2,00	5,29
	εφηβική ηλικία 3	30	3,0810	,75842	,13847	2,7978	3,3642	2,14	4,86
	Total	104	3,1497	,78760	,07723	2,9966	3,3029	1,57	5,29
ALTRUISM	βρεφική και νηπιακή ηλικία 1	29	2,4631	,71495	,13276	2,1911	2,7350	1,29	4,14
	παιδική ηλικία 2	45	2,3302	,72128	,10752	2,1135	2,5469	1,14	3,86
	εφηβική ηλικία 3	30	2,4524	,67120	,12254	2,2018	2,7030	1,00	4,00
	Total	104	2,4025	,70148	,06879	2,2661	2,5389	1,00	4,14
SELFISHN	βρεφική και νηπιακή ηλικία 1	29	2,5216	,55909	,10382	2,3089	2,7342	1,50	4,38
	παιδική ηλικία 2	45	2,5667	,62192	,09271	2,3798	2,7535	1,50	4,38
	εφηβική ηλικία 3	30	2,7625	,51732	,09445	2,5693	2,9557	2,00	4,38
	Total	104	2,6106	,57909	,05678	2,4980	2,7232	1,50	4,38

Test of Homogeneity of Variances

	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
SEST	1,580	2	101	,211
FAMATT	1,570	2	101	,213
COPADJ	1,701	2	101	,188
SELFCONF	,605	2	101	,548
SEXATT	1,100	2	101	,337
ALTRUISM	,438	2	101	,646
SELFISHN	,355	2	101	,702

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
SEST	Between Groups	,575	2	,288	,443	,644
	Within Groups	65,637	101	,650		
	Total	66,213	103			
FAMATT	Between Groups	,395	2	,197	,563	,571
	Within Groups	35,394	101	,350		
	Total	35,788	103			
COPADJ	Between Groups	1,605	2	,803	2,551	,083
	Within Groups	31,769	101	,315		
	Total	33,374	103			
SELFCONF	Between Groups	,629	2	,315	1,270	,285
	Within Groups	25,027	101	,248		
	Total	25,657	103			
SEXATT	Between Groups	,707	2	,354	,565	,570
	Within Groups	63,186	101	,626		
	Total	63,893	103			
ALTRUISM	Between Groups	,416	2	,208	,418	,659
	Within Groups	50,268	101	,498		
	Total	50,684	103			
SELFISHN	Between Groups	1,009	2	,505	1,520	,224
	Within Groups	33,532	101	,332		
	Total	34,541	103			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Α. ΑΓΟΡΙΑ

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 1
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Στέφανος
ΗΛΙΚΙΑ: 14 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 1 έτος
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 13 ετών
ΥΨΟΣ: 1,74 m
ΒΑΡΟΣ: 67,5 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,9%

1. ααα, τι είναι αυτό?, Λοιπόν εγώ θα πω, είναι πέντε χρονών και κοιτάει ένα βιολί, είχε ένα ατύχημα με τους γονείς του, του είχαν πάρει δώρο το βιολί και αυτός πρέπει να μάθει τώρα να παίζει.

2. ααα, τι είναι αυτό? Έχουν ονόματα? ,(? Είναι δική σου η ιστορία), ωραία είναι σε ένα χωράφι, την κοπέλα τη λένε Νάταλι, που το βρήκα αυτό το όνομα ,και έκανε μάθημα γιατί κρατάει στα χέρια της ένα βιβλίο, είναι και ένα παληκάρι. Αυτός είχε ζάχαρο κι αυτός όταν της τα ζήτησε αυτή αρνήθηκε γιατί νόμιζε ότι το ζάχαρο είναι μεταδοτικό,(γελάει),κι αυτός μετά τα έφτιαξε με μία άλλη και ζήλευε αυτή και μετά αυτός επειδή ζήλευε τον άλλο τον σκότωσε.

3BM. Τι είναι αυτό? Γυναίκα είναι. Την κλέψανε ,την σπάσαν στο ξύλο, τη βίασαν και μετά την πέταξαν σ' αυτό το παγκάκι.

4. Αυτός είναι ηθοποιός ,είναι σκηνή από ταινία, είναι ταινία, αυτή η σκηνή λέει ότι πήγε φυλακή γιατί τον σκότωσε μετά αυτός δεν ήταν πια ηθοποιός, αυτή δεν τον ήθελε, τον σκότωσε αυτόν, όχι αυτός αυτοκτόνησε, θλιβερή ιστορία.

5. Αυτή έχει ξυπνήσει και ακούει ήχους, κατεβαίνει τις σκάλες και μέσα είδε δύο ληστές. Πήγε να πάρει τηλέφωνο την αστυνομία αλλά δε μπόρεσε αυτοί την είδαν την έσπασαν κι αυτή στο ξύλο και μετά ξύπνησε ο άντρας της που δε φαίνεται εδώ και κατέβηκε κάτω και την έσωσε. Μετά αυτός πέθανε από καρκίνο και αυτοί άφησαν ένα σημάδι στον τοίχο.

6BM. Είναι ένα παληκάρι στο νοσοκομείο. Μιλάει με την καθαρίστρια που προσέχει τη γυναίκα του. Ήταν λυπημένος γιατί ήξερε ότι θα πεθάνει. Αυτά.

7BM. είναι γιος- πατέρας, μιλάνε, λένε τα οικογενειακά τους και αυτού ο παππούς του έλεγε ιστορίες που τις έλεγε στο γιο του και τελικά έγιναν μία ευτυχισμένη οικογένεια, αυτά.

8BM. περίεργο, δείχνει ένα shot-gun, αυτό εδώ είναι ένα αγοράκι που είναι άρρωστο και οι γονείς του προσπαθούν να το σώσουν αλλά δε μπορούν.

9BM. πόσες εικόνες έχουμε ακόμα?,(? Δεν έχουμε πολλές ακόμα), είναι μία παρέα έχουν πάει για πικ-νικ, τους πήρε ο ύπνος και τους τέσσερις.

10. είναι ένας άντρας και μία γυναίκα. Πάνε να φιληθούνε αλλά αυτή δε θέλει αυτά.(μου δίνει την εικόνα).

11. Τι είναι αυτό?, δε δείχνει τίποτα.(? ναι σ' αυτήν την εικόνα θα πεις τη δική σου ιστορία), αα ωραία μπορώ να πω ό,τι θέλω? (? ναι), θα πώ μία κατασκοπική. Αυτός είχε πάθει ένα ατύχημα, ήταν ο καλύτερος στρατιώτης και πέθανε, όχι δε πέθανε, τον έφεραν πίσω στη ζωή, και τον έκαναν πιο δυνατό και είχαν πάει τέσσερα άτομα πριν για να δουν τι θα κάνουν και ήρθε κάποιος και τους σκότωσε χωρίς να τους ξέρει και έφτασαν στην SCN κάτι εικόνες από εκεί και έστειλαν αυτόν. Αυτός πέφτει με αλεξίπτωτο και μπαίνει στο κτίριο και σκαρφάλωσε σ' ένα σωλήνα και μπήκε στο κτίριο, καλά έχω πολύ φαντασία. Κάποιος είχε περιπολία και του δίνει μια και τον σκοτώνει και είχε εκεί πυρηνικές βόμβες που μόλις τις βρήκε έβγαλε το υγρό αυτό που έχουν μέσα μετά τον βρήκαν και άρχισε να τρέχει και βγαίνει στα χιόνια γιατί είχε χιόνια εκεί και φτάνει στα στη γέφυρα που είχαν σκοτωθεί οι άλλοι και σκότωσε και άλλους και στο άλλο θα έμπαιναν .μπορώ να το πω στα αγγλικά nutrilize βόμβες και θα έπαιρναν όλες φωτιά και τις έσβησε και μπήκε μέσα και είδε ένα μεγάλο στρατό, τον πήραν είδηση κι έφυγε αλλά είχε βγάλει το υγρό από τις βόμβες και είχε αλεξίπτωτο που είχε πάρει από έναν άλλο και ανατίναξε το κτίριο και έπεσε και μετά του έδωσαν άλλη αποστολή.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 11 ,άντε και η 1.
(? Ποιες δεν σου άρεσαν καθόλου;) δε μου άρεσαν οι άλλες.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 2
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Μηνάς
ΗΛΙΚΙΑ: 12 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 ετών
ΥΨΟΣ: 1,45 m
ΒΑΡΟΣ: 39,5 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 9,1%

1. Είναι ένα παιδί που κοιτάζει ένα βιολί και σκέφτεται μμ και σκέφτεται , (αναστενάζει)και σκέφτεται πως πως παίζεται ή (...) και το καλύτερο να πάει να μάθει και (...) τώρα κάτι άλλο δε μου 'ρχεται (?και πώς τελειώνει η ιστορία σου;), ότι τελικά έμαθε αυτό.. το όργανο και έτσι έμαθε να το παίζει πολύ καλά.

2. εεε Είναι ένα κορίτσι, μια κοπέλα (εμμ) που κρατάει κάτι βιβλία και μάλλον είναι είναι μελετηρή, μένει στους αγρούς (εεε) και πάει σχολείο;(?μμ) , εεε πίσω της είναι ένας άντρας που κρατάει ένα άλογο εε και μία γυναίκα που έχει που ακουμπάει σ' ένα δέντρο και κοιτάζει πέρα, έχει κι ένα σπίτι από πίσω που μπορεί να είναι δικό της δικό τους ή μπορεί να έχει συγγένεια μ' αυτούς τους δύο .. ανθρώπους.(...) (? Και τελικά; τι τέλος θα 'δινες στην ιστορία;) και εεεμ δε ξέρω (..) ότι εε πήγε ξέρω γω στην πόλη γιατί εκεί πέρα φαίνεται ότι είναι χωριό, μια ή ένα αγρόκτημα δε ξέρω και σπούδασε και έκανε αυτό που ήθελε εεε να κάνει στη ζωή της.

3 ΒΜ. Είναι ένας άνθρωπος ο οποίος έχει ακουμπήσει επάνω σε ένα πεζούλι, έχει έχει πέσει κάτω στο δρόμο και κλαίει (εε) αυτό είναι πιστόλι αυτό εδώ; (? Δε ξέρω, θα φτιάξεις μια ιστορία , ότι θες εσύ μπορείς να πεις) που μάλλον κλαίει γιατί σκότωσε κάποιόν γιατί υπάρχει ένα πιστόλι κάτω εε ένα όπλο και ξέρει πως αυτό που έκανε δεν ήταν σωστό και ότι θα τιμωρηθεί γι' αυτό που έκανε. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία σου;) ναι.

4. Είναι δύο εε άνθρωποι οι (..) οποίοι κοιτάνε κάτι, φαίνεται πως είναι ζευγάρι (...) (? Και μετά τι γίνεται στην ιστορία;) εεε μάλλον έχουνε πάει κάπου δε ξέρω γιατί για να χορέψουνε. κάτι να κάνουνε τέλος πάντων εεε (...) (? τι νομίζεις ότι γίνεται;) (....) δε ξέρω δε μου 'ρχεται κάτι.

5. Είναι μία γυναίκα η οποία μάλλον είναι υπηρέτρια από τα ρούχα που φοράει και μμμ κοιτάει κάτι έχει ανοίξει τη πόρτα ενός δωματίου και μάλλον ετοιμάζεται να μπει μέσα στο δωμάτιο για να καθαρίσει, να σκουπίσει κατι να κάνει εεε (? Και) εεε κάτι κάτι κοιτάζει παραξενεμένη παράξενα κοιτάζει ναι παράξενα και κάτι είναι είναι κάτι που μάλλον δεν δεν πρέπει να μάθει τι είναι και φεύγει.(..) (? τελειώνει εκεί;) ναι.

6ΒΜ. Είναι μία μεγάλη κυρία και ένας εε νέος άνθρωπος, που μάλλος είναι μάλλον είναι γιος της και και μμ και φοράει ο άντρας φοράει ένα παλτό και κρατάει το καπέλο του. Και και μάλλον θα 'χαν τσακωθεί και γύρισε και γύρισε ξέρω γω να για

να ζητήσει συγνώμη ή κάτι τέτοιο και η κυρία εε η κυρία εεεμ κοιτάζει κάτι εε με προσοχή και μάλλον κάτι λέει γιατί το στόμα της είναι ανοιχτό (?και τελικά τι γίνετα;) εεεμ (...) εεεεμ είχανε τσακωθεί και τον συγχώρεσε αυτή η κυρία εε η μαμά του εεε και τα βρήκανε πάλι. (? Και τελείωνει εκεί η ιστορία;) ναι.

7ΒΜ. Είναι δύο εε κύριοι, φαίνεται να είναι μεγάλοι σε ηλικία εε και κάτι συζητάνε, μάλλον κουτσομπολεύουν γιατί ο ένας έχει έχει γυρίσει έχει γυρίσει προς το αυτί του άλλου και κάτι του λέει και ο άλλος εε άντρας γι' αυτό που συζητάνε τον κοιτάζει. Εεε κι αυτοί οι δύο άνθρωποι κάνουνε μία συζήτηση πάνω σε αυτό το κάτι εεεμ που μπορεί να είχαν μια διαφωνία και τελικά να 'βγάλανε το συμπέρασμα τους πάνω σε αυτό το θέμα και ότι εε αυτό.

8ΒΜ. Είναι ένα χειρουργείο. Εεε φαίνεται ένα παιδί που μάλλον αυτά τα σκέφτεται είναι μάλλον αυτός ο ο τραυματίας δε ξέρω τι είναι συγγενής του ή κάτι και φαίνεται να πήγε εκεί πέρα και μάλλον τον πυροβόλησαν και του κάνουν εγχείρηση για να του βγάλουν τη σφαίρα. Αλλά τελικά αυτός ο άνθρωπος δεν τα κατάφερε και δεν έζησε και έτσι το παιδί εεε έμεινε ορφανό εεε αυτό έμεινε ορφανό.

9ΒΜ. Είναι κάποιοι άντρες που έχουνε που είναι κάτω πεσμένοι μάλλον είναι στρατιώτες γιατί φαίνεται ότι είναι όλοι το ίδιο ντυμένοι. Και και γίνεται πόλεμος και κάποιοι έχουνε πεθάνει ή έχουνε σκύψει για να μη τους πυροβολήσουνε εεε και τελικά χάσανε τον πόλεμο και τι άλλο τον πόλεμο και υποστήκανε τις κακουχίες του πολέμου και αυτά.

10. (...) (αναστενάζει) Δε μπορώ να καταλάβω τι αυτή την εικόνα. Είναι δύο άνθρωποι συζητάνε για κάτι; (...) (? Μμ), δεν καταλαβαίνω (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) μμμ είναι δύο άνθρωποι εεεμ είναι κι οι δύο άνδρες και έχουν κι οι δύο κλειστά τα μάτια. (...) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) εεε δε μου 'ρχεται κάτι.

11. εεεμ να σκεφτώ εεε ήτανε κάποτε ένας άνθρωπος, ένα παιδί που που μικρός έκλεβε συνέχεια από το παντοπωλείο του χωριού του εεεμ τον είχαν πιάσει πολλές φορές και και του έκαναν παρατηρήσεις τελικά και μεγαλώνοντας αυτό το πράγμα το να κλέβει το έκανε συνέχεια και εξελίχθηκε σε εγκληματία, σε κακοποιό εεε είχε κλέψει πολλές τράπεζες και τον είχανε βάλει πολλές φορές στη φυλακή εεεμ αυτός μέσα μέσα στη φυλακή την τελευταία φορά που πήγε κατάλαβε πως εεε αυτή δεν ήταν ζωή γιατί αυτό που έκανε δε θα κατάφερνε τίποτα, θα 'ταν ασήμαντος και εεεμ άλλαξε, δεν ξαναέκανε ληστείες, βρήκε δουλειά, εεε παντρεύτηκε, έκανε παιδιά και έζησε μία καλή ζωή, αυτό.

(?Ποιες εικόνες σου άρεσαν από αυτές;) 2 , 5 , 8ΒΜ , 9ΒΜ .
(?Ποιες δε σου άρεσαν καθόλου;) 10 ,4 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 3
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Αλέξανδρος
ΗΛΙΚΙΑ: 19 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 15 ετών
ΥΨΟΣ: 1,76 m
ΒΑΡΟΣ: 71 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,1%

1. Ένα μικρό παιδάκι εεε το οποίο έχει χάσει τον παππού του και έχει απ' αυτόν το μόνο που έχει που του που του έχει αφήσει ο παππούς του είναι ένα βιολί γιατί είχαν το ίδιο όνομα πήρε το όνομα του παππού του δηλαδή και του έχει αφήσει τη κληρονομιά να μάθει να παίζει βιολί όπως αυτός εε μεγαλώνει το παιδάκι μαθαίνοντας βιολί και τέλος πραγματοποιεί το όνειρο του παππού του.(? και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

2. Πριν πολλά χρόνια σε ένα χωριό της επαρχίας εε οι άνθρωποι εργάζονταν στα χωράφια και άφηναν τα παιδιά τους να μάθουν γράμματα εε η εξέλιξη αυτή εεε έχει είχε ως σκοπό σ' αυτήν την οικογένεια που βλέπουμε αυτή τη στιγμή να εεε να γίνουν τα παιδιά κάποια στιγμή μεγάλα και τρανά όπως λέμε και να αποκτήσουν δυνατότητες, να γίνουν δάσκαλοι και να έχουν κάποιο ρόλο στην κοινωνία πολύ καλύτερο απ' ότι είχαν οι γονείς τους το όνειρο δηλαδή των γονιών τους πραγματοποιείται(? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

3ΒΜ. ψεύτικη ή αληθνή ιστορία; (? Ότι θέλεις εσύ δική σου είναι η ιστορία.) (...) μμμ πριν πολύ καιρό ήτανε ένα μικρό κοριτσάκι το οποίο διάβαζε για να δώσει πανελλήνιες και λε αφού έδωσε πανελλήνιες η ζωή της πήγε να δει τα αποτελέσματα βλέπει ότι δεν είχε τα αναμενόμενα δηλαδή δεν πέρασε στη σχολή την οποία ήθελε και γυρνώτας σπίτι άρχισε να κλαίει εε σε μία γωνία του σπιτιού εε οι γονείς της ήταν πολύ καλοί άνθρωποι και έτσι της έλεγαν δεν πειράζει και κάποια μέρα θα γίνει αυτό που θέλει και να μη στεναχωριέται, αυτή εε αυτή δε μπορούσε να ακούσει εκείνη τη στιγμή αλλά μετά από πολύ καιρό ανακάλυψε ότι οι γονείς της έλεγαν την αλήθεια και αυτή τελικά πραγματοποίησε το όνειρο της και έγινε μια μεγάλη γιατρός.(? και τελειώνει εκεί;) Ναι.

4. μμμ Όταν ήταν μικρά και πηγαίναν σχολείο, ένα αγοράκι και ένα κοριτσάκι ήταν φίλοι από από τα σπίτια τους, από ξέρω γω από πολύ μικροί μεγαλώνοντας στο σχολείο και μέχρι να το τελειώσουν ήταν μαζί, μέχρι τότε θεωρούσαν ο ένας τον άλλο τον καλύτερο ο ένας καλύτερο φίλο το το άλλο. Πηγαίνοντας όμως και σπούδασαν, να σπουδάσουν ο ένας πέρασε σε διαφορετικό σε διαφορετική σχολή από ότι ο άλλος και έτσι μετά από τόσα χρόνια με τέτοιο τρόπο συμβίωσης κατά τέτοιο τρόπο, χώρισαν έτσι και κατάλαβαν πόσο λείπει ο ένας στον άλλο και ότι αυτό δείχνει ότι αυτό που είχαν δεν ήταν μια απλή φιλία έτσι μετά το καλοκαίρι μάλλον στις διακοπές που ξαναβρέθηκαν εξομολογήθηκε ο ένας στον άλλο το πως ένιωθε και κατάλαβαν ότι ήταν λάθος που έχουν χωρίσει και ότι ήταν ερωτευμένος ο ένας με τον

άλλο έτσι όταν τελείωσαν τις σχολές τους και ερωτεύτηκαν, παντρεύτηκαν και έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα. Αυτά.

5. Εε σ' ένα σπίτι το οποίο έχει δυο μικρά παιδιά οι γονείς θέλησαν να προσλάβουν μια νταντά για να τα προσέχει, έβαλαν αγγελία στην εφημερίδα και μετά από λίγο καιρό μετά από λίγες μέρες παίρνει τηλέφωνο μία γυναίκα και λέει ότι θέλει τη δουλειά, της λένε να έρθει από το σπίτι, πηγαίνει από το σπίτι την επόμενη μέρα, γνωρίζονται, όλα καλά, τακτοποιούν το το μισθό της κοπέλας, της γυναίκας μάλλον και κανονίζουν το ωράριο που θα κάνει και όλα αυτά, μετά από λίγο καιρό κατάλαβαν ότι αυτή η γυναίκα ήταν αυστηρή με τα παιδιά τους με τα παιδιά τους και αναγκάστηκαν να τη διώξουν εε και κατάλαβαν ότι δε μπορεί κάποιος ξένος να προσέχει τα παιδιά τους όπως θα τα πρόσεχαν αυτοί κι έτσι δεν ξαναπήραν άλλη νταντά.

6ΒΜ. (...) Μια φορά ήτανε ένα παιδί, παιδί μεγάλο 24 χρονών πόσο τέλος πάντων, ενήλικας και είχε φύγει από το σπίτι εεε χωρίς όμως με τη θέληση των γονιών του, δηλαδή πήγε να μείνει σε άλλο σπίτι παρά τη θέληση των γονιών του και γυρίζοντας στο σπίτι των γονιών του άρχισαν η μητέρα του και ο πατέρας του να του κάνουν παράπονα και να εεε του λένε ότι αυτό που έκανε δεν ήταν σωστό, ότι δε θα μπορέσει να τα βγάλει αυτός πέρα μόνος του και γενικά έγινε κάποιος καβγάς εεε μετά από λίγο καιρό οι γονείς κατάλαβαν ότι έκαναν λάθος γιατί είπαν πολύ βιαστικά ότι το παιδί τους ότι ήταν ανώριμο και του ζήτησαν συγνώμη και του είπαν ότι αν θελήσει ποτέ κάποτε κάποια βοήθεια από τους γονείς του θα την έχει και θα είναι πάντα μαζί του.

7ΒΜ. εε μια φορά ήταν ένα μικρό παιδάκι και εε το οποίο θαύμαζε πάρα πολύ τον πατέρα του και εεε όμως έβλεπε καθημερινά τον πατέρα του μαζί με τη μητέρα του να τσακώνονται χωρίς να ξέρει το γιατί, μεγαλώνοντας άρχισε και καταλάβαινε το γιατί, κατάλαβε ότι ο πατέρας του εεε ήταν ένας πολύ επιτυχημένος άνθρωπος στη δουλειά του και αυτό όπως ήταν πολύ επιτυχημένος αλλά έκανε πολλά παραστρατήματα, κάθε βράδυ πήγαινε και έπαιζε πολλά λεφτά στο τζόγο, στα χαρτιά και αυτό εκνεύριζε αφάνταστα τη μητέρα του αφού έχανε ολόκληρες περιουσίες στα χαρτιά εεε μετά από κάποιο καιρό χώρισαν ο πατέρας του μαζί με τη μητέρα του και εε χώρισαν με τη μητέρα του και αυτό ανάγκασε το παιδάκι να να διαλέξει με ποιον θα μείνει, τελικά μαθαίνοντας το τι έγινε κατέληξε να μείνει με τη μητέρα του, μετά από λίγα χρόνια αφού μεγάλωσε και το παιδί και έγινε κι αυτός επαγγελματίας εε στο χώρο του εε πήρε τα χνάρια του πατέρα του και άρχισε κι αυτός να παίζει τζόγο, ιππόδρομο και τέτοια πράγματα, εε η μητέρα του προσπάθησε να τον λογικέψει αλλά δε μπορούσε και κατάλαβε τότε ότι ο μόνος άνθρωπος που θα μπορούσε να του βάλει μυαλό ήταν ο πατερας του ο οποίος είχε περάσει απ' αυτό το πράγμα εε τότε παίρνει τηλέφωνο τον πατέρα του και του λέει έλα να έλα σπίτι γιατί ο γιος μας κάνει το ίδιο πράγμα και θέλω να τον λογικέψεις και να του πεις δυο πράγματα τότε γυρνάει ο πατέρας σπίτι, του λέει κάποια πράγματα και λέει ο ένας στον άλλο μερικά πράγματα για εε κι αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να γυρίσουν στα παλιά και να συζητήσουν το τι γινόταν όταν ήταν μικρός εε αυτό έκανε καλό στο παιδί και εε και στο πατέρα και στη μητέρα και μετά από μια εε μεγάλη συζήτηση κατάλαβαν ότι θα 'ταν ωραίο να 'ταν όλοι μαζί σαν οικογένεια και ξαναγύρισαν κι έγιναν όλοι μια χαρούμενη οικογένεια όλοι μαζί.

8ΒΜ. Πριν από πολύ καιρό ήταν ένα μικρό παιδάκι το το οποίο μεγαλώνοντας ήθελε να γίνει γιατρός εεε πέρασαν τα χρόνια το παιδί έφτασε να δώσει εξετάσεις, δίνοντας εξετάσεις περνάει όντως στην Ιατρική, μετά από λίγο καιρό όμως ανακαλύπτει ότι δεν ήταν αυτό το οποίο ήθελε να να κάνει και κακολογούσε όλους τους γιατρούς ότι δεν ξέρουν το τι κάνουν και ότι και διάφορα τέτοια πράγματα εε το παιδάκι αφήνει την την Ιατρική και αρχίζει και ασχολείται με άλλα πράγματα εε όπως αυτοκίνητα και τέτοια πράγματα, μετά από λίγο καιρό και αφού ήταν στο αυτοκίνητο και έτρεχε στο δρόμο εε χτυπάει και αναγκάζεται να πάει στο νοσοκομείο και πήγε πάει το φίλο του το μάλλον το συνοδηγό στο νοσοκομείο, πηγαίνουν στο στο νοσοκομείο, δεν ήξερε τι μπορούσε να προσφέρει να προσφέρει βοήθεια στο φίλο του και καταραζόταν την ώρα και τη στιγμή που δεν είχε γίνει ο ίδιος γιατρός για να μπορέσει να σώσει το φίλο του, μέχρι να έρθει το ασθενοφόρο ο φίλος του είχε πεθάνει και ο ίδιος αισθανόταν πάρα πολύ άσχημα γι' αυτό που είχε κάνει και είχε παρατήσει την Ιατρική.

9ΒΜ. (...) Μια φορά όταν ήταν μικροί μια ομάδα αγοριών ήτανε είχαν φτιάξει μια ομάδα εε μπάσκετ και έπαιζαν διάφορους αγώνες, μεγαλώνοντας χάθηκε ο ένας με τον άλλον και μετά από πολύ καιρό κάποιος αποφάσισε να ξαναενώσει αυτή τη μεγάλη παρέα και να και αφού πέρασαν τα χρόνια να δει ο καθένας τι έγινε ο άλλος εε μαζευ μαζεύτηκαν κάποιο βράδυ στο σπίτι κάτι φίλων και άρχισαν να αφηγούνται το τι έγινε πίνοντας πίνοντας τα μετά από λίγη ώρα είχαν μεθύσει όλοι τους και άρχισαν και βγήκαν έξω στο στο γρασίδι στο κήπο του σπιτιού να παίξουν μπάσκετ όπως έπαιζαν τα τα παλιά χρόνια έλα όμως που δε μπορούσαν να παίξουν μπάσκετ και μετά από λίγο και το πρωινό ήταν όλοι πεσμένοι στο έδαφος από τύφλα στο μεθύσι και και κοιμόνταν.

10. (...) εε Μια φορά ήταν δύο, ήταν ένας άντρας και μία γυναίκα οι οποίοι ήταν πολύ ερωτευμένοι έλα όμως που ανήκαν σε διαφορετικές κοινωνικές τάξεις κι οι γονείς τους δεν ήθελαν αυτό το γάμο να γενικά αυτή τη σχέση και εε μετά από πολύ καιρό αποφάσισαν αφού πήγε το παιδί πήγε το αγόρι να ζητήσει το χέρι της κοπέλας πήγε στο σπίτι των γονιών της και οι γονείς της τον πέταξαν έξω με τις κλοτσιές εε μετά απ' αυτό αποφάσισαν να κλεφτούν και να παντρευτούν κρυφά εε πήγαν και πήγε, την έκλεψε το ίδιο βράδυ και παντρεύτηκαν σ' ένα ξωκλήσι, η ζωή τους από κει και πέρα δεν ήταν πολύ όμορφη, πολύ πολύ πλούσια θα έλεγα αλλά ήταν πολύ όμορφη, πολύ ωραία αφού ο ένας ήταν ερωτευμένος με τον άλλο εε μετά από πολύ καιρό κατάλαβαν κι οι γονείς της κοπέλας ότι αυτό που μετράει δεν είναι τα πλούτη αλλά ήταν η αγάπη που είχε ο ένας με τον άλλο.

11. (...) Να 'ναι αληθινή ή ψεύτικη; (? Ό,τι θέλεις) (...) Μια φορά κι ένα καιρό (γελάει) ήτανε ένα παιδί το οποίο δεν ήξερε το τι ήθελε, εε έπαιζε με όλους, έκανε αστεία με όλους εε και προσπαθούσε να τα έχει καλά με όλους αλλά αυτό δεν ήταν εφικτό, εε μετά από κάποιο καιρό κατάλαβε ότι αυτή η τακτική για να γίνει αρεστος στους άλλους δεν ήτανε η κατάλληλη για το λόγο να γίνει φίλος με κάποιους έπρεπε να γίνει κάπως πιο συγκεκριμένος και πιο δε ξέρω πιο φίλος μαζί τους περισσότερο, άρχισε και έβαλε την τακτική σε σε εφαρμογή και μετά από λίγο καιρό έκανε πολλούς φίλους αλλά αυτοί οι φίλοι δεν ήταν φίλοι φίλοι, φίλοι οι οποίοι μπορούσαν να μπορούσε να στηριχθεί επάνω τους, ήταν φίλοι οι οπλοίοι οι οποίοι ήταν ως φίλοι για κάποιο σκοπό, αποσκοπούσαν κάπου δηλαδή μέσω της φιλίας και κατάλαβε ότι έκανε λάθος όπως προσπάθησε να αλλάξει το χαρακτήρα του και γενικά τον εαυτό του και έκοψε πάλι όλες αυτές τις φιλίες και ξαναγύρισε πάλι στον παλιό καλό εαυτό του. Αυτά.

(? Ποιες σου άρεσαν;) 5 , 7ΒΜ , 1.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) Οι άλλες όχι ότι δε μου άρεσαν, απλώς παραξενεύτηκα λίγο μ' αυτήν (10), οι άλλες έτσι και έτσι.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 4
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Μανόλης-Αλέξανδρος
ΗΛΙΚΙΑ: 12 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 2 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 ετών
ΥΨΟΣ: 1,60 m
ΒΑΡΟΣ: 40 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 10,2%

1. Τι είναι τώρα αυτό; (? Εσύ τι νομίζεις;) Δεν ξέρω, περίεργο μου φαίνεται. (? Με τι σου μοιάζει;) Με βιολί, είναι ας πούμε; Εεε να αρχίσω;(? ναι.) Μια φορά ήτανε ένα παιδί που από πολύ καιρό έπαιζε βιολί και σπούδαζε είχε πήγαινε σχολείο σε ειδικό σχολείο μουσικής και μάθαινε βιολί, εεε μια φορά στο σπίτι του εεμ επειδή του χάλασε σ' ένα πε περιστατικό το βιολί του εεε σκεφτότανε πως να το φτιάξει ή να πάρει καινούριο. Τελικά αποφάσισε ότι ήτανε μεγάλη η η ζημιά που είχε πάθει εε και να πάρει καινούριο αλλά επειδή δεν επειδή ήτανε φτωχοί σκεφτότανε να κάνει οικονομία και να μαζέψει λεφτά και να το πάρει.(? και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Μετά από, έκανε οικονομία, μάζεψε κάμποσα λεφτά εεε μάζεψε, πήγε αγόρασε ένα καινούριο βιολί που ήτανε ακριβό εκείνη την εποχή και μετά ξεκίνησε την, συνέχισε τις σπουδές του κανονικά και μετά έγινε επαγγελματίας βιολιστής.

2. (...) εεμ μια φορά ήτανε ένα αντρόγυνο εεμ το οποίο ήτανε φτωχό και δεν είχανε δουλειές και τότε εκείνο τον καιρό επικρατούσε φτώχεια και δυστυχία και εε ένα κορίτσι εε το οποίο δεν έχει τελειώσει ακόμη το σχολείο εεε και ξεκινούσε, μόλις είχε τελειώσει το μάθημα της και όταν πήγε σπίτι έβλεπε τον άντρα της ο οποίος ήτανε ο οποίος ήτανε μεγαλύτερος απ' αυτήνα και δούλευε όλη τη μέρα στα χωράφια εεεμ επειδή όμως υπήρχε δεν έβρεχε πολύ συχνά και δε μπορούσαν να καλλιεργήσουνε εεμ τα χωράφια τα οποία τα οποία έσπειραν εεε έπαθαν ζημιά, καταστράφηκαν και έτσι δε μπορούσαν να ζήσουν. Μετά όμως για να ζήσουν έπρεπε να βγάλουνε εε ο άντρας να δουλεύει και να βγάλουνε λεφτά και τότε μετά από πολύ καιρό προσπαθούσε να βρει δουλειά εεε βρήκε σ' ένα άλλο κτήμα το οποίο αυτοί ήτανε πλούσιοι και δούλευε πάλι πάλι σαν σαν αγρότης και τότε επειδή του δίνανε καλό μισθό μπορούσε να συντηρήσει τη γυναίκα του και τον ίδιο.

3ΒΜ. (...) Λοιπόν πριν πολύ καιρό εε ζούσε μία γυναίκα η οποία ήτανε εε δυστυχής επειδή ήτανε άσχημα ψυχολογικά και δεν περνούσε δηλα δηλαδή καλά γιατί την κακομεταχειρίζονταν και πολλά άλλα εε μ' αυτό όμως δεν το άντεξε και κατέληξε ε να βγει στους δρόμους, να μένει σε παγκάκια και να ζητάει βοήθεια από τους ανθρώπους που περνούσανε που περνούσανε εεμ να τη βοηθήσουνε είτε να τη φιλοξενήσουνε είτε να της δώσουνε καμιά δουλειά για να ζήσει εεμ αλλά δεν κανείς δεν ήτανε πρόθυμος, όμως μια μέρα περνούσε ένας πλούσιος εεμ εκείνη την εποχή που δεν ήταν πλούσιος αλλά έδινε τα λεφτά του σε άλλους είδε αυτή τη γυναίκα και εεμ τη λυπήθηκε και την πήρε στο σπίτι του για να σαν υπηρέτρια, τότε αυτή και περνούσε καλά γιατί ήταν καλός άνθρωπος κι ο κύριος αυτός και από τότε άρχισε να είναι ευτυχής, να περνάει πολύ ωραία κι η ζωή της να έχει κανονική ροή.

4. (...) μισό λεπτάκι, (...) λοιπόν, εε ένα ζευγάρι μόλις είχε γυρίσει απ' το ταξίδι του μέλιτος και νοίκιασαν ένα σπίτι, μια γκαρσονιέρα για να μείνουνε εεμ αλλά σι αλλά

διαπίστωσε ότι η γυναίκα του εεε δεν μάλλον το αντίθετο η γυναίκα διαπίστωσε ότι ο άντρας της εε και έλειπε από το σπίτι εε ότι ήταν απόμακρος απ' αυτήνα και ότι δεν ήταν όπως πρώτα εεεμ και μια φορά αποφάσισε να του μιλήσει αλλά εκείνος που έλειπε όλη τη μέρα ήτανε πιωμένος και άρχισε να τη βρίζει, να τη βαράει εεμ αλλά εκείνη δεν μπορούσε να ζήσει με έναν άντρα που να έλειπε απ' το σπίτι, που δε μπορούσε να στηριχτεί πάνω του και αποφάσισε όπως τα ζούσε αποφάσισε ότι δεν πάει άλλο και μάλλον θέλει διαζύγιο, όταν του το είπε αυτό η γυναίκα του εε εκείνος το πήρε κάπως περίεργα δηλαδή εε τσατίστηκε και τσατίστηκε αλλά μετά μετά κατάλαβε ότι δεν μπορούσε χωρίς αυτόν αλλά για κείνον ήτανε πολύ αργά και τσατισμένος έφυγε εεε η γυναίκα έμεινε μόνη της, πήρε και το σπίτι και εεε για πολύ καιρό είχε πέσει σε κατάθλιψη και η μητέρα της προσπαθούσε να να της κάνει προξενιό, να της βρει άλλον άντρα, αυτά εεεμ μια μέρα η μητέρα της του έφερε ένα της έφερε ένα έναν άντρα και την μαλάκωσε, εκείνη είχε ξεπεράσει τον πρώην σύζυγο της και προσπάθησε να να ξεκαθαρίσει αυτό που έκανε η μητέρα της και να παντρευτούνε με τον κύριο που της έφερε η μητέρα της κι από τότε η αυτή η γυναίκα μαζί με τον άντρα της ο οποίος ήτανε πολύ καλός και άξιος για αυτήνε εε ζήσανε πολύ καλά, νοίκιασαν, αγόρασαν δικό τους σπίτι, έκαναν οικογένεια και μεγάλωσαν τα παιδιά τους και περνούσαν περνούσαν καλά

5. (...) Λοιπόν εε ζούσε μια κυρία εεμ σ' ένα σπίτι ως φιλοξενούμενη και εντάξει είχε καλό μισθό, μπορούσε να ζήσει, οι άνθρωποι που συγκατοικούσε ήταν καλοί της φερόντουσαν καλά και εεμ αυτή όμως δεν ήθελε, νόμιζε ότι ήτανε βάρος σ' αυτούς εεμ και προσπαθούσε να 'ναι απόμακρη, συνεχώς να βγαίνει έξω και να για να αφήνει μόνους το τους ανθρώπους που ζούσανε που ζούσαν μ' αυτήνα όμως όταν το οι άνθρωποι το κατάλαβαν και εεμ την μάλωσαν ας το πούμε έτσι γιατί δεν εντάξει λένε συγκατοικούμε όλο έξω είναι δεν είναι αυτό εκείνη προσπάθησε να τους εξηγήσει αλλά δεν αυτοί δεν το κατάλαβαν το χαβά τους εεε αυτή στεναχωρήθηκε μ' αυτά που άκουσε και μπήκε και κλειδώθηκε για δέκα μέρες στο δωμάτιο της χωρίς να πίνει νερό, χωρίς να τρώει τίποτα και μια φορά άκουσε φωνές, θορύβους και ξαφνιάστηκε και ανοίγει την πόρτα και βλέπει βλέπει νεκρό τον άντρα που κατοικούσε εεμ πήγε η αστυνομία, της έκανε ανάκριση μα αυτή είπε ότι ήταν μέσα στο δωμάτιο, είπε όλη την αλήθεια και μετά ήρθε η ώρα για το άνοιγμα της διαθήκης επειδή αυτός ο άνθρωπος όμως δεν εε δεν είχε συγγενείς ήτανε μόνος εεεμ άφησε όλη του την περιουσία δηλαδή αυτά που είχε η κοπέλα εε σ' αυτή την κυρία κι εκείνη και ευχαριστήθηκε και δυσαρεστήθηκε γιατί ντάξει εε τον τον αγαπούσε εντός εισαγωγικών αυτόν τον άνθρωπο ευχαριστήθηκε γιατί δεν είχε που αλλού να μείνει και της άφησε ολόκληρη περιουσία εεε από τότε γνώρισε όχι από τότε αυτή εεμ περνούσε καλά είχε τα λεφτά της να φάει και γενικά ήτανε μια χαρά.

6ΒΜ. εεμ (...) εε μια φορά μια οικογένεια εεμ ζούσε σ' ένα απόμακρο μέρος εεμ μ' ένα παιδί μοναχογιό ο οποίος ήτανε ορφανός από πατέρα, ζούσε μόνο η μητέρα του και είχε μεγαλώσει εεμ αυτός ο γιος όμως αποφάσισε να να φύγει από εκείνα τα μέρη να πάει να σπουδάσει, να φτιάξει οικογένεια εεμ αλλά η μητέρα του θα έμενε μόνη της και δε θα μπορούσε να ζήσει εεμ αλλά αυτός δε μπορούσε να κάνει αλλιώς γιατί δεν δεν υπήρχε εκεί πέρα τίποτα εεμ κάθε φορά που πήγαινε για δουλειά έκανε, περπατούσε χιλιόμετρα και δεν πήγαινε άλλο και ήρθε η μέρα που έφυγε εε και πήγε και πήγε σ' ένα μέρος όπου εκεί πέρα βρήκε δουλειά, νοίκιασε, όπου η οποία αυτή η δουλειά είχε καλό μισθό, νοίκιασε ένα σπίτι, ένα ωραίο σπίτι, βρήκε την κατάλληλη κοπέλα, έκανε οικογένεια, και έκανε οικογένεια και από τότε η ζωή του είχε αλλάξει τελείως.

7ΒΜ. (...) Λοιπόν εε πριν ένα χρόνο ένας άνθρωπος ένας κύριος νέας ηλικίας εε γνώρισε έναν γέρο εε ο οποίος ήτανε, τον κακομεταχειρίζονταν επίσης ήτανε πλούσιος και του έτρωγαν λεφτά, εε και αυτά εεε ο γέρος αυτός το είχε καταλάβει αλλά εντάξει λέει τα λεφτά ούτως ή άλλως τη ζωή μου την έζησα και σε λίγο τι να τα κάνω τα λεφτά αφού είμαι να πεθάνω και έτσι δεν δε μίλησε. Όμως μία φορά εεεμ του μίλησε αυτός ο νέος και του είπε αλλά αυτός αισθάνθηκε άσχημα και τον και έφυγε απ' αυτόν, τον, κι έκανε ότι δεν τον ήξερε εεεμ μετά από λίγες μέρες όμως κατάλαβε το λάθος του και ζήτησε, πήγε να τον βρει να του ζητήσει συγνώμη εεεμ αλλά όταν έμαθε ότι αυτός ο γέρος μόλις είχε πάει στο νοσοκομείο από έμφραγμα εε δυσαρεστήθηκε δηλαδή στεναχωρέθηκε γιατί ήτανε ένα πρόσωπο το οποίο το εμπιστευότανε, δεν είχε από που αλλού να στηριχτεί, δεν είχε από που αλλού να στηριχτεί.

8ΒΜ. (...) Αααα , εε μια φορά ζούσε μια δεσποινίς με τον παππού της ο οποίος παππούς της εμμ ήτανε άρρωστος, είχε πρόβλημα με την καρδιά του και με το στομάχι του εεμ αλλά αυτή η δεσποινίς ήτανε πολύ κακιά και δεν ήθελε τους ανθρώπους της και εμμ όταν έφτασε η στιγμή που ο ο παππούς αυτός έπρεπε να κάνει μια εγχείρηση εεμ χρειαζότανε φυσικά πολλά λεφτά για να γίνει αυτή η εγχείρηση αλλά αυτή η κοπέλα δεν δεν συγκινήθηκε και δεν έδωσε λεφτά για για τον παππού της που στο κάτω κάτω ήτανε και συγγενής της και ο μόνος που υπήρχε εεεμ μετά όμως έδωσε κάποια χρήματα και έγινε αυτή η εγχείρηση αλλά μμ αυτή συνέχιζε εε να μη νοιάζεται για τον παππού της και όταν έγινε η εγχείρηση εε έγινε κάποιο λάθος απ' τους χειρούργους και έχανε πολύ αίμα ο παππούς και αναγκαστικά πέθανε. Εεεμ αλλά η κόρη του η δεσποινίς αυτή δεν νοιαζότανε ούτε πήγε να τον δει, του γύρισε την πλάτη και από τότε κι από τότε εεμ έχει μείνει κακιά, δεν θέλει κανέναν.

9ΒΜ. Εε πριν δυο χρόνια εεμ δύο χώρες συμμαχούσαν, έκαναν πόλεμο εεμ αλλά επειδή ήτανε ισοδύναμες πήγανε πάρα πάρα πολλούς στρατούς και γίνανε όλοι τραυματίες εεμ τελικά όταν τελείωσε αυτός ο πόλεμος είδανε οι άνθρωποι, δεν υπήρξε νικητής γιατί είδανε ότι οι άνδρες που ζούσανε οι οποίοι ήτανε τραυματισμένοι κανείς δεν ήτανε όρθιος εεμ ότι ήτανε πάρα πολύ λίγοι και ότι άδικα για ένα πραγματάκι εεε δεν, έκαναν έναν πόλεμο που στοίχισε χιλιάδες ζωές εεε αλλά μια απ' τις δύο χώρες με τους λίγους στρατιώτες που είχε εεμ επιτέθηκε στο στην άλλη και κατάφερε να τους σκοτώσει όλους και να νικήσει αυτή το πόλεμο και έτσι γύρισε στην πατρίδα τους νικημένοι πα παρ' όλο που που ζούσανε πάρα πολύ λίγοι άνθρωποι.

10. Εεε μια φορά μια κόρη εεμ ζούσε με τη μητέρα της εεμ πολύ ήρεμα και ήτανε ευτυχισμένες κι οι δύο αλλά μια φορά αυτή η κόρη συνάντησε έναν άντρα εε τον οποίο τον αγάπησε κι ήθελε να συγκατοικήσει μα με τον ίδιο αλλά αυτός ζούσε σε σε άλλη πόλη κι αποφάσισε να μείνει κοντά του και ν' αφήσει την οικογένεια της, εε αυτό όμως όταν το είπε στη μητέρα της η μητέρα της δεν την άφησε και αναγκάστηκε να μαλώσουνε και να φύγει απ' το σπίτι της τελείως, όταν όμως πήγε στην σ' αυτόν τον άνθρωπο κατάλαβε μετά από λίγο καιρό ότι δεν είναι για αυτόνα δεν είναι για αυτόνα και ότι μμ ήτανε, δεν ήταν καλό που άφησε την μητέρα της για έναν άνθρωπο και όταν το μετάνιωσε που, πήγε να βρει τη μητέρα της να της ζητήσει συγνώμη και να την αφήσει να ξαναμπεί στο σπίτι, να μείνει στο σπίτι εεεμ η μητέρα της στην αρχή τρόμαξε που την είδε, δεν πίστεψε ποτέ ότι ότι θα γυρίσει αλλά μετά

κατάλαβε ότι η κόρη της είχε καταλάβει το αυτό το λάθος που είχε κάνει και αγκαλιάστηκαν και από τότε δεν ξανα ξαναχωρίσαν.

11. Λοιπόν εε ένα νιόπαντρο ζευγάρι μόλις είχε παντρευτεί εεμ είχε γεννήσει η γυναίκα μμ ένα νεογέννητο παιδί το οποίο αυτό το παιδί άρχιζε να μεγαλώνει με τον καιρό και έφτασε στην ηλικία των δώδεκα μμμ ετών εεμ από τότε μάλλον από κάποια στεναχώρια εεεμ μάλλον απ' ότι νομίζει η οικογένεια του από ότι κάποια στεναχώρια ότι από κάποια στεναχώρια παρουσίασε σακχαρώδη διαβήτη εεεμ αυτό όμως επειδή ήτανε επειδή μάλλον ήτανε ανήλικο και δεν μπορεί να να συνειδητοποιήσει τι πρέπει κάπου κάπου στο πέρασμα του εεμ είναι, δε ρυθμίζει το σάκχαρο του, κάνει τους γονείς του δυστυχείς και δεν πάει καλά εεεμ αλλά αλλά στο τέλος εε αυτό το παιδί θα φτάσει εεμ στα 21 του χρόνια εεμ άρχιζε να βελτιώνεται με το σάκχαρο και μμ να κάνει και τους γονείς του περήφανους και αυτό να ευτυχεί. (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 4 , 6BM , 7BM , 9BM , 5 , 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 2 , 3 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 5
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Μάριος
ΗΛΙΚΙΑ: 16 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 12 ετών
ΥΨΟΣ: 1,85 m
ΒΑΡΟΣ: 71 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,6%

1. (…) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βλέπω ένα παιδί, αυτό εδώ δεν ξέρω τι είναι, τι είναι δεν ξέρω τι είναι αυτό μπροστά του, δε μπορώ να καταλάβω τι είναι δεν ξέρω. (? Με τι μοιάζει;) Κατάλαβα αυτό βιολί είναι, τι είναι ή όχι. Βιολί είναι και τώρα να πω μια ιστορία. (? Ναι μπορείς να παις μια δική σου ιστορία.) Εεε βλέπουμε ένα παιδί το οποίο έχει ένα όργανο μπροστά μπροστά του και σκέφτεται μια ωραία μελωδία για να παίξει. Εεε (...) (? Και τι γίνεται;) (...) (? Είναι δική σου η ιστορία, μπορείς να πεις ότι θέλεις εσύ) (..) Το παιδί σκεφτικό καθώς είναι προσπαθεί να βρει μία λύση στο πρόβλημα που το βασανίζει. (..) Από την εικόνα εεε (..) δεν είμαι σίγουρος βασικά αλλά το λέω από την εικόνα καταλαβαίνουμε πως είναι έτοιμο να παρατήσει το όργανο του και σκέφτεται να βρει μια καλή αποχαιρετιστήρια μελωδία. Τώρα γιατί είναι έτσι; (...) (? Πως τελειώνει η ιστορία σου;) (...) Δέχεται μεγάλη ψυχική και ψυχολογική πίεση παρ' όλα αυτά φαίνεται αποφασισμένος (...) (? Και τελικά;) (...) Τελικά θα τα παρατήσει, αυτό είναι το συμπέρασμα που βγαίνει από την εικόνα. (? Τελείωσε η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Τι 'ναι αυτό εδώ; (...)Αυτό λογικά χωράφια δεν είναι; (..) Στην εικόνα αυτη παρουσιάζεται τι είναι αυτός γεωργός τέλος πάντων ένας γεωργός παίρνει το άλογο του για να τον βοηθήσει να οργώσει τα χωράφια του. (..) Μία γυναίκα που είναι έγκυος έγκυος πρέπει να ναι και περιμένει στο φως του ήλιου την στιγμή κατά την οποία θα φέρει στον κόσμο μια νέα ζωή κι ακόμα μας δείχνει και μία κοπέλα σκεπτική (...) Εεε η οποία σκέφτεται τη μοίρα της, καθώς έχει ένα μεγάλο δίλημμα ανάμεσα στο ζευγάρι που μας δείχνει η εικόνα. Οι σκέψεις της είναι και καλές και κακές, μακάρι να της δοθεί η δύναμη από την από το δίλημμα το οποίο την έχει καταλάβει (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Μάλλον εε δεν ξέρω. (...) Λογικά έτσι όπως το κόβω αυτές οι δύο πρέπει να ήταν δύο φίλες, να 'ταν ένας άντρας στη μέση να είχε παντρευτεί τη μία, να την άφησε έγκυο κι η άλλη να τον γούσταρε. Κάτι τέτοιο παίζει. (? Τελειώνει εδώ;) Ναι.

3ΒΜ. (...) Λοιπόν εεεμ από την εικόνα αυτή καταλαβαίνουμε ότι γυναίκα πρεπει να είναι αυτή τέλος πάντων ότι η γυναίκα που απεικονίζεται βρίσκεται μέσα σε μια φυλακή εεμ σκεπτική και στεναχωρημένη για τις πράξεις του παρελθόντος για τις για τις οποίες έχει μετανιώσει. Εεεμ λογικά περνάνε όλες οι καλές και κακές στιγμές της ζωής της μπροστά από τα μάτια της και μόνο στη σκέψη αυτή η κατάσταση της γίνεται δυσκολότερη. (...) (? Και τελικά;) Περιμένει τη στιγμή την οποία κατά την οποία θ' ανοίξει η πόρτα της φυλακής, θ' απελευθερωθεί και θα της θα της δοθεί το δικαίωμα για μια νέα αρχή στη ζωή. (? Και τελειώνει η ιστορία σου;) Ναι.

4. (.....) Σ' αυτήν την εικόνα παρουσιάζεται ένας άντρας ο οποίος έχει παράλληλη σχέση, αγανακτισμένος από τη και απεγνωσμένος όχι και εκνευρισμένος από την

κατάσταση που επικρατεί δείχνει έτοιμος να τα παρατήσει όλα, να ξεφύγει, όμως απ' ότι βλέπουμε η μία από τις δύο γυναίκες του δείχνει την αγάπη της και τον κρατάει να μη φύγει από τη ζωή της. (..) (? και μετά;) Αυτός όμως δείχνει αποφασισμένος. (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (.....) Εδώ πέρα βλέπουμε μια γυναίκα που καθώς μπαίνει στο σπιτικό της το οποίο φαίνεται περιποιημένο αντικρίζει ένα γεγονός το οποίο θα είναι ή θλιβερό ή ή αναπάντεχο και το συμπέρασμα αυτό το βγάζουμε από την έκφραση των ματιών της. (...) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) (..) Εφόσον είδε κάποια πράγματα τα οποία δεν τα περίμενε είναι έτοιμη να φύγει διακριτικά και αθόρυβα χωρίς να την καταλάβει κανείς (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (...) Εδώ τι έχουμε; Κηδεία; (...) (?Τι λες για αυτήν την εικόνα;) Εεε μμ Λογικά βρισκόμαστε σε μια κηδεία, στο θάνατο ενός ατόμου, το καταλαβαίνουμε από τις εκφράσεις των δύο προ προσώπων που απεικονίζονται, η κυρία η οποία είναι κάποιας ηλικίας μεγάλης ηλικίας έχει ξαφνιαστεί, έχει μείνει βασικά άφωνη από το γεγονός όμως ο νεαρός που είναι δίπλα της έχει κατεβάσει έχει κατεβάσει κεφάλι, είναι λυπημένος και σκεπτικός. Παρά τη διαφορά των εκφράσεων των προσώπων τους, είναι κι οι δύο έτοιμοι να αποχαιρετήσουν το πρόσωπο το οποίο αγαπούν. Αυτό. (? Και τελειώνει;) Ναι.

7ΒΜ. (.....) Βλέπουμε δύο άντρες όπου ο ένας στον άλλο λέει κάποιο απόρρητο και κρυφό μυστικό. Αυτό το καταλαβαίνουμε από την έκφραση του δευτέρου προσώπου ο οποίος ακούει τη σκέψη του φίλου του και η απορία είναι ζωγραφισμένη στο πρόσωπο του (.....) Στη συνέχεια λογικά το άτομο το οποίο ακούει συμφωνεί με την άποψη του φίλου του και είναι έτοιμος να τον βοηθήσει σ' αυτό που πρόκειται να κάνει. (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

8ΒΜ. Όλες τις εικόνες πρέπει να τις πω; (? Δεν είναι όλες. Έχουμε λίγες ακόμα) Στην εικόνα αυτή βλέπουμε ένα παιδί το οποίο έχει πυροβολήσει κάποιο άτομο το οποίο εκείνη τη στιγμή χειρουργείται, από την έκφραση όμως του μικρού παιδιού βλέπουμε την ευχαρίστηση και απόλαυση της πράξης του κι επίσης βλέπουμε και τη σιγουριά στο ότι θα πεθάνει το άτομο που έχει πυροβοληθεί. Βλέπουμε ακόμη και την αγωνία στα μάτια στα πρόσωπα μάλλον των γιατρών οι οποίοι προσπαθούν να γλι να γλιτώσουν το χειρότερο θάνατο του πυροβολημένου ατόμου. (...) (? Και μετά τι έγινε;) (..) Λογικά πεθαίνει καθώς η σιγουριά στο πρόσωπο του μικρού παιδιού κάνει κι εμάς να σιγουρευτούμε για το αποτέλεσμα . (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Εδώ βλέπουμε μια παρέα την οποία αποτελούν τέσσερα άτομα οι οποίοι είπαν να κάνουν μια στάση στην καθημερινή ρουτίνα και δυσκολίε της δουλειάς τους. (.....) Από την έκφραση του προσωπου τους μπορούμε να καταλάβουμε πως θα ήθελαν να ήταν για αρκετή για πολλή ώρα ακόμα εκεί αλλά δυστυχώς πρέπει να επανέλθουν ξανά στην κουραστική εργασία δουλειά τους.(? τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

10. Τι είναι εδώ; Γυναίκα κι άντρας, άντρας κι άντρας; Βλέπουμε ένα αντρόγυνο το οποίο βρίσκεται σε προσωπικές στιγμές (....) Έχουν αφεθεί στα αισθήματα τους τα οποία τους έχουν καταβάλλει..(..) Θα ήθελε να ήταν για πάντα έτσι. αλλά το ξέρουν καλά και οι δύο και πλησιάζει η ώρα του χωρισμού. (..) (? πως τελειώνει η ιστορία σου ;) Ίσως αυτή να είναι και η τελευταία τους στιγμή που βρίσκονται μαζί ο

χωρισμός τους τους κάνει να σκέφτονται παλιές καλές στιγμές και να τις νοσταλγούν (? τελειώνει εκεί η ιστορία ;) Ναι

11. Να πω μια δική μου ιστορία ; (? ναι μπορείς να πεις ότι θες εσύ) (...) Ήταν η πενταήμερη εκδρομή της τρίτης Λυκείου. Όλοι περίμεναν από καιρό αυτή τη στιγμή για να ξεφύγουν και να περάσουν καλά όλοι μαζί. Μετά από αυτή την εκδρομή όλα πλέον θα είχαν τελειώσει μεταξύ όλων των παιδιών θα χώριζαν οι δρόμοι τους , και περίμεναν τελικά πάλι την αντάμωση. Ένα αγόρι και μια κοπέλα είχαν σχέση πολλών χρόνων αλλά μόνο το αγόρι ήξερε τι συνέβαινε με την υγεία των δυο ατόμων. Μετά το τέλος της εκδρομής όταν ξαναγύρισαν το αγόρι έδωσε στην κοπέλα του ένα γράμμα και της έλειπε να το ανοίξει την ώρα που θα έφευγε μακριά της . Η κοπέλα τον άκουσε και όταν έφυγε μακριά της άνοιξε το γράμμα το οποίο έλεγε καλώς ήρθατε στον κόσμο του AIDS. Ο θάνατος και των δυο θα ήταν αναπόφευκτος (? Και τελειώνει εκεί ;)Ναι

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 3ΒΜ , 5 , 6ΒΜ 8ΒΜ.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 10 ΚΑΙ 1.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 6
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Αλέξανδρος
ΗΛΙΚΙΑ: 19 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 ετών
ΥΨΟΣ: 1,78 m
ΒΑΡΟΣ: 77 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,1%

1. Μάλιστα. Εδώ ίσως είναι αυτό το παιδάκι το οποίο θα 'θελε να γράψει μουσική, να μάθει μουσική εεεμ στο ξεκίνημα είναι απ' ότι το βλέπω γιατί είναι σκεπτικό εεε πιστεύω κάποια στιγμή θα πιάσει το βιολί θα αρχίσει να παίξει και ίσως στο τέλος καταφέρει να βγάλει το κάποιο κομμάτι. Τι άλλο; (? Ότι θέλεις εσύ μπορείς να πεις) (..) Τι άλλο ξέρω γω; Πολύ σκεπτικό τον βλέπω. Ίσως κιόλας δε μπορεί να παίξει και έχει στεναχωρηθεί γι' αυτό ξέρω γω. (? Στο τέλος τι γίνεται;) Στο τέλος (? Στο τέλος της ιστορίας;) Αυτό το κάτω τι είναι χαρτί ή ή τραπέζι; (? Δεν ξέρω. Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Μάλιστα. Στο τέλος τα παρατάει ή παίζει, δεν ξέρω. (..) Ε ναι αυτό τι άλλο; (? Τι γίνεται μετά;) 9..) Ε ξεκινάει παίρνει το βιολί και ξεκινά να γρατζουνάει ξέρω γω. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία σου;) Ναι.

2. Εδώ μάλλον πρόκειται για χωράφια απ' ότι βλέπω και και αγρότες(?), μάλλον για αγροτική ζωή το κάποια άτομα που δουλεύουν, κάποια μία κοπέλα πάει στο σχολείο(?) γιατί τη βλέπω κρατάει βιβλία εε άλλος εε ένας άνθρωπος με ένα άλογο μάλλον πρόκειται για παλιά εποχή και χρησιμοποιεί το άλογο για όργωμα(?). Ε και (..) τι να πεις τώρα, τι ιστορία να επινοήσεις εδώ; Ε λογικά μια καθημερινή ημέρα είναι η οποία κάποιοι δουλεύουν και κάποιοι πάνε στο σχολείο απ' ότι βλέπω πρόκειται για παλιά παλιά χρονολογία ας πούμε, ντάξει το κορίτσι πάει στο σχολείο, ο άνθρωπος τελειώνει τη δουλειά του κι όταν βραδιάσει γυρνάνε στα σπίτια τους λογικά γιατί βλέπω και κάτι σπίτια στο βάθος. (? Τελειώνει εκεί η ιστορία σου;) Ναι.

3ΒΜ. Τι 'ναι αυτό; Μάλιστα. Ένας άνθρωπος ο οποίος μάλλον είναι πεσμένος πάνω σ' ένα παγκάκι τι είναι αυτό μάλλον άστεγος πρέπει να είναι απ' ότι βλέπω ο οποίος ξαπλώνει πάνω σ' ένα παγκάκι ο μισός, έχει αποκοιμηθεί, ίσως να φταίει και τίποτα άλλο να κάποια ουσία να 'χει πάρει ίσως ναρκωτικά. (διακοπή) Έχω μια υποψία ότι αυτός ο άνθρωπος βρίσκεται στη φυλακή (? Ότι θέλεις εσύ μπορείς να πεις) Μοιάζει λίγο με φυλακή, ε τώρα τι μέση και τέλος να δώσω σ' αυτό αφού δεν έχει τίποτα δε μπορώ να δώσω μια συνέχεια. Ήρθε αυτός ή αυτή δεν ξέρω τι είναι κάτι έγινε και αποκοιμήθηκε σ' αυτή στη στάση αυτή που βρίσκεται ε και δεν ξέρω τι άλλο, δεν πάει το μυαλό μου.(? και τελειώνει η ιστορία;) Η ιστορία τέλος πάντων ναι.

4. Τι είναι πάλι αυτό; Μάλιστα. Εδώ πρόκειται μάλλον για ένα ζευγαράκι πάλι σε παλιά εποχή απ' ότι φαίνεται λόγω χτενίσματος και ενδυμασίας που βρίσκονται δε μπορώ να καταλάβω, τώρα αυτοί σαν ψιλοτσακωμένοι μου φαίνονται σαν να πάει να φύγει αυτός και αυτή τον κρατάει δεν ξέρω ίσως σε κάποιο μαγαζί μπήκαν τι είναι αυτό από πίσω μια άλλη γυναίκα διακρίνεται στο βάθος (..) ιστορία τι ιστορία να πεις τώρα; Εε ίσως ξεκίνησε όταν εεε εκείνη άρχισε να του λέει κάτι, εκείνος δεν το κατάλαβε σωστά, το πήρε στραβά(?) και έκανε να φύγει κι εκείνη τον κρατάει ή στο τέλος δεν ξέρω, με μπερδεύει κι αυτή η γυναίκα που είναι από πίσω. Ίσως φταίει αυτή

που (χαμογελάει) πάει να φύγει αυτός ε και στο τέλος πιστεύω θα φύγει αυτός κάποια στιγμή, τον βλέπω είναι έτοιμος (? Τελείωσε;) Αυτό ναι.

5. (διακοπή) (? Μου είχες πει τίποτα;) Δεν είχα προλάβει. Εδώ πρόκειται μάλλον για μια ζωγραφιά η οποία απεικονίζει μια γυναίκα που κοιτάει, έχει ανοίξει μια πόρτα και κοιτάει ένα δωμάτιο μέσα ένα τον καναπέ μάλλον εε (..) σ' αυτό το δωμάτιο στο δωμάτιο αυτό να βρίσκεται κάποιος τον οποίο φροντίζει αυτή η γυναίκα ή ξέχασε κάτι σ' αυτό το δωμάτιο και κοιτάει να το βρει (..) Τι άλλο να πω; Ίσως η γυναίκα είναι εε τίποτα καθαρίστρια(?) μήπως τίποτα τέτοιο και κοιτάει το δωμάτιο αν θέλει συμμάζεμα και φτιάξιμο αλλά βλέπω έχει ένα βλέμμα αχανές έτσι δεν κοιτάει κάτι συγκεκριμένο και αυτό με βάζει σε υποψίες ότι κάποιο πρόβλημα υπάρχει μες στο δωμάτιο οπότε μάλλον κάποιος κάποιο άτομο πρέπει να υπάρχει εκεί μέσα και κοιτάει να δει αν είναι καλά, αν θέλει κάτι εε πιστεύω φεύγει, από το βλέμμα της συμπεραίνω ότι όλα πάν καλά και θα κλείσει τη πόρτα και θ' αρχίσει τη δουλειά της. (? Τελειώνει εκεί;) Ναι.

6BM. Περίεργες εικόνες έχεις. Εδώ μάλλον πρόκειται για μια μητέρα με το γιο της(?) που είναι στο σπίτι, συζητάνε για κάτι το οποίο φαίνεται να τους φέρνει σε σε διαφωνία γιατί κι οι δύο κοιτούν προς διαφορετική κατεύθυνση, ο μεν γιος, ο άντρας τέλος πάντων αν είναι γιος της αισθάνεται κάπως αμήχανα και διακρίνω μια αγωνία στα μάτια του και μια θλίψη (..) μάλλον θα πρόκειται για κάποια συζήτηση που είχαν αυτοί οι δύο, ξεκίνησε όταν θα πήγε το παιδί μέσα στο δωμάτιο να πει κάτι στη μητέρα του με το οποίο εκείνη διαφώνησε, είχε αντίθετη άποψη και του το είπε και (..) μήπως ίσως αυτός είναι θλιμμένος πολύ, μήπως απ' τα μαύρα που φοράει έχει πένθος, μήπως αναπολεί στιγμές από το παρελθόν τη συγκεκριμένη στιγμή και το ίδιο κι η γυναίκα(?) (..) ε λογικά από την ενδυμασία ή φεύγει από το σπίτι ή από κάπου έρχεται, εγώ λέω πως μάλλον έρχεται από κάπου και είπε κάτι στη μητέρα του ή στη γυναίκα αυτή και στεναχωρήθηκαν και δεν ξέρω, ίσως θα βγάλει το το σακάκι του και θα κάτσει στη καρέκλα του στην οποία έχει ακουμπήσει τα χέρια του. Δεν ξέρω, τι άλλο να πω. Αυτά.

7BM. (..) Εδώ πρόκειται μάλλον για για πατέρα και γιο(?) σα να μου μοιάζουν αυτοί στην εικόνα ε. Δε μου φαίνεται να συζητάνε μάλλον μάλλον ε έχουν επικεντρωθεί σε κάτι, μάλλον ακούνε κάτι, ίσως είναι σε κάποιο δωμάτιο και ακούνε μουσική γιατί είναι πολύ σκεπτικοί, αφοσιωμένοι δηλαδή στον εαυτό τους (...) Δε ξέρω (..) Ιστορία πάνω σ' αυτή την εικόνα λίγο δύσκολο να επινοήσω που να έχει μέση και τέλος (..) Δε ξέρω, τι τέλος να δώσω σ' αυτή, πολύ, δεν έχει κάποια συνέχεια, δεν ξέρω, βλέπω δύο πρόσωπα μόνο (? Προσπάθησε να σκεφτείς κάτι) Δε ξέρω, δε μπορώ να σκεφτώ κάτι.

8BM. Εδώ μάλλον πρόκειται για περίοδο πολέμου αν βλέπω καλά, αν είναι αυτό όπλο από το όπλο αυτό εδώ πέρα που έχει, εδώ τώρα, το παιδί αυτό το κουστουμαρισμένο με μπερδεύει λιγάκι. Εδώ πέρα μάλλον πρόκειται για μία, έγινε κάποια μάχη τραυματίστηκαν μερικοί άνθρωποι τους οποίους βλέπουμε έναν εδώ πέρα να προσπαθούνε να μάλλον να του βγάλουνε μια σφαίρα από την κοιλιά (..) αν πρόκειται για χειρουργική επέμβαση λογικά αυτός ο άνθρωπος πρέπει να ζει ακόμα αυτός που είναι ξαπλωμένος, από, βλέποντας την έκφραση του προσώπου του, την έκφραση πόνου, οι άλλοι δύο από πάνω προσπαθούν να του κλείσουν την πληγή κι αυτό το παιδί με μια απάθεια, με ένα βλέμμα απλανές, τι ρόλο μπορεί να παίζει στην ιστορία, μήπως κρατάει το όπλο(?) μπορεί να είναι το παιδί που πυροβόλησε αυτόν

τον άνθρωπο, μάλλον έτσι πρέπει να 'γινε, το παιδί πυροβόλησε τον άνθρωπο ίσως να 'γινε και κατά λάθος και κάποιοι άνθρωποι προσπαθούν να τον σώσουν αλλά στο τέλος, δε ξέρω μάλλον πρέπει να τον σώνουν τελικά γιατί η πληγή δε φαίνεται τόσο μεγάλη Πες κι εσύ τίποτα. (? Εγώ τι να πω; Δική σου είναι η ιστορία.) Αυτά.

9ΒΜ. (...) Εδώ βλέπουμε κάποιους ανθρώπους εργάτες ίσως εργάτες ή πτώματα(?) κι είναι ο ένας πάνω στον άλλο (..) μάλλον πρόκειται για εργάτες που δουλεύουν σε κάποια έργα ίσως εξαναγκαστικά γιατί απ' τις στολές τους ίσως είναι και φυλακισμένοι που τους έχουν να δουλεύουν, βλέποντας και το γρασίδι αυτό κάτω, ξαπλωμένους μάλλον κάνουν διάλειμμα από κάποια εργασία γιατί και σκοτωμένοι δεν πρέπει να 'ναι δε νομίζω έχουν στάση ύπνου, ε μάλλον ξεκινήσαν κάποια δουλειά και κάνουν μεσημεριανό διάλειμμα καμιά ώρα για να ξεκουραστούν, είναι κι ένας με πλάτη. Να δούμε αυτός τι είναι. Αυτός δεν πρέπει να 'ναι ξαπλωμένος, αυτός μάλλον κάτι ίσως ψάχνει, τους κοιτάει (διακοπή) Αυτός μάλλον μάλλον ε είναι αυτός που πάει να τους ξυπνήσει ίσως για να συνεχίσουν τη δουλειά. Αυτό. Μάλλον συνεχίζουν τη δουλειά. (? Τελειώνει η ιστορία σου;) Ναι.

10. (..) Εδώ πρέπει να 'ναι ένα αντρόγυνο(?) λογικά έτσι όπως τους βλέπω αγκαλιασμένους μάλλον ένα ερωτευμένο αντρόγυνο είναι το οποίο είναι αγκαλιασμένο και απολαμβάνει. (..) Ίσως είναι, μήπως είναι κοιμούνται κιόλας και βρίσκονται ξαπλωμένοι σε κάποιο κρεβάτι αγκαλιά και κοιμούνται(?) (..) Δεν ξέρω σ` αυτό τι να πω, τι ιστορία να , ίσως ίσως μετά από μία κουραστική μέρα ξαπλώσανε και κοιμηθήκανε μαζί, ξέρω γω τι άλλο να πω, ε κάτι πέρα από κοιμισμένοι δε νομίζω να 'ναι αν και είναι πολύ ήρεμα τα τα πρόσωπα τους. Αυτά.

11. Τι να ζωγραφίσω εννοείς; (? Όχι να μου περιγράψεις μια ιστορία.) Α γιατί δεν είμαι καλός στις ζωγραφιές. Τι να σου πω μια ιστορία από ένα λευκό χαρτί; Ό,τι θέλω δηλαδή; (?Οτι θ' μάλλον θέλεις.) Μια ιστορία ε, τι ιστορία να πεις στο ξεκάρφωτο. Τι να πεις τώρα. Δεν ξέρω. Δε μου έρχεται. Να πω μια ιστορία από τι; Με θέμα τι; (? Ότι θέλεις εσύ. Είναι ελεύθερο το θέμα) Δεν ξέρω. Τι να πεις. Αυτό είναι ακόμα πιο περίεργο από πριν. (...) Δεν ξέρω τι να πω. Δεν έχω ιδέα. (..) Ξέρω γω. Να πούμε κάτι με θάλασσα που είναι και επίκαιρο; (? Μπορείς να πεις ότι θέλεις) Ε ένα μια παρέα σε μια παραλία νύχτα με αναμμένη φωτιά εε κάνα δυό παιδιά κρατάνε κιθάρες και εε τραγουδούν ε τραγούδια για να διασκεδάσουνε όλοι μαζί, κάποια πεταμένα μπουκάλια γύρω γύρω από μπύρες ίσως ή από κάποιο ποτό και μερικοί είναι και μέσα στη θάλασσα κάνουν νυχτερινό μπάνιο, άλλοι είναι όρθιοι και χορεύουν, άλλοι απομονωμένοι λίγο πιο δω λίγο πιο κει και όλοι μαζί περνάνε μια ωραία βραδιά ε μέχρι που κάποια στιγμή τα ξημερώματα όταν αρχίζει να βγαίνει ο ήλιος σταματάνε και πάνε για ύπνο.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 4 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 8ΒΜ , 5 , 3ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 7
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Σωτήρης
ΗΛΙΚΙΑ: 17 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 ετών
ΥΨΟΣ: 1,78 m
ΒΑΡΟΣ: 70 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 9,5%

1. (...) Αυτό εδώ είναι ένα όργανο μουσικό; (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Κάποιο όργανο μουσικό και το παιδί κάθεται και εεε σκέφτεται και το χει πιάσει μια μελαγχολία. Ε αυτό βλέπει το όργανο και το πιάνει μια μελαγχολι μία μία μελαγχολία. Κάτι σκέφτεται δηλαδή Αυτά. (..) (? και τι γίνεται μετά;) Μετά δε ξέρω. (? Σκέψου λίγο.) (..) (? Τι τέλος θα έδινες στην ιστορία σου;) Ναα να θέλει να γίνει αυτό που επιθυμεί και κάθεται και μελαγχολεί πολύ να να μπορεί να μη μπορεί να παίξει αυτό το όργανο ή να είναι χαλασμένο, να γίνει αυτό που επιθυμεί να πραγματοποιηθεί κάποτε, το συντομότερο. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Εδώ είναι κάποιος αγρότης που ζευγαρίζει το χωράφι του με ένα άλογο και κάθονται δύο γυναίκες η μια βαστά δύο βιβλία κι η άλλη κάθεται κάτω από ένα δέντρο (...) (? Και τι γίνεται;) (..) Η μία σκέφτεται η μία σκέφτεται κάτ κάτι που που την απασχολεί κι ο αγρότης συνεχίζει να ζευγαρίζει το χωράφι του με το άλογο. (? Και στο τέλος;) (..) Στο τέλος (..) δεν ξέρω τι γίνεται. (..) (? Τι τέλος θα έδινες στην ιστορία;) Ε μπορώ να, σου λέω δε βλέπω παραπάνω στην εικόνα. (? Μπορείς να σκεφτείς εσύ όχι απαραίτητα να το δείχνει η εικόνα.) Ε να χουν ένα καλό τέλος.

3ΒΜ. Έχει πολλές εικόνες; (? Όχι δεν είναι πολλές ακόμα.) (...) Σ' αυτό είναι ένα παιδί που κάτι τον απασχολεί και ήθελε να ξεθυμάνει και κλαίει και ο όταν κλαίμε κάτι θέλουμε να να δείξουμε αλλά χωρίς να τους πούμε με κάτι τη στεναχώρια ε αυτό (..) (? Μετά;) (..) Και μετά θα όταν σκεφτεί κάτι και δει ότι είναι πιο καλό από ότι σκέφτεται τώρα και κλαίει μπορεί να το οδηγήσει σε καλό δρόμο (..) (? Και τι τέλος θα έδινες;) (...) Εεε αυτό που γι' αυτό το πράγμα που κλαίει να δει μήπως γίνεται κάτι πιο καλό και εεε να πάψει να κλαίει και να στεναχωριέται. Αυτό.

4. (...) Ε εδώ ένα ζευγάρι και εε η ο άντρας του λέει κάτι η γυναίκα και ο άντρας την απε-χθάνεται, δεν τη θέλει ο άντρας ενώ η γυναίκα τον θέλει (...) (? Και τι γίνεται τελικά;) Εε δεν έχει και κάτι να δεις στην εικόνα (? Εννοείς να δεις μέσα στην εικόνα;) Ε ναι πιο παρακάτω να πεις, βλέπεις μόνο μια εικόνα και (γελάει) (? Ναι εσύ φτιάχνεις την ιστορία τι τέλος θα ήθελες να δώσεις;) Εε δεν ξέρω Άμα δεν έχει κάτι όταν διαβάζεις ένα βιβλίο βλέπεις τι λέει το βιβλίο και βγάζεις κάποια συμπεράσματα, εδώ βλέπεις μόνο μια εικόνα. (? Ναι το καταλαβαίνω αυτό. Απλά μπορείς να φτιάξεις μια δική σου ιστορία και να δώσεις ένα δικό σου τέλος) Ή κάτι μπορεί να του έκανε η γυναίκα του του α άντρα και να μη θέλει ο άντρας να την ξαναδεί ούτε να την ξαναμιλήσει, μπορεί να το ε να το δέχεται ως κακό ο άντρας ενώ η γυναίκα να το δέχεται ως καλό. Αυτό.

5. (διακοπή) (προσωπικές ερωτήσεις) (? Θέλεις να μου πεις γι' αυτήν την εικόνα;) Τι να πω δεν ξέρω.(...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ε μία κοπέλα και κάτι αντικείμενα

(διακοπή) Είναι μία κοπέλα που ανοίγει την πόρτα και βλέπει κάποια αντικείμενα τώρα δικά της, ξένα και τα βλέπει έτσι με περιέργεια να δει τι είναι (..) (? Και τι γίνεται;) Τίποτα δε βλέπω να πηγαίνει παρακάτω (? Τι γίνεται τελικά στην ιστορία;) Ε αυτό που μήπως λείπει πολλά χρόνια στο κάπου και έχει αφήσει κάτι στο σπίτι της ε και βλέπει ότι τα πράγματα που είχε ή ή τα πράγματα που είχε δεν τα θυμάται ή έγινε κάποια αλλαγή σ' αυτό το μέρος. Ε αυτά.

6ΒΜ. Έχει κι άλλες εικόνες; (? Ναι έχει λίγες ακόμα.) Ε δεν θέλω άλλη. (?Έχουμε λίγες εικόνες ακόμα.) Ε δεν θέλω άλλη. Δεν δείχνουνε κάτι να πεις ότι κάτι να διαβάσεις να σκεφτείς. (? Προσπάθησε λίγο γι' αυτήν την εικόνα.) Εντάξει. (...) Εδώ είναι μάνα και γιος μήπως είναι; (? Ναι) και σκέφτονται κάποια πράγματα τώρα καλά άσχημα (...) Δεν δείχνει κάτι να πεις ότι να διαβάσεις να, άλλη φορά να τις κάνετε πιο (? Μπορείς να φτιάξεις μία ιστορία με αφορμή την εικόνα.) (..) Να σας πω κάτι αυτό που σκέφτονται είναι πιο κάτι που τους μελαγχολεί και σκέφτονται να δούνε τι συμπ τι συμπέρασμα θα βγάλουνε άμα καλό ή άσχημο. Αυτό. Όχι άλλη.

7ΒΜ. Τι να πω; (..) Δείχνει δύο άντρες που δεν ξέρω τι κάνουν (..) (? Τι γίνεται;) Οι δύο άντρες μιλάνε σαν άντρες για κάτι (..) Λένε για κάποιο θέμα και συζητάνε συζητάνε (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Μετά τη συζήτηση που κάνανε τέλειωσε η συζήτηση και τέλειωσε. Δεν ξέρω δεν δείχνει η εικόνα κάτι. (? Εσύ πως θα συνέχιζες την ιστορία;) (..) Συζητάνε δεν ξέρω.

8ΒΜ. (..) Εδώ είναι δεν ξέρω μια εγχείριση; (..) Οι γιατροί κάνουν μια εγχείριση και απέξω είναι οι συγγενείς που οι συγγενείς θέλουν να μάθουν τι γίνεται (..) (? Και τι γίνεται;) Γίνεται η εγχείριση. οι συγγενείς περιμένουν (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ε ο άρρωστος βγαίνει και γίνεται καλά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (..) Εδώ είναι κάτι άντρες ξαπλωμένοι (...) δεν κάνουν τίποτα βαριούνται και έχουν ξαπλώσει (..) (? Και τι γίνεται;) Είναι τεμπέληδες και βαριούνται και δεν δουλεύουν είναι τεμπέληδες.(..) Έχουμε και άλλες; (? Έχουμε άλλες δύο;) Άντε να τελειώνουμε. (? Θέλεις να πεις κάτι άλλο για αυτήν;) Όχι.

10. (..) Εδώ είναι δύο άνθρωποι τώρα δεν ξέρω τι κάνουν (...) είναι δύο άντρες ή γυναίκες; (..) (?Και τι γίνεται;) Είναι δύο άνθρωποι και λένε κάτι στο αυτί του άλλου. (..) (? Κα πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Λένε μυστικά.

11. (...) Θέλω να ξαναπάω στο χωριό μου γιατί δεν μπορώ όταν έρχομαι εδώ να πάω να δουλεύω στα χωράφια στις ελιές άντε να τελειώσουμε δεν θέλω άλλο.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 και 2.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) Όλες.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 8
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Γιώργος
ΗΛΙΚΙΑ: 16 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 ετών
ΥΨΟΣ: 1,75 m
ΒΑΡΟΣ: 68 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,6%

1. (...)Σαν τι περίπου; (? Δεν υπάρχει σωστό και λάθος. Μπορείς να πεις ότι θέλεις εσύ) Ας πούμε τι βλέπω; (? Ναι μπορείς να ξεκινήσεις από κει και να φτιάξεις μια ιστορία.) (...) Δεν, συγνώμη αλλά δεν δεν μπορώ αυτό. Εεε (? Περιέγραψε τι βλέπεις στην εικόνα.) (..) Βλέπω ένα παιδί τι είναι αυτό τώρα εδώ μπροστά; Κοιτάει ένα βιολί και οραματίζεται το μέλλον. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ξέρω γω το παίρνει ο ύπνος. (γελάει) Σκέφτεται πως θέλει να μάθει να παίζει βιολί (..)Ε αυτό. (..) (? Και τι τέλος θα έδινες σ΄ αυτήν την ιστορία;) Κάνει μαθήματα για να μάθει βιολί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Ε εδώ πέρα είναι μια γυναίκα κρατάει κάτι βιβλία και εμμ από πίσω φαίνεται ένας άντρας που εργάζεται στο χωράφι, οπότε πρέπει να ναι παλιά εποχή αλλά η γυναίκα ασχολείται με τα γράμματα οπότε δεν είναι κλεισμένη όλη μέρα μέσα στο σπίτι όπως ήταν παλιά και μια άλλη ξεκουράζεται εε (...) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Εεε τελειώνει τη δουλειά του κι ο άντρας και πάνε σπίτι. Αυτό.

3ΒΜ. (..) Εδώ είναι ένας άνθρωπος που κλαίει, που στενοχωριέται (...) (? Και τι γίνεται;) (...) εε και προσπαθεί έτσι να βρει μια λύση στα προβλήματα του. Αυτό. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Ε κάτι άσχημο είχε αποφασίσει να κάνει ο άντρας και εε η γυναίκα πάει να τον αποτρέψει. (...) (? Και στο τέλος τι γίνεται;) Εε δεν τα καταφέρνει. (? Και τελειώνει η ιστορία σου;) Ναι.

5. (...) Εε μια γυναίκα φαίνεται τρομαγμένη ε οπότε ίσως κάτι να συμβαίνει στο σπίτι, να άκουσε κάποιο παράξενο θόρυβο (..) (? Και;) Αλλά τελικά διαπιστώνει ότι δεν ήτανε τίποτα. (..) και όπως έκλεισε. (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ε δεν έχει γίνει τίποτα.(? και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (...) Εε εδώ η γυναίκα πρέπει να είναι η μητέρα του άντρα γιατί είναι μεγάλη σε ηλικία και εε ο άντρας κάθεται κάπως σκεπτικός εε είναι ο, η μητέρα του μάλλον κοιτάει έξω στο παράθυρο ε και ίσως έχει να πάρει ο άντρας κάποια σημαντική απόφαση ή να φεύγει απ' το σπίτι του (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (..) Ε φεύγει.
7ΒΜ. (...) Εδώ είναι δύο άντρες ο ένας πρέπει να είναι ο πατέρας του άλλου ε και φαίνεται κάπως περήφανος για το γιο του ε γιατί μάλλον θα του 'πε κάποιο κατόρθωμα του ήη επειδή (..) εε γι' αυτό. (? Τι τέλος θα έδινες εσύ;) Εε είναι κι οι δύο ικανοποιημένοι. Δεν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (...) Ε εδώ μια γυναίκα σκέφτεται μάλλον για έναν άνθρωπο ίσως κοντινό της που έχει κάποιο πρόβλημα και του κάνουν εγχείριση(?) τον σφάζουν ξέρω γω (..) (?

Και τελικά τι γίνεται;) Εε αλλά τελικά γίνεται καλά και χαίρεται το άτομο.(..) (? Αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

9ΒΜ. (...) Ε εδώ πολλοί άντρες (..) κοιμόνται ή τους έχουν σκοτώσει; (? Εσύ τι λες;) Ε μάλλον κοιμόνται μάλλον (..) και μετά ξυπνάνε. (? Και τι τέλος θα έδινες στην ιστορία;) Αυτό ότι ξυπνάνε.

10. (...) Τι είναι αυτοί οι δύο; Ε είναι δύο άνθρωποι που αγκαλιάζονται (..) εε και είναι αγαπημένοι μεταξύ τους. Αυτά. (..) (? Και τι τέλος θα έδινες σ' αυτήν την ιστορία;) Εεε ότι μένουν αγαπημένοι.

11. Αααα βλέπω την αγελάδα στο λιβάδι. Τι ιστορία; Από το άσπρο χαρτί; (? Όχι. Μπορείς να πεις ότι θέλεις εσύ. Να φτιάξεις μια δική σου ιστορία.) Δεν έχω δημιουργική σκέψη. (...) Εεε δεν ξέρω. (? Σκέψου λίγο.) (..) Με τι θέμα; (? Ότι θέμα θέλεις εσυ μπορείς να επιλέξεις) (...) Δεν μπορώ δε μου 'ρχεται τίποτα. (? Σίγουρα μπορείς να σκεφτείς κάτι.) (...) Δε μου έρχεται τίποτα.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 11 και 10 .
(? Ποιες εικόνες δε σου άρεσαν καθόλου;) 5 και 3ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 9
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Αναστάσιος-Ελευθέριος
ΗΛΙΚΙΑ: 11 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 1 έτος
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 ετών
ΥΨΟΣ: 1,43 m
ΒΑΡΟΣ: 36,5 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,2%

1. Ε εδώ πέρα είναι ένα παιδί που έχει ένα μουσικό όργανο και το οποίο το, θέλει να μάθει μουσική (...) (? Και τι γίνεται;) (..) Το παιδί αυτό το κακό είναι ότι (..) είναι λίγο ανήσυχο γιατί δεν ξέρει αν είναι εύκολο (..) και εεεε και κοιτάει την εικόνα (...) (? Και τελικά τι γίνεται;) (...) (? Τι τέλος θα έδινες εσύ σ' αυτήν την ιστορία;) Ότι τελικά το παιδί θα καταφέρει να μάθει μουσική άνετα. (? και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ε ναι.

2. Εδώ πέρα είναι ένα κορίτσι που (..) είναι σε ένα χωριό απ' ότι φαίνεται που εε έχει καλλιέργειες, αγρό μεγάλον και δε θέλει να δουλέψει σαν αγρότης και πηγαίνει στο σχολείο για να μορφωθεί ε και πιστεύω ότι (..) θα 'ναι καλά μαζί του γενικά (...) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια όπως προχωράει η ιστορία;) (..) Θα περάσει στο πανεπιστήμιο ε και θα βρει δουλειά. (..) (? Και αυτό είναι το τέλος που δίνεις στην ιστορία;) Ε ναι. (? Θέλεις να πεις κάτι άλλο;) Όχι.

3BM. Εδώ πέρα φαίνεται ότι είναι ένας άνθρωπος τραυματισμένος (..) και στέκεται πάνω από ένα παγκάκι και εε (..) εγώ πιστεύω ότι θα μπορέσει να σωθεί αλλά πρέπει να τον βρει κάποιος και να τον πάει στο νοσοκομείο. (..) (? Και τι τέλος θα έδινες εσύ στην ιστορία;) Τελικά θα καταφέρει να επιζήσει (..) και να προσέχει περισσότερο (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

4. Εδώ πέρα είναι ένας άντρας και μία γυναίκα που (...) πιστεύω εγώ δηλαδή ότι στο τέλος να πω έτσι ότι θα παντρευτούνε (..) (? Και μετά;) Ότι θα ζήσουνε καλά (..) (? Και αυτό είναι το τέλος που δίνεις;) Ναι θα ζήσουνε αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα.

5. (..) Εδώ μία γυναίκα που ανοίγει μία πόρτα και εεε κοιτάζει έκπληκτη ένα δωμάτιο (..) που έχει πολλά βιβλία, έχει μια λάμπα, λουλούδια (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Ε τώρα αυτό δε μπορω να το φανταστώ (..) (? Τι τέλος θα έδινες σ' αυτήν την ιστορία;) (..) Ότι θα πήγαινε μέσα και θα έπαιρνε ένα βιβλίο να διαβάσει. (? Αυτό είναι το τέλος;) Ναι.

6BM. Εδώ πέρα μακάρι να ήξερα, εδώ πέρα καροτσάκι είναι αυτό εδώ ή καρέκλα; (? Εσύ τι νομίζεις;) καρέκλα, εδώ πέρα είναι εε μία γριά κυρία κι ένας άντρας που ο άντρας κρατάει μια καρέκλα και η γριά κυρία κοιτάει έξω από το παράθυρο (..) και το τέλος δε μπορώ να το φανταστώ έτσι όπως είναι η εικόνα (..) (? Εσύ φτιάχνεις την ιστορία. Τι θα ήθελες; Τι τέλος θα έδινες στην ιστορία;) Ε εγώ θα έλεγα ότι η γριά κυρία θα κάθιζε μετά πάνω στην καρέκλα που κρατάει ο άντρας (..) και ο άντρας έφυγε. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Τώρα εδώ είναι ένας γέρος και ένας άντρας και πιστεύω εγώ ότι ο γέρος είναι ο πατέρας του άντρα και οτι (..) ο άντρας στο τέλος θα αποχαιρετήσει τον πατέρα του επειδή έχει να κάνει ένα ταξίδι και θα φύγει.(? και τελειώνει εκεί η ιστορία σου;) Ναι.

8ΒΜ. (...) Εδώ φαίνεται ότι είναι ένα παιδί που κρατάει ένα όπλο και από πίσω φαίνεται ότι κάποιοι ανοίγουν το στομάχι κάποιου ανθρώπου για να βγάλουν κάτι μάλλον που τον έχει χτυπήσει (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Ε στο τέλος αυτό που είχε χτυπήσει τον άνθρωπο θα το βγάλουν και θα ζήσει ο άνθρωπος τελικά, θα καταφέρει να επιβιώσει (..) (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

9ΒΜ. (...) Εδώ πέρα φαίνεται ότι κάποιοι στρατιώτες φαίνεται ότι τώρα είναι σε κάποια σχολή θα έκαναν (..) προπόνηση να το πω έτσι εξάσκηση και τώρα θα ξεκουράζονται. (..) (? Και τελικά τι θα γίνει;) Ε και τελικά μετά από χρόνια θα τα καταφέρουν να περάσουν (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

10. (..) Δεν την κατάλαβα αυτήν την εικόνα. (? Τι δεν καταλαβαίνεις;) Δεν την κατάλαβα έτσι όπως φαίνεται, δεν την κατάλαβα. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Δύο ανθρώπους. (..) Δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι για αυτήν την εικόνα, δε μπορώ. (? Προσπάθησε να σκεφτείς .) Δε μπορώ να σκεφτώ κάτι.

11. Εεε (..) ένα παιδί κι ένα σκυλί εεε είχανε γίνει φίλοι επειδή το σκυλί από μικρό το είχε βρει τραυματισμένο το παιδί και το είχε δείξει στον πατέρα του το πήγανε εε στο γιατρό και εε (..) το κάνανε καλά και κάποια μέρα το σκυλί χάθηκε, το παιδί στεναχωρέθηκε πολύ δεν ήξεραν ποια ήταν η αιτία που χάθηκε ώσπου κάποια μέρα το βρήκανε εε μέσα σε ένα στάβλο, ήταν σε χωριό, το βρήκαν μέσα σε ένα στάβλο να βρίσκεται μαζί με την οικογένεια του. Κι έτσι το παιδί αποφάσισε να το αφήσει ελεύθερο για να είναι μαζί με την οικογένεια του. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) όλες
(? Ποιες δεν σου άρεσαν καθόλου;) Όλες μου άρεσαν.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 10
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Ηλίας
ΗΛΙΚΙΑ: 14 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,72 m
ΒΑΡΟΣ: 50 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,1%

1. Δηλαδή πρέπει να αρχίσουμε απ' αυτό; (? Ναι. Μπορείς να περιγράψεις μια ιστορία με αφορμή την εικόνα, μπορείς να πεις ότι σου έρχεται στο μυαλό.) Ααα λοιπόν ένα παιδί (..) εε κάποιος δώρισε ένα βιολί σε ένα παιδί αλλά αυτό δεν ήξερε να να παίζει ας πούμε και εε προβληματισμένο κοίταζε ξέρω γω εκεί για να δει τι μπορεί να κάνει. Εεε πάει για μαθήματα, καταφέρνει να μάθει και ε τελικά παίζει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Αυτή κρατάει βιβλία; Ποιος ξέρει; Ε αυτή η κοπέλα παρακολουθεί την οικογένεια της να οργώνει ξέρω γω τα χωράφια αλλά αυτή δε θέλει να ακολουθήσει αυτή την κατεύθυνση στη ζωή της και θέλει να σπουδάσει ξέρω γω και τελικά πάει στο πανεπιστήμιο και τα καταφέρνει. (? Και τι τέλος θα έχει αυτή η ιστορία;) Το τέλος είναι να σπουδάσει τελικά ας πούμε και να κάνει τα πράγματα που είχε στο μυαλό της. (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

3ΒΜ. (...) Μμμ. Αυτός μμμ Αυτός πρέπει να έχει δολοφονήσει κάποιον και μετά πήγε και αυτοκτόνησε επειδή ήταν απελπισμένος. (..) Ξέρω γω τι άλλο αυτός (..) Τέλειωσε. (? Τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

4. (...) Πιστεύω ότι τον έχει πρήξει αυτόν να της αγοράσει κάτι αλλά αυτός δεν της το αγοράζει. (..) και τελείωσε. (? Και τι γίνεται μετά;) Και τελικά από το πολύ μπούρου μπούρου πάει και της το αγοράζει. (...) (? Και τελικά τι γίνεται;) Είναι όλοι ευτυχισμένοι ξέρω γω.(? και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

5. (...) Αυτή εδώ μπαίνει μέσα στο σπίτι και βλέπει έτσι ότι είναι αναστατωμένα ξέρω γω τα πράγματα και εε καταλαβαίνει ότι κάποιος μπήκε και τη λήστεψε (..) και τελικά παίρνει την αστυνομία και καταφέρνουν να πιάσουν τον κλέφτη (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Εε αυτόν τον τιμωρούν ξέρω γω , τον βάζουν φυλακή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Αυτό είναι εύκολο ααμμμ (..) αυτή εδώ αυτή είναι η μάνα του και ε πέθανε ο πατέρας του και εεε πενθούν εκεί και δε μπορούν να το πιστέψουνε (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Αυτό εντάξει και τελικά το ξεπερνάνε ξέρω γω μετά από καιρό ε και συνεχίζουν τη ζωή τους. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. (...) Αυτοί εδώ είναι, κάνουν μια συζήτηση αλλά αυτός εδώ με τα μαύρα μαλλιά δε θέλει του προτείνει μάλλον κάτι ο άλλος και δε θέλει να το κάνει αυτός και είναι προβληματισμένος (..) αλλά και τελικά φεύγει ο άλλος, δε δέχεται (...) (? Και τι

γίνεται στο τέλος;) Ψάχνει για άλλη ξέρω γω δουλειά μάλλον. (? Τελειώνει έτσι η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (...) Ε εδώ πρέπει να γίνεται πόλεμος (..) και να τον έχουν πιάσει αυτόν εκεί και να τον έχουν βάλει να του κάνουν πειράματα (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε μετά συνεχίζεται αυτό το πράγμα, κάποια στιγμή όμως τελειώνει ο πόλεμος ξέρω γω ε και τιμωρούνται όλοι αυτοί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (...) Αυτοί εδώ πρέπει να έχουν πάει κάποιο ταξίδι, να είναι μαζί έτσι (..) παρέα και εε τους ξυπνάει ένας αυτός εκεί για να συνεχίσουν το δρόμο τους (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Και κάποια στιγμή φτάνουν στον προορισμό τους και τα καταφέρνουν ξέρω γω. (..) (? Και τι τέλος θα έδινες;) Ότι πέτυχαν το σκοπό τους, αυτό.

10. (...) Αυτός εδώ πρέπει να είναι ο πατέρας κι ο γιος ξέρω γω και να τον αποχαιρετάει επειδή φεύγει κάποιο ταξίδι αλλά το τέλος είναι ότι κάποια μέρα ξαναγυρίζει ο γιος και ξανασμίγουνε. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος ;) Αυτό είναι το τέλος.

11. (...) Λοιπόν, μία μέρα κάποτε πιο παλιά γεννήθηκαν είκοσι δύο παιδιά και όταν μεγάλωσαν έγιναν ποδοσφαιριστές όλοι σε διαφορετικές ομάδες και συναντήθηκαν στις μέρες μας στην εθνική μας ομάδα, έπαιξαν προημιτελικό με τη Γαλλία νίκησαν και προκρίθηκαν στον ημιτελικό. Αυτό το τελευταίο ήταν ευχή βασικά.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 9ΒΜ .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 8ΒΜ , 3ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 11
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Γιώργος
ΗΛΙΚΙΑ: 14 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 ετών
ΥΨΟΣ: 1,66 m
ΒΑΡΟΣ: 57 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,4%

1. Να πω τι γίνεται; Τι δείχνει και τέτοια; (? Ναι.) Είναι ένα παιδί που κοιτάζει ένα βιολί και το σκέφτεται πάνω σ' αυτό και πιθανότατα ε δεν ξέρει να παίζει και θέλει να μάθει εεε ε αυτό μπορώ να δω μπορώ να δω από δω πέρα. (..) (? και τι τέλος έχει η ιστορία;) Τι τέλος; Φανταστικό δικό μου; (? Ναι ότι θέλεις εσύ.) Στο τέλος μπορεί να γίνει μεγάλος ε βιολίστας και να να πάρει να πάρει δόξα. (..) (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

2. Εδώ πέρα είναι κάποιοι αγρότες που ασχολούνται με τη γη αλλά μία γυναίκα εδώ πέρα εεε (..) κάτι την ενοχλεί κάτι θέλει εε μάλλον πηγαίνει σχολείο πιο πέρα ένας άνθρωπος εεε ασχολείται με τη γη μ' ένα άλογο και μια άλλη γυναίκα τον βλέπει. (..) Στο τέλος ε (..) δεν μπορώ να καταλάβω έτσι όπως φαίνεται. (? Εσύ τι τέλος θα έδινες στην ιστορία; Εσύ φτιάχνεις την ιστορία.) Θα έδινα ότι ο αγρότης έζησε μια ωραία ζωή που ασχολιόταν με τη γη και εε ότι η γυναίκα από δω έγινε καθηγήτρια και η γυναίκα που τον κοιτάει ήταν η γυναίκα του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. (..) Ε εδώ αυτό το παιδί έχει κάποιο πρόβλημα, είναι χτυπημένο, έχει κάποια αρρώστια ή βρίσκεται σε πόλεμο εε έχει έχει χάσει κάποιους συγγενείς, έχει χάσει κάτι πολύτιμο κι είναι στενοχωρημένο στο τέλος όμως αυτό το παιδί ε θα (..) ζήσει μια ωραία ζωή ε θα (..) θα παντρευτεί θα κάνει παιδιά και θα ζήσει ευτυχισμένο.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Έχουμε πολλές ακόμα; Πρέπει να τις πω όλες; (? Είναι λίγες ακόμα.) Εδώ πέρα ένας άντρας είναι παντρεμένος μ' αυτή τη γυναίκα αλλά θέλει να χωρίσει ε η γυναίκα στεναχωριέται εεε ο άντρας εεε παθαίνει κάτι και πεθαίνει και μετά στο τέλος η γυναίκα μένει μόνη της με τα παιδιά της. (..) (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Εδώ πέρα είναι μια γυναίκα ε παντρεμένη με παιδιά αλλά ξαφνικά βλέπει να λιποθυμάει ένα παιδί της και εε φοβάται και στο τέλος εε το παιδί της έγινε καλά και όλοι ζήσανε ευτυχισμένοι. (..) (? Και η ιστορία;) Μμ.

6ΒΜ. Εδώ πέρα ε μία μητέρα αποχωρίζεται το παιδί της γιατί κάτι συμβαίνει πόλεμος, κάτι τέτοιο και φεύγει το παιδί της εε του (..) του δίνει διάφορα πράγματα ε και το παιδί της φεύγει όμως μόλις τελείωσε ο πόλεμος ε γύρισε σπίτι το παιδί της αλλά βρήκε τη μητέρα του σκοτωμένη και τέλος τελείωσε εε (..) ε ε με κακό τέλος αυτή η ιστορία και ήταν λυπημένος (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. (...) Εδώ πέρα ένας παππούς συμβουλεύει τον μεγάλο του εγγονό ή γιο εε και του λέει (...) ότι ε ότι δεν πρέπει να φτιαχτούν εε διάφορα εργοστάσια εκείνη την

παλιά εποχή γιατί θα γίνει κακό μεγάλο λόγω της του διοξειδίου του άνθρακα και εε ότι εμ πρέπει να είναι επιφυλακτικός αλλά ο μεγάλος γιος δεν τον άκουσε ε και (..) πήγε και δούλεψε εκεί πέρα αλλά μετά από πολύ καιρό κάποια, έβγαζε πολλά λεφτά αλλά πεθάναν πολλοί άνθρωποι από αρρώστιες τέλος ο μεγάλος γιος κατάλαβε τα λόγια του πατέρα του και εε έτσι τελειώνει η ιστορία.

8ΒΜ. (..) Δεν καταλαβαίνω αυτήν την εικόνα δεν καταλαβαίνω τι δείχνει, ένα παιδί ε κι από πίσω; (..)] Ένα παιδί ζούσε σε μια κακιά οικογένεια που το βασάνιζαν και εε ήτανε πολύ λυπημένο αυτό το παιδί αλλά αργότερα όταν μεγάλωσε έφυγε από κει που το βασάνιζε οι γονείς του και έζησε μια ωραία ζωή ευτυχισμένο.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (..) Εδώ πέρα κάποιοι άνθρωποι έχουνε (..) είναι πολύ φτωχοί και δεν έχουνε που να κοιμηθούνε και τι να και που να σταθούνε και κοιμούνται πάνω στα χόρτα , στα σκουπίδια ο ένας πάνω στον άλλον ε αλλά στο τέλος κάποιος βρίσκεται και μαζεύει μερικούς και τους φροντίζει και τους κάνει κανονικούς ανθρώπους. (..) (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

10. Έχουμε πολλές ακόμα; (? Έχουμε δύο ακόμα.) Λοιπόν εδώ πέρα βλέπω δύο αγαπημένα άτομα που εε είχανε χαθεί από ένα γεγονός που είχε γίνει εε και ανταμώνουνε ξανά φαίνεται ότι υπέφεραν κι οι δύο που λείπανε και στο τέλος ζήσανε χαρούμενοι μαζί. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Ότι θέλω εγώ; (? Ναι.) (..) Ήταν μια οικογένεια ζούσε μακριά από την την πόλη σε ένα χωριό ζούσε μαζί με εε όλους τους συγγενείς, θείους, τα πάντα, ένα παιδί του άρεσε πολύ να παίζει με ε τα ζώα που είχανε εκεί πέρα, να ιππεύει άλογο να (..) να να τρέχει εε επίσης ε του άρεσε να βλέπει τ' άστρα, του άρεσε να να κάνει δουλειές, ο πατέρας του κι η μητέρα του ήταν πολύ καλοί εε τον βοηθούσαν σ' όλα τα πράγματα, μάθαινε πολλά από τον παππού του και από τη γιαγιά του, ο θείος ήτανε καλός εε και στο τέλος το παιδί μεγάλωσε και έζησε ευτυχισμένο με την οικογένεια του στη φάρμα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 7ΒΜ , 10 , 2 και 1 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 8ΒΜ , 9ΒΜ , 4 και 3ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 12
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Γιώργος
ΗΛΙΚΙΑ: 12 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 ετών
ΥΨΟΣ: 1,45 m
ΒΑΡΟΣ: 50 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,3%

1. Τι ιστορία να πω; Δεν μου θυμίζει κάτι. Αν ήταν ένα ποδήλατο. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βλέπω ένα αγόρι που κάθεται με κλειστά μάτια και βλέπει ένα βιολί (..) (? Τι γίνεται μετά;) ξέρω γω (...) φαίνεται λυπημένο το παιδί. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Όταν το παιδί μεγαλώσει θα γίνει μεγάλος μουσικός.(..) (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

2. Αα (...) Δεν μου θυμίζει τίποτα. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βλέπω έναν άντρα που κρατάει ένα άλογο και το πάει μπροστά σε κάτι σπίτια ένα κορίτσι κρατάει δύο βιβλία και ένα άλλο που κάθεται μπροστά σε ένα δέντρο, αυτή που κάθεται μπροστά στο δέντρο λέει στο κορίτσι να διαβάζει τα βιβλία, το κορίτσι πέρασε με άριστα την τάξη και έγινε δικηγόρος. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Τι είναι αυτό; (...) Το μόνο που μπορώ να ξεχωρίσω είναι αυτό το χέρι. (...) Το βρήκα. Είναι ένας άνθρωπος εδώ και πρέπει να σκόνταψε και να πέφτει γιατί δεν βλέπω κάποιον άλλον. (..) (? Τι γίνεται μετά;) Να σκεφτώ. (...) Μετά στο τέλος αυτός ο άνθρωπος πήγε και βρήκε μια δουλειά και περνάει τη ζωή του. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα, η γυναίκα κρατάει τον άντρα από το σακάκι προφανώς έχουν τσακωθεί ναι έχουν τσακωθεί ο άντρας γυρίζει μετανιωμένος. (..) (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εδώ βλέπω μία γυναίκα έχει ανοίξει μία πόρτα και βλέπει σε ένα δωμάτιο και βλέπει το βάζο που της το έχει δώσει η γιαγιά της ήτανε σε ένα τραπέζι και δεν το είχε βάλει αυτή (..) Στο τέλος ανακάλυψε ποιος το έβαλε και ζήτησε συγνώμη από τη γιαγιά της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Ένας άντρας κάθεται δίπλα σε μία γιαγιά που κρατάει ένα σεντόνι στα χέρια της ο άντρας βγάζει το καπέλο του και το κρατάει στα χέρια του. (...) Ωραία βρήκα τέλος ο άντρας είπε στη γιαγιά του ότι έσκισε ένα σεντόνι και μπήκε μέσα με σκυμμένο το κεφάλι. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Αυτό.
7ΒΜ. Βλέπουμε ένα αγόρι δίπλα με τον πατέρα του και κοιτάζουν κάτι όχι βέβαια κοιτάζουν κάτι που το έχουν φτιάξει με ξύλο (..) και κάποιος το έχει σπάσει.(..) (? Κι αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

8ΒΜ. Αα βλέπουμε ένα αγόρι έχει γυρισμένη την πλάτη και το κεφάλι του για να μην δει δύο ανθρώπους που κάνουν εγχείριση στον πατέρα του, του κάνουν εγχείριση γιατί του έριξαν μια σφαίρα στην κοιλιά και κάνουν εγχείριση για να βγάλουν τη σφαίρα. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Του βγάζουν τη σφαίρα. Αυτό.

9ΒΜ. Εδώ βλέπουμε πολλούς ανθρώπους που φοράνε καπέλα, έναν άνθρωπο τον έχουν σηκώσει και τον μετακινούν (..) Έχει θλιμμένο πρόσωπο γιατί δεν του αρέσει να τον μεταφέρουν άλλοι (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Τίποτα απλά δεν του αρέσει να τον μεταφέρουν.

10. (...) Εδώ βλέπουμε έναν άνθρωπο που πάει να χαϊδέψει πάει να χαϊδέψει μία κορνίζα που έχει τη φωτογραφία της γιαγιάς του είναι θλιμμένος γιατί δεν πρόλαβε προτού γεννηθεί πέθανε και δεν πρόλαβε να τη γνωρίσει.(..) (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (..) Ήμασταν το Πάσχα στο χωριό είχανε έρθει τα παιδιά από την Αθήνα και είχαμε περάσει πολύ ωραία, παίξαμε πολύ και ήταν όλα ωραία και κάναμε πολλά πράγματα και τώρα το καλοκαίρι θα έρθουν πάλι και θα περάσουμε καλά. Αυτά.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 6ΒΜ και 8ΒΜ .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3ΒΜ , 5 , 9ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 13
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Ιωάννης
ΗΛΙΚΙΑ: 18 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 ετών
ΥΨΟΣ: 1,77 m
ΒΑΡΟΣ: 63 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,3%

1. Είναι ένα παιδί που πιστεύω ότι θα ήθελε να γίνει μουσικός αλλά από το πρόσωπο του καταλαβαίνω ότι ίσως δεν είναι καλός στις ικανότητες του, δεν έχει την ικανότητα να γίνει ή οι γονείς του δεν τ' αφήνουν κι αυτή είναι η ιστορία (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Πιστεύω ότι θα μπορέσει να ακολουθήσει το όνειρο του θα πρέπει μάλλον να προσπαθήσει να τ' ακολουθήσει αν θέλει πραγματικά να γίνει (..) και αν είναι καλός θα καταφέρει θα πετύχει στο στο στη μουσική που θέλει (..) (? Και το τέλος της ιστορίας ποιο θα είναι;) Θα δώσει ένα κοντσέρτο τι να πω. (..) (?και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Εδώ βλέπω κάτι αγρότες οι οποίοι προσπαθούν να δουλέψουν για να καταφέρουν να ζήσουν να βγάλουν χρήματα για να ζήσουν, βλέπω και μια μαθήτρια που κρατάει βιβλία που πιστεύω ότι αν και η επιλογή της τάξης της είναι δηλαδή να γίνει ο πατέρας της θέλει να γίνει αγρότισσα, αυτή θέλει να σπουδάσει (..) και να καταφέρει να κάνει κάτι στη ζωή της το το όνειρο που επιθυμεί να το εκπληρώσει, αυτά. (..) (? Και τελικά τι θα γίνει;) Πιστεύω να το εκπληρώσει (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. (διακοπή)Φαίνεται ένα άτομο να κλαίει πρέπει να είναι δυστυχισμένος ε για κάποιο λόγο για τη ζωή του ίσως δεν ξέρω ή να μην πέτυχε επαγγελματικά μπορεί (..) είναι απαρηγόρητος (..) δεν μπορώ να προβλέψω κάνα τέλος (..) (? Τι τέλος θα έδινες εσύ;) Εγώ προσωπικά; (? Ναι) Ίσως θα έβρισκε καμιά δουλειά για να συνεχίσει αυτό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εδώ βλέπουμε ένα ζευγάρι ο άντρας φαίνεται να είναι θυμωμένος με τη γυναίκα του για κάτι, να την αποφεύγει ε και η γυναίκα θέλει να του εξηγήσει και να λύσει την παρεξήγηση τίποτα τέτοιο (..) αλλά για το τέλος πιστεύω ότι είναι διχογνωμία γιατί αν γίνει κάτι σοβαρό δεν θα πιστεύω πιστεύω ότι θα χωρίσουνε δηλαδή αν είναι τίποτα καμιά παρεξήγηση όπως είπα πιο πριν θα λυθούν όλα και θα συνεχισουν (..) (? Και αυτό είναι το τέλος;) Ναι λίγο σύντομο (? Θα ήθελες να προσθέσεις κάτι άλλο;) Όχι.

5. Μάλιστα η γυναίκα αυτή φαίνεται σα να ψάχνει κάτι τι να πω; (..) Περιμένει ίσως κάποιον αν θα έρθει ή φεύγει μάλλον γιατί απ' ότι βλέπω είναι από την εξωτερική πλευρά του σπιτιού, εγκαταλείπει το σπίτι μάλλον (..) Όσον αφορά για το τέλος τώρα το τέλος θα είναι να φύγει από το σπίτι αν έχει γίνει κάτι σοβαρό αυτό. (..) (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Οικογενειακή συγκέντρωση μου κάνει μητέρα με γιου, μία απλή επίσκεψη στη μητέρα του κάνει ε αυτό τελειώνει η επίσκεψη και θα φύγει εντάξει τέλος. (..) (? Και

τελικά τι θα γίνει;) Απλώς θα φύγει απ' το σπίτι μία επίσκεψη είναι. (? Τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Δύο τύποι που διαφωνούν για πολιτικά, αθλητικά δε μπορώ να καταλάβω δεν μου λένε (γελάει) (..) απλώς κάνουν μια συζήτηση σε έντονους τόνους και ε στο τέλος θα ηρεμήσουνε τα πράγματα, δε θα υπάρξει τίποτα καμιά διαφωνία μετά στο να σταματήσουνε να μιλάνε θα είναι φίλοι αυτά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. Εε εδώ ίσως ένα παιδί σκέφτεται τι θέλει να γίνει όταν μεγαλώσει αν θέλει να γίνει χειρούργος παραδείγματος χάρη ή θέλει να παρακολουθήσει το μάθημα της της ανατομίας, είναι παιδικό του όνειρο ίσως θέλει να γίνει γιατρός μέσες άκρες (..) (? Και τελικά;) Θα τα καταφέρει πιστεύω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Ε εδώ πολλοί άνθρωποι μαζί που είναι ίσως μεθυσμένοι ή μπορεί να είναι και άστεγοι, κοινωνικοί μετανάστες οικονομικοί μετανάστες καλύτερα ψάχνουν ένα καλύτερο μέλλον στη ζωή τους (..) και εε αν θέλουν να έχουν αυτό το μια καλύτερη συνέχεια στη ζωή τους πρέπει να δουλέψουν πολύ σκληρά και να τα καταφέρουν (..) (? Και τι τέλος θα έδινες σ' αυτήν την ιστορία;) 50-50 οι μισοί θα τα κατάφερναν οι μισοί όχι. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Εδώ απλώς έχουμε δύο ερωτευμένους μπορεί να είναι και παντρεμένοι, αρραβωνιασμένοι ή οτιδήποτε ζουν ευτυχισμένα και θα ζήσουν ευτυχισμένα.(..) (? Και το τέλος της ιστορίας;) Θα ζήσουν ευτυχισμένα.

11. Δύο αρκούδες παλεύουν στο χιόνι. Όχι πλάκα κάνω. (..) Εε τι ιστορία να πω; Βλέπω εμένα να προσπαθώ να πετύχω το όνειρο μου (...) Ας ελπίσουμε ότι θα τα καταφέρω. (..) (? Τι άλλο;) Αυτά. (? Τι τέλος θα ήθελες να έχει αυτή η ιστορία;) Το καλύτερο αν είναι δυνατόν. (..) (? Θέλεις να πεις κάτι άλλο;) Δε νομίζω δεν έχω κάτι άλλο να πω.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 10 , 2 , 6ΒΜ και 7ΒΜ .

(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 5 , 9ΒΜ ,3ΒΜ και 4

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 14
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Χρήστος
ΗΛΙΚΙΑ: 17 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 ετών
ΥΨΟΣ: 1,77 m
ΒΑΡΟΣ: 65 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8%

1. Αν βάλω τα γέλια δεν υπάρχει πρόβλημα; (γελάει) Λοιπόν τώρα πρέπει εγώ από αυτό να βγάλω μια ιστορία; (? Ναι μπορείς να πεις ότι θέλεις ότι σου έρχεται στο μυαλό.) (...) Λοιπόν έχουμε ένα παιδί που πιθανότατα αγαπάει τη μουσική αλλά (..) αλλά τι να σου πω τώρα κόλλησα περίμενε θα το βρω θα το βρω αλλά υπάρχουν πιθανότατα κάποια προβλήματα οικογενειακά, κάποιας άλλης φύσεως, οικονομικά που απ' ότι φαίνεται ε γι' αυτόν έχουν μεγαλύτερη προτεραιότητα από την αγάπη του για τη μουσική. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Στο τέλος; Αυτός γίνεται διάσημος, ξεπερνάει τα προβλήματα του έχει μια παγκόσμια αναγνώριση σαν μουσικός (..) και εε δεν έχει πια αυτά τα προβλήματα. Τι άλλο ξέρω γω; (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

2. Α ωραία εδώ είμαστε εδώ θα βγάλουμε πολύ φοβερή ιστορία .εδώ είμαστε λοιπόν (...) Αυτοί οι τρεις παίζουνε κάποιο ρόλο, είναι παρέα ή είναι ο καθένας ξεκάρφωτος για την πάρτη του; (? Εσύ τι νομίζεις;) Αα καλά λοιπόν ας πούμε ότι είναι παρέα (..) λοιπόν εδώ έχουμε μια κοπέλα η οποία ζει σ' ένα χωριό πιθανότατα, της αρέσει το διάβασμα αλλά η οικογένεια της ε όπως βλέπουμε δεν είναι εύπορη και εε αναγκάζεται όχι και επειδή η οικογένεια της δεν είναι εύπορη δεν έχει την ευχέρεια να μάθει, να διαβάσει αυτά που θα ήθελε τι άλλο; (...) Αυτή αυτή η κοπέλα σίγουρα δε θα ήθελε να είναι στην περιοχή που την βλέπουμε σ' αυτήν την εικόνα δηλαδή στους αγρούς αλλά κάπου ήσυχα και να διάβαζε. Πως με βλέπεις; Τι άλλο; (..) (? Και τελικά τι γίνεται;) Τελικά τι γίνεται; Αυτή θα καταλήξει όπως τη βλέπω εγώ δηλαδη όπως οι περισσότερες κοπέλες που είναι σε τέτοια κατάσταση ε δηλαδή να μη μορφωθεί όσο θα ήθελε όσο θα της άρεσε και ε θα παραμείνει στο χωριό μαζί με τη μητέρα της θα παραμείνει στο χωριό. Αυτό. Αυτή δεν θα τα ξεπεράσει τα προβλήματα της.

3ΒΜ. Αυτό είναι πασιφανές τώρα. (...) Λοιπόν εδώ έχουμε ένα άτομο το οποίο τ αυτό αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα και πρέπει να έχει και οικογενειακά προβλήματα όπως το βλέπω το πράγμα έτσι τώρα, το βλέπουμε στο κρεβάτι του πιθανότατα να κλαίει, πρέπει κάποιος από τους δύο γονείς του να το χτυπούν, να το κακοποιούν κάτι τέτοιο κι αυτό να μην έχει κάποιο μέσο να μην έχει κάποιο δρόμο διαφυγής απ' αυτό και γι' αυτό βλέπουμε την εικόνα την οποία βλέπουμε (..) Στο τέλος αυτοκτονεί.(? και τελειώνει η ιστορία;) Ε ναι τι άλλο;

4. Έχει κι άλλες ακόμα; (? Έχει μερικές ακόμα.) (..) Συγνώμη αυτό το κάνει σε όλους; (? Σε όσους θέλουν.) Και είναι πολλοί αυτοί που θέλουν; (? Αρκετοί.) (..) Στο έχω πει ότι μια φορά έχω μαλώσει με έναν ψυχολόγο εδώ μέσα δεν ξέρω αλλά αυτή η επιστήμη μου βαράει στα νεύρα δεν ξέρω γιατί ειλικρινά σου μιλάω τσατίζομαι πολύ με τους ψυχολόγους και όλους αυτούς και τους ψυχιάτρους αυτή η επιστήμη μου τη

δίνει στα νεύρα δεν ξέρω γιατί τους έχω πάρει με κακό μάτι. (...) (? Θέλεις να μου πεις τι βλέπεις στην εικόνα;) Δύο γυναίκες και ένας άντρας τι κάνουνε τώρα εδώ; (..) Λοιπόν εδώ έχουμε ένα κύριο όπου όπως βλέπουμε είναι με μία γυναίκα με την οποία μπορεί να έχει σχέση ερωτική πάντα. (...) Αυτός πρέπει όπως και η κοπέλα να είναι φτωχοί, η κοπέλα πρέπει να τον αγαπάει περισσότερο απ' ότι αυτός εκείνη απ' ότι μας δείχνει η εικόνα φεύγει από κοντά της ίσως για να πάει σε κάποια άλλη που έχει περισσότερα λεφτά (...) εμ τελικά όμως θα πάει θα τον κερδίσει αυτή η κοπέλα που έχει τα λεφτά αλλά αργότερα (..) εμ αυτός που είχαμε μείνει; (? Είπες ότι θα τον κερδίσει η κοπέλα με τα λεφτά αλλά αργότερα) αλλά αργότερα αυτός θα καταλάβει ότι η κοπέλα που έχει τα λεφτά δεν μπορεί να του προσφέρει ηθικά όσα θα του πρόσφερε η κοπέλα που είχε σχέση πριν, στο τέλος μετανιωμένος χωρίζει από την πλούσια γυναίκα και γυρνάει πίσω στην προηγούμενη σχέση του.

5. Τι είναι αυτό τώρα; Μου ήρθε τώρα μια φοβερή ιστορία. Εδώ βλέπουμε μία γυναίκα η οποία απ' ότι δείχνει η εικόνα έχει πάρα πολλά λεφτά αλλά η έκφραση στο πρόσωπο της μας δείχνει (..) την απόγνωση και τον κορεσμό που έχει όχι στον οποίο έχει πέσει από τα πολλά λεφτά τα έχει βαρεθεί όλα λεφτά, διασημότητα, διάσημους φίλους. (..) Στο τέλος όχι ναι (..) δίνει την περιούσια της σε κάποιους φτωχούς και σε κάποια ιδρύματα και ζει το υπόλοιπο της ζωής της σαν ένας απλός άνθρωπος.

6ΒΜ. Σαν ελληνική ταινία είναι αυτό; (...) Εδώ έχουμε μια μάνα με ένα γιο πιθανότατα οι οποίοι έχουν προβλήματα διαφόρων φύσεων, στα πρόσωπά τους βλέπουμε την απόγνωση επειδή δεν μπορούν δεν μπορούν να βρουν κάποια λύση σε αυτά τα προβλήματα τα οποία θέλουν να προσπεράσουν αλλά δεν μπορούν (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (..) Πρέπει να βρω ένα καλό τέλος. Στο τέλος δεν ξεπερνούν τα προβλήματα τους, τους παίρνουν το σπίτι και εε (..) εε τώρα που τους πήραν το σπίτι τι θα κάνουν όμως κάτι πρέπει να βρουν πουλάνε ότι τους έχει απομείνει για να μπορέσουν να αγοράσουν ένα νέο σπίτι και να αρχίσουν μια νέα ζωή.

7ΒΜ. (...) Τώρα τι να σου πω; Εδώ έχουμε δύο συνεργάτες η εταιρία τους δεν πάει καλά και πάει για λουκέτο. (...) Ο ένας είναι το μεγάλο αφεντικό και ο δεύτερος είναι απλά συνεργάτης και αφού έχουνε δει όλες τις περιπτώσεις για το πως να γλυτώσουνε την εταιρεία τους από το να κλείσει και όλες οι σκέψεις έχουν οδηγήσει σε αδιέξοδο τότε ο ένας συνεργάτης προτείνει να κάνουν μια απατεωνιά ,να το κάνουμε λίγο πιο περίπλοκο, για να σώσουν την εταιρία (..) ο δεύτερος αρχίζει και καλοβλέπει αυτήν την σκέψη αλλά με πολύ μεγάλο δισταγμό (...) ε και τι θα κάνουν γιατί το ρίσκο είναι πολύ μεγάλο και αν τους πιάσουν ίσως να περάσουν την υπόλοιπη ζωή τους στη φυλακή (..) μου ήρθε ένα πολύ αισιόδοξο τέλος τότε εμφανίζεται ένας τρίτος ο οποίος θέλει να μπει κι αυτός συνέταιρος στην εταιρία βάζει κάποια λεφτά στα ταμεία κι η εταιρεία σώνεται. Ωραίο εγώ κι ο Φώσκολος.

8ΒΜ. (..) Λοιπόν λοιπόν έχουμε (..) Δεν πάμε στην επομένη. (? Καλύτερα να μου πεις πρώτα γι' αυτή.) (...) (? Πες μου γι' αυτήν εικόνα.) (....) Τι να πω τι να πω. (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Λοιπόν έχουμε κάποιον έχει τραυματιστεί μάλλον σοβαρά τότε δύο φίλοι του αναλαμβάνουν (..) εε να του κάνουν θεραπεία ο πιο μικρός της παρέας δε θέλει να συμμετέχει γιατί ξέρει ότι αυτό είναι επικίνδυνο (...) εε ξέρει ότι τα ρίσκα είναι πάρα πολλά και οι ελπίδες για να γίνει καλά ο ασθενής εντάξει λίγες (...) (? Και τι γίνεται τελικά;) Τελικά ο άρρωστος θα ζήσει αλλά θα έχει επιπλοκές στην υγεία του στα μετέπειτα.

9ΒΜ. Λοιπόν άλλους δύο έχουμε εδώ. (...) Τέσσερις είναι; Ναι. Τέσσερις άντρες οι οποίοι βρίσκονται στη φύση δεν ξέρουμε για ποιόν λόγο από κάπου κρύβονται.(...) Είναι ξαπλωμένοι όλοι ή μπορεί να περιμένουν κάτι δύσκολη ιστορία (...) Μμμ (...) Εε δεν ξέρω τι να πω σ' αυτήν (? Τι τέλος θα έδινες στην ιστορία;) Τι τέλος θα έδινα; Ότι ξέρω γω τους πήρε ο ύπνος και όπως ήταν κρυμμένοι δεν τους βρήκαν και έτσι σώθηκαν.(? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Ωχ άντε πάλι. Ένα ζευγάρι όχι άκυρο έχουμε έναν πατέρα και την κόρη του. (...) Η κόρη έχει υποπέσει σε κάποιο παράπτωμα εε (...) και ζητάει από τον πατέρα της να τη συγχωρέσει ο πατέρας σαν καλός που είναι και στοργικός άνθρωπος τη συγχωρεί (..) και τη δέχεται στην αγκαλιά του.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) (...) Ναι.

11. Να πω για μένα; Την ιστορία της ζωής μου; (? Μπορείς να πεις ότι θέλεις.) Μια ιστορία; Ήταν μία φορά είχε περάσει στην Ιατρική είχε λεφτά, φήμη, ωραίες γυναίκες και ακριβά αυτοκίνητα. Κλασσικός άντρας. Όπως έλεγε σε όλους θα έδινε τα πάντα για να τα κατακτήσει.(...) Κάποτε (..) γνώρισε δύο κοπελιές η μία ήταν πλούσια και η άλλη φτωχή. (...) Αυτό που μπορούσε υλικά η πλούσια κοπέλα δεν μπορούσε η άλλη. Αυτά που μπορούσε να του δώσει η φτωχή ψυχικά και ηθικά η άλλη δεν μπορούσε γιατί αυτηνής το μυαλό ήταν στα λεφτά στη διασημότητα και όλα τα σχετικά. Ερωτεύτηκε και τις δύο. (..) Μμ αλλά έπρεπε να διαλέξει ποια θα ήταν η εκλεκτή της καρδιάς του (...) Διάλεξε τη φτωχή με τα λεφτά που είχε την έκανε να ζει σα βασίλισσα και ζήσανε μαζί την υπόλοιπη ζωή τους.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 5 , 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3ΒΜ , 8ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 15
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Ιωάννης
ΗΛΙΚΙΑ: 15 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 ετών
ΥΨΟΣ: 1,65 m
ΒΑΡΟΣ: 53 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,7%

1. (...) Τι πρέπει να πω; Μια ιστορία; Τι δείχνει η εικόνα; (? Μπορείς να ξεκινήσεις από το τι βλέπεις στην εικόνα και να φτιάξεις μια ιστορία.) Ένα παιδί κοιτάει το βιολί μάλλον δεν του αρέσει τον έχουν αναγκάσει για κάποιο λόγο να μάθει βιολί και δείχνει και σκεπτικός .(...) Τι άλλο; (..) (? Μετά τι γίνεται;) Τι μπορεί να γίνει; Να σκεφτώ. Εε μάλλον δε θα ασχοληθεί μ' αυτό το αντικείμενο. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος της ιστορίας;) Εντάξει αφού δεν του αρέσει δεν θα μάθει. (? Και τελειώνει η ιστορία;)Ναι.

2. (...) Νομίζω τώρα βλέπουμε δύο γυναίκες, έναν άντρα που καλλιεργεί το χωράφι του (..) και μάλλον οι δύο άνθρωποι που είναι πιο μακριά στην εικόνα μ' αυτήν εδώ πέρα πρέπει να είναι οι γονείς της που την παίρνουν για παρέα εκεί που εργάζονται ενώ εκείνη θα ήθελε να σπουδάσει, να διαβάσει γιατί κρατάει κάτι βιβλία. (...) Τώρα πρέπει να δώσω κάποιο τέλος; (? Ναι. Τι τέλος έχει αυτή η ιστορία;) Μμ μάλλον αντί να καθίσει στο σπίτι να διαβάσει κάθεται μαζί με τους γονείς της να διαβάσει τα βιβλία. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. (...) Εε αυτό εδώ είναι ένας άνθρωπος ή στεναχωρημένος ή μεθυσμένος. (..) Μμ μπορεί να είναι ένας άνθρωπος στεναχωρημένος που ήπιε παραπάνω απ' ότι έπρεπε είχε μεθύσει και μετά τον πήρε ο ύπνος, τι να σκεφτώ δεν ξέρω. (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) Τώρα τι ιστορία να σκεφτώ μ' αυτήν την εικόνα δεν ξέρω (...) Ωραία όταν ξυπνήσει θα καταλάβει ότι δεν έπρεπε να πιει και δεν θα ξαναπιεί ξέρω γω.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (...) Τώρα αυτό είναι μάλλον ένα ζευγάρι που είναι ηθοποιοί, εμ και μάλλον παίζουν κάποιο έργο. (..) Τι να σκεφτώ; (..) (? Και τι γίνεται;) Και μάλλον σ' αυτήν την σκηνή τσακώνονται (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Θα μείνουν τσακωμένοι. (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι άλλο, τελειώνει.

5. (...) Εδώ δείχνει μία ηλικιωμένη κυρία που μάλλον εχει τακτοποιήσει το συγκεκριμένο δωμάτιο και θέλει να λείψει για λίγο από το σπίτι και λίγο πριν φύγει από το σπίτι ρίχνει μια τελευταία ματιά (...) (? Και μετά τι γίνεται;) Εε ρίχνει μια τελευταία ματιά δεν ξέρω μήπως πάει ταξίδι, βγαίνει έξω από το σπίτι της (..) (? Πώς τελειώνει η ιστορία;) (..) Μμ εε πάει ταξίδι ξέρω γω μάλλον πάει ταξίδι.

6ΒΜ. (...) Εδώ είναι μία ηλικιωμένη κυρία και ένας άντρας και μάλλον αυτός ο άντρας έχει πάει να αναγγείλει κάποιο δυσάρεστο γεγονός; (..) Προσπαθεί να της το πει όσο καλύτερα γίνεται και φεύγει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Τελειώνει η ιστορία. (? Αυτό είναι το τέλος της;) Ναι.

7ΒΜ. (.....) Εδώ πέρα μάλλον είναι ένας ηλικιωμένος και ένας νέος άντρας και μάλλον πρέπει να έχουν κάποιο είδος συζήτησης. (..) (? Και τι γίνεται;) Εε μάλλον θα τσακωθούν. (..) (? Και ποιο είναι το τέλος της ιστορίας;) Εεεε θα τσακωθούν κι ο ένας από τους δύο θα φύγει από το χώρο που συζητάνε. (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Μμ.

8ΒΜ. (...) Εδώ πέρα ε μάλλον κάποιον χτύπησαν με αυτό το όπλο που δείχνει η εικόνα, αυτόν που είναι ξαπλωμένος και οι γιατροί προσπαθούν να βγάλουν τη σφαίρα. Αυτό το αγόρι μπροστά πρέπει να έχει κάποιον συγγενή με τον άνθρωπο στο κρεβάτι. Μάλλον δείχνει θυμωμένος και εγκατάλειψη δηλαδή που χτύπησε ο άνθρωπος (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Μάλλον θα ήθελε να βρει αυτόν που φταίει για αυτό το ατύχημα, θα ψάξει να τον βρει και τελειώνει η ιστορία.

9ΒΜ. (...) Εδώ δείχνει αυτή η εικόνα δείχνει ανθρώπους που είναι στριμωγμένοι ο ένας πάνω στον άλλον και προσπαθούν να κοιμηθούν μπορεί να είναι στρατιώτες (..) Μπορεί να ναι σε κάποιο μεταφορικό μέσο, σπίτι, στρατόπεδο δεν ξέρω τι και προσπαθούν να κοιμηθούν μέχρι να περάσει η νύχτα. (..) (? Τι γίνεται τελικά;) (..) Θα κοιμηθούν και όταν θα έρθει το πρωί θα πάει ο καθένας στις δουλειές του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (...) Εδώ πέρα είναι δύο άνθρωποι ο ένας είναι άντρας ο άλλος δεν ξέρω αν είναι γυναίκα ή άντρας. (..) που σε κάποια στιγμή συγκινούνται και αγκαλιάζονται ίσως ο ένας από τους δύο φεύγει μακριά από το μέρος που ζει και ο άλλος να είναι κάποιο αγαπημένο του πρόσωπο (..) (? Τελικά τι γίνεται;) Μμ ο ένας από τους δύο θα φύγει μάλλον ή μπορεί να γίνει το αντίθετο κάποιος να έρχεται. (..) (? Και τελικά πως τελειώνει η ιστορία;) Αποχωρίζονται και πάει ο καθένας στον προορισμό του.(? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

11. Πάνω σε κάτι συγκεκριμένο; (...) Μπορώ να πω και το αντίθετο από την προηγούμενη ιστορία που είπα; (? Μπορείς να πεις ότι θέλεις.) (..) Εε κάποιο ένα μέλος της οικογένειας που είχε πάει μακριά για πολύ καιρό επιστρέφει στο σπίτι του, συναντά τους συγγενείς του και από τη χαρά τους τους αγκαλιάζει και αποφασίζει να μείνει μαζί τους. (..) (? Ποιο είναι το τέλος της ιστορίας;) Θα μείνει με την οικογένεια του και δεν θα ξαναφύγει.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 5 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 16
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Βασίλης
ΗΛΙΚΙΑ: 17 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 ετών
ΥΨΟΣ: 1,70 m
ΒΑΡΟΣ: 50 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 9,4%

1. Λοιπόν στην εικόνα αυτή βλέπουμε ένα παιδάκι το οποίο το βλέπουμε λίγο σκεπτικό ίσως εε επειδή δε μπόρεσε να παίξει στο βιολί κάτι εε και δεν του άρεσε ας πούμε εεεμ ή απλώς να μη να μη ξέρει να παίζει και εε να ήθελε να μπορεί να παίζει τι άλλο; (..) τι άλλη ιστορία να πω; Μμμ Μπορεί να ξέρει ας πούμε να παίζει και κάποιο άλλο όργανο και να ήθελε να παίζει και το βιολί, ντάξει ιστοριούλα αυτά φτάνουν; (? Τι νομίζεις ότι γίνεται μετά;) τι γίνεται μετά; Ίσως μπορεί να να πήρε το βιολί και να άρχισε να παίζει εε και να κατάφερε να βγάλει κάποιο κομμάτι που να του άρεσε (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Πως τελειώνει η ιστορία; Αφού μπορεί να πήρε το βιολί εεεε κατάφερε και κερδί να παίξει κάποιο κομμάτι να τον χαροποίησε και να μην ήταν σκεπτικός όπως τώρα αλλά χαρούμενος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Έχουμε κι άλλες; (? Ναι έχουμε αρκετές ακόμα) Πω πω Λοιπόν εδώ βλέπουμε ε κάποια χωράφια έναν αγρότη με το άλογο να οργώνει εε μια κοπέλα να κρατάει ένα βιβλίο τι είναι αυτή δε ξέρω και μια γιαγιά; πως να το πω εε ίσως είναι σε κάποιο χωριό εε που να που για να φάνε να οργώνουν τα χωράφια τους κάποια παραγωγή εε η κοπελίτσα εδώ ίσως είναι μαθήτρια και προσπαθεί να θέλει να πάει σπίτι ξέρω γω να διαβάσει τα βιβλία που κρατάει εεεμ και η άλλη γυναίκα η πιο μεγάλη εε να παρακολουθεί τον αγρότη αυτόν εε να δει να τον επιτηρεί ας πούμε να αν κάνει καλά τη δουλειά του εεε ύστερα αφού αυτός ο αγρότης ας πούμε οργώσει το χωράφι να σπείρει και και τους σπόρους αυτούς και εε μετά από κάποιους μήνες να βγάλει μια σοδειά εε που να είναι επαρκής για όλο το χρόνο να έχουν να περάσουν. Ωραία ιστοριούλα. Εγώ και ο Spielberg. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Στο τέλος στο τέλος η γιαγιά μπορεί να πέθανε εε και να στεναχωρήθηκαν ο αγρότης και η κοπελίτσα και εε αυτό πέθανε η γιαγιά.

3ΒΜ. Ναι. Τι είναι αυτό εδώ τώρα; (..) Εδώ βλέπουμε έναν άνθρωπο άντρας, γυναίκα δεν ξέρω τι είναι εε ο οποίος μπορεί να είναι εε στεναχωρημένος και να κλαίει ή να είναι φτωχός και να είναι στο δρόμο εε δεν έχει που να κοιμηθεί που να κάτσει και κάθεται στο δρόμο εε και (..) και ίσως από κει περνάνε κάποιοι άνθρωποι και τον βοηθάνε του ρίχνουνε κάποια λεφτά κάποια χρήματα ε για να μπορέσει να αγοράσει κάτι να φάει εε και μμ αργότερα από αυτά τα λεφτά που θα του ρίξουν μπορεί να γίνει πλούσιος και να αγοράσει ένα σπίτι. Ποτέ δεν ξέρεις αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Ωραία, λοιπόν εδώ τώρα βλέπουμε ένα ζευγάρι εεε το οποίο ο άντρας στο οποίο ο άντρας φαίνεται λίγο νευριασμένος και εε εε ίσως θέλει να φύγει αλλά η γυναίκα τον συγκρατεί και του λέει πως τον αγαπάει από ότι βλέπω και δε θέλει να φύγει εε αλλά τελικά αυτός φεύγει εεε και η γυναίκα επειδή εεε νευρίασε επειδή έφυγε εε αγάπησε

έναν άλλον άντρα τον παντρεύτηκε κάναν μια οικογένεια και ζήσαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα. Αυτό. Τι λέω σήμερα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Λοιπόν, σε αυτή τη φωτογραφία βλέπουμε μία γυναίκα η οποία έχει ανοίξει μία πόρτα και εε και θέλει να παρατηρήσει και θέλει να κάνει παρατήρηση σε κάποιον μάλλον γιατί από το βλέμμα της φαίνεται ότι είναι νευριασμένη εεε και αφού κάνει παρατήρηση εεε λέει στον στο παιδάκι ας πούμε ότι είναι τιμωρία και δε θα βγει καθόλου έξω (..) Ε ύστερα ε κλείνει την πόρτα αλλά μετανιωμένη μετά του ζητάει συγνώμη εε και του λέει πως είναι ελεύθερος να κάνει ότι θέλει. (...) (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

6BM. Λοιπόν, εδώ σε αυτήν την εικόνα βλέπουμε μία ηλικιωμένη γυναίκα κι έναν άντρα εε που η μεν ηλικιωμένη γυναίκα φαίνεται λίγο σαστισμένη ενώ ο άντρας μετανιωμένος για κάτι που μπορεί να έχει κάνει εεεμ και εεε η γυναίκα του του λέει πως αυτό που έκανε δεν ήταν σωστό εε και της απαντάει πως το ξέρει αλλά το έκανε χωρίς να το θέλει εεεμ αλλά τον συγχωρεί εε τον συγχωρεί και του λέει πως είναι μεγάλος άνδρας και ότι έχει το γνώθι σαυτόν και ξέρει τι να κάνει οπότε ε δε χρειάζεται να απολογείται σε εκείνη. (..) (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

7BM. (..) Λοιπόν, αυτή εδώ είναι δύσκολη τώρα. (..) Λοιπόν, εδώ βλέπουμε δύο άντρες εε ο ένας ας υποθέσουμε ότι είναι κατάδικος και είναι στο δικαστήριο κι ο άλλος δίπλα του είναι ο δικηγόρος και τον συμβουλεύει να τι να πει στο δικαστήριο στο δικαστή εεεμ εε έτσι ώστε να φανούν αυτά που θα πει αληθινά εεε για να τον αθωώσουν εε κι ότι από ότι ξέρουμε έχει είχε σκοτώσει τη γυναίκα του αλλά επειδή οι δικηγόροι θέλουν να αθωώνουν τους πελάτες τους του λέει πράγματα τα οποία θα τον αθωώσουν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8BM. Έχει κι άλλες; (? Ναι έχουμε ακόμα μερικές.) Λοιπόν, εδώ βλέπουμε μία εν ψυχρώ δολοφονία η οποία γίνεται από δύο άντρες οι οποίοι έχουνε μαχαιρώσει έναν άνθρωπο, και βλέπουμε και ένα παιδάκι το οποίο θα παρακολουθεί αυτή τη σκηνή αλλά δε φαίνεται και τόσο τρομαγμένο ενώ θα έπρεπε να είναι εεμ ίσως να τον σόκαρε αυτό το θέαμα και μετά να έτρεξε να το πει στην αστυνομία και εεμ (..) μετά αφού έκατσε και συνειδητοποίησε τι έγινε να τρόμαξε και να είχε ψυχολογικά προβλήματα. Ωραία ιστορία. (..) (? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9BM. Λοιπόν εδώ βλέπουμε κάποιους στρατιώτες οι οποίοι φαίνονται κουρασμένοι και να έχουν ξαπλώσει εεε και έτσι όπως κάθονται αμέριμνοι να σκέφτονται τις οικογένειες τους εεε αυτά που θα δουν όταν θα γυρίσουν στην πατρίδα μετά τον πόλεμο αλλά έτσι όπως κάθονται εεε τους πετάνε μια χειροβομβίδα και τους σκοτώνουν όλους με αποτέλεσμα αυτά τα όνειρα να πάνε χαμένα. Ωραίες ιστορίες βγάζω.

10. Εδώ βλέπουμε πάλι ένα ζευγάρι εε το οποίο φαίνεται να είναι πολύ αγαπημένο εεμ η γυναίκα να έχει πέσει στην αγκαλιά του άντρα εεε και να του λέει ότι τον αγαπάει και αυτός ε της λέει το ίδιο και εε αργότερα εε να της λέει ότι έχει δουλειά και θα φύγει αλλά εε τελικά για χάρη της δε θα πάει και θα μείνουνε μαζί γιατί την αγαπάει πολύ και τελειώνει η ιστορία.

11. Αχά. Ότι θέλω εγώ; Λοιπόν εδώ δε βλέπουμε τίποτα αλλά θα βγάλουμε μια δική μας ιστορία τώρα. (..) Λοιπόν εε εδώ βλέπω εμένα να φτιάχνω το μηχανάκι μου εεε να έχω γεμίσει γράσα και να θέλω να αλλάξω τις ταχύτητες, τους δίσκους στις ταχύτητες αλλά να μη μπορώ αλλά στο τέλος μπόρεσα και εεε το έφτιαξα και πηγαίνει σαν πύραυλος εε (..) αφού το έχω φτιάξει εεε φτιάχνω θα γίνω στο τέλος μηχανικός και εε θα φτιάχνω κι αλλωνών μηχανάκια. Ωραία δεν τελείωσε;

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 11 , 2 , 3BM , 7BM , 9BM και 10.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) Οι υπόλοιπες.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 17
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Δημήτρης
ΗΛΙΚΙΑ: 11 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 6 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 ετών
ΥΨΟΣ: 1,40 m
ΒΑΡΟΣ: 31 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,8%

1. Είναι ένα παιδί που το λένε Νίκο και έχει ένα βιολί αλλά δεν θέλει να παίξει, θέλει να κάνει κάτι άλλο. Ο Νίκος δεν θέλει να παίξει βιολί, ο Νίκος δεν συμπάθησε ποτέ το βιολί και θέλει να κάνει κάτι άλλο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Είναι μία κοπέλα η Μαρία και κοιτάει τους αγρότες που δουλεύουν και τις γυναίκες που δουλεύουν. Δεν θέλει να δουλέψει. (? Μετά τι γίνεται;) Δυσαρεστείται, τρομάζει και φεύγει. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Πιθανώς η κοπέλα να μη θέλει να δουλεύει έτσι, θέλει να γίνει κάτι, να κάνει κάτι στη ζωή της, να σπουδάσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Αυτό είναι κορίτσι ή αγόρι; Κορίτσι είναι και κλαίει γιατί δε θα το έχουν αφήσει οι γονείς του για κάτι, δε θα το αφήνουν να βγει έξω ή κάτι άλλο. (..) (? Και τελικά τι γίνεται;) Δεν βγήκε τελικά και έκλαψε πολλές φορές. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Ελληνική ταινία δεν είναι; Βλέπουμε ένα ζευγάρι που (..) κάτι θέλει κάνουν κάτι. (..) Είναι ένα ζευγάρι και έκανε αυτό που ήθελε και έζησαν ευτυχισμένοι και τελειώνει η ιστορία.

5. Βλέπουμε μία μητέρα που είχε πάει μία βόλτα και είχε μία μικρή κόρη και γύρισε και δεν βρήκε κανέναν και θύμωσε και ανησύχησε και όταν γύρισε η κόρη την μάλωσε. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Βλέπουμε μία γερασμένη μάνα που ακούει τον γιο της και ο γιος της επιμένει να κάνει κάποια πράγματα. (..) (? Και τι γίνεται;) Ο γιος επιμένει να κάνει αυτό που θέλει και η ζωή τους συνεχίζεται. Αυτά.

7ΒΜ. Βλέπουμε έναν πατέρα με τον γιο του, ο γιος είναι στενοχωρημένος, ο πατέρας του προσπαθεί να μάθει, ο γιος δεν λέει είναι σε συνεχή μελαγχολία και ο πατέρας δεν έμαθε τίποτα. 9..) (/ και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. Εδώ παλιά είναι μία γυναίκα έγκυος και είναι οι νοσοκόμες από πάνω της και (..) βγάζουν το παιδί οι γιατροί και ο άντρας της δεν θέλει να το αναγνωρίσει είναι θυμωμένος και τελικά ο πατέρας δεν το αναγνωρίζει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Εδώ είναι ένας καουμπόης στη Δύση και κοιμάται μαζί με άλλους (..) και όταν ξυπνήσουν και θα συνεχίσουν το κυνήγι. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Εδώ πέρα είναι μία μάνα που φιλάει το παιδί της του λέει κάτι και έχει πάρει τις αποφάσεις του και το στηρίζει. Το παιδί είναι πολύ ευχαριστημένο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Δεν θέλω. (? Προσπάθησε. Δεν είναι δύσκολο, είμαι σίγουρη ότι μπορείς να μου πεις μία δική σου ιστορία.) (...) Μία φορά και έναν καιρό ήταν ο Νίκος από την Ιταλία και έμενε στη Ρώμη, ήθελε να πάει στο διάστημα και πραγματοποίησε το όνειρο του με τα πατίνια και πήγε στη σελήνη. Έφτασε και γύρισε πίσω αλλά οι δικοί του δεν τον πίστεψαν ότι πήγε, ο Νίκος προσπαθούσε να τους πείσει και στενοχωρήθηκε που δεν τον πίστευαν. Αυτά.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 5 , 6BM , 10 , 9BM .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) Οι υπόλοιπες.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 18
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Δημήτρης
ΗΛΙΚΙΑ: 14 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 3 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 ετών
ΥΨΟΣ: 1,62 m
ΒΑΡΟΣ: 58 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,1%

1. (...) Βλέπω ένα παιδί και έχει μπροστά του μία κιθάρα και σκέφτεται. (...) (? Μετά τι γίνεται;) (...) (? Πως συνεχίζεται η ιστορία;) Θα πάρει το παιδί την κιθάρα και θα αρχίσει να παίζει. (..) (? Και το τέλος της ιστορίας ποιο θα είναι;) Ότι αυτό το παιδί μία μέρα μπορεί να γίνει ένας καλός μουσικός. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι και μπορεί να γινότανε διάσημος σε όλο τον κόσμο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Βλέπουμε μία γυναίκα να έχει κάτι βιβλία, μία άλλη να κάθεται σε ένα κορμό και ένας εργάτης με ένα άλογο να οργώνει το χωράφι του. (...) (/ Και μετά τι γίνεται;) (...) Αυτή εδώ πέρα η γυναίκα με τα βιβλία θα μάθαινε γράμματα και στον εργάτη και στην άλλη τη γυναίκα. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (...) Ο εργάτης και η άλλη γυναίκα θα 'χαν μάθει γράμματα και έτσι ο εργάτης θα ήτανε (..) θα είχε παρατήσει αυτή τη δουλειά και θα είχε ένα καλύτερο επάγγελμα, καλύτερο μέλλον. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3BM. Βλέπω ένα παιδί να κάθεται κάπου και να κλαίει (..) (? Και μετά;) Μπορεί να περάσει κάποιος περαστικός να το λυπηθεί και να το πάρει μαζί του και να το μάθει γράμματα (...) και να έχει ένα καλύτερο μέλλον αυτό το παιδί. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βλέπω μία γυναίκα και έναν άντρα. (..) (? Και τι γίνεται;) Αυτοί οι δύο άνθρωποι μπορεί να παντρευτούνε. (..) Ότι αν παντρευόντουσαν μπορεί να είχαν κάνει και παιδιά και (..) αν γεράσουνε θα είχαν και εγγόνια. (...) (/ και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Βλέπω μία γυναίκα να έχει ανοίξει μία πόρτα και να κοιτάει μέσα στο δωμάτιο (...) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Εε (..) αυτή η γυναίκα να ήτανε μητέρα και το παιδί ήταν σε αυτό το δωμάτιο, η μητέρα άνοιξε και το παιδί δεν ήταν εκεί και το έψαχνε. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Η μητέρα βρήκε το παιδί ή αν έφυγε θα το έβαλε τιμωρία. (..) (? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6BM. Βλέπουμε έναν άντρα και μία γριά, η γριά κοιτάει έξω από το παράθυρο και ο άντρας να έχει σκυμμένο το κεφάλι του (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) (? Τι γίνεται στη συνέχεια;) (...) (Διακοπή) (? Τι γίνεται μετά;) (..) (? Πως θα συνέχιζες την ιστορία;) Η γριά θα είδε κάτι δυσάρεστο έξω (..) και μετά ο άντρας θα το μάθαινε από τη γριά και θα είχε στεναχωρηθεί. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (...) (? Τι τέλος θα έδινες;) (..) Ε η γριά (..) (? Πώς θα τελειώσει η ιστορία;) η γριά επειδή από

αυτό το ατύχημα μπορεί να είχε φοβηθεί (..) και να είχε πάθει κι αυτή ένα ατύχημα πριν από τότε. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7BM. Βλέπω δύο άντρες ο ένας να είναι λιγάκι λυπημένος (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) (? Εσύ φτιάχνεις την ιστορία, μπορείς να πεις ότι θέλεις.) (...) (? Τι γίνεται σε αυτήν την ιστορία;) (...) (? Τι νομίζεις εσύ;) (...) (? Τι κάνουν αυτοί οι άντρες;) Παρακολουθούν κάτι. (..) (? Και μετά;) (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (...) (? Τι νομίζεις εσύ;) Ο ένας θα γινόταν πλούσιος και ο άλλος φτωχός. (...) (? Και τι γίνεται;) Ο ένας που είναι πλούσιος είναι χαρούμενος και ο άλλος που είναι φτωχός είναι λυπημένος. (..) (? Και τελικά τι γίνεται;) Αυτό τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8BM. (...) Βλέπω ένα αγόρι και βλέπω μία ξαπλωμένη γυναίκα και πίσω από το αγόρι είναι δύο άντρες (..) και ο ένας από τους δύο άντρες να σκοτώνει τη γυναίκα με ένα μαχαίρι (..) (? Και μετά;) Το αγόρι φεύγει κλαίγοντας (..) και λυπήθηκε γι' αυτό το πράγμα που έγινε (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (..) Το αγόρι όταν μεγάλωνε θα ήθελε να πάρει εκδίκηση από αυτούς τους άντρες. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9BM. Βλέπω μερικούς άντρες (..) είναι ξαπλωμένοι κάτω (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) (? Τ ι νομίζεις εσύ ότι γίνεται;) Οι άντρες είναι εργάτες και έχουν πέσει κάτω για να ξεκουραστούν και θα συνεχίσουν μετά (...) (? Και τι γίνεται;) (..) Τελειώνει. (? Αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

10. (...) Βλέπω ένα παιδί και μμ (..) μία γυναίκα ε αυτό το παιδί μάλλον θα ήταν έτοιμο να πάει στον πόλεμο και η μητέρα του το αποχαιρετάει (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Το παιδί μπορεί να σκοτώθηκε και να το έμαθε η μητέρα του και να έκλαιγε. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Είναι μερικά παιδιά σε μία παιδική χαρά και ένα παιδί είχε πέσει από τη κούνια, το πήγαν στο νοσοκομείο και είχε σπάσει το πόδι του και δε μπορεί να ξαναπερπατήσει και δεν πήγε ξανά στη παιδική χαρά γιατί φοβόταν να περπατήσει.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 και 5

(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 7BM και 10.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 19
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Κωνσταντίνος
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 6 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 14 ετών
ΥΨΟΣ: 1,80 m
ΒΑΡΟΣ: 75 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 5,4%

1. (...) Είναι ένα παιδάκι και μπροστά του είναι ένα βιολί, σκεπτικό από ότι φαίνεται, φαίνεται θλιμμένο (..) Δεν μπορώ να πω τίποτα άλλο (..) (? Τι γίνεται μετά;) Εε προφανώς (..) Τι εννοείς; Παίρνει το βιολί και παίζει ευχαριστημένο μάλλον θέλει να μάθει βιολί και είναι ευτυχισμένο με το βιολί του. (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Είναι χωράφι; Είναι ένας αγρότης με την οικογένεια του απ' ότι φαίνεται, ο πατέρας δουλεύει με το άλογο, η μητέρα θα στέκεται στο δέντρο και η κόρη απ' ότι φαίνεται βλέπω κρατάει ένα βιβλίο και πηγαίνει στο σχολείο και μετά πάει να σπουδάσει ξέρω γω. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Η κόρη πετυχαίνει με τις σπουδές της και οι γονείς της είναι υπερήφανοι γι' αυτήν, κάπως έτσι τελειώνει η ιστορία.

3BM. (..) Τι είναι αυτό; Ένας άνθρωπος που έχει ακουμπήσει το κεφάλι του σε ένα κάθισμα, κρεβάτι μάλλον είναι στενοχωρημένος για να κάθεται έτσι, έχει προηγηθεί κάποιος καβγάς ή θέλει να ξεκουραστεί μετά από μία επίπονη εργασία, φαίνεται εξαντλημένος (..) (? Τι γίνεται στο τέλος;) Του περνάει και σηκώνεται. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

4. Ένα ερωτευμένο ζευγάρι, αυτό. (...) Ναι, να βρω μία ιστορία; Ένα ζευγάρι νέων, νέοι φαίνονται οι άνθρωποι αυτοί, στο βάθος ένα κοριτσάκι (...) η κοπέλα προσπαθεί να του τραβήξει την προσοχή αλλά ο άντρας είναι κάπου αλλού δεν είναι συγκεντρωμένος το βλέμμα του είναι αλλού και η κοπέλα προσπαθεί να του αποσπάσει την προσοχή. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτό γίνεται ο άντρας είναι αλλού και η κοπέλα προσπαθεί να του τραβήξει την προσοχή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Μία κοπέλα ανοίγει την πόρτα και κάτι βλέπει στο βάθος φαίνεται έκπληκτη (...) ή μάλλον κρυφοκοιτάζει ή κάτι τέτοιο κάνει, δεν μπορώ να βρω κάτι άλλο (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Κλείνει την πόρτα και φεύγει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6BM. Είναι ένας άντρας νέος και μία ηλικιωμένη γυναίκα, η ηλικιωμένη γυναίκα κοιτάει έξω από το παράθυρο και οι δύο φαίνονται σοβαροί και εε (...) μάλλον έχει γίνει κάποιο δυσάρεστο γεγονός και η ηλικιωμένη γυναίκα η ηλικιωμένη γυναίκα κοιτάει έξω και ο άντρας προσπαθεί να της πει και δεν μπορεί ή κάτι της είπε και είναι στενοχωρημένος. Θα υπέθετα ότι μητέρα του είναι η ηλικιωμένη γυναίκα (..) Αυτό ότι έγινε κάποιο γεγονός και ότι η μητέρα του αυτή το κατανοεί, το καταλαβαίνει κάτι τέτοιο αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7BM. Είναι δύο άνθρωποι που συζητάνε μάλλον, φαίνονται σοβαροί και αυτοί. (...) Λένε κάποιο μυστικό, δεν μπορώ να βρω κάτι άλλο, αυτά. (? Και τι γίνεται στην ιστορία;) Η ιστορία; Ακούει το μυστικό ο ένας ο νεότερος από τον άλλον και ο πιο γέρος ο μεγαλύτερος σε ηλικία του λέει κάτι και αυτός ακούει και συμφωνεί μαζί του και τελειώνει η ιστορία.. Αυτά.

8BM. Εδώ βλέπω μία γυναίκα, από πίσω τρεις άνθρωποι, οι δύο προσπαθούν προσπαθούν να κάνουν κακό στον άλλον ή τον σφάζουν δεν ξέρω, μπορεί να του κάνουν και εγχείρηση όπως φαίνεται. Αυτός που είναι ξαπλωμένος φαίνεται ότι πονάει, η γυναίκα αυτή φαίνεται είναι πολύ ψυχρή και (..) τι άλλο; Αυτό μπροστά μοιάζει με όπλο που είναι στερεωμένο όρθιο, μάλλον φόνο προσπαθούν να κάνουν, συμμορία είναι. Αυτός μπροστά αν είναι γυναίκα ή άντρας δε μπορώ να καταλάβω είναι συμμορία και τελικά κάνουν το φόνο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9BM. Είναι μία παρέα από άντρες μάλλον ξεκουράζονται σε ένα λιβάδι απ' ότι φαίνεται ή μπορεί να είναι εργάτες και κάνουν διάλειμμα και ξεκουράζονται. (..) Αυτό. (? Και τι γίνεται τελικά;) Ξεκουράζονται στο χωράφι και ξαναγυρνάνε στη δουλειά τους. Αυτά. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

10. Είναι δύο άνθρωποι μάλλον είναι αγκαλιασμένοι (..) Ο ένας δείχνει στοργή στον άλλον, συμπόνια και κατανόηση, είναι αγκαλιασμένοι (...) Αυτά. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (...) Ζουν έντονα και εε (..) δείχνουν στοργικά, φαίνεται η στοργή και η αλληλοκατανόηση των ανθρώπων. Τελειώνει η ιστορία.

11. Τι να πω; Μία δική μου ιστορία; Μία δική μου ιστορία; (...) Ωραία (..) Είναι μία παρέα φίλων που γνωρίζονται από πολύ μικροί από το σχολείο (..) και μέσα από δυσκολίες που συναντάνε τα καταφέρνουνε (..) οι περισσότεροι είναι ευτυχισμένοι με τη σταδιοδρομία τους, σπουδάζουν οι περισσότεροι, μεγαλώνουνε και μένουνε μένουνε δεμένοι μεταξύ τους (..) Τι άλλο να πω; Μέσα από δυσκολίες και τις δυσκολίες της ζωής μέσα από τις δυσκολίες της ζωής καταφέρνουν να βγουν δυνατοι και πετυχημένοι και (..) αυτό. (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 8BM.

(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 11 , 3BM.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 20
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Αλέξανδρος
ΗΛΙΚΙΑ: 16 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 ετών
ΥΨΟΣ: 1,76 m
ΒΑΡΟΣ: 70 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,9%

1. Είναι ένα παιδί που κοιτάει ένα βιολί ίσως προσπαθεί να παίξει βιολί αλλά δεν μπορεί. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Ίσως (..) ότι θα προσπαθήσει να συνεχίσει να παίζει βιολί. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Εεε πόσες είναι οι εικόνες; (? Δεν έχουμε πολλές ακόμα.) Είναι ένα λιβάδι οργωμένο και και υπάρχουν και σπιτάκια φτωχά αγροτόσπιτα. Είναι ένα αγόρι και μία κοπέλα που είναι μαθήτρια και μία μητέρα. Τι να πω; Είναι μία τυπική μέρα της οικογένειας. Τι άλλο να πω; Το αγόρι δουλεύει, η κοπέλα πάει σχολείο και η μητέρα τους κοιτάει είναι μία τυπική μέρα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Είναι ένα φοβισμένο άτομο αγόρι ή κορίτσι δεν ξέρω ανάλογα με την ηλικία του. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μάλωσε στο σχολείο με κάτι συμμαθητές του και μάλωσε και έκανε κοπάνα και τώρα κλαίει . (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Συνεχίζει να κλαίει.

4. Είναι σαν σκηνή από ταινία του 1930. Είναι ένα ζευγάρι και μία άλλη γυναίκα μάλλον αυτός θέλει να φύγει και αυτή θέλει να τον κρατήσει, αυτή προσπαθεί να τον κρατήσει. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Αυτός θα φύγει.

5. Είναι ένα σπίτι το απόγευμα η μητέρα ανοίγει την πόρτα και είναι εκστασιασμένη μήπως είδε κάτι ή γινόταν κάτι.(..) (? Και τι γίνεται;) Δεν ξέρω. (..) (? Ποιο είναι το τέλος της ιστορίας;) Δεν μπορώ να δώσω τέλος.

6ΒΜ. Είναι μία μητέρα γριά που είναι σαστισμένη και ο γιος της ή μπορεί να είναι κάποιος συγγενής της και είναι σαστισμένος χωρίς να έχει κάποια ιδιαίτερη έκφραση στο πρόσωπο του. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Πέθανε ο πατέρας σε ένα ατύχημα και γι' αυτό είνα τόσο σαστισμένοι.

7ΒΜ. Ένας γέρος που είναι ο πατέρας ή ο παππούς και ένας νεαρότερος άντρας, ο γέρος έχει επικριτικό ύφος. Δεν μπορώ να φανταστώ το λόγο. (...) (διακοπή) Αυτό, δεν έχω κάτι άλλο να πω. Μάλλον μάλωσαν για κάτι.

8ΒΜ. Σαν χειρουργείο μοιάζει. Είναι δύο άνθρωποι και μία καραμπίνα και ένα παιδί σα να βγήκε από τον εξορκιστή. Τι ακριβώς είναι; Να πυροβόλησε το παιδί; (..) Μάλλον τον πυροβόλησε το παιδί και τώρα προσπαθούν να τον σώσουν. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Είναι διάφοροι άνθρωποι μπορεί να είναι στρατιωτικοί και να είναι στα χαρακώματα, ή μπορεί να είναι στο πάτωμα και κάπου έχουν πέσει και κοιμούνται. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Θα ξυπνήσουν και τελειώνει η ιστορία.

10. Έχει και άλλες; (? Άλλη μία.) Είναι ένας άντρας και μία γυναίκα ή είναι δύο άντρες που είναι φίλοι και έχουν μία φιλική σχέση και αγκαλιάζονται με στοργή. Ή μπορεί να είναι μία μητέρα με το παιδί της ή μπορεί να είναι δύο εραστές, δύο gay, δύο λεσβίες. (..) (? Τι γίνεται στο
τέλος;) Αυτό είναι ένα ζευγάρι.

11. Κοιμήθηκα 5, 6 η ώρα το πρωί και μετά ξύπνησα στις 8 μετά κοιμήθηκα και ξαναξύπνησα στις 9 κατέβηκα στο Διαβητολογικό Κέντρο για να με δει η κ. Βαζαίου περίμενα τόση ώρα και τώρα δε θα με δει. Τώρα πρέπει να φύγω να πάω σπίτι και θα κάνω άλλη μία ώρα για να φτάσω εκεί. Αυτά.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1, 9ΒΜ .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν;) 3ΒΜ , 11τέλος;) Αυτό είναι ένα ζευγάρι.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 21
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Παναγιώτης
ΗΛΙΚΙΑ: 12 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 2 ετών
ΥΨΟΣ: 1,61 m
ΒΑΡΟΣ: 50 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,9%

1. Α βιολί βλέπω εμένα. Τι ιστορία; Είναι να παιδί που βαριέται που δε θέλει να παίξει βιολί του φωνάζει η μητέρα του να να μελετήσει και μελετάει (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Το παιδί μελετάει, τον βοηθάει και η και τελικά έχασε τον χρόνο του και μπορεί να μην του αρέσει, δεν του αρέσει, η μητέρα του τον καταπιέζει προφανώς. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Τι είναι αυτό; (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Χωράφια είναι. Προφανώς είναι οι γονείς της, μάλλον είναι δούλοι της, εργάτες για τον πατέρα της, αυτή πηγαίνει σχολείο ενώ οι άλλοι στερούνται τη μόρφωση. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ο πατέρας της τους αφήνει ελεύθερους και το κορίτσι τους μαθαίνει γράμματα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Τι είναι αυτό; Ένας άνθρωπος όπου κοιμάται στο δρόμο ή είναι ένα παιδάκι όπου κλαίει. Στην πρώτη εκδοχή ο άνθρωπος που δεν έχει που να κοιμηθεί, οι περαστικοί περνάνε και τον βλέπουν και δεν έχει τίποτα δικό του ούτε χρήματα ούτε σπίτι. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ότι τον βοηθάνε οι άλλοι και γίνεται άνθρωπος.

4. Κινηματογράφος είναι; Είναι μία γυναίκα και ένας άντρας, ο άντρας προσπαθεί να φύγει και η γυναίκα προσπαθεί να τον συγκρατήσει. (..) (? και τι γίνεται μετά;) Ο άντρας φεύγει και η γυναίκα δεν θέλει να φύγει. (? Και ποιο είναι το τέλος της ιστορίας;) Χώρισαν.

5. Εε; Είναι ένα δωμάτιο (..) προφανώς είναι μέσα ένα παιδί και μπαίνει μέσα η μητέρα του ή υπηρέτρια κάποιος μπαίνει και βλέπει κάτι ή τρομάζει και έχει την αίσθηση του πανικού. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Φεύγει από το σπίτι οριστικά και από όλα τα μέλη της οικογένειας, μετά από χρόνια ξαναγυρίζει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Είναι ένας άντρας και μία ηλικιωμένη γυναίκα, ο άντρας είναι ο γιος της και της έχει πει ότι θα φύγει ή ότι θα παντρευτεί με κάποια που δε θέλει η μητέρα του. Στο τέλος ο άντρας κάνει αυτό που θέλει και μετά από χρόνια (...) δεν την πειράζει πια και τον ξαναθέλει. Συμφιλιώνονται.

7ΒΜ. (...) Είναι δύο άντρες ο ένας είναι μεγαλύτερος σε ηλικία από τον άλλον, ο άλλος άντρας είναι το παιδί του μεγαλύτερου , του δίνει συμβουλή και το παιδί δεν την αποδέχεται, την δέχεται τελικά και έχει την συμβουλή του μεγαλύτερου και την ακολουθεί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. Μμμ τώρα αυτό είναι χειρουργείο ή αυτός είναι μαθητής και κάνουν μάθημα ανατομίας ή προφανώς ο πατέρας ή μητέρα του ή μάλλον είναι ο πατέρας του και τον σκοτώνουν και το θυμάται σαν ανάμνηση και θέλει να εκδικηθεί. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Εκδικείται τους φονιάδες και τελειώνει η ιστορία.

9ΒΜ. Πόλεμος είναι εδώ. Τι είναι αυτό; Είναι κάποιοι νεκροί από πόλεμο και εεμ και είναι κάποιος που επέζησε και βλέπει τους νεκρούς και σκέφτεται τα κακά του πολέμου. (? Και ποιο είναι το τέλος της ιστορίας;) Τελειώνει ο πόλεμος αλλά είναι μάταιο γιατί χάθηκαν τόσες ζωές.

10. (...) Είναι ένα παιδί που φιλάει την μητέρα του και εκείνη το φιλάει μάλλον έχει κάνει μία λάθος πράξη ή επειδή την αγαπάει ή έχει χαθεί ή το έχει εγκαταλείψει στην γέννα, το βρίσκει μετά από χρόνια, συμφιλιώθηκαν, το παιδί δεν ξέχασε την μητέρα του και συμφιλιώθηκε με την βιολογική του μητέρα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Λευκό. Τελειώσαμε. Να πω γι ένα παιδί; Για ποιον; Τον Θρασύβουλο όχι για τον Κλεομένη. Ο Κλεομένης είναι ένα ορφανό παιδί και ζητιανεύει για να φάει και ζητιανεύει αλλά τον παίρνουνε και πηγαίνει σχολείο και οι συμμαθητές του και οι δασκάλα του τον υιοθετούν. Ο Κλεομένης τώρα τι κάνει; Είνα ευτυχισμένος και εεε είναι ευτυχισμένος και ευχαριστημένος με ότι έγινε.

(**? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;**) 1.
(**? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;**) 11.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 22
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Στέλιος
ΗΛΙΚΙΑ: 15 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 ετών
ΥΨΟΣ: 1,83 m
ΒΑΡΟΣ: 70 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 9,4%

1. Βλέπω ένα παιδί 8 χρονών του βάζει η μητέρα του να φάει, αυτό βαριέται δεν θέλει και το τέλος είναι ότι του φτιάχνει η μητέρα του ένα ωραίο φαγητό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Βλέπω έναν άντρα δίπλα σε ένα άλογο και μία γυναίκα σε ένα δέντρο να τον κοιτάει, είναι μία οικογένεια, ο καθένας κάνει ότι μπορεί, ο άντρας είναι γεωργός, η κοπέλα είναι φοιτήτρια και η γυναίκα στο δέντρο ασχολείται με τα οικιακά (..) (? Τι γίνεται στο τέλος;) Η κοπέλα θέλει να γίνει φιλόλογος και κρατάει βιβλία (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Θέλει να γίνει φιλόλογος για να βοηθήσει την οικογένεια της.

3ΒΜ. Βλέπω μία έναν μία γυναίκα πρέπει να είναι στενοχωρημένη και να κλαίει, μπορεί να είναι πολύ φτωχή και ναμην έχει οικογενειακή στήριξη ή μπορεί να είναι πλούσια αλλά να μην την αγαπάει κανένας και να μην μπορεί να ζήσει. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Στο τέλος θα βρει κάποιον. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Είναι ένα ζευγάρι, ο άντρας θέλει να την παρατήσει τη γυναίκα, η κοπέλα από πίσω τον παρακολουθεί ή μπορεί να αγαπάει την άλλη ή να μην την αγαπάει αλλά να θέλει μία νέα σχέση. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Στο τέλος θα καταλάβει ότι αγαπάει τη γυναίκα του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι ήταν δύσκολη αυτή η εικόνα.

5. Βλέπω μία κυρία 40, 50 χρονών εεε ανοίγει την πόρτα ενός δωματίου, κάτι πρέπει να γίνεται και να την έχει τρομάξει, να την έχει σοκάρει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Το τέλος είναι ότι τελειώνει η παρεξήγηση και κάποιος άλλος της εξηγεί τι είχε συμβεί και τελειώνει η παρεξήγηση. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Εδώ μιλάει για ξενιτιά η μητέρα παρακαλεί τον γιο της αλλά ο γιος πρέπει να φύγει εε το τέλος της ιστορίας είναι ότι άμα φύγει ο γιος αυτή μπορεί να αυτοκτονήσει ή άμα μείνει θα είναι ευτυχισμένοι και οι δυο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Βλέπω δύο άντρες ο ένας είναι 30, 40 χρονών ο άλλος είναι 60, 70. Ο νέος κάπου κοιτάει και ο γέρος κοιτάει τον άλλον. Ο γέρος είναι θλιμμένος, ο άλλος δεν είναι τόσο θλιμμένος, μπορεί να είναι ο χαμένος του γιος και δεν το ξέρει ότι είναι ο πατέρας του. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Του λέει ότι είναι ο πατέρας του.

8ΒΜ. Είναι ένα παιδί, δύο χειρούργοι και ένας άντρας ή γυναίκα που τον χειρουργούν. Μπορεί να είναι ο πατέρας, ο παππούς, ο θείος του παιδιού. Το τέλος

είναι θα πεθάνει ο πατέρας του και το παιδί θα το υιοθετήσουν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9BM. Βλέπω πολλούς άντρες είναι τέσσερις κοιμούνται ή από τα ρούχα τους είναι στον πόλεμο ή έχουν πάει για κυνήγι. Μπορεί να τους πήρε ο ύπνος ή αν πολεμούσαν πέθαναν στον πόλεμο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Εδώ είναι ένας άνθρωπος 50, 60 χρονών και δίπλα του πρέπει να είναι η χαμένη του κόρη ή η γυναίκα του αν είναι η χαμένη του κόρη ή ο γιος τότε είναι ευτυχισμένοι ή αν είναι η γυναίκα του είναι ερωτευμένοι και ευτυχισμένοι. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Εε είναι ένα μικρό παιδί και έχει μία μπάλα στο χέρι του και παίζει, το παιδί μεγαλώνει, τελειώνει το Δημοτικό και σε δέκα χρόνια έχει μεγαλώσει, από την Δευτέρα Δημοτικού έπαιζε σε ομάδα ποδοσφαίρου και ήθελε να γίνει μεγάλο είδωλο σαν τον θείο του που παίζει σε μία μεγάλη ομάδα αλλά δεν ήθελε να έχει την ίδια θέση με το θείο του ήθελε να έχει άλλη θέση. Ο μικρός ήταν 15 χρονών θέλει να μπει σε μεγάλη ομάδα, ο θείος του του δίνει συμβουλές να κάνει μικρά βήματα, να βρει μία δουλειά για σπουδάσει να μην τον συντηρούν οι γονείς του. Στο τέλος ο μικρός μπαίνει σε μία μεγάλη ομάδα όχι όπως ίσως στο εξωτερικό σε πιο μεγάλη ομάδα.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 8BM .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 11, 6BM ,5 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 23
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Γιώργος
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 ετών
ΥΨΟΣ: 1,70 m
ΒΑΡΟΣ: 72 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,6%

1. Είναι ένα παιδί και έχει ένα βιολί και σκέφτεται. Ωραία λοιπόν ένα παιδί και βλέπει το βιολί και σκέφτεται να παίξει. (..) 9? Και τι γίνεται μετά;) Άμα παίξει θα γίνει μεγάλος και τρανός. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Τι είναι αυτό τώρα; Μία κοπέλα που είναι πιο κοντά και χαζεύει και μία άλλη που χαζεύει αλλού και ένας άντρας με ένα άλογο, η γυναίκα είναι σκεπτική. Τώρα πως τελειώνει. Με χωρισμό, δύσκολο είναι να χωρίσει αυτήν από αυτόν. Τελειώνει η ιστορία με το να φεύγει αυτή για μία μεγάλη πόλη. Αυτά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Ας σου πω μία δική μου ιστορία. Μία τύπισσα έχει πέσει και κλαίει γιατί χώρισε. Το κλάμα δηλώνει στενοχώρια και απογοήτευση. Είναι στενοχωρημένη και απογοητευμένη γι' αυτό και κλαίει και μπορεί να συνεχίσει να κλαίει. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Φαίνεται καθαρά αυτή τον παρακολουθεί και αυτός θέλει να φύγει. Η ιστορία δείχνει ότι μπορεί να γίνεται μία φασαρία και αυτή να τον κρατάει. Το τέλος είναι ότι δεν πήγε αυτός γιατί αυτή τον κράτησε.

5. Αυτή είναι κουτσομπόλα και ανοίγει μία πόρτα γιατί μπαίνει; Άφησε το φως ανοιχτό στο δωμάτιο και γι' αυτό μπαίνει να το κλείσει και μετά φεύγει και τελειώνει η ιστορία.

6ΒΜ. Αυτός στενοχωριέται και αυτή είναι σαν άγαλμα. Είναι μία κηδεία. Η ιστορία ξεκινάει αυτός κρατάει μία καρέκλα και σκέφτεται, αυτή κοιτάει έξω, αυτός στενοχωριέται για κάτι, αυτή δεν ξέρω. Αυτή λέει κάτι δυσάρεστο και αυτός στενοχωριέται και αυτή κοιτάει έξω. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Και οι δύο στενοχωριούνται για αυτόν που πέθανε.

7ΒΜ. Όπως δείχνει η εικόνα δεν είναι πατέρας με γιο ούτε παππούς με τον εγγονό του οπότε είναι δύο άγνωστοι μπορεί να έπαιζαν (..) μπορεί ο παππούς να γνωρίζει την κοπέλα του εγγονού του που είναι μία καλή κοπέλα και τελειώνει η ιστορία.

8ΒΜ. Ποιον σφάζουν; Ο πιτσιρικάς στη φαντασία του ονειρεύεται φόνους. Ψυχασθενής φαίνεται, έχει ψυχολογικά προβλήματα. Στο φόντο φαίνονται δύο άνθρωποι να σφάζουν έναν, το κύριο πρόσωπο είναι ένα παιδί και λογικά ο μικρός το σκέφτεται ή είναι από πίσω του και δεν θέλει να βλέπει και δεν βλέπει και αυτό είναι το τέλος.

9ΒΜ. Είναι τεμπέληδες και ξεκουράζονται από την πολλή δουλειά αυτό και αυτό είναι το τέλος. Είναι τεμπέληδες αυτό και δεν μπορώ να σκεφτώ τίποτα άλλο.

10. Είναι ένα ερωτευμένο ζευγαράκι πολύ ερωτευμένο και πάλι να τελειώνει με χωρισμό όχι ο άντρας αγκαλιάζει την γυναίκα και της ψιθυρίζει στο αυτί κάτι αλλά δεν ξέρω τι (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Η ιστορία τελειώνει με μία τρυφερή αγκαλιά.

11. Εγώ ξεκίνησα από το σπίτι για να έρθω εδώ για ένα ραντεβού και περίμενα σαν το μαλάκα και έρχεται μία κοπέλα να μου κάνει ερωτήσεις και μου έδειξε εικόνες και προσπάθησα να βρω ιστορίες σύντομες βέβαια ήταν αλλά δεν καταλαβαίνω πολύ καλά τις εικόνες και τώρα μου είπε να της πω μία δική μου ιστορία και της είπα.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 5.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 24
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Βαγγέλης
ΗΛΙΚΙΑ: 19 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 15 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,81 m
ΒΑΡΟΣ: 76 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,7%

1. Βλέπω εδώ αυτό το παιδί ο οποίος εε κοίταξε να δεις (...) μπορεί να έχει κάποια ανάμνηση από αυτό το βιολί ενδεχομένως να έπαιζε ο πατέρας του, μπορεί να έχει πεθάνει ο πατέρας του. Μία άλλη ιστορία είναι να μην του αρέσει το βιολί και να το κοιτάει έτσι και να λέει πω πω, πιο πολύ συναισθηματικοί λόγοι είναι που το κοιτάει, αναμνήσεις. Δεν έχει τίποτα. Κάτι πιο απλό, να έχει μία εργασία πάνω σε αυτό και να σκέφτεται τι να κάνει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Αυτοί είναι κόρη, μάνα και αδερφός. Αυτή κοίταξε να δεις θέλει να σπουδάσει κάτι αλλά να κάνει κάτι άλλο, αυτή θέλει να ακολουθήσει κάτι άλλο, τα ρούχα το αποδεικνύουν. Σκέφτεται το μέλλον της, σκέφτεται τι θα κάνει ενδεχομένως δεν το έχει ανακοινώσει δεν το έχει ανακοινώσει στην οικογένεια της, μπορεί να τους το είπε και να τη μάλωσε, κάτι πιο γενικό σκέφτεται το μέλλον της. Μου αρέσει το σκηνικό δηλαδή ξέρεις τα πράγματα λίγο πιο πρωτόγνωρα, ήρεμα, ήσυχα. Αυτό δεν έχει σχέση με τα προηγούμενα, το λέω σαν εικόνα, τι συναισθήματα μου προκαλεί. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Αυτή η γυναίκα ή περιμένει περιμένει ,περιμένει και από την πολλή αναμονή την πήρε ο ύπνος, μάλλον δεν συμβαίνει τίποτα, κάποιος της είπε τα νέα, τα έμαθε, κάποιο ατυχές γεγονός με κάποιο μέλος της οικογένειας, κάποιο γνωστό και ήτανε άρρωστος και έπεσε στα γόνατα και τα λοιπά εε (..) Γενικά ας πούμε κάτι κακό έγινε ή είτε αφορά αυτήν τη γυναίκα ή κάποιο κοντινό πρόσωπο της και αντιδράει κάπως έτσι. Κατά τη γνώμη μου θα είναι κάτι πολύ τραγικό αλλά εξαρτάται από το χαρακτήρα του καθενός, ποιος ξέρει τι έγινε και αντέδρασε έτσι. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Εδώ Τρίτη γυναίκα βρίσκεται: (..) Κοίταξε αν υποθέσουμε ότι δεν υπάρχει τρίτη γυναίκα θα μπορούσε να λέει ο άντρας: «γυναίκα φεύγω, δεν έχουμε λεφτά, πάω στα καράβια και τα λοιπά», η γυναίκα λυπάται, αυτός ατενίζει το άμεσο μέλλον, ολομερής και ολοβραδύς μπορεί να σκέφτεται το μακρινό μέλλον και αυτή είναι η σκηνή του αποχωρισμού. Αυτή διαφωνεί ή το έχει δεχτεί, νιώθει άσχημα και έβαλε τελεία. Μπορεί να τους έπιασε στα πράσα αλλά δεν το λέω αυτό γιατί δεν έχει το βλέμμα κάτι που να το δείχνει αυτό, ναι μεν έγινε αυτό, τους έπιασε αλλά αυτό έλυσε τα πράγματα αλλά αυτό έλυσε τα πράγματα, αυτή δεν νιώθει άσχημα γιατί μέσα της το ήξερε, αυτός δεν την κοιτάει γιατί έκανε κάτι άσχημο, δεν νιώθει λύπη, έχει δυναμισμό, ότι έγινε έγινε, αυτή τον αγαπάει όπως τον κοιτάει και του λέει: « έλα να κάνουμε μία προσπάθεια». Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (...) Λοιπόν αυτός έχει ένα βλέμμα, ανοίγει την πόρτα και βλέπει κάτι που την εκπλήσσει, ένα φόνο, γίνεται ένας φόνος, το τζάκι είναι αναμμένο, μπορεί να βλέπει

τον άντρα της με κάποια άλλη, οτιδήποτε μπορεί να συμβαίνει. Στο σπίτι της βρίσκεται, βλέπει κάποιο κοντινό της πρόσωπο, μπορεί να ανοίγει την πόρτα απλά και να λέει « Γιε μου έλα» για να φάει ή « κόρη μου» (..) (? Και τι γινεται μετά;) Μπορεί να φωνάζει, ίσως αυτή αναγγέλλει το γεγονός.. Αυτό. Η όλη κατάσταση (...) δείχνει κάτι καινούριο ότι γίνεται, κάτι τέλος πάντων. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (..) Κατά πάσα πιθανότητα αυτή είναι η μάνα του και αυτός ο γιος της. Πάλι έχουμε να κάνουμε με κάτι που έχει να της πει, της το λέει, το βλέμμα της δείχνει μία έκπληξη στα μάτια της, ενδέχεται να της δίνει εξηγήσεις, την σέβεται, την αγαπάει σαν μάνα του, έχει βάλει κάτι σκοπό, όχι ντρέπεται, κοιτάει κάτω, κρατάει το καπέλο, είναι έτοιμος να αντιμετωπίσει το μέλλον, μπορεί να λέει « Θα την παντρευτώ» και λέει η άλλη « όχι». Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Λοιπόν εδώ έχουμε να κάνουμε με πατέρα και γιο ή δύο συγγενείς που ο ένας είναι μεγάλος και προσπαθεί να τον συμβουλέψει ή είναι ο δάσκαλος του, πάντως κάτι προσπαθεί να του πει, να τον συμβουλέψει. Μπορεί να είναι σε σχέση με την κοπέλα του ή να έχει σχέση με φιλία, με επάγγελμα του, κάτι κακό, κάτι καλό και αυτό τον έχει βάλει σε σκέψεις « μήπως έκανα λάθος;» και τώρα τι θα γίνει; (..) Δεν έχω να πω κάτι άλλο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. Θα σου πω ακριβώς εδώ τι έχει γίνει. Αυτός πυροβόλησε, οι δύο αυτοί προσπαθούν μάλλον να βγάλουν τη σφαίρα ή να τον πάνε σε γιατρό. Αυτός κρατάει το φανάρι ίσως να βρίσκεται σε περίοδο πολέμου, κατοχής και είναι σε σπίτι, αυτή εδώ (..) Υπάρχουν διάφορες εκδοχές. Ένα σενάριο είναι ότι αυτή τον έχει προδώσει, ίσως τους είπε που θα κρύβεται το είπε στους αστυνομικούς, Αυτός τελικά έζησε:, αυτή τώρα δαγκώνεται γιατί τα πράγματα πήγαν στραβά, μπορεί να είναι συγγενείς της, γνωστός της, κάποιος που αγαπάει, είναι σε παλιά εποχή, έχει δυναμισμό στο βλέμμα της, θα το αντιμετωπίσει έτσι. Μπορεί να είχε κάποιο σχέδιο, να έγινε αυτό και να μην πήγαν όλα καλά και να σκέφτεται τι θα γίνει τώρα. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (...) Αυτοί τώρα μου φαίνονται είναι καουμπόηδες, γελαδάρηδες, ήταν μια κουραστική μέρα με το κοπάδι και έχει βραδιάσει και έχουν πέσει να ξεκουραστούν, να κοιμούνται. Ο καθένας σκέφτεται τη γυναίκα του, την αγαπημένη του, ότι τον ηρεμεί, έχουν φτιάξει ένα κατάλυμα, έχουν πέσει κάτω, δεν τους νοιάζει, έχουν συνηθίσει. Ναι μεν έχουν κοινή ζωή αλλά τη στιγμή που πάνε να ξεκουραστούν ο καθένας σκέφτεται διάφορα. Ο ένας κοιμάται του καλού καιρού, ο άλλος έχει ανοιχτά τα μάτια, ίσως συνομιλεί με τον άλλον. Αυτά. (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

10. (...) (προσωπικές ερωτήσεις) (..) Αυτό εδώ το πρόσωπο πρέπει να είναι γυναίκα και άντρας (..) Κοίτα είναι μία στιγμή μεταξύ τους που οπωσδήποτε έρχονται κοντά κοντά πολύ κοντά, οτιδήποτε κι αν είναι μητέρα και γιος, να είναι μαζί να αγαπιούνται, έρχονται κοντά και βρίσκουν στήριξη ο ένας στον άλλον. Ενδέχεται κάτι να έχει γίνει και τελικά μετά από κουβέντα όλα έρχονται και γίνονται καλά και υπάρχει ανακούφιση και αγκαλιάζονται ή ουσιαστικά να μην έχει λυθεί το πρόβλημα, μετά συζητάνε και από τη συζήτηση βγαίνει κάτι καλό ή κι αυτό να μην έγινε αγκαλιάζονται γιατί υπάρχει αγάπη μεταξύ τους ή να έγινε κάτι καλό και να αγκαλιάζονται και να χαίρονται. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Συνήθως γοητεύομαι γοητεύομαι από το τραγικό και το κατεστραμμένο στα videogames, στα βιβλία, περισσότερο όσον αφορά τον ήρωα, περισσότερο στις ταινίες όπου ο ήρωας δεν είναι καλά, όλα εντάξει φαίνονται αλλά υπάρχει κάποιο πρόβλημα, θλίψη στην κατάσταση και μέσα από αυτό ο ήρωας προσπαθεί να κάνει κάτι, να την ξεπεράσει τη δυσκολία, η ταινία περνάει κάποια μηνύματα, με το κουράγιο που δείχνει ο ήρωας, με τα συναισθήματα που δείχνει και όλα τα μηνύματα είναι ηθικές αξίες που σήμερα δεν υπάρχουν, δεν βρίσκονται σε εκτίμηση η κοινωνία είναι πιο υλιστική όπως και τα όνειρα του σημερινού ανθρώπου. Αυτά. Αυτή τώρα δεν είναι ιστορία αλλά δεν έχω κάτι άλλο να πω.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 7BM , 8BM , 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) Δεν υπήρχε κάποια που να μην μου αρέσει καθόλου.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 25
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Παναγιώτης
ΗΛΙΚΙΑ: 18 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 ετών
ΥΨΟΣ: 1,75 m
ΒΑΡΟΣ: 65 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,7%

1. (…) Να πω τι βλέπω; Βλέπω ένα παιδί που κάθεται σε ένα τραπέζι και κοιτάει ένα βιολί βιολί μάλλον είναι αυτό (..) εε το παιδί θέλει να μάθει να παίζει βιολί αλλά πρέπει να πάει να μάθει σε ένα δάσκαλο ή σε μία σχολή. Ακόμα δεν το έχει πει στους γονείς του γιατί το σκέφτεται ακόμα και γιατί δεν ξέρει τι θα του πουν. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Το παιδί το λέει στους γονείς του και του λένε ότι αν το θέλει τόσο πολύ θα το πάνε σε ένα δάσκαλο για να του μάθει να παίζει βιολί. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Το παιδί αρχίζει να μαθαίνει βιολί και του αρέσει, είναι πολύ ευχαριστημένο και ευχαριστεί τους γονείς του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Βλέπω μία κοπέλα που κρατάει βιβλία και έναν άντρα που δουλεύει στο χωράφι και μία άλλη γυναίκα που ακουμπάει σε ένα δέντρο και ξεκουράζεται. (..) Η κοπέλα είναι μαθήτρια και πάει στο σχολείο και οι γονείς της δουλεύουν για να αντεπεξέλθουν στα έξοδα του σπιτιού και του σχολείου. (? Και τι γίνεται;) Η κοπέλα θα τελειώσει το σχολείο και θα πάει να σπουδάσει μακριά από το χωριό αυτο και από τους γονείς της και θα κάνει καριέρα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. (..) Εε εδώ βλέπω ένα άτομο που είναι σκυμμένο και μάλλον κλαίει δεν μπορώ να διακρίνω αν είναι γυναίκα ή άντρας (..) Κάτι του έχει συμβεί μάλλον για να κλαίει, κάτι πολύ σοβαρό, ίσως κάποιος να έχει πεθάνει ή να είναι πολύ άρρωστος ή να μην έχει λεφτά για να ζήσει ή να έχασε τη δουλειά του δεν ξέρω τι από αυτά του συμβαίνει κάτι από αυτά μάλλον. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Στο τέλος το άτομο αυτό θα βρει μία διέξοδο και θα λύσει το πρόβλημα του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (...) Εδώ βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα μάλλον είναι ζευγάρι παντρεμένο και φαίνεται ότι έχουν μαλώσει για κάτι. (..) Ο άντρας κοιτάει αλλού και δεν έχει τι να πει και η γυναίκα προσπαθεί να του αλλάξει γνώμη και του μιλάει συνέχεια αλλά αυτός δεν την ακούει και κοιτάει μία άλλη γυναίκα που κάθεται πιο πίσω. (..) (/ και τ γίνεται;) Ο άντρας κάποια στιγμή βαριέται να ακούει τη γυναίκα του και σηκώνεται και φεύγει. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ο άντρας θα ξαναγυρίσει και θα συζητήσουν και θα τα βρούνε.

5. (..) Βλέπω μία γυναίκα που ανοίγει την πόρτα του σπιτιού της για να μπει μέσα (..) αλλά όταν μπαίνει βλέπει όλα τα φώτα ανοιχτά και μένει έκπληκτη γιατί γιατί είναι σίγουρη ότι τα είχε κλείσει πριν φύγει. (..) Μετά μπαίνει μέσα στο σπίτι αλλά φοβάται ότι κάποιος έχει μπει στο σπίτι. Τέλος πάντων μπαίνει στο σπίτι προσεκτικά αλλά δεν βλέπει κανέναν και δεν λείπει τίποτα και αφού κοιτάζει καλά καταλήγει ότι θα ξέχασε τα φώτα ανοιχτά εκείνη. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (..) Τι να πω εδώ; Βλέπω μία μητέρα με το γιο της, η μητέρα κοιτάει προς το παράθυρο ο γιος είναι αμήχανος μάλλον φέρνει κάποια είδηση όχι καλή και γι' αυτό είναι έτσι αμήχανος. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Ο γιος θα της πει την δυσάρεστη είδηση, θα στεναχωρηθούν και οι δύο αλλά θα τους περάσει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. (...) Βλέπω δύο άντρες που συζητάνε, έχουν μία συζήτηση πολύ σοβαρή από το ύφος τους όπως φαίνεται και λέει ο καθένας την άποψη του. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Διαφωνούν μεταξύ τους, έχουν διαφορετική γνώμη ο ένας από τον άλλον και φωνάζουν. (..) (? Και τελικά τι γίνεται;) Μετά χαμηλώνουν τους τόνους και συμφωνούν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (..) Εδώ βλέπω ένα παιδί και μάλλον (..) μάλλον γίνεται μία εγχείρηση κάποιος συγγενής του έχει πρόβλημα και τον εγχειρίζουν οι γιατροί και (..) το παιδί έχει αγωνία και περιμένει μέχρι να τελειώσει η εγχείρηση. (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Αυτός ο συγγενής του σώζεται τελικά και το παιδί είναι πολύ χαρούμενο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (...) Εδώ (..) Εδώ βλέπω κάποιους άντρες μάλλον στρατιώτες είναι και έχουν κάτσει να ξεκουραστούν σε ένα χωράφι (..) Μάλλον έχουν πάει σε μία άσκηση και κουράστηκαν και τώρα ξεκουράζονται για λίγο και μετά θα συνεχίσουν. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Οι στρατιώτες ξεκουράζονται και συνεχίζουν την άσκηση για να γίνουν καλοί στρατιώτες.

10. (..) Εδώ βλέπω ένα ζευγάρι, έναν άντρα και μία γυναίκα που αποχαιρετιούνται (..) μάλλον ο άντρας είναι ναυτικός και φεύγει για ταξίδι και αποχαιρετάει τη γυναίκα του. (..) Τι άλλο; Αυτό ο άντρας αποχαιρετάει τη γυναίκα του και φεύγει για ταξίδι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Τι να πω τώρα; (...) Για μένα να είναι η ιστορία; (? Ότι θέλεις εσύ.) (..) Εε ένα παιδί είναι στην τελευταία τάξη του σχολείου και διαβάζει για να πάει σε μία καλή σχολή, εκεί που θέλει (..) είναι δύσκολο αλλά πιστεύω ότι θα τα καταφέρει. (..) Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 11 , 9ΒΜ , 2 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 7ΒΜ , 3ΒΜ.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 26
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Αλέξανδρος
ΗΛΙΚΙΑ: 13 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,77 m
ΒΑΡΟΣ: 60 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,1%

1. (...) Να αρχίσω να λέω; Τώρα εδώ είναι ένα παιδί που μάλλον κάθεται σε ένα γραφείο, τραπέζι και έχει μπροστά του ένα βιολί και ένα βιβλίο. (? Και τι γίνεται μετά;) Το παιδί μάλλον θα μελετάει κάποιο τραγούδι να παίξει με το βιολί ξέρω εγώ, θα σηκωθεί και θα παίζει με το βιολί. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ότι θέλω εγώ; (...) Τι στο τέλος; (..) Τέλος πάντων ότι έκανε πρόβα αυτή που θα ήθελε αν είναι σπίτι του θα έκανε στους γονείς του μπροστά και θα τους άρεσε ή αν είναι στο ωδείο θα ερχόταν ο κόσμος, θα μελετούσε, αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Τι είναι αυτό; Χωράφι, είναι ένα χωράφι και από ότι φαίνεται αυτός είναι γεωργός εκεί (..) αυτές οι δύο γυναίκες; Και αυτές κάτι θα κάνουν θα καλλιεργούν (..) Τώρα αυτή κάτι κρατάει; Σαν βιβλίο τέλος πάντων (..) Τώρα δεν μου έρχεται κάτι σε αυτήν την εικόνα. (? Πως συνεχίζεται η ιστορία;) Ο γεωργός ετοιμάζεται να σπείρει, έχει και ένα άλογο του εδώ πάει στο χωράφι να οργώσει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Να σκεφτώ. Είναι σκέτο χωράφι δεν μου έρχεται τίποτα. (...) Τώρα αυτή φαίνεται για βοηθός, αυτή πρέπει να πηγαίνει στο χωράφι να τον βοηθήσει, αυτή φαίνεται στενοχωρημένη δεν ξέρω. (? και τι γίνεται στο τέλος;) Αυτός υα ήθελε να τα κάνει μόνος του, θέλει η γυναίκα να τον ρωτούσε αν θέλει να τον βοηθήσει , η άλλη φεύγει , η κοπέλα παίρνει τα βιβλία και πάει να διαβάσει και η άλλη κάθεται και τον κοιτάει. Αυτά.. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Τι είναι αυτό; Εδώ φαίνεται ένας άνθρωπος σε ένα στενό, κλαίει, κάθεται και ακουμπάει κάπου. (..) αυτός φαίνεται φτωχός είναι; Έχει κάπως (..) τέλος πάντων κλαίει, κάτι τον έχει στενοχωρήσει ή επειδή είναι τέλος πάντων φτωχός (..) (? Τι γίνεται στο τέλος ;) (...) Τέλος πάντων αυτός κάτι θα πήγαινε να βρει, δουλεύει να βγάλει χρήματα για να μην είναι μόνος και στενοχωριέται. Αυτά.. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (...) Εδώ τώρα δείχνει έναν άντρα και μία γυναίκα, αυτή πρέπει να είναι ο σύζυγος της, πρέπει να είναι σε μία παραλία μαζί για να δούμε(..) Τώρα μάλλον κάτι της λέει ναι κάτι της λέει, κάτι του λέει η γυναίκα του και αυτός θυμώνει, προσπαθεί να φύγει αυτή φαίνεται σαν να προσπαθεί να τον πείσει για κάτι (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Τελικά όπως πάει θα φύγει, δεν θα την άκουσε τι θέλει να πει. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Τώρα εδώ δείχνει μία γυναίκα κάπως φοβισμένη κάτι κοιτάει με φόβο, είναι σπίτι της (..) και μάλλον όπως δείχνει η εικόνα έχει κρυφτεί σε ένα δωμάτιο, φαίνεται κάποιος θα μπήκε σπίτι της και αυτή θα φοβήθηκε και τελικά θα καλέσει την αστυνομία και θα πιάσουν τον ληστή. Αυτά.(? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Εδώ τώρα είναι ένας άντρας και μία γυναίκα αυτός είναι ο γιος αυτής εδώ της γιαγιάς (..) και αυτός κάτι λέει στην μητέρα του και όπως φαίνεται είναι έτοιμος να φύγει και η μητέρα του δεν θα συμφωνεί για το εκεί που θέλει να πάει ο γιος της (..) Και τελικά (..) μμ ο γιος της κάπως έχει θυμώσει και (..) αρχίζει να μιλάει κάπως πιο έντονα, η μητέρα του θυμώνει και αυτή τέλος πάντων (..) αυτός θα φύγει και θα πάει εκεί που θέλει χωρίς να την ακούσει. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. (..) τώρα εντάξει είναι μια συζήτηση ανάμεσα γιο πατέρα (..) και συζητάνε ξέρω εγώ; Για κάποια οικογενειακά πράγματα (...) και θα του είπε κάτι ο πατέρας του, ο πατέρας στον γιο του που άφησε αυτόν και θα τον στενοχώρησε και ο γιος ήθελε να σταματήσει την κουβέντα .Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (...) τώρα αυτό δεν ξέρω τι δείχνει (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα ;) Τώρα εδώ είναι ένα παιδί μάλλον παιδί είναι αυτό, αυτό δεν μπορώ να ξεχωρίσω, δύο άνθρωποι και ένας ξαπλωμένος και κάτι του κάνουν. Και αυτό τι είναι; όπλο είναι(..) τώρα μπορεί να είναι άρρωστος ο πατέρας του και να είναι από πάνω οι γιατροί και να τον εξετάζουν και κάτι του κάνουν και το όπλο; Θα ήταν σε πόλεμο τον φέρνουν σπίτι. (? Και πως τελειώνει η ιστορία ;) Θα βγάλουν την σφαίρα, θα ξεκουραστούν και θα δουν τις επόμενες μέρες αν έγινε καλά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (..) Εδώ (..) είναι(..) δύο άντρες ξαπλωμένοι αυτοί τώρα τι είναι? Πρέπει να είναι ο σε κάποιο δάσος ή τέλος πάντων είναι σε ένα δάσος ο ένας είναι όρθιος δίπλα τους και αυτοί οι δύο άντρες τι είναι? Στρατιώτες? Φύλακες ; δεν καταλαβαίνω το υπόλοιπο. Αυτό τώρα; Όχι τρεις άντρες είναι ξαπλωμένοι, τώρα ξεκουράζονται; Ξεκουράζονται. Πρέπει να είναι στρατιώτες, φύλακες τέλος πάντων και κάθονται να ξεκουραστούν. Αυτό δείχνει (? Τι γίνεται στην συνέχεια ;) Ο όρθιο τέλος πάντων τώρα είναι ή όρθιος είναι ή ξαπλωμένος τέλος πάντων οι τρεις θα κοιμούνται, αυτός άτι θα σκέφτεται και αυτός που δεν κοιμάται θα προσπαθήσει να μιλήσει σε έναν που δεν κοιμάται, να συζητήσουν για κάποιο θέμα, τελικά τον ξύπνησε, του έπιασε την κουβέντα και οι άλλοι δύο κοιμούνται. . (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Τώρα πρέπει να είναι γιος και πατέρας, ο πατέρας να αγκαλιάζει τον γιο του, ο γιος θα έλειπε ταξίδι ναι ο γιος θα έλειπε ταξίδι, ο πατέρας τον είχε πεθυμήσει ο γιος θα έλειπε ταξίδι και ο πατέρας τον είχε πεθυμήσει και τον ρωτούσε πως περνούσε, τι έκανε, κάθισε μετά να τα πούνε. . (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Ότι θέλω εγώ. Να σκεφτώ. Ότι θέλω. Τώρα (....) σκέφτηκα μία τέλος πάντων είναι μία καλύβα σε ένα μικρό χωριό τέλος πάντων και είναι μέσα μία οικογένεια κάθονται σε ένα τραπέζι τρώνε ε τέλος πάντων ο πατέρας τους όχι η μητέρα τους είναι ένα ανδρόγυνο δύο παιδιά, ο πατέρας και τα δύο παιδιά κάθονται τρώνε η μητέρα τους μαγειρεύει και ο πατέρας κουβεντιάζει με τις κόρες του συζητάνε (..) (? Τι γίνεται στο τέλος ;) σκέφτομαι (..) πως τελειώνει (..) δεν μου έρχεται κάτι άλλο τώρα δεν μου έρχεται κάτι άλλο τώρα.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1,9ΒΜ,10
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3ΒΜ,2,6ΒΜ.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 27
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Νίκος
ΗΛΙΚΙΑ: 13 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 3 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 ετών
ΥΨΟΣ: 1,59 m
ΒΑΡΟΣ: 44 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 10%

1. Είναι ένα παιδί εεε τώρα αυτό τι είναι; Είναι λίγο σκεφτικό. Τι είναι αυτό; (..) (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Μουσικό όργανο είναι; (..) και φαίνεται ότι σκέφτεται αν πρέπει να κάνει αυτό που σκέφτεται και φαίνεται λίγο προβληματισμένο. (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Τελικά βρίσκει τη λύση. (..) (? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Είναι σε ένα χωράφι ένας άντρας και δύο γυναίκες. Τώρα τι κάνουν; (..) (? Εσύ τι νομίζεις ότι κάνουν;) Εε δουλεύουν αλλά μόνο ο άντρας η γυναίκα δουλεύει και αυτή ή ξεκουράζεται; (..) Δεν ξέρω. (? Τι γίνεται στη συνέχεια;) Είναι και μία κοπέλα που κρατάει βιβλία και δεν δουλεύει (..) μάλλον πάει σχολείο τώρα. Η γυναίκα κοιτάει μακριά και δεν δουλεύει και αυτή. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Εε η κοπέλα πάει στο σχολείο, η γυναίκα πάει σπίτι να μαγειρέψει και ο άντρας δουλεύει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Εεε είναι ένα παιδί μόνο του (..) κάθεται τώρα, είναι ξαπλωμένο; Δεν ξέρω. (..) Είναι ένα παιδί που είναι πολύ στενοχωρημένο για κάτι και κλαίει (..) μπορεί να μην τα έχει πάει καλά στο σχολείο, να μην έγραψε καλά στο διαγώνισμα και να κλαίει για αυτό. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά εε το λέει στους γονείς του και και στενοχωριούνται και εκείνοι αλλά του λένε ότι δεν πειράζει και να μην κλαίει και να προσπαθήσει ξανά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Είναι δύο άνθρωποι ένας άντρας και μία γυναίκα (..) αυτός κοιτάει αλλού και η γυναίκα του μιλάει (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ο άντρας έχει θυμώσει με κάτι που του είπε η γυναίκα και δεν μιλάει. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Εεε στο τέλος ο άντρας δεν του περνάει έχει θυμώσει και φεύγει από εκεί που κάθεται (..) και η γυναίκα μένει μόνη της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Είναι μία γυναίκα που μπαίνει σε ένα δωμάτιο (..) είναι μία μητέρα που μπαίνει στο δωμάτιο που είναι το παιδί της να δει τι κάνει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Βλέπει ότι το παιδί διαβάζει τα μαθήματα του και κάνει ασκήσεις και φεύγει από το δωμάτιο. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτό, βλέπει το παιδί που διαβάζει και φεύγει.

6ΒΜ. Είναι ένας γιος και η μητέρα του (..) ο γιος στέκεται και θέλει να πει κάτι στη μητέρα του αλλά ντρέπεται (..) η μητέρα δεν τον κοιτάζει και περιμένει εε (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Εε αυτός μετά λέει αυτό που έχει να πει και φεύγει. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ε αυτός φεύγει και η μητέρα του σκέφτεται αυτά που της είπε.

7ΒΜ. Εε εδώ είναι ο πατέρας με το γιο του και τον συμβουλεύει τι να κάνε στη δουλειά του. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε ο πατέρας τον συμβουλεύει, ο γιος τον

ακούει και μετά πάνε μια βόλτα. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ε στο τέλος είναι και οι δύο ευχαριστημένοι.

8ΒΜ. Εεε τώρα αυτό τι είναι; (...) Είναι ένα παιδί που στέκεται και κάποιοι κάνουν κάτι και στέκονται πάνω από έναν άνθρωπο (..) που είναι πληγωμένος, τραυματισμένος μάλλον. (..) Τώρα τι κάνουν αυτοί; Εεε είναι αυτός τραυματισμένος και αυτοί είναι γιατροί και τον εγχειρούν. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Αυτοί τον σώνουν και γίνεται καλά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Είναι κάποιοι άντρες σε ένα χωράφι (..) και είναι ξαπλωμένοι και δεν κάνουν τίποτα . (? Και τι γίνεται μετά;) Ε δεν γίνεται τίποτα, αυτοί κάθονται εκεί και ξεκουράζονται. (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Αυτοί κάθονται εκεί και μιλάνε.

10. Είναι δύο άνθρωποι και μιλάνε τώρα; (...) Ναι μάλλον μιλάνε στα σιγά και είναι πολύ σκοτεινά. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Μιλάνε και μετά φεύγουν από αυτό το δωμάτιο γιατί είναι σκοτεινά και πάνε αλλού. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Φεύγουν από εκεί.

11. (...) Εεε τι να πω τώρα; (..) Είναι δύο φίλοι και κάνουν πολλή παρέα, περνάνε καλά, παίζουν κάθε μέρα μαζί και πηγαίνουν στο σχολείο μαζί. (...) Είναι πολύ καλοί φίλοι και (..) τι άλλο; (..) Είναι καλοί φίλοι και θα είναι και πιο μετά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 11 , 7ΒΜ .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3ΒΜ , 8ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 28
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Χρήστος
ΗΛΙΚΙΑ: 18 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 ετών
ΥΨΟΣ: 1,65 m
ΒΑΡΟΣ: 73 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,2%

1. Τώρα ιστορία φανταστική; Λοιπόν για να δούμε. (..) Μου θυμίζει ένα παιδί σκεφτικότατο, σκέφτεται το βιολί του ίσως κάποια πράγματα το προβληματίζουν, εγώ πιστεύω ότι το παιδί μπορεί να έχει κάποιο χρηματικό πρόβλημα και οι γονείς του δεν τον αφήνουν και είναι σκεφτικό γιατί δεν ξέρει να διαλέξει το σχολείο, να σπουδάσει ή να μάθει βιολί και είναι ανάμεσα σε δύο αγαπημένα του πράγματα, το βιολί και το σχολείο γι' αυτό στεναχωριέται. Μία άλλη πτυχή είναι ίσως το παιδί του έχουνε χαρίσει το βιολί και ίσως αυτό το άτομο έχει φύγει και είναι συγκινημένο που έχει φύγει. Εμ εμ (..) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Ίσως αν συζητήσουν με τους γονείς του αυτό θα θέλει να συζητήσουν, θέλει να συνεχίσει τα μαθήματα βιολιού, είναι ανήλικο, αν ήταν ενήλικος θα βοήθαγαν οι γονείς του για να συνεχίσει τα μαθήματα βιολιού επειδή είναι ανήλικος θα παρακαλέσει τους γονείς του να τον αφήσουν να συνεχίσει τα μαθήματα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Όπως βλέπω εδώ είναι μία κοπέλα ίσως κρατάει ένα βιβλίο σίγουρα πηγαίνει σχολείο και μμ ίσως έχει περάσει σε κάποια σχολή στην Αθήνα, βλέπω από πίσω χωράφια, στα χωράφια υπάρχουν οικονομικές δυσκολίες και πως θα τα βγάλει πέρα οικονομικά και ήθελε να πάει να σπουδάσει σε μεγάλη πόλη, το ύφος της είναι στεναχωρημένο ή κάτι παρόμοιο. Μου θυμίζει αυτή η κοπέλα συγγραφέα και από πίσω ωραίο τοπίο, εργατιά, η ζωή στο χωριό της δίνει καλύτερη έμπνευση, ενέργεια αλλά και αέρα στις σκέψεις της. Μάλλον το δεύτερο, δεν μπορώ να καταλάβω βλέπω εμ άλλον κύριο. Το τέλος είναι η μαθήτρια μάλλον θα έχει ένα μπορώ να πω δύσκολες απαντήσεις από τους γονείς της, τα οικονομικά δεν είναι καλά, υπάρχει δουλειά να βοηθάει στο νοικοκυριό και όχι στην εξωτερική δουλειά παλιά αλλά σήμερα δεν συμβαίνει αυτό και ίσως δεν έχει εξασφαλισμένο μέλλον όπως θα ήθελε να σπουδάσει σε άλλη περιοχή για να την βοηθήσει στο μέλλον της και στη δουλειά της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Εδώ τώρα θλιβερή σκηνή ένα παιδί ή γυναίκα ένα πρόσωπο ίσως έμαθε ένα δυσάρεστο γεγονός ίσως θλιμμένο πολύ, για το θάνατο κάποιου, που είχε τόση θλίψη που να καταρρεύσει τόσο απότομα, έντονο συναίσθημα γιατί νιώθουμε τον πόνο του, η βοήθεια των συνανθρώπων του τον βοηθάει να ξεπεράσει την θλίψη μέσα από την συζήτηση με διάφορα άτομα από την οικογένεια του και τους φίλους να ξεπεράσει την μεγάλη θλίψη για λίγο. Το τέλος είναι ευχάριστο γιατί μέσω συζήτησης μέσω συζήτησης και με λίγο έξω διασκέδαση με άτομα από τον κύκλο του ίσως το βοηθήσουν με ψυχικό βάρος που έχει στη ψυχή του. Ένα άλλο είναι ίσως αυτό το άτομο έχει πέσει από ένα βάρος δέχτηκε χτύπημα από το φίλο του από λογομαχία νιώθει πόνο το παιδί, πάλι θα χρησιμεύσει η βοήθεια ατόμων για να ξεπεράσει το κλάμα, ντροπιάζεσαι σε ένα τέτοιο γεγονός, αισθάνεσαι ντροπή. Ένα πολύ καλό

τέλος είναι ότι θα επιστρέψει το άτομο που τον αντιμετώπισε άσχημα πιστεύω ότι θα εμφανιστεί η λέξη συγνώμη και από καλή συζήτηση η συγνώμη αλλάζει πολλά πράγματα η συγνώμη θα ξεχαστεί θα καταπραύνει τον πόνο. Μπορεί να είναι μία μητέρα μία μητέρα που είναι μία γυναίκα από παλιά ή τωρινή εποχή που κάθε μέρα δουλεύει στο σπίτι, τα βγάζουν πέρα με δουλειά ο άντρας της που έχει εξωτερική δουλειά, οικιακά δουλεύει είναι νοικοκυρά περιποιείται το σπίτι είναι μία γυναίκα πολύ κουρασμένη αποδεκατισμένη από την πολλή κούραση, μία λύση για το πρόβλημα είναι η συμμετοχή όλων των μελών της οικογένειας προς το άτομο να δουλεύουν και στο σπίτι ε ο πατέρας και τα παιδιά γιατί συνήθως το γυναικείο φύλο είναι πιο ευαίσθητο από το ανδρικό ή το αντίθετο, πολλά βάσανα και κουράζεται.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Μμ εδώ κλασσικός ξένος κινηματογράφος εδώ δημιουργείται το αίσθημα της αγάπης και της ζεστής όχι αγκαλιάς ένωσης γυναικείου και ανδρικού φύλου. Δεν μπορώ να πω ότι είναι αγάπη είναι ζευγάρι που λογομαχεί ίσως ο άντρας που βλέπω ότι είναι σκεφτικός ίσως έμαθε ότι έχει ένα άλλο πρόσωπο και πρέπει η γυναίκα να το διαψεύσει και να του δώσει να καταλάβει ότι αγαπάει μόνο αυτόν. Ο άντρας ζητάει εξηγήσεις δημιουργείται το αίσθημα απιστίας και η απιστία και η έλλειψη εμπιστοσύνη το ίδιο είναι Ίσως το τέλος είναι πολύ καλό αν βέβαια βοηθάει και ο χαρακτήρας του ατόμου ένας άντρας νευρικός με το που ακούει ότι η γυναίκα του τον απατάει γίνεται αλαζονικός σαν ταύρος σε υαλοπωλείο αλλά μέσω συζήτησης και της ηρεμίας που έχει η συζήτηση ζητάει εξηγήσεις μέσω καλής συζήτησης και ήρεμης ατμόσφαιρας, γαλήνης μετά από πολυετές γάμο, φιλία, αρραβώνα να καταλάβει ότι δεν υπάρχει άλλο άτομο εκτός από αυτόνα. Μέσω αγάπης και ήρεμης συζήτησης. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Μμμ τώρα εδώ βλέπω βλέπω μία γυναίκα μπαίνει στο σπίτι μπαίνει με πολλή σκέψη ίσως αυτό είναι η είσοδος το δωμάτιο. Η πρώτη εκδοχή είναι μία γυναίκα πολυ τρομαγμένη από την έκφραση στο πρόσωπο της μπαίνει βλέπει κάτι άσχημο βλέπει το σπίτι ακατάστατο από ληστές ίσως έχει φωτιά κινδυνεύουν πολλοί η γυναίκα στην αρχή αισθάνεται πανικοβλημένη αισθάνεται αμήχανα δεν ξέρει τι να κάνει αν είναι φωτιά να καλέσει την αστυνομία ή να την σβήσει ή να ηρεμήσει αφού έρθει η αστυνομία. Επίσης αστείο είναι να είναι η μητέρα να μπαίνει στο δωμάτιο του γιου ή της κόρης μάλλον του γιου, τα αγόρια είναι πιο σκανταλιάρικα ίσως έκανε αταξίες το παιδί έκανε αταξίες το παιδί και να έχει ξαφνικά να έχει ξαφνικά μπει η μητέρα από άσχημη πράξη δημιουργείται πάλι μία λογομαχία ζητάει εξηγήσεις η μητέρα γιατί το έκανε αυτό μέσα από καλή συζήτηση να τοποθετήσει το παιδί σε καλή κατεύθυνση ως προς τη συμπεριφορά του ως προς τη συμπεριφορά του γιατί το παιδί μέσα από τη συμπεριφορά του φαίνεται θα πρέπει να βελτιώσει τη συμπεριφορά του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Εδώ πέρα πάλι παλιός κινηματογράφος. Βλέπω μία κυρία η μητέρα αποχωρίζεται το παιδί της για ξενιτιά γιατί είναι καλοντυμένος ίσως φεύγει για μακριά υπάρχει έντονη συγκίνηση γυρνάει την πλάτη γιατί θέλει να κρύψει τα δάκρυα, την θλίψη, την συγκίνηση και ο άντρας είναι θλιμμένος η αίσθηση του αποχωρισμού είναι πολύ μεγάλη. Το παιδί προσπαθεί να καθησυχάσει τη μητέρα, μάλλον εμφανίζεται εμ η εργασία γιατί στον παλιό κινηματογράφο δείχνει ανθρώπους που ξεκινάνε από πολύ χαμηλά ίσως να έχει περάσει πολλά στην περιοχή του να μην έχει καλό πως να το πω τώρα να μην έχει καλό να μην έχει καλό την κατάλληλη δύναμη να εργαστεί στο δικό του τόπο και η περιοχή να μην είναι εμπορική και η

οικογένεια δεν είναι αναπτυγμένη γι' αυτό ξενιτεύεται για τα λεφτά και για να φτιάξει οικογένεια. Το τέλος είναι συγκινητικό όταν η μητέρα αντικρίζει στα μάτια το παιδί της ίσως του δίνει ένα φιλί, την ευχή της, του εύχεται καλή τύχη, ηρεμία, ο γιος της εύχεται να συνεχίσει τη ζωή της. Αυτή έκλεισε έναν κύκλο. έζησε και μεγάλωσε τα παιδιά της και έτσι ο γιος θα μεγαλώσει θα κάνει οικογένεια και όταν γεράσει θα απολαύσει όσα έκανε και θα βλέπει τα εγγόνια και τα παιδιά του να δουλεύουν και αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Ίσως αυτή είναι ίδια με την προηγούμενη. Εδώ μπορώ να φανταστώ είναι δύο άντρες ο γηραιότερος ίσως να τον έχει συνέταιρο γιατί βλέπω ότι κάτι του ψιθυρίζει στο αυτί να τον προετοιμάσει για κάτι θα θέλει να πει ότι η δουλειά που κάνει δεν είναι καλός δεν είναι ικανοποιημένος περιμένει κάτι καλύτερο ίσως να βρει μία καλύτερη δουλειά ίσως να βρει μία καλύτερη δουλειά έτσι λένε τα αφεντικά, ο συγκεκριμένος νεαρός θα στεναχωρηθεί θα μπει σε αδιέξοδο εκείνη τη στιγμή, σε δίλημμα πως θα συνεχίσει τη ζωή του, με βοήθεια ψυχολογική και ηρεμία θα βρει γρήγορα λύση γενικά ο άντρας από το αδιέξοδο βρίσκει τον προσανατολισμό του δεν θα χαθεί θα βρει λύση σε άλλο χώρο σε άλλη εργασία με καλύτερες εντυπώσεις με νέο αφεντικό. Το τέλος το είπα είναι είναι ότι το η στεναχώρια του νεαρού για το νέο που έμεινε αλλού φέρνει αμηχανία και θα είναι δυστυχές τέλος και καλό αφού με διάφορες πιθανές λύσεις αποφασίζει να βρει κάτι καλύτερο για τη ζωή του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. Εδώ τώρα δεν μπορώ να αναγνωρίσω. Αυτή η σκηνή δεν μπορώ να αναγνωρίσω τι κρατάει, μου θυμίζει την δικιά μου σκηνή, όταν πρωτοέπαθα διαβήτη. Ένα πρόσωπο γυρίζει του κάνουν ένεση, επέμβαση από πάνω του με μεγάλη προσοχή με μεγάλη προσοχή και φροντίδα οι γιατροί το δυνατότερο το δυνατό για να βρουν το καλύτερο. Αυτή η σκέψη μου θυμίζει τη μητέρα μου όταν είχα πρωτομπεί νοσοκομείο ήρθε προς το μέρος μου και η μητέρα μου γύρισε την πλάτη να κρύψει τα δάκρυα όταν μου έκαναν την πρώτη ένεση ινσουλίνης. Την θυμάμαι πολύ καλά. Στη συγκεκριμένη εικόνα είναι πολύ καλό ή άσχετο. Καλό γιατί η λεπτεπίλεπτη επέμβαση ίσως ξαναδώσει τη ζωή, να αρχίσει τη ζωή του από την αρχή χωρίς προβλήματα να ξεκινήσει τα όνειρα όπως πριν την επέμβαση είναι μία επέμβαση αλλά δεν τελειώνουν τα όνειρα. Το άσχημο τέλος είναι ότι ίσως το άτομο να έχει κάτι άλλο να περιμένουν οι γονείς οι γιατροί να γίνει καλύτερα και να γίνει το εντελώς αντίθετο και απρόσμενο. Απρόσμενος χαμός του ατόμου. Ίσως το άτομο πισώπλατα να περιμένει να τελειώσει η επέμβαση και να γυρίσει. Βλέπω ένα τουφέκι να αλλάζει την ιστορία. Αυτό το άτομο ξαφνικά είχε τάση αυτοκτονίας ή το άτομο πισώπλατα να το έχει κάνει. Ίσως λογομάχησε και πάνω σε νεύρα πυροβόλησε και γύρισε να το κρύψει και προσπάθησε να κρύψει ότι το έκανε προσπάθησε να κρύψει ότι το έκανε αυτός προσπαθούσε να ή να το έκανε και το ίδιο άτομο να αυτοκτόνησε η οποία σε μία κατάσταση τρέλας μία σαλταρισμένη υπόθεση το άτομο να θέλει να αφαιρέσει τη ζωή επειδή η ζωή δεν του τα έδωσε όλα και το άτομο να πρόλαβε το χειρότερο να αφαιρέσει τη σφαίρα και να περίμενε το άλλο το άτομο τις απαντήσεις από τους γιατρούς αν θα έχει προβλήματα το συγκεκριμένο άτομο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Εδώ τώρα μάλλον είναι κάποιοι άνθρωποι εκτός της δικιάς μας χώρας σε άλλη χώρα΄, είναι μετανάστες έχουν φύγει λόγω πολέμου λόγω ότι δεν έβρισκαν εργασία δεν έβρισκαν δουλειά ή είναι και άνθρωποι οι οποίοι ξενιτεύτηκαν για να βρουν έναν ήρεμο τόπο, περιοχή χωρίς να ξεχάσουν τα καπέλα μάλλον θυμίζουν κατοχή μπορεί

να είναι και στρατιώτες οι οποίοι είναι στρατιώτες που ξεκίνησαν από μεγάλη πόλη, ίσως είναι άστεγοι ή άνθρωποι των δρόμων συγκεντρώνονται σε ένα σπίτι είναι φτωχοί δεν έχουν πλούτο ή ύπαιθρος δεν δίνει πλούτο στους ανθρώπους γι' αυτό είναι χαλαροί ή είναι εργάτες που μετά από σκληρή δουλειά πλαγιάζουν γιατί είναι κουρασμένο το κορμί τους κάνουν ένα διάλειμμα και κοιμούνται όλοι στο ίδιο μέρος, ανοίγουν μία συζήτηση για κάποιο θέμα και ξεχνάνε τη δουλειά και μέσα από τη συζήτηση γεμίζουν με ενέργεια τις μπαταρίες τους και να μπορούν να δουλέψουν ξανά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Μία μητέρα και ένας γιος οι οποίοι τους τα έχει φέρει πολύ καλά η ζωή ή και τίποτα αλλά η αίσθηση αγάπης η αίσθηση αγάπης είναι ένα κοινό χάρισμα είτε είναι χαρούμενοι είτε λυπημένοι μία αγκαλιά δίνει κουράγιο στη μητέρα και στο παιδί ότι η καινούρια θα πάει καλά και ένα φιλί χωρίς προβλήματα και φωνές οι γονείς με το παιδί, οι διαμάχες με άλλους με τους φίλους γίνεται συζήτηση ίσως ξεχαστούν και τα προβλήματα να εξαφανιστούν γρήγορα και εύκολα. Μας δημιουργείται συγκίνηση γιατί ε η αγκαλιά δίνει πολλή ζεστασιά, ο άλλος που το βλέπει ηρεμεί, χαίρεται και νιώθει ευχαριστημένος και αισθάνεται το ίδιο όταν είναι στεναχωρημένος με την οικογένεια του ή με τα κοντινά του πρόσωπα του. Η αγάπη βοηθάει τους ανθρώπους. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Τι ιστορία να πω; Τι ιστορία να πω; Εμμ να πω μία εμπειρία μου; (? Μπορείς να πεις ότι θέλεις εσύ.) Μία συγκεκριμένη εκδρομή με παιδιά με διαβήτη θα μείνει στην καρδιά μου γιατί πέρασα ωραία γιατί τα παιδιά με νιώθουν, ξέρουν το πρόβλημα , νιώθουν τον πόνο. Κύπρος, Ιούνιος για μία βδομάδα, απερίγραπτο δεν είχα την τύχη να ξαναπάω σε άλλη περιοχή ένιωσα υπέροχα όταν με πήραν τηλέφωνο, ήμουν πολύ χαρούμενος γιατί συνάντησα τα παιδιά από την κατασκήνωση γνώρισα νέα συζητήσαμε με τα παιδιά για τα προβλήματα με τον διαβήτη, είχα μεγάλη χαρά γιατί ξέρω ότι δεν είμαι μόνος, πολλοί δεν το αντιμετωπίζουν με στεναχώρια αλλά προσπαθούν. Είχε τρομερό γέλιο, διασκέδαση, χορός όλα μέσα στη χαρά γνώρισα πολλά παιδιά από Κύπρο δύσκολη η ομιλία, συζητήσαμε μεταξύ μας για διάφορα προβλήματα για τη χώρα μας για τη χώρα μας για την ένωση Κύπρου και κατάλαβα ότι Κύπρος και Ελλάδα είναι μία χώρα μία ομάδα γιατί όταν ένας πάει σε μία χώρα δεν τον δέχονται με καλό μάτι ακούνε πολλά για φόνους. Η Κύπρος είναι φιλική χώρα αμέσως θα σε δεχτούν με πολλή αγάπη να ξεχάσεις την καθημερινότητα στην δική σου χώρα, ό,τι σε απασχολεί. Κάναμε πάρτυ, τραγούδια οι μέρες ήταν πολύ ευχάριστες. Το τέλος ήταν συγκινητικό η ώρα του αποχωρισμού στη Λάρνακα, η ατμόσφαιρα ηλεκτρισμένη τα παιδιά όλα συγκινημένα για τον αποχωρισμό μεγάλη συγκίνηση ανέβηκα στο πούλμαν για να φύγω για την περιοχή τους. Αφήσαμε τις καλύτερες εντυπώσεις και αυτοί τις καλύτερες. Η καλύτερη ιστορία μακάρι να την ξαναζήσω.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 4 , 6ΒΜ , 10 , 11.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 και όσες ήταν θλιβερές.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 29
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Κωνσταντίνος
ΗΛΙΚΙΑ: 11 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 6 ετών
ΥΨΟΣ: 1,47 m
ΒΑΡΟΣ: 41,5 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,5%

1. Αυτό το παιδάκι τι κάνει; (? Εσύ τι νομίζεις;) Δεν διακρίνω είναι και ασπρόμαυρη έχω και μυωπία. (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Μικρή ή μεγάλη ιστορία να πω; (? Ότι θέλεις εσύ.) (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Θα πω ότι ήταν ένα παιδί ένα παιδάκι και είχε ίωση, αυτό έγινε σε μένα και τον έπιασε πονόκοιλος, πήγε στο σπίτι, φώναξε τους γονείς του, τον πήγαν στο νοσοκομείο, τον κοίταξαν για σκωληκοειδίτιδα, ήρθε καρδιοχειρούργος, τον κοίταξε και για ζάχαρο και βρήκε ότι ήταν διαβητικός και πήγε στην Αθήνα και έγινε καλά και γύρισε σπίτι του και με καλή διάθεση. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Ήταν μία φορά μία βοσκοπούλα η οποία την είχε στείλει η μητέρα της να βοσκήσει τα γίδια και καθώς διάβαζε καθώς διάβαζε έβοσκε τα γίδια γιατί ήθελε να σπουδάσει για να έχει νόημα η ζωή της και καθώς μεγάλωνε διάβαζε πιο πολλά βιβλία και έφυγε από το χωριό και έγινε δασκάλα και την έστειλαν σε διάφορα μέρη και έκανε μαθήματα στα παιδιά και βοηθούσε οικονομικά την μητέρα και τον πατέρα της που είχαν οικονομικά προβλήματα και ζήσαν καλά και εμείς καλύτερα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. (...) Ήταν ένα παιδάκι μαζί με τον πατέρα του που είχε πάει σε ένα γήπεδο και το παιδί λέει στον πατέρα του να το πάει στο κυλικείο για να πάρει νερό. Όμως κάποιοι κακοί τον πήραν, τον χτύπησαν και τον άφησαν κατάμεσα στο δρόμο και περνούσαν αλλά κανείς δεν σταματούσε. Περνάει ένα αυτοκίνητο, σταματάει, τον είδε ο πατέρας του τον έψαχνε τον πήρε γρήγορα, μπήκαν στο αμάξι, πήγαν στο νοσοκομείο και είχε θλάση όχι είχε χτυπήσει σοβαρά στην σπονδυλική στήλη και εμ έμεινε παράλυτο και του άρεσε ο αθλητισμός και πήρε μέρος στους Παραολυμπιακούς και έκανε μεγάλο ρεκόρ και έγινε Παραολυμπιονίκης. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;0 Ναι.

4. (..) Αυτή (..) δεν μπορώ να σκεφτώ. (..) Ήταν ένας άντρας ο οποίος είχε πάει σ ένα σούπερ μάρκετ να ψωνίσει και την ώρα που έφευγε έπεσε σε μία κυρία και της άρεσε, τον παρακολούθησε, έμαθε πράγματα για αυτόν, του τηλεφώνησε και έτσι και αποφάσισε να τον ζητήσει σε γάμο. Μία βδομάδα μετά στο σούπερ μάρκετ ζήτησε συγνώμη για ότι έγινε και παντρεύτηκαν και έκαναν παιδιά και ζήσαν καλά και εμείς καλύτερα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Ήταν ένα αγοράκι ήταν στο δωμάτιο και του ήρθε να πάει να παίξει, η γιαγιά του είχε πεθάνει, η θεία του ζούσε και μπαίνει η θεία του στο δωμάτιο και ο μικρός είχε φύγει από το παράθυρο, τον πέταξε έξω από το σπίτι και τα πράγματα του, τον βρήκαν άλλοι γονείς και τον πήραν σαν δικό τους παιδί και έκαναν και άλλα παιδιά

και είχε αδελφάκια και ζήσαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα. (..) (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

6ΒΜ. Ήταν μία μέρα ένας άντρας η οποία είχε μία γυναίκα και ζούσαν με την μητέρα της κοπέλας, όταν έλειπε στη δουλειά η κοπέλα έπαθε εγκεφαλικό και πάει ο άντρας και λέει η Νταίζη έπαθε εγκεφαλικό και πέθανε και έγινε η κηδεία. Όταν γινόταν η κηδεία ο ιατροδικαστής έκανε λάθος και ξύπνησε η γυναίκα και ήταν μεγάλη χαρά και η γιαγιά έπαθε έμφραγμα και πέθανε. Ο άντρας και η γυναίκα έκαναν παιδιά και ήθελαν να γνωρίσουν τη γιαγιά τους αλλά δεν μπορούσαν να τους πουν τι είχε γίνει (..) αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Ένας άντρας είχε μπλέξει με συμμορίες και διάφορα πράγματα ήταν σε δυο συμμορίες και από τη μία έδινε στην άλλη και τον πιάνει η μία και του λέει « Γιατι μας πρόδωσες; Θα σε σκοτώσουμε.» Ήξερε ότι θα γινόταν αυτό είχε καλέσει τους αστυνομικούς και την ώρα που θα τον σκότωναν μπήκε η αστυνομία έπιασε την μία συμμορία έπιασε και την άλλη και αυτός έγινε καλός. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. Ένα παιδί το οποίο είχε πάει στο χωριό μαζί με τον πατέρα του το χωριό ήταν στην κατοχή των Γερμανών μπήκαν στο χωριό σκότωσαν τα αδέλφια και την μητέρα του παιδιού. Το παιδί και ο πατέρας έβλεπαν τις φωτιές από τα σπίτια και έλεγαν « Τι έχει γίνει;» Πάει το παιδί να δει βλέπει και γυρνάει. Είχαν μείνει μερικοί. παντρεύτηκαν έξι με εφτά ζευγάρια αναγεννήθηκε και έγινε ένα μεγάλο και όμορφο χωριό. (..) (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

9ΒΜ. Τώρα αυτοί σκοτωμένοι είναι; Ήταν πλούσιοι καουμπόηδες πήγαν στα ορυχεία τους να δουν πως πάνε οι δουλειές, ήρθαν ληστές τους έπιασαν τους πήραν όλα τα ορυχεία τους, τους έδεσαν μετά πήγε ο σερίφης τους έπιασε τους ληστές, έδωσε τα λεφτά και τους έστησαν αγάλματα και έγιναν ήρωες του χωριού γιατί έδωσαν πολλά στο χωριό και έλεγαν στα παιδιά αυτήν την ιστορία να την ξέρουν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Ήταν ένα παιδί που είχε χάσει από μικρό τον αδερφό του συνάντησε στον δρόμο κάποιον που του έμοιαζε, τον ρωτάει , του λέει την ιστορία πως χάθηκε και του λέει και ο άλλος « Και εγώ έτσι χάθηκα.» και τον ρωτάει ποιος είναι « Ποιο είναι το όνομα σου;» Του λέει και βρέθηκαν τα δύο αδέλφια μετά από τόσο καιρό και παντρεύτηκαν και έκαναν πολλά παιδιά και έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Ήταν κάποια παιδιά τα οποία είχανε πάει είχανε πάει μία εκδρομή στο βουνό περνάγανε καλά και για κακή τους τύχη ήρθαν κακοί άνθρωποι, φύγαν, τρέξανε, πήγαν σπίτι τους, το είπαν στους γονείς τους έπιασαν αυτόν τον άνθρωπο και τα παιδιά μπορούσαν πια να πηγαίνουν εκδρομή στο βουνό ελεύθερα χωρίς να φοβούνται. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 4 , 5 , 7ΒΜ , 9ΒΜ , 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 3ΒΜ , 8ΒΜ , 6ΒΜ , 11 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 30
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Γιώργος
ΗΛΙΚΙΑ: 21 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 13 ετών
ΥΨΟΣ: 1,65 m
ΒΑΡΟΣ: 71 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 5,5%

1. Και πρέπει να πούμε μία ιστοριούλα; Μου θυμίζει τα χρόνια στο σχολείο (...) μμμ (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βασικά κάτι μου έρχεται στο μυαλό τώρα αλλά είναι κάτι παρόμοιο. Μου θυμίζει τον εαυτό μου πριν κάποια χρόνια έξι με εφτά χρόνια όταν κατά τον ίδιο τρόπο όπου βλέπει το παιδάκι το βιολί εγώ έβλεπα το πιάνο και προσπαθούσα να αποφύγω τι θέλω να κάνω στη ζωή μου και βέβαια δεν το έκανα ποτέ αυτό επάγγελμα δεν ασχολούμαι ποτέ με τη μουσική και ίσως να μετάνιωσα λίγο (..) Αυτό. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Κατακλείδα (..) Το τέλος είναι δεν ξέρω αν έκανα σωστά ή λάθος που δεν ασχολήθηκα. (διακοπή) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Μμ ναι (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Τι βλέπω; Βλέπω κάτι αντίθετο από αυτό που ζω κάθε μέρα ένα μακρινό όνειρο (..) Λοιπόν τι λέγαμε; (..) Ναι γενικά η εικόνα του κάμπου του χωριού δεν ξέρω μου φέρνει στο μυαλό τα παιδικά χρόνια και πολύ τα λησμονώ γιατί τότε δεν την εκτιμούσαμε την ησυχία τη χαρά. (..) Απλά το είναι θα ήθελα κάποια στιγμή να φύγω από εδώ πέρα και να πάω σε ένα τέτοιο τοπίο πολύ ρομαντικός δεν είμαι; Μάλλον δε θα γίνει τίποτα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι αυτό που είπα πριν.

3ΒΜ. (...) Χμ (...) Δεν πειράζει που τις προσαρμόζω όλες τις ιστορίες πάνω μου; Εε αυτό φυσικά που φαίνεται είναι απογοήτευση, κλάμα ε (..) και εε μου θυμίζει την εε την απογοήτευση τη μαυρίλα που είχα όταν με παράτησε κάποτε μία κοπέλα. Μου σκάλισες το παρελθόν τώρα δεν ξέρω πολύ μαύρη αυτή η εικόνα, αρνητικά συναισθήματα μου βγάζει που γενικά εγώ δεν είμαι τέτοιος άνθρωπος (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Και τελειώνει.

4. Δεν μου αρέσει, άλλη; (γελάει). (..) Αυτή βέβαια αυτή η εικόνα παλιά κλασσική ταινία μου φέρνει στο μυαλό και εε βασικά το (..) έτσι όπως τη βλέπω μου φαίνεται πάρα πολύ ψεύτικη εε η υποκρισία έτσι μου έρχεται στο μυαλό ότι υποκρίνονται και εσύ νομίζεις ότι ζουν την τέλεια ζωή. Δεν ξέρω τις σιχαίνομαι αυτές τις σκηνές, δεν μου αρέσει καθόλου είναι πολύ φτιαχτή. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (...) Τι να πω; Το επίκεντρο είναι πάλι εγώ. Μου φέρνει κάποια στιγμή στην Αθήνα που περιμένω να ανοίξει η πόρτα και να μπει η μητέρα μου, άλλοι που δεν τους βλέπω πια συχνά γιατί είμαι μακριά και η ανάμνηση από τα παιδικά μου χρόνια περισσότερο η ζεστασιά του σπιτιού και η οικογένεια. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι πολύ θα ήθελα απλά να ζω πιο συχνά στην πραγματικότητα και όχι στην φαντασία μου.

6ΒΜ. (..) Εεμ (...) Αυτή τώρα μου έρχεται σα σκηνή που δεν είμαι εγώ μέσα σε αυτήν που ο νέος το αγόρι τι μπορεί να λέει στην μητέρα του, προφανώς ότι αποφάσισε να φύγει από το σπίτι από την πόλη του για δουλειά και εε (..) ε στα μάτια του φαίνεται η (..) αυτός ο νέος φοβάται ότι θα φυγει και η αγάπη που τον δένει με την μητέρα του. Γενικά είναι μία στιγμή μία εικόνα με φόβο, άγχος και κάτι όχι και τόσο ευχάριστο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. (...) Μμμ το μόνο που μου έρχεται στο μυαλό σε αυτήν είναι πατέρας και γιος σε (..) εε μεγάλης ηλικίας μεγάλης ηλικίας δηλαδή το παιδί στα τριάντα και κάτι και εεμ στον πατέρα φαίνεται στο βλέμμα μία στοργή στο γιο ότι τελικά αφήνει πίσω του έναν άξιο συνεχιστή μία ευχαρίστηση βλέπω εγώ. (..) Εε και πάλι έτσι μία ευτυχία βλέπω στην εικόνα. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (...) Μμμ (...) Μμμμ εντάξει το μόνο που σκέφτομαι είναι ο νεαρός με το όπλο μου λέει κάτι, δεν δείχνει κάτι τέτοιο αλλά το βλέμμα του κάτι σε σκηνή πολέμου μου θυμίζει, ο νέος έχει το όπλο σαν να προσπαθεί να δείξει δύναμη, τόλμη, φαίνεται και σκληρός στην όψη του και στο βάθος της εικόνας ότι εε ότι τελικά υπάρχουν πολλές άσχημες συμπτώσεις που εε δεν δίνει ένας νέος σημασία όπως ξέρω εγώ αυτός πίσω τραυματίας είναι σαν αποτέλεσμα του όπλου μάλλον (..) και εντάξει η γενική ιδέα είναι ότι (..) όσο τόλμη και θάρρος να υπάρχει στο βάθος υπάρχουν και άσχημες καταστάσεις που πολλές φορές δεν τις παίρνουμε υπόψη. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Το πρώτο που μου ήρθε στο μυαλό, είναι ώρα ξεκούρασης μετά από δουλειά, χαρά, από αυτή που έχεις μετά από οποιαδήποτε δουλειά βάζεις το σώμα σου κάτω και ηρεμείς. Δεν μου λέει κάτι άλλο (..) Το ηθικό δίδαγμα είναι ότι όλοι χρειαζόμαστε ξεκούραση γιατί δεν θα τα καταφέρουμε μάλλον χωρίς ξεκούραση. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Μμμ (..) Αυτή σε αντίθεση με την άλλη εικόνα με το άλλο ζευγάρι που είχα δει μου φαίνεται πιο αληθινή, μίδα ιδανική εικόνα ενός ζευγαριού εε (..) τώρα τα κλειστά μάτια υποδηλώνουν μία ζεστασιά, μία πραγματική αγάπη. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Και μέχρι τώρα δικές μου έλεγα. Τι να πω; (...) Εεεμ. Αυτό που μου έρχεται στο μυαλό με όλα αυτά που είδα θυμήθηκα πολλά από το παρελθόν πράγματα που κατάφερα να κάνω και πράγματα που θα ήθελα να κάνω αλλά δεν τα κατάφερα. (..) Και βέβαια ότι πάντα υπάρχει όταν υπάρχει χρόνος και πάνω από όλα θέληση έτσι ωραίες στιγμές που θες μπορείς να τις έχεις. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 10 , 5 , 7ΒΜ .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 4 , 2 , 8ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 31
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Ιωσήφ
ΗΛΙΚΙΑ: 12 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 2 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 ετών
ΥΨΟΣ: 1,60 m
ΒΑΡΟΣ: 59 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 5,5%

1. Ένα παιδί που σκέφτεται (..) ένα παιδί που σκέφτεται αν τι να παίξει με το βιολί (? Τι γίνεται μετά;) Παίζει αυτό το κομμάτι και ή είναι πετυχημένο ή δεν είναι πετυχημένο. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Είναι πετυχημένο αυτό το κομμάτι που έχει παίξει και δέχεται το χειροκρότημα του κόσμου. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Εμ είναι μία κοπέλα που θέλει να μάθει γράμματα να που οι γονείς της δουλεύουν στα χωράφια και επειδή αυτή η κοπέλα δεν θέλει να καθίσει και να δουλεύει στα χωράφια επέλεξε άλλο δρόμο να έχει κάποια βιβλία και να διαβάζει (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Να κάνει κάποια δουλειά που να της αρέσει που να έχει σχέση με τα βιβλία με τα γράμματα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Ένα παιδί κλαίει; (..) Δεν ξέρω ένα παιδί που μάλλον το έχουν αφήσει οι γονείς του και εε επιλέγουν κάτι άλλο. (..) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) (..) Εε μετά τον βρίσκουν κάποιοι άνθρωποι και τον υιοθετούν και (..) ζήσαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Μία γυναίκα παρακαλάει κάποιον άντρα ίσως να μη φεύγει και (..) αυτός φεύγει τελικά. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Εε όταν φεύγει ε μάλλον μετανιώνει και ξαναγυρίζει (..) (? Και ποιό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ότι ξαναγαπιούνται και παντρεύονται. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Μπαίνει μία γυναίκα σε ένα σπίτι μάλλον και βλέπει κάτι βλέπει και σοκαρίζεται. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Βλέπει κάποιον και όταν και εμ την κατάλαβε ότι έχει μπει και την έχει δει και μάλλον την κυνηγάει δεν ξέρω. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ότι του ξεφεύγει μάλλον. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Μάλλον είναι ένας άντρας και δίπλα του είναι η μαμά του μάλλον και λέει ο άντρας ότι έχει κάνει κάτι και η μάνα του νευρίασε και δεν θέλει να του μιλήσει. (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Τελικά το καταλαβαίνει και η μαμά του ε και συμφωνούν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Λοιπόν είναι ένας άντρας είναι δύο άντρες που ο ένας πρέπει να είναι ο γιος και ο άλλος ο πατέρας και συζητάνε κάτι και μάλλον πρέπει να είναι κάτι καλό ίσως παντρεύεται ο γιος δεν ξέρω και χαίρεται ο πατέρας (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Παντρεύεται ο γιος. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (...) Μάλλον είχε πάει ο πατέρας μαζί με το γιο για κυνήγι και εκπυρσοκρότησε το όπλο και πήγε η σφαίρα και χτύπησε τον πατέρα και προσπαθούν οι γιατροί να σώσουν τον πατέρα και τελικά σώνεται και σώνεται. (..) (? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (..) Είναι κάποιοι άνθρωποι που μάλλον έχουν έρθει από ξένη χώρα και είναι σε κάποια άχυρα κοιμούνται και ξεκουράζονται για να συνεχίσουν το δρόμο τους (..) και τελειώνει η ιστορία. (? Και τελειώνει η ιστορία εκεί;) Ναι.

10. Είναι δύο άνθρωποι που αγαπιούνται και αγκαλιάζονται και ίσως κάποιος κάτι να έχει γίνει ίσως (..) ίσως κάτι ίσως να είχαν απαγάγει τη γυναίκα και ο άντρας να ήταν αστυνομικός και να έσωσε τη γυναίκα και να αγαπήθηκαν και αγκαλιάζονται. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Ήταν ένας άντρας και μία γυναίκα που ήταν εντελώς αντίθετοι και ότι και βάλανε και έβαλε η γυναίκα στοίχημα με κάποιον και τελικά κέρδισε το στοίχημα και τελικά αυτοί οι δύο αγαπήθηκαν και κάναν δύο παιδιά και αλλά επειδή ο άντρας φοβότανε μην τους ανακαλύψει δεν τα αναγνώριζε για παιδιά του και η γυναίκα βρήκε έναν άλλον που θα γινόταν ο πατέρας και ο άλλος μετά αναζητούσε τα παιδια και τη γυναίκα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 7ΒΜ , 10 , 11.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) Οι υπόλοιπες.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 32
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Βαγγέλης
ΗΛΙΚΙΑ: 18 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 3 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 15 ετών
ΥΨΟΣ: 1,72 m
ΒΑΡΟΣ: 72 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 4,8%

1. Αυτό που βλέπει το παιδί τι είναι; (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Βασικά δεν ξεχωρίζω α βιολί εννοείται, ένα παιδί σκεπτόμενο κοιτάζοντας το βιολί που έχει μπροστά του κάνει όνειρα για το μέλλον κάτι ανάλογο ήθελε να ακολουθήσει ή σκέπτεται τη μουσική που θα έπαιζε ονειρεύεται, ξεφεύγει και ίσως ξεχνάει και τα όποια προβλήματα έχει σε αυτήν την ηλικία. Τι άλλο; Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Εννοείται παριστάνει την άγρια ζωή μία καθημερινή μέρα για κάποιους ανθρώπους της υπαίθρου ο μεν άντρας δουλεύει σκληρά μαζί με τα ζώα και λοιπά, η δε μητέρα της οικογένειας ξεκλέβει από ότι καταλαβαίνω μια στιγμή χαλάρωσης αγναντεύοντας τη θέα έξω από το σπίτι, η κόρη και η μικρότερη συμμετέχει και αυτή στη ζωή των υπολοίπων διαβάζει για να γίνει κάτι περισσότερο και να ξεπεράσει τους γονείς της χωρίς ν ξεχνά τις υποχρεώσεις της. Κάπως έτσι είναι η ζωή της οικογένειας αυτής. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3BM. Μάλλον ένα παιδί ένας άνθρωπος μάλλον εε ένας άνθρωπος έχει αποκοιμηθεί στο προσκέφαλο ενός κρεβατιού μετά από σκληρή δουλειά ίσως ή σκεπτόταν κάποια προβλήματα ξέκλεψε κάποιο χρόνο και αποκοιμήθηκε ξεχνιέται και όπως είναι κουρασμένος από τα προβλήματα που τον απασχολούν όπως φαίνεται γιατί φυσιολογικά θα κοιμόταν πάνω στο κρεβάτι παρ' όλα αυτά αυτά όταν ξυπνάει καλείται να τα αντιμετωπίσει και να δώσει μία λύση βιώσιμη. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εε ένα ζευγάρι ανθρώπων μία γυναίκα και ένας άντρας εε είτε βρίσκονται σε κάποια τρυφερή στιγμή μεταξύ τους ή η γυναίκα το πιθανότερο προσπαθεί να τον μεταπείσει προκειμένου να μην φύγει αλλά ο άντρας κοιτάζει στο βάθος θα τραβήξει τον δρόμο του που (..) Αυτή είναι η φύση του άντρα να μην σκέφτεται τις συνέπειες των πράξεων του ενώ η γυναίκα πιο σώφρων προσπαθεί να τον συγκρατήσει. Από το βλεμμα του δε νομίζω να γίνει κάτι τέτοιο. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Μία γυναίκα ανοίγει ξαφνικά την πόρτα ενός δωματίου και προφανώς αντικρίζει κάτι που την ξαφνιάζει και την ταράσσει ίσως διστάζει και να μπει μέσα στο δωμάτιο μμ (..) Παρ' όλα αυτά ντάξει είναι κάπως τρομαγμένη το τι αντικρίζει είναι πολύ γενικό δεν μπορώ να το γνωρίζω από κλέφτη μέχρι δεν ξέρω. Δεν ξέρω τι τέλος έχει. Δεν θα δώσω τέλος σε αυτήν. (..)

6BM. Εδώ βλέπω μία μητέρα και το γιο της ο οποίος μάλλον πήγε από το ύφος του αυτό και η μητέρα ίσως του είπε τη γνώμη της για κάποιο ζήτημα σαν μεγαλύτερη και σαν μάνα ή να της ανακοινώνει μία απόφαση του. Η μάνα σκέπτεται προσπαθεί

να τον συμβουλέψει και ο γιος σκεπτικός ακούει τη μάνα του προσπαθεί να τα εξισορροπήσει με την ανάγκη του γιατί είναι δύσκολο οι ανάγκες του νέου να είναι ίδιες με αυτά που του λέει η μάνα του. Η απόφαση είναι του άντρα παρ' όλα αυτά η μάνα θα είναι κοντά του ότι απόφαση και να πάρει. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7BM. Κι εδώ κάτι ανάλογο ένας νέος συζητάει με έναν ηλικιωμένο ίσως είναι ο πατέρας, ο παππούς για κάποιο θέμα. Από το ύφος και των δύο φαίνεται σοβαρό που σημαίνει ότι κάτι σοβαρό συζητάνε που ενδιαφέρει και τους δύο και προφανώς τις συμβουλές θα τις δώσει ο γηραιότερος στο νεότερο έχοντας περισσότερη πείρα στη ζωή (..) Δεν ξέρω τι άλλο να πω. Είναι παραπλήσια με την άλλη. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8BM. Μμ εδώ κάποιο ατύχημα έχει συμβεί με ένα όπλο αν είναι όπλο αυτό στη φωτιά και κάποιοι άνθρωποι με κάποια ιατρικά εργαλεία βοηθάνε κάποιους άλλους που προσπαθούν να επουλώσουν τις πληγές του τραυματία και μετά από όλα αυτά ένα παιδί έχει την αγωνία λόγω του συμβάντος κοιτάει έξω από το παράθυρο ίσως προσεύχεται για το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9BM. Μία παρέα αντρών σε ένα μέσα σε ένα χωριό σε ένα λιβάδι μετά τη δουλειά και έχοντας έντονη κούραση ξαπλωσταίνουν πάνω στα χόρτα και ξεκλέβουν λίγη ώρα ύπνου προκειμένου να ξαναρχίσουν εε βλέπουμε επίσης ότι υπάρχει οικειότητα μεταξύ τους αν αφού ο άλλος έχει ακουμπήσει το κεφάλι του στην πλάτη του άλλου και είναι κοντά κοντά πολύ κοντά υπάρχει οικειότητα. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Μία γυναίκα έχει ακουμπήσει στο στήθος του άντρα της έχουν και οι δύο κλειστά τα μάτια που σημαίνει πιστεύω ότι κάποιες ωραίες περασμένες στιγμές γιατί από ότι καταλαβαίνω είναι και οι δύο περασμένης ηλικίας ή αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα και μέσω της τρυφερότητας και της αγάπης που δείχνουν βοηθάνε να τα ξεπεράσουν, ο ένας στηρίζει τον άλλον. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μία ιστορία; Θα ήθελα αν ήμουν κι εγώ μέσα στην ιστορία να είμαι πρωταγωνιστής και να έχει στην πόλη μας χιόνι και πολύ κρύο και εγώ μαζί με τους φίλους μου και άλλα άτομα άγνωστα σε μένα να μην έχουμε υποχρεώσεις ή διάφορα πράγματα που να μας κρατάνε σπίτι να βγαίναμε έξω να παίζαμε να γελάγαμε αν είχαμε τέτοια δυνατότητα να κάναμε χειμερινά αθλήματα αν είχαμε τέτοια δυνατότητα . Επιθυμώ αυτή η εικόνα γιατί μου αρέσει ο χειμώνας από κάθε άλλη εποχή. Παρ' όλα αυτά καλός ο χειμώνας καλοί και οι φίλοι για να περνάς ευχάριστα, να μην αντιμετώπιζα προβλήματα να είχα το μυαλό μου ελεύθερο για να το απολαμβάνω. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 6BM , 7BM , 9BM , 10 .

(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 5 , 11 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 33
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Βασίλης
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 16 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,70 m
ΒΑΡΟΣ: 69 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,1%

1. Αυτό τι είναι; Βιολί; Εμμ λοιπόν εμ λοιπόν έχουμε ένα παιδί, βλέπω μία σκεπτικότητα έχει το βιολί μπροστά του, η εικόνα δεν είναι συγκεκριμένη δεν δείχνει θλίψη, το βιολί ίσως είναι δικό του ή ανήκει σε κάποιον συγγενή του, του πατέρα του ο οποίος μάλλον δεν είναι κοντά του οπότε του το έχει αφήσει να τον θυμάται, μάλλον δεν το κάνει το παιδί αυτό για βιοποριστικούς λόγους, το έχει για ενθύμιο, το έχει αφήσει ο πατέρας του, έχει κάτι να τον θυμάται. Τι άλλο; (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι, απλά μένει με την ανάμνηση που του προσφέρει αυτό το αντικείμενο. Αυτό.

2. Μμ ναι η δεύτερη εικόνα είναι πιο ευχάριστη, είναι μία αγροτική οικογένεια μία αγροτική σκηνή τριάντα χρόνια πίσω μία κοπέλα που κρατάει βιβλία είναι διαφορετικά ντυμένη από τη μητέρα της προφανώς είναι η μητέρα της, επιλέγει το διάβασμα και την μόρφωση από την το χωριό, την αγροτική ζωή και θέλει άλλο τρόπο ζωής. Το τέλος είναι ότι αυτή γίνεται γιατρός. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3BM. Μμ ναι εμ ας πούμε μία γυναίκα που κλαίει, ίσως κακοποιημένη δεν φαίνεται το πρόσωπο της και αυτά μία κακοποιημένη γυναίκα που κλαίει μόνη της , μας δημιουργεί άσχημα αισθήματα γενικά αυτή η εικόνα και μία θλίψη. Στο τέλος αν δεν κάνει κάτι η ίδια θα διαιωνιστεί δεν βγάζει κάτι με το κλάμα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Σκηνή από ταινία είναι, από κινηματογράφο, είναι σκηνή από ταινία standard εντάξει ένα ζευγάρι ας πούμε εκείνος έχει το στυλ του σκληρού είναι αποφασισμένος, εκείνη είναι ερωτευμένη, αυτός θα φύγει, αυτή τον συγκρατεί, σκηνή ίσως πάθους, μάλλον τον συγκρατεί, κάτι πάει να κάνει και τον συγκρατεί, βλέπει κάπως. Το τέλος είναι ότι κάνει ότι θέλει εκείνος και αφήνει να τον παρακαλάει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Ε μμ ένα δωμάτιο με έπιπλα παλιά και μία γυναίκα ντυμένη με ρούχα όχι της εποχής μας πιο παλιά ανοίγει την πόρτα είναι ταραγμένη, φοβισμένη, κάτι γίνεται που δεν φαίνεται στην εικόνα και την έχει πανικοβάλλει ίσως ένας φόνος. Το τέλος είναι ότι κλείνει την πόρτα με δύναμη αλλά ο δολοφόνος την ακούει και την κυνηγάει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6BM. Ναι μία ηλικιωμένη κυρία με το παιδί της θα έλεγα η διαφορά τους δικαιολογεί την σχέση αυτή ε ο άντρας φαίνεται να έχει απολογητικό ύφος, κοιτάει χαμηλά κάτι έχει κάνει κάτι και το λέει στη μητέρα του και θα τον τιμωρήσει, κοιτάει χαμηλά έχει απολογητικό ύφος, κρατάει ένα καπέλο τι είναι αυτό; Κάτι της έχει πει κάτι άσχημο για κάποιον συγγενή, το βλέμμα της είναι παγωμένο, κάτι της έχει πει

νιώθει άσχημα, απολογητικά. Το τέλος είναι αυτή βάζει τα κλάματα και αυτός την παρηγορεί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7BM. Έχουμε έναν πατέρα και το γιο, ο μπαμπάς είναι αρκετά μεγάλος γύρω στα εβδομήντα και ο γιος μεγάλος στα τριανταπέντε άρα ίσως ε δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι αλήθεια. (...) Τι να πω; Βλέπω ένα μειδίαμα στο πρόσωπο του πατέρα, στην έκφραση του κάποια σκηνή εξελίσσεται μπροστά τους και ο πατέρας έχει ένα ειρωνικό ύφος ενώ ο γιος είναι θλιμμένος μάλλον, για τον γιο κάτι άκουσαν. Το τέλος είναι ο γιος αντιδρά κάπως άσχημα, έχει μία έκρηξη. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8BM. Μ αυτή η εικόνα έναν νεκρό στο τραπέζι του κάνουν νεκροτομή, οι γιατροί του κάνουν νεκροτομή σίγουρα. Βλέπω ένα όπλο και ένα παιδί βλέπω ένα όπλο ναι όπλο κλασσική περίπτωση στις ταινίες. Το κολεγιόπαιδο πέρα πάση υποψίας και έχει φάει με καραμπίνα και του κάνουν νεκροτομή και βγαίνει καθαρός. Το τέλος είναι τον σκότωσε και οι γιατροί δεν το βρίσκουν και το ξανακάνει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι

9BM. Βλέπω χόρτα όπου χωράφια ας πούμε στρατιώτες αν και δεν φαίνονται από τα ρούχα αναπαύονται, ίσως είναι εργάτες ίσως είναι εργάτες και έχουν ξαπλώσει για μεσημέρι και για βράδυ δεν ξέρεις εντάξει, δεν κρύβονται, απλά ξεκουράζονται. Το τέλος είναι κάποια στιγμή σηκώνονται και συνεχίζουν αυτό που κάνανε. Δεν υπάρχουν απρόοπτα δηλαδή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Μία τρυφερή σκηνή ένα αντρόγυνο είναι αγκαλιασμένοι ε και απλά εντάξει αντρόγυνο είναι αγκαλιασμένοι, μία σκηνή τρυφερή και οι δύο είναι ευτυχισμένοι γιατί έχουν τα μάτια τους κλειστά νιώθουν σιγουριά και είναι ευτυχισμένοι μμ (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μία δική μου ιστορία; Μία δική μου ιστορία; Τι να πω τώρα; μμ Να η Κοκκινοσκουφίτσα. (...) Πως πέρασα το καλοκαίρι. Εντάξει έκανα μία εξέταση πριν ένα μήνα και κάτι και μετά διακοπές δύο εβδομάδες, τις πέντε μέρες πήγα στο Ρέθυμνο και τις δέκα υπόλοιπες στην Ιεράπετρα στα ξαδέρφια και τους συγγενείς, με την κοπελιά μου μας φιλοξένησε μια φίλη της. Κάθε μέρα πηγαίναμε για μπάνιο, έξοδο κάθε βράδυ εμ εντάξει πολύ ευχάριστα τα πράγματα και στην Ιεράπετρα νόμιζα ότι θα ήταν άσχημα γιατί είχα καιρό να πάω αλλά ήταν καλά αλλά κράτησε λίγο. Αυτό είναι το conclusion. Μετά πάλι διάβασμα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 2 , 4 , 7BM , 10 , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3BM , 5 , 6BM .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 34
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Γιάννης
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 16 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,78 m
ΒΑΡΟΣ: 73 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,8%

1. Ναι. Πάντα θα ήθελα να μάθω να παίζω βιολί, είμαι και από νησί αλλά δεν φαντάζομαι τον εαυτό μου να θέλω να μάθω βιολί ή άλλα μουσικά όργανα περισσότερο στράφηκα προς την ξένη γλώσσα και τα αθλητικά. Βάζω τον εαυτό μου στη θέση του παιδιού αυτού θα του άρεσε να παίζει αλλά δεν μπορεί να παίξει αλλά ποτέ δεν είναι αργά εεε (..) Τι άλλο; Τελικά θα μάθει βιολί επειδή έχει τα ακούσματα αυτά είναι από νησί έχει τα ακούσματα αυτά θα μάθει έτσι να το γρατζουνάει θα μάθει κάπου εκεί φτάνει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Ναι αυτή είναι μία γυναίκα η οποία είναι από την επαρχία προφανώς ίσως να μην είναι σε αυτά τα χρόνια, η οικογένεια της είναι του μόχθου ο αδερφός της ή ο πατέρας της ασχολείται με τα χωράφια και αυτή ασχολείται είναι υποχρεωμένη να ασχοληθεί, είναι φιλομαθής, βγάζει το Δημοτικό άνετα, αντιμετωπίζει δυσκολίες να βγάλει το Γυμνάσιο γιατί είναι μακριά το σχολείο μετά από οικογενειακές συγκρούσεις καταφέρνει να το βγάλει και θα φύγει σε μεγάλη πόλη και θα είναι μάλιστα πολύ καλή σε αυτό που κάνει γιατί μέσα από δυσκολίες θα καταφέρει να φτάσει σε σύγκριση με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριες της με το μέσο όρο εκεί που θέλει ενώ οι άλλοι έμειναν στο χωριό, η οικογενειακή κατάσταση της (..) και βλέπει έτσι λίγο τη μητέρα της προβληματισμένη ίσως έχει πρόβλημα υγείας κοντοστέκεται σε μία άκρη και φαίνεται να μην μπορεί να προσφέρει όσα θα μπορούσε υπό άλλες συνθήκες. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. (..) Μμ λοιπόν αυτός μάλλον για αγόρι ίσως πρόκειται φαίνεται ότι κλαίει εδώ ίσως ίσως δεν τα έχει πάει καλά στο σχολείο ή στον συναισθηματικό τομέα και τον έχει πάρει από κάτω που λέμε, έχει απομονωθεί, έχει κλειστεί στον εαυτό του, πρέπει να βρει λύση (..) Προς στιγμήν νομίζει ότι είναι αδιέξοδο ίσως βρει τη δύναμη να συνεχίσει, να σκεφτεί λογικά ότι η ζωή είναι ένας ατέλειωτος αγώνας. Θα τη βρει τη δύναμη να συνεχίσει προς στιγμή νομίζει ότι είναι αδιέξοδο αλλά δεν είναι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Αυτή εδώ είναι γυναίκα άλλη άσχετη; (..) Δεν μπορώ να καταλάβω εδώ τι παίζει. Αυτή η κοπέλα δίπλα του (..) Αυτός βλέπω έχει τάση φυγής παρόλο που η κοπέλα δίπλα του προσπαθεί να τον κρατήσει το βλέμμα της είναι το ανάλογο τέλος πάντων, η κοπελιά μέσα φαίνεται σα να χαίρεται για αυτό που συμβαίνει για κάποιο λόγο αλλά δεν καταλαβαίνω αν αυτός την απατάει και η γυναίκα ή η κοπέλα του εξακολουθώ να μην καταλαβαίνω το ύφος αυτής της γυναίκας δίπλας του. (..) και όλα αυτά επειδή η άλλη φαίνεται σα να κάθεται στο κρεβάτι. Αν ήταν έξω ίσως δίπλα του μπορεί να ήταν η αδερφή του που προσπαθεί να τον συγκρατήσει να μην κάνει κάποια τρέλα μετά από το χωρισμό του από την άλλη κοπέλα (..) Αυτό. Δεν ξέρω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εδώ είναι μία γυναίκα μέσης ηλικίας θα έλεγα βρίσκεται στο σπίτι της σε ένα (..) πρόκειται για εποχή έτσι γύρω στα, είναι παλιά εποχή όχι σύγχρονη εε φαίνεται σα να έχει φαίνεται τρομαγμένη ίσως έχει ακούσει κάποιο θόρυβο πρωτύτερα και τρέχει να δει αυτό το δωμάτιο είναι βιβλιοθήκη, γραφείο φαίνεται να ανοίγει την πόρτα με μεγάλη αγωνία την πόρτα να δει τι συμβαίνει αλλά τώρα τι βλέπει; Δεν ξέρω. Το σκηνικό μου κάνει σε τρομακτικό ίσως τον σύζυγο της που είναι στο γραφείο που κάτι έχει πάθει κάποιο παιδί της. (..) Μάλλον θα πάει να τον βοηθήσει ότι και να είναι από εκεί και πέρα δεν ξέρω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6BM. Αυτός ο κύριος εδώ φαίνεται πολύ νευρικός, κουμπωμένος, μαζεμένος ίσως να έχει πάει σπίτι του πεθερού του ή του αφεντικού του και απολογείται για κάτι εεμ κοιτάει κάτω, τον αναγγέλλει τέλος πάντων η κυρία του σπιτιού ή η οικονόμος, προφανώς δε θέλει να μιλήσει μπροστά της αλλά κάτι έχει κάνει τον βλέπω έτσι συνοφρυωμένο. (..) τώρα τι και πως; (...) Μάλλον δε φαίνεται να ελπίζει σε καλό αποτέλεσμα. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7BM. Εε ναι (..) εδώ πρόκειται για μία συνομιλία ενός νεότερου και ενός πρεσβύτερου αντρός, είναι πατέρας γιος, μπορεί να είναι ένας παλαιότερος στη δουλειά γιατρός στην κλινική και ένας νεότερος, φαίνεται να του δίνει κάποιες συμβουλές για τη δουλειά ή τη ζωή του, να τον βοηθάει σε κάποιο πρόβλημα, ο νεότερος φαίνεται να ακούει με πολλή προσοχή, φαίνεται λίγο χαμένος στις σκέψεις του αλλά θα τον βοηθήσουν αυτά που ακούει στη ζωή του να ενεργήσει σωστά να πάρει σωστές αποφάσεις, τελικά δε θα χάσει από αυτά που θα ακούσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8BM. Εδώ ίσως βρίσκεται σε κάποιο χειρουργείο παλιάς εποχής ή σε αίθουσα ανατομικής που παρασκευάζουν πειράματα, το παιδί μπροστά είναι ένας νέος γιατρός φαίνεται πολύ φιλόδοξος, έχει γυρίσει προς το μέρος μας, παρακολουθεί κάποιον καθηγητή φαίνεται πολύ σίγουρος για τον εαυτό του εεε ο τύπος ο μικρός αν και δεν συμμετέχει σε αυτό που κάνουνε πίσω χωρίς να το σνομπάρει ή κάτι τέτοιο φαίνεται πολύ αποφασισμένος για την μετέπειτα εξέλιξη του ως γιατρός. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9BM. (..) Εδώ πρόκειται για το ξενοδοχείο 'Τα Αστέρια'. Τέσσερα άτομα ξαπλωμένα στη φύση πάλι παλιά εποχή ε ίσως είναι άνθρωποι που ζουν στην παρανομία και δεν μπορούν να πάνε σε πανσιόν να κοιμηθούν τους κυνηγάει κάποιος ίσως ο ένας φαίνεται ανήσυχος γιατί δεν κοιμάται όπως οι άλλοι ίσως διαισθάνεται ότι αυτό που κάνουν δεν είναι σωστό και κάποτε θα τιμωρηθούν και αυτό θα γίνει σε σχετικό άμεσο μέλλον. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ναι. Θα τους πιάσουνε.

10. (..) Εδώ ίσως εμ είναι πατέρας και γιος νομίζω φαίνονται να κλαίνε, ο μεγάλος ίσως έχει προηγηθεί ο θάνατος ενός συγγενικού προσώπου ή της μητέρας του παιδιού και είναι η όλη φάση μετά την αναγγελία της είδησης ή μετά την κηδεία ίσως (..) εε (..) του έχει κοστίσει και στους δύο ο χαμός αλλά προς στιγμή ο ένας στηρίχθηκε στον άλλον και να μη παρατήσουν εε τελικά ο πατέρας ίσως να μη βρει άλλη γυναίκα να συνεχίσει τη ζωή του αλλά θα αποκατασταθεί η στη συνέχεια η ισορροπία και ο γιος θα συνεχίσει τις σπουδές του, ίσως αυτό που σπούδασε να ήταν το καμάρι για την μητέρα του, θα τι κάνει για τη μητέρα του και για μητέρα του θα κάνει οικονομία , θα μπορέσει να ξεπεράσει το συμβάν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Ναι. Μία δική μου ιστορία; Εε μάλιστα (...) Αυτό ενός νέου ο οποίος (..) έχει δύναμη εε θέλει να πετύχει στη ζωή του έχει κάποιο πρόβλημα αλλά δεν το βάζει κάτω μπορεί κάποια στιγμή που τον καταβάλλει αλλά είναι μικρή στιγμή, έχει τη συμπαράσταση από τους δικούς του και θα του συμβεί κάποιο πράγμα που θα τον στοιχειώσει συναισθηματικά αλλά δεν θα τον βγάλει από την πορεία που έχει χαράξει επειδή είναι δυνατός θα τα ξεπεράσει όλα αυτά εε, θα παντρευτεί θα κάνει οικονομίες, θα δουλεύει, θα ασχολείται με αυτό που έχει σκεφτεί εκείνος (..) αλλά θα πρέπει να έχει βοήθεια από τους γύρω του και τις στιγμές που νιώθει αδύναμος και θα πρέπει να διαλέγει θα τους έχει κοντά του τους φίλους του και τους δικούς του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 2 , 7ΒΜ , 8ΒΜ , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3ΒΜ , 4 , 5 , 9ΒΜ , 10 , 6ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 35
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Αλφρέντο
ΗΛΙΚΙΑ: 13 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 ετών
ΥΨΟΣ: 1,75 m
ΒΑΡΟΣ: 55 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 9%

1. (…) Δηλαδή τι; (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ένα παιδί να σκέφτεται ενώ έχει μπροστά του ένα βιολί εεε αυτά τι άλλο; (? Και τι γίνεται;) Να θέλει να μάθει να θέλει να μάθει βιολί τι άλλο; (...) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Μμμ (....) Δεν μου έρχεται τίποτα. (?Τι τέλος θα έδινες εσύ σε αυτήν την ιστορία;) Να μάθαινε βιολί, να πήγαινε κάπου και να μάθαινε να παίζει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Βλέπουμε κτήματα εεε ανθρώπους (...) να καλλιεργούν (..) (? Και τι γίνεται λοιπόν;) Ότι βρίσκονται σε μία παλιά εποχή και προσπαθούν να φτιάξουνε και καινούρια γη να (...) αυτό. (? Και τι γίνεται μετά;) Εε και το πετυχαίνουν αυτό δηλαδή μμ και ακόμα μέχρι σήμερα το κάνουν. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτοί το κάνουν ακόμα μέχρι σήμερα και συνεχίζουν ακόμα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι και το συνεχίζουν ακόμα.

3BM. (..) Μμ βλέπω κάποια να κλαίει να στεναχωριέται μμ (....) αυτά να νοσταλγεί (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Να έρθει κάποιος άλλος άνθρωπος να έρθει κάποιος άλλος άνθρωπος και να της δίνει κουράγιο και να γίνει καλά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα εε να ότι θέλω εγώ μπορώ να πω; Ότι ο άντρας την αφήνει δηλαδή να πάει κάπου και εε η γυναίκα του λέει του λέει «όχι, μείνε εδώ» εε αλλά αυτός τελικά φεύγει (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Μμ (..) Εε βλέπω μία γυναίκα να μπαίνει σε ένα δωμάτιο και εε να ψάχνει κάτι εεμ (...) μμ (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Και τελικά βρίσκει αυτό που θέλει δηλαδή ναι (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Βρίσκει αυτό που θέλει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6BM. (..) Βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα να (..) να βλέπουν ότι έγινε ένα δυστύχημα εε (...) και σκέφτονται εκείνον τον άνθρωπο. (? Και τι γίνεται μετά;) Ε και στεναχωριούνται που δεν τον έχουνε μαζί τους πια (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7BM. (...) Δύο άνθρωποι να συζητάνε (..) μμ (...) και να συζητάνε για τη ζωή του τη ζωή τους (..) (? Και τελικά τι γίνεται;) (..) και ο ένας βοηθάει τον άλλον, έχουνε κάποιο πρόβλημα και ο ένας βοηθάει τον άλλον να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8BM. (...) Εεε βλέπω έναν έναν ασθενή, τη μάνα του παιδιού και τους γιατρούς να προσπαθούν να την βοηθήσουν (..) εεμ (? Και τι γίνεται;) Μμμ (..) εεμ και το παιδί

θέλει να ξαναγυρίσει να την έχει κοντά της πάλι (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Μμ ε και τελικά οι γιατροί δεν μπορούν να κάνουν τίποτα και πεθαίνει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (...) Εεμ βλέπω στρατιώτες να κοιμούνται να είναι κουρασμένοι από τον πόλεμο εε (..) μερικοί να είναι τραυματισμένοι μμ (..) και θέλουν να τελειώσει ο πόλεμος. (? Και τι γίνεται τελικά;) (..) Μμ ε και τελειώνει τελειώνει ο πόλεμος ε και γυρίζουν μερικοί γυρίζουν στα σπίτια τους. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (...) Ε βλέπω μία μάνα και ένα παιδί να αγκαλιάζονται (..) μμ γιατί έχασαν τον πατέρα τους (...) και δεν μπορούν να τον ξεχάσουν (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Μμ (...) και μετά ο πατέρας και μετά μαθαίνει ότι ο πατέρας ζει ακόμα αλλά όχι κοντά σε αυτούς. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Δηλαδή για μένα; (? Για οτιδήποτε θέλεις.) (...) Ε βλέπω πολλούς ανθρώπους μαζί (..) εε να να χορεύουν (..) μμ (...) (? Και τι γίνεται;) (..) Κάποιος έχει μία γιορτή και το γιορτάζουνε εε (..) του δίνουν δώρα και στο τέλος φαίνονται ευχαριστημένοι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 2 , 5 , 7ΒΜ .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 10 , 9ΒΜ , 8ΒΜ , 6ΒΜ , 4 , 3ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 36
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Δημήτρης
ΗΛΙΚΙΑ: 17 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 ετών
ΥΨΟΣ: 1,70 m
ΒΑΡΟΣ: 57 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,1%

1. (..) Να πω τι βλέπω; Βλέπω ένα παιδί που κάθεται και κρατάει ένα βιολί. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Βλέπει το βιολί και σκέφτεται ότι πρέπει να κάνει εξάσκηση με το βιολί γιατί γιατί έχει μάθημα το απόγευμα.. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Το παιδί κάνει εξάσκηση με το βιολί και πάει στο μάθημα διαβασμένο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Βλέπω μία κοπέλα που κρατάει κάτι βιβλία και έναν άντρα που οργώνει το χωράφι. Η κοπέλα πάει σχολείο και είναι και μία άλλη γυναίκα που κοιτάει κοιτάει μάλλον την κόρη της που γυρίζει από το σχολείο. (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά πάνε όλοι στο σπίτι για να φάνε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. (..) Βλέπω κάποιον που είναι σκυμμένος και μάλλον κλαίει. Μπορεί να είναι γυναίκα ή άντρας τέλος πάντων ένα άτομο που κλαίει γιατί έχει οικονομικά προβλήματα και δεν έχει που να μείνει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Κλαίει για πολύ ώρα και μετά έρχεται κάποιος και τον βοηθάει και του δίνει δουλειά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Ένας άντρας και μία γυναίκα κάθονται και η γυναίκα του λέει κάτι αλλά αυτός δεν την ακούει (..) η γυναίκα προσπαθεί να του αλλάξει γνώμη αλλά αυτός θέλει να φύγει. (? Και τι γίνεται τελικά;) Αυτός φεύγει τελικά και η γυναίκα μένει μόνη της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι, χωρίζουν αυτοί οι δύο.

5. (..) Βλέπω μία γυναίκα, ανοίγει μία πόρτα και μπαίνει σε ένα δωμάτιο. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μπαίνει στο δωμάτιο και δεν βλέπει κανέναν και (..) και παραξενεύεται(..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Μετά φεύγει από το δωμάτιο και ψάχνει στα άλλα δωματια. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (..) Βλέπω μία μάνα και τον γιο της (..) ο γιος πρέπει να φύγει για σπουδές και η μητέρα του είναι στεναχωρημένη που θα τον χάσει από κοντά της. (? Και τι γίνεται τελικά;) Ο γιος θα φύγει για να σπουδάσει και η μητέρα του θα το πάρει απόφαση. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. (..) Βλέπω δύο άντρες. (...) Μάλλον ο γιος αφού χαιρέτησε τη μητέρα του τώρα χαιρετάει τον πατέρα του πριν φύγει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε ο πατέρας του δίνει συμβουλές για το τι να κάνει αποχαιρετιούνται και μετά ο γιος φεύγει για να πάει να σπουδάσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (..) Βλέπω κάτι γιατρούς να είναι πάνω από έναν τραυματία και ένα παιδί που στέκεται μπροστά και περιμένει. (..) (? Και τι γίνεται;) Μάλλον τον έχουν

πυροβολήσει αυτόν και οι γιατροί προσπαθούν να τον σώσουν. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτός θα πεθάνει και το παιδί θα είναι λυπημένο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (..) Βλέπω πολλούς εργάτες που είναι ξαπλωμένοι και ξεκουράζονται. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ξεκουράζονται (..) και μετά τους φωνάζει το αφεντικό τους και σηκώνονται για να συνεχίσουν τη δουλειά τους.(? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Βλέπω δύο ανθρώπους που (..) μάλλον χορεύουν ή κάτι λένε στο αυτί (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά τελειώνουν το χορό και φεύγουν. Αυτό και τελειώνει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μια δική μου ιστορία; (..) Ε είναι μία παρέα φίλων που είναι πολύ δεμένοι μεταξύ τους και παίζουν μπάσκετ μαζί και διασκεδάζουν (..) και είναι στο σχολείο μαζί και θέλουν να πάνε μία εκδρομή μόνοι τους και να περάσουν καλά αλλά τώρα έχουν το σχολείο (..) ε όταν τελειώσει το σχολείο θα πάνε εκδρομή. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 ,6ΒΜ ,7ΒΜ , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 3ΒΜ , 5 , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 37
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Κωνσταντίνος
ΗΛΙΚΙΑ: 21 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 17 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,74 m
ΒΑΡΟΣ: 63 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,3%

1. Είναι ένα παιδί και έχει μπροστά του ένα βιολί και σκέφτεται. Φαίνεται πολύ σκεφτικό εε μάλλον είναι θλιμμένο. (..) Τι άλλο να πω; (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Προσπαθεί να παίξει βιολί αλλά δεν τα καταφέρνει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Δεν του αρέσει τόσο το βιολί θα αρχίσει ένα άλλο όργανο όπως για παράδειγμα θα μάθει κιθάρα που του αρέσει περισσότερο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Είναι μία οικογένεια που ζει σε ένα χωριό. Ο πατέρας οργώνει τα χωράφια και η μητέρα είναι στο σπίτι και η κοπέλα πάει στο σχολείο ή στο φροντιστήριο. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Εε κάθε μέρα κάνουν τα ίδια δεν αλλάζει κάτι. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει με την κόρη που περνάει στο πανεπιστήμιο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Εε τώρα εδώ είναι ένας άνθρωπος που κάθεται στο κρεβάτι του και (..) κλαίει και κλαίει γιατί (..) έχει γίνει κάτι σπίτι του. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Εε στεναχωριέται για αυτό που έγινε και τελικά το ξεπερνάει. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Είναι ένα ζευγάρι και ο άντρας κοιτάει αλλού γιατί βαριέται (..) δεν μπορεί να ακούει άλλο την κοπέλα. η κοπέλα μιλάει συνέχεια και ο άντρας κοιτάει μία άλλη κοπέλα που είναι στο βάθος. (..) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) Ο άντρας σηκώνεται και φεύγει με την άλλη κοπέλα και αφήνει την άλλη μόνη της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Είναι μία γυναίκα που ανοίγει μία πόρτα (..) μάλλον πάει επίσκεψη σε ένα σπίτι και βλέπει την εξώπορτα ανοιχτή για αυτό έχει αυτό το ύφος και μπαίνει για να δει αν είναι κανένας μέσα. (..) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Στη συνέχεια (..) βλέπει την φίλη της μέσα στο σπίτι και απλά είχε ξεχάσει την πόρτα ανοιχτή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (..) Ο άντρας είναι λυπημένος και η γυναίκα που είναι ηλικιωμένη μάλλον είναι η μητέρα του κοιτάει έξω μάλλον δεν θέλει να τον κοιτάξει για αυτό κοιτάει κάπου αλλού(..) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) (..) Ο άντρας της λέει κάτι δυσάρεστο και είναι τόσο λυπημένη που θέλει να κλάψει και για αυτό γυρίζει από την άλλη για να μην την δει ο γιος της. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Είναι δύο άντρες που μιλάνε μεταξύ τους (..) τώρα τι λένε; Μάλλον συζητάνε για ένα πολύ σοβαρό ζήτημα γιατί είναι και οι δύο πολύ σοβαροί. (..) (? Και τι

γίνεται στο τέλος;) Στο τέλος βρίσκουν μια λύση στο ζήτημα αυτό και τελειώνει η συζήτηση. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (..) Εδώ είναι ένα αγόρι που στέκεται με περίεργο ύφος και από πίσω (..) είναι γιατροί μάλλον που εγχειρίζουν κάποιον. (..) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) Οι γιατροί τον εγχειρίζουν και η εγχείρηση πάει πολύ καλά και γίνεται καλά. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτός γίνεται καλά και το αγόρι είναι χαρούμενο αν και μάλλον αυτό είχε προκαλέσει το ατύχημα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Είναι κάποιοι άντρες που είναι ξαπλωμένοι στο γρασίδι και κοιμούνται. (..) Εε μάλλον είναι αγρότες που ξεκουράζονται από τη δουλειά τους. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ξεκουράζονται και μετά δουλεύουν πάλι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Είναι ένα ζευγάρι που είναι αγκαλιασμένο. (..) Αυτό, είναι αγκαλιασμένοι και χαίρονται τον έρωτα τους. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει με αυτούς να μένουν αγκαλιασμένοι.

11. (...) Να σου πω μία δική μου; (..) Θα ήθελα να έρθουν γρήγορα τα Χριστούγεννα για να ξεκουραστώ και να δω τους φίλους μου. (..) Τι άλλο να σου πω; Που είναι όλοι αγαπημένοι και χαρούμενοι και μου αρέσει πολύ σαν γιορτή. Αυτό.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 4 , 7ΒΜ , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2 , 3ΒΜ , 6ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 38
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Βασίλης
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 15 ετών
ΥΨΟΣ: 1,75 m
ΒΑΡΟΣ: 70 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,1%

1. (..) Είναι ένα αγόρι που κοιτάει ένα βιολί αν είναι βιολί αυτό. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά πιάνει το βιολί και αρχίζει και παίζει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Παίζει βιολί μέχρι να το μάθει καλα΄το κομμάτι του. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Είναι παλιά εποχή και ο άντρας οργώνει το χωράφι με το άλογο, η κοπέλα κρατάει βιβλία και μια άλλη δεν κάνει τίποτα. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Η κοπέλα προσπαθεί να μάθει γράμματα μόνη της γιατί κανείς άλλος δεν ξέρει στην οικογένεια της. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Η κοπέλα μαθαίνει τελικά τα βασικά να διαβάζει.

3ΒΜ. Είναι ένας άνθρωπος που (..) κλαίει είναι στεναχωρημένος και κλαίει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά απελπίζεται και αυτοκτονεί. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Ο άντρας θέλει να φύγει και η γυναίκα τον σταματάει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ο άντρας θα θυμώσει περισσότερο και θα φύγει. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Μία γυναίκα ανοίγει την πόρτα και βλέπει το δωμάτιο (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Δεν βλέπει τίποτα περίεργο, κλείνει την πόρτα και φεύγει. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (..) Είναι ένας άντρας και μία γυναίκα μεγάλη (..) ο άντρας της φέρνει μία άσχημη είδηση (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Είναι και οι δύο αμήχανοι και στεναχωριούνται. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Έχεις πολλές εικόνες ακόμα; (? Όχι τελειώνουμε σε λίγο.) (..) Είναι ένας πατέρας και ένας γιος και ο πατέρας τον συμβουλεύει για κάποιο θέμα. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ο γιος ακούει τον πατέρα του. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (..) Είναι μία γυναίκα που είναι στο νοσοκομείο και παρακολουθεί μία εγχείρηση. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Δεν μπορεί να βλέπει άλλο και γυρίζει το πρόσωπο της. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (..) Είναι μία παρέα αντρών που δεν έχουν τι να κάνουν και ξαπλώνουν κάτω. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά σηκώνονται και φεύγουν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Είναι δύο άνθρωποι (..) που είχαν πολύ καρό να βρεθούν και τώρα βρέθηκαν. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Συζητάνε για τη ζωή τους. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Τι να πω τώρα; (..) Απλά θα πω ότι περιμένω πολλή ώρα για το γιατρό και θέλω να μπω να τελειώνω γιατλί με κουράζει πολλή αυτή η διαδικασία. Αυτό.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 4 , 7BM .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 5 , 6BM .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 39
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Μπάμπης
ΗΛΙΚΙΑ: 15 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 13 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 2 ετών
ΥΨΟΣ: 1,84 m
ΒΑΡΟΣ: 67 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,5%

1. Ξέρω εγώ; Ένα μικρό παιδί που ίσως του αρέσει η μουσική γιατί αυτό είναι βιολί. Επειδή ασχολείται από μικρός με τη μουσική, έγινε γνωστός, απέκτησε φήμη και όταν μεγάλωσε και έκανε οικογένεια αποφάσισε και τα παιδιά του να ασχοληθούν με τη μουσική. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Λοιπόν εεε τι είναι τώρα αυτό; Είναι δύο γυναίκες σε πιο παλιά εποχή εε (..) ίσως να βοηθάει στις γεωργικές καλλιέργειες του άντρα της εε έχει μία οικογένεια παλαιών αρχών εε ξέρω εγώ; Τι να πω; Εε και ζουν με τα παιδιά τους ευτυχισμένοι σε ένα σπίτι στην εξοχή. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Μάλιστα εε εδώ πιθανότατα είναι ένας μαθητής που στο προηγούμενο διαγώνισμα δεν είχε γράψει καλά και τώρα είναι στεναχωρημένος και ταυτόχρονα πεισμώνει στο επόμενο διαγώνισμα να γράψει καλύτερα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Μάλιστα εε εδώ ένα ζευγάρι όπου ο άντρας πρέπει να φύγει ξέρω εγώ; Από το σπίτι για να δουλέψει, να συντηρήσει την οικογένεια του και τώρα ίσως βρίσκεται στην ώρα που πρέπει να αποχωρήσει αυτός και είναι λυπημένοι και η γυναίκα του δεν θέλει να γίνει αυτό αλλά αυτός τελικά θα φύγει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Εεμ εδώ είναι μία γυναίκα σπίτι της εεε έχει ένα περίεργο ύφος εε πιθανόν ξέρω εγώ; Πιθανότατα ο γιος της θα έπαθε κάτι μέσα στο σπίτι και τρέχει να δει τι έχει γίνει. (..) Όμως τελικά ανακάλυψε ότι ήταν ένα σπασμένο βάζο που έπεσε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Εδώ είναι μία μητέρα με το γιο της ο οποίος έχει έχει μεγαλώσει έχει ενηλικιωθεί εε από το ύφος της φαίνεται να έχει συμβεί κάτι σοβαρό πιθανότατα να του αποκάλυψε ότι ο πατέρας του που ήτανε σε μεγάλη ηλικία πέθανε και αυτός είναι θλιμμένος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Εε εδώ είναι δύο φίλοι ο ένας σε μεγάλη ηλικία οι οποίοι πιθανότατα να, είναι άντρας αυτός; Και είναι δύο άντρες που βρίσκονται σε ένα καφενείο σε ένα χωριό και να συζητάνε.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. Εδώ είναι ένα νεαρό αγόρι που βρίσκεται που βρίσκεται σε μία περίοδο πολέμου ίσως σε ένα χώρο σε ένα νοσοκομείο και εε βρίσκεται μπροστά σε μία σκηνή που κάποιος πρέπει να εγχειρίζεται με αυτόν τον τρόπο που δείχνει η εικόνα για να μπορέσει να γιατρευτεί. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Στο τέλος αυτός γίνεται καλά και ο μικρός και ο μικρός δέχεται να παλέψει για την ελευθερία και την πατρίδα

ίσως αυτός που εγχειρίζεται να είναι ο πατέρας του ή κάποιος συγγενής του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (..) Αυτοί ίσως είναι κάποιοι εργάτες όπου ξέρω εγώ; Ίσως να δουλεύουν εε για κάποιον εεε που έχει μία μεγάλη περιουσία και τώρα βρίσκονται εδώ ξαπλωμένοι ίσως κάνουν κάποιο διάλειμμα από την εργασία και φαίνονται να είναι εξουθενωμένοι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Εε εδώ λοιπόν είναι κάποιος εεμ όχι μεγάλος σε ηλικία ο οποίος κρατάει στην αγκαλιά του ξέρω εγώ; Τη μητέρα του που έχει να την δει πολύ καιρό που έχει να την δει πολύ καιρό γιατί είχε παέι σε μία μακρινή χώρα και τώρα θέλει να την αγκαλιάσει τώρα που επέστρεψε πίσω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μάλιστα. Είναι δύο φίλοι εε οι οποίοι έχουν πάει ξέρω εγώ; Σε μία συναυλία μία αγαπημένη τους συγκεκριμένη και εκεί διασκέδασαν περνούσαν καλά εεε και μετά φεύγουν από εκεί μετά από πολλή ώρα και επιστρέφουν σπίτια τους επιστρέφουν και ανταλάσσουν τη γνώμη τους για την συναυλία. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 3ΒΜ , 1 , 4 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2 , 5 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 40
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Αχιλλέας
ΗΛΙΚΙΑ: 21 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 13 ετών
ΥΨΟΣ: 1,72 m
ΒΑΡΟΣ: 63 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,9%

1. Τι να πω; Τι βλέπω; (..) Βλέπω ένα παιδί που κοιτάει ένα μουσικό όργανο. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Το παιδί προσπαθεί να μάθει να παίζει βιολί αλλά του φαίνεται πολύ δύσκολο. Σ την πραγματικότητα δεν του αρέσει το βιολί αλλά το κάνει για χάρη των γονιών του που του έλεγαν ότι είναι καλό να ξέρει ένα μουσικό όργανο. (..) (? Και τι τέλος θα έχει αυτή η ιστορία;) Το παιδί θα μάθει τα βασικά για τη μουσική, θα μάθει να παίζει αλλά δεν θα ασχοληθεί όταν μεγαλώσει. Λυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Εδώ βλέπω μία κοπέλα που μάλλον γυρίζει από το σχολείο γιατί κρατάει βιβλία στα χέρια της και μία άλλη γυναίκα που κοιτάει κάπου, μάλλον είναι η μητέρα της και την περίμενε να γυρίσει από το σχολείο και έναν άντρα που δουλεύει στο χωράφι. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Είναι μία οικογένεια που είναι στην επαρχία από ότι φαίνεται από την εικόνα και δουλεύουν πολύ για να τα βγάλουν πέρα και η κοπέλα διαβάζει και βοηθάει τους γονείς στις αγροτικές δουλειές αλλά κατά βάθος θέλει να σπουδάσει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ε η κοπέλα τελικά θα τα καταφέρει να σπουδάσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. (..) Εδώ είναι μία κοπέλα μάλλον που είναι πολύ στεναχωρημένη και ακουμπάει σε μία πόρτα και κλαίει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Η κοπέλα δεν μπορεί να πιστέψει αυτό που της έχει συμβεί ίσως έχει πεθάνει ο άντρας της ή κάποιος συγγενής της και δεν μπορεί να το πιστέψει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Η κοπέλα με την υποστήριξη των δικών της θα το ξεπεράσει αλλά θα της πάρει χρόνο. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εδώ είναι ένας άντρας και μία γυναίκα που μαλώνουν. (..) Αυτοί οι δύο μαλώνουν επειδή είναι όμως είναι μπροστά σε κόσμο είναι πιο συγκρατημένοι και η γυναίκα τα ψέλνει στον άντρα επειδή κοιτάει άλλες γυναίκες και ειδικά μία που κάθεται πιο εκεί. ο άντρας όμως δεν της δίνει σημασία και θέλει να φύγει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ο αντρας τελικά θα φύγει και η γυναίκα θα μείνει εκεί και θα κλαίει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εδώ είναι μία γυναίκα που ανοίγει μία πόρτα και κοιτάει μέσα στο δωμάτιο. (..) Μάλλον είναι σπίτι της και μόλις ανοίγει την πόρτα ακούει κάποιους να μιλάνε και τρομάζει γιατί νομίζει ότι είναι κλέφτες. (? Και τι γίνεται μετά;) Ε ανοίγει την πόρτα και βλέπει ότι έχει ξεχάσει την τηλεόραση ανοιχτή. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (..) Εδώ είναι ένας άντρας και μία ηλικιωμένη γυναίκα που μάλλον είναι η μητέρα του και (..) μάλλον ο γιος της ανακοινώνει την απόφαση του να φύγει από το

σπίτι και για αυτό είναι και οι δύο σκεφτικοί και έτσι σφιγμένοι. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε ο άντρας τελικά φεύγει από το σπίτι και η μητέρα του στεναχωριέται που είναι μόνη της αλλά μετά το παίρνει απόφαση και τέλος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7BM. (..) Εδώ είναι δύο άντρες που μάλλον ο μεγαλύτερος σε ηλικία δίνει συμβουλές επαγγελματικές στον μικρότερο. (..) Είναι και οι δύο πολύ σοβαροί και ο μικρότερος τον ακούει προσεκτικά. (..) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Ε ο μικρότερος θα ακολουθήσει τις συμβουλές που του έδωσε ο άλλος που είχε μεγαλύτερη εμπειρία. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8BM. (..) Εδώ τι είναι τώρα; (..) Μάλλον είναι σε νοσοκομείο και οι γιατροί χειρουργούν κάποιον που έχει τραυματιστεί. Βέβαια υπάρχει και ένα παιδί μπροστά που έχει περίεργο ύφος όχι ανήσυχο μπορεί να τον έχει πυροβολήσει το παιδί κατά λάθος ή και επίτηδες. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε αυτός δεν σώζεται και το παιδί πάει φυλακή. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9BM. Εδώ είναι μία παρέα αντρών που έχουν ξαπλώσει στο χώμα και ξεκουράζονται. (..) Μπορεί να έχουν κουραστεί από τη δουλειά ή να μην έχουν λεφτά και να κοιμούνται στα χωράφια. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ε μάλλον ξεκουράζονται και μετά συνεχίζουν τη δουλειά ή γίνονται πλανόδιοι μουσικοί για να βγάλουν λεφτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Εδώ είναι μάλλον ένα ζευγάρι ένας άντρας και μία γυναίκα που αγκαλιάζονται. (..) Μάλλον ο άντρας φεύγει για ταξίδι και αποχαιρετιούνται. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ο άντρας φεύγει είναι και οι δύο στεναχωρημένοι αλλά θα ξαναγυρίσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μία δική μου ιστορία:(...) Τι να πω; (..) Είναι ένας νέος ο οποίος ήταν μια χαρά στην υγεία του αλλά κάποια στιγμή του παρουσιάστηκε ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας, στην αρχή πανικοβλήθηκε αλλά μετά κατάφερε να το αντιμετωπίσει και να τα πηγαίνει αρκετά καλά, να συνεχίσει τη ζωή του φυσιολογικά και να κάνει ότι έκανε και πριν, και κατάφερε να σπουδάσει αυτό που ήθελε και γενικά τελικά αυτό του έδωσε αρκετή δύναμη για να τα καταφέρει στη ζωή του. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι αυτός ο νέος τελικά κατάφερε πολλά στη ζωή του.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 6BM , 7BM , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 3BM , 4 , 8BM .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 41
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Βασίλης
ΗΛΙΚΙΑ: 12 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,46 m
ΒΑΡΟΣ: 43 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,7%

1. Αυτό εδώ τι είναι; Μουσικό όργανο; Αα ήταν ένα παιδί 9 με 10 χρονών που (..) που ήθελε που είχε κλίση στη μουσική, αγόρι ήτανε και είχε κλίση στη μουσική και ήθελε εε συγκεκριμένα είχε κλίση στο βιολοντσέλο και εε ήθελε να μάθει να παίζει να γίνει μουσικός αλλά το σκεφτόταν πολύ πριν πάρει αυτήν την απόφαση γιατί οι γονείς του ήταν φτωχοί και δεν θα μπορούσαν να πληρώσουν τόσα γιοα να μάθει και μία μέρα ήρθε ένας θείος του και εε (..) του είπε ότι θα πληρώσει εκείνος για να μάθει βιολί και το παιδί ήταν χαρούμενο που θα γινόταν μουσικός όπως ήθελε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Εδώ είναι μία κοπέλα που κρατάει κάτι βιβλία και γυρίζει από το σχολείο (..) και εε στο δρόμο όπως γυρίζει σπίτι βλέπει τον μπαμπά της που δουλεύει στο χωράφι και στο σπίτι βλέπει τη μαμά της που εε έχει κουραστεί από τις δουλειές και ακουμπάει κάπου να ξεκουραστεί και εε εκείνη προσπαθεί να διαβάζει και να είναι καλή μαθήτρια για να κάνει περήφανους τους γονείς και εε (..) και διαβάζει για να περάσει στο πανεπιστήμιο και να σπουδάσει και να βγάλει πολλά χρήματα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Εδώ είναι ένα αγόρι που είναι ξαπλωμένο και κλαίει μάλλον δε φαίνεται το πρόσωπο του αλλά μάλλον κλαίει (..) εε και ίσως είναι ορφανό και έχουν πεθάνει οι γονείς του και δεν έχει που να πάει και είναι μόνο του και για αυτό είναι δυστυχισμένο και (..) στο τέλος θα βρεθεί μία οικογένεια και θα το υιοθετησει και το αγόρι θα είναι χαρούμενο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εδώ είναι ένα ζευγάρι που (..) είναι σαν (..) να συνομιλούν αλλά ο άντρας κοιτάει αλλού και δεν κοιτάζει τη γυναίκα μάλλον (..) μάλλον έχει βαρεθεί και θέλει να φύγει μακριά από αυτήν τη γυναίκα γιατί τον έχει ζαλίσει. (..) Εε η γυναίκα μιλάει συνέχεια και του λέει τι να κάνει και τι να μην κάνει και εε αυτός στο τέλος θα σηκωθεί και θα φύγει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εδώ είναι μία γυναίκα που ανοίγει την πόρτα του δωματίου που κοιμούνται τα εγγόνια της για να δει αν κοιμούνται. (..) Έχει ένα περίεργο ύφος γιατί φοβάται μην κάνει θόρυβο και τα ξυπνήσει εε και βλέπει ότι κοιμούνται και κλείνει την πόρτα και πάει να κοιμηθεί και αυτή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Εδώ είναι μία γριά γυναίκα και ένας άντρας νέος (..) η γυναίκα κοιτάει έξω από το παράθυρο και είναι και οι δύο λυπημένοι εε (..) γιατί έχει πεθάνει ο μπαμπάς του άντρα και αυτή είναι η μητέρα του και είναι και οι δύο πολύ λυπημένοι και εε σήμερα είναι η κηδεία του. (..) Αλλά σιγά σιγά με τον χρόνο θα το ξεπεράσουν και δεν θα είναι τόσο λυπημένοι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Εδώ είναι ένας γιος με τον πατέρα του και ο πατέρας του του (..) λέει τον συμβουλεύει του δίνει συμβουλές για τη δουλειά του εε που είναι πολή δύσκολη και τώρα έχει ξεκινήσει να δουλεύει και έχει άγχος εε και ο πατέρας του δίνει συμβουλές εε και ο γιος τον ακούει με προσοχή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. Εδώ (..) είναι (..) γίνεται μία εγχείριση και το παιδί περιμένει έξω από το χειρουργείο εε και μέσα στο χειρουργείο είναι ο άρρωστος και οι γιατροί που του κάνουν εγχείριση. (..) Εε το παιδί αυτό έχει αγωνία αλλά έχει και (..) δεν φαίνεται στο πρόσωπο του μάλλον είναι φοβισμένο και περιμένει να τελειώνει η εγχείριση εε (..) και τελικά γίνεται καλά ο άρρωστος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Εδώ είναι (..) τέσσερις στρατιώτες που έχουν ξαπλώσει γιατί κουράστηκαν από τις ασκήσεις που έκαναν και εε ο ένας δεν κοιμάται και τους φωνάζει να σηκωθούν γιατί (..) γιατί έρχεται ο στρατηγός για επιθεώρηση αλλά δεν τον ακούνε και έρχεται ο στρατηγός τους βλέπει που κοιμούνται και τους βάζει φυλακή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Εδώ είναι ένα ζευγάρι που (..) είναι λυπημένοι κλαίνε γιατί εε ο άντρας φεύγει για ταξίδι και η γυναίκα θα μείνει μόνη της και (..) είναι στεναχωρημένοι και αγκαλιάζονται και μετά ο άντρας θα φύγει για το ταξίδι αλλά θα πάει και η γυναίκα μαζί του και έτσι θα είναι και οι δύο χαρούμενοι. (? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Εε ήταν σε μία κατασκήνωση πολλά παιδιά το καλοκαίρι και πέρασαν πολύ ωραία κοιμόντουσαν σε σκηνές, έκαναν πεζοπορίες, είχαν αρχηγούς μεγαλύτερα παιδιά, μάθαιναν τραγούδια, έκαναν πολλούς φίλους και θα ξαναπάνε το άλλο καλοκαίρι έχουν δώσει ραντεβού για να περάσουνε και πάλι καλά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 2 , 3ΒΜ , 7ΒΜ , 11.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 4 , 5 , 6ΒΜ , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 42
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Μανόλης
ΗΛΙΚΙΑ: 15 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 ετών
ΥΨΟΣ: 1,71 m
ΒΑΡΟΣ: 56 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8.3%

1. Να πω τι βλέπω εδώ; Βλέπω ένα παιδί που παίζει βιολί που δεν του αρέσει το βιολί και δεν του αρέσει ή το παρατηρεί προσεκτικά ξέρω εγώ. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Οι γονείς του τον πιέζουν και παίζει τι να πως Ξέρω εγώ; (..) Μετά από λίγο καιρό καταλαβαίνει ότι του αρέσει το βιολί και πάει σε καθηγητή και του μαθαίνει, μεγαλώνοντας πάει σε Ωδείο και γίνεται ένας καλός βιολιστής. Τέλος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Βλέπω ένα κορίτσι το οποίο οι γονείς του είχαν ήταν γεωργικές δουλειές και δεν μπορούσε να διαβάσει και τι να πω ξέρω εγώ παρά όμως τις γεωργικές δουλειές μπόρεσε και διάβαζε και έγινε καλή δασκάλα και μάθαινε τα άλλα παιδάκια να μαθαίνουν γράμματα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Αυτό δεν μπορώ να το περιγράψω. Μήπως είναι ένα παιδάκι που κλαίει; Ένας άνθρωπος; (...) (? Και τι γίνεται;) Δεν ξέρω. Δεν μπορώ να το περιγράψω τι γίνεται σε αυτό. Λίγο δύσκολο με την εικόνα αυτή. (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (...) Λίγο δύσκολο. (..) Μπορεί να σηκωθεί ξέρω εγώ. (..) και να κάνει μία νέα αρχή και να φύγει από το σημείο που είναι να σηκωθεί, να σταθεί στα πόδια του, να βρει δουλειά παρά να τον κοροιδεύουν και αυτοί θα τον βλέπουν έκπληκτοι. Τέλος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Αυτός θα την παρα παρατήσει για μία καλύτερη γυναίκα και μετά θα γυρίσει και μετά θα τον παρατήσει η άλλη γυναίκα θα γυρίσει θα ζητήσει συγνώμη και αυτή θα το σκέφτεται και θα του πει όχι. Τέλος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Μία γυναίκα που μπαίνει σε ένα δωμάτιο και δεν είναι κανένας; Η είναι κανείς; Ξέρω εγώ; Λίγο δύσκολο. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Στο δωμάτιο, αυτό; (..) (? Πως τελειώνει;) (..) Κανένας δεν ξέρει το τέλος της. (? Εσύ τι τέλος θα έδινες;) (..) Εμ αυτό το παιδί νόμιζε αυτή η γυναίκα ότι θα διάβαζε μετά που θα έφευγε μετά που θα έφευγε θα το έσκαγε από το παράθυρο και δεν θα ξαναγύριζε ποτέ πίσω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) (..) Είναι μία οικογένεια που έχει πεθάνει ο πατέρας που έχει πεθάνει ο πατέρας και έχει φτάσει και έχει μεγαλώσει το παιδί της η γυναίκα (..) και φεύγει και την αφήνει μόνη της το παιδί της. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ξαναεπιστρέφει μετά από κάποιο χρονικό διάστημα που έχει παντρευτεί και έχει κάνει οικογένεια. (..) και βλέπει πια τα εγγόνια της και μετά πεθαίνει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. (..) Βλέπω ένα γιο και έναν πατέρα ο οποίος ο πατέρας είναι γέρος και είναι στα τελευταία του (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) (? Πως συνεχίζεται η ιστορία;) (..) Θυμάται τα παλιά; (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (....) (? Τι τέλος θα έδινες εσύ;) (..) Δύσκολο πολύ. (? Τι τέλος θα έδινες εσύ;) (..) Δύσκολο. (...) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Πεθαίνει ο πατέρας του. Τέλος.

8ΒΜ. (..) Βλέπω έναν χώρο νοσοκομείου, είναι ένα παιδί και οι γιατροί κάνουν μια εγχείριση σε έναν άνθρωπο. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Αυτός ο άνθρωπος έχει χτυπήσει σε ένα αυτοκινητιστικό ατύχημα και ήταν και το παιδί μαζί του αλλά δεν έπαθε τίποτα το παιδί. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ο άνθρωπος αυτός που είναι θείος του παιδιού πέθανε. Τέλος.

9ΒΜ. (..) Βλέπω κάποιους άντρες ξαπλωμένους κάτω στη γη στα χωράφια και κοιμούνται. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Είναι ορειβάτες και έχουν ξαπλώσει για να ξεκουραστούν (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Μετά σηκώνονται και ανεβαίνουν στο βουνό. Τέλος.

10. (..) Βλέπω ένα ζευγάρι που (..) φιλιούνται είναι λυπημένοι (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Εε μάλλον χωρίζουν και λένε το τελευταίο αντίο. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Αυτό χωρίζουν και δεν θα ξαναδει ο ένας τον άλλον και λένε αντίο. Τέλος.

11. (....) Βλέπω (..) ένα σχολείο και πολλά παιδιά να παίζουν στην αυλή έχουν διάλειμμα και παίζουνε και (..) είναι ένα παιδί που κάθεται μόνο του και δεν παίζει, είναι στεναχωρημένο γιατί δεν έχει διαβάσει για σήμερα και (..) ε στο τέλος δεν κάνουν μάθημα πάνε εκδρομή και έτσι όλοι ειναι χαρούμενοι και το παιδί αυτό που δεν είχε διαβάσει. Τέλος.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 2 , 3ΒΜ , 9ΒΜ , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 4 , 5 , 6ΒΜ , 7ΒΜ , 8ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 43
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Ηλίας-Πέτρος
ΗΛΙΚΙΑ: 18 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 14 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,79 m
ΒΑΡΟΣ: 95 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,3%

1. (..) Βλέπω το παιδί με το βιολί έτσι; Μπορεί αυτό το παιδί να είχε ως καημό να μάθει το βιολί τι να σας πω τώρα; Τι να σας πω τώρα; (? Και τι γίνεται μετά;) (...) (? Πως θα συνέχιζες την ιστορία;) Τι να σας πω το αποφάσισε και πάει και μαθαίνει. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Γίνεται διάσημος βιολίστας. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τι να σας πω τώρα; (...) (? Τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

2. (..) Μου θυμίζει ένα κορίτσι βλέπω πάει αφήνει το χωριό της να πω; Την οικογένεια της να πάει να σπουδάσει (..) αλλά λυπάται που αφήνει τον τόπο της (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Προφανώς σπουδάζει (..) και μένει προφανώς στην πόλη που πηγαίνει να σπουδάσει και σπάνια πηγαίνει και βλέπει τον τόπο της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τι να πω; Ναι.

3ΒΜ. (...) Τι να πω τώρα; (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Μία στεναχωρημένη μάνα γυναίκα γυναίκα (..) Δεν πρέπει να έχει εκείνη και καλή ζωή. (..) (? Και τι γίνεται σε αυτήν την ιστορία;) (...) Δεν ξέρω τίποτα. (..) (? Πως θα την συνέχιζες εσύ;) (...) (? Τι τέλος θα έδινες;) (...) (αναστενάζει) Δεν ξέρω δεν μου έρχεται τίποτα. (....) (? Πως θα ήθελες να τελειώσει η ιστορία;) Με το να την βοηθήσουν οι άλλοι άνθρωποι ίσως οικονομικά αν είχε δυσκολίες και ψυχολογικά να την στηρίξουν. (...) (? Και τελειώνει;) Ναι.

4. (..) Αμερικάνικη ελιναι αυτή; (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βλέπω τον άντρα που πάει να φύγει και προσπαθεί να τον κρατήσει η γυναίκα προφανώς είναι η γυναίκα του. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Αλλά αυτός φεύγει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Τώρα δεν ξέρω τι μέρος είναι αυτό. το θέμα είναι ότι φεύγει και συνεχίζει τη ζωή του και αφήνει τη γυναίκα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (...) (? Σε αυτήν την εικόνα;) Μία κυρία που κοιτάει ίσως να δει αν έχει έρθει κάποιος. αν είναι κάποιος στο σπίτι δικός της άνθρωπος. (..) (? Και μετά;) (..) Μάλλον ποτέ δεν θα βρει αυτόν που ψάχνει εκεί πέρα ίσως ελπίζει. (...) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Συνεχίζει έτσι. (..) (? Και τελειώνει;) Ναι.

6ΒΜ. (..) Μία συζήτηση που έχει η μάνα με το γιο της, της λέει κάτι για αυτήν θλιβερό στην αρχή αυτή δεν το δέχεται (..) ύστερα το δέχεται. (..) (? Και μετά;) Ο καθένας το δρόμο του. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Τι να πω τώρα; (..) Ξέρω εγώ δεν ξέρω. (? Τι τέλος θα έδινες εσύ;) Ότι μετά θα τα ξαναβρούνε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

7ΒΜ. (..) Τώρα πραγματικά δεν ξέρω τι να πω. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Τον νέο τον βλέπω πως να το πω; Μελαγχολικό; Και ο γέρος ο ηλικιωμένος σα να

θυμάται τις καλές μέρες «ήταν τότε». (..) (? Και μετά τι γίνεται;) (...) (? Πως συνεχίζεται η ιστορία;) (..) Τι να πω; (..) Ο καθένας συνεχίζει τη ζωή του να πω: Ξέρω εγώ; (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (...) Ξαναμπαίνουν στα βάσανα της ζωής να το πω; Λυπητερή εικόνα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

8ΒΜ. Το παιδί μοιάζει να θυμάται το παιδί σε κάποιο δικό του άνθρωπο. (..) να του κάνει κάποια επέμβαση αυτοψία να το πω; Κάνει ο γιατρός κάποια αυτοψία και του έχει μείνει στη μνήμη του. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Το παιδί αποφασίζει να γίνει γιατρός. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Προσπαθεί να κάνει το καλύτερο που μπορεί. (..) και πιστεύει ότι πάντα δεν είναι αρκετό και πάντα προσπαθεί να κάνει το καλύτερο ως γιατρός, δεν ξέρω γιατί έτσι μου ήρθε αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

9ΒΜ. (..) Πόσες έχει ακόμα; (? Έχουμε άλλες τρεις.) (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Αυτοί που είναι ξαπλωμένοι μοιάζει να το έχουν σκάσει από τη δουλειά. (..) ή απλώς να είναι τύποι τεμπέληδες. (..) ξέρω εγώ; (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Και ο νέος προσπαθεί να τους πει κάτι αλλά δεν τους νοιάζει και πολύ. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Ονεαρός φεύγει και αυτοί συνεχίζουν τον ύπνο τους. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Δύο άνθρωποι ξανασμίγουνε μετά από πολύ καιρό (..) αφού πέρασαν βασανισμένη ζωή ίσως. (..) και μένουν μαζί. Αυτό κατάλαβα εγώ. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

11. (..) Μία επανάσταση του λαού. (..) να ρίξει τις κυβερνήσεις. (..) Έχω πολλά τι να πρωτοπώ; Και ύστερα εφόσον κάποιος (..) «μονάρχης» (σε εισαγωγικά) παίρνει την εξουσία και πάει τη χώρα σε ευημερία κοινωνικά και οικονομικά. (..) σε περίληψη. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 2 , 6ΒΜ , 8ΒΜ , 10 , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3ΒΜ , 4 , 5 , 7ΒΜ , 9ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 44
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Φώτης
ΗΛΙΚΙΑ: 12 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 ετών
ΥΨΟΣ: 1,45 m
ΒΑΡΟΣ: 45 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 9,5%

1. Είναι ένα παιδί που διαβάζει κάτι. Αυτό. Είναι ένα παιδί που διαβάζει κάτι και σκέφεται πως θα το λύσει. (..) (? Και μετά τι γίνεται;) Το λύνει και χαίρεται που το έλυσε. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Έπειτα αυτό που προσπαθεί να λύσει ήταν κάτι σα μυστικός χάρτης που είχε ένα μέρος ένα νησάκι (..) Αυτό και σε αυτό το νησάκι υπήρχε ένα σπάνιο διαμάντι. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Μμμ είναι ένα παιδί όπου είχε γυρίσει από το σχολείο του και εε έβλεπε το τεράστιο κτήμα του πατέρα της και σκεφτόταν τι θα γίνει το κτήμα όταν θα πεθάνει ο πατέρας της γιατί διάβαζε και δεν μπορούσε να βλέπει και το κτήμα και σκεφτόταν τι θα γίνει το κτήμα. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Και στο τέλος πούλησε το κτήμα και ήρθε εδώ στην Αθήνα να σπουδάσει, σπούδασε και είχε ωραίο επάγγελμα που της απέθετε πολλά χρήματα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Τι είναι αυτό; Άνθρωπος άντρας; Ήταν ένας άνθρωπος πολύ πλούσιος που επένδυε τα χρήματα σε μία εταιρία και δεν ήξερε τι να τα κάνει και τα έχασε και έμενε στους δρόμους και έκλαιγε. Αυτό. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Μετά ξαναμάζεψε χρήματα και έγινε πάλι πλούσιος. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Μμ αυτός είναι ηθοποιός είναι πολύ καλός ηθοποιός και ωραίος και όλες οι γυναίκες τον θέλουν και αυτή η γυναίκα τον έχει πάρει από πίσω και θέλει να την βοηθήσει θέλει να την βάλει να παίξει σε καμιά ταινία. Αυτό. (? Και τι γίνεται μετά;) Έπειτα αυτός την βοηθάει αλλά αυτή του ζητάει και άλλη βοήθεια και αυτός νευριάζει και καταλαβαίνει ότι αυτή δεν είναι καλή και την διώχνει. Αυτό.

5. Είναι η δασκάλα των Αγγλικών και κάνει μάθημα στο σπίτι αυτό και μπαίνει στο δωμάτιο να δει αν το παιδί κάνει τις ασκήσεις του. Αυτό. (? Και τι γίνεται μετά;) Ανοίγει την πόρτα και τρομάζει γιατί δεν βλέπει μέσα το παιδί και του φωνάζει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Εε το παιδί είχε πάει στην τουαλέτα.και μετά γύρισε στο δωμάτιο του. Άδικα φώναζε η δασκάλα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Είναι μία γιαγιά με τον εγγονό της. (..) Αυτός γυρίζει από τη δουλειά και είναι κουρασμένος και η γιαγιά του αρχίζει να του λέει να του λέει και αυτός νευριάζει και της φωνάζει. Αυτό. (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά δεν μιλάει κανένας και στο τέλος θα τα βρούνε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Αα εδώ είναι ο παππούς του αγοριού και του λέει να πάει να ζητήσει συγνώμη από τη γιαγιά του γιατί την στεναχώρησε. Αυτό. (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά πάει της ζητάει συγνώμη και τα βρίσκουνε. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8BM. Αα εδώ κάνουν μια εγχείριση και επειδή ο μπαμπάς του παιδιού αυτού είναι γιατρός τον έχει πάρει μαζί του να βλέπει. Αυτο. (? Και τι γίνεται μετά;) Έπειτα το παιδί βλέπει όλη την εγχείριση και τα μαθαίνει όλα και μετά γίνεται γιατρός και τα ξέρει και είναι ο καλύτερος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9BM. Είναι κάτι παιδιά που είναι σε μία ομάδα και τους κυνηγάνε μία άλλη ομάδα και έχουν ντυθεί με στρατιωτικά ρούχα για να μην φαίνονται και έχουν και όπλα, είναι σε ένα δάσος και τους κυνηγάνε πολλή ώρα και τώρα έχουν ξαπλώσει να ξεκουραστούν. Αυτό. (? Καιπ ως τελειώνει η ιστορία;) Στο τέλος θα τους νικήσουν τους άλλους. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Είναι ένας άντρας που φιλάει το παιδί του που έκανε μια ληστεία και τώρα θα πάει φυλακή. Αυτό. (? Και τι γίνεται μετά;) Θα πάει φυλακή για πολλά χρόνια και δεν θα ξαναδει τον πατέρα του. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Θα πω ότι είναι αγόρι που φεύγει μία νύχτα από το σπίτι του και παίρνει ένα λεωφορείο και πάει προς άγνωστη κατεύθυνση και γνωρίζει πολλούς ανθρώπους και έχει και λίγα λεφτά και περνάει καλά και (..) πηγαίνει σε πολλά μέρη αλλά κάποια στιγμή του λείπει το σπίτι του και οι γονείς του και αποφασίζει να γυρίσει πίσω. Αυτό. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Γυρίζει πίσω και τον αγκαλιάζουν οι γονείς του δεν του λένε τίποτα που έφυγε και είναι όλοι ευτυχισμένοι. Αυτό.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 2 , 3BM , 5 , 8BM , 9BM , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 4 , 6BM , 7BM , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 45
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Δημήτρης
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 17 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,90 m
ΒΑΡΟΣ: 82 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,2%

1. Εδώ πέρα βλέπουμε ένα παιδάκι που κοιτάει ένα βιολί πιθανόν να είναι ένα δώρο αλλά ίσως σκέφτεται δεν ξέρω να παίζει βιολί. (..) Το κοιτάει από περιέργεια σκέφτεται ότι πρέπει να ξεκινήσει κάποια μαθήματα θέλει να παίξει αλλά δεν μπορεί ακόμα. Θα παίξει αλλά όχι ακόμα. (..) Εντάξει τελικά το παιδί καταφέρνει να βρει δάσκαλο κάνει μαθήματα και τελικά γίνεται ένας μεγάλος μουσικός. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Μμμ (..) Πυραμίδες είναι αυτές; (..) Εδώ έχουμε μία κοπέλα το ότι κρατάει βιβλία μπορεί να σημαίνει ότι θέλει να ξεκινήσει μία καριέρα, να σπουδάσει, το χωριό δείχνει τη ζωή στο σπίτι και την οικογένεια. Σκέφτεται να ξεκινήσει μία καριέρα ή να μείνει σπίτι; Ή μπορεί να είναι τα όνειρα που έκανε μικρή και τελικά κατέληξε να ζει στα χωράφια. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. (..) Αυτό εδώ τι είναι; Σα να έχει πάθει υπογλυκαιμία είναι. Είναι μία κοπέλα ας πούμε που είχε ένα αποτυχία στη ζωή της, μία ερωτική απογοήτευση και φαίνεται από τη στάση του σώματος της δεν μπορεί να σηκωθεί. Σαν τέλος γνωρίζει κάποιον άλλον και συνεχίζει τη ζωή της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Λοιπόν είναι μάλλον χωρισμός ένας άντρας έχει γνωρίσει μία γυναίκα και παρατάει την άλλη τη γυναίκα. Από τα μάτια του βλέπουμε ότι είναι αποφασισμένος, η κατάληξη μπορεί να να μην είναι καλή να τον παρατήσει και η άλλη γυναίκα και μπορεί να καταλήξει να γίνει αλκοολικός. (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Εδώ πέρα αυτή είναι μία μητέρα άκουσε έναν θόρυβο από το καθιστικό και πήγε και είδε ότι τα παιδιά της ενώ παίζανε σπάσανε ένα πολύτιμο βάζο. (..) Ε τελικά τα έβαλε τιμωρία στο δωμάτιο τους Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (..) Μμ λοιπόν εδώ θα μπορούσε αυτός να είναιδικηγόρος και είχε πάει να ενημερώσει την ηλικιωμένη και χήρα και ιδιοκτήτρια ενός σπιτιού ότι λόγω χρεών θα της γίνει κατάσχεση του σπιτιού της. (..) Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. (...) Ναι λοιπόν εδώ ας πούμε είναι ο πατέρας και ο γιος ο γιος έχει ακολουθήσει μία πορεία στη ζωή του, έχει κάνει κάποια λάθη, έχει πάρει κάποιες λάθος αποφάσεις για τις οποίες το έχει μετανιώσει τώρα πια. (..) και έχει τον πατέρα του δίπλα του που του λέει « στα είχα πει εγώ» (..) αλλά ο πατέρας του φαίνεται από το ύφος του φαίνεται στοργικό οπότε θα το αποδεχτεί στη συνέχεια. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8BM. (..) Εδώ πέρα έχουμε έναν άνθρωπο, ένα όπλο, έναν τραυματία και δύο γιατρούς, σα γιατροί δεν φαίνονται γιατί δεν φοράνε ούτε μάσκες. Θα μπορούσε να είναι ένας άνθρωπος ο οποίος έχει τραυματιστεί με το όπλο ένος άλλου και έχουν πάει κάποιοι γνωστοί του μάλλον γιατροί του θύματος και προσπαθούν να σ΄ψσουν το θύμα και έτσι ο δράστης περιμένει να δει το αποτέλεσμα. (..) (? Και τελικά τι γίνεται;) Μάλλον πεθαίνει γιατί ο δράστης δεν είναι χαρούμενος ούτε φαίνεται να έχει αγωνία μάλλον πεθαίνει το θύμα. Το ντύσιμο του δράστη είναι μοιάζει μαφία σκοτώνει κυκλώματα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9BM. (..) Λοιπόν σε αυτή την εικόνα θα μπορούσε να είναι κυνηγοί σε ένα σαφάρι κυνηγοί σκέτο, έχουν κουραστεί, έχουν βγάλει τον εξοπλισμό τους και κοιμούνται. (..) Ξαφνικά ακούγεται ένας ήχος και ξυπνάνε σηκώνονται και είναι σε αυτή τη φάση που σηκώνονται. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Α αυτή μπορεί να είναι μία εικόνα αποχαιρετισμού μπορεί ο άντρας να φύγει για δουλειές στην Αμερική αυτή να μείνει Ευρώπη να μην είναι κανείς παντρεμένος και αυτό να σημαίνει τέλος στη σχέση τους αφού ο άντρας πάει για δουλειές και είναι ένας αποχωρισμός και αγκαλιάζονται αφού ο ένας δεν θα ξαναδεί τον άλλον. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μια δική μου ιστορία; (..) Ήταν κάποιο μικρό παιδάκι που είχε έλλειψη αποφάσεων φοβότανε τον κόσμο να βγει έξω να κυκλοφορήσει. (..) Ε όλοι τον κοροϊδευαν, τον χτύπαγαν οι φίλοι του ουσιαστικά το απομονώνανε για αυτό δεν είχε φίλους μόνο γνωστούς. (...) Το παιδάκι διάναζε πολύ εε και ενώ μεγάλωνε ε (..) έκανε μισό λεπτό ενώ μεγάλωνε άρχιζε να κάνει περισσότερες σχέσεις (..) Μετά απέκτησε αποφασιστικότητα (..) ε έπαιρνε πρωτοβουλίες. (..) Δεν ντρεπόταν και δεν φοβόταν τους υπόλοιπους ανθρώπους και τελικά έγινε επιτυχημένος επαγγελματίας στο χώρο που είχε διαλέξει. (..) Ωραία βρήκε μία καλή κοπέλα και έκανε μία ευτυχισμένη οικογένεια. Αυτό.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 7BM , 3BM .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 6BM , 4 , 2 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 46
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Χαράλαμπος
ΗΛΙΚΙΑ: 21 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 19 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 2 ετών
ΥΨΟΣ: 1,75 m
ΒΑΡΟΣ: 71 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,1%

1. Βλέπω έναν άνθρωπο με ένα βιολί να το κοιτάει. Αυτό τίποτα άλλο. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Παίρνει το βιολί και αρχικά να παίζει ώσπου σε μία στιγμή αρχίζει και βαριέται και το ξαναβάζει στη θέση του. Αυτό.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Εδώ βλέπουμε τώρα μία γυναίκα εεε έναν άνθρωπο που προσπαθεί να είναι γεωργός από ότι φαίνεται. (..) και τώρα αυτός ο άντρας δουλεύει και η γυναίκα διαβάζει. (...) Αυτό γίνεται ως το τέλος της ημέρας και την άλλη μέρα κάνουν το ίδιο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Μου βάζεις δύσκολα τώρα. (...) Εδώ βλέπουμε έναν άνθρωπο τώρα να σκέφτεται να ξαπλώσει; Δεν ξέρω ακριβώς τι κάνει. Λογικά πρέπει να είναι κουρασμένος από κάτι. (..) Και έπεσε για να κοιμηθεί από ότι φαίνεται. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εδώ βλέπουμε ένα αντρόγυνο και από ότι φαίνεται ο άντρας είναι αλλού δεν είναι στη γυναίκα του (..) και η γυναίκα φαίνεται να υποψιάζεται και αυτός να είναι αδιάφορος. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ότι αυτοί οι δύο δεν πρόκειται να είναι ποτέ ξανά μαζί. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Εδώ βλέπουμε μία γυναίκα τώρα που κοιτάει από μία πόρτα να δει τι γίνεται και αυτό που γίνεται είναι (..) έχει αφήσει κάτι αναμμένο και ανησυχεί μήπως γίνει τίποτα χειρότερο και πάει και το σβήνει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (..) Εδώ βλέπουμε έναν άντρα και μία γυναίκα όπου η γυναίκα πρέπει να είναι μάνα του αντρός και του έχει πει κάτι και τον έχει στεναχωρήσει πάρα πολύ. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Πού είχα μείνει; Αα ναι (..) Κοιτάει αυτός δεν μπορεί να κάνει τίποτα άλλο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. (...) Εδώ φαίνεται να είναι ο πατέρας και ο γιος μαζί. (..) και να είναι σε δείπνο (..) και κάτι του λέει ο πατέρας και ο γιος είναι περίεργος όσο το κοιτάει προσεκτικά δεν μπορώ να καταλάβω τι είναι. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ότι τελικά αυτό που κοιτάει είναι ας πούμε δεν είναι τίποτα ας πούμε (..) αν είναι αυτό που του έχει πει ακριβώς ο πατέρας του δεν είναι τίποτα διαφορετικό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (..) Εδώ βλέπουμε κάποιους στην κλινική που τους χειρουργούνε, κάνουν χειρουργείο και κάποιος άνθρωπος είναι απέξω και περιμένει να τελειώσουν με αγωνία (..) και από ότι φαίνεται το τέλος δεν είναι καλό. (..) (? Πως τελειώνει η

ιστορία;) Ότι το τέλος δεν είναι καλό δεν είναι αυτό που περίμενε. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. (..) Εδώ βλέπουμε κάτι ανθρώπους να είναι ξαπλωμένοι ο ένας πάνω στον άλλον (..) και από ότι φαίνεται πρέπει να έχουν διάλειμμα από κάποια δουλειά ώστε ξεκουράζονται για να συνεχίσουνε. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (....) Εδώ βλέπουμε έναν άντρα και μία γυναίκα αγκαλιά όπου ο άντρας πρέπει να τον να την έχει δει πολύ καιρό ώωστε αγκαλιάζονται (..) και επίσης φαίνεται ότι ο ένας λείπει πάρα πολύ από τον άλλον και το τέλος είναι ότι χάρηκαν που ξαναβρέθηκαν μαζί. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Πρέπει να την κοιτάω; (? Ότι θέλεις εσύ.) Λοιπόν (...) λοιπόν εδώ βλέπουμε δύο δρόμους ας πούμε και έναν άνθρωπο να πηγαίνει να παίρνει τον έναν ώσπου μετά από πολύωρο περπάτημα (..) αυτός ο δρόμος ενώνεται με τον αρχικό τον πρώτο. (...) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 3ΒΜ , 4 , 6ΒΜ , 7ΒΜ , 8ΒΜ , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2 , 5 , 9ΒΜ , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 47
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Χρήστος
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 6 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 14 ετών
ΥΨΟΣ: 1,80 m
ΒΑΡΟΣ: 65 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,8%

1. Ναι βλέπω ένα παιδί να διαβάζει βιβλίο; Είναι αυτό; Τώρα; Είναι αφοσιωμένο σε αυτό και κοιτάει μάλλον το βρίσκει πολύ ενδιαφέρον και συνεχίζει να το διαβάζει. Τι άλλο τώρα; (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει ότι συνεχίζει να το διαβάζει συνεχίζει να βρίσκει ενδιαφέρον και είναι αφοσιωμένο σε αυτό που διαβάζει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Πιστεύω ναι εε όχι. Αυτό.

2. Λοιπόν σε αυτήν την εικόνα βλέπω χωράφι είναι αυτό; Χωράφι με ένα άλογο, μία κοπέλα που κρατάει βιβλία και μία κοπέλα που καθεται και κοιτάει έναν άντρα που ετοιμάζεται να οργώσει το χωράφι, μία άλλη κοπέλα που είναι φοιτήτρια ή μαθήτρια ίσως είναι περαστική ή γυναίκα της, και και η γυναίκα είναι δεξιά που καθέται και τον καμαρώνει και και ο άντρας ο άντρας ετοιμάζεται να οργώσει, η φοιτήτρια ,όταν αρχίζει να οργώνει, φεύγει γιατί είναι οι γονείς της και ίσως πέρασε να δει τι κάνουν. Αυτό. (? Και τελειώνει;) Τελειώνει εκεί.

3ΒΜ. Σε αυτήν την φωτογραφία βλέπω ένα παιδί ή γυναίκα δεν μπορώ να ξεχωρίσω τι είναι, κάθεται ξαπλωμένο στο έδαφος κάθεται, το κεφάλι ακουμπισμένο κάτω είναι στεναχωρημένο για κάτι ίσως είναι στεναχωρημένο για κάτι σημαντικό για να έχει αυτή τη στάση και θα είναι για πολλή ώρα ε΄τσι μέχρι να το σκεφτεί να το ξεπεράσει και επανέλθει στη φυσιολογική ζωή. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Σε αυτή τη φωτογραφία βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα ίσως αυτοί έχουν μία σχέση μεταξύ τους, είναι παντρεμένοι η οποία γυναίκα βλέπει με ένα βλέμμα με πάθος τον άντρα ίσως δείχνει ότι τον ψιλοζηλεύει κιόλας, πρέπει να βρίσκονται σε ένα μαγαζί γιατί βλέπω και άλλο κόσμο πίσω ίσως έχουν βγει έξω για φαγητό, καφέ, η εικόνα είναι από παλιά εποχή βλέπω πίσω μία δεσποινίδα με φόρεμα, παλιά εποχή και χτένισμα που έχει παραπέμπει ιδίως η γυναίκα σε παλιά εποχή. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Ίσως αυτοί ο ιδύο μείνουν έτσι για πάντα μαζί αν κρίνω από το βλέμμα που έχει ο ένας για τον άλλον. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Λοιπόν σε αυτή τη φωτογραφία βλέπω, πρέπει να είναι ένα δωμάτιο που μπαίνει μία γυναίκα που ίσως είναι υπνοδωμάτιο και ίσως άνοιξε την πόρτα για να δει την κόρη ή το γιο της να δει αν διαβάζει ή να άνοιξε να κάνει παρατήρηση γιατί βλέπω το βλέμμα άγριο να κάνει παρατήρηση γιατί δεν διαβάζει, του κάνει παρατήρηση ή να του φωνάζει για γεύμα, διακρίνω έπιπλα παλιάς εποχής, μετά το βλέμμα θα την ακολουθήσει γιατί δείχνει φοβερά εκνευρισμένη. Αυτό. (? Και τελειώνει;) Ναι.

6ΒΜ. Σε αυτή τη φωτογραφία διακρίνω έναν άντρα, μία ηλικιωμένη γυναίκα νομίζω ότι είναι η μητέρα του, είναι σε ένα σπίτι κοντά στο παράθυρο και είναι στεναχωρημένοι είναι στεναχωρημένοι και οι δύο, ο άντρας στεναχωριέται, η γυναίκα

το ίδιο, ο άντρας είναι λυπημένος σα να ζητάει για κάτι που έγινε πριν, φαίνεται από τον τρόπο που κοιτάει το καπέλο του ίσως ήρθε να δει τη μητέρα του για να ζητήσει εξηγήσεις για κάτι που έγινε και τους πείραξε. Αυτό. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει θα συγχωρεθούν θα συγχωρήσει ο ένας τον άλλον θα ταβρουν, ο άντρας αποφασίζει να επανορθώσει για τη στάση του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7BM. Ε βλέπω δύο άντρες ένα νεαρό μεσήλικα και έναν ηλικιωμένο. Αυτοί οι δύο ή έχουν στενή σχέση είναι πατέρας –γιος, είναι μαζί ή σπίτι ή στο καφενείο κάπου έξω και πρέπει να συζητάνε κάτι σημαντικό γιατί είναι πολύ κοντά και το βλέμμα πολύ έντονο του πατέρα και ο νεαρός το επεξεργάζεται γιατί κοιτάει με βλέμμα σκεπτικό ίσως του δίνει κάποιες συμβουλές. Το αποτέλεσμα είναι τον ακούει με προσοχή ο νεαρός γιατί βρίσκει σωστό αυτό που λέει ο άλλος και μάλλον θα ακολουθήσει τα βήματα που του λέει ο μεγαλύτερος. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8BM. Λοιπόν σε αυτή τη φωτογραφία μία γυναίκα δύο μεγάλοι άνθρωποι και ένας μάλλον άρρωστος να το πω; Ξαπλωμένος σε ένα κρεβάτι και με ένα μαχαίρι ένας κύριος να του κόβει κάτι. Πιθανόν να είναι σε νοσοκομείο και να του κάνει εγχείριση εγχείριση μάλλον και ή είναι κάτι και να το κόψει στο παντελόνι και να τον ξελαφρώσει μάλλον μετά από αυτό θα νιώσει πολύ καλύτερα ο κύριος στο κρεβάτι γιατί φορούσε και επίδεσμο στο κεφάλι δε φαίνεται καλά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9BM. Εδώ είναι ένα μέρος το οποίο πρέπει να έχει πάρα πολύ κόσμο αν κρίνω που αυτός έχει πέσει πάνω σε άλλον ή είναι σε ένα μέρος που είναι όλοι ξαπλωμένοι ίσως αεροδρόμιο έχει πάρα πολύ κόσμο δεν διακρίνω, ένας κοιμάται όπως φαίνεται το καπέλο πρέπει να είναι καπέλο και κοιμάται και ο άλλος κοιμάται έχει σκεπάσει το πρόσωπο του πρέπει να είναι κάπου πολύς κόσμος και κοιμούνται ίσως δεν έβρισκαν ξενοδοχείο δεν μπορούσαν να κάτσουν τι άλλο; Εεμ και ίσως νομίζω φαίνεται από τους ανθρώπους που κοιμούνται πρέπει να είναι τριφύλλι τι είναι; Που ταίζουν τα άλογα και έχουν ακουμπήσει όλοι εκεί πάνω. Αυτό. Πιστεύω ότι πρέπει να είναι έτσι για λίγη ώρα όχι για πολλή ίσως έχουν σταματήσει προσωρινά και μετά θα φύγουν δεν πρέπει να είναι για πολλή ώρα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Σε αυτή τη φωτογραφία βλέπω ένα ζευγάρι ή μάλλον ή βρίσκονται σε κάποια τρυφερή στιγμή έξω ή τρυφερή στιγμή όταν χορεύουν μάλλον χορεύουν γιατί βλέπω τη γυναίκα έχει ακουμπήσει το κεφάλι στον ώμο του άντρα μάλλον χορεύουν ρομαντικό χορό. Ο άντρας κοιτάει τη γυναίκα με τρόπο που δείχνει ότι τον αγαπάει αυτοί ο ιδύο είναι πολύ ερωτευμένοι από τον τρόπο που κοιτάει και κρατάει η γυναίκα τον άντρα. Αυτοί μάλλον αυτοί οι δύο πρέπει να έχουν όχι πρόσφατα έχουν πολλά χρόνια μπορεί να καταλήξουν μαζί αν δεν είναι παντρεμένοι πάντως είναι πολύ ερωτευμένοι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Δική μου; Μου βάζεις δύσκολα. Δική μου ιστορία; Να πω όταν έπαθα το διαβήτη. Πριν έξι χρόνια μια ηλιόλουστη μέρα την οποία δύο με τρεις προηγούμενες μέρες δίψαγα, έπινα νερό, πήγαινα τουαλέτα, μετά με είδε τυχαία η θεία μου και μου λέει « Δεν σε βλέπω καλά, πρέπει να πας στο νοσοκομείο να κάνεις εξετάσεις» και με έβλεπε κατά διαστήματα και η μάνα μου και μου το έλεγε και εκείνη. Πήγα στο Σωτηρία επειδή εφημέρευε, έβγαλαν ότι έχω στο στήθος αλλοιωμένο το αίμα είχα 380 ζάχαρο και έκπληκτοι τσέκαραν από μία μηχανή στο άλλο και με ρώτησαν αν ήξερα ότι είχα ζάχαρο και είπα όχι. Μετά άρχισε η ζωή μου να αλλάζει, θυμάμαι τις

μέρες στο νοσοκομείο κάθε 30 λεπτά μου έπαιρναν το αίμα για να δουν αν πάω καλά ημέρες κόλασης, συνεχίζονταν οι εξετάσεις με κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή κατάφερα να βάλω τη ζωή μου σε τάξη, προσπαθούσα να ζήσω με τον Διαβήτη και να το δεχτώ και να ζήσω με αυτόν τον τρόπο ζωής. Τώρα κάνω τέσσερις ενέσεις ινσουλίνης και τέσσερις μετρήσεις όσο μπορώ κρατάω το σάκχαρο σε φυσιολογικές τιμές αν και μου φαίνεται ότι προς τα πάνω γιατί ξεφεύγει με τον καφέ, λιγουρεύομαι κάτι και (..) ανά τέσσερις με πέντε μήνες κάνω επισκέψεις εδώ για καλύτερη ρύθμιση και αυτή εδώ είναι μία επίσκεψη που δεν έχει ταινίες για να κάνουμε μέτρηση και ελπίζω στο μέλλον η ζωή να είναι καλύτερη για τους διαβητικούς.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 3BM , 4 , 6BM , 7BM , 9BM .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 5 , 8BM , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 48
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Χρήστος
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 ετών
ΥΨΟΣ: 1,82 m
ΒΑΡΟΣ: 80 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 11,3%

1. Αα (...) δεν ξέρω τι να πω περίμενε. Μπορώ να στο γράψω σαν έκθεση; Αυτό τι είναι από κάτω; Πού είναι ακουμπισμένο; Βιολί; (? Εσύ τι νομίζεις;) Κιθάρα είναι; Κιθάρα είναι; Δεν μπορώ να καταλα΄βω είναι ασπρόμαυρο. Λοιπόν αφού δεν με βοηθάς θα πω εγώ τώρα. (..) Λοιπόν ήταν ημέρα Χριστουγέννων και ο Νικολάκης τον ξυπνάει, πάει κάτω από το δέντρο βλέπει αυτό, λέει στη μαμά του « τι είναι αυτό;» , του λέει η μαμά του « το έφερε ο Άη Βασίλης», λέει « αφού δεν υπάρχει ο Άη Βασίλης», με τα πολλά το άνοιξε και ήταν ένα βιολί, κιθάρα. Ξέχασα να πω ήταν παραμονή πρώτου χρόνου ευχαρίστησε τον Άη Βασίλη μέσω της μαμάς του το πήρε και άρχιζε να παίζει και κοιτούσε και σκεφτόταν αν κάποτε θα έπαιζε και θα γινόταν μεγάλος και τρανός και δεν είχε πάει ποτέ Ωδείο και άρχιζε να παίζει γιατί οι γονείς του δεν ήταν ευκατάστατοι και προσπαθούσε μόνος του και το κοιτάει με απορία. ήταν το όνειρο του ήταν να γίνει τραγουδιστής και τον πήγαν στο Ωδείο και η μαμά του λέει « τι ωραίος ήχος που βγαίνει από αυτό το όργανο» και έμαθε να παίζει και έγινε μεγάλος τραγουδιστής. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Α εδώ δεν ξέρω τι να πω δεν μπορώ να καταλάβω. Βλέπω μία που ρεμβάζει ακουμπάει σε ένα δέντρο, μία που κρατάει βιβλία και κοιτάει απορημένα α μαθήτρια είναι. Δεν μπορώ να βγάλω κάτι εδώ. (..) (? Πως συνεχίζεται η ιστορία;) Σε αυτό εδώ η Αννούλα ερωτεύτηκε με τον Νίκο ο οποίος Νίκο τον λένε η Αννούλα ερωτεύτηκε με τον Νίκο ο οποίος ήταν νεαρός και αυτός είναι πολύ ωραίος άντρας, αυτή είναι μαθήτρια, αυτός είναι αρραβωνιασμένος με την Γεωργία που τον επιτηρεί και αυτός έτρεχε αν τα προλάβει όλα και η Γεωργία του έλεγε « κάνε αυτό, κάνε το άλλο» η Αννούλα την είπα; Περνούσε, κοίταζε τον Νίκο περνούσε για το σχολείο, την κοίταγε ο Νίκος, της χαμογελούσε αλλά όταν το έπαιρνε είδηση η Γεωργία του έλεγε « Νίκο, τελείωνε.» και η Αννούλα κατέβαζε τα μάτια και δεν ήθελε να δώσει δικαιώματα. Ο Νίκος είχε πάθος με τα άλογα είχε ένα άσπρο άλογο και μία μέρα που περνούσε η Αννούλα φεύγει το άλογο προς την Αννούλα και πήγε να την χτυπήσει και τρέχει ο Νίκος να το πιάσει από τα σαμάρια και πέφτει πάνω στην Αννούλα και ήταν ένα βλέμμα περίεργο ήταν και μοιραίο. Η Γεωργία γύριζε από τα ψώνια και πήγε να επιτηρήσει ξανά και τους είδε και έμεινε έκπληκτος και φωνάζει « Νίκο, τι κάνεις εκεί;» « Τίποτα μου έφυγε το άλογο και πήγα να το πιάσω και πήγε να πέσει στην κοπέλα.» «Τι κάνεις εκεί;» « Ήρθα να ζητήσω συγνώμη από την κοπέλα» και λέει αυτός « Χάρηκα για την γνωριμία» και λέει και αυτή « Χάρηκα» και αυτή έμεινε απορημένη απορημένη για το τι θα σήμαινε αυτό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. Αυτή γιατί κλαίει; Λοιπόν άντρας είναι ή γυναίκα; Αφού είναι πλάτη μπορεί να είναι οτιδήποτε. Αυτός ο οποίος κάθεται μου θυμίζει εμένα όταν έφυγε ένας φίλος

μου. (..) Πρώτη Μαρτίου 2004 και εε φαινόταν ότι θαν ήταν μία πολύ ωραία μέρα αλλά δεν ήταν έτσι και ξεκίνησα με το αυτοκίνητο είχα ρεπό να πάω μια βόλτα. ξαφνικά χτύπησε το κινητό μου ήταν ο αδερφός μους. Μου λέει « Κάθεσαι; Ξέρεις ποιός πέθανε; Ποιός έφυγε; Ο Γιάννης Γιαννόπουλος όχι ο Φωκάς; «Γιατί; Από ανακοπή.» « Τι ανακοπή; Είκοσι ένα χρονών. Δεν πήρε τα χάπια του. Είχε επιληψία. Σπούδαζε Αγγλία είχε φύγει τον Σεπτέμβρη. Γυρίζω σπίτι κάθομαι και κλαίω μέρα και τον ζητούσα. Ήταν ο αληθινός μου φίλος αδερφικός τον αγαπούσα πιο πολύ και από τον αδερφό μου και την οικογένεια μου. Και όπως τον αναζητούσα φεύγει μία φωτογραφία του και πέφτει κάτω. Ανατριχιάζω. Με είχε πιάσει κατάθλιψη και δεν μπορούσα να δουλέψω, έπινα , κάπνιζα μέχρι την κηδεία μετά από τέσσερις μέρες. Ήταν ότι χειρότερο μπορούσε να συμβεί. Τη μέρα της κηδείας είχε μαζευτεί πολύς κόσμος πολλοί άνθρωποι παιδιά, Porsche γιατί τέτοια έφτιαχνε. Μπαίνοντας στην εκκλησία με την Όλγα την κολλητή μου πήγα αγκάλιασα το φέρετρο ήμουν δίπλα του και δεν ήθελα να φύγω ήταν τόσο ωραίος μέχρι την τελευταία στιγμή. Τον κοίταγα συνέχεια (..) και όπως τον έβαζαν μέσα ήμουν τόσο στεναχωρημένος ήθελα να μπω και εγώ μέσα τόσο μήπως και ησύχαζα από όλα αυτά. Τουλάχιστον αυτός είναι καλά εκεί.

4. Δεν μπορώ να καταλάβω. Αυτή κυνηγάει αυτόν να μη φύγει και πίσω είναι μία γυμνή. Δεν μπορώ να καταλάβω. Ποιός πήγε με ποιόν; (..) Απλά αυτός πήγαινε με αυτήν πίσω, μπαίνει η γυναίκα του τους βλέπει παθαίνει σοκ ντύνεται και αρχίζει καβγά μπροστά στην άλλην που κοιτάει σαν αντροχωρίστρα και η γυναίκα του λέει « Γιατί το έκανες αυτό; Τι έχει αυτή παραπάνω από εμένα;» Ο άντρας λέει « Δεν μπορώ άλλο. Δεν σε γουστάρω.» « Γουστάρεις αυτήν;» Γιατί η γυναίκα τέλος λέει « Χωρίζουμε, μη με ακουμπάς, φύγε. Όχι θα φύγω εγώ.» Και χωρίζουν και τέλος.(? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εδώ ανοίγει η γιαγιά, η μαμά και λέει « Χρήστο, το φαγητό είναι έτοιμο» Όχι σβήστο « Χρήστο Χρήστο το φαγητό είναι έτοιμο» καμία φωνή. Μπαίνει στο δωμάτιο η μαμά τίποτα πουθενά ο Χρήστος, κατεβαίνει κάτω πουθενά ο Χρήστος, πάει στο σαλόνι και βρίσκει ένα χαρτί που είχε πε΄σει κάτω και έλεγε « Είναι καιρός να κοιτάξω τη δική μου ζωή, δεν σας χρειάζομαι, κοιτάξτε τη δική σας ζωή, εγώ φεύγω» Σπαράζει στο κλάμα η μαμά και λέει « Τι έκανα; Γιατί; Γιατί;» Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. Ποίημα λένε αυτοί; (...) Δεν ξέρω. (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βλέπω έναν από ταινία σκεφτικό πολύ τι σκέφτεται δεν ξέρω, η μητέρα του δίπλα κάτι κοιτάει. (..) Κάτι συζητάνε και λέει η μητέρα « Τελικά δεν μοπρούμε να βρούμε λύση σε αυτό που ζητάς» και αυτός λέει « Μα πρέπει να βρούμε λύση, δεν μπορώ δεν μπορώ» μα η μαμά του λέει « Μα παιδί μου δεν υπάρχει λύση» Μα το παιδί λέει « Κάτι θα γίνει» αυτός ελπίζει, όσο ζεις ελπίζεις. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Παίζου7ν χαρτιά και κάτι του λέει ψιθυριστά και του λέει « Δεν μας πάει το χαρτί», « Όχι θα γυρίσει το χαρτί», « Θα τα χάσουμε όλα», Όχι θα κερδίσω εγώ το είπα». Στο τέλος τα έχασαν, στη νέα παρτίδα κέρδισαν τα διπλά και η τύχη γύρισε με το μέρος τους. Έτσι όταν κάτι πάει στραβά γίνεται να αλλάξει. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. Α δεν ξέρω δεν μου έρχεται κάτι. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Έναν που τον τεμαχίζουν κάνουν εγχείριση και έναν που κάθεται με κουστούμι, ο δολοφόνος όχι ο

γιατρός και κρατάει όπλο. Η εγχείριση πέτυχε ο ασθενής απεβίωσε. Αυτά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Το άλλο δεν κάνει; Ο ένας είναι ξαπλωμένος πάνω στον άλλον και κοιμούνται, δεν μπορώ να καταλάβω τι; (...) Δεν ξεκίνησε καν, ξυπνήσαν και συνεχίζουν τη δουλειά. Ξέρω εγώ; Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Βλέπω δύο που είναι αγκαλιά. (..) Αυτό. (? Και τι γίνεται;) (..) Ότι λένε ο ένας στον άλλο « σε αγαπώ» και πήγαν για ύπνο. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Αν το ήξερα θα έλεγα αυτό για τον φίλο μου. (...) Δεν μου έρχεται κάτι. (..) Πήγαινα κάθε βράδυ στις κόντρες με το αυτοκίνητο, όλοι χαζεύουν το αυτοκίνητο μου, κανείς δεν μπορεί να με πιάσει με το αυτοκίνητο στις στροφές στα λιμανάκια πήγαινα με μεγάλη ταχύτητα χωρίς να ξέρω αν όπως μπαίνω θα φύγω από κάτω, κυνηγητά με άλλα αυτοκίνητα, σφήνες, χειρόφρενα. Να σου πω κάτι; Κάποια μέρα θα χαλαρώσουν τα πράγματα ή δεν θα ξανασυμβεί γιατί με τα χεράκια μου θα βγάλω τα ματάκια μου. Αυτό.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 11 , 2 , 3ΒΜ , 5 , 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 4 , 6ΒΜ , 7ΒΜ , 8ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 49
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Μιχάλης
ΗΛΙΚΙΑ: 16 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 6 ετών
ΥΨΟΣ: 1,80 m
ΒΑΡΟΣ: 85 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 9,9%

1. (...) Να φτιάξω μία ιστορία; Βλέπω ένα παιδί να σκέφτεται την κιθάρα είναι αυτό μπροστά του; Ένα παιδί σκέφτεται κάτι κοιτάζει. (..) Αυτό. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Τι κάθε ιστορία θα την τελειώνω; Πως να την τελειώσω; Τι είναι αυτό; Δεν ξέρω τι είναι αυτό. Πως να την τελειώσω αφού δεν ξέρω τι είναι αυτό; Βοήθα λίγο. Τέρμα την κοιτάει και σηκώνεται και φεύγει. Δεν ξέρω. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;)Τελειώνει.

2. Πωπω. Άλλη ιστορία καινούρια να αρχίσω; Βλέπω ένα χωριό βλέπω κάτι κτήματα έναν άντρα να οργώνει. (..) Μία γυναίκα να κρατάει δύο βιβλία και μία άλλη γυναίκα να κοιτάζει μμ (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ξέρω εγώ; Σπείρανε και περίμεναν να βγούνε αυτά που σπείρανε. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

3BM. Πάρε αυτήν κατευθείαν. Πού να βρω ιστορία; Τι είναι αυτό; (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Είναι με φαντασία έναν άνθρωπο να σκύβει μάλλον όχι έναν άνθρωπο να πέφτει αγκαλιά σε ένα κρεβάτι και να κλαίει, να είναι στεναχωρημένος, φυλακή μπορεί να είναι, πολλά μπορεί να είναι. Αυτό. Φυλακή είναι και να κλαίει τη μοίρα του. Ξέρω εγώ τι κάνει; (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

4. Γνωστοί είναι αυτοί; Την έχω ξαναδεί. Βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα και του την πέφτει η γυναίκα και αυτός είναι αδιάφορος και είναι σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου. Αυτό. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αγκαλιάζονται και φιλιούνται. Ξέρω εγώ τι κάνουν; (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Πωπω. Βλέπω μία γυναίκα να έχει ανοίξει μία πόρτα σε ένα δωμάτιο και του μιλάει, δεν φαίνεται αλλά τον βλέπει, του φωνάζει να πάνε για φαγητό, κλείνει την πόρτα, κατεβαίνει και φεύγουν. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6BM. Βλέπω μία γριά και έναν άντρα μάλλον μάνα και γιος είναι, ο γιος κάθεται σκεφτικός, η γριά κοιτάει μάλλον κάποιος πέθανε και σηκώνονται και φεύγουν. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7BM. Τι είναι αυτό; Βλέπω τώρα έναν γέρο και έναν άλλον άντρα και κάθονται, ξέρω εγώ τι κάνουν; Μιλάνε, τι έχει γίνει τώρα; (..) Μιλάνε για μία δουλειά που έχουν να κάνουν και μετά φεύγουν και αυτοί. Τέλος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8BM. Τι γίνεται; Βλέπω ένα παιδάκι μπροστά μπροστά και ένας ξαπλωμένος να του κάνουν εγχείριση με δύο γιατρούς από πάνω μάλλον σε πόλεμο είναι, βλέπω και ένα όπλο όπλο είναι; Το παιδάκι είναι όχι μελαγχολικό ναι μελαγχολικό και του κάνουν

εγχείριση πεθαίνει και το παιδάκι φεύγει κλαίγοντας. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Τι γίνεται; Χαμός γίνεται, ένας ξαπλωμένος βλέπω στο γκαζόν, χορτάρι είναι; Πόλεμος μπορεί να είναι και κρύβονται και μετά ξυπνάνε και φεύγουν. Τέλος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Όλο κάτι τέτοιο είναι. Βλέπω μάλλον έναν άντρα και μία γυναίκα ναι έναν άντρα και μία γυναίκα ή δύο γυναίκες; Και αγκαλιαστήκανε μάλλον λείπανε ο ένας από τον άλλον και αγκαλιαστήκανε και πήγαν σπίτι τους. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Τι ιστορία να πω; Βλέπω σαν μία πίστα και να είμαι πάνω σε μία μηχανή και να έτρεχα και να έτρεχα στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα και να έβγαινα πρώτος και στο τέλος της επίδειξης να την κάπου και τάβλα να ήμουν νεκρός. Τέλος.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 3ΒΜ , 8ΒΜ , 9ΒΜ , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 4 , 5 , 6ΒΜ , 7ΒΜ , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 50
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Μιχάλης
ΗΛΙΚΙΑ: 21 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 2 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 19 ετών
ΥΨΟΣ: 1,80 m
ΒΑΡΟΣ: 75 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,6%

1. Βλέπω ένα αγόρι με ένα βιολί από οτι μπορώ να διακρίνω και το βλέπει, το κοιτάζει, δεν παίζει. Αυτό. (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Μπορεί αυτό το αγόρι να ξεκινάει τώρα να μαθαίνει βιολί και να μην ξέρει ούτε τα βασικά για αυτό το κοιτάει έτσι. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Σιγά σιγά μαθαίνει τα βασικά και μετά από πολύ χρόνο αρχίζει να παίζει όχι καλά στην αρχή αλλά μετά καλυτερεύει και στο τέλος θα παίζει πολύ καλά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Βλέπω ένα κορίτσι που κρατάει ένα βιβλίο και περπατάει, γυρίζει σπίτι του από το σχολείο και στο δρόμο βλέπει τους άντρες που δουλεύουν στα χωράφια και σκέφτεται ότι πρέπει να διαβάζει περισσότερο για να περάσει κάπου και να σπουδάσει. στο σπίτι την περιμένει η μαμά της που έχει ετοιμάσει το φαγητό για να φάνε. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3BM. Βλέπω ένα αγόρι που είναι σκυμμένο στο έδαφος και κλαίει πάρα πολύ κάτι σοβαρό θα του έχει συμβεί για να είναι έτσι (..) ίσως πέθανε κάποιος και κλαίει και είναι απαρηγόρητος. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Το αγόρι θα κλαίει για πολλή ώρα ώσπου θα έρθει η μαμά του και ο μπαμπάς του να το παρηγορήσουν. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Βλέπω μία γυναίκα και έναν άντρα που μιλάνε για κάτι σημαντικό (..) η γυναίκα όμως μιλάει συνέχεια και δεν έχει αφήσει τον άντρα να πει τη γνώμη του και αυτός έχει εκνευριστεί και έχει γυρίσει το κεφάλι του από την άλλη. (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Τελικά ο άντρας σηκώνεται και φεύγει γιατί βαρέθηκε την πολυλογία της γυναίκας και την αφήνει εκεί σύξυλη. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Βλέπω μία γυναίκα που ανοίγει ένα δωμάτιο. το δωμάτιο που κοιμάται ο άντρας της να δει αν κοιμάται. (..) Μετά βγαίνει στις μύτες των ποδιών της τρομοκρατημένη γιατί ο άντρας της δεν είναι μέσα στο δωμάτιο, της είπε ψέματα ότι θα πάει να κοιμηθεί. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Τελικά τον ψάχνει παντού αλλά δεν τον βρίσκει δεν είναι σπίτι και μετά γυρίζει και καβγαδίζουν. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6BM. Βλέπω μία γυναίκα ηλικιωμένη που πρέπει να είναι η μητέρα του άντρα αυτού και στέκονται αμίλητοι. (..) Πιθανόν ο πατέρας του άντρα είναι στο νοσοκομείο και περιμένουν τα νέα στο σπίτι αν θα γίνει καλά ή τίποτα χειρότερο, για αυτό δε μιλάνε. (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Τελικά τους έρχονται κακά νέα και είναι θλιμμένοι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Βλέπω σε αυτήν την εικόνα δύο άντρες, μάλλον είναι πατέρας και γιος που συζητάνε κάτι σοβαρό ίσως κάποιο οικονομικό ζήτημα και έχουν σοβαρό ύφος και οι δύο. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Τελικά θα πετύχουν τα σχέδια τους, θα πετύχουν οικονομικά θα βγάλουν πολλά χρήματα και θα είναι χαρούμενοι για την ιδέα τους. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. Βλέπω (..) κάποιους γιατρούς που κάνουν μια εγχείριση σε κάποιον πολύ άρρωστο και είναι πολύ κρίσιμη η κατάσταση του και έξω περιμένει ένα αγόρι με το πρόσωπο αλλοιωμένο από την αγωνία. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Τελικά μετά από πολλές ώρες θα πετύχει η εγχείριση και θα σωθεί αυτός που εγχειρίζουν και το αγόρι θα χαρεί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Βλέπω κάποιους αγρότες ξαπλωμένους κάτω στο χώμα που κάνουν ένα διάλειμμα από τη δουλειά γιατί κουράστηκαν. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά κάνουν ότι έκαναν και πριν οργώνουν ή θερίζουν πάντως συνεχίζουν να δουλεύουν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Βλέπω δυό έναν άντρα και μία γυναίκα και αγκαλιάζονται. (..) Δεν διακρίνονται καλά, μάλλον ο άντρας φεύγει και η γυναίκα τον αγκαλιάζει και του λέει αντίο. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αγκαλιάζονται και μετά φεύγει ο άντρας. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (..) Τι να πω τώρα; (..) Είναι ένα αγόρι που δεν έχει πολλή αυτοπεποίθηση στον εαυτό του και δεν είναι σίγουρος για το τι θέλει να κάνει στη ζωή του και και μένει αναποφάσιστος για πολύ καιρό μέχρι που συμβαίνει κάτι αναπάντεχο στη ζωή του και τα αλλάζει όλα και τώρα πρέπει να πάρει κάποιες αποφάσεις ε και τελικά θα γίνει πιο αποφασιστικός και δυναμικός. Αυτό.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 2 , 7ΒΜ , 8ΒΜ , 9ΒΜ .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3ΒΜ , 4 , 5 , 6ΒΜ .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 51
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Βαλάντης
ΗΛΙΚΙΑ: 18 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 ετών
ΥΨΟΣ: 1,76 m
ΒΑΡΟΣ: 74 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,4%

1. (..) Εδώ είναι ένα παιδί που κάθεται και σκέφτεται και έχει μπροστά του ένα βιολί μάλλον. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Κοιτάζει το βιολί αυτό που έχει μπροστά του και σκέφτεται να παίξει βιολί και να κάνει εξάσκηση ή να πάει να παίξει με τους φίλους του. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Στο τέλος πάει και παίζει με τους φίλους του και θα παίξει βιολί αργότερα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Εδώ είναι μία αγροτική οικογένεια που ζει μία αγροτική ζωή και βλέπουμε τον πατέρα που δουλεύει στα χωράφια, τη μητέρα που δουλεύει στο σπίτι και το κορίτσι που πάει στο σχολείο για να μάθει τα βασικά. (..) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) Ετσι συνεχίζεται η ιστορία έχουν επιλέξει αυτήν τη ζωή την αγροτική που είναι πολύ δύσκολη αλλά είναι ευχαριστημένοι με αυτό και θέλουν και η κόρη τους να ακολουθήσει το ίδιο. Αυτό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3ΒΜ. (..) Εδώ είναι ένας άντρας όχι σαν παιδί μικρό φαίνεται που είναι κουλουριασμένο σε μια γωνιά και κλαίει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Μετά μετά δεν ξέρω ίσως κλαίει γιατί έμεινε στην ίδια τάξη ή έμεινε από απουσίες και είναι πολύ στεναχωρημένος. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Στο τέλος δεν θα ξαναπάει σχολείο και θα πιάσει μια δουλειά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εδώ είναι ένας άντρας και μία γυναίκα μάλλον τα έχουνε και είναι σε ένα εστιατόριο και μάλλον συζητάνε. (..) Τώρα από το ύφος του άντρα φαίνεται ότι δεν είναι και πολύ ευτυχισμένος μάλλον θα ήθελε να βρίσκεται κάπου αλλού ενώ η γυναίκα λέει τα δικά της και (..) στο τέλος ο άντρας της λέει ότι θέλει να χωρίσουν, αυτή προσπαθεί να τον κρατήσει αλλά είναι μάταιο και ο άντρας τελικά θα φύγει.(? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Εδώ είναι μία γυναίκα που μπαίνει σε ένα δωμάτιο και βλέπει ότι είναι άνω κάτω και τρομάζει (..) μάλλον έχουν μπει κλέφτες και την έχουν κλέψει και είναι πολύ τρομαγμένη και δεν ξέρει τι να κάνει γιατί φοβάται. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Στο τέλος έρχεται η αστυνομία και βλέπει τι της έχουν κλέψει και της είχαν πάρει όλα τα λεφτά της και τώρα αυτή δεν ξέρει τι να κάνει και τώρα πρέπει να ξαναφτιάξει το σπίτι από την αρχή. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6ΒΜ. (..) Εδώ είναι ένας άντρας και η μαμά του που έχει γεράσει πια και (..) όπως φαίνεται είναι και οι δύο σαν λυπημένοι φαίνονται σαν στεναχωρημένοι (..) ίσως ο άντρας να πρέπει να φύγει για δουλειές να φύγει για ταξίδι και η μαμά του δεν θέλει να μείνει μόνη της αλλά τελικά φεύγει ο άντρας και μένει μόνη της. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7ΒΜ. Εδώ είναι στην δουλειά και αυτός ο μεγάλος σε ηλικία είναι ο εργοδότης του και αυτός ο μικρότερος είναι υπάλληλος (..) και ο γέρος θα βγει στην σύνταξη και θέλει να αφήσει στον άλλον τη δουλειά και του λέει τι να κάνει, τι να προσέχει και ο άλλος τον ακούει προσεκτικά. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (..) Εδώ είναι κάποιοι άνθρωποι που προσπαθούν να (..) κάνουν καλά κάποιον που έχει χτυπήσει έχει τραυματιστεί από κάποιο όπλο και είναι και ένα παιδί που δεν κοιτάει τι γίνεται πίσω του τι κάνουν με τον τραυματία (..) ίσως περιμένει να δει τι θα γίνει ή ίσως αυτός τον χτύπησε με το όπλο (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Μάλλον αυτός δεν θα τη γλιτώσει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Εδώ είναι μία συντροφιά αντρών που έχουν ξαπλώσει κάτω (..) τώρα στο χώμα πρέπει να είναι ή στο χορτάρι και (..) κοιμούνται και ξεκουράζονται και μετά θα σηκωθούν και θα συνεχίσουν τη δουλειά τους, τέλος πάντων ό,τι κάνουν. Αυτό.(? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Εδώ είναι ένας άντρας και μία γυναίκα που φιλιούνται και φαίνονται πολύ ερωτευμένοι και ευτυχισμένοι. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά είναι συνέχεια μαζί και παντρεύονται και ζουν καλά και εμείς καλύτερα. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Τι να πω τώρα; (..) Είναι ένα παιδί που έχει πολύ άγχος και διαβάζει γιατί θέλει να περάσει σε μία καλή σχολή. (..) Τελικά διαβάζει όλο τον χρόνο και κάνει φροντιστήρια και διαβάζει πολύ (..) και έρχονται οι εξετάσεις και δεν γράφει καλά και δεν περνάει εκεί που ήθελε αλλά δεν στεναχωριέται γιατί έχει και άλλες επιλογές και πάει σε μία ιδιωτική σχολή. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 7ΒΜ , 9ΒΜ .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3ΒΜ , 4 , 5 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 52
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΟΥ: Μιχάλης
ΗΛΙΚΙΑ: 17 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 6 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 ετών
ΥΨΟΣ: 1,72 m
ΒΑΡΟΣ: 68 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,4%

1. (..) Εδώ βλέπω ένα παιδί το οποίο κοιτάει ένα μουσικό όργανο. (..) Το κοιτάει το ξανακοιτάει και θέλει να μάθει να παίζει αλλά δεν μπορεί μόνος του οπότε πάει και κάνει μάθημα και μαθαίνει να παίζει και γίνεται πολύ καλός και στο τέλος γίνεται γνωστός και βγάζει πολλά λεφτά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Εδώ βλέπω μία κοπέλα που κρατάει βιβλία και γυρίζει σπίτι της και είναι και ένας άντρας που οργώνει με ένα άλογο και μία άλλη γυναίκα που ακουμπάει σε ένα δέντρο. (..) Μάλλον αυτή είναι η οικογένεια της κοπέλας που είναι αγρότες και εκείνη πάει σχολείο και δεν θέλει να γίνει θέλει να γίνει δασκάλα. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Θα γίνει δασκάλα θα κάνει αυτό που ήθελε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3BM. Εδώ βλέπω ένα παιδί αγόρι, κορίτσι δεν φαίνεται τι είναι, που είναι ακουμπισμένο σε ένα κρεβάτι και κλαίει. (..) Μάλλον το έχουν μαλώσει οι γονείς του για κάτι που έκανε και το έχουν βάλει τιμωρία στο δωμάτιο του. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Θα μείνει στο δωμάτιο του τιμωρία και θα του περάσει μετά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εδώ βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα που κάθονται και μιλάνε ή μάλλον δεν μιλάνε απλά κάθονται, ο άντρας κοιτάει αλλού και η γυναίκα τον κρατάει για να μην φύγει (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά μαλώνουν και φεύγει ο άντρας. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εδώ βλέπω μία γυναίκα που ανοίγει την πόρτα του δωματίου αλαφιασμένη γιατί άκουσε έναν θόρυβο. (..) Ανοίγει την πόρτα και βλέπει ότι είχε αφήσει ανοιχτό το παράθυρο και ο αέρας έριξε κάτω κάτι βάζα, ποτήρια και τα έσπασε (..) και πάει να τα σκουπίσει τα γυαλιά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6BM. Εδώ βλέπω μία γυναίκα και έναν άντρα, η γυναίκα κοιτάει έξω από το παράθυρο και ο άντρας κρατάει το καπέλο του. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μάλλον έχουν μάθει κάποια δυσάρεστη είδηση μάλλον ότι κάποιος δικός τους πέθανε και για αυτό είναι έτσι. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Είναι και οι δύο στεναχωρημένοι. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7BM. Εδώ βλέπω δύο άντρες ο ένας είναι πιο μεγάλος σε ηλικία και ο άλλος πιο μικρός και συζητάνε. (..) Μάλλον ο μεγάλος του δίνει κάποιες συμβουλές γιατί ο άλλος έκανε κάτι λάθος για να μην το ξανακάνει και ο πιο μικρός τον ακούει και είναι στεναχωρημένος για το λάθος που έκανε. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Μετά τα βρίσκουν και είναι όλα καλά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8ΒΜ. (..) Εδώ βλέπω κάτι σαν, δεν ξεχωρίζω (..) βλέπω έναν νεκρό πάνω σε ένα κρεβάτι και από πάνω του δύο άντρες που προσπαθούν να τον συνεφέρουν, να δουν τι έχει. (..) Βλέπω και ένα αγόρι που στέκεται και κοιτάζει όχι χαρούμενο αλλά ούτε και λυπημένο. (..) Μάλλον αυτός πέθανε και ήταν ένας κακός άνθρωπος και για αυτό χαίρεται το αγόρι. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9ΒΜ. Εδώ βλέπω είναι κάποιοι στρατιώτες που είναι στον πόλεμο και από την κούραση έχουν ξαπλώσει κάτω και κοιμούνται. (..) Μάλλον έχουν κουραστεί και ξεκουράζονται, είναι νύχτα και όταν βγει ο ήλιος το πρωί θα σηκωθούν. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Εδώ βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα ναι μάλλον έναν άντρα και μία γυναίκα που αγκαλιάζονται (..) ή μάλλον χορεύουν σε ένα χορό και είναι πολύ αγαπάει πολύ ο ένας τον άλλον. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Χορεύουν και αγαπιούνται πολύ και όλοι τους καμαρώνουν. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Εδώ τι να πω; (..) Είναι καλοκαίρι και έχω τελειώσει τις εξετάσεις και παώ διακοπές με τους φίλους μου και πάμε σε ένα νησί και περνάμε πολύ ωραία και τα ξεχνάμε όλα τις εξετάσεις, τα μαθήματα, τις έννοιες και περνάμε ξένοιαστα (..) και μετά γυρίζουμε και πάλι τα ίδια. Αυτό.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 2 , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3ΒΜ , 4 , 6ΒΜ .

Β. ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 1
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Πόπη
ΗΛΙΚΙΑ: 13 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 6 ετών
ΥΨΟΣ: 1,67 m
ΒΑΡΟΣ: 63 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 9%

1. Ν' αρχίσω τώρα; (? Όποτε θέλεις εσύ.) Πόσο να πω, ξέρω γω εε πόση ώρα; (Όση ώρα θέλεις, δεν έχει περιορισμό.) Αα ωραία. Λοιπόν ήταν ένα παιδί που από μικρό ήθελε να παίξει βιολί αλλά οι γονείς του δεν τον άφηναν γιατί ήταν εε γιατί δεν είχαν και τόσα πολλά χρήματα και μετά αυτό το παιδί εεε τους το ζητούσε συνέχεια, συνέχεια, συνέχεια εεε οι γονείς προσπαθούσαν να δουλεύουν για να του πάρουν χρήματα να πάρουν χρήματα να πάρουν χρήματα για να εε να του πάρουν βιολί και στο τέλος το παιδί άρχισε να δουλεύει επειδή μεγάλωσε, πήρε βιολί και έπαιξε και έδινε μαθήματα και τελικά έγινε ένας μεγάλος βιολοτέτοιος. (?και τελειώνει εκεί η ιστορία σου;) εε ναι.

2. (...) Αυτό εδώ τι είναι; (? Δεν ξέρω εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Εεε λοιπόν ήταν μία κοπέλα που είχε παντρευτεί ένα παιδί που είχε, έκανε ιππασία και εκείνη η κοπελιά ήθελε να διαβάζει εεε και το αγόρι ήθελε να της μάθει ιππασία ότι κι αν γίνει κι εκείνη όμως έλεγε όχι δε θέλω, εκείνος έλεγε όχι θέλω να μάθεις και μετά άρχισε να κάνει μαθήματα αλλά εεμ αλλά δεν της άρεσε, συνέχισε να μη της αρέσει και μετά ήρθε αυτή έπεσε απ' το άλογο, ευτυχώς σώθηκε εεε και η μητέρα της εε τότε είπε στο παιδί, στον άντρα της να σταματήσει τα μαθήματα, εκείνος είπε όχι, ότι όχι γιατί άμα μάθει καλά θα της αρέσει και στη συνέχεια έκανε γιατί συνέχισε και δε μπορούσε να πει όχι στον άντρα της και μετά αα έκανε, συνέχισε, μετά έπεσε απ' τ' άλογο και πέθανε.

3GF. (...) Τι ' ναι αυτό; (...) Ήταν μια κοπέλα μικρή που εε δεν ήθελε να διαβάζει καθόλου και οι γονείς της την πίεζαν να διαβάζει και να κάθεται σπίτι κι εκείνη έβαζε τα κλάματα κάθε φορά για να τους σπάει τα νεύρα και για να την αφήσουν να βγει έξω εεεμ και μετά συνέχιζε να να μη βγαίνει, να μη, να κάθεται μες το σπίτι, μετά οι γονείς δεν την άφηναν καν για να σταματήσει να κλαίει και αποφάσισαν να αρχίσει να βγαίνει απ' το σπίτι και να πηγαίνει όπου θέλει για βόλτες και τέτοια κω μετά εεε άρχισε να βγαίνει έξω και μαζί με την παρέα της που είχε αλλά δεν αλλά δεν την άφηναν να βγαίνει μέχρι πολύ αργά όσο ήθελε εκείνη κι έτσι συνέχιζε τα κλάματα μέχρι να γίνει το δικό της μετά την άφησαν να βγαίνει μέχρι όση ότι ώρα θέλει αλλά κατάλαβε ότι αρχίζει και μπαίνει σε κακούς δρόμους και έτσι όμως συνέχισε να κάνει αυτό το ίδιο πράγμα, να βγαίνει μέχρι αργά και μετά αποφάσισε μαζί με τους γονείς της να βγαίνει μέχρι μια φυσιολογική ώρα και μμ και με την προϋπόθεση να μην κλαίει συνέχεια όταν δεν την αφήνουν να κάνει κάτι κι έτσι εε ζήσαν μια χαρά χωρίς προβλήματα.

4. Πόσες έχει; (? Έχει μερικές ακόμα.) Εε (..) ήταν ένα αντρόγυνο που παντρεύτηκε χαρούμενο και ερωτευμένο μια χαρά αλλά μετά ο άντρας της γυναι, ναι το πα ο άντρας της άρχισε να την αποφεύγει και να μη της φέρεται όπως της φερόταν και να

της φέρεται άσχημα εεμ μετά η γυναίκα προσπαθούσε να τον πλησιάσει και να κάνει τα πάντα για να τέτοιο για να είναι πάλι όπως πριν αλλά αυτός δεν έκανε τίποτα, μετά η γυναίκα ρώτησε και άλλες φίλες της και κατάλαβε ότι είχε γνωρίσει κάποια άλλη και εε να ρωτήσω αυτή δεν είναι κοπέλα; Ναι και είχε γνωρίσει κάποια άλλη και εεμ εκείνη η γυναίκα τσακώθηκε μ' αυτή την άλλη που την γνώρισε γιατί τον παρακολούθησε και αλλά εκείνος δε επειδή έμαθε ότι η γυναίκα πήγε και βρήκε την άλλη κοπέλα θύμωσε ακόμη πιο πολύ και είπε να χωρίσουνε, μετά η γυναίκα προσπάθησε να του του ζητήσει συγνώμη, και μετά αφού το πήρε απόφαση ότι θα χωρίσουνε άρχισε κι εκείνη να βγαίνει μ' άλλους αν μ' άλλους άντρες και μετά είδε την αδιαφορία ο άντρας είδε την αδιαφορία της γυναίκας και εεε άλλαξε γνώμη και θέλησε να να ξαναδοκιμάσουν κι έτσι της το 'πε, εκείνη δέχτηκε, δεν πήραν διαζύγιο και μετά έζησαν μια χαρά, αυτά.

5. Ήταν μια γυναίκα μεγάλη σε ηλικία που μμ το μόνο που την ένοιαζε ήταν τα λεφτά και τίποτα άλλο και κάθησε για πολλά χρόνια δεν έβγαινε έξω, δεν ήταν δεν ήταν χωρίς φίλους και φίλες και μμ σκεφτόταν μόνο τα λεφτά, ζούσε σ' ένα πλούσιο σπίτι αλλά δεν είχε με τίποτα να ασχοληθεί μόνο με τα λεφτά της και μμ μόλις μεγάλωσε εε πολύ αυτό ήταν ότι όταν ήταν μικρή, όταν μεγάλωσε εε κατάλαβε ότι μμ εε το να ζεις το να ζεις μόνο με τα λεφτά δεν έχει σημασία και ότι πρέπει να να έχεις φίλους, φίλες και τα λοιπά και όμως σ' αυτήν την ηλικία που ήταν δε μπορούσε να κάνει κάτι γι' αυτό γιατί ήταν πολύ ε μεγάλη και εε έτσι προσπάθησε να γνωρίσει εε γυναίκες στην ίδια ηλικία μ' εκείνη αλλά δε μπορούσε να συνεννοηθεί μαζί τους γιατί δεν ήξερε να συνεννοει να συνεννοείται με ανθρώπους εφόσον δεν έκανε παρέα μαζί τους και μμ έτσι εε μετά αρρώστησε, πήγε στο νοσοκομείο κι όλα αυτά και εε επικοινώνησε με άλλα άτομα που ήταν άρρωστα και έτσι βρήκε κι αυτή παρέα και από εκείνη τη μέρα άρχισε να δίνει ότι λεφτά είχε παντού χωρίς να τη νοιάζει πια. αυτά.

6GF. Έχει όλες αυτές; (? Όχι δεν είναι όλες.)Ήταν μια κοπέλα που δούλευε σ΄ ένα σπίτι που ήταν φτωχή, σεμνή και τα λοιπά και δούλευε για έναν πως το λένε για έναν μεγάλο σε ηλικία άντρα εε αυτός είχε ότι λεφτά ήθελε, μπορούσε να έχει ότι θέλει και τι αυτό στην αρχή περνούσαν ήταν μια χαρά όλα δηλαδή εκείνη δούλευε κανονικά εε έπαιρνε το μισθό της και έφευγε μετά όχι ήταν στην αρχή αυτά ναι και μετά από λίγο καιρό ο άντρας άρχισε να της να την πλησιάζει παραπάνω απ' ότι επρε εε παραπάνω απ' ότι έπρεπε κι εκείνη επειδή ήταν σεμνή και εε εμμ δεν ήταν καθόλου πονηρή εε προσπάθησε να τον αποφεύγει και να του δείχνει να καταλάβει ότι δεν είναι αυτό που νομίζει αυτός και στη συνέχεια εεμ εκείνος της έλεγε ότι θα της δώσει ότι θέλει για να μείνει μαζί του εεε και ότι λεφτά θέλει αλλά εκείνη δε δέχτηκε και εε ένα βράδυ έφυγε απ' το σπίτι οριστικά και δεν ξαναήρθε.

7GF. Ήταν δύο αδερφές όχι λάθος λάθος εεμ ήταν μια εε μαμά κι ένα παιδί ήταν μια γυναίκα και ένα παι το παιδί της που δεν είχε εε που δεν είχε πατέρα και εε ζούσε σ' ένα κανονικό σπίτι ούτε πλούσιο ούτε φτωχό και μμ η κοπέλα αυτή είχε ό,τι ήθελε και πίστευε ότι ό,τι θέλει μπορεί να το καταφέρει η η κόρη αλλά κάποια στιγμή εε έμπλεξε μ' έναν άντρα και έτσι έμεινε έγκυος και μμ μετά το παιδί ε δε μπορούσε να το εε χάσει κι έτσι το κράτησε, από εκείνη τη στιγμή όλα χειροτέρεψαν γιατί τσακωνόταν συνεχώς με τη μητέρα της εεεμ εε δεν δε μπορούσε να συνεννοηθεί μαζί της εεμ με το παιδί δεν τα έβγαζε πέρα και εε έτσι εε κάποια μέρα εεε αποφάσισε να δώσει το παιδί και πήγε το υιοθέτησαν κάποιοι άλλοι γονείς εε αλλά τα πράγματα καλυτέρεψαν αλλά πάλι υπήρχε ένα κενό και μία αμηχανία ανάμεσα στην μητέρα και

στην κόρη μετά από όσα είχαν μετά από όλα όλα όσα. Έχει πολλές ακόμα; (? Έχει δυο τρεις ακόμα.)

8GF. Λοιπόν ήταν μια κοπέλα που έκανε συνεχώς όνειρα για το για το μέλλον της και ήταν μικρή σε ηλικία και εε άρχισε να βιάζεται και να προσπαθεί να κάνει πράγματα που κάνουν μεγαλύτερα παιδιά από εκείνη εεμ όλοι οι φίλοι της της έλεγαν μη βιάζεσαι και κι αυτό και τέτοια αλλά εκείνη βιαζόταν και έχασε αυτά που είχε που μπορούσε να περάσει στην ηλικία που βρισκότανε και στη συνέχεια εεμ κάποιοι άνθρωποι που ήταν συνέχεια δίπλα της εε της είπαν μέχρι εδώ μην κάνεις άλλα πράγματα και εε εκείνη τους άκουσε και μμ μετά πήγαινε καλύτερα και με τους γονείς της και ε με και γενικά με όλους τους συγγενείς της και εε μετά όλα πήγαιναν καλύτερα και τέλος.

9GF. (..) Ήταν δύο αδερφές όχι φίλες εε που το 'χαν σκα που με τους γονείς τους δεν τα πήγαιναν καλά και δε μπορούσαν άλλο μαζί τους κι έτσι αποφάσισαν να το σκάσουν απ' το σπίτι και να πάνε να μείνουν έξω εεμ εε πήγαν σ' ένα δάσος μαζί με σκηνές και για και αποφάσισαν να μείνουν εκεί για όσο καιρό μέχρι να βρουν ένα σπίτι εε μέχρι να βρουν λεφτά και σπίτι για να μείνουν εεμ συνέχεια καθόντουσαν εεμ όλες τις δουλειές ε που μπορούσαν να κάνουν τις έκαναν για να φάνε και να μπορέσουν να φάνε, να κοιμηθούν εντάξει εεμ μετά μμ εε κουράστηκαν να κάνουν όλα αυτά τα πράγματα και τους είχαν λείψει κι οι γονείς τους και εε όμως ο εγωισμός τους δεν τους άφηνε να γυρίσουν πίσω ε μετά εε έμαθαν από τις εφημερίδες ότι οι γονείς της μίας εε επειδή φοβόντουσαν τόσο πολύ γι' αυτήν εε αυτοκτόνησαν και τότε εκείνη κατάλαβε το μεγάλο λάθος που 'χε κάνει και γύρισε πίσω στο σπίτι τους εε και γύρισε πίσω αλλά κατάλαβε ότι επειδή είδε τους γονείς της ότι όλα αυτά ήτανε ένα ψέμα για να ξαναγυρίσουν πίσω κι έτσι γύρισαν και πήραν το μάθημα τους κι αυτό.

10. (...) Ήταν ένας πατέρας κι ένας γιος που ήταν πολύ αγαπημένοι εε αλλά μετά ο γιος εε μπαίνοντας στην εφηβεία άρχισε να αλλάζει και εε έτσι εε όχι λάθος επειδή ο πατέρας άρχισε. γνώρισε μία άλλη γυναίκα από τη μητέρα του παιδιού άρχισε να αλλάζει και να είναι πιο σκληρός απέναντι στο παιδί εε ενώ στην αρχή ήταν όλοι μια χαρά εε μετά ο γιος άρχισε κι αυτός να να απομακρύνεται κι αυτός απ' τον πατέρα του και να έχουν μια σχέση χάλια, μετά ο πατέρας εε έμαθε, εε κατάλαβε ότι τα άλλα δύο μέλη της οικογένειας είχαν καταλάβει ότι ήξερε μια άλλη γυναίκα και έτσι εε χώρισε με την άλλη γυναίκα και εμμ υποσχέθηκε ότι δεν πρόκειται να ξανακάνει άλλη τέτοια σχέση που δεν είναι η μαμά του και μετά το παιδί όμως δεν δεν τον συγχώρησε το πατέρα του γι' αυτό που 'χε κάνει αν και η μητέρα του το 'χε ξεχάσει, ο γιος προσπαθούσε αλλά δεν τα κατάφερνε (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Στο τέλος τον συγχώρεσε ο γιος και ήταν όλοι καλά.

11. Τι να πω; Τι ιστορία να βρω; Ότι θέλω μπορώ να πω; (..) Εεε είναι μία κοπέλα που προσπαθεί να τα πάει καλά στο σχολείο, να διαβάζει για να παίρνει καλούς βαθμούς και να είναι περήφανοι οι γονείς της, έχει αρκετές φίλες που συζητάει μαζί τους για τα προβλήματα της και τα περνάει καλά. (...) Θα ήθελε να μεγαλώσει, να σπουδάσει και να κάνει αυτό που θέλει στη ζωή της, να πραγματοποιήσει τα όνειρα της. Αυτά.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 9GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF , 6GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 2
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Σοφία
ΗΛΙΚΙΑ: 16 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 ετών
ΥΨΟΣ: 1,63 m
ΒΑΡΟΣ: 64 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 9,2%

1. Το παιδί παίζει κάποιο όργανο; (? Εσύ τι νομίζεις;) Πιστεύω πως είναι κάποιο μουσικό όργανο. (? Ωραία) Ήταν ένα αγόρι φτωχό και ήθελε να μάθει κάποιο μουσικό όργανο επειδή του άρεσε και έτυχε σε κάποια στιγμή κάποιος δικός του να του φτιάξει κάποιο κι εκείνος σκεφτόταν πως μπορεί να το μάθει σωστά ούτως ώστε εε να παίξει κάποια μελωδία η οποία του άρεσε.(..) (? Τι τέλος θα έδινες στην ιστορία;) Θα έβαζα ότι μμ με τον αφού κάθισε και σκέφτηκε κι επειδή είχε τόσο πάθος με τη μουσική κατάφερε τελικά και έπαιξε εκείνο το σκοπό που ήθελε, ήτανε αυτοδίδακτος δηλαδή (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

2. Βλέπουμε κάποια χωράφια και κάποιους ανθ και έναν άνθρωπο (διακοπή) εδώ βλέπουμε έναν άνθρωπο με τ' άλογο του ο οποίος θέλει να οργώσει τα χωράφια (?) κάτι να κάνει τέλος πάντων και βλέπουμε πιθανότατα τη μητέρα του η οποία κάθεται σ' ένα δέντρο και τον βλέπει και βλέπουμε κι ένα κορίτσι το οποίο κρατάει βιβλία στο χέρι εε κατά την άποψη μου πιστεύω πως εεμμ ας πούμε τώρα πως είναι ο μπαμπάς του κοριτσιού και ίσως επειδή εκείνα τα χρόνια ήταν δύσκολα και δε θα μπορούσε να πάει σχολείο και εεε μόνο έμαθε τη δουλειά να σπέρνει τα χωράφια κι η κοπέλα αφού είχε αυτήν την ευκαιρία να πάει στο σχολείο κάνει τα πάντα για να πετύχει τους στόχους της και τις φιλοδοξίες της κρατώντας το βιβλίο για να μάθει μμ γράμματα. (? Και το τέλος της ιστορίας είναι αυτό;) Ναι.

3GF. Μια γυναίκα η οποία κλαίει πιθανότατα μμ να είδε κάτι πίσω απ' τη πόρτα η οποία είναι μισάνοιχτη που να μη της άρεσε ή να είδε μμ κάτι άσχημο ξέρω γω κάποιο θάνατο και να στεναχωριέται (..) και της στοίχισε στον καθένα θα στοίχιζε ε άμα έβλεπε το θάνατο ξέρω γω για παράδειγμα της μαμάς της (διακοπή) το τέλος είναι ότι κουράστηκε τόσο πολύ που να ξέσπασε σε κλάματα και να μη μπορούσε να αντέξει το πόνο. (? Κι αυτό είναι το τέλος;) Ναι.

4. Μία γυναίκα η οποία ίσως είναι ερωτευμένη μ' αυτόν τον μ' αυτόν τον άντρα και αυτός δεν της δίνει απόλυτη σημασία απ' ότι βλέπουμε βέβαια, ίσως να είχαν κάποια σχέση στο παρελθόν και εμμ εκείνος να την κορόιδευε κι ίσως αυτή πάει να ζητήσει κάποια εξήγηση τώρα κι εκείνος να μη θέλει να της απαντήσει ή να της έχει απαντήσει τόσο σκληρά σε εισαγωγικά και μμ εκείνη να προσπαθεί να πάρει μια εξήγηση γι' αυτό που της έκανε αλλά όσο και να προσπαθεί δεν υπάρχει ανταπόκριση. (? Και τι τέλος θα έχει η ιστορία;) Ήταν άδικος κόπος, δεν άξιζε καθόλου και ότι θα ήταν καλύτερο να μην τον σκέφτεται πια. (? Κι αυτό είναι το τέλος;) Ναι.

5. Βλέπω μία γυναίκα έχει ανοιχτή την πόρτα και ίσως να θέλει να φωνάξει κάποιον ξέρω γω ίσως να χει φτιάξει το φαγητό και να θέλει να φωνάξει τους δικούς της που κάθονται μέσα σ' αυτό το δωμάτιο ίσως να είναι βιβλιοθήκη γιατί έχει βιβλία και τους φωνάζει για να πάνε να φάνε ξέρω γω. (..) (? Και μετά τι γίνεται;) Αν ήταν καλά παιδιά θα την υπάκουσαν ή αν πείναγαν τουλάχιστον και θα πήγαν μαζί της (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

6GF. Βλέπω μία γυναίκα και έναν άντρα ο άντρας πηγαίνει και της μιλάει με ένα τσιγάρο στο στόμα. Ίσως να είναι αντρόγυνο και να εμμ πάει να της αναγγέλνει κάποια α άσχημη είδηση γιατί όπως βλέπω η έκφραση της είναι κάπως δυσάρεστη και πιστεύω πως τα κακά μαντάτα (..) γρήγορα έρχονται(γελάει) (? Και τελικά τι γίνεται;) Εε πηγαίνουν τέλος πάντων εκεί πέρα ξέρω γω αν υπήρχε ένας θάνατος που πήγε να της αναγγείλει πήγανε για να συμπαρασταθούνε ξέρω γω για παράδειγμα στην οικογένεια που τους ήτανε φίλοι. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ε θα γύρισαν σπίτι, θα ήταν λυπημένοι αν ήταν πολύ στενός τους φίλος.

7GF. Εδώ βλέπουμε μια γυναίκα ίσως να είναι και η νταντά ή υπηρέτρια δεν ξέρω τι και ένα κοριτσάκι που να κρατάει μία κούκλα, ένα μωρό(?) (..) αυτό το κοριτσάκι ίσως να έχει πε αν είναι μωρό, τότε ίσως να έχει περάσει ή άσχημη εμπειρία, ίσως να την έχουν βιάσει και να αυτό το μωρό έτσι εξηγείται που είναι στην αγκαλιά της γιατί έχει άσχημη έκφραση το πρόσωπό της, ίσως να έχει περάσει πολύ πόνο και δυστυχία γιατί ο καθένας μας θα πέρναγε άμα συνέβαινε κάτι τέτοιο ίσως η νταντά εκεί πέρα να την παρηγορεί ξέρω γω για να φροντίσει το μωρό που είναι δίπλα της η κυρία και έτσι να προσπαθήσει να κάνει ότι καλύτερο μπορεί για να βρει μμ πιο ευχαρίστηση αυτό το κορίτσι έχοντας ένα μωρό τώρα.

8GF. Μία γυναίκα είναι σκεπτική ίσως να περνάει κάποια αρρώστια η οικογένεια της και να προσεύχεται στο (..) Θεό να τους βοηθήσει ή ξέρω γω ίσως να κάνει κάποιος καμιά εγχείρηση και να θέλει συμπαράσταση για να πάνε όλα καλά στην υγεία τους ή τέλος πάντων να ξεπε την ξεπεράσει γρήγορα και αν πολύ άσχημη αυτή η αρρώστια που να φέρνει θάνατο τότε ίσως να προσεύχεται να μην την περάσει τόσο σκληρά (? και τελικά τι γίνεται;) εγώ πιστεύω πως επειδή θα προσευχηθεί με πάρα πολύ πίστη σε Εκείνον ίσως Εκείνος να κάνει το θαύμα του και να σώσει εκείνον που προσεύχεται εκείνη.

9GF. (...) Εδώ πέρα μπορούμε να διακρίνουμε δύο κοπέλες σε δάσος ίσως ή σε ένα χωριό, υπάρχουν δέντρα μμ και ένα ποτάμι και η μία κοπέλα τρέχει με ευχαρίστηση να πάει κάπου, είναι πολύ χαρούμενη και τρέχει να προλάβει ίσως να ήρθε κάποιος από κάπου αλλού να πάει στο χωριό της και πήγε στο χωριό της και μμ ίσως ήθελε να την συναντήσει και εκείνη τρέχει με ευχαρίστηση. Αλλά όμως πάει και μία άλλη κοπέλα η οποία κρύβεται πίσω από ένα δέντρο και έχει στα 'χέρια της χαρτιά και ένα μαντήλι απ' ότι μπορώ να διακρίνω εγώ κατά τη γνώμη μου και εε ίσως να ήθελε εκείνη να είναι στη στη θέση της αλληνής της κοπέλας. Το τέλος τώρα πιστεύω πως εκείνος που θα ήρθε και η κοπέλα που είναι χαρούμενη και τρέχει θα την είδανε ότι κάθετε πίσω από το δέντρο και ίσως να ζήτησαν άμα δεν την ήξεραν να ζήτησαν κάποιες εξηγήσεις γιατί καθόταν εκεί ξέρω γω και εκείνη να έλεγε ότι είχε περάσει και εκείνη τα ίδια μια τέτοια παλιά ιστορία και κάτι συνέβη ξέρω γω αλλά άμα γνωρίζονταν τότε θα πήγαιναν όλοι μαζί (..) για να πούνε τα νέα τους. Αυτό. (διακοπή)

10. Σ' αυτή τη φωτογραφία βλέπουμε έναν μεγαλύτερο άντρα να φιλάει έναν νεότερο στο μέτωπο ίσως να είναι πατέρας και γιος και να είχανε πάρα πολλά χρόνια να συναντηθούνε ίσως εκείνος να δούλευε στο εξωτερικό κάπου μακριά και να γύρισε και εεε είχε πολλά χρόνια να τον δει και έτσι ήτανε αυτό το ξέσπασμα, ίσως να γυρίζει από το πόλεμο και να τον νόμιζαν νεκρό και ίσως ξαφνικά να εμφανίστηκε μπροστά του και να χάρηκε που τον είδε στη ζωή. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Το τέλος πιστεύω θα ήτανε πάρα πολύ χαρούμενο επειδή ο ένας βρήκε τον άλλο και εεε δε θα ξαναχώριζαν ποτέ στη ζωή τους. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

11. Σ' αυτή τη φωτογραφία βλέπω ένα μικρό παιδί το οποίο κάθεται και κλαίει και δεν υπάρχουν άλλοι γύρω του μόνο ένας σκύλος το παιδί είναι πολύ στεναχωρημένο και ο σκύλος του συμπαραστέκεται και όπως ξέρουμε τα ζώα επικοινωνούν με τους ανθρώπους πάρα πολύ έχουνε εε άλλη μία αίσθηση από μας και καταλαβαίνουν τα πάντα κι έτσι ο σκύλος του συμπαραστέκεται και το βοηθάει. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος ;) Πιστεύω στο τέλος το παιδί μαζί με το σκυλάκι θα γίνουν πάρα πολύ καλοί φίλοι. Αυτό.

(? ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 8GF , 10 , 7GF , 2 .
(? ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 5

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 3
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Αγγελική
ΗΛΙΚΙΑ: 17 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 12 ετών
ΥΨΟΣ: 1,61 m
ΒΑΡΟΣ: 60 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,4%

1. Τι είναι αυτό; (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Επειδή δεν βλέπω πολύ καλά. Εμμμ απλή ιστορία έτσι; (? Ναι ότι θέλεις εσύ μπορείς να πεις.) Εμμμ Πρέπει να πω σχετικά με το διαβήτη; (? Όχι. Ότι θέλεις εσύ. Εσύ φτιάχνεις την ιστορία. Είσαι ελεύθερη να πεις ότι θέλεις.) Εε είναι ένα παιδάκι που, όχι τι είναι αυτό; δεν είναι, αυτό είναι βιολί ε; Βιολί είναι αυτό και οι γονείς του τον επέμειναν να τον στείλουν να μάθει βιολί αλλά αυτός εεε δεν του άρεσε αυτού του παιδιού και γιατί του άρεσε κάποιο άλλο όργανο ή δεν ήθελε να μάθει και εεεε καθώς το είχε μπροστά του και πρέπει να αρχίσει να παίζει αυτό δυσανασχετεί και δε θέλει (..) (? Και τελικά τι γίνεται;) Εε τελικά μμ εεε μόλις αρχίζει να παίζει ξέρω γω του αρέσει και εε μετά θα συνεχίσει θα το μάθει με χαρά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Εδώ είναι χωράφια; Ναι. Λοιπόν εε είναι μία κοπέλα η οποία κατάγεται προέρχεται από μία αγροτικό αγροτική οικογένεια, ζει σε ένα χωριό και εεμ οι γονείς της θέλουν, είναι καλή μαθήτρια αλλά οι γονείς της θέλουν να την κρατήσουν στο σπίτι να κάνουν κάποιες αγροτικές εργασίες εεε εδώ αυτή με το βιβλίο στο χέρι θέλει να σπουδάσει και εεε είναι κάπως προβληματισμένη καθώς βλέπει τις δυσκολίες που έχει η εργασία οι αγροτικές εργασίες εε τελικά επιλέγει να πάει να σπουδάσει (..) την αφήνουν οι γονείς της. (? Κι αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

3GF. Είναι μία κοπέλα που κλαίει εδώ εεεμμ ξέρω γω ίσως έχει χάσει ένα αγαπημένο της πρόσωπο, μόλις έχει μάθει ένα κάτι δυσάρεστο και φαίνεται πολύ απογοητευμένη, απελπισμένη είναι κοντά σε μία πόρτα.(..) Τώρα τι άλλο να πω; (? Τι γίνεται στη συνέχεια;) Εεμμ αν αν ας πούμε αν έχει φύγει αν έχει πεθάνει κάποιος συγγενής της εεε εντάξει συνεχίζει, ε για κάποιο διάστημα είναι στεναχωρημένη αλλά σιγά σιγά θα το ξεπεράσει. (..) (? Τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

4. Αυτό τώρα είναι ένα αντρόγυνο μάλλον είναι παντρεμένοι αυτοί οι δύο αλλά η γυναίκα είναι πολύ πιστή και τον αγαπάει πραγματικά αλλά αυτός έτσι δεν ίσως δεν ενδιαφέρεται πραγματικά γι' αυτήν, την χρησιμοποιεί εεεμ κι εδώ πέρα ξέρω βλέπω μια γυναίκα εδώ πίσω τώρα δεν ξέρω τι είναι αυτή ερωμένη του; Και τον βρίσκει αλλά αυτός ε την αρνείται (..) και μμ εδώ αυτή ακόμα συνεχίζει να τον αγαπάει και να τον παρακαλάει να γυρίσει κοντά της αλλά τελικά αυτός δεν γυρνάει, αυτή στεναχωριέται αλλά εντάξει καταλαβαίνει μετά ότι δεν αξίζει να να λυπάται γι' αυτόν τον άντρα και (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εε εδώ είναι μία, δύσκολο είναι, ξέρω κι εγώ τώρα, ντάξει θα πω κάτι τώρα ότι μου ήρθε, εεεμ είναι μία γυναίκα μία μητέρα η οποία πηγαίνει εε σ' ένα σπίτι εεεμ και έτσι αυτό το σπίτι είναι πολύ ωραίο πολύ με πολυτέλειες, έχει λουλούδια, φωτιστικά και εεε πάει να γνωρίσει ας πούμε το καινούριο της σπίτι και εεε έτσι

ξαφνιάζεται, εκπλήσσεται ευχάριστα (..) και προσπαθεί να προσαρμοστεί στον καινούριο τρόπο ζωής της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Εδώ είναι μία μία πολύ ε νέα γυναίκα και όμορφη, φαίνεται μορφωμένη εεε αλλά μμ δίπλα της είναι ένας άντρας έτσι μεγαλύτερης ηλικίας, πολύ μεγαλύτερης φαίνεται πολύ πλούσιος και εεεμ ίσως τη φλερτάρει και προσπαθεί να την κατακτήσει αλλά αυτή ντάξει το θεωρεί λίγο αφύσικο να να έχει σχέση με έναν τόσο μεγάλο άντρα και δυσπιστεί εεμ (..) εντάξει τώρα αυτή βέβαια ναι και μμ (..) αλλά ναι τελικά αυτός ίσως να την έχει και στην υπηρεσία του εεε τελικά αυτή αποφασίζει να φύγει από αυτή τη δουλειά γιατί αυτός είναι πολύ επίμονος εεεμ (..) γιατί είναι αποφασισμένη γιατί δεν δεν τον συμπαθεί αυτόν τον άνθρωπο. (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

7GF. Εε εδώ είναι μία μητέρα με την κόρη της η οποία η μητέρα μόλις έχει μόλις εε έχει γεννήσει έχει φέρει στον κόσμο ένα ένα αδελφάκι της αλλά μμ το κορίτσι το κρατάει της το έχει δώσει να το κρατήσει στα χέρια αλλά φαίνεται έχει φαίνεται λίγο στεναχωρημένη ίσως επειδή πιστεύει ότι θα μ θα πάρει κάποιο πολύ μεγάλο μέρος της αγάπης της και εε ε ίσως ζηλεύει ας πούμε εεεμ και εε η μητέρα πρέπει να του διαβάζει κι ένα παρα ένα βιβλίο για να κοιμι κοιμίσει το μωρό εεμ (..) ναι τελικά όμως το κοριτσάκι συνηθίζει το καινούριο αδελφάκι της και εε γίνονται αγαπημένα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Εεμ είναι μία γυναίκα ε νέα και όμορφη και εεμ ναι και τώρα τι αυτό; Μάλλον στέκεται μπροστά από ένα παράθυρο εεμ και τώρα τι κάνει μπροστά στο παράθυρο; Σκέφτεται κάτι ευχάριστο εεε τώρα (..) (? Τι γίνεται μετά;) Φαίνεται σα να ονειρεύεται κάτι, να σκέφτεται κάτι για το μέλλον (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) εε ίσως πραγματοποιηθούν τα όνειρα της. (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

9GF. Λοιπόν, εδώ φαίνεται μάλλον πιστεύω ότι είναι δύο αδερφές εεε η μία η οποία είναι είναι όμορφη ενώ η άλλη είναι κι αυτή όμορφη αλλά όχι τόσο μάλλον είναι πιο δεν είναι τόσο καλός άνθρωπος όσο η αδερφή της εεε και αισθάνεται ότι έχει κρυφτεί πίσω από ένα δέντρο και παρακολουθεί τι θα κάνει η αδερφή της εεε η οποία τρέχει προς τρέχει προς κάποια κατεύθυνση με χαρά φαίνεται εεεμ ξέρω και γω ίσως προς τον αγαπημένο της ξέρω και γω τι να πω και εε η αδερφή της όμως δε συμφωνεί μ' αυτή τη σχέση και εεε προσπαθεί ή προσπαθεί να να καταλάβει αν όντως έχει μία σχέση και εε έτσι (..) κοιτάζει να δει δε ξέρω την κατασκοπεύει και εεμ εντάξει τελικά όμως θα μάθει την αλήθεια θα ρωτήσει την αδερφή της και θα της το ομολογήσει και η ίδια η αδερφή της εεμ αυτά (..) (? Τελικά τι γίνεται;) Τελικά παρά τις αντιρρήσεις της αδερφής αυτή θα συνεχίσει τη σχέση που έχει. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

10. Εε μου θυμίζει όχι τελικά (..) Είναι δύο άντρες που αγκαλιάζονται εεε είναι αδελφοί ε είναι αδέλφια μεταξύ τους εεε αλλά φαίνεται να μμ να αγκαλιάζονται όχι τελείως από χαρά να μην με κάποια ανακούφιση εεεμ (..) ίσως επειδή έμαθαν ότι κάποιο αγαπημένο τους πρόσωπο που είχε ένα ατύχημα έγινε καλά ή θα πάει καλύτερα και εε εντάξει δίνουν κουράγιο ο ένας στον άλλο. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Και τελικά ο συγγενής τους αυτός γίνεται καλύτερα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Είναι δύσκολο. (..) Εε ήταν μία κοπέλα η οποία μμ είχε έδινε είχε έδινε εξετάσεις εξετάσεις στο σχολείο ας πούμε για να περάσει σε κάποιο πανεπιστήμιο αλλά τελικά μμ δεν δεν κατάφερε να να βγάλει τόσο υψηλό βαθμό όσο απαιτούνταν για τη σχολή που ήθελε και εεεμ μετά όμως κατάλαβε ότι επέλεξε μία άλλη και καθώς της μετά μετά από ένα χρόνο ας πούμε δύο κατάλαβε ότι ήταν ότι ίσως ήταν καλύτερα που τα 'φερε έτσι η τύχη και εε επέλεξε αυτό το επάγγελμα τελικά. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

(? ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 8GF .
(? ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 3GF , 4.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 4
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Δημήτρα
ΗΛΙΚΙΑ: 18 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 6 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 12 ετών
ΥΨΟΣ: 1.63 m
ΒΑΡΟΣ: 63 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7%

1. Όταν ήμουνα μικρή (γελάει) εεμ σκεφτόμουνα διάφορα πράγματα, προβληματιζόμουνα, ειχα πολλές απορίες εεε αλλά τώρα που μεγαλώνουμε ξεδιαλύνονται.(...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βλέπω ένα παιδί και ένα βιολί, το παιδί σκέφτεται τι να κάνει. (...) (? Τελικά τι γίνεται στην ιστορία;) Τελικά θα παίξει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία σου;) Μ' αρέσει η μουσική, να παίζω. (..) (? Τελειώνει η ιστορία σου εκεί;) Ναι ναι δεν έχω έμπνευση τώρα.

2. Είναι μία κοπέλα που ετοιμάζεται για το σχολείο.(..) (? και πως προχωράει η ιστορία σου;) Μήπως είναι μία οικογένεια αγροτική που γενικά έχουνε προβλήματα προβλήματα στον τρόπο ζωής δηλαδή δεν έχουνε υψηλό εισόδημα (..) και δουλεύουν σκληρά για να επιβιώσουν κι αυτή προσπαθεί να διαβάσει, να μορφωθεί για να χει ένα καλύτερο μέλλον. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Στο τέλος θα περάσει κάπου και θα είναι καλύτερα από την οικογένεια της θα ζει καλύτερα. Αυτό.(? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Εε μία γυναίκα την έδιωξε ο άντρας της; Είναι μία κυρία κλαίει στο σπίτι της, κάποιο πρόβλημα έχει και εεε φεύγει απ' το σπίτι της όταν για να ηρεμήσει, να σκεφτεί τα πράγματα καλύτερα και να ξαναγυρίσει. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Τελικά θα ξαναγυρίσει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Είναι μία κοπέλα ερωτευμένη και εεεμ προφανώς ο ο έρωτας της δεν ανταποκρίνεται εε Αυτός προσπαθεί να φύγει ή να της έχει ζητήσει να χωρίσουνε. Αυτή δεν τον αφήνει, κλαίει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Αυτός μάλλον θα φύγει έτσι φαίνεται. Και μετά αυτή θέλει κάποιον άλλον. (γελάει). (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Ανοίγει η μαμά να δει αν διαβάζουμε, μας ελέγχει κι αφού δει ότι διαβάζουμε φεύγει αλλιώς θα μπει μέσα και θα αρχίσει και θα λέει ' Διάβασε. Τώρα να διαβάσεις, να περάσεις, να τελειώσεις και μετά κάνε ότι θες. ' Αυτά. (..) Καλό είναι αυτό που κάνει βέβαια που ελέγχει, θα βοηθηθεί το παιδί. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ε τελικά κάπου θα περάσει, κάτι θα κάνει. (..) (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

6GF. Είναι μία κυρία και ένας κύριος. Συναντιούνται τυχαία; (? Εσύ τι νομίζεις;) Αυτή προφανώς δεν περίμενε να τον συναντήσει κάπως είναι το βλέμμα της σα να μένει κάπως άφωνη αυτός ήθελε να τη συναντήσει και το ήξερε ότι είναι σ' αυτό το μέρος, θα μιλήσουνε αυτός μπορεί να κάτσει μαζί της παρέα αυτή μπορεί να τον διώξει, μπορεί και να μην τον διώξει Είτε αρχίζουν να κάνουν παρέα και στο μέλλον

να βγαίνουν μαζί ή τον απορρίπτει.(..) (? Εσύ τι τέλος θα έδινες στην ιστορία;) Θα τον απορρίψει εγώ πιστεύω.

7GF. Μία κοπέλα παίζει με την κούκλα της, η μητέρα της διαβάζει ένα βιβλίο αν και αυτή φαίνεται ότι κάτι άλλο σκέφτεται. Δεν ακούει τη μάνα της. Ίσως είναι ο πρώτος της έρωτας εε θα ή θα ανταποκριθεί αυτός και θα ευχαριστηθεί κάπως ε είτε δε θα γίνει κάτι και στις δύο περιπτώσεις πιστεύω ότι θα πληγωθεί σ' αυτή την ηλικία. Φαίνεται η μητέρα να τη συμβουλεύει έτσι ώστε να τον ξεχάσει, να συνεχίσει έχει κι άλλα πράγματα να κάνει στη ζωή της από τώρα τόσο μικρή, ότι όλοι περνάνε απ' αυτό το στάδιο (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Ε η κοπέλα θα συνεχίσει κανονικά, θα βρει κάποιον, θα βρει άλλον έρωτα (γελάει) (διακοπή) (? Τελείωσε η ιστορία σου;) Ναι.

8GF. Μία κοπέλα σκέφτεται γενικά (..) κάθεται σκέφτεται μμ είτε το μέλλον είτε το παρελθόν, τι έχει περάσει ή τι σκοπεύει να κάνει στο μέλλον (..) Αυτά που σκέφτεται είναι δυσάρεστα δεν είναι και τόσο ευχάριστα. Θέλει να αποφασίσει κάτι και να το κάνει στην πράξη. Ίσως σκέφτεται ν' αυτοκτονήσει όχι αυτό πλάκα κάνω εεμ ίσως ίσως σκέφτεται όλα όσα κάνει όλες τις πράξεις της τις κριτικάρει ενώ δεν πρέπει να το κάνουμε πάντα αυτό. (..) (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Εδώ βλέπουμε δύο κοπέλες εεεμ τρέχουνε; Όχι μάλλον η μία τρέχει να προλάβει κάτι ενώ η άλλη την παρακολουθεί κρυφά εεε (..) η μία πιστεύει ότι δεν τι να πω δεν το ξέρει η άλλη ότι κάπου πάει, προσπαθεί να φύγει γρήγορα. Η άλλη όμως το ξέρει και θέλει θα πάει και γενικά ίσως της κάνει κακό αυτό έγινε σ' ένα δάσος πριν πολλά χρόνια.(..) (? Και τι γίνεται μετά;) Τελειώνει έτσι η ιστορία.

10. Είναι μάλλον πατέρας και γιος μάλλον αποχαιρετιούνται ο γιος φεύγει για φαντάρος ή μάλλον για σπουδές μετά είναι δύσκολο να ξαναγυρίσει στο σπίτι του. Κι οι δυο θα νιώθουν μοναξιά θα λείπει ο ένας στον άλλον αλλά το κενό θα τ' αναπληρώσει ίσως μια κοπέλα (..) τελικά θα παντρευτεί και δε θα ξαναγυρίσει στην οικογένεια του αυτό είναι φυσιολογικό. (..) (? Τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

11. Ναι. Εεε τι να πω; Σχετικά με το λευκό; (Όχι ότι θέλεις εσύ.) Πρέπει να προλάβω να φύγω να πάω στο σπίτι μου (γελάει) να βρω την παρέα μου, τους φίλους μου αύριο γιατί σήμερα δε θα προλάβω, να βγω να πραγματοποιήσω τα όνειρα μου. (...) (? Και πως θα ήθελες να εξελιχθεί αυτή η ιστορία;) Να να περάσω μμ σ' αυτό που θέλω αν και δεν είναι ένα αλλά εντάξει σε κάποιο απ' αυτά μάλλον που θέλω, να βρω καινούρια παρέα, να βγαίνω μαζί τους και μμ όλα αυτά τα χρόνια ότι σκεπτόμουνα σκεφτόμασταν για το μέλλον, τελειώνει το σχολείο, φοιτητική ζωή θα ναι τέλεια να είναι αλήθεια και να περάσουμε ωραία. (..) (? Και τελειώνει;) Ναι.

(? ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 7GF , 11 , 3GF , 2 .
(? ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν;) 4 , 6GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 5
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Παναγιώτα
ΗΛΙΚΙΑ: 16 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 ετών
ΥΨΟΣ: 1,62 m
ΒΑΡΟΣ: 65 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 9,3%

1. (...) Ένα παιδί, πολύ σκεφτικό κάτι τον απασχολεί (...) (?Τι βλέπεις στην εικόνα;) Πιστεύει ότι αυτά που τον απασχολούν απασχολούν μόνο αυτόν και ότι κανείς δεν μπορεί να τον βοηθήσει. (...) (?Τι βλέπεις στην εικόνα;) Φαίνεται λίγο απελπισμένος απ' όλα αυτά που του συμβαίνουν εεεμ (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (...) Ότι αυτό που σκέφτεται και τον απογοητεύει δεν είναι τίποτα παρά κάτι που τον ε τι είναι; (...) εεμ που είχαμε μείνει; (? Ότι αυτό που σκέφτεται και τον απογοητεύει δεν είναι τίποτα παρά) Κάτσε να σκεφτώ εεμ παρά κάτι που απασχολεί πολλούς και εε μπορούν να το αντιμετωπίσουν χωρίς να το βάζουν κάτω μμ αρκεί να ξέρει πως θα το αντιμετωπίσει, αυτό που θα τον κάνει να νιώσει καλύτερα και να μην υπάρχει απογοήτευση σ' όλα αυτά που σκέφτεται πριν ξεκινήσει (...) και όλα αυτά που σκεφτόταν και τον απογοήτευαν δεν ήταν τίποτα παρά τι; (...) απλώς σε απλώς κάποιες κρίσεις εκείνης της στιγμής στο να πιστεύει ότι αυτά που συμβαίνουν συμβαίνουν μόνο σ' αυτόν και σε κανέναν άλλον. Αλλά με την προσπάθεια να σκεφτεί ότι αυτό που του συμβαίνει δεν είναι τίποτα βοήθησε στο να ξεπεράσει αυτές τις σκέψεις που τον οδηγούσαν στην απογοήτευση και την απελπισία. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Αυτήν εδώ; (...) Αυτή είναι πιο δύσκολη. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) (..) Μία γυναίκα βλέπω δεν μπορώ να την ψυχολογήσω αυτήν.(...) Τι να πω Τώρα γι' αυτήν; (..) (? Πως νομίζεις ότι προχωράει η ιστορία;) Εεμ κοιτάζει η γυναίκα τώρα που κοιτάζει; (γελάει) κοιτάζει κάπου επίμονα σα να νοσταλγεί πολύ αυτό που βλέπει αλλά της φαίνεται δύσκολο αυτό που τώρα δε ξέρω που ακριβώς κοιτάζει. (...) πιστεύει πως είναι πως είναι δύσκολο να τα αποκτήσει όλα αυτά γύρω της ενώ τα επιθυμεί πολύ και θεωρεί τον εαυτό της πολύ κατώτερο από τους άλλους μμ (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (....) Τι άλλο να πω; (...) Ε ενώ θεωρεί τον εαυτό της δεν είναι άξια να αποκτήσει όλα αυτά που βλέπει σκέφτεται και πιστεύει ότι μια μικρή προσπάθεια (.....) μπορεί τι μπορεί; (...) (? Τι γίνεται τελικά;) Τελικά θα (...) τελικά σκέφτεται η ίδια πως οι άλλοι δεν είναι κάτι ιδιαίτερο από εκείνη ώστε να κάνουν τις επιθυμίες τους και εκείνη να μειώνει τον εαυτό της το επίπεδο της προσωπικότητας της (? Και τελειώνει η ιστορία;) Εε όπως αυτή η γυναίκα στην εικόνα αυτή έτσι έτσι κι όλοι αυτοί που δε θεωρούν τον εαυτό τους ότι δεν είναι άξιοι να κάνουν κάτι μμ ε πρέπει να εε να έχουν άλλα πιστεύω για τον εαυτό τους και ότι αυτό που θέλουν πραγματικά μπορούν αυτό που θέλουν πραγματικά μπορούν να το κάνουν εφόσον πιστεύουν ότι θέλουν να το κάνουν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (...) Εεμ βλέπουμε μία γυναίκα εε η οποία της οποίας της έχει συμβεί κάτι πολύ σοβαρό και έχει απογοητευθεί στη ζωή πιστεύει ότι δεν αξίζει να ζει σ' αυτόν τον κόσμο. (διακοπή) Λοιπόν (..) τώρα να πω; (? Και τι γίνεται μετά;) (...) (? τι γίνεται μετά;) Μετά στο τέλος σκέφτεται πως όσο και να πιστεύει πως (..) πως με όλα αυτά

που της συμβαίνουν δε θέλει να υπάρχει σκέφτεται πως όλα αυτά που κάνει για να αντιμετωπίσει αυτήν την κατάσταση δεν την οδηγούν σε τίποτα (...) Μμ το μόνο που μπορεί να κάνει είναι υπομονή και ότι θα έρθουν καλύτερες μέρες και ότι σ' αυτή τη ζωή υπάρχουν καλές στιγμές υπάρχουν και (..) άσχημες.

4. (...) Ε βλέπουμε ένα ζευγάρι, έναν άντρα και μία γυναίκα (..) (? Και τι γίνεται στην ιστορία;) Ε είναι ένα ζευγάρι και μιλάνε μεταξύ τους, συζητάνε για τη ζωή τους (..) Σκέφτονται τι θα κάνουν στο μέλλον, συζητάνε για για τι πράγμα; (..) συζητάνε για ένα κοινό τους πρόβλημα και λέει ο καθένας τη γνώμη του και προσπαθούν να βρουν λύση σε αυτό το πρόβλημα. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Ο άντρας θέλει να σταματήσουν τη συζήτηση γιατί έχει κουραστεί και η γυναίκα θέλει να συζητήσουν κι άλλο για να το λύσουν το πρόβλημα. (..) (? και τι γίνεται τελικά;) Ε τελικά (..) με τη συζήτηση βρήκαν μία λύση για το πρόβλημα. (? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι βρήκαν λύση στο πρόβλημα.

5. (...) Μία γυναίκα είναι που ανοίγει μία πόρτα (..) Είναι στο σπίτι της, έχει επιστρέψει από διακοπές και (..) μόλις έχει γυρίσει από ένα ταξίδι και μπαίνει στο σπίτι και βλέπει τα δωμάτια (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ψάχνει τα δωμάτια να δει αν είναι οι άλλοι εκεί, ψάχνει τους άλλους που μένουν στο σπίτι (...) (? Και τι γίνεται τελικά;) Τους ψάχνει σε όλο το σπίτι αλλά δεν τους βρίσκει τελικά γιατί έχουν φύγει (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ε τους ψάχνει αλλά αυτοί έφυγαν για ταξίδι και δεν της είπαν τίποτα και αυτή θα συνεχίσει να τους ψάχνει (..) αλλά χωρίς αποτέλεσμα.

6GF. (...) Μία γυναίκα κάθεται και σκέφτεται (..) κάθεται σε ένα καναπέ και σκέφτεται τι να κάνει, δεν ξέρει τι να κάνει και νιώθει απελπισμένη. (..) Σκέφτεται, σκέφτεται αλλά δε μπορεί να βρει λύση και δε μπορεί να πει σε κανέναν άλλον το πρόβλημα της κανείς δε μπορεί να τη βοηθήσει. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Η γυναίκα συνεχίζει να σκέφτεται για βρει λύση στο πρόβλημα της τι άλλο; (..) μετά έρχεται κάποιος του λέει το πρόβλημα της κι αυτός ο φίλος τη βοηθάει να το λύσουν (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι ο φίλος τη βοηθάει να λύσουν το πρόβλημα της και όλα λύνονται.

7GF. (...) Ένα κορίτσι παίζει με τη κούκλα του και εε (..) παίζει πολλή ώρα με τη κούκλα του και είναι χαρούμενο (..) μετά όμως έρχεται η μητέρα του και του λέει κάτι του λέει να (..) του λέει η μαμά του να (..) η μαμά του αρχίζει να του μιλάει και να του λέει διάφορα για το τι πρέπει να κάνει, πως να φέρεται και το κορίτσι δεν του αρέσει αυτά που ακούει αυτά που του λέει η μητέρα του και (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε το κορίτσι ακούει τη μητέρα του και μετά συνεχίζει το παιχνίδι του και πάλι χαρούμενο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (...) Μία κοπέλα κάθεται και σκέφτεται. (...) Κάθεται κάπου και κοιτάει δεν ξέρω που και σκέφτεται. (..) Η κοπέλα αυτή σκέφτεται τη ζωή της μέχρι τώρα και (..) τα λάθη που έχει κάνει όλα αυτά που έχει περάσει (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Η κοπέλα σκέφτεται τη ζωή της και αφού σκεφτεί τι έκανε στο παρελθόν θα σκεφτεί τι θα κάνει στο μέλλον. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Η κοπέλα θα σκεφτεί το μέλλον της και θα ευχηθεί να πραγματοποιήσει το όνειρο της. (..) (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

9GF. (...) ε τώρα τι είναι; (..) είναι μία κοπέλα που (..) είναι στο δάσος και βλέπε τι γίνεται (..) εκεί στο δάσος δεν έχει ανθρώπους είναι μόνη της και κάνει βόλτες (..)

περπατάει στο δάσος και φτάνει σε ένα ποτάμι εκεί στο ποτάμι βλέπει τον εαυτό της μέσα στο νερό (..) εκεί κάθεται πολλή ώρα και βλέπει τον εαυτό της στο νερό και σκέφτεται. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Σκέφτεται και μετά αποφασίζει να γυρίσει πίσω στο σπίτι της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι. Γυρίζει στο σπίτι της.

10. (..) Μία κοπέλα είναι σε ένα (..) μαγαζί και έχει χορό όλοι χορεύουν και εκείνη κάθεται στο τραπέζι (..) Βλέπει τους άλλους που χορεύουν (..) και σκέφτεται ότι θέλει και εκείνη να χορέψει (..) Σκέφτεται ότι θέλει και εκείνη να χορέψει και έρχεται κάποιος και τη ζητάει σε χορό. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε τη ζητάει αυτός σε χορό και χορεύουν μαζί (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Χορεύουν μαζί και μετά ξαναχορεύουν (..) και η κοπέλα είναι χαρούμενη γιατί χορεύει και εκείνη.

11. (...) Τι ιστορία; (? Μπορείς να πεις ότι θέλεις εσύ.) (...) Μια ιστορία. Τι να πω τώρα; (..) Μία κοπέλα ζούσε σε ένα χωριό και (..) της άρεσε εκεί που ζούσε ήταν ένα ωραίο χωριό και είχε πολλούς κατοίκους (...) Η κοπέλα ζούσε από μικρή σε αυτό το χωριό και της άρεσε η ζωή εκεί (..) η κοπέλα αυτή ήταν καλή μαθήτρια και ήθελε όταν μεγαλώσει να σπουδάσει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε η κοπέλα μεγάλωσε και έπρεπε να διαλέξει(..) να μείνει στο χωριό ή να πάει να σπουδάσει. (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Δεν ξέρω η κοπέλα (..) έπρεπε να αποφασίσει αλλά η απόφαση αυτή ήταν πολύ δύσκολη (..) τελικά διάλεξε να μείνει στο χωριό και να μη σπουδάσει. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 8GF και 5 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 7GF , 4 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 6
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Στέλλα
ΗΛΙΚΙΑ: 12 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 ετών
ΥΨΟΣ: 1,60 m
ΒΑΡΟΣ: 48 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 5,7%

1. Βλέπω ένα παιδί που είναι σχεδόν λυπημένο και κάθεται και κοιτάει το όργανο του ναι ε αυτό.(..) (? Και τι νομίζεις ότι γίνεται μετά;) Ε το παιδί μπορεί να είναι λυπημένο γιατί κάτι έπαθε το όργανο του και μπορεί μετά να το φτιάξει να του το διορθώσει ότι έχει το όργανο του άμα έχει κάτι ή μπορεί να του αρέσει αυτό το όργανο και να μην έχει λεφτά να πάει να μάθει αυτό.(..) (? Και στο τέλος τι γίνεται;) Στο τέλος ή θα φτιάξει το όργανο του άμα είναι άμα έχει κάτι ή θα κάποιος θα τον βοηθήσει και θα μπορέσει να μάθει το όργανο που του αρέσει (..) (? Και τελειώνει η ιστορία εκεί;) Ναι.

2. Εδώ βλέπω μερικούς ανθρώπους στα χωράφια τους ε και μία κοπέλα η οποία γυρίζει η οποία κρατάει κάποια βιβλία και πολύ πιθανό ή να γυρίζει ή να πηγαίνει εκεί που δουλεύει ή σχολείο εεε αυτοί που έχουν το χωράφι ίσως είναι φτωχοί και η το κορίτσι ίσως θέλει να τους βοηθήσει ναι στο τέλος μπορεί με τα λεφτά που έχει το κορίτσι να τους βοηθήσει. (..) (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

3GF. Εδώ βλέπω ένα κορίτσι μία κοπέλα η οποία κλαίει μπορεί να έχει τσακωθεί με κάποιον ή να να έχει τσακωθεί με κάποιον στο τέλος θα μιλήσει θα κάτσει να μιλήσει με αυτόν που έχει τσακωθεί ή έχει μαλώσει και θα τα βρούνε αυτά. (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

4. Εδώ βλέπω ε δύο ανθρώπους μία γυναίκα και έναν άντρα η οποία οι οποίοι έχουν είναι λυπημένοι έχουνε από το βλέμμα τους εε και η γυναίκα τον κρατάει τώρα δεν ξέρω τι να πω ίσως χρειάζεται ξέρω και γω δεν μπορώ να την εξηγήσω αυτήν (..) Μπορεί να είναι απ' τα παλιά χρόνια όταν υπήρχανε πολέμοι και εε ο άντρας να ε έπρεπε να πάει να πολεμήσει κι η γυναίκα να μην τον άφηνε αλλά στο τέλος ο άντρας την έπεισε ότι θα είναι καλά αλλά μετά πήγε κάποιος στην γυναίκα και της είπε ότι ο άντρας της πέθανε. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

5. Εδώ βλέπω μία κυρία ηλικιωμένη που μπαίνει σ' ένα δωμάτιο είναι λίγο ξαφνιασμένη ε μπορεί να είδε κάτι παράξενο και να την ξάφνιασε ή μπορεί να είδε κλέφτες που να τη να τους είδε να αρπάζουνε όλα της τα πράγματα μετά αυτή η κυρία στο τέλος αυτή οι ληστές δεν την έχουν πάρει χαμπάρι ε και η κυρία χωρίς να χάσει χρόνο πηγαίνει και τηλεφωνεί στην αστυνομία και έρχεται και τους συλλαμβάνει αυτά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Έχει κι άλλες; (? Ναι αλλά δεν είναι πολλές.) Αα εδώ βλέπω έναν κύριο μμ ε και μία κοπέλα αυτοί οι δύο μπορεί να είναι μπορεί να είναι μπορεί να είναι ο άντρας να είναι τ' αφεντικό και η κυρία να είναι μία υπάλληλος μάλλον που να μην έχει κάνει καλά τη δουλειά της κι έτσι ο τ' αφεντικό την έδιωξε και από εκεί και πέρα

μετά όλοι οι υπάλληλοι παραπο του παραπονεθήκανε γιατί την έδιωξε ενώ δεν είχε κάνει τίποτα και έτσι το αφεντικό αναγκάστηκε να την ξαναπροσλάβει αυτά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Εδώ βλέπω μία μαμά και μία κόρη μπορεί να η μαμά να δούλευε κάτι κάπου και να της ανακοίνωσαν ότι έπρεπε να πάει να δουλέψει να μείνει κάπου αλλού γιατί πήρε μετάθεση ας πούμε ήταν καθηγήτρια ε και το κοριτσάκι ήτανε στενοχωρημένο επειδή θα έχανε τους φίλους της ε και θα δε θα ήξερε κανέναν εκεί που θα πηγαίνανε στο τέλος όμως τη η μαμά της είπε ότι δε θα φύγουνε θα μετακομίσουνε και το κοριτσάκι ήτανε χαρούμενο. (..) (? Τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

8GF. Εδώ βλέπω μία κοπέλα μία κοπέλα μελαγχολική μπορεί να (..) μπορεί σκεφτότανε κάτι που είχε δει και μμ της άρεσε ας πούμε κάποιο κόσμημα το οποίο ήταν πολύ ακριβό και αυτή η κοπέλα ήτανε φτωχή και δε μπορούσε να τ' αγοράσει ή μπορεί να είχε κάποιον συγγενή άρρωστο και να ήξερε ότι σε λίγες μέρες εε ή βδομάδες θα την αφήσει για πάντα και να ήτανε μελαγχολική αυτά.

9GF. Εδώ βλέπω μία μεγάλη κυρία και έναν κι άλλη μία δύο μεγάλες κυρίες εε μπορεί η μία κυρία να ήτανε υπηρέτρια σε κάποιο σπίτι και η άλλη να ήτανε φίλη της εεε η υπηρέτρια να είχε βγει έξω για ψώνια και εκείνη τη στιγμή να είδε τη φίλη της που είχε κλέψει κάτι από το σπίτι που δούλευε και έτρεχε να φύγει στο τέλος η υπηρέτρια τη την άρπαξε από το μπράτσο και της είπε να τα δώσει όλα πίσω εε αυτή της τα δωσε γιατί δεν είχε άλλη δεν είχε άλλη επιλογή γιατί είχε μαζευτεί εκεί όλος ο κόσμος και εε ήξεραν τι είχε κάνει αυτό. (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Αυτό αυτή είναι γυναίκα; (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Δε ξέρω (..) Εε εδώ βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα ε μπορεί αυτοί οι δύο να είναι συγγενείς πατέρας και κόρη εεε η κόρη θα είχε φτάσει σε στην ηλικία η οποία στην οποία θα έπρεπε να εγκαταλείψει το σπίτι της και να πάει να μείνει μόνη της ο πατέρας της όμως που την αγαπούσε πολύ δεν την άφηνε στο τέλος όμως η κόρη του είπε ότι θα είναι μια χαρά και θα τον επισκέπτεται συνέχεια εεε έτσι ο ο είπε και στη μαμά της να τον πείσει να την αφήσει να φύγει ε και στο τέλος αφού του εξήγησαν όλοι του πατέρα ότι θα είναι μια χαρά το κορίτσι την άφησε να φύγει και από κει και πέρα τους επισκεπτότανε και ήτανε όπως παλιά απλά ζούσαν ξεχωριστά. Αυτά.

11. Τι να πω; (? Ότι θέλεις εσύ.) Να σκεφτώ. (..) Μερικά παιδάκια είναι μερικά παιδάκια τα οποία είναι άρρωστα εμ και όλοι οι γονείς τους δεν έχουνε τι να τι να τους κάνουνε έχουνε κάνει ότι μπορούνε ε δεν έχουνε φάρμακα δεν έχουνε τίποτα και στο τέλος πηγαίνει ένας γιατρός ε ο οποίος τους προσφέρει φάρμακα ε τα οποία τα είναι πληρωμένα είναι προσφορά ενός ε είναι προσφορά του δημάρχου εεε από τότε όλοι ευγνωμονούσαν τον δήμαρχο και τον γιατρό ε και κάθε μέ και πέρνανε τα παιδιά και τα παιδιά πέρνανε τα φάρμακα όπως τους είχε πει ο γιατρός και από κει και πέρα όποιος αρρώσταινε γινότανε καλά.Αυτά.
(? ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 6GF , 7GF , 10 και 11 .
(? ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) Οι υπόλοιπες

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 7
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Μαρία
ΗΛΙΚΙΑ: 15 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 ετών
ΥΨΟΣ: 1,70 m
ΒΑΡΟΣ: 50 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,5%

1. Ε να ξεκινήσω με το τι βλέπω στην εικόνα; (? Ναι.) Βλέπω ένα παιδί να κάθεται και εεε να βλέπει να παρατηρεί ένα βιολί μμ υποθέτω ότι το παιδί θέλει να παίξει βιολί αλλά δε μπορεί και απελπίζεται ότι δεν έχει λεφτά να πάει να βρει δάσκαλο κάτι τέτοιο εμμ (..) δεν έχω τίποτα άλλο να πω. (? Και τι γίνεται τελικά; Πως τελειώνει η ιστορία;) Εεμ τελικά εε μαθαίνει μόνος του με πολλή προσπάθεια και σκέφτεται και αναπολεί από τότε που πως από τότε που δεν ήξερε να παίζει μέχρι τώρα που έμαθε να παίζει το χρονικό διάστημα αυτό. (..) (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

2. Λοιπόν μία κοπέλα εεε να περπατάει στα χωράφια ανάμεσα στους αγρότες εεμμ ωραία ντυμένη με βιβλία στο χέρι εεεε πρέπει να είναι η κόρη κάποιου γαιοκτήμονα εεε πολύ μελετηρή που περνάει συχνά από τις καλλιέργειες γιατί έχει φίλους εργάτες και εε να επιτηρεί (..) τις καλλιέργειες. Εε αυτά. (? Και πως τελειώνει αυτή η ιστορία;) Αα επιτηρεί όλα τα χωράφια και είναι όλα εντάξει εε η σοδειά είναι καλή και έτσι φεύγει τώρα να πάει να διαβάσει. (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

3GF. Μια γυναίκα όπως βλέπω σε μία πόρτα να στέκεται λυπημένη και να κρατάει το πρόσωπο της εε πρέπει να είναι στεναχωρεμένη γιατί μπορεί να απολύθηκε από τη δουλειά της, να έχασε τον άντρα της, τα παιδιά της, μμ είτε να τη ληστέψανε. (..) Και το τέλος της ιστορίας είναι ότι τελικά η γυναίκα συνέρχεται και εεε ζει μια φυσιολογική ζωή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εε βλέπω εδώ έναν άντρα και μία γυναίκα, ο άντρας θυμωμένος και η γυναίκα να τον κρατάει εεε μάλλον κάτι θα συνέβη εε δυσάρεστο που έκανε τον άντρα να θυμώσει και η γυναίκα που προφανώς πρέπει να είναι γυναίκα του προσπαθεί να τον ηρεμήσει, στο τέλος ηρεμεί και είναι ευτυχισμένοι. (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

5. Εμμ βλέπω μία γυναίκα να ανοίγει την πόρτα και να μπαίνει σε ένα δωμάτιο με πολλά βιβλία και έπιπλα μάλλον ψάχνει για κάποιον ή για κάτι μμ αλλά δεν το βρίσκει και φεύγει. Αυτά. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Αα πηγαίνει σε ένα άλλο δωμάτιο, ψάχνει να βρει και βρίσκει αυτό που θέλει. (..) (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

6GF. Εε βλέπω μία γυναίκα να κάθεται και εκείνη την ώρα την πλησιάζει ένας ηλικιωμένος άνθρωπος που, με πούρο με ένα πούρο στο στόμα, ε μάλλον πρέπει να είναι ο πατέρας της ή ο παππούς της ή κάποιος γνωστός της και συζητάνε για διάφορα θέματα αυτά. (? Και τι γίνεται μετά;) Εεε εεε τελειώνει η συζήτηση και πηγαίνουν για φαγητό. (? Και έτσι τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Βλέπω ένα κοριτσάκι με τη μαμά της ή τη νταντά της να κάθονται στο σαλόνι του σπιτιού τους ααα το κοριτσάκι είναι λυπημένο και κρατάει στην αγκαλιά της ε ένα μωρό κούκλα εε και η νταντά τη κοιτάει το τέλος της ιστορίας είναι ότι το κοριτσάκι βρίσκει πάλι το κέφι του και παίζει με την κούκλα του και η νταντά το κοιτάει χαρούμενη. (..) (? Και τελειώνει έτσι;) Ναι.

8GF. Ε βλέπω μία γυναίκα να κάθεται σε μία καρέκλα με ένα ύφος εε σκέψης στο πρόσωπο της υποθέτω ότι θυμάται μμ τα έχει διάφορες αναμνήσεις μάλλον εμμ που περνάνε σαν ταινία από το μυαλό της φοράει ρούχα απλά και κρατάει μια πετσέτα Το τέλος της ιστορίας είναι ότι τελειώνει η ταινία με τις αναμνήσεις και ξαναπιάνει δουλειά. (..) (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

9GF. Μμμ εε βλέπω δύο κοπέλες η μία κάθεται ε είναι στην παραλία, η μία κάθεται κάτω από κάτι φοίνικες και διαβάζει ένα βιβλίο εεε και βλέπει τη δεύτερη κοπέλα να τρέχει στη παραλία. Εεε το τέλος της ιστορίας είναι πως η κοπέλα έτρεχε για να τη βρει για να γυρίσουνε μαζί (..) (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

10. Ε εδώ βλέπω εε ένα ζευγάρι εε που χορεύουνε σε ένα κέντρο εε το ζευγάρι εμμ που χορεύει νιώθει εμμ πολύ κουρασμένο και το τέλος της ιστορίας είναι ότι γυρίζουνε σπίτι τους. (..) (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

11. Ααα αα τι ιστορία να σας πω δηλαδή; (? Μία δική σου ιστορία ότι θέλεις εσύ.) Μμμ ένα παιδί με ποδήλατο κάνει βόλτες, εε παίζει με τους φίλους του και εε κάνουνε και με μία μπάλα σπάνε το τζάμι ενός διαμερίσματος ε αμμ τρέχουνε να κρυφτούνε, σκορπίζονται και χάνουνε το δρόμο τους αλλά στο τέλος ξαναβρίσκονται και γυρίζουν στο σπίτι σώοι και αβλαβείς. (? Και τελειώνει εκεί;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 2 , 5 και 8GF.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF , 6GF , 7GF και 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 8
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Ελπινίκη
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 12 ετών
ΥΨΟΣ: 1,65 m
ΒΑΡΟΣ: 59 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,8%

1. Ε το μικρό παιδάκι θέλει πολύ να πια να παίξει βιολί αλλά ξέρει ότι δε μπορεί κι οι γονείς του δεν (..) δεν μπορούν να το πάνε να μάθει βιολί και είναι πολύ στεναχωρημένο (..) ενώ είναι το όνειρο του να παίξει βιολί κάποτε βιολί. Αυτά , αυτά. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Εννοείς τι θα γίνει στο μέλλον; Α τώρα κατάλαβα τι θέλεις να σου πω είναι ένα μικρό παιδάκι και εεε του αρέσει πάρα πολύ το βιολί αλλά δε μπορεί να πάει να μάθει γιατί οι γονείς του δεν μπορούν να το στείλουνε κι ενώ είναι το όνειρο του από μικρός κάποιος κύριος του κάνει δώρο ένα και μαθαίνει μόνος του να παίζει και τελικά γίνεται μεγάλος βιολονίστας πως λέγεται; Και γίνεται αλήθεια και πραγματοποιείται το όνειρο του και αυτό (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Μμμ μάλιστα εεε η γυναίκα εδώ μεγάλωσε σε αγροτική οικογένεια όπου όλη της η οικογένεια ασχολείτο με αυτό αλλά αυτή δεν είχε κλίση προς αυτό της άρεσαν πολύ τα βιβλία και πάντα και το όνειρο της ήταν να πάει να σπουδάσει κάτι τέλος πάντων εεε αλλά οι γονείς δεν όχι εε και οι γονείς της όμως το κατάλαβαν αυτό μάλλον ναι και την άφησαν να πάει και εεμ πήγε έγινε δασκάλα και γύρισε στο χωριό της να (..) να διδάξει τα παιδιά του χωριού της (..) (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι τελειώνει.

3GF. Αα αα μμ εε ο ο κύριος εδώ εεμ (..) έχει μάθει κάτι τραγικό, ότι δεν θα ξαναπερπατήσει αυτό μου έρχεται. (? Και τί γίνεται μετά) (..) Εεε μένει παράλυτος και μάλλον δεν θα μπορεί εε (..) δε μπορεί να αντεπαξέλθει τέλος πάντων και ζει δυστυχισμένος στη ζωή του, δε μπορεί να το συνειδητοποιήσει. (..) (/ και τελειώνει η ιστορία;0 Ναι ναι.

4. Εε εδώ είναι ένα ερωτευμένο ζευγάρι όπου όλα πάνε μια χαρά αλλά τελικά (..) α αυτή δεν τον αγαπάει τόσο και εεε κάτι του κάνει, αυτός την αφήνει και φεύγει, αυτή όμως θέλει να τον κρατήσει όχι επειδή τον αγαπάει αλλά αυτός τελικά δε μένει φεύγει (..) αλλά επειδή κάπου αποβλέπει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Α (...) Δε μου έρχεται τίποτα μία κυρία μένει μένει μόνη της με το παιδί της στο σπίτι τους, έχουν κάποια προβλήματα μεταξύ τους μέχρι που το παιδί φεύγει και εεεμ η μητέρα του το αναζητεί αλλά δε μπορεί να το βρει και καταλαβαίνει πως έχει κάνει κάποια λάθη αλλά είναι πια αργά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι το παιδί δε ξαναγυρίζει ποτέ. (γελάει).

6GF. Μάλιστα (..) ο κύριος γνωρίζει τη κοπελιά και του τραβάει την προσοχή στο άσχετο και θέλει να πάει να της να πάει να τη γνωρίσει, αυτή δεν του πολυδίνει σημασία αλλά αυτός τη κυνηγάει (..) και θέλει να τη βάλει να δουλέψει κάπου, όχι

ερωτικά δε μου κάνει αυτή η ιστορία (..) Δε μου έρχεται κάτι. (..) (? Τι τέλος έχει η ιστορία;) Δε μου έρχεται ιστορία για να δώσω τέλος. Εε τέλος πάντων την πλησιάζει με σκοπό να της προτείνει δουλειά στην αρχή, αυτή δεν το περιμένει εεε το σκέφτεται αλλά μετά εε δέχεται αλλά δεν όχι ενώ δέχεται ξέρει ότι δεν είναι αυτό που θα ήθελε. (..) και γενικά αυτά. (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Μμ εδώ μία κοπέλα έχει μείνει έγκυος πολύ μικρή εε το παιδί ήθελε να το κρατήσει στην αρχή αλλά μετά όταν το γέννησε δεν του έδινε πολλή σημασία και κατάλαβε μάλλον όχι κατάλαβε και όταν το γέννησε το ήθελε, δεν ήθελε να το προσέξει κάπως, το ανταγωνιζόταν, η μητέρα της προσπαθούσε να είναι κοντά της αλλά της έβγαινε αντιδραστικά και ε δεν ήθελε το παιδί μετά. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Το τέλος της ιστορίας είναι ότι μμ μεγαλώνοντας της πέρασε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Εεμ εεμ μένει σε ένα σπίτι κοντά στην παραλία όπου είναι ερωτευμένη με τη θάλασσα, είναι ζωγράφος και εεμ τι ιστορία να βρω εδώ; Έχει ζήσει ένα μεγάλο έρωτα τον οποίο όμως δε μπόρεσε ποτέ να έχει και έχει κλειστεί στο σπίτι της και ζωγραφίζει. (..) Ίσως μετά από χρόνια να έρθει και αυτός ο έρωτας τέλος πάντων (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμμ μάλλον όχι τελειώνει μόνη της ότι κάθεται στο μέλλον μόνη της στο σπίτι και ζωγραφίζει αναπολώντας αυτόν τον άνθρωπο που δεν έρχεται ποτέ όμως τελικά αυτός.

9GF. Δεν καταλαβαίνω ακριβώς εδώ τι δείχνει. (? Εσύ τι νομίζεις ότι δείχνει:) Νομίζω πως είναι σε παραλία. Εεμ τι να πω; Μμ είναι δύο αδερφές εεε ζουν ως οικιακές βοηθοί σε κάποιο σπίτι τέλος πάντων και εε η μία έχει όνειρο να φύγει από εκεί (..) η άλλη αδερφή της εε κανένα και απλώς παρακολουθεί τη ζωή της γενικώς και η άλλη καταφέρνει στη ζωή της και φεύγει (..) εε ενώ η αδερφή της μένει πίσω στενοχωρημένη και τέλος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Τι ώρα είναι; Εε (..) είναι ε ο πατέρας και ο γιος είναι πολύ δεμένοι και αγαπημένοι αλλά ο γιος αναγκάζεται να φύγει από το σπίτι, να αποχωριστεί τον πατέρα του, θα πάει μακριά για δουλειά ίσως και μετά από κάποια χρόνια ξαναγυρίζει πίσω όταν πια τα έχει καταφέρει μόνος του και ανταμώνουν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Να πω μια δική μου ιστορία; (...) Άσχετο εντελώς; Εεμ μία μικρή κοπέλα εε που τη λένε Νίκη ζει, μεγαλώνει μαζί με τους γονείς της, φεύγει μεγάλη αρκετά όχι μεγάλη πολύ ε πάει εε σε άλλη χώρα ακολουθεί κάτι φίλους της εε μένει χρόνια χωρίς να κάνει τίποτα δουλεύει μαλλον αρκετά πολύ, δεν κάνει τίποτα στην προσωπική της ζωή και μετά από κάποια χρόνια απογοητεύεται και γυρίζει πίσω (..) εε για να σταματήσει τη δουλειά, να ξεκουραστεί και εε (..) βρίσκει το μεγάλο έρωτα στη ζωή της αλλά είναι σε μεγάλη ηλικία πενήντα εξήντα (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Παντρεύονται και τελειώνουν μαζί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;)1 , 8GF , 11 , 3GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 4 και 6GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 9
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Κατερίνα
ΗΛΙΚΙΑ: 15 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 ετών
ΥΨΟΣ: 1,70 m
ΒΑΡΟΣ: 65 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8%

1. Εδώ πέρα βλέπουμε ένα παιδί που είναι κοιτάει το βιολί του είναι σκυμμένο εεε μπορεί να έχει είναι ή επειδή έχει σπάσει το βιολί του και λυπαται που δε μπορεί να παίξει ή επειδή δε μπορεί η οικογένεια του και πρέπει να το πουλήσουν για να πάρουν λεφτά και αυτό στεναχωριέται ή μπορεί να πρέπει να παίξει τώρα βιολί, να έχει μάθημα και να μη θέλει, να βαριέται αλλά δε νομίζω να είναι αυτό γιατί δείχνει πιο πολύ θλίψη δε ξέρω όχι βαρεμάρα μάλλον είναι θλιμμένος για κάτι ίσως εε δε ξέρω ε ναι ίσως να έσπασε το βιολί του ή να πρέπει να το δώσει ε δε ξέρω αυτό βλέπω δε ξέρω. (..) (? Και τι τέλος θα έχει αυτή ιστορία;) Εεμ αυτό είναι για να δούμε αν έχω απαισιόδοξο χαρακτήρα; (? Όχι απλώς για να δώσεις ένα τέλος στην ιστορία.) Αυτό (..) δε ξέρω νομίζω ότι θα χρειαστεί να το δώσει και θα συνεχίσει να είναι θλιμμένο δε ξέρω δύσκολα μου βάζεις. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Εδώ πέρα είναι μάλλον σε μία επαρχιακή πόλη και βλέπουμε έναν αγρότη που οργώνει τα χωράφια ε; Ναι μάλλον και εκεί πέρα βλέπουμε μία χωριάτισσα δίπλα σε ένα δέντρο ακουμπισμένη δε ξέρω ίσως σκέφτεται κοιτάζει ψηλά και βλέπουμε εκεί πέρα μία άλλη κοπέλα που πρέπει να είναι δεν πρέπει να είναι σαν τους άλλους δηλαδή πρέπει να είναι πιο μορφωμένη γιατί κρατάει και βιβλία ενώ ας πούμε οι άλλοι είναι στα χωράφια και η άλλη έχει να φαίνεται ότι είναι χωριάτισσα, εδώ εδώ βλέπουμε μια πιο μια πιο προσεγμένη εμφάνιση με βιβλία και έχει εδώ ένα τέτοιο εε και πρέπει να είναι μπορεί να είναι η δασκάλα του χωριού και εε δε ξέρω (..) (? Τι γίνεται μετά;) Εε (γελάει) Μετά ξέρω γω περνάει βλέπει τους τους αυτούς ανθρώπους και πάει στο σχολείο της. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Εε δε γίνεται τίποτα συνεχίζει να αυτοί μένουν στη φτώχεια τους και αυτή είναι δηλαδή δεν πως να στο πω; Να είναι κοινωνικά πιο υωηλή θέση από τους άλλους ε δε ξέρω εδώ βλέπουμε ότι είναι λίγο το πρόσωπο της μοιάζει δε ξέρω είναι λίγο περίεργο δεν ξέρω τι είναι θλίψη δε νομίζω να είναι θλίψη αλλά έχει ένα βλέμμα περίεργο και δεν ξέρω τι γίνεται μετά και τελειώνει η ιστορία.

3GF. Αα εδώ βλέπουμε μία κοπέλα που μάλλον κλαίει εεμ μπορεί να είναι για χίλιους λόγους τώρα τι να πω; (γελάει) μπορεί να είναι επειδή την παράτησε ο φίλος της, μπορεί να έμαθε ότι μμ εε μπορεί να πέθανε ο πατέρας της, η μητέρα της, η αδελφή της, η θεία της, ο παππούς της , η γιαγιά της, μπορεί να είναι πολύ φτωχή και να κλαίει για τη δυστυχία της, μπορεί να έμαθε ότι ο άντρας της είναι gay, μπορεί μπορεί χίλια δυό πράγματα πού να ξέρω γω πάντως κλαίει. Πως τελειώνει η ιστορία; (? Πως τελειώνει η ιστορία;) αν είναι πολύ θλιμμένη μπορεί και να αυτοκτονήσει (..) μπορεί να περάσει, δεν ξέρω εξαρτάται απ΄ το τι έγινε. Πες μου τι έγινε να σου πω τι θα γίνει.

4. Είναι ένας άντρας που κοιτάει αλλού και μία γυναίκα που δεν ξέρω τώρα αυτή η γυναίκα προσπαθεί να τον κρατή να τον κρατήσει μάλλον τον κρατάει και αυτός κοιτάει αλλού όπως δεν ξέρω μήπως ξέρω γω λέει ναι ότι θα φύγει από την πόλη και αυτή λέει όχι μείνε δεν ξέρω μήπως μμμ τον ααα βλέπω από δω μια άλλη γυναίκα από δω αλλά δεν κοιτάει αυτήν εε δεν ξέρω δεν ξέρω καθόλου (..) (? Τι θα γίνει τελικά;) Αυτός φαίνεται αποφασισμένος για κάτι και αυτή προσπαθεί να τον κρατήσει αλλά εφόσον φαίνεται τόσο αποφασισμένος νομίζω ότι δεν θα τα καταφέρει δεν ξέρω άμα είναι αυτό που λέω δηλαδή άμα θέλει αυτός να φύγει και αυτή προσπαθεί να τον κρατήσει αυτός μάλλον θα φύγει πιστεύω αυτό δεν ξέρω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εεε ναι εεεμ λοιπόν εδώ πέρα είναι λίγο δύσκολο λοιπόν εδώ πέρα βλέπουμε μία κυρία δεν ξέρω τι ηλικία έχει 45, 50 που ανοίγει την πόρτα και κοιτάζει μες την αίθουσα και έχει ένα βλέμμα τι γίνεται εδώ; Και το βλέμμα της είναι έκπληκτο αλλά με κακή έννοια, τι γίνεται εδώ πέρα; Και βλέπει εδώ μέσα και γίνεται κάτι και δεν της αρέσει και λέει δεν ξέρω τι γίνεται εδώ μέσα και δεν ξέρω πως τελειώνει, τώρα τι να σου πω δεν ξέρω κοιτάει μπορεί να κοιτάει το σπίτι και να βλέπει το σπίτι της να είναι χαμός να γίνεται χαμός ή μπορεί να βλέπει κάποιον να έρχεται σπίτι της και να της λέει τι κάνεις εδώ φύγε μπορεί μπορεί ε δεν ξέρω ναι αυτά τελειώνει η ιστορία με το να την διώχνουν από το σπίτι δεν ξέρω ή μπαίνει μέσα και συμμαζεύει δεν ξέρω.

6GF. Λοιπόν τώρα αυτό ναι εε αυτό εδώ τι είναι; Δεν είναι θρανίο γιατί ήθελα να πω ότι είναι μία μαθήτρια με τον καθηγητή αλλά δεν έχει σχέση εφόσον αυτό δεν είναι δεν ξέρω (..) Είναι μία γυναίκα και εε είναι ένας ηλικιωμένος κύριος που δεν ξέρω πρέπει να είναι πατέρας της, μπορεί να είναι και άντρας της, μπορεί να είναι και θείος της, μπορεί να είναι καθηγητής της και είναι της λέει κάτι που την εκπλήσσει ξέρω γω φαίνεται λίγο έτσι και είναι από πάνω της και της λέει κάτι αλλά δεν ξέρω εεε και αυτή φαίνεται έτσι πολύ ξέρω γω γιατί δεν ξέρω καθόλου τώρα και πως τελειώνει η ιστορία δεν ξέρω (..) (? Τι τέλος θα έχει η ιστορία;) Εδώ δεν ξέρω την αρχή. Είναι δύσκολο. Δηλαδή επειδή δεν καταλαβαίνουμε πολλά από αυτό εεμ μπορεί να της έχει κάνει μία πρόταση και αυτή να είναι έτσι σαν την κυρία που είδαμε πιο πριν και να λέει τι συμβαίνει και στο τέλος δε συμφωνεί αα ξέρω μπορεί αυτός να της λέει ή θα μου δώσεις 300 ευρώ ή θα σε πετάξω από το σπίτι γιατί ο άντρας της νοίκιαζε το σπίτι και αυτή είναι λίγο και στο τέλος εεμ μπορεί εε δεν ξέρω μπορεί να του δίνει τα λεφτά ή δεν ξέρω και τελειώνει η ιστορία.

7GF. Λοιπόν εδώ πέρα βλέπουμε μία κοπέλα αυτό εδώ που κρατάει τι είναι κούκλα ή παιδί (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Μάλλον παιδί είναι δεν ξέρω ναι ας πούμε ότι είναι ένα παιδί βλέπουμε μία κοπελίτσα δεν ξέρω πόσο χρονών 13, 12 ε: Και είναι και μία άλλη γυναίκα που είναι πάνω στον καναπέ μαζί της 40, 45 χρονών και δίπλα τους είναι ένα τραπέζι και αυτή η κοπελίτσα η μικρή κρατάει ένα παιδί και μπορεί να είναι δικό της αλλά εντάξει δεν ξέρω ίσως να είναι λίγο πιο μεγάλη 13, 14 και μπορεί να έκανε ένα παιδί και να κάνει η άλλη γυναίκα που μπορεί να είναι η μητέρα της να της να της κάνει κήρυγμα να της λέει ξέρω γω και που είσαι τόσο μικρή και γιατί κράτησες αυτό το παιδί αλλά αυτή από ότι βλέπουμε κοιτάει αλλού και δεν δεν την ενδιαφέρει γιατί πήρε την απόφαση της και δεν την ενδιαφέρει τι θα πουν οι άλλοι και ξέρει ότι αυτή έχει κάνει το σωστό αλλά αυτή έχει πάρει την απόφαση της και έχει κρατήσει το παιδί της και στο τέλος τέλος εντάξει θα το κρατήσει αυτό το παιδί και ότι και να λένε οι άλλοι. (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Εδώ πέρα είναι μία γυναίκα μία γυναίκα είναι; Ναι γυναίκα πρέπει να είναι ναι μία γυναίκα που κάθεται σε μια καρέκλα και είναι σκεπτική εε δεν είναι θλιμμένη είναι κάπως (..) όχι και χαρούμενη θα την έλεγα αλλά είναι λίγο έτσι μπορεί να της συνέβη κάτι καλό και να το σκέφτεται (...) (? Και τι γίνεται;) Μετά συνεχίζει τις δουλειές της όπως πριν δεν ξέρω εε εεμ τι γίνεται μετά; Δεν ξέρω συνεχίζει να είναι χαρούμενη και τελειώνει δεν έχω να πω τίποτα άλλο.

9GF. Εδώ είναι δύο κοπέλες η μία τρέχει και αυτό που κρατάει στο χέρι της δεν ξέρω τι είναι (..) το φόρεμα της είναι και είναι και μία άλλη από πάνω αα είναι από πάνω από μία πίσω από ένα δέντρο και την κοιτάει από πάνω κάπως γιατί είναι κάπως πιο ψηλά το δέντρο και κρατάει ρούχα ναι ρούχα κρατάει και είναι σαν να την κατασκοπεύει δηλαδή αυτή εδώ η κοπέλα που τρέχει δεν την βλέπει αυτή που την βλέπει αλλά αυτή τη βλέπει και πρέπει να την κατασκοπεύει απ΄ ότι βλέπουμε πρέπει να είναι πιο νέα μπορεί να είναι η κόρη της και να βλέπει που πηγαίνει ή μπορεί ξέρω γω να είναι η γραμματέας της που τα έχει με τον άντρα της και κοιτάει για να δει αν θα πάει εκεί πέρα στο γραφείο του ή όχι, μπορεί να είναι ανιψιά της που να την ελέγχει που πηγαίνει, αυτό. Το τέλος καλό πρέπει να είναι, βλέπει ξέρω γω που πηγαίνει και μετά φεύγει αυτή και μετά όταν γυρνάει σπίτι η άλλη της λέει α ξέρω ότι ήσουνα εκεί και της λέει που το ξέρεις; Αλλά δεν της λέει και τελειώνει η ιστορία.

10. Εδώ είναι άντρες δύο άντρες ή όχι άντρες πρέπει να είναι γιατί γυναίκες αποκλείεται είναι ένα ζευγάρι εδώ (..) είναι ένα ζευγάρι αντρών (..) δεν ξέρω τι να πω δεν βλέπουμε και πολλά (..) (? Και τι γίνεται;) Είναι σε μία τρυφερή στιγμή δεν ξέρω ή μήπως είναι η μία γυναίκα αλλά έχει κοντά μαλλιά εδώ δεν ξέρω δεν βλέπω τίποτα (..) (? Τι ιστορία θα έφτιαχνες εδώ;) Βλέπω ότι αγκαλιάζονται οπότε ίσως μπορεί να συνέβη κάτι στον ένα από τους δύο να πέθανε κάποιος συγγενής και να τον αγκαλιάζει άλλος ξέρεις να τον χαϊδεύει για να τον παρηγορήσει εντάξει αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μετά ε αυτός που τον παρηγορεί του λέει έλα θα περάσει και μετά περνάει και μετά είναι καλά.

11. Α αυτό πρέπει να είναι ο θάνατος (..) δεν βλέπεις τίποτα. (...) Αυτό δεν έχω κάτι άλλο να πω.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 6GF, 9GF , 8GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν;) Καμία.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 10
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Ιωάννα
ΗΛΙΚΙΑ: 19 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 ετών
ΥΨΟΣ: 1.60 m
ΒΑΡΟΣ: 52 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7%

1. Βλέπω ένα παιδάκι που έχει το βιολί και είναι σκεπτικό ίσως του αρέσει το βιολί. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ξέρει να παίζει πιάνο και το όνειρο του είναι να γίνει καλύτερος και να μάθει και αυτό το όργανο. Αυτά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Χωράφι είναι αυτό; Είναι μία οικογένεια αγροτική ένας άντρας και μία γυναίκα που δουλεύουν στο χωράφι και μία κοπέλα που δείχνει σαν πιο μορφωμένη μπορεί να είναι δασκάλα, είναι μία οικογένεια έτσι; Η κοπέλα φαίνεται ότι κοιτάει πιο μπροστά από αυτούς, είναι σοβαρή και σκεπτική (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Εμ οι άλλοι συνεχίζουν τη δουλειά τους με τα ζώα αυτή θα ακολουθήσει το επάγγελμα της. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Αυτό. Ίσως σπουδάσει.

3GF. Μμ μου φαίνεται σαν μία γυναίκα που της συνέβη κάτι τραγικό που την συγκλόνισε, θέλει κάτι ένα στήριγμα κάτι να ακουμπήσει, (? Και τι γίνεται τελικά;) Περνάει άσχημα, κάτι άσχημο της έχει συμβεί και είναι λυπημένη τελικά. (? Και ποιο είναι το τέλος της ιστορίας;) Ας πούμε ότι τελικά να δοθεί κάποια λύση και να γίνουν όλα καλά.

4. Εδώ είναι σαν ένα ζευγάρι σαν να έχουν τσακωθεί, αυτή ζηλεύει αυτόν, αυτοι πρέπει να είναι ζευγάρι και κάτι πρέπει να έχει γίνει, αυτός είναι πολύ θυμωμένος αλλά δεν μπορώ να καταλάβω γιατί, κάτι πρέπει να έχει γίνει μεταξύ τους και προσπαθούν να φτιάξουν τη σχέση τους, Θα παντρευτούν και τελικά να μείνουν μαζί, ίσως τσακωθούν, θα μείνουν μαζί. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Μία γυναίκα ξαφνιασμένη σαν κάτι να είδε, κάτι της κάνει εντύπωση σε αυτό το δωμάτιο ίσως ήταν γινόταν κάτι εκείνη τη στιγμή και μετά είδε τι γίνεται και εντάξει. Ίσως κάποιος να έχει έρθει. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Κάθεται με τον επισκέπτη και κάνει παρέα, κάποιος ήταν στο δωμάτιο και τελειώνει η ιστορία.

6GF. Και άλλο ζευγάρι; Όχι. Λοιπόν, αυτοί οι δύο είναι ένα ζευγάρι που δεν ειναι ευτυχισμένοι, τσακώνονται και έχουν προβλήματα εε εμ αυτός σαν γέρος φαίνεται και μετά αυτός αρρωσταίνει και πεθαίνει και πεθαίνει γιατί είναι μεγάλος. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Μένει μόνη της και συνεχίζει τη ζωή της με τα παιδιά της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.
7GF. Μωρό είναι αυτό ή κούκλα; Όχι όχι είναι μία μητέρα με την κόρη της κάτι της λέει η γυναίκα και η κοπέλα δείχνει θυμωμένη κάτι κάποιο κάτι της είπε και είναι θυμωμένη και δείχνει οργισμένη και εμ η μαμά της της μιλάει και της εξηγεί να πάψει να είναι θυμωμένο το κορίτσι και είναι ξανά αγαπημένες (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Θα συμφωνήσουν οι δυο τους. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Εδώ φαίνεται μία κοπέλα να ονειροπολεί, να ονειρεύεται για το μέλλον της για τη ζωή της ίσως βάζει κάποιους στόχους που θέλει να πραγματοποιήσει και προσπαθεί να τα καταφέρει. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Τελικά θα κάνει αυτά που θέλει.

9GF. Τώρα τι είναι αυτό; Δεν καταλαβαίνω. Δέντρο, ποτάμι; (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Φαίνεται μία γυναίκα σα να κοιτάει μια άλλη που περνάει, κρυφοκοιτάζει να μην την αντιληφθεί σα να θέλει να διαπιστώσει κάτι γι' αυτή που κοιτάζει ίσως είναι γνωστό της το πρόσωπο και την παρακολουθεί, βλέπει τις κινήσεις της και να μάθει τελικά τι θα κάνει αυτή. (? Και πως τελειώνει;) Το τέλος είναι ότι θα μάθει τι κάνει αυτή η γυναίκα.

10. Μμ εδώ φαίνεται σαν ζευγάρι που φέρονται τρυφερά μεταξύ τους αγκαλιάζονται μήπως χορεύουν; Εμ ίσως να χορεύουν και εε χορεύουν ήρεμα έτσι αγαπημένοι δείχνουν ήρεμοι. Ίσως είναι ένα ζευγάρι αγαπημένο και παραμένει έτσι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Βάζω τον εαυτό μου; Τι να σκεφτώ; Τι να σκεφτώ; (....) Να σου πω κάτι για το μέλλον. Θα ήθελα να πετύχω κάποιους στόχους μου αν και δεν είναι συγκεκριμένοι, υπάρχουν γεγονότα που μπορούν να ανατραπούν. (..) Να γίνουν κάποια όνειρα μου και τι άλλο (..) να είναι καλό το μέλλον μου έτσι σε όλους τους τομείς. Αυτά.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 8GF.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2. 5 .

T.A.T.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 11
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Κάλια
ΗΛΙΚΙΑ: 19 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 ετών
ΥΨΟΣ: 1,64 m
ΒΑΡΟΣ: 54 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 12,5%

1. Είναι ένα παιδί το οποίο έχει ένα βιολί μπροστά του είναι πολύ σκεπτικό, στεναχωρημένο δεν ξέρω (...) Τι άλλο να πω; (? Τι γίνεται μετά;) (...) Σκέφτεται ίσως να το πάρει να παίξει ξέρω γω (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Το παιδί να παίρνει το βιολί και να είναι μια χαρά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Τώρα εδώ δεν ξέρω (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ένας άντρας κρατάει ένα άλογο, μία γυναίκα είναι ακουμπισμένη σε ένα δέντρο και κοιτάει αλλού , μία άλλη γυναίκα κρατάει ένα βιβλίο και κοιτάει αλλού δεν ξέρω. (..) (? Τι γίνεται μετά;) Δεν ξέρω είναι πολύ μπερδεμένη η εικόνα αυτή (....) (? Εσύ τι νομίζεις ότι γίνεται;) Δεν ξέρω καθόλου, έχω μπερδευτεί, δεν μπορώ να βγάλω νόημα (...) (? Τι τέλος θα έδινες σε αυτήν την ιστορία;) (...) Δεν ξέρω καθόλου, δεν είναι ιστορία αυτό (? Τι τέλος θα έδινες εσύ;) Δεν ξέρω να κοιτάξουν όλοι σε ένα σημείο γιατί και οι τρεις κοιτάνε σε διαφορετικά σημεία. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (...) Είναι μία γυναίκα η οποία ακουμπάει την πόρτα διότι απ' ότι καταλαβαίνω εγώ δεν αισθάνεται καλά (..) Δεν είναι κανείς εκεί να την βοηθήσει και καλό είναι να υπήρχε κάποιος (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Έρχεται κάποιος και να την βοηθήσει και να την κάνει να αισθανθεί καλύτερα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Είναι ένας άντρας με μία γυναίκα ο άντρας ο οποίος έχει νευριάσει απ' ότι καταλαβαίνω εγώ και η γυναίκα προσπαθεί να τον απομακρύνει (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Στο τέλος; Έτσι όπως το βλέπω εγώ η γυναίκα τον παίρνει τον άντρα, τον συγκρατεί (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (...) Είναι μία γυναίκα η οποία απ' ότι καταλαβαίνω πάει να μπει κρυφά σε ένα σπίτι (..) Απ' ότι καταλαβαίνω θέλει να κλέψει και κοιτάει αν είναι κανείς σπίτι και κοιτάει αν είναι κανένας (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (..) Παίρνει αυτό που θέλει και φεύγει. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (...) Είναι μία γυναίκα που κάθεται σε ένα καναπέ και ένας άντρας που καπνίζει ένα πούρο.(..) απ' ότι καταλαβαίνω συζητάνε δεν ξέρω κάτι της λέει αυτός και αυτή ακούει σαστισμένη (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ε αυτός της λέει αυτό που έχει να της πει και αυτή δεν τον πιστεύει.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Είναι μία κόρη με τη μητέρα της και κάθονται και το κορίτσι κρατάει μία κούκλα (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) Η μητέρα κάτι της λέει και το κορίτσι κοιτάει αλλού (..) η μητέρα την μαλώνει (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Η μητέρα μαλώνει το κορίτσι και το βάζει τιμωρία. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Είναι μία κοπέλα που κάθεται και κοιτάει κάπου ε δεν ξέρω που, κάτι κοιτάει (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Δεν γίνεται τίποτα, κάτι σκέφτεται και κοιτάει κάπου απ' ότι καταλαβαίνω σκέφτεται για τη ζωή της. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτή σκέφτεται πολλά πράγματα για τη ζωή της. Αυτό.

9GF. (...) Είναι μία κοπέλα που κοιτάει μια άλλη (..) Ε απ' ότι καταλαβαίνω εγώ την παρακολουθεί να δει που πάει (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Βλέπει που πάει και φεύγει χωρίς να την έχει δει η άλλη. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Φεύγουν και οι δύο.

10. Τι είναι αυτό; (..) Δύο άνθρωποι αγκαλιάζονται (...) (? Και τι γίνεται;) Είναι δύο άνθρωποι που αγκαλιάζονται και μιλάνε (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μιλάνε για κάτι. (..) (? Και τι τέλος θα έχει η ιστορία;) Αγκαλιάζονται αγαπημένοι.

11. Δική μου ιστορία; Τι να πω τώρα; (...) Δεν ξέρω. Θέλω να τελειώσει αυτό να πάω σπίτι μου να ξεκουραστώ. (...) Έχω κουραστεί (..) Δεν έχω να πω τίποτα άλλο.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 6GF , 4 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 7GF , 8GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 12
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Ασπασία
ΗΛΙΚΙΑ: 21 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 17 ετών
ΥΨΟΣ: 1,65 m
ΒΑΡΟΣ: 60 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,9%

1. (...) Για να καταλάβω αυτό τι είναι; (...) (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Μήπως έχει και αυτός την ίδια απορία; (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Θα έλεγα ότι το παιδί έχει την ίδια απορία με έμένα (...) Αν μπορούσα να καταλάβω τι είναι αυτό το πράγμα. (? Με τι σου μοιάζει;) Δεν μπορώ να καταλάβω μπροστά του είναι μακρύ πίσω στρογγυλό εκτός αν είναι όργανο. (..) Θα έλεγα ότι είναι ένα βιολί (...) τώρα να βγάλω ιστορία; (...) (? Και τι γίνεται;) Κάθεται και το κοιτάει τώρα (...) (? Εσύ τι νομίζεις ότι γίνεται;) Εκτός αν σκέφτεται ότι αύριο έχει πρεμιέρα και πρέπει να να παίξει καλά είναι τόσο σκεφτικό (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (...) Μμ (..) ότι έπαιξε καλά (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Να το πάρουμε ότι η μάνα κάθεται και βλέπει την κόρη της που πάει σχολείο και ο πατέρας κάθεται και φροντίζει το χωράφι τους ώστε να μπορεί να σπουδάσει η κόρη τους. (...) (διακοπή) Το τέλος είναι ότι σπούδασε και πήγε και παντρεύτηκε. (..) (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (...) Τι να πούμε τώρα γι' αυτήνε; (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Εε μία γυναίκα που προφανώς κλαίει και προσπαθεί να ανοίξει την πόρτα γιατί της φέρανε άσχημα νέα για τον γιο της (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Της λένε ότι σκοτώθηκε στον πόλεμο (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (..) Εκεί θα έμενε σκοτώθηκε το παιδί της και τελείωσε η ιστορία.

4. (...) Τι να πούμε για αυτούς; Αυτός είναι ναυτικός αυτή είναι η γυναίκα του και της λέει ότι θα φύγει πάλι για ταξίδι μέχρι που στο τέλος αποφασίζει αυτός και δεν φεύγει για ταξίδι και γίνεται στεριανός. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (..) Κάνουν ένα παιδί στο τέλος (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Μμμμ (..) Εε η μάνα φροντίζει το παιδί της γιατί δίνει εξετάσεις και εε το βοηθάει όπου στο τέλος το παιδί τα κατάφερε και περνάει που περνάει τώρα; Περνάει και γίνεται μηχανικός όχι πως το λένε συντηρητής υπολογιστών (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Αφού περνάει βρίσκει μια δουλειά το παιδί και τελειώνει η ιστορία.

6GF. (..) Αυτό. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Μία γυναίκα να κοιτάει περίεργα σα να έχουνε πει κάτι αλλά τι; (..) Ας πούμε ότι είναι παντρεμένη αυτός της ζητάει να χωρίσουνε αυτός ξαναπαντρεύεται και η πρώην γυναίκα του αφιερώνει τη ζωή της στο μοναστήρι έτσι για να μάθει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Εε (...) μία μάνα εεε προσπαθεί να εξηγήσει στο παιδί της ότι ο πατέρας του δεν ζει αλλά αυτό στεναχωριέται και δεν την πιστεύει και ξαφνικά εκεί που

προσπαθεί να το πιστέψει εμφανίζεται ο πατέρας της και είναι μία ευτυχισμένη οικογένεια. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (...) Εεεμ φαντάζεται ότι γνωρίζει έναν άντρα ε ότι τον παντρεύεται και κάνει πολλά παιδιά και μετά τεκειώνει το όνειρο της και μένει εκεί (...) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (..) Εε δύο γυναίκες του χωριού εε πάνε γρήγορα στο σπίτι να φτιάξει φαί να φάνε οι άντρες τους ε μόλις φάνε οι άντρες αυτές να βγούνε έξω και να αρχίσουν να κουτσομπολεύουν και (...) να πάνε στο ποτάμι να πλύνουν τα ρούχα. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Ο πατέρας εεε (...) ε αποχαιρετάει το παιδί οτυ γιατί το στέλνει για να σπουδάσει και αυτό πηγαίνει να σπουδάσει και γυρίζει πίσω με πάρα πάρα πολλά λεφτά και βοηθάει τον πατέρα του τον βοηθάει αλλά στο τέλος πεθαίνει ο πατέρας του. (..) (?Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Το απόλυτο κενό που λένε δηλαδή. Τι να πω; (...) Άμα πω ότι δε μου αρέσει η δουλειά που κάνω και θέλω να φύγω. Τι να πω; (..) Κοιτάω το απέραντο κενό και προσπαθώ να βάλω σε μία τάξη τις σκέψεις μου ώστε να καταφέρω να αλλάξω δουλειά αλλά και κάποια στοιχεία από το χαρακτήρα μου. Αυτά. Δεν έχω κάτι άλλο να πω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 8GF , 5 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF , 6GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 13
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Άννα
ΗΛΙΚΙΑ: 14 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 6 ετών
ΥΨΟΣ: 1,55 m
ΒΑΡΟΣ: 37 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8%

1. Τι ιστορία; Τι ιστορία; Μία φορά και έναν καιρό ήταν ένα παιδάκι λέμε τώρα και προφανώς είχε πρόβλημα. (..) και μάλλον είχε πρόβλημα με με το σχολείο του ίσως (..) (? Και μετά;) Και μμ ναι το παιδάκι έψαχνε τρόπους να λύσει το πρόβλημα του κάνοντας και ασχολούνταν με άλλα πράγματα όπως το βιολί. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Η ιστορία πως τελειώνει; Το παιδάκι τελικά βρίσκει τρόπο να ξεπεράσει το πρόβλημα του μέσα από αυτό το χόμπυ και το βοηθάνε και οι φίλοι του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι ναι.

2. Μμ (..) Αυτή είναι πιο ωραία μου αρέσει πιο πολύ αυτή η ιστορία λέει για ένα κορίτσι που ζούσε σε ένα χωριό και μμ και μμ δεν ήθελε να ασχοληθεί με ότι έκαναν οι γύρω της, να γίνει αγρότισσα ήθελε να ασχοληθεί με τι; Ήθελε να κάνει κάτι άλλο, δεν της άρεσε ο τρόπος ζωής εκεί αλλά αυτό την στεναχωρούσε κιόλας. Έφυγε από εκεί έκανε αυτό που ήθελε αλλά μετά από λίγο καιρό επειδή ήταν πολύ δεμένη με τον τόπο της ξαναγύρισε και ασχολήθηκε με αυτό που ήθελε αλλά εκεί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Ουπς να δούμε λοιπόν. (..) Αυτή η ιστορία θα λέει για μία κοπέλα που που ζούσε μόνη της και μμ και μμ και νόμιζε ότι οι υπόλοιποι γύρω της δεν ήθελε ας πούμε δεν την ήθελαν και έτσι κλεινόταν στον αλλά αλλά τελικά κατάλαβε ότι αυτό που σκεφτόταν ήταν λάθος και προσπάθησε να κάνει φιλίες ναι και μμ τελικά το κατάφερε και κατάφερε να γίνει ένα έτσι πολύ ενεργό μέλος της κοινωνίας και έτσι να ξεπεράσει το πρόβλημα της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (γελάει) Μμ τι να σκεφτώ; (..) Τι ιστορία να είναι αυτή τώρα; (..) Αυτή η ιστορία είναι μία κοπέλα η οποία είχε ερωτευτεί κάποιον και αυτός την αγαπούσε αλλά αυτός για κάποιους λόγους δεν μπορούσε να μείνει κοντά της δεν ξέρω γιατί, αυτή δεν ήθελε να φύγει, τέλος πάντων έφυγε. Έφυγε για ένα διάστημα αυτή τον βρήκε ξανά και παντρευτήκανε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Τώρα εδώ τι θα πω; (...) Με όλες τις εικόνες μου έρχονται ελληνικές ταινίες στο μυαλό. (..) Δύσκολο είναι αυτό. Αυτή η ιστορία λέει για ένα σπίτι που έμενε μία κυρία την οποία επειδή για οικογενειακούς λόγους την διώξανε από το σπίτι την διώξανε και δεν την έβλεπε κανείς και νόμιζαν ότι είχε πεθάνει. Όποιος νοίκιαζε το σπίτι οι ένοικοι άκουγαν άκουγαν περίεργους θορύβους και έφευγαν από το σπίτι. Κάποιοι που ήταν πιο περίεργοι, κάποιοι άνθρωποι μαζεύτηκαν για να δουν τι γίνεται και αυτοί αυτοί έβλεπαν διάφορα πράγματα και είχαν τρομοκρατηθεί και έκαναν έρευνα και η έρευνα έδειξε ότι ήταν αυτή που έμενε στη σοφίτα του σπιτιού. Επίτηδες τους τρόμαζε γιατί ήθελε να το πάρει πίσω και αυτοί της έκαναν ερωτήσεις

την βοήθησαν και της έδωσαν λεφτά και ξαναπήρε το σπίτι και έμεινε εκεί και τελείωσε το θρίλερ. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Πάλι θρίλερ; Το σκέφτηκα. (...) Εεε (..) Αα όχι δεν ξέρω τι να πω, κόλλησα. Το βρήκα. Αυτή η ιστορία είναι για κάποιον ανθρώπους που ζούσαν σε ένα σπίτι που υπήρχε κάποια στιγμή κάποια στιγμή κατάλαβαν ότι κάποιος τους έκλεβε τα λεφτά και έτσι τους κρατήσανε όλους σε αυτό το σπίτι για να βρουν ποιος το έκανε, φώναξαν έναν ντεντέκτιβ για να τον βρει. Αυτός συνεχώς υποψιαζόταν άλλους και μία κοπέλα που ήταν συγγενής του πλούσιου αυτή ήταν η μόνη που δεν υποψιαζόταν, η έρευνα έδειχνε άλλον για ένοχο και μία μέρα που αυτός έκανε ερωτήσεις, κατάλαβε ότι αυτή τα έκλεψε και έψαχνε και κάτι άλλο. Την πήγε φυλακή αλλά δεν έμαθε αυτός τι ήθελε να βρει η κοπέλα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Μμμ (...) Αυτή η ιστορία είναι για ένα κοριτσάκι το οποίο έμενε δεν εμ με τους γονείς της και δεν της έλεγαν γιατί δεν έμενε με τους γονείς της εμ έμενε με δύο ανθρώπους που την φρόντιζαν αλλά πάντα αναζητούσε τους γονείς της αποφάσισε μια μέρα να φύγει για να αναζητήσει τους γονείς της οι άλλοι άνθρωποι την έψαχναν, το κοριτσάκι έψαχνε για τους πραγματικούς της γονείς αλλά δεν μπορούσε να τους βρει επειδή εν τω μεταξύ έψαχνε κάπου να μείνει για να έχει τροφή και τότε βρήκε ένα σπίτι να την φιλοξενήσουν σε ένα φτωχό σπίτι και έμενε εκεί έμενε εκεί και ψάχνοντας της έδιναν πληροφορίες αλλά δεν μπορούσε να τους βρει, οι άλλοι που την φρόντιζαν την βρήκαν και είχαν μείνει έκπληκτοι. Αυτοί που την φιλοξενουσαν και οι υπόλοιποι αποκάλυψαν ότι οι γονείς της ήταν αυτοί οι φτωχοί και την είχαν δώσει γιατί δεν μπορούσαν να τη ζήσουν. Τότε πήγαν όλοι και έμειναν στο σπίτι και οι φτωχοί και οι άλλοι που την είχαν από μικρή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (...) Αυτή η ιστορία είναι για μία κυρία η οποία όταν ήταν νεότερη παντρεύτηκε και με τον άντρα της είχε ένα παιδί, ο άντρας της ήταν ναυτικός και όταν έλειπε μπήκαν κάποιοι και της πήραν το παιδί, όταν γύρισε ο άντρας της την κατηγόρησε και την άφησε μόνη της, αυτή είχε στεναχωρηθεί και σκεφτόταν το παιδί της και τον άντρα της συνέχεια και αποφάσισε να πάει να τον βρει και να την συγχωρέσει, έψαξε, τον βρήκε αλλά αυτός ήταν με άλλη γυναίκα αλλά τελικά αυτός την συγχώρεσε είπε να το ξεχάσουν για να μη στεναχωρηθεί και η γυναίκα και έζησαν μαζί και υιοθέτησαν ένα παιδί. Η γυναίκα έψαχνε για το άλλο παιδί της κρυφα από τον άντρα της το βρήκε χωρίς να του το πει, τον βρήκε η δασκάλα αλλά το θετό παιδί της παραπονιόταν ότι συνέχεια έψαχνε το άλλο της παιδί, ότι δεν το φρόντιζε, το θετό παιδί ήθελε να το απομακρύνει, η γυναίκα αποκάλυψε στον άντρα της και στο παιδί της ότι είναι το παιδί της, το άλλο παιδί έφευγε και η μητέρα πήγε στο τρένο λέμε τώρα και του φώναζε και οι γονείς του άλλου παιδιού δεν μπορούσε να το αποχωριστούν και έμειναν όλοι μαζί και αυτό είναι το τέλος.

9GF. (...) Κάποτε ήταν μία κοπέλα η οποία έμενε σε ένα χωριό έμενε σε ένα χωριό και εμ αυτή πολύ καλή και όλοι την αγαπούσαν και ήταν πολύ κοινωνική, κάποτε την επισκέφθηκε μία ξαδέρφη της μετά από πολλά χρόνια αυτή η ξαδέρφη αποφασίζει να μείνει μαζί της, αυτή η κοπέλα την αγαπούσε πολύ την ξαδέρφη της, της έλεγε τα μυστικά της αλλά αυτή η ξαδέρφη την ζήλευε και ήθελε να πάρει την θέση της γι αυτό όπου πήγαινε την παρακολουθούσε και προσπαθούσε να κάνει τους άλλους να νομίζουν ότι τους έκανε κάποιο κακό και όλοι ήταν θυμωμένοι μαζί της και έτσι μετά από λίγο καιρό ανακάλυψε ότι τα έκανε η ξαδέρφη της για να της πάρει την θέση και δεν ήθελε να μαλώσει μαζί τους ζήτησε συγνώμη, εξήγησε σε όλους τι είχε γίνει, όλοι

στράφηκαν εναντίον της ξαδέρφης της αυτή όμως την προστάτευαν έφυγε για λίγο, ξαναγύρισε και ήταν αγαπημένες.

10. (...) Τι είναι αυτό τώρα; (..) Κοπέλες είναι αυτές δεν μπορώ να καταλάβω, εε (...) Να σκεφτώ (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Δύο άνθρωποι που αγκαλιάζονται και πρέπει να βρω μία ιστορία, λοιπόν, αυτή η ιστορία θα είναι για ένα αγόρι που ήταν πολύ δεμένο με την μητέρα του και και (..) δεν ήθελε να την αφήσει αλλά κάποια στιγμή η μητέρα του αποφασίζει ότι έπρεπε να τον στείλει να μείνει κάπου αλλού γιατί έπρεπε να την αποχωριστεί γιατί εκείνη κάποια στιγμή θα τον άφηνε και έτσι τον έστειλε να μείνει σε κάποιους συγγενείς της και αυτός ενώ στην αρχή μιλούσαν με γράμματα, μετά η μητέρα του δεν έπαιρνε γράμματα μόνο έστελνε αλλά αυτός της έστελνε, κάποιος τα κρατούσε, η μητέρα του αρρώστησε πάρα πολύ αρρώστησε πάρα πολύ, μετά από αυτό και ήθελε το γιο της και αυτός κατάλαβε ότι δεν έπαιρνε απάντηση και πήγε εκεί που μένανε και για να βρει την μητέρα του και την μετέφεραν αλλού γιατί ήταν άρρωστη, κανείς δεν ήξερε, έψαχνε, έψαχνε, την βρήκε όταν έμαθε ότι ήταν άρρωστη στεναχωρήθηκε, φοβήθηκε ότι θα τον άφηνε του είπαν ότι ήταν καλύτερα να μην τη δει, περίμενε , πήγε κρυφά την είδε τον αγκάλιασε τον ρώτησε γιατί και έζησαν μαζί με την μητέρα του και με τη γυναίκα του που είχε παντρευτεί εν τω μεταξύ.

11. Μία δική μου ιστορία; Μία δική μου ιστορία; Κενό. (...) Το βρήκα. Αυτή η ιστορία είναι για ένα κορίτσι το το οποίο ζούσε με τους γονείς του πήγαινε σχολείο ήταν πολύ ευτυχισμένη αλλά αλλά τι έπαθε; (..) Κόλλησα τώρα. Αλλά είχε πολύ καλούς φίλους και μία πολύ καλή φίλη η οποία κάποια στιγμή έπρεπε να φύγει έπρεπε να φύγει και να πάει πολύ μακριά και δεν θα ξαναγύριζε και το κορίτσι στενοχωρήθηκε πολύ και σκεφτόταν ότι μπορεί να μην έχει φίλους και και σκεφτόταν ότι μπορεί να την αφήσουν και όταν αυτή η κοπέλα έφυγε ήταν στενοχωρημένη αλλά μετά κατάλαβε ότι οι κοπέλες θα μπορούσαν να συναντηθούν, αυτή που έμενε έκανε φιλίες όταν μεγάλωσε αποφάσισε να φύγει να βρει την φίλη της και οι άλλοι την ακολούθησαν, έμειναν όλοι μαζί οι φίλοι σε ένα σπίτι και ήταν ευτυχισμένοι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 5 , 6GF , 9GF , 11.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2 , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 14
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Αγγελική
ΗΛΙΚΙΑ: 14 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 1 έτος
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 13 ετών
ΥΨΟΣ: 1,62 m
ΒΑΡΟΣ: 67 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,1%

1. Είναι ένα παιδάκι που έχει μάλλον ένα βιολί και εε (..) και δε θα και δε θα είχε τι να σκεφτώ τώρα; (..) και θα έψαχνε κάποιο δάσκαλο ή θα προσπαθούσε να βρει κάποιο άλλο τρόπο που θα μπορούσε να μάθει βιολί. (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Εεε το τέλος είναι μελαγχολικό επειδή τελικά δεν βρήκε καθηγητή για να μπορέσει να του μάθει βιολί.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Εε σε αυτήν την εικόνα είναι δύο γυναίκες, ένας άντρας και ένα άλογο που οι γυναίκες οι γυναίκες που ο άντρας και το άλογο προφανώς οργώνει ή κάνει ιππασία ε η μία γυναίκα κάθεται και τους κοιτάει και η άλλη με τα βιβλία στο χέρι κάθεται και αυτή και τους κοιτάει (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Μμμ (...) (? Και τι γίνεται;) (..) Ο άντρας θα έφυγε με το άλογο, η γυναίκα θα κάθεται και θα διάβασε τα βιβλία που είχε στο χέρι (..) και η άλλη θα καθόταν και κοιτούσε το άπειρο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Σε αυτήν την φωτογραφία είναι μία γυναίκα δίπλα σε μία πόρτα και εκείνη τη στιγμή κάτι έμαθε που έχει τρομάξει και έχει στεναχωρηθεί τόσο πολύ με αποτέλεσμα να μη μπορεί να πιστέψει αυτό που έμαθε και να μη μπορεί να κρατηθεί στα πόδια της. (? Και τι γίνεται τελικά;) Πήγε κάποιος φίλος της και την συνέφερε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Σε αυτήν την εικόνα είναι μία γυναίκα, είναι ένα ζευγάρι που έχει βγει κάπου έξω και εε ο άντρας με κάποιον εε πήγαινε να τσακωθεί αλλά η γυναίκα τον συγκράτησε (..) αλλά στο τέλος δεν άντεξε ο άντρας και έφυγε από τα χέρια της γυναίκας του και τελικά τσακώθηκαν με έναν άλλον άντρα και τελειώνει η ιστορία.

5. Σε αυτήν την εικόνα είναι μία γιαγιά μέσα σε ένα μέσα στο σπίτι της (..) που ζει μαζί με τα εγγόνια της και εε άκουσε ένα θόρυβο στο διπλανό δωμάτιο και πήγε ν· δει τι έγινε. Τελικά είδε τα εγγόνια της να έχουν σπάσει ένα βάζο και το ένα έχε κοπεί με τα γυαλιά από το βάζο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορι..;) Ναι.

6GF. (..) Σε αυτήν την εικόνα είναι μία γυναίκα και ένας άντρας εεε που κάποια μέρα πήγε ο άντρας και εεε βρήκε τη γυναίκα και της είπε ένα νέο που την ξάφνιασε και τη γέμισε απορία (..) μμ (...) (? Και τι γίνεται τελικά;) Και τελικά ρώτησε, τον ξαναρώτησε τον άντρα τι εννοούσε με αυτό που είπε και τελείωσε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Σε αυτήν την εικόνα είναι μία μητέρα και μία κόρη και εε η μητέρα διαβάζει στην κόρη της κάποιο παραμύθι γιατί η κόρη της είναι τυφλή και ακούγοντας το παραμύθι είναι μελαγχολημένη και τώρα τώρα κοιτάζοντας έξω από το παράθυρο

στεναχωριέται που δε μπορεί να διαβάσει μόνη της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Σε αυτήν την εικόνα είναι μία κοπέλα που μμ ίσως να έφυγε από το σπίτι της, να παντρεύτηκε και τώρα να σκέφτεται να σκέφτεται αυτή της την κίνηση και να αναρωτιέται αν τελικά ήταν σωστό ή αν ήταν λάθος αυτό που έκανε (..) (? Και τελικά τι γίνεται;) Εεε το αποτέλεσμα είναι να μελαγχολήσει και να μην είμαστε σίγουροι σχεδόν κανένας για το τι ακριβώς έχει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (..) Σε αυτήν την εικόνα είναι δύο αδερφές που η μία είναι σκαρφαλωμένη πάνω στο δέντρο και παρακολουθεί από κάτω την αδερφή της ποτ τρέχει και κατευθείαν πάει στους γονείς τους και το λέει γιατί φοβάται μήπως το έχει σκάσει και δεν ξέρουν οι γονείς της που πάει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Σε αυτήν την εικόνα είναι ένας πατέρας και είναι ένας γιος (..) που ο γιος κάτι κάτι είπε στον πατέρα του, κάποιο μυστικό του και εεε και επειδή ήταν πολύ λυπητερό ο πατέρας του τον πήρε αγκαλιά και του είπε να μην αγχώνεται και ότι ότι και να του συμβεί ο πατέρας του είναι στο πλάι του. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Να πω την κοκκινοσκουφίτσα; (...) Μία φορά σε ένα σπίτι ζούσανε εεε μία μαμά, ένας μπαμπάς και δύο παιδιά, η μια κοπέλα, το ένα παιδί πήγαινε Πέμπτη Δημοτικού και το άλλο ήταν φοιτητής και μία μέρα το καλοκαίρι είχε πάει στη Ζάκυνθο διακοπές και εεε επειδή είχαν βγάλει τα εισιτήρια με επιστροφή αλλά τα είχαν βγάλει νωρίς προσπαθούσαν να τα ακυρώσουν και να τα βγάλουν άλλη μέρα και τα κατάφεραν. Αλλά αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αγχωθούν οι γονείς των παιδιών και ο πατέρας του παιδιού ενώ ήταν στο σπίτι και έκανε μπάνιο βγήκε και ένιωσε μία ξαφνική ζαλάδα και ακούμπησε στον τοίχο και πέθανε από εγκεφαλικό (χτυπάει ξύλο) έτσι η μητέρα πήρε τα παιδιά της και λέγοντας τους ότι ο πατέρας τους είναι πολύ άρρωστος, τέλειωσαν τις διακοπές, πήγαν στο σπίτι τους και όταν έφτασαν τους είπε ότι ο πατέρας τους πέθανε και από εκείνη τη μέρα και μετά έχουν εξαφανιστεί τα παιδιά και δεν έβγαιναν έξω, δεν διασκέδαζαν, δεν ήταν όπως πριν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 7GF.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2 , 9GF , 11 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 15
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Γεωργία
ΗΛΙΚΙΑ: 11 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 1 έτος
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 ετών
ΥΨΟΣ: 1,53 m
ΒΑΡΟΣ: 51 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,6%

1. Αυτό τι είναι; Σαν ένα μουσικό όργανο είναι. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ένα παιδί είναι τώρα αυτό μπροστά του ένα μουσικό όργανο είναι. Τι κάνει δεν έχω ιδέα (..) (? Εσύ τι νομίζεις;) Το παιδί κοιτάει το μουσικό όργανο μμμ (? Και τι γίνεται μετά;) (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Το παιδί έμαθε να παίζει το μουσικό όργανο ποτ του άρεσε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Εδώ πρέπει να είναι χωράφια. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Εδώ είναι κάποιοι άνθρωποι είναι σε κάποιο χωριό και οργώνουνε, το κορίτσι αυτό θέλει αντί να ζει στο χωριό να μάθει γράμματα. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) Το κορίτσι προσπαθεί και εμ αυτό που ήθελε. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (...) Τώρα. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Μία γυναίκα μία γυναίκα η οποία που κλαίει μμ αυτό κλαίει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Που κλαίει; (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ότι η κοπέλα ξεπέρασε το πρόβλημα που είχε και έκλαιγε και συνέχισε κανονικά τη ζωή της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Είναι ένα αντρόγυνο μάλλον ένα αντρόγυνο το οποίο μάλλον (..) (? Τι γίνεται;) Φαίνεται κάπως (..) (? Τι γίνεται στην ιστορία;) Έχει γίνει κάτι, ο άντρας θέλει να φύγει ενώ η γυναίκα θέλει να μείνει και μετά η παρεξήγηση που είχε γίνει λύνεται και μετά ζουν μαζί στο σπίτι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Σε αυτήν την εικόνα δεν καταλαβαίνω. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Μία γυναίκα κοιτάει τώρα στο σαλόνι τι κοιτάει τώρα δεν ξέρω (? Τι νομίζεις εσύ;) Άμα έχει γυρίσει ξέρω γω έχουν βγει τα παιδιά έξω και κοιτάει αν έχουν γυρίσει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Περιμένει τα παιδιά της να γυρίσουν και όταν γυρίσουν ησυχάζει. 9? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (...) (?Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ένα ζευγάρι μιλάει μεταξύ τους μιλάνε και μετά δεν ξέρω (...) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (...) (? Τι γίνεται στο τέλος;) (...) Συνεχίζουν να μιλάνε και τελειώνει η ιστορία.

7GF. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Εδώ είναι μία μητέρα με την κόρη της, η μητέρα της την συμβουλεύει αλλά επειδή η κοπέλα έχει κάνει τα αντίθετα από αυτά που της έχει πει η μητέρα της και την περιφρονεί. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Η μητέρα συνεχίζει να την συμβουλεύει και η κοπέλα ζητάει συγνώμη και δέχεται τη συμβουλή της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Είναι μία κοπέλα η οποία κάτι σκέφτεται τώρα. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Σκέφτεται αυτό και μετά κατόρθωσε το όνειρο της και κατόρθωσε αυτό που σκέφτεται και τελειώνει η ιστορία.

9GF. Εδώ τώρα αυτό τι είναι; (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) (...) Είναι μία μητέρα και η κόρη της βιάζεται να πάει κάπου και η μητέρα της προσπαθεί να της δώσει μαζί της κάποια ρούχα αλλά εκείνη βιάζεται τόσο πολύ που δεν την ακούει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Τι είναι αυτό τώρα; Τι είναι αυτό τώρα που είναι μαύρο; (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Δύο άνθρωποι οι οποίοι τώρα (..) (? Τι γίνεται μετά;) (..) Αυτοί οι άνθρωποι αγαπιούνται μεταξύ τους αυτοί οι άνθρωποι αγαπιούνται μεταξύ τους και η αγάπη τους συνεχίζεται. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Ναι. (...) Λοιπόν (..) μμ (..) Λοιπόν ένα θέμα (..) Τι ιστορία; Τι να πω; (...) Ένα παιδί στο σχολείο που ήτανε ήτανε καινούριο στο σχολείο του και προσπαθούσε να κάνει φίλους. Στην αρχή τα παιδιά του σχολείου επειδή δεν τον ήξεραν τον είχαν απομονώσει αλλά μετά κατάφερε να κάνει τα παιδιά της τάξης του φίλους του. Αυτό. (/ και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 1 , 6GF.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF , 7GF , 9GF , 4 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 16
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Χρυσούλα
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 15 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 ετών
ΥΨΟΣ: 1,61 m
ΒΑΡΟΣ: 63 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,5%

1. Τι είναι αυτό; (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Δεν μπορώ να καταλάβω τι είναι. Βιβλίο δεν είναι πάντως. Δεν μπορώ να καταλάβω τι είναι αυτό, δεν μπορώ να καταλάβω τι είναι αυτό. (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ένα παιδάκι, ένα τραπέζι είναι αυτό, είναι σκεφτικό και κάθεται πάνω από κάτι α είναι βιολί. Μπορεί να είναι κάτι που του αρέσει πολύ και να θέλει να πάει να μάθει βιολί ξέρω γω (...) Αλλά εδώ το βλέπω μάλλον στεναχωρημένο σα να μη μπορούν οι δικοί του να ανταπεξέλθουν σε κάποια σχολή (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) (..) Εγώ θα ήθελα να πάει αλλά το βλέπω στεναχωρημένο οπότε μάλλον θα λέει « τι κρίμα που δε μπορώ να το κάνω και εγώ αυτό» (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (....) Εδώ θα μπορούσε να είναι μία κοπέλα που ζει σε αγροτική κοινωνία (..) που ενώ θα μπορούσε ή θα έπρεπε να δουλεύει στα χωράφια με τους δικούς της της αρέσει το διάβασμα, θέλει να σπουδάσει, ξέρω γω (..) (διακοπή) Στο τέλος θα σπουδάσει και θα φύγει από την αγροτική κοινωνία, θα πάει να σπουδάσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (..) Εδώ είναι μία κοπέλα που είναι σκυμμένη και μάλλον κλαίει. (..) Μάλλον κάτι της έχει συμβεί μάλλον δυσάρεστο, κάτι άσχημο και κλαίει πάνω σε μία πόρτα. Αυτό τι άλλο να πω; (..) Κλαίει ασταμάτητα για αυτό που της έτυχε και δεν βρίσκει παρηγοριά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εδώ είναι ένα ζευγάρι, ένας άντρας και μία γυναίκα και (..) η γυναίκα μιλάει στον άντρα κάτι του λέει αλλά ο άντρας δεν την ακούει, έχει αλλού το μυαλό του. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ο άντρας δεν θέλει να ακούσει άλλο τα παράπονα της γυναίκας και μάλλον φεύγει. Η γυναίκα προσπαθεί να τον κρατήσει αλλά αυτός φεύγει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Τώρα εδώ τι να πω; Είναι ένα δωμάτιο άδειο και μπαίνει μία γυναίκα μέσα και κοιτάει αν είναι κανείς. (..) Μπαίνει στο δωμάτιο γιατί άκουσε κάποιο θόρυβο και πάει να δει τι ήταν αυτός ο θόρυβος αλλά δεν ήταν τίποτα και φεύγει από το δωμάτιο. (..) Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Εδώ είναι ένα ζευγάρι που η γυναίκα κάθεται και ακούει κάτι που της λέει ο άντρας της. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Αυτό που της λέει ο άντρας είναι δυσάρεστο μάλλον και η γυναίκα έχει αυτό το ύφος το περίεργο σα να ξαφνιάστηκε με αυτό που της είπε. Δεν ξέρω τι άλλο να πω; (? Τι γίνεται στο τέλος;) Ε στο τέλος ο άντρας θα προσπαθήσει να ηρεμήσει τη γυναίκα μετά από αυτό που της είπε και θα ηρεμήσει μετά από λίγο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Εδώ είναι ένα κοριτσάκι με τη μαμά του και κάθονται στον καναπέ και η μαμά του του διαβάζει ένα παραμύθι αλλά το κοριτσάκι έχει περίεργο ύφος. (..) Μάλλον η μαμά έχει διαβάσει πολλές φορές το ίδιο παραμύθι στο κοριτσάκι και αυτό έχει βαρεθεί να το ακούει και προτιμάει να παίξει με την κούκλα του. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (...) Εδώ είναι μία κοπέλα που κάθεται και κοιτάει έξω από το παράθυρο και μάλλον ονειροπολεί (..) ή μάλλον σκέφτεται τι θα κάνει στη ζωή της γιατί πρέπει να πάρει μία σημαντική επαγγελματική απόφαση αν θα μείνει στη δουλειά που είναι τώρα ή αν θα διαλέξει μία άλλη δουλειά που της πρότειναν. (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Μετά από πολλή σκέψη αποφασίζει να διαλέξει τη νέα δουλειά και να το ρισκάρει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (..) Εδώ (..) είναι μάλλον δύο αδερφές που μοιάζουν πολύ μεταξύ τους και μάλλον η μία τρέχει να πάει κάπου και η άλλη την κοιτάει πίσω από ένα δέντρο χωρίς να την έχει δει η άλλη, η αδερφή της. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Η μία κοπέλα θα πάει εκεί που θέλει αλλά η αδερφή της θα τρέξει και θα το πει στους γονείς τους και έτσι όταν γυρίσει η αδερφή της θα την τιμωρήσουν οι γονείς της που πήγε εκεί χωρίς να τους πει τίποτα. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Εδώ είναι ένα ζευγάρι που (..) έχουν κλειστά τα μάτια τους και δείχνουν πολύ ευτυχισμένοι και ερωτευμένοι.(..) Τι άλλο; Αυτό είναι ένα ζευγάρι πολύ ερωτευμένο που χαίρεται τη στιγμή που είναι μαζί.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι δεν έχω κάτι άλλο να πω.

11. Να πω μία δική μου ιστορία; (...) Τι να πω τώρα; (..) Θα πω μία απλή ιστορία. Ήταν ένα κοριτσάκι που το αγαπούσαν πολύ οι γονείς του και του διάβαζαν παραμύθια κάθε βράδυ και το κοριτσάκι μεγάλωσε και έγινε είκοσι χρονών και έπρεπε να δουλέψει. Στην αρχή του φαίνονταν όλα δύσκολα αλλά σιγά σιγά συνήθισε και ήταν καλή στη δουλειά της και έτσι έβγαζε τα δικά της χρήματα και δεν στηριζόταν στους γονείς της και ήθελε να κάνει και άλλα πράγματα στο μέλλον για εκείνη και ήταν περήφανη για τον εαυτό της. Αυτά.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 11 , 2 , 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 9GF , 7GF , 4 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 17
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Καλλιρόη
ΗΛΙΚΙΑ: 15 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 3 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 12 ετών
ΥΨΟΣ: 1,60 m
ΒΑΡΟΣ: 53 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,5%

1. (....) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Λοιπόν, να αρχίσω την ιστορία; Λοιπόν, ας πούμε πως είναι μεσημέρι η μητέρα του του έχει φτιάξει ένα φαγητό που δεν του αρέσει και μετά από ένα καβγά κλειδώνεται στο δωμάτιο του παίζει βιολί εδώ και τέσσερα χρόνια και σκέφτεται σκηνές από τον καβγά και ετοιμάζεται να παίξει και είναι έτοιμο να την ακούσει και να την υπακούσει. (..)(? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Λοιπόν εεμ είναι μμ είναι σε ένα χωράφι οι γονείς και μία κοπέλα οι οποίοι είναι αγρότες, ο πατέρας της έχει το άλογο και μάλλον ετοιμάζεται να σπείρει και η μητέρα της κάθεται σε ένα δέντρο, τον κοιτάει και επειδή δε μπορεί να τον βοηθήσει, η κοπέλα μπορεί να, φοράει ενδυμασία για το σχολείο όπως ήταν παλιά, ετοιμάζεται να πάει σχολείο τους βλέπει τους γονείς της που εργάζονται και κουράζονται για να τη μεγαλώσουν, η κοπέλα δε θέλει να γίνει σαν τη μητέρα της που είναι αγρότισσα γι' αυτό προσπαθεί να διαβάσει, βάζει στόχο να φύγει από το χωριό και να γίνει καλύτερη για το σχολείο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (....) Αυτή η γυναίκα εεε μπορεί μάλλον θα είναι εεμ θα είναι νιόπαντροι και θα έχει πολλή δουλειά να κάνει, δεν είναι συνηθισμένη από τη μητέρα της και της είναι κάπως δύσκολο, στο μεταξύ έρχονται στο σπίτι μέσα πολλοί άνθρωποι μέσα από τον άντρα της και κάποιος της ζητάει κάτι και εκείνη κουράζεται βγαίνει ακουμπάει στην πόρτα και είναι κουρασμένη και κλαίει, την πιάνει το παράπονο και σκέφτεται πως περνούσε στην μητέρα της και δεν είναι συνηθισμένη και θα έχει πολλά να κάνει τώρα και σκέφτεται ότι ίσως δεν θα αντέξει στην πίεση σε όλη αυτή την πίεση. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (...) Αυτοί οι δύο είναι ένα αντρόγυνο στο οποίο ο άντρας εε δουλεύει εεμ εε ξεχνιέται στη δουλειά καμιά φορά, η γυναίκα είναι όλη μέρα σπίτι και γενικότερα γυρνάει από καφενείο σε καφενείο ο άντρας, η γυναίκα φεύγει από το σπίτι για μερικές μέρες, ο άντρας την ακολουθεί, του λέει ότι πήγε σε μια φίλη της, ο άντρας μαθαίνει ότι η γυναίκα του τον απάτησε και πήγε σπίτι της για να ζητήσει εξηγήσεις, η γυναίκα του λέει ότι δεν έγινε έτσι, ότι τον αγαπάει, αυτός δεν την πιστεύει, κάποιος άλλος του τα είπε, η γυναίκα τον παρακαλάει, δεν γίνεται τίποτα, ο άντρας λέει ένα αντίο και φεύγει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (....) Η γυναίκα κάθεται στο σαλόνι και κάποια στιγμή ακούει έναν θόρυβο, ανεβαίνει τις σκάλες, περπατάει στο διάδρομο όπου υπάρχουν πολλά δωμάτια, το μπάνιο, το δεύτερο σαλόνι, δύο κρεβατοκάμαρες, η κουζίνα και πηγαίνει από το πλάι πλάι και προσπαθεί να ακούσει αν ακούγονται βήματα και φτάνει στην κουζίνα και το έχουν διακοσμήσει σαν κουζίνα και βιβλιοθήκη μαζί, ανοίγει την πόρτα και έτσι όπως ανοίγει και βλέπει ξαφνικά την υιοθετημένη κόρη της να προσπαθεί να κλέψει

έναν πίνακα που έτσι και αλλιώς θα της τον έδιναν. Της λέει « τι κάνεις;» και λέει «πάω να τον πουλήσω» Ε και τσακώνονται μετά η κόρη λέει « εντάξει, δεν θα το κάνω» και η μητέρα την αγκαλιάζει και όλα είναι εντάξει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (..) Πριν λίγες μέρες έχει γίνει ένας φόνος σε μία ήρεμη πόλη και όλοι κατηγορούνται ότι το έχουν κάνει οι πιο στενοί συγγενείς και ο ντεντέκτιβ από την κοντινή πόλη που δεν τον ξέρει κανείς ρωτάει τι γίνεται, ο καθένας δίνει τις δικές του ερμηνείες, μία γυναίκα, η γυναίκα αυτού που πέθανε μαθαίνει ότι είναι αυτός ντεντέκτιβ τον καλεί στο σπίτι της, αυτού του αρέσει που τον καλεί και πάει στο σπίτι της. Βλέπει ένα βαθούλωμα, σηκώνεται να το δει, τη ρωτάει τι είναι, λέει αυτή «δεν ξέρω», την ρωτάει « πού ήσασταν την ώρα του φόνου;» Αυτή τα χάνει, βρίσκει μία δικαιολογία και λέει ότι ήταν στη θεία της. Μετά αυτός βλέπει ένα λεκέ στο φουστάνι και λέει αυτή ότι κόπηκε. Ο ντεντέκτιβ την ξεσκεπάζει και βλέπει ότι δεν είναι κομμένο, την κάνει να νιώθει αμήχανα και ομολογεί και λέει ότι ο άντρας της το προηγούμενο βράδυ θα την σκότωνε και της λέει ότι πρέπει να τιμωρηθεί και φεύγει λέγοντας στον ντεντέκτιβ ότι γρήγορα θα αποφυλακιστεί και τον απειλεί πως όταν θα βγει θα του κάνει τη ζωή μαρτύριο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (...) Η μητέρα με την κόρη κάθονται στο καθιστικό στο σπίτι τους και αρχίζουν να συζητάνε για διάφορα θέματα, η μητέρα πριν λίγες μέρες έχει γεννήσει ένα παιδί που η κόρη δεν τον συμπαθεί και πολύ γιατί νομίζω ότι η μητέρα της θα την παραμελήσει δηλαδή ζηλεύει, η μητέρα της λέει γλυκόλογα και αρχίζει να της διαβάζει ένα βιβλίο και η κόρη λέει « εντάξει, σε καταλαβαίνω» και η μητέρα σηκώνεται και πάει στο δωμάτιο και φέρνει το παιδί, η κόρη κατσουφιάζει και αρχίζει να βλέπει το απέραντο, η μητέρα λέει «έλα να το δεις» και η κόρη λέει « όχι», η μητέρα επειδή άφησε το διάβασμα η μητέρα διαβάζει το βιβλίο και η κόρη παίρνει το παιδί για να μην στεναχωρήσει τη μητέρα της και σκέφτεται πως ήταν, πως πριν τα είχαν ξαναβρεί και πως θα είναι η ζωή της από εδώ και πέρα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (....) Αυτή η κυρία ζει σε ένα χωριό στο οποίο η κοινωνία είναι κλειστή και όλα παρεξηγούνται, αυτή είναι ερωτευμένη με ένα παιδί που ο πατέρας του είναι πλούσιος και αυτή είναι φτωχή. Οι γονείς της κοπέλας δεν έχουν πρόβλημα να τον παντρευτεί αλλά οι γονείς του αγοριού τον προορίζουν για πιο πλούσιο. Πριν λίγη ώρα συναντήθηκαν με αυτή την κοπέλα επειδή το σπίτι της είναι το πιο απομακρυσμένο ε απόμακρο, η κοπέλα κάθεται τώρα και τα σκέφτεται αυτά ότι της έλεγε πως την αγαπάει, ότι δεν πείραζε που είναι φτωχή και ότι θα παντρευτούν και θα ζήσουν τη ζωή τους χωρίς προβλήματα. (..) Αυτό και τελειώνει.(? τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (....) Αυτή η κοπέλα είναι υπηρέτρια σε ένα πλούσιο σπίτι που γίνονται χοροί κάθε χρόνο για γενέθλια, γιορτές και διάφορες εκδηλώσεις ,όμως δεν την σέβονται και πάρα πολύ κυρίως η κυρία του σπιτιού παρ' όλο που ζει από μικρή ηλικία εκεί αφού η μητέρα της είχε προϋπηρεσία, πλένει (..) επειδή είναι εποχή χωρίς πλυντήρια, πήγε στο ποτάμι για να πλένει. Το όνειρο της είναι να γίνει και αυτή πλούσια ή έστω να την αναγνωρίσουν σε αυτήν την οικογένεια. Έτσι όπως πλένει κοιτάει και βλέπει τον εαυτό της πως θα είναι πλούσια και έτσι όπως το σκέφτεται το βλέπει στο νερό τον εαυτό της με φουστάνια, χορεύει, κάποιος τη ζητάει και όταν τα σκέφτεται γυρνάει στην πραγματικότητα αλλά θα υπάρχουν στο μυαλό της χωρίς να τα πει στην

οικογένεια αυτή γιατί είναι πολύ χαμηλών τόνων. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (...) Αυτοί οι δύο είναι ζευγάρι το οποίο για κάποιο λόγο πρέπει να αποχωριστούν ο ένας τον άλλον. Είναι η τελευταία νύχτα που είναι μαζί και έτσι ο άντρας λέει γλυκό γλυκόλογα στη γυναίκα του και την στηρίζει για να μην είναι μόνη της, της λέει να μη στεναχωριέται, ότι θα γυρίσει, έχει τα παιδιά της, θα της στέλνει γράμματα και αυτή του λέει ότι και αυτή θα στέλνει γράμματα, ότι δεν θα λείψει τίποτα από τα παιδιά της. Αυτός λέει ότι θα κάνει πολύ καιρό να τη δει, ότι αύριο θα φύγει, αυτή κλαίει και ρωτάει ότι αν γίνεται να έρθει μαζί του, αυτός λέει όχι γιατί τα παιδιά θα μείνουν μόνα τους και δεν έχει λεφτά, αυτή του λέει « εντάξει, θα γίνει όπως θέλεις εσύ.» Αγκαλιάζονται γιατί είναι η τελευταία τους μέρα. (? Και τελειώνει;) Ναι.

11. (....) Εγώ με τη φίλη μου έχει πάει ένα ταξίδι σε ένα τοπίο, σε ένα μέρος που μπορεί να το χαρακτηρίσω ως μαγικό, περνάμε πολύ ωραία , ακούμε το κελάηδημα των πουλιών, βλέπουμε το ουράνιο τόξο, τον καταρράκτη, το ποτάμι, δεν υπάρχουν άλλοι, ε απομακρυσμένες από τους γονείς μας, μας λείπουν κάποια στιγμή, βαριόμαστε και λέμε να γυρίσουμε πίσω. Όμως στο γυρισμό χανόμαστε και σε ένα μέρος σα ζούγκλα, χανόμαστε, οι γονείς μας μας φροντίζουν, στέλνουν κάποιον να μας βρει και μας βρίσκει και ανακαλύπτουμε την αγάπη των γονιών μας και λέμε ότι δε θα τους ξανααφήσουμε σε τέτοια αγωνία. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 6GF , 8GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 5 , 7GF , 10.

T.A.T.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 18
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Ελευθερία
ΗΛΙΚΙΑ: 19 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 ετών
ΥΨΟΣ: 1,67 m
ΒΑΡΟΣ: 53 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7%

1. Είναι ένα παιδί ηλικίας περίπου επτά χρόνων, κάθεται και κοιτάει το βιολί του και μμ προσπαθεί να φτιάξει ένα κομμάτι δικό του ώστε να το παίξει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά από κάποιες ώρες κατάφερε και σκέφτηκε κάτι και το κάνει πράξη με το βιολί του. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Μμ εδώ είναι μία κοπέλα μμ η οποία γυρίζει από το σχολείο και μμ και κοιτάει τους ανθρώπους που δουλεύουν και η ίδια σκέφτεται ότι είναι τυχερή που έχει την ευκαιρία να σπουδάσει και όχι να δουλεύει σαν εκείνους. (? Και τι γίνεται μετά;) Εμμ η γυναίκα μετά πηγαίνει σπίτι της και μμ σκέφτεται ότι είναι πολύ σημαντικό κάποιος να σπουδάσει για να τον βοηθήσει στην μετέπειτα ζωή του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Εδώ είναι μία γυναίκα η οποία φαίνεται ταραγμένη εμμ της συνέβηκε μάλλον κάτι στην οικογένεια της και μμ προσπαθεί να βρει διάφορους τρόπους για να το ξεπεράσει (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Εμμ μετά από πολλές μέρες τα κατάφερε και προσπαθεί να συνεχίσει τη ζωή της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εμμ εδώ είναι ένα ζευγάρι εμ στο οποίο φαίνεται μμ η γυναίκα να θέλει να πει κάτι στον άντρα και εκείνος παρακολουθεί κάτι εκείνη τη στιγμή, αυτή προσπαθεί να του τραβήξει την προσοχή και μετά από κάποιες ώρες τα καταφέρνουν και συζητάνε για κάποιο θέμα. (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά από, συζητάνε, καταφέρνουν να βρουν λύση για το θέμα που την απασχολεί. (? Και τελειώνει;) Ναι.

5. Εδώ πέρα είναι μία γυναίκα η οποία πηγαίνει στο δωμάτιο που είναι το παιδί της και να το δει και να δει πως πάει το διάβασμα του, το ρωτάει αν θέλει κάτι, εκείνο λέει όχι και αφού βλέπει ότι όλα πάνε καλά φεύγει από το δωμάτιο και συνεχίζει τη δουλειά της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Εδώ είναι ένα ζευγάρι το οποίο η γυναίκα κάθεται και ασχολείται ασχολείται με κάτι κοιτάει κάποια φωτογραφία και πηγαίνει ο άντρας της και της λέει κάποια πράγματα και εκείνη τον κοιτάει απορημένη εμμ (...) (? Και τι γίνεται μετα;) Και εμμ μετά εκείνος φεύγει και εκείνη σκέφτεται αυτά που της έχει πει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Εδώ πέρα μία γιαγιά με το εγγόνι της η οποία κάθεται και αφηγείται ένα παραμύθι. Το κορίτσι φαίνεται να βαριέται και να μην ακούει και η γυναίκα προσπαθεί να την κάνει πιο ενδιαφέρουσα για να της τραβήξει την προσοχή. (? Και τι γίνεται μετά;) Το κορίτσι βαριέται και θέλει να πάει να παίξει με την κούκλα που κρατάει και τις φίλες της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Εμμ αυτή η γυναίκα κάθεται μέσα στο δωμάτιο της και σκέφτεται γενικά κάποια πράγματα για τα παιδιά της και προσπαθεί να βρει τρόπο για να ζουν τα παιδιά της καλύτερα και δίνει ελπίδες στον εαυτό της ότι θα τα καταφέρει και να μπορέσουν να ζήσουν. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Εμμ μετά εεμ συνεχίζει να δουλεύει τις δουλειές του σπιτιού και μμ πηγαίνει γιατί έχει αργήσει να πάρει τα παιδιά από το σχολείο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (...) Εδώ είναι δύο γυναίκες εε οι οποίες έχουνε πάει μία βόλτα στο δάσος και μμ ακούνε κάποιους θορύβους και ψάχνουν να δουν τι είναι και μαθαίνουν ότι είναι κάποιο ζώο που δημιουργούσε αυτόν τον θόρυβο. (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Στη συνέχεια της εκδρομής περνάνε ήσυχα εφόσον ξέρουν ότι είναι μόνο τα ζώα και δεν υπάρχουν κίνδυνοι και δεν θα συμβεί κάτι κακό. Αυτά.

10. (....) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Εδώ είναι μία μμ μάνα με το παιδί της η οποία συζητάει μαζί της, το παιδί της λέει κάποια προβλήματα που έχει και εκείνη του λέει ότι θα είναι κοντά του και το παιδί μετά τη συζήτηση καθησυχάζεται, η μητέρα του δίνει ένα φιλί και το παιδί πάει να συνεχίσει το διάβασμα του. Αυτά.

11. Εμμ λοιπόν είναι μία πόλη στην οποία ζούνε άνθρωποι και παιδιά ζούνε την καθημερινότητα τα παιδιά πάνε σχολείο, οι άνθρωποι πάνε να προλάβουν τη δουλειά τους, σε αυτήν την πόλη υπάρχουν κίνδυνοι, ο καθένας ανησυχεί για τον εαυτό του, οι γονείς για τα παιδιά τους όμως όλοι προσπαθούν να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες παρ' όλο που υπάρχουν πολλά προβλήματα και οι άνθρωποι όχι τόσο μονοιασμένοι όσο παλαιότερα (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Προσπαθούν να αλλάξουν προσπαθούν να αλλάξουν τις συνήθειες τους προς το καλύτερο και μμ και μετά από κάποιες δυσκολίες τα καταφέρνουν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 4 , 5 , 6GF , 8GF , 10.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 19
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Μελπομένη
ΗΛΙΚΙΑ: 18 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 ετών
ΥΨΟΣ: 1,68 m
ΒΑΡΟΣ: 65 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,9%

1. Τι είναι αυτό; Παιδάκι ή κύριος; Ένα παιδί, ένα χαρτί, σύνεργα του διαβήτη; Χαρτί τι είναι αυτό το μαύρο; Δεν μπορώ να καταλάβω. (..) (? Τι γίνεται μετά;) Τι να πω; (? Ότι θέλεις εσύ μπορείς να πεις.) Ένα παιδί σκεπτικό, τι σκέφτεται; Αν είναι ένα τετράδιο και όλα λευκά ή αν είναι θρανίο. (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) Στην ιστορία να βρει λύση γιατί είναι σκεπτικό, έχει μελαγχολία, ο κύριος κάποια προβλήματα θα έχει όπως όλοι μας και σκέφτεται. Τι τέλος; (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Μάλιστα. Αγρότες εδώ πέρα και αυτή πάει σχολείο. Είναι κάποιοι άνθρωποι που εργάζονται και μία κοπέλα πάει στη σχολή της μάλλον. (..) (? Και τι γίνεται;) Η κυρία πάει στη σχολή και η άλλη κυρία και ο κύριος συνεχίζουν τη δουλειά τους. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Όλο δράμα, σκυμμένα κεφάλια. Αγανακτισμένη είναι τώρα τι να πω; (...) Τώρα γίνεται κάτι με αυτό που κάνει; Μία κοπέλα δυστυχισμένη και σκεπτική, αγανακτισμένη μάλλον (..) (? Τι γίνεται στη συνέχεια;) Πάει από κάπου να ζητήσει βοήθεια και να δει την καλή πλευρά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Βλέπω μία ευτυχία εδώ πέρα. (..) Ένα ζευγάρι μμ τώρα αγαπημένοι είναι δεν είναι; Λοιπόν αγκαλιασμένοι ε ο ένας κοιτάει το κενό ο άλλος κοιτάει τον άλλον. (..) (? Και τι γίνεται;) Πρέπει να βρω ιστορία; Θα κοιταχθούν στα μάτια και θα πουν αυτά που θέλουν ο ένας στον άλλον και τέλος. (..) Είναι και μία άλλη κυρία από πίσω παρατηρεί τώρα τι παρατηρεί; (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (...) Είναι ένα σαλονάκι και μία κυρία που κάτι ψάχνει, κοιτάει απορημένη όχι μάλλον κάποιον ψάχνει. Αυτά. Μία κοπέλα μία κυρία έχει μπει στο σαλόνι και κάποιον ψάχνει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Εύχομαι να βρει αυτόν που ψάχνει.

6GF. (...) Λοιπόν τώρα δεν ξέρουμε αν είναι ζευγάρι αυτό μάλλον. Ένα ζευγάρι που κοιτάζεται μμμ ερωτικά. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Τι γίνεται; Λίγο πιο κοντά να έρθουν, να έρθουν λίγο πιο κοντά και να κάνουν και να πουν αυτά που θέλουν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Μαμά και κόρη εδώ πρέπει να είναι στο σαλόνι τους. (..) Η κόρη κοιτάει το κενό πάλι το κενό με αυτό που βλέπει έχει, σκεπτική είναι και η μαμά κοιτάζει τα χέρια της. Τίποτα άλλο; (..) (? Και τι γίνεται;) Κάποια στιγμή θα χωριστούνε αφού δεν υπάρχει συζήτηση, η μικρή θα πάει βόλτα ή στο σχολείο που θέλει, που της αρέσει, που πρέπει και η μαμά αλλού. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (...) Μία κοπέλα σκεπτική που μάλλον σκέπτεται κάποιες όμορφες στιγμές της μάλλον (...) μμ τι άλλο; (...) Παραμένει σκεπτική μία κοπέλα σκεπτική που σκέπτεται τι σκέπτεται; (..) (? Και τι γίνεται;) Κάποια στιγμή θα πάψει να σκέπτεται και θα κάνει αυτό που θέλει ή θα χαμογελάσει ή δεν θα της αρέσει δε θα νιώσει καλά από αυτήν την σκέψη μ θα χαμογελάσει τέλος πάντων. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (..) Τώρα αυτές μοιάζουν σαν δίδυμες αδερφές μπορεί να είναι και φίλες όμως μμμ (..) Η μία κοπέλα κάπου πάει και η άλλη την παρακολουθεί; Την παρακολουθεί μμμ (..) Τι να πω; Κάποια στιγμή θα συναντηθούνε θα πάψει να την παρακολουθεί και να πάνε μαζί κάπου. (..)(? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Ένα ερωτευμένο ζευγάρι που δίνει τρυφερά χάδια και το τέλος είναι πάλι δικό τους κάνουν αυτό που θέλουνε. (..)(? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μία δική μου ιστορία; Μία δική μου ιστορία; Μμμ λοιπόν μία εικόνα με χαμόγελα, μικρά παιδιά και μία τάξη σε συναισθήματα και αισθήματα με όσους παρευρέθηκαν εκεί όχι βέβαια μόνο χαμόγελα. Μία κατάσταση η οποία δεν μπορεί να διατυπώσει μία εικόνα που να έχει αγάπη και να είσαι προετοιμασμένος και για όμορφα και για άσχημα, να μπορείς να τα δέχεσαι όλα. Λίγο μπερδεμένα. (...) Ναι. Δεν έχει μόνο χαμόγελα όπως είναι η κάθε κατάσταση και καλά και κακά. (..)(? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 4 , 6GF , 8GF.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) Οι υπόλοιπες εκτός από τις 7GF και 5 ήταν πολύ θλιμμένες κυρίως η 1.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 20
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Αντωνία
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 16 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,69 m
ΒΑΡΟΣ: 57 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,6%

1. Τι είναι αυτό; (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ένα παιδάκι που σκέφτεται, ένα σκεφτικό παιδάκι. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Αρχίζει να επεξεργάζεται αυτό που έχει μπροστά του και ανακαλύπτει ώρα με την ώρα κάτι καινούριο σε σχέση με τον εαυτό του και μετά το παρατάει και φεύγει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Εδώ είναι σε ένα χωριό όπου είναι χωριάτες, μία κοπέλα που σκέφτεται το μακρινό της μέλλον και πως θα μπορούσε να φύγει από εκεί. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Φεύγει από το χωριό.

3GF. (....) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Μία νέα κοπέλα που ανοίγει την πόρτα, είδε κάτι που την ξαφνιάζει πολύ, την τρομάζει, την στεναχωρεί και αποφασίζει να κλείσει αυτήν την πόρτα και να φύγει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι γύρισε την πλάτη της και έφυγε, δεν έδωσε σημασία πλέον.

4. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βλέπω ένα ζευγάρι όπου ο άντρας πήγε να απατήσει τη γυναίκα του με έναν άλλον, αυτή το είδε, αυτός δεν το παραδέχεται και είναι πάνω στην κουβέντα αν έγινε ή όχι και αυτή φαίνεται να ενδιαφέρεται πολύ για αυτόν. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτή τον παρατάει και φεύγει και αυτός τρέχει από πίσω της μετά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εδώ είναι μία γυναίκα μεγάλης ηλικίας που βρίσκεται μέσα στο σπίτι της, στο δωμάτιο της και ακούει κάποιον θόρυβο και ανοίγει την πόρτα και έκπληκτη βλέπει ληστές να ληστεύουν το σπίτι. (..) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Ξανακλείνει την πόρτα και παίρνει ένα όπλο και περιμένει ή να φύγουνε ή αν μπουν στο δωμάτιο της να τους χτυπήσει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (....) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Είναι μία γυναίκα παλιάς εποχής νέα και όμορφη όπου φαίνεται να είναι δυναμική και αυτός δυναμικός φαίνεται ο άντρας που συζητάει να της λέει κάτι για αυτό σε αυτό το δυναμισμό της (..) (? Και τι γίνεται;) (..) Εεμ τίποτα δεν τον αφήνει να ολοκληρώσει και σηκώνεται και φεύγει (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.
7GF. (....) Εδώ είναι μμ μία μητέρα με το παιδί της όπου η μητέρα προσπαθεί να πει κάποια πράγματα στην κόρη της αλλά αυτηνής το μυαλό είναι αλλού. (..) (? Τι γίνεται τελικά;) Εεε κάθεται και ακούει τι έχει να της πει και μετά φαίνεται και πάει και παίζει με την κούκλα της (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (...) Βασικά μία γυναίκα είναι που ονειροπολεί και γυρνάει το χρόνο και γυρνάει το χρόνο πίσω και βλέπει τι έχει κάνει και μπροστά και βλέπει τι θα κάνει,

τους στόχους που θέλει να πραγματοποιήσει και είναι ήρεμη και φαίνεται χαρούμενη γενικότερα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (...) Είναι μία γυναίκα μέσα σε ένα δάσος όπου αυτό το δάσος έχει δέντρα, υγρασία και μπροστά της είναι ένα ποτάμι και παρόλο που βλέπει το ποτάμι και ενώ έπρεπε να βλέπει την φάτσα της βλέπει το προφίλ της και ασχολείται με αυτό που βλέπει λίγο και μετά περνάει το ποτάμι και φαίνεται καλά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Εδώ είναι δύο άνθρωποι που δεν φαίνεται να έχουν να είναι συγγενικοί, δεν έχουν συγγένεια αλλά φαίνεται να έχουν κάτι κοινό, να βοηθάνε ο ένας τον άλλον. Αυτό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μία δική μου ιστορία; Δεν έχω κάποιο σύγχρονο θέμα. Είναι ένας άνθρωπος ουδέτερου φύλου μπορεί να είναι γυναίκα μπορεί να είναι άντρας τι να πω τώρα; (...) Αυτός ο άντρας με το που γεννιέται είναι σαν άγραφο χαρτί όπως λέμε και καθώς μεγαλώνει φτιάχνει τη ζωή του, περνάει από διάφορα σκηνικά και διαμορφώνει τον χαρακτήρα του και ο στόχος του είναι να φτάνει ψηλότερα, να ανέβει ένα ένα τα σκαλιά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 11 , 8GF , 6GF , 2 , 9GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF , 5 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 21
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Μύριαμ
ΗΛΙΚΙΑ: 16 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 ετών
ΥΨΟΣ: 1,65 m
ΒΑΡΟΣ: 70 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,7%

1. Εεε λοιπόν είναι ένα αγοράκι που κοιτάει αυτό το βιολί βιολί δεν είναι; Δεν θέλει να μάθει να παίζει αυτό το όργανο απλά είναι υποχρεωμένο. (...) (? Τι γίνεται μετά;) Και σκέφτεται άμα θα πρέπει να μάθει να παίζει ή απλά να το αφήσει γενικά. (..) Εεεμ θα μάθει να παίζει βιολί επειδή σκέφτεται τους γονείς τους που θέλουνε να μάθει να παίζει ένα μουσικό όργανο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμμ.

2. Αα εεεμ τέλος πάντων είναι αυτή η κοπελίτσα με τα βιβλία της και κοιτάει που κοιτάει; Κοιτάει τους ανθρώπους που δουλεύουν στα κτήματα και αναρωτιέται αν θα πρέπει να δουλεύει στα χτήματα ή αν η μάθηση θα την βοηθήσει να κάνει κάτι άλλο που δεν είναι τόσο σκληρό για να βγάλει τα λεφτά της. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Θα σπουδάσει και θα κάνει ένα επάγγελμα που της αρέσει.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Λοιπόν εε τι είναι αυτό; Είναι αυτή η γυναίκα που ανοίγει ξαφνικά τέλος πάντων μία πόρτα και εε βλέπει ότι η αδερφή της είναι πεσμένη κάτω. (...) (? Και τι γίνεται;) Και πάει να δει άμα αναπνέει ακόμα και τηλεφωνεί για βοήθεια και τελικά η αδερφή της είναι μια χαρά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Όμορφο είναι αυτό. Είναι ένα ζευγάρι και έχει τσακωθεί και αυτή προσπαθεί να τον πείσει να μείνουν μαζί αλλά αυτός επειδή δεν την θέλει πια την αποφεύγει και στο τέλος της λέει ότι τελείωσε. (..) (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

5. Λοιπόν λοιπόν αυτή η γυναίκα η γυναίκα αυτή ανοίγει την πόρτα του σαλονιού και βλέπει τι βλέπει; Βλέπει τη φίλη της να ψαχουλεύει τα συρτάρια της για να βρει χρήματα ή οτιδήποτε. (..) (? Κα τι γίνεται στη συνέχεια;) Το βλέπει αυτή και τέλος πάντων τσακώνονται και διώχνει τη φίλη της μια και καλή. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Α (..) αυτή η γυναικα διάβαζε ένα βιβλίο στο σαλόνι της και ξαφνικά από πίσω της ήρθε αυτός ο άντρας και τα έπαιξε αυτή, τρόμαξε και και διαπίστωσε ότι είναι ο ποιος είναι; Είναι ένας μακρινός της ξάδερφος (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Και ενώ στην αρχή τρόμαξε μετά χάρηκε πολύ και αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Εε λοιπόν είναι μητέρα και κόρη και η μητέρα προσπαθεί να δει τι έχει η κόρη της και η κόρη δεν θέλει να της πει η κόρη της δεν θέλει να της πει τέλος πάντων προσπαθεί να αποφύγει το θέμα της κάνει και μούτρα και τελικά δεν της λέει τίποτα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Αυτή η γυναίκα εεε σκέφτεται, κάνει πολλά όνειρα και εε και; Την ενδιαφέρει η καριέρα της πιο πολύ από την οικογένεια και προσπαθεί προσπαθεί να δει πως θα είναι το μέλλον της. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Και βλέπει μία γυναίκα δηλαδή εκείνη που είναι πολύ έτσι απασχολημένη με τη δουλειά της και αγχωμένη και διαπίστωσε ότι η καριέρα δεν είναι το μόνο που πρέπει να την ενδιαφέρει πρέπει να την ενδιαφέρουν και άλλα πράγματα και διαλέγει να κάνει αυτό που της αρέσει (...) να κάνει καριέρα και οικογένεια.. Αυτά. (? Κα τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Αυτή η γυναίκα που είναι πίσω της από το δέντρο κατασκοπεύει την άλλη κοπέλα για να δει τι κάνει επειδή τη μισεί και νομίζει ότι της έχει κλέψει το αγόρι της και τελικά διαπίστωσε ότι δεν είναι αλήθεια και χαίρεται ξέρω εγώ; Για αυτό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Α είναι δύο ηλικιωμένοι φαίνεται που τέλος πάντων χορεύουνε και έχουνε αφεθεί στη μουσική. Αυτό. (..) (? Και τι γίνεται;) Είναι δύο ηλικιωμένοι που χορεύουνε. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (..) Είναι δύο κολλητές που είναι πολλά χρόνια μαζί και ξαφνικά μία από τις δύο φεύγει και πάει και κάνει παρέα με μία άλλη κοπέλα που μισεί η άλλη κοπέλα η κολλητή της και τέλος πάντων αυτή που μένει μόνη της κάνει άλλες φιλίες και καταλαβαίνει ότι είναι καλύτερα να έχει πολλούς φίλους διαφορετικούς από το να έχεις μία μόνο κολλητή και μόνο αυτή. Αυτά.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 7GF , 8GF , 10 , 4 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF , 1 , 9GF , 5 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 22
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Ιωάννα
ΗΛΙΚΙΑ: 17 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 ετών
ΥΨΟΣ: 1,65 m
ΒΑΡΟΣ: 70 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,1%

1. (..) Αυτό είναι βιολί; Προφανώς το παιδί της εικόνας έχει δεχτεί ένα δώρο ένα μουσικό όργανο αλλά δεν φαίνεται ενθουσιασμένο αλλά απογοητευμένο, δεν μπορεί να το γυρίσει πίσω οπότε θα το δεχτεί και ίσως να μάθει να παίζει. (? Και τι γίνεται μετά;) Ή ίσως να το χαρίσει σε ένα παιδί που δεν έχει και θέλει να μάθει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Έχουμε να κάνουμε με μία αγροτική περιοχή όπου η τεχνολογία δεν είναι εξελιγμένη, υπάρχουν ζώα για να βοηθάνε στα χωράφια παρά όλα αυτά η κοπέλα ενδιαφέρεται για μόρφωση που είναι παράξενο γιατί οι περισσότερες γυναίκες ασχολούνται με τις δουλειές του σπιτιού και με τα χωράφια και μάλλον η άλλη γυναίκα είναι σε ενδιαφέρουσα και ίσως νοσταλγεί και αυτή την παιδεία που και αυτη στερήθηκε. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Δεν ξέρω. (..) Η κοπέλα μορφώνεται ενώ οι άλλες γυναίκες της περιοχής δουλεύουνε.

3GF. (..) Η γυναίκα της εικόνας βγαίνει από ένα χώρο ενός σπιτιού ίσως του σπιτιού της φαίνεται κλαμένη μάλλον έχει μαλώσει με κάποιον από τους δικούς της και έχει μετανιώσει για αυτά που τους έχει πει, όμως δεν γυρνάει να ζητήσει συγνώμη (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε κάτι πολύ συνηθισμένο μένει μαλωμένη με τους δικούς της και προσπαθεί να ξεχάσει το γεγονός χωρίς να το συζητήσει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (...) Οι άνθρωποι της εικόνας μάλλον είναι ένα ζευγάρι η γυναίκα δείχνει να θέλει πιο πολύ τον άντρα από ότι αυτός αυτήν, μάλλον έχει συμβεί κάτι και έχει μαλώσει γιατί αυτός μοιάζει θυμωμένος και απόμακρος (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Όμως τα ξαναβρίσκουν επειδή στο βλέμμα του φαίνεται ότι και αυτός την θέλει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Η γυναίκα της εικόνας φαίνεται πως είναι στο σπίτι της φαίνεται τρομαγμένη και έκπληκτη μάλλον από κάποιον που έχει μπει στο σπίτι χωρίς να το ξέρει και το κατάλαβε επειδή αυτός έχει κάνει θόρυβο, δεν τολμάει να μπει μέσα στο δωμάτιο ούτε μπορεί να ζητήσει βοήθεια και έτσι μένει στην πόρτα προσπαθώντας να καταλάβει ποιος είναι αλλά ο άγνωστος βγαίνει και την απειλεί με κάποιο όπλο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Η γυναίκα της εικόνας φαίνεται πολύ πλούσια και καθώς ηρεμούσε στο σαλόνι του σπιτιού της ο ηλικιωμένος σύζυγος της την πλησιάζει και αυτή τρομάζει (..) και της ανακοινώνει κάποιο δυσάρεστο γεγονός. Αυτή εκπλήσσεται και από την ταραχή λιποθυμάει δεν ξέρω. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Το κοριτσάκι της εικόνας κρατάει στα χέρια της, στην αγκαλιά της ένα μωρό το οποίο δεν είναι αδερφάκι της, από το ύφος της φαίνεται ότι επιθυμεί ένα αδερφάκι επειδή είναι νοσταλγικό και ίσως ζηλεύει τη μητέρα του που βρίσκεται δίπλα του επειδή αυτή είναι υιοθετημένη από αυτήν την οικογένεια και οι γονείς της έχουν σκοτωθεί (..) όμως συμπεριφέρεται το ίδιο καλά όπως και πριν την γέννηση του παιδιού επειδή αυτοί οι άνθρωποι της έχουν προσφέρει στέγη και τροφή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Η νεαρή κοπέλα κάθεται νοσταλγώντας κάθεται νοσταλγική στο παράθυρο και σκέφτεται τις ωραίες στιγμές που έχει περάσει με τον σύντροφο της που αυτός λείπει από κοντά της λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων όμως επικοινωνεί τηλεφωνικά και για κάποιες στιγμές τον νιώθει κοντά της όμως αυτό δεν της αρκεί, θέλει να τον έχει δίπλα της γιατί τον αγαπάει πολύ (..) (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (...) Και οι δύο κοπέλες είναι οικιακοί βοηθοί σε ένα σπίτι όμως η μία δεν συμπαθεί την άλλη η κοπέλα που τρέχει έχει κλέψει κάποιο από τα χρυσά πανάκριβα κοσμήματα της ιδιοκτήτριας και η κρυμμένη κοπέλα την έχει δει και φαίνεται πολύ αποφασισμένη να την καταδώσει έτσι ώστε να απολυθεί και να μπορεί αυτή να μπορεί αυτή να γίνει οικονόμος του σπιτιού και να είναι κοντά στην ιδιοκτήτρια και να έχει καλύτερο μισθό. (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

10. (..) Απεικονίζεται μία στοργική σχέση ανάμεσα στη μητέρα και (..) στην κόρη (..) μμ η μητέρα δείχνει να είναι χαρούμενη όμως η κόρη δείχνει θλιμμένη επειδή (..) έχει πεθάνει κάποιο αγαπημένο πρόσωπο της και βρίσκει παρηγοριά στην αγκαλιά της μητέρας της και μ αυτή προσποιείται ότι είναι καλά για να αισθάνεται καλά το παιδί της. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Μία τετραμελής οικογένεια που ζει μακριά από την πόλη (..) πλήττεται από την μοίρα και γίνεται ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα που σκοτώνεται η μητέρα με το ένα μικρό παιδί (..) ο πατέρας με την κόρη που απομένει προσπαθούν να τα βγάλουν πέρα. δέχονται βοήθεια από συγγενείς αλλά αυτό δεν τους παρηγορεί παρά όλα αυτά όμως έχουν δεθεί τόσο πολύ αυτοί οι δύο που τους έχει μείνει η ανάμνηση των δύο αγαπημένων προσώπων τους μόνο από τις καλές στιγμές και δεν στεναχωριούνται γιατί δεν μπορούν να κάνουν κάτι προς το καλό ούτε προς το κακό και συνεχίζουν τη ζωή τους.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 6GF , 7GF , 8GF , 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 9GF , 3GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 23
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Μαρία
ΗΛΙΚΙΑ: 13 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 6 ετών
ΥΨΟΣ: 1,57 m
ΒΑΡΟΣ: 60 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,6%

1. Βιολί είναι αυτό; (? Εσύ τι νομίζεις;) Εεε είναι ένα παιδάκι που ήθελε να (..) δεν μπορώ να καταλάβω τι είναι στην εικόνα (..) Εμ ήταν ένα παιδάκι που ήθελε να κάνει βιολί αλλά μάλλον η οικογένεια του δεν είχε πολλά χρήματα και καθώς και έβλεπε τα άλλα παιδάκια που έπαιζαν και μάλλον στεναχωριόταν που δεν μπορούσε αυτός να παίξει (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Εμ το παιδάκι μεγάλωσε και ενώ μεγάλωνε μάθαινε μόνο του να παίζει βλέποντας τα άλλα παιδιά και όταν μεγαλώνει γίνεται ένας μεγάλος μουσικός που όλοι τον χειροκροτούσαν και τον θαύμαζαν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Εδώ είναι χωριό μάλλον είναι μία οικογένεια ο άντρας εε φτιάχνει τα χωράφια με το άλογο, η μάνα είναι κουρασμένη από τη δουλειά της ημέρας και κάθεται να ξαποστάσει και το παιδί μάλλον που δεν πάει σχολείο πάει στο φροντιστήριο για να μάθει πράγματα και να μπει στη σχολή που θέλει. (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά στην επιστροφή όλοι από τη δουλεία τους, η κόρη από το φροντιστήριο και ο πατέρας από τη δουλειά η μάνα έχει φτιάξει ωραίο φαγητό και καθώς τρώνε ευχαριστιούνται και λένε τα πράγματα που έκαναν όλη μέρα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Εδώ είναι μία κοπέλα που μάλλον δεν της κάνουν ή δεν μπορούν να κάνουν αυτό που θέλει και βλέπουμε να (..) να ανοίγει την πόρτα και να θέλει να φύγει στεναχωρημένη από το σπίτι εεε μάλλον μπορεί να είναι επειδή δεν την αφήνουν να κάνει σχέση με ένα αγόρι, μπορεί αυτός μπορεί να είναι μεγαλύτερου αξιώματος και το αγόρι να είναι κατώτερου, να μην την αφήνουν να ζήσει την αγάπη της για αυτόν και θέλει να φύγει από το σπίτι. (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Όταν βγαίνει από το σπίτι συναντάει τυχαία έξω το αγόρι και κάθονται συζητάνε και βλέπουν ότι αυτή η αγάπη δεν μπορεί να συνεχιστεί λόγω των γονιών τους και φεύγουν από την πόλη. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εδώ είναι ένας άντρας και μία γυναίκα που φαίνονται ότι ο άντρας θέλει να φύγει από τη γυναίκα γιατί μάλλον μάλωσε με την γυναίκα του ή επειδή υπάρχει κάποιοι άντρες που βαράνε τις γυναίκες τους και σαν πάνε σπίτι και δεν είναι έτοιμο το φαγητό και δεν τους δώσουν τις παντόφλες θυμώνουν και φεύγουν και αυτή η γυναίκα τον αγαπάει πολύ και θέλει να μείνει και ας την βαράει και την εκμεταλλεύεται. Αυτός φεύγει και η γυναίκα συναντάει έναν πολύ καλύτερο και με αυτόν ζει καλύτερα και σε οικογενειακό και σε προσωπικό επίπεδο και μετά όταν ξανασυναντιούνται δεν του μιλάει καν και αυτός την βλέπει με τον άλλον και σκέφτεται τι έκανε και σκέφτεται ότι έπρεπε να της φερόταν καλύτερα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εδώ βλέπουμε μία γυναίκα που ανοίγει την πόρτα και κοιτάει μέσα το δωμάτιο και μπορεί να έχει καθαρίσει όλο το άλλο σπίτι και το άλλο δωμάτιο και να είναι ακατάστατο, μπορεί να είναι δωμάτιο ενός παιδιού και πάει να το καθαρίσει πάει να το καθαρίσει ενώ το παιδί είναι σχολείο. Η ιστορία τελειώνει όταν το παιδί γυρίζει από το σχολείο και βλέπει το δωμάτιο καθαρό και ευχαριστεί τη μαμά του και κάθονται στο τραπέζι για να φάνε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (..) Εδώ μπορεί εδώ είναι ένας άντρας με μία πίπα στο στόμα και αγριοκοιτάζει, μπορεί να είναι ο πατέρας του άντρα της κοπέλας και να νομίζει ότι η κοπέλα απατάει τον άντρα της και να την έχει βάλει να την «ανακρίνει» (μέσα σε εισαγωγικά) και η κοπέλα ξαφνιάζεται και λέει ότι αγαπάει τον άντρα της και δε θα το έκανε. Ο άντρας καταλαβαίνει ότι δεν έχει δίκιο δίκιο και τους δίνει την ευχή του και ζούνε μαζί καλά και του κάνουν και εγγονάκια. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Βλέπω ένα κοριτσάκι που φαίνεται θυμωμένο στον καναπέ και την γιαγιά της να την πείσει ότι έχει δίκιο. Μάλλον θέλει να πάει να παίξει με τα άλλα παιδιά και λόγω δουλειάς ή άλλων προβλημάτων και η γιαγιά λέει θα το πάει το απόγευμα. Η ιστορία τελειώνει με τη γιαγιά που πήγε το κοριτσάκι στο πάρκο και παίζει χαρούμενο με τα παιχνίδια και τις κούκλες του. (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

8GF. Μία γυναικά κάθεται σκεπτική κάθεται και σκεφτική μάλλον ο σύζυγος της έχει πάει στον πόλεμο και σκέφτεται αν είναι καλά αν μπορεί να αντιμετωπίσει τον πόλεμο και τον λησμονεί και αυτός την σκέφτεται και παίρνει δύναμη και συνεχίζει. Τελειώνει ο πόλεμος και γυρνάει ο άντρας σώος και αβλαβής και στο τέλος στο τέλος δεν ζουν καλά. (..) (? Και τελειώνει εκεί η ιστορία;) Ναι.

9GF. (..) Εδώ είναι δύο κορίτσια που μάλλον κυνηγιούνται στο δάσος, παίζουν κυνηγητό, περνάνε ωραία περνάνε καλά είναι χαρούμενα τους αρέσει αυτό που κάνουν τους φωνάζει η μαμά τους να πάνε για ύπνο, πηγαίνουν χοροπηδώντας στη μητέρα τους της λένε ότι την αγαπάνε και πηγαίνουν για ύπνο και τελειώνει η ιστορία.

10. Εδώ είναι δύο ηλικιωμένοι άνθρωποι που έχουν περάσει μαζί πολλές δυσκολίες τα παιδιά τους έχουν εγγονάκια και περνάνε πολύ ωραία και η αγάπη τους όσα χρόνια κι αν έχουν περάσει δεν έχει σβήσει και αγαπιούνται ακόμα. Στο τέλος έρχονται τα εγγονάκια και τους ζητάνε να τους πάνε βόλτα και αυτοί παρόλο την κούραση και λόγω της ηλικίας τα πάνε βόλτα και είναι όλοι χαρούμενοι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Είναι μία οικογένεια με τέσσερις ανθρώπους ο μπαμπάς, ο πατέρας δουλεύει με τα αυτοκίνητα σε μία εταιρεία πετρελαιοειδών, η μητέρα ενώ ήταν καλή μαθήτρια και έγραφε 16 τότε επειδή ήταν έτσι φοβόντουσαν για το μέλλον δεν την άφησαν να σπουδάσει και δεν έκανε τίποτα και ψάχνει για δουλειά, είναι πολύ καλή μητέρα και μένει σπίτι και φροντίζει τα παιδιά της, το ένα παιδί έχει διαβήτη εδώ και επτά χρόνια, μέχρι στιγμής το ρυθμίζει καλά και δεν την έχει βάλει από κάτω. Το μικρότερο παιδάκι πάει Τετάρτη Δημοτικού και είναι και αυτή καλή μαθήτρια αλλά βαριέται λίγο το σχολείο. Το τέλος της ιστορίας είναι ότι είναι Κυριακή, άνοιξη, όλα

είναι ανθισμένα και πάνε για πικνικ στο πάρκο και για κάμπινγκ και πάνε όλη η οικογένεια για να φάνε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 4 , 5 , 8GF , 9GF , 10 , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 7GF , 6GF , 3GF , 1 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 24
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Κυριακή
ΗΛΙΚΙΑ: 11 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 0 ετών
ΥΨΟΣ: 1,32 m
ΒΑΡΟΣ: 41 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,3%

1. (….) Λοιπόν μμ δεν καταλαβαίνω (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βλέπω ένα παιδάκι που κάθεται σκεφτικό αλλά από κάτω δεν καταλαβαίνω τι είναι. (..) (? Πως συνεχίζεται η ιστορία;) Μπορεί να παρατηρεί κάτι πάνω σε αυτό αλλά δεν ξέρω τι είναι. (..) (διακοπή) Είναι ένα παιδάκι που παρατηρεί κάτι και σκέφτεται (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ε στο τέλος καταλαβαίνει τι είναι και δεν σκέφτεται πια. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Βλέπω έναν άνθρωπο και δουλεύει στο χωράφι του και δύο κοπέλες που τον κοιτάνε (..) Η κοπέλα κρατάει βιβλία και πηγαίνει στο σχολείο και η άλλη η κοπέλα δεν κάνει τίποτα και ξεκουράζεται. (..) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Στο τέλος όλοι γυρίζουν σπίτι και τρώνε και πάνε για ύπνο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (..) Βλέπω μία κοπέλα που ανοίγει μία πόρτα και (..) κλαίει δεν ξέρω γιατί κλαίει. Είναι πολύ λυπημένη και κλαίει γιατί μπορεί να πέθανε κάποιος που ήξερε και για αυτό είναι λυπημένη και κλαίει. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτό είναι το τέλος κλαίει και είναι στενοχωρημένη. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα (..) Αυτοί οι δύο είναι παντρεμένοι και συζητάνε για κάτι δεν ξέρω για τι πράγμα συζητάνε (..) Συζητάνε για τα οικογενειακά τους (..) (? Και τι γίνεται;) Συζητάνε για πολλή ώρα και στο τέλος βρίσκουν λύση και τελειώνει η συζήτηση. (? Και αυτό είναι το τέλος της ιστορίας;) Ναι.

5. (..) Βλέπω μμ μία κοπέλα που ανοίγει μία πόρτα (..)για να για να μπει στο δωμάτιο ε και το δωμάτιο αυτό είναι του αδερφού της και μπορεί να είναι (..) να έχει κάνει ο αδερφός της κάποια ζημιά και την βλέπει αυτή (..) και πάει να το πει στον μπαμπά και στη μαμά της. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Βάζουν τιμωρία στον αδερφό της.

6GF. (..) Βλέπω μία κοπέλα και ο πατέρας της καπνίζει και είναι θυμωμένος (..) είνα θυμωμένος μαζί της γιατί και αυτή έχει κάνει ζημιά (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ο πατέρας τη μαλώνει και αυτή κλαίει (..) και της λέει να μην το ξανακάνει και αυτή λέει ότι δεν θα το ξανακάνει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Βλέπω ένα κοριτσάκι και την μαμά του (..) το κοριτσάκι παίζει με τις κούκλες του (..) εε το κοριτσάκι είναι λυπημένο δεν έχει άλλα κοριτσάκια να παίξει (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Η μαμά του το βγάζει βόλτα έξω για να παίξει και το κοριτσάκι είναι χαρούμενο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (..) Βλέπω μία κοπέλα ε τώρα τι κάνει αυτή; (..) Αυτή η κοπέλα έχει πάρει κακό βαθμό στο σχολείο και (..) σκέφτεται πως θα το πει στους γονείς της. (..) (? Και

τι γίνεται μετά;) Στο τέλος δεν θα το πει στους γονείς της (..) και η κοπέλα φοβάται (..) δεν θα το πει στους γονείς της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (..) Βλέπω δυο κοριτσάκια που είναι στο δάσος και τρέχουν (..) παίζουν μαζί και τρέχουν (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε παίζουν είναι χαρούμενα και μετά πάνε σπίτι τους. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Βλέπω δύο ανθρώπους (..) τι κάνουν; (..) εμμ είναι χαρούμενοι και χορεύουν (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε χορεύουν και μετά κουράζονται και φεύγουν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (..) Μία δική μου ιστορία; (...) Βλέπω ένα κορίτσι που πηγαίνει Πέμπτη Δημοτικού (..) και είναι στο σχολείο και παίζει με τις φίλες της (..) και είναι χαρούμενη. Το κορίτσι είναι καλή μαθήτρια και θέλει να πάνε εκδρομή με το σχολείο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 4 , 7GF , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 5 , 6GF, 8GF , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 25
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Χρίστίνα
ΗΛΙΚΙΑ: 11 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 ετών
ΥΨΟΣ: 1,55 m
ΒΑΡΟΣ: 38 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,2%

1. Αυτό τι είναι βιολί; Είναι ένα αγόρι που σκέφτεται πως να παίξει βιολί. (..) μμ μετά ας πούμε πάει είναι η ώρα να πάει εκεί που μαθαίνει βιολί και δεν τα πήγε καλά μετά ο δάσκαλος του του λέει να (..) του λέει να παίξει και το παίζει καλά μετά πάει σπίτι και τον ρωτάνε οι γονείς του πως τα πήγε με τα μαθήματα με το βιολί και λέει καλά εε (..) μετά κάνει μετά ήρθε η ώρα να κάνει να κάνει τα μαθήματα για το βιολί κάνει κάποια λάθη και αλλά τα πήγε καλά μετά πάει σχολείο και γυρίζει σπίτι πάει στο μάθημα βιολιού και δεν τα ήξερε καλά εκείνη τη μέρα και του βάζει ο δάσκαλος μηδέν και γυρίζει σπίτι και το λέει στους γονείς του και τον μαλώνουν και μετά την άλλη μέρα πήγε στο σχολείο έκανε μετά τα μαθήματα για το σχολείο και τα μαθήματα για το βιολί και πήγε στο δάσκαλο και ήταν εξαιρετικός μαθητής. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Μάλιστα. Λοιπόν δείχνει μία κοπέλα που πηγαίνει να μάθει πως να μαθαίνει να καλλιεργεί τη γη της και εε πήγαινε κάθε πρωί και απόγευμα και εμ εμ και ήταν και ήταν και άλλες κοπέλες εκεί που μάθαιναν και την πρώτη μέρα δεν πήγε τόσο καλά και αλλά μετά τα πήγε καλά μετά μετά το άλλο μάθημα ήταν πως να βάζει λαχανικά στη γη για να φυτρώσουν και κάποια μαθήτρια δεν τα πήγε καλά και μια μέρα τους είπε ο δάσκαλος να φτιάξουν μια γλάστρα και ήθελε να φτιάξει μια τριανταφυλλιά δεν μπορούσε της έπεσε κάτω μετά πήρε μία γλάστρα και το ξανάφτιαξε. Έτσι έμαθε να φυτρώνει και δέντρα και άμα έρθει και η ώρα να έχει δική της γη και να ξέρει τι να κάνει. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Είναι μία κόρη που έχει πάει με τους γονείς της είχε πάει στο πάρκο να παίξει με τις φίλες της και κάποιοι κακοί έβαλαν φωτιά στο πάρκο έφυγε χωρίς να δι τους γονείς της και πήγε σπίτι και δεν τους είδε και ξαναγύρισε στο πάρκο και τους είδε πεθαμένους (....) και πέθαναν και την άλλη μέρα είχε γίνει ο τάφος. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Τώρα τι να σκεφτώ; (...) Αα τι να σκεφτώ; Ωχ. (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Μια γυναίκα αγκαλιάζει έναν άντρα. Δεν μου έρχεται τίποτα τώρα. Λοιπόν α ναι μου ήρθε μία ιδέα. Ήταν ας πούμε μία Κινέζα και με τον πατέρα της είχε πάει μία βόλτα μία βόλτα και τους είχαν κάνει τραπέζι και ήρθε η ώρα να φάνε και ο πατέρας ήταν γέρος και είχε καταπιεί ένα κουκούτσι και τον πήγαν στο νοσοκομείο και αυτή ήθελε να δει τον πατέρα της και (διακοπή) και πάει ο άντρας της να τον δει, πριν γίνει αυτό της είπαν ότι έχει πεθάνει και ήθελε αυτός να τον δει αλλά δεν ήθελε αυτή να τον δει γιατί θα την χώριζε και πάει αυτός τον βλέπει και της λέει χωρίζουμε. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εε είναι ε είναι μία μέρα ένα παιδάκι πάει το πρωί στο σχολείο και το μεσημέρι πάει σπίτι του, μετά πάει και κάνει τα μαθήματα και τα κάνει καλά το απόγευμα πάει να παίξει και το βράδυ πάει η μαμά του το παίρνει από το παιχνίδι « έλα να κοιμηθείς γιατί αύριο έχεις σχολείο» αυτό δεν ήθελε, το παίρνει η μαμά το πάει στο δωμάτιο του και το αφήνει, αυτό δεν κοιμόταν και μπαίνει η μαμά του του λέει « γιατί δεν κοιμάσαι;» « γιατί δεν θέλω» και του λέει η μαμά του « τότε να κάνεις τα μαθήματα σου» και λέει «όχι» και φωνάζει η μαμά του και ξαναπάει να δει αν κοιμήθηκε και είχε κοιμηθεί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Ένας ένας υπάρχει ένας αριστοκράτης που θέλει που έχει και μία κόρη και ένα σπίτι και την κόρη του δεν την αφήνει να παίρνει τηλέφωνο σαν τιμωρία γιατί είχε κάνει κάτι κακό και μία μέρα που κοιμόταν πήρε τηλέφωνο τη φίλη της και λέει « τι να κάνω για να δραπετεύσω;» « να φύγεις μία μέρα από το μπαλκόνι» Ο πατέρας της λέει « γιατί πήρες τηλέφωνο; Θέλεις κι άλλη τιμωρία;» Την έκλεισε στο δωμάτιο της κλείνει τα παντζούρια και το τηλέφωνο. Σκοτώνεται αυτή δεν ήξερε τι να κάνει. Πάει ο πατέρας της την άλλη μέρα να την δει πάει ο πατέρας της την άλλη μέρα να την δει και νόμιζε ότι κοιμόταν αλλά ήταν πεθαμένη και λέει αυτός «δεν μπορώ να το αντέξω» Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Μία γυναίκα και το κοριτσάκι της είχαν πάει στο δάσος για μανιτάρια και ήθελε το κοριτσάκι να πάρει μαζί και το ζωάκι της. Η μαμά δεν την άφηνε μην το χάσει θύμωσε το κοριτσάκι και πήρε μαζί το λαγουδάκι το ζωάκι της και του είπε « εσύ μείνε εδώ εσύ μείνε εδώ εγώ θα πάω για μανιτάρια» και πήγε και πήγε και τα μάζεψε τα μανιτάρια και πήγε να βρει το λαγουδάκι δεν το βρήκε και το βρήκε σκοτωμένο με ένα λύκο να ξερογλείφεται. Γύρισε στη μαμά της και της είπε « γιατί δεν με άκουσες που σου είπα να μην το πάρεις και τώρα δεν θα σου ξαναπάρω άλλο.» Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Είναι μία γυναίκα που έχει ένα γιο και ο γιος έχει μεγαλώσει για να πάει στο στρατό για να πολεμήσει τους Γερμανούς για να πολεμήσει τους Γερμανούς και κάθε μέρα κάθεται και κοιτάει στο παράθυρο ώσπου μία μέρα την πήρε η αδερφή της πως ο τέτοιος δεν ζει πια «δεν ζει πια μαζί με τον δικό μου» και αυτή δεν το πίστευε και ρωτούσε από εκεί και από εδώ πήρε τον αρχηγό του στρατού και της είπε ναι. Πέταξε τα μετάλλια δεν είχε λεφτά για την κηδεία και της έδωσαν λεφτά οι συγχωριανοί της. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Ήταν μία φορά δύο αδερφές η μία ήταν πιο μεγάλη και πήγαν να παίξουν ένα παιχνίδι κρυφτό η μεγάλη τα φυλούσε μετά αυτή μετά ήθελε να ψάξει να τη βρει και δεν τη βρήκε σε κανένα δάσος και μ αυτή νόμιζε πως ότι της έκανε πλάτες πλάκες και ήταν από πίσω της κρυμμένη μ αυτή πάει στην παιδική χαρά και την βρίσκει πεθαμένη την είχε δαγκώσει κάποιο αγριόσκυλο δεν ήξερε τι να κάνει πάει σπίτι της και το λέει στη μαμά της και τον μπαμπά της και την σκοτώνουν και αυτήν από το θυμό τους το είχε κάνει ο πατέρας και πάει η μαμά και λέει « που είναι τα κορίτσια;» « το ένα σκοτώθηκε στην παιδική χαρά και το άλλο το έσκασε» και μάλλον οι γονείς και χώρισαν και η μαμά είπε «δεν θα παντρευτώ ποτέ». Αυτό ήταν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Λοιπόν εμ ήταν ένα κοριτσάκι είχε πάει σχολείο και είχε πάει μαλώσει με τους συμμαθητές του επειδή δεν ήταν καλή στα μαθήματα και δεν την παίζανε και πήγε σπίτι και κάνει τα μαθήματα της και πάει και παίζει και θέλει να συμβουλευθεί την

μητέρα της και τον πατέρα της και αυτοί του είπαν «να τις έχεις φίλες και να μην τις παίζεις. Δεν χάθηκε ο κόσμος έχεις και άλλους φίλους» και τους είπε « ευχαριστώ που με συμβουλέψατε» (..) Της δίνουν ένα φιλί στο μέτωπο και της λένε να πάει να κοιμηθεί γιατί έχει σχολείο αύριο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Ήταν ένα κορίτσι και η μαμά του και εκείνο ήθελε να πάει στην παιδική χαρά να παίξει ρωτάει τη μαμά της μετά μετά μετά πάει και παίζει στην παιδική χαρά και πήγε και έπαιξε και μετά γύρισε καταλερωμένη στο σπίτι και μετά το μάλωσε το μάλωσε και του λέει «να πας να πλυθείς και να κοιμηθείς και για ένα μήνα δε θα βγεις έξω» Τότε όχι αυτό « θα μείνεις μία μέρα μόνη σου και εγώ θα πάω στην ξαδέρφη μου» και έμεινε μόνη της στο σπίτι και δεν φοβόταν τίποτα ήρθε ένας άγγελος στο όνειρο της λκαι της είπε «ξεπέρασε τον φόβο σου» και κοιμήθηκε και την άλλη μέρα πήγε στο σχολείο και γύρισε σπίτι και ήταν η μαμά της και της είπε « γιατί δεν πας στην ξαδέρφη σου; Εμένα μου αρέσει που είμαι μόνη» και της λέει «μπράβο που δεν φοβήθηκες και έμεινες μόνη σου». (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 5 , 6GF , 7GF , 11 , 10 , 1 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF , 8GF , 9GF , 4 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 26
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Φούλα
ΗΛΙΚΙΑ: 18 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 ετών
ΥΨΟΣ: 1,61 m
ΒΑΡΟΣ: 66 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,8%

1. Αυτό εδώ μπροστά τι είναι; Σα βιολί μου φαίνεται. Είναι ένα παιδί που σκέφτεται να διαβάσει ή να γράψει ή δεν θέλει να διαβάσει ή να γράψει πάντως είναι στενοχωρημένο και σκεπτικό. (? Και τι γίνεται μετά;) Αυτό που ήθελε να κάνει δε θα το κάνει από το ύφος του που βλέπω. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Δεν θα κάνει αυτό που ήθελε. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Λοιπόν εδώ είναι μία κοπέλα που βρίσκεται στην εξοχή σε ένα αγρό αγρόκτημα και ατενίζει βλέπει αυτούς που εργάζονται που θερίζουν τι κάνουν; Τους κοιτάζει αφηρημένη. Στο τέλος σηκώνεται και φεύγει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Εδώ είναι μία γυναίκα που κάτι της συνέβη κάτι άκουσε ή έμαθε και στεναχωρήθηκε πολύ και κλαίει προφανώς και είναι πίσω από την πόρτα οπότε κάποιος της έφερε αυτά τα νέα. Τελειώνει κλείνοντας την πόρτα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εδώ είναι ένα ζευγάρι από ότι φαίνεται η γυναίκα κατά κάποιο τρόπο προσπαθεί να αποσπάσει μία απάντηση από τον άντρα αυτή που θέλει, ο άντρας έχει αλλού την προσοχή είναι αφηρημένος και κοιτάει αλλού και προσπαθεί να του πάρει μία απάντηση. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Μία γυναίκα είναι στο σπίτι, η μαμά ή η γιαγιά ή η κουβερνάντα της οικογένειας ανοίγει την πόρτα και κοιτάει τον εσωτερικό χώρο, ύποπτα κοιτάει για να πιάσει κάποιον ή να εξακριβώσει κάτι, βλέπει τρομοκρατημένη βλέπει αυτό που βλέπει και μετά έκλεισε την πόρτα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Ε εδώ είναι μία γυναίκα κάθεται κάπου ξαφνικά ένας κύριος πίσω της την ρωτάει κάτι και η γυναίκα γυρνάει ξαφνικά και περιμένει με αγωνία τι θέλει να της πει τι θέλει αυτός ο κύριος (..) Τελειώνει λέγοντας της λέγοντας της το. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Εδώ είναι ένα κοριτσάκι και μία γυναίκα προφανώς η νταντά ή η μαμά της το κοριτσάκι είναι πεισμωμένο και η γυναίκα του διαβάζει ένα βιβλίο το κοριτσάκι διαβάζει ένα άλλο βιβλίο και και του αποσπά την προσοχή δεν έχει την διάθεση να ακούσει το βιβλίο το παραμύθι ή ότι άλλο είναι και τον άνθρωπο που το διαβάζει και φαίνεται να σκέφτεται να φύγει από τον καναπέ. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Μία γυναίκα νεαρής ηλικίας κάθεται και σκέφτεται κάτι σοβαρό γιατί τα μάτια της κοιτάνε στο κενό ψάχνει να βρει λύση σε κάποιο πρόβλημα ερωτικό, οικονομικό θέμα ε (..) δεν φαίνεται να βρίσκει γιατί έχει μελαγχολία. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (...) Μία γυναίκα που πρέπει να είναι σε μία παραλία και είναι στεναχωρημένη πίσω από ένα δέντρο και παρακολουθεί μία άλλη γυναίκα ίσως της φαντασίας της ή αντικατοπτρίζεται ή είναι πραγματική που είναι στην παραλία (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Το τέλος είναι να ευχόταν να ήταν στη θέση της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Εδώ είναι δύο άντρες που έχουν αγκαλιαστεί είναι συγγενείς φίλοι , πατέρας και γιος που έχουν να συναντηθούν πολλά χρόνια και όταν συναντιούνται μετά από χρόνια είναι γεμάτοι ευχαρίστηση. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Ήταν ένα παιδάκι μία φορά που δεν του άρεσε καθόλου το σχολείο και τα γράμματα και σκέφτεται ότι ήταν το μεγαλύτερο μαρτύριο και δεν άκουγε τους γνωστούς του, τους συγγενείς του, τους φίλους του και όταν μεγάλωσε και έπρεπε να βρει δουλειά κατάλαβε ότι αυτοί που διάβαζαν βρήκαν καλύτερη δουλειά και με πιο πολλά χρήματα και ότι είχαν δίκιο οι συγγενείς του που του έλεγαν να διαβάζει και οι γονείς του και οι συγγενείς και αποφάσισε να αρχίσει από την αρχή και να πάει ξανά σχολείο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 8GF , 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 3GF , 4 , 5 , 6GF , 7GF ,9GF .

T.A.T.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 27
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Δήμητρα
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 ετών
ΥΨΟΣ: 1,65 m
ΒΑΡΟΣ: 54 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,9%

1. (...) Να σου πω κάτι που παρατηρώ; Δεν με πολυσυγκινεί η εικόνα. (..) Να σου πω πως το φαντάζομαι. Είναι ένα παιδί ένα νεαρό αγόρι ε κουρασμένο από τα μαθήματα από την συγκεκριμένη μέρα και σκέφτεται ότι το απόγευμα έχει να παίξει κιθάρα, έχει μάθημα Ωδείου και του φαίνεται βαρύ γιατί είχε δύσκολη μέρα. Βαριέται με λίγα λόγια. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Μμ ε λοιπόν (..) ναι η κοπέλα που πηγαίνει σχολείο στα τέλη είναι Τρίτη Λυκείου θέλει να φύγει μακριά κοιτάει τους γονείς της και θέλει να φύγει από το χωριό. (..) Ναι. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά; (..) Ότι ναι ότι θέλει να φύγει τόσο πολύ και το κάνει. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Το τέλος; Φαίνεται ότι δεν είναι καθόλου ευχάριστο δεν είναι αισιόδοξο το τέλος. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Πολύ αισιόδοξες οι εικόνες; Ας πούμε ότι είναι ένας ηθοποιός και παίζει κάποιο ρόλο τι τέλος να δώσω; Δραματική σκηνή ότι είναι.(..) Δεν μπορώ να μην δώσω τέλος; (..) Το τέλος είναι η σκηνή που παίζει έτσι ας πούμε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Κάτι μου θυμίζουν οι εικόνες τέλος πάντων. Λοιπόν ε ζευγάρι παντρεμένων ανθρώπων ε ναι ναι ο άντρας επιστρέφει αργά σπίτι και έχει πρόβλημα αλκοολισμού, η γυναίκα προσπαθεί να τον βοηθήσει. Αυτή η σκηνή επαναλαμβάνεται όχι κάθε μέρα αλλά συχνά και έχει κουράσει τη γυναίκα και θα έχει δώσει τέλος θα τον χωρίσει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Λοιπόν μία μητέρα η οποία μμ ναι μετά από τη δουλειά της τελειώνει τη δουλειά της και μπαίνει σπίτι και ψάχνει να βρει τα παιδιά έχει μία ανησυχία για το που βρίσκονται, τι τέλος να σου δώσω; (..) Όχι είναι χωρισμένη και τα παιδιά είναι με τον πατέρα χωρίς να το ξέρει εν αγνοία της τέλος πάντων. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Παλαιές είναι οι φωτογραφίες; Μάλλον φαίνονται παλιές λόγω ενδυμασίας και μόνο. (....) Λοιπόν αυτός ζητάει από αυτήν τι; Κάτι που δεν θα είναι καθόλου σωστό μάλλον βρωμοδουλειά γι'αυτό έχει αυτό το ύφος της απορίας που δεν ξέρει. Τι τέλος να δώσω; Μμ ότι θα την τουμπάρει θα κάνει αυτό που θέλει εκείνος. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Ναι (..) Λοιπόν το κοριτσάκι είχε κάνει είχε κάνει αταξία μία βλακεία στο σχολείο την μάλωσε η μαμά της και τώρα κάθεται να της μιλήσει της μιλάει αλλά το

κοριτσάκι πέρα βρέχει δεν την νοιάζει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτό ότι της μιλάει και δεν την νοιάζει τι της λέει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (...) Λοιπόν μία γυναίκα μία κοπέλα μμ η οποία μένει στο σπίτι της κολλητής της της καλύτερης της φίλης μμ και είναι μελαγχολική και αυτή γιατί πρέπει να βρει σπίτι γιατί η φίλη της παντρεύτηκε και αυτή είναι μόνη της σαν την καλαμιά στον κάμπο. (..) Ναι κάθεται κάποιες ώρες μόνη της, το σκέφτεται, έρχεται η φίλη της την παίρνει και βγαίνουν έξω και φτιάχνει η διάθεση της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Είναι δύο αδερφές οι οποίες δεν έχουν καλή σχέση μεταξύ τους (..) μμ ότι είναι όνειρο και μία αδερφή το βλέπει στον ύπνο της μμ (..) Δεν μπορώ να προσδιορίσω ούτε τι κρατάει ναι ναι αυτή φοράει καλύτερο φόρεμα ναι μ ότι ζηλεύει την άλλη και στο τέλος η μία θα σκοτώσει την άλλη αυτή που την βλέπει στον ύπνο της την καλή. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Ναι λοιπόν ε είναι είναι ζευγάρι μμ το οποίο είναι σε κάποιο χορό και χορεύουν κάποιο μπλουζ. (..) Τι τέλος να δώσω; (...) Μμ αυτοί οι δύο δεν θέλουν να τελειώσει το μπλουζ με τίποτα γιατί είναι πολύ ερωτευμένοι έτσι όπως έχουν κλειστά τα μάτια τους. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μμμ λοιπόν ε να πω τι θα ήθελα εγώ να βλέπω στην εικόνα; Ε λοιπόν ε ένα μεγάλο κτήμα εε γεμάτο ε ζώα και κουτάβια και άλογα, σκυλάκια και άλλα και λουλούδια παντού λουλούδια. Ή βιτρίνες βιτρίνες πολλές μαγαζιών και πολλές καφετέριες αλλά γεμάτες βιτρίνες γεμάτες λάμψη και χρώμα. (? Και τελειώνει;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 11 , 7GF , 3GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 9GF.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 28
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Ευγενία
ΗΛΙΚΙΑ: 16 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 ετών
ΥΨΟΣ: 1,70 m
ΒΑΡΟΣ: 60 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,9%

1. Είναι ένα παιδάκι πολύ σκεπτικό που κάτι παρατηρεί. Αυτό τι είναι βιολί; Αν το έβλεπε για πρώτη φορά θα έλεγα ότι το βλέπει γιατί σκέπτεται να μάθει, σαν να μην θέλει το σκέπτεται γενικά. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Δεν έχει συνέχεια βλέπω το παιδί αναποφάσιστο δεν ξέρω, μάλλον θα το παίξει το βιολί αν είναι βιολί δεν είμαι σίγουρη. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Μμ μισό λεπτό μας δείχνει την αρχαία παλιά Ελλάδα τα σπίτια είναι παλιά, άλογα. Α ξέρω τι δείχνει δείχνει τους παλιούς που δούλευαν με άλογα, οι γυναίκες τους βλέπουν και μία γυναίκα που κρατάει βιβλία που επιτέλους πήρε την απόφαση να γίνει κάτι στη ζωή (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (..) Ότι οι γυναίκες μπορούν να γίνουν κάτι σωστό εφόσον διαβάσουν σαν δίδαγμα σαν δίδαγμα μου φαίνεται.(? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (...) Αυτή η συγκεκριμένη κοπέλα μπορεί να έχει πολλά προβλήματα μπορεί να έχει ανορεξία, κάποια ασθένεια, μπορεί να έχει κατάθλιψη και στηρίζεται πάνω σε μία πόρτα και η πόρτα είναι ένα χέρι βοηθείας (..) ή θα μπορούσα να σκεφτώ ότι έχει και κάποια απογοήτευση (..) ή απλώς να ψάχνει να βρει κάτι κάτω (..) μμ (..) (? Και ποιο είναι το τέλος της ιστορίας;) Το τέλος είναι ότι το σκέφτεται επειδή βλέπει ότι έχει πολύ σκοτάδι και ότι ανοίγει την πόρτα φαίνεται φως μάλλον απελευθερώνεται, η πόρτα που ανοίγει έχει ένα λευκό φως σαν διέξοδος είναι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Μμμ (..) Λίγο αυτή η εικόνα με μπερδεύει έχει και μία δεύτερη γυναίκα όχι προφανώς μία δεύτερη γυναίκα είναι. Σαν πρώτη ματιά θα έλεγα ότι μία γυναίκα έπιασε τον άντρα της με κάποια άλλη και αυτός την αποφεύγει και η γυναίκα προσπαθεί να του ζητήσει συγνώμη κάτι τέτοιο, σαν κάτι άλλο; (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Φεύγει από το σπίτι αλλά όχι για πολύ θα ξαναγυρίσει έτσι το κόβω. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Λοιπόν είναι μία κυρία η οποία με το που ανοίγει την πόρτα διότι βλέπει κάτι περίεργο που έχει γίνει στο σπίτι κάποιο άλλο αντικείμενο ή είναι κάποιος μέσα στο σπίτι και ξαφνικά ή είναι κάποιο συγγενικό πρόσωπο στο σπίτι και πάλι ξαφνιάζεται γιατί δεν το περιμένει και ανάλογα με το τι βλέπει έτσι τελειώνει και η ιστορία έτσι τελειώνει η ιστορία ανάλογα με το τι βλέπει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (..) Είναι ένα γραφείο όχι δεν είναι γραφείο αυτό. (..) Εγώ το βλέπω με δύο απόψεις ή είναι ένα γραφείο όπου το αφεντικό κάθεται με την γραμματέα του και συζητάνε για κάποιο θέμα και της δίνει συμβουλές και εντολές για το τι πρέπει να κάνει. (..) ή είναι ένα μία πλούσια οικογένεια στην οποία ο άντρας ετοιμάζεται να

φάει και πάλι συνομιλεί με την γυναίκα του η οποία του μιλάει με δισταγμό, δεν του δίνει με πολλή προσοχή ενώ αυτός την κοιτάει με ειρωνικό ύφος. Αν είναι μία οικογένεια το τέλος θα είναι να φάει ο άντρας, να μπει στο γραφείο του και η γυναίκα να μείνει στον καναπέ. Αν στο γραφείο κάνει ο καθένας τη δουλειά του, το αφήνουν στο γραφείο και το γραφείο είναι και η δουλειά της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Παναγία μου. (..) Λοιπόν μμ (..) σαν ιδέα ότι δίνανε κάποτε τις κόρες τους σε μικρή ηλικία να παντρευτούν και παρόλο που ήταν ακόμα παιδιά και τους διάβαζαν παραμύθια, οι κόρες γέννησαν, έκαναν παιδιά και εφόσον τα παντρεύουν μικρά είχαν κάποιο μίσος για τους γονείς τους, ένα μίσος σα να μην θέλουν να τους αντικρίσουν στα μάτια. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Μμ μμ ναι μεν σε αυτή τη θέση ότι το παιδί δε θα κοιτάξει τη μητέρα του παρόλο που αυτή προσπαθεί να το φέρει κοντά της αλλά το λάθος όταν γίνει είναι δύσκολο να γυρίσει πίσω και να το επανορθώσουμε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (..) Είναι μία γυναίκα θα μπορούσε να είναι μία γυναίκα που περιμένει τον ερχομό ενός ανθρώπου ο οποίος τελικά θα έρθει αλλά θα τον περιμένει για πολλή ώρα και με πολλή ευχαρίστηση στην αυλή του σπιτιού της ή θα μπορούσε να ήταν μία γυναίκα που μόλις τελειώνει τη δουλειά της και θέλει να ηρεμήσει λίγο και να ξεκουράζεται και να χαζεύει λίγο τα άλλα σπίτια ή χαζεύει τον ουρανό, τον κάμπο, τα άλλα σπίτια αναλόγως που βρίσκεται. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (..) Μμ (..) λοιπόν είναι δύο γνωστές φίλες που τρέχουν να ξεφύγουν από κάτι (..) από κάποια δυσκολία από πίσω είναι σα να υπάρχει τρένο όχι πιο πολύ να μοιάζουν φαίνεται είναι κατασκοπεία, μία γυναίκα να παρακολουθεί την άλλη και η άλλη απλώς ξεφεύγει από κάτι (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Ή ξεφεύγει η κοπέλα και δεν προλαβαίνει να την καρφώσει ή η κοπέλα αλλάζει αλλά αυτή που την κατασκοπεύει είναι πολύ καλή και πιάνεται η άλλη. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Είναι μία αγαπημένη οικογένεια ή μία συμφιλίωση δύο ατόμων οι οποίοι είχαν κάποια στεναχώρια, ένα πρόβλημα αλλά θα είναι κάτι σαν παρηγοριά κάποια παρηγοριά κάποιου άλλου αλλά τελικά ότι κάποιος του συμπαραστέκεται και όλα θα του πάνε καλά του ατόμου που έχει το πρόβλημα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μία δικιά μου; Μία δικιά μου; Βασικά δεν μπορώ να σκεφτώ. Μία μεγάλη οικογένεια η οποία δεν έχει κανένα πρόβλημα, της πάνε όλα περίφημα δεν έχει ανησυχίες, ζούνε καλά μακριά σαν σε χωριό, σε ένα νησάκι που είναι μεν πολύ μακριά και είναι περιτριγυρισμένο από πολλούς ανθρώπους με τους οποίους συνομιλούν, κάνουν παρέα γιατί το χρειάζονται αυτό και μένουν έτσι ζουν τη ζωή τους χωρίς ανάγκη για λεφτά, ζουν αρμονικά, ήσυχα, ήρεμα.. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 11 , 8GF , 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 29
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Μαρία
ΗΛΙΚΙΑ: 13 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 6 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 ετών
ΥΨΟΣ: 1,66 m
ΒΑΡΟΣ: 61 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 10,2%

1. Αυτό τι είναι; (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Εμ βιολί μου φαίνεται. Βιολί ένα παιδί κάπως σκεπτόμενο και κοιτάει ένα βιολί. Αυτό τώρα τι σκέφτεται δεν ξέρω. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Το παιδάκι το βλέπει ,περίμενε, το βλέπει έχει σπάσει και δεν μπορεί να πάει να παίξει εκεί που έχει που θα παίξει γιατί το βλέπει ότι έχει σπάσει, περιμένει, σκέφτεται μετά να πάει να το φτιάξει. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Μετά πήγε και το έφτιαξε και χαρούμενο πήγε στη σχολή με τα άλλα παιδιά και πήγε και έπαιξε αυτό που ήθελε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Δύσκολα μου βάζεις. Βλέπω ένα κορίτσι που κρατάει ένα βιβλίο και κοιτάει κάπου, τώρα που κοιτάει δεν ξέρω, κοιτάει πάντως αυτό το κορίτσι μάλλον αφού κρατάει και τα βιβλία πρέπει να πηγαίνει σχολείο της να κάνει μάθημα, λίγο πιο πέρα είναι μια άλλη κυρία που είναι όρθια και έχει ακουμπήσει την πλάτη της σε ένα δέντρο και μ ξεκουράζεται, στην άλλη εικόνα είναι ένας άντρας και ένας άντρας και μπροστά τους ένα χωριό και έχει πάρει το άλογο για να οργώσει, να φτάσει στο χωριό και πιο από εκεί βλέπω δέντρα, βουνά, σπίτια, πέτρες, δέντρα, αυτά. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Το κοριτσάκι πάει να κάνει το μάθημα του, η γυναίκα ξεκουράζεται από τις πολλές δουλειές και ο άντρας, το αγόρι αυτό όργωσε το χωριό όργωσε το χωριό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Μμμ εεμ σε αυτήν εδώ την εικόνα βλέπω ένα κοριτσάκι που κλαίει μμ κλαίει μάλλον κλαίει κρατάει την πόρτα και η πόρτα είναι μισάνοιχτη μάλλον κλαίει γιατί δεν μπορεί να βγει έξω γιατί δε θα την αφήνουν ξέρω εγώ και στεναχωριέται γιατί ήθελε να βγει έξω ν δει τον ήλιο, τον ουρανό, τα δέντρα, τα πουλιά, τα άνθη έξω να πάει να παίξει με τους φίλους της και κλαίει γιατί δεν την αφήνουν να βγει έξω, μπορεί να πρέπει να κάνει τα μαθήματα της. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Ωραία αυτό είναι κάπως εύκολο. Λοιπόν βλέπω ένα αντρόγυνο μάλλον έχει τσακωθεί γιατί όπως βλέπω ο άντρας είναι κάπως νευριασμένος ενώ η γυναίκα τον κρατάει σα να του ζητάει συγνώμη και τον κραταει, ο άντρας θέλει να φύγει, έχουν τσακωθεί. Πιο από εκεί κάθεται ένα κοριτσάκι που τους κοιτάει μάλλον η κόρη τους ξέρει τι γίνεται και τους κοιτάει τους κοιτάει. Ο άντρας τελικά φεύγει και έμειναν μόνες τους. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Ναι λοιπόν εδώ πέρα βλέπω ένα δωμάτιο με πολλά πράγματα, ένα βιβλίο, φωτιστικό με πάρα πολλά πράγματα έχει ανοίξει η πόρτα και μπήκε μέσα μία γυναίκα και κοιτάει περίεργα το δωμάτιο μάλλον κάτι βλέπει. Να σου πω τι βλέπει; Βλέπει το δωμάτιο να είναι λίγο ακατάστατο και τρομάζει μάλλον το έχει κάνει η κόρη της δεν

το δείχνει και κοιτάει περίεργα γιατί το έχει κάνει έτσι και δεν θα το έχει ξαναδεί. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Έχει και άλλες; (? Έχει μερικές ακόμα.) Εδώ πέρα βλέπω ξανά ένα αντρόγυνο που η γυναίκα κάθεται σε ένα καναπέ και κοιτάει πέρα έναν κύριο τον άντρα της ο άντρας της την κοιτάει σα να της λέει κάτι μμ την κοιτάει, τον κοιτάει παράξενα η γυναίκα σαν τρομαγμένη σα να είναι κάπως τρομαγμένη, αυτό δεν μπορώ να βγάλω κάτι άλλο. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Στο τέλος μετά η γυναίκα μετά φαίνεται ο άντρας και η γυναίκα μένουν κάπως σκεπτόμενοι σα να σκέφτονται κάτι. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Ναι εδώ πέρα βλέπω ένα σπίτι βλέπω τον καναπέ, ένα τραπέζι ε βλέπω μία μητέρα και ένα παιδί το παιδί της που κρατάει στα χέρια της ένα μωρό και η μητέρα κοιτάει προσεκτικά το μωρό, το κοριτσάκι κοιτάει μάλλον κάποιος έχει μπει μέσα και τον κοιτάει. Αυτό. Μετά αυτός φεύγει και το κοριτσάκι με τη μαμά του βλέπει το μωρό που κοιμάται. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Νια.

8GF. Ωχ, λοιπόν εδώ πέρα βλέπω ένα σπίτι βλέπω μία γυναίκα που είναι λυπημένη και σκέφτεται έχει καθίσει σε μία καρέκλα και έχει ακουμπήσει την πλάτη της στον τοίχο και κοιτάει σκεπτόμενα, σε μία στιγμή μπαίνει κάποιος μέσα και τον κοιτάει, μάλλον μπαίνει αυτός που σκεφτόταν και (διακοπή) εεε αυτός όμως ήταν μία ανάμνηση και ήρθε σαν φάντασμα κάπως και μετά αυτή χάρηκε πήγε να τον αγκαλιάσει και αυτός χάθηκε και μετά αυτή λυπημένη καθόταν και τον σκεφτόταν ξανά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Ναι εδώ πέρα βλέπω ένα δάσος με δέντρα , λουλούδια με πολλά πράγματα και ένα ποτάμι με πέτρες, βλέπω δύο κορίτσια το ένα τρέχει και κρατάει και κρατάει μία σακούλα που έχει λουλούδια ξέρω εγώ και το άλλο έχει ακουμπήσει σε ένα δέντρο και κρατάει ένα βιβλίο που τα φύλλα έχουν φύγει και δεν μπορεί να φύγει από το ποτάμι και έχει παγιδευτεί και δεν μπορεί να φύγει από το ποτάμι και μετά κάποιος θα έρθει να τις βοηθήσει να βγουν να βγουν από το ποτάμι και θα προχωράνε εκεί που θέλουν να πάνε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Τι είναι αυτό; Βλέπω ένα αντρόγυνο που μάλλον ο άντρας έχει πάει στο στρατό και θα έχει πολλές μέρες, μήνες να την δει και μόλις μπήκε ξαφνικά μέσα κοιταχτήκανε μετά αγκαλιάστηκαν. (..) και μετά η γυναίκα είπε « μου έλειψες» και ο άντρας είπε « και εγώ» μετά αγκαλιάστηκαν και μείνανε έτσι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Τι να πω; Περίμενε να σκεφτώ λίγο. Να είμαι και εγώ. Βλέπω ένα σπίτι με διάφορα πράγματα, ζώα, σκύλους, γάτες, λουλούδια, δέντρα, εε ένα κοριτσάκι ξύπνησε και ντύθηκε, χτενίστηκε, έφαγε πρωινό και βγήκε να πάει με τις φίλες της άρεσε τόσο πολύ. Ήταν ένα ωραίο Σαββατοκύριακο και βγήκαν έξω να παίξουν της άρεσαν τα φυτά, τα λουλούδια, ο ήλιος, ο ουρανός και ε με τις φίλες έπαιξαν. Χάρηκε το παιχνίδι και έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 3GF , 7GF , 10 , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2 , 4 , 5 , 6GF , 8GF , 9GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 30
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Αλεξία
ΗΛΙΚΙΑ: 14 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 ετών
ΥΨΟΣ: 1,57 m
ΒΑΡΟΣ: 51 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 10,3%

1. Ξέρω εγώ; Ένα παιδάκι που κοιτάζει ένα βιολί και στεναχωρημένο φαίνεται. (..) Τι άλλο να πω; (? Τι γίνεται μετά;) Ξέρω εγώ δεν μπορεί να μάθει το κομμάτι του που του έχουν δώσει (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ξέρω εγώ μαθαίνει την παρτιτούρα του στο τέλος ξέρω εγώ. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Ξέρω εγώ; Μάλλον μία δασκάλα που είναι σε ένα χωράφι και νομίζω ότι είναι ένας άντρας και μία γυναίκα έγκυος εκεί ή έτσι τουλάχιστον φαίνεται μπορεί να είναι κόρη της δεν ξέρω γιατί δεν ξέρω μπορεί να είναι κόρη της (..) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Ξέρω εγώ ξέρω εγώ; Πήγε να επισκεφτεί τους γονείς της στο χωράφι μάλλον μαθήτρια πρέπει να είναι όχι δασκάλα. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ξέρω εγώ; Πηγαίνει σπίτι της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Μία κοπέλα που κλαίει στο σπίτι της (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Γιατί κλαίει; Ξέρω εγώ; Μπορεί να χώρισε, μπορεί κάποιος κάτι να έπαθε δεν ξέρω. (...) (? Και στο τέλος;) Προφανώς μένει χωρισμένη δεν ξέρω (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Ένα ζευγάρι είναι σαν από παλιά αμερικάνικη ταινία (..) (? Και τι γίνεται σε αυτήν την ιστορία;) Παίζουν σε κάποια ταινία παλιά. (..) (? Και μετά;) Δεν ξέρω εεε (...) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) (..) Εεμ όπως κλασσικά στις ταινίες που μένουν μαζί ευτυχισμένοι.(? και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

5. Μία γυναίκα πάει να μπει μέσα σε ένα δωμάτιο (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ξέρω εγώ; Βλέπει κάτι και φαίνεται πως το λένε κατάπληκτη κάτι ξέρω εγώ; Μπορεί και η γάτα να έσπασε το βάζο (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος; Μάλωσε τη γάτα και σκούπισε τα γυαλικά που έχουν πέσει κάτω τι είναι αυτά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Πάλι δύο άνθρωποι μία γυναίκα και ένας άντρας που είναι πάλι σαν παλιά αμερικάνικη ταινία, σα να της κάνει πρόταση είναι και αυτή φαίνεται κατάπληκτη (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Δεν ξέρω δεν μπορώ να φανταστώ (..) (? Τι τέλος θα έδινες εσύ στην ιστορία;) Δεν ξέρω δεν μπορώ να φανταστώ το τέλος. (...) δεν ξέρω εεμ το πρόβλημα ε αποφασίζουν να κάνουν κάποια κομπίνα που στο τέλος πετυχαίνει κάτι τέτοιο δεν ξέρω. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Αυτό που κρατάει το κοριτσάκι τι είναι; Μωρό σαν μωρό φαίνεται. (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Μία μεγάλη γυναίκα και ένα κοριτσάκι κρατάει, κούκλα είναι. Μάλλον η μαμά θέλει να την διαβάσει και το κοριτσάκι θέλει να παίξει με την

κούκλα της και τελικά αναγκάζεται να διαβάσει γιατί δεν έχει πολλές επιλογές (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (..) Μία γυναίκα σκέφτεται, κάθεται στο παράθυρο και σκέφτεται μπορεί να περιμένει κάποιον να έρθει και τελικά έρχεται αργά το βράδυ εκεί που δεν το περιμένει εκείνη (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτός που περιμένει έρχεται αργά το βράδυ εκεί που δεν τον περιμένει πιο αργά από ότι ήταν να συναντηθούν ή από ότι τον περίμενε και χαίρεται τι να πω; (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Είναι δύο κοπέλες που παίζουν κρυφτό στην παραλία, η μία κρύβεται και η άλλη την ψάχνει και εε(..) στο τέλος την βρίσκει και τα φυλάει η άλλη ξέρω εγώ; (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Την βρήκε και γίνεται συνάντηση επίσης κρατάνε στα χέρια τους κάτι σαν ρούχα, τραπεζομάντιλο (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Είναι μία γυναίκα που κλαίει στον ώμο ενός άντρα έτσι μάλλον φαίνεται μπορεί να κλαίει γιατί κάποιος στην οικογένεια της έπαθε κακό (..) (? Και μετά;) (..) Ε στο τέλος πάνε μαζί στο νοσοκομείο για να τον δούνε (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Πάνε στο τέλος μαζί στο νοσοκομείο για να τον δούνε και τους λένε ότι εντάξει θα γίνει καλά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Δεν ξέρω εντάξει. Πρέπει να πω εικόνα και μετά ιστορία; Μεγάλη ιστορία; (...) Εε είναι μία παρέα ξέρω εγώ; Που έχει πάει εκδρομή σε ένα νησί και μόλις έχουν τελειώσει το σχολείο και τους άφησαν να πάνε μόνοι τους και κάθονται όλη μέρα στην παραλία, κάνουν beach party και είναι η τελευταία μέρα γιατί θα γυρίσουν στους γονείς τους και θα φύγουν για διάφορες σχολές γιατί δεν περνάνε όλοι στο ίδιο, κάποιοι περνάνε εκτός Αθηνών και είναι η τελευταία φορά που συναντιούνται ως παρέα.(? και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 4 , 5 , 6GF , 8GF , 9GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 3GF , 7GF , 10 .

T.A.T.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 31
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Αντωνία
ΗΛΙΚΙΑ: 15 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 ετών
ΥΨΟΣ: 1,63 m
ΒΑΡΟΣ: 55 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,6%

1. (…) Βλέπω ένα παιδί που είναι σκεπτικό ή στεναχωρημένο δεν ξέρω ακριβώς κάθεται πάνω σε ένα τραπέζι και κοιτάει ένα βιολί, βιολί είναι αυτό; Και μοιάζει στεναχωρημένο σαν παραπονεμένο να κοιτάει το βιολί (...) δεν ξέρω τίποτα άλλο. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Το παιδί θα πάρει το βιολί και θα παίξει δεν ξέρω τι να πω δεν ξέρω. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Εδώ βλέπω μία εικόνα σα να είναι μία εικόνα από παλιά , ένα γεωργό και δύο γυναίκες, η μία κρατάει βιβλία και η άλλη γυναίκα κοιτάζει γενικά. Αυτά. Και φαίνεται σα να είναι σε χωριό που δεν είναι πεδινό, σε βουνό γιατί έχει πέτρες. Αυτό. (? Και τι γίνεται μετά;) Ο γεωργός θα παντρευτεί την κοπέλα με τα βιβλία και η άλλη είναι η πεθερά, η μάνα του γεωργού είναι καλή, κακή δεν ξέρω. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Εδώ είναι μία γυναίκα στεναχωρημένη που φαίνεται σα να κλείνει μία πόρτα, σα να έχει διώξει κάποιον και στεναχωριέται για αυτό και στο τέλος θα ανοίξει την πόρτα και θα πει σε αυτόν που είναι εδώ να γυρίσει πίσω και θα είναι ευτυχισμένοι και χαρούμενοι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εδώ είναι ένας άντρας και μία γυναίκα, η γυναίκα φαίνεται σα να τον αγαπάει, ο άντρας σα να είναι αδιάφορος και σα να θέλει να φύγει και να τον κρατάει πίσω δεν ξέρω. Στο τέλος αυτός θα μείνει ή θα μείνει ή θα φύγει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Θα μείνει δε θα φύγει στο τέλος τι να πω δεν ξέρω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Τώρα εδώ δείχνει ένα δωμάτιο με μία πόρτα ανοιχτή με μία γυναίκα που κοιτάει τώρα τι κοιτάει; Δεν κοιτάει ίσως να είναι κάποιος μέσα που δεν φαίνεται ή βλέπει το παιδί της βλέπει το παιδί της που διαβάζει και του λέει « Σήκω να πάμε να παίξουμε. μη διαβάσεις άλλο.» (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Δειχνει μία γυναίκα να κάθεται και έναν άντρα από πάνω της και φαίνεται σε να συζητάνε κάτι και αυτή τον κοιτάει με απορία. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Τώρα τι να σας πω; Θα την πάρει να πάνε μια βόλτα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Δείχνει μία μητέρα με ένα παιδί, η μητέρα κρατάει ένα βιβλίο προσπαθεί να το διαβάσει, το παιδί είναι στεναχωρημένο και η μητέρα το καταπιέζει να διαβάσει, το παιδί θέλει να παίξει αλλά στο τέλος το παιδί θα φύγει και θα κάνει αυτό που θέλει και δεν θα ακούσει τη μαμά του. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Μία γυναίκα που σκέφτεται και μοιάζει να κοιτάει έξω από το παράθυρο και απλά σκέφτεται, τίποτα άλλο. Στο τέλος θα μείνει εκεί να σκέφτεται δεν θα φύγει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Τι είναι αυτό; Φαίνεται σα να είναι δύο γυναίκες, η μία κοιτάει πίσω από ένα δέντρο, η μία κρατάει κάτι δεν ξέρω τι είναι; Η μία κάτω φαίνεται σα να προσπαθεί να κρυφτεί να ξεφύγει από κάτι, η άλλη την παρακολουθεί και στο τέλος η γυναίκα πίσω από το δέντρο την πιάνει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Είναι σα έναν άντρα και μία γυναίκα, ο άντρας φιλάει τη γυναίκα στο μέτωπο, η γυναίκα τον φιλάει στο μέτωπο όχι τον ακουμπάει δεν τον φιλάει, ο άντρας τη φιλάει στο μέτωπο και αγκαλιάζονται και είναι χαρούμενοι. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Είναι μία αγελάδα σε ένα λιβάδι και το έφαγε και δεν υπάρχει πια. (....) Μου βάζετε σε δύσκολα. Δεν μπορώ να σκεφτώ τώρα, δεν είναι εύκολο. (...) Είναι ένας άντρας και μία γυναίκα που ερωτεύονται, παντρεύονται, κάνουν πολλά παιδιά και ζουν σε ένα σπίτι σε ένα ωραίο χωριό και ζουν χαρούμενοι, ευτυχισμένοι και στο τέλος μεγαλώνουν τα παιδιά τους παντρεύονται και αυτά και έχουν εγγόνια και ζουν καλά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 8GF , 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) Οι υπόλοιπες.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 32
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Ιωάννα
ΗΛΙΚΙΑ: 21 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 13 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 ετών
ΥΨΟΣ: 1.60 m
ΒΑΡΟΣ: 52 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,3%

1. (...) Ε βλέπω ένα παιδί που κοιτάζει μάλλον ένα βιολί (..) (? Τι γίνεται μετά;) Κοιτάζει το βιολί και είναι σκεπτικό, μάλλον θέλει να μάθει να παίζει αλλά δεν ξέρει να παίζει και θα πάει σε ένα δάσκαλο για να μάθει. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ε στο τέλος μαθαίνει να παίζει βιολί και γίνεται πολύ καλός και γίνεται ένας μεγάλος βιολιστής. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Βλέπω μία οικογένεια αγροτική, ο πατέρας δουλεύει στο χωράφι, η μητέρα ξεκουράζεται γιατί έχει τελειώσει τις δουλειές του σπιτιού και η κόρη κρατάει τα βιβλία και πάει στο σχολείο. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε η κόρη διαβάζει και φεύγει από το χωριό και πάει να σπουδάσει ε ήθελε να γίνει δασκάλα και μένει εκεί, δεν ξαναγυρίζει στο χωριό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (...) Εδώ είναι μία κοπέλα που είναι σκυμμένη και κλαίει. (...) (? Τι γίνεται μετά;) Μπορεί να κλαίει για πολλούς λόγους γιατί χώρισε από το αγόρι της, γιατί μάλωσε με τους γονείς της, γιατί κάποιος πέθανε, γιατί δεν έχει χρήματα ξέρω εγώ πολλά μπορεί να έχουν συμβεί. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Η κοπέλα θα κλάψει και μετά ηρεμήσει, θα σκεφτεί λογικά και θα λύσει το πρόβλημα της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Εδώ είναι ένα ζευγάρι, ο άντρας κοιτάει αλλού και η γυναίκα κοιτάει αυτόν. (..) Μάλλον ο άντρας θέλει να φύγει και το λέει στη γυναίκα και αυτή τον παρακαλάει να μη φύγει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε ο άντρας θα φύγει γιατί έχει δουλειές να κάνει και η γυναίκα του λέει ότι άμα φύγει θα χωρίσουν. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Χωρίζουν στο τέλος.

5. (..) Είναι μία μητέρα που είναι στη κουζίνα και ακούει κάποιο θόρυβο και πάει στο δωμάτιο του παιδιού της να δει αν είναι καλά. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε μπαίνει στο δωμάτιο του παιδιού και βλέπει ότι έσπασε κάτι και του κάνει παρατήρηση. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ε το παιδί ζητάει συγνώμη και τελειώνει το θέμα.

6GF. (..) Εε είναι ένας άντρας που κάτι λέει σε μία γυναίκα μάλλον της προτείνει να δουλέψει μαζί του (..) αλλά αυτή δεν το περίμενε και της ήρθε ξαφνικό. (? Και τι γίνεται μετά;) Ε αυτή δέχεται γιατί θα παίρνει πολλά χρήματα αλλά αυτός μετά της κολλάει και είναι σε δύσκολή θέση αλλά δεν μπορεί να κάνει κάτι γιατί εκείνη δέχτηκε τη δουλειά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Εδώ είναι μία μητέρα με το παιδί της (..) η μητέρα του λέει να διαβάσει τα μαθήματα του αλλά εκείνο δε θέλει, θέλει να παίξει με την κούκλα. (..) (? Και τι

γίνεται μετά;) Ε (..) μετά το αφήνει να παίξει η μαμά του και το κοριτσάκι είναι χαρούμενο. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (..) Ε είναι μία κοπέλα που ονειροπολεί (..) είναι στον κόσμο της και σκέφτεται ότι ε φαντάζεται ότι παντρεύεται και μένει σε ένα μεγάλο σπίτι και έχει πολλά λεφτά και άλλα πολλά.(..) (? Και τι γίνεται μετά;) Τίποτα απλά ονειρεύεται. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Ε εδώ τι δείχνει; (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ε δύο κοπέλες τώρα αδερφές είναι; Μάλλον φίλες και τρέχουν για να πάνε κάπου μάλλον. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε μετά κρύβεται η μία και παρακολουθεί την άλλη. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Η άλλη φεύγει θυμωμένη γιατί η φίλη της παρακολουθεί τι κάνει και δεν είναι πια φίλες. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Ε εδώ είναι ο πατέρας και ο γιος που αποχαιρετιούνται, ο γιος φεύγει για να σπουδάσει ή για να δουλέψει και (..) θα βρεθούν μετά από κάποια χρόνια. (? Και τι γίνεται μετά;) Ε φεύγει ο γιος και μετά αρρωσταίνει ο πατέρας και γυρίζει ο γιος αλλά δεν τον προλαβαίνει και πεθαίνει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Δικά μου ιστορία; (...) Ε τι να πω τώρα; (..) Ε ήταν μία κοπέλα που από μικρή ήθελε να σπουδάσει και να φύγει από το χωριό της ε και τελικά τα κατάφερε και πήγε να σπουδάσει και έγινε φοβερή σε αυτό που έκανε. (..) Μετά όμως κατάλαβε ότι μόνο στο χωριό της ήταν ευτυχισμένη και χαρούμενη και τα παράτησε όλα και ξαναγύρισε σε αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 3GF , 7GF , 8GF , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 4 , 5 , 6GF , 10 .

T.A.T.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 33
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Ηλιάνα
ΗΛΙΚΙΑ: 18 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 ετών
ΥΨΟΣ: 1,62 m
ΒΑΡΟΣ: 53 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7%

1. Αυτό τι είναι; (? Εσύ τι νομίζεις ότι είναι;) Δεν βλέπω καλά, θα σε γελάσω. Δεν με διευκολύνεις. (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Είναι ένα παιδάκι σκεφτικό και έχει μπροστά του κάτι μια συσκευή, το κοιτάει το επεξεργάζεται σκέφτεται ε και νομίζω ότι στο τέλος ότι θα το βρει. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ε αυτό στο τέλος ας πούμε θα δει τι είναι και θα το χρησιμοποιήσει και περάσει την ώρα του δημιουργικά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Μμ αυτή ε βασικά μία κοπέλα που φαίνεται να κρατάει τα βιβλία της στο χέρι παρακολουθεί κάποια σχολή ή πηγαίνει σχολείο και η οικογένεια της ήταν αγροτική οικογένεια ασχολείται με τα χωράφια και υποτίθεται μάλλον η κοπέλα ξεφεύγει ας πούμε από την παραδοσιακή οικογένεια και σπουδάζει και θα κάνει ένα άλλο επάγγελμα. (...) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι ξέρω εγώ. Φαίνεται και πιο καλοντυμένη σε σχέση με τους άλλους ανθρώπους που απεικονίζονται.

3GF. Τώρα εδώ μία γυναίκα κοπέλα δεν ξέρω μικρής ηλικίας, νομίζω ότι είναι φαίνεται στεναχωρημένη, ας πούμε ότι κλαίει μάλλον είναι απογοητευμένη από κάτι υποτίθεται όχι υποτίθεται θέλει κάποιον να στηριχθεί να ακουμπήσει κάποιον όπως στηρίζεται στην πόρτα έστω και σε κάτι άψυχο, φαίνεται ευγενική φυσιογνωμία. Τι τέλος; (? Πώς τελειώνει η ιστορία;) Να βρίσκει έναν άνθρωπο να την παρηγορήσει και να ήταν ευτυχισμένη να γίνει ευτυχισμένη, να βρει το χαμόγελο της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Και αυτή φαίνεται πολύ κοινή κινηματογράφος και έτσι, ένα ζευγάρι εε τώρα δεν ξέρω που ακριβώς βρίσκονται, φαίνεται ότι ο άντρας έχει τάσεις να φύγει γιατί απεικονίζεται μία άλλη γυναίκα στο πίσω μέρος, η γυναίκα τον κρατάει έχει γλυκό βλέμμα στο πρόσωπο της και οι δύο είναι γοητευτικοί. Στο τέλος η γυναίκα θα τον κρατήσει κοντά της και δεν θα φύγει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ ναι.

5. Μμμ μία γυναίκα με μεγάλης ηλικίας ίσως είναι μαμά κάτι είναι σε ένα ωραίο σπίτι φαίνεται πλούσια κάτι ψάχνει ίσως ψάχνει κάποιο πρόσωπο της φιλικό, έχει μία αγωνία στο βλέμμα της ότι έχει αγωνία να το βρει ας πούμε το παιδί της ή κάποιο άγνωστο πρόσωπο, ίσως κλείσει την πόρτα, δεν το βρει και πάει σε άλλο δωμάτιο και το βρει. Έχει λίγο περιπέτεια. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Εδώ μία κυρία ευγενική, καλοντυμένη πρέπει να συνομιλεί με ένα κύριο αριστοκράτη, ευγενικό, η συζήτηση είναι σε έντονο ύφος η γυναίκα είναι κάπως ξαφνιασμένη τον κοιτάει με έναν τρόπο ας πούμε για να δει τι εννοεί, εκείνος έχει ένα ύφος πονηρό ίσως πρόκειται για καβγά τώρα πως θα λήξει; Ίσως φύγει εκείνη προσβληφθεί και φύγει και χωρίσουν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Μμ αυτή είναι μία μαμά με την κόρη της ας πούμε κάτι φαίνεται να λέει η μαμά στην κόρη, το κοριτσάκι κρατάει στην αγκαλιά του μία κούκλα που φαίνεται σα να είναι το μωρό της, φαίνεται η μαμά να την νοιάζεται αν και η κόρη δεν κοιτάει κοιτάει αλλού ίσως την μαλώνει για κάποια αταξία αλλά στο τέλος θα τα βρούνε θα συμφιλιωθούν. (...) Το κοριτσάκι θα ζητήσει συγνώμη, η μαμά θα την συγχωρήσει και θα παέι να παίξει με την κούκλα της και όλα εντάξει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Μία ωραία γυναίκα σα να ποζάρει για κάτι, σα να την ζωγραφίζουν σα να την φωτογραφίζουν, έχει πάρει ένα ύφος κάπως αινιγματικό σα να σκέφτεται κάτι, σα να την προβληματίζει κάτι αλλά συγχρόνως και χαμογελάει, νομίζω ότι την φωτογραφίζουν ας πούμε της κάνουν το πορτρέτο κάτι τέτοιο. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Νομίζω αυτό ότι θα δει το αποτέλεσμα και θα της αρέσει ίσως έχει πληρώσει κάποιον άνθρωπο να την ζωγραφίσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Και εδώ είναι σα να είναι μητέρα με την κόρη κάπου πάνε έξω εκδρομή και πάνε σε δάσος και το κοριτσάκι ξεφεύγει από την επίβλεψη και η μαμά την κυνηγάει τέλος πάντων κάτι κρατάει τα ρούχα της, την αφήνει μεν ελεύθερη αλλά την παρακολουθεί. Το κοριτσάκι είναι ευτυχισμένο παίζει την αφήνει να παίζει και η μαμά είναι ας πούμε το άγρυπνο μάτι και μετά από ώρα θα την πάρει και θα γυρίσουν σπίτι τους. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Εμ τώρα; Είναι δύο φυσιογνωμίες φαίνεται τώρα τι είναι κορίτσι αυτό; Ότι προσπαθεί να βρει παρηγοριά αγκαλιάζει σφιχτά το συνομήλικο της, φαίνεται στεναχωρημένη ή λυπημένη και προσπαθεί να βρει στήριξη φαίνεται ότι το απολαμβάνει αυτήν την αγκαλιά το έχει ανάγκη και το άλλο άτομο φαίνεται ότι το κάνει με τρυφερότητα θέλει να την προστατέψει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μία δική μου ιστορία; (..) Δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι. (...) Ε ας πούμε ότι είναι μία κοπέλα που πάει Τρίτη Λυκείου και διαβάζει πολύ γιατί θέλει να περάσει εκεί που θέλει θέλει να μπει στην σχολή που της αρέσει (..) αλλά δεν ξέρει αν θα τα καταφέρει (..) (? Και τι γίνεται τελικά;) Ε τελικά ας πούμε τα καταφέρνει και περνάει εκεί που θέλει και είναι χαρούμενη και ξεκινάει η φοιτητική της ζωή. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 4 , 7GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 6GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 34
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Δήμητρα
ΗΛΙΚΙΑ: 19 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 12 ετών
ΥΨΟΣ: 1,65 m
ΒΑΡΟΣ: 61 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,8%

1. Δεν καταλαβαίνω τι κοιτάει δεν καταλαβαίνω από τα γράμματα του φωτοτυπικού. Μάλλον όργανο είναι αυτό; Ο συγκεκριμένος πιτσιρίκος ε προφανώς στο λέω γιατί έχω ανάλογη εμπειρία έχει χάσει κάποιο αγαπημένο πρόσωπο και ήταν δώρο και απλά το κοιτάει, απλά το κοιτάει τελικά δεν υπάρχει. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Συνήθως αυτά δεν τελειώνουν είναι επαναλαμβανόμενη κατάλαβες; (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Μάλιστα. (...) Από ότι μπορώ να καταλάβω είναι ένα χωριό, χωριάτικο σκηνικό εεε (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) (..) Βασικά η κοπέλα μου φαίνεται λίγο καταπιεσμένη και γενικώς εμ μου βγάζει μία μορφή δουλείας. (..) Τώρα για ιστορία δεν μπορώ να σου φτιάξω. (? Πώς συνεχίζεται η ιστορία;) Πρέπει να εξελίσσεται κάτι σαν σαπουνόπερα καταπιεσμένη αυτή, καταπιεσμένος αυτός καταπιεσμένος αυτός, κάτι σε νοσταλγία μου βγάζει. (...) (? Ποιο είναι το τέλος της ιστορίας;) Τέλος ίσως λόγω καταπίεσης ίσως να μην μπορούν να είναι μαζί και ίσως από το τέλος να είναι και η εικόνα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (...) Λοιπόν η συγκεκριμένη γυναίκα (..) έχει κάνει κάποιο λάθος, φταίει για κάτι (..) επιστρέφοντας σπίτι συνειδητοποιεί ότι και οι υπόλοιποι έχουν κατανοήσει τα λάθη της, έχουν αναγνωρίσει μάλλον το λάθος βαρύ, η επίπληξη μεγάλη οπότε για αυτό βγαίνει έξω κλαίγοντας. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Αυτός ποιος είναι ο James Bond; Εδώ μου βγάζει κάτι για ξενιτιά. (...) Λοιπόν αυτός είναι ναυτικός. (..) Ζωή δύσκολη (..) αυτός πρέπει να φύγει για δουλειές (..) αυτή τον παρακαλάει να μην φύγει, αυτός τελικά θα φύγει εμ μου δίνει μία αισιοδοξία στο βλέμμα ότι επιστρέφει και θα είναι όλα εντάξει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Αυτή η γυναίκα προφανώς κοιμότανε (..) άκουσε έναν ήχο, κατεβαίνει στην κουζίνα, στην βιβλιοθήκη, οπουδήποτε (..) με αργούς ρυθμούς ανοίγει την πόρτα (..) και στο τέλος κατάλαβε ότι (..) ότι ήταν η γάτα της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (...) Λοιπόν η γυναίκα του γύρισε αργά σπίτι, αυτός ακούγοντας ένα αυτοκίνητο ξύπνησε, κοιτάει από το παράθυρο και ήταν αυτή που κατέβαινε από μία (..) κόκκινη BMW. (..) Μπαίνοντας σπίτι της ήρθε η μυρωδιά του πούρου (..) μπήκε όχι δεν μπήκε κάθησε στον καναπέ (..) και η φωνή του άντρα της την τρόμαξε. (..) Τέλος **κατέφερε** με επιχειρηματολογικές απαντήσεις (..) να ξεγλιστρήσει από τις ερωτήσεις του άντρα της, την καληνυχτίζει και έφυγε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Δεν μου έρχεται τίποτα. Τίποτα όμως. Μα τι ιστορία να φτιάξω από αυτό; (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Είναι μία κοπέλα που κρατάει ένα μωρό ή μία κούκλα, μια γυναίκα που κοιτάει το μωρό ή την κούκλα και η κοπέλα αγνοεί παντελώς το βλέμμα ή και τα λόγια της μεγαλύτερης γυναίκας. (...) (? Και τι συμβαίνει στην συνέχεια;) (..) Απλά την αγνοεί δεν βλέπει τίποτα περαιτέρω ή κάτι της αποσπάει την προσοχή. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Ίσως η μεγάλη την αποδοκιμάζει και για αυτόν το λόγο την αγνοεί και τελικά η μικρή θα σηκωθεί να φύγει γιατί δεν θέλει να ακούσει άλλο τη μεγάλη. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Α καλά . Αυτή είναι ερωτευμένη, δεν υπάρχει περίπτωση. (..) Ίσως έχει φύγει ο καλός της. (..) Αυτή έχει κάποια αισιοδοξία αλλά και απαισιοδοξία ότι της λείπουν διάφορα αλλά από την άλλη φαίνεται η αισιοδοξία που έχει ότι αυτός θα γυρίσει. (...) (? Και τι γίνεται τελικά;) Και τελικά από όσα έχει περάσει συνεχίζει να περιμένει (..) και αφού έχουν κουραστεί και οι δύο από την αναμονή και παντρεύονται. Τι τέλος είναι αυτό, Φώσκολος πρέπει να γίνω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Αυτή που φαίνεται μπροστά είναι παντρεμένη. (..) η από κάτω που περιμένει είναι η ερωμένη του άντρα της, η απο πάνω την παραμονεύει για να την ξεμαλλιάσει και στο τέλος δεν ξέρω τι γίνεται, τελικά την ξεμαλλιάζει αλλά δεν είναι αυτή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (...) Εδώ δεν μπορώ να σου βγάλω ιστορία αλλά μου φαίνεται για πολύ συναισθηματική στιγμή όχι ερωτική πιο πολύ οικογενειακή μου φέρνει. (..) (? Τι βλέπεις σε αυτήν την εικόνα;) Ίσως ένα ζευγάρι αλλά αφού έχουν κάνει οικογένεια ίσως κάποιο οικογενειακό πρόβλημα τους ενώνει ή ίσως είναι πατέρας με γιο. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Δεν ξέρω δεν ξέρω καθόλου. (..) Ε στηρίζουν ο ένας τον άλλον και αντιμετωπίζουν το πρόβλημα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Φανταστική ιστορία; Λοιπόν εδώ βλέπω εμένα έτσι. (..) Εδώ βλέπω εμένα να σου πω τώρα γιατί βλέπω εμένα; Γιατί είμαι μια ζωή στον κόσμο μου δεν αγχώνομαι, είμαι σε ένα μαύρο παλεύω ότι ήδη είναι μαύρο και όταν βλέπω κάτι μαύρο δεν το δείχνω και δεν θέλω να στεναχωρηθεί κανείς από την οικογένεια μέχρι τον δεσμό μου και δεν θέλω να στεναχωρηθεί κανείς και τα κάνω όλα να φαίνονται έτσι όπως βλέπω το χαρτί σου. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 3GF , 5 , 7GF , 8GF και 10 (πολύ).
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 4 , 6GF , 9GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 35
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Μαρία
ΗΛΙΚΙΑ: 15 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 ετών
ΥΨΟΣ: 1,55 m
ΒΑΡΟΣ: 51 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8%

1. (..) Ε βλέπω ένα παιδί που κάθεται φαίνεται κάπως στεναχωρημένο και κοιτάει τώρα τι είναι αυτό; Μάλλον βιολί είναι. (..) Ε αυτό, κοιτάει το βιολί και σκέφτεται τι να κάνει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε δεν θέλει να παίξει βιολί αλλά πρέπει να παίξει γιατί αύριο έχει συναυλία. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ε στο τέλος θα παίξει βιολί αλλά δεν το θέλει πολύ και στη συναυλία θα τα πάει καλά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Εδώ είναι μία κοπέλα που κρατάει κάτι βιβλία και κοιτάει τους γονείς της που δουλεύουν. (..) Ο πατέρας της δουλεύει στο χωράφι και η μητέρα της στην αυλή του σπιτού και η κοπέλα γυρίζει από το σχολείο. (..) (? Και τι γίνεται στη συνέχεια;) Ε η κοπέλα γυρίζει από το σχολείο, φέρνει καλούς βαθμούς και οι γονείς της είναι χαρούμενοι που τα πάει καλά στο σχολείο και που θα πάει να σπουδάσει (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Εδώ είναι μία κοπέλα που κλαίει έχει σκύψει και κρατιέται από μία πόρτα. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Μάλλον έχει μάθει ότι έγινε κάτι κακό ότι πέθαναν οι γονείς της σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα και (..) και κλαίει γιατί δεν μπορεί να το πιστέψει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Αυτό, κλαίει συνέχεια και είναι δυστυχισμένη. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εε (..) εδώ είναι μία γυναίκα και ένας άντρας που είναι παντρεμένοι αλλά δεν τα πάνε καλά. (..) Ο άντρας δεν της δίνει σημασία και η γυναίκα του φωνάζει επειδή δεν την προσέχει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε μετά (..) ο άντρας θα φύγει γιατί δεν την αγαπάει, αγαπάει κάποια άλλη. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Είναι μία μαμά που ανοίγει την πόρτα, μπαίνει στο δωμάτιο του παιδιού της και το ρωτάει « Διαβάζεις;» και λέει το παιδί « Ναι, διαβάζω» και του λέει « Εντάξει, άμα χρειαστεις τίποτα θα είμαι στην κουζίνα». Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (..) Εδώ είναι μία γυναίκα και αυτό τι είναι τραπεζάκι; (..) Μάλλον και γράφει πάνω στο τραπεζάκι και και είναι απορροφημένη και έρχεται ο άντρας της από πίσω και φωνάζει το όνομα της και ξαφνιάζεται αυτή και γυρίζει. Αυτό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Εδώ είναι μία μαμά με την κόρη της και κάθονται στο σαλόνι. (..) η μαμά λέει στην κόρη της κάτι την κάνει παρατήρηση γιατί δεν πάει να διαβάσει και η κόρη θέλει να παίξει με την κούκλα και για αυτό είναι λυπημένη. (..) Εκαι μετά το

κοριτσάκι διαβάζει τελειώνει και πάει και παίζει με την κούκλα του. Αυτό και είναι χαρούμενο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (..) Εδώ (..) είναι μία γυναίκα που έχει πάρει ένα καινούριο σπίτι και κάθεται και βλέπει από το παράθυρο τη θέα (..) ε και σκέφτεται τι ωραία που είναι και είναι χαρούμενη που πήρε αυτό το σπίτι. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Εε εδώ είναι δύο κοπέλες που (..) τι κάνουν τώρα αυτές; (..) Ε τρέχουν ξένοιαστα στην παραλία και μετά χάνονται και έχουν κουραστεί κιόλας (..) ε και στο τέλος βρίσκουν το δρόμο και γυρίζουν σπίτι τους. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Εδώ είναι ένας άντρας και μία γυναίκα (..) και χορεύουν είναι καλεσμένοι σε ένα πάρτυ και χορεύουν. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά τελειώνει το πάρτυ φεύγουν όλοι και αυτοί συνεχίζουν και χορεύουν. (..) Και στο τέλος φεύγουν και αυτοί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μία δική μου ιστορία; (..) Τι να πω τώρα; (..) Είναι σε ένα δάσος με πάρα πολλά δέντρα δύο κοπέλες που κάθονται και τρώνε (..) και ακούνε μουσική και περνάνε πάρα πολύ ωραία εε είναι καλοκαίρι και εε έχει πολύ ζεστή. (..) Και στο τέλος τρώνε και φεύγουνε. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 5 , 6GF . 8GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 3GF , 4 , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 36
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Ειρήνη
ΗΛΙΚΙΑ: 19 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 14 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 ετών
ΥΨΟΣ: 1,63 m
ΒΑΡΟΣ: 68 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 11,9%

1. (...) Αυτό τι είναι βιολί; Βιολί πρέπει να είναι κανονικό δηλαδή όταν λες μία ιστορία; Νιώθω σαν να δίνω εξετάσεις. (? Δεν σε εξετάζω. Είναι απλό. Τι βλέπεις στην εικόνα;) Είναι ένα αγοράκι που βλέπει το βιολί λυπημένα μάλλον προσπαθεί να μελετήσει γιατί έχει ένα βιβλίο ανοιχτό με νότες, θα πρέπει να του αρέσει αυτό το όργανο και μάλλον θα σκέφτεται κάποια μελωδία για να την παίξει αργότερα στο βιολί ή μπορεί να σκέφτεται κάτι που έχει στο μυαλό και να σκέφτεται να το αποδείξει μουσικά. (...) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι ακόμα δεν την αποφασίζει την μουσική.

2. (..) Αυτό εδώ μου κάνει σαν μία αναπόληση κοινωνική και τα διάφορα στρώματα που υπάρχουν, είναι κάποιοι αγρότες που οργώνουν τη γη από την άλλη κάποια γυναίκα που είναι έγκυος και μία κοπέλα που με τα βιβλία της δείχνει ότι πάει σχολείο, θέλει κάτι διαφορετικό και είναι σαν εξέλιξη από που ξεκίνησε ο άνθρωπος και που καταλήγει τελικά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (...) Είναι μία κοπέλα η οποία κλαίει μάλλον κλείνοντας την πόρτα σαν έτσι μοιάζει μάλλον κάποιος θα της είπε κάτι που δεν θα της άρεσε και προτίμησε να πάει στο δωμάτιο της να κλειστεί και να ξεσπάσει με την ησυχία της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Εδώ είναι ένα ζευγάρι και η κοπέλα μάλλον προσπαθεί να κρατήσει τον άντρα που έχει δίπλα της ο οποίος φαίνεται ότι μάλλον θα φύγει ξέρω εγώ; (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μάλλον αυτός φεύγει από ότι τον βλέπω. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (...) Ξέρω εγώ; (? Τι τέλος θα έδινες εσύ;) Ότι αυτός φεύγει και αυτή μένει μόνη της. Πολύ αισιόδοξο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Εεμ εδώ είναι μία γυναίκα ηοποία μπαίνει μέσα στο καθιστικό δεν ξέρω με κάποια απορία, κάτι θέλει να διαπιστώσει από τον τρόπο που ανοίγει την πόρτα και φαίνεται ότι μένει έκπληκτη δυσάρεστα έκπληκτη. (...) για κάτι. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ότι μάλλον θα πει θα κάνει κάτι σε αυτό που βλέπει κάπως θα αντιδράσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Εδώ είναι μία κοπέλα (..) η οποία μου φαίνεται σα να εργάζεται για αυτόν τον κύριο και μάλλον δίνει την εντύπωση ότι αυτός της προτείνει κάτι που δεν της αρέσει, σαν σεξουαλική παρενόχληση μου κάνει γιατί η κοπέλα κοιτάει έκπληκτη, αυτός έχει ένα χαμόγελο. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Μάλλον η κοπέλα θα υποκύψει δεν ξέρω. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Εδώ είναι μία κοπέλα μαζί με μωρό είναι ή κούκλα; Κάτι κρατάει στην αγκαλιά της και η μητέρα της ή η υπηρέτρια την κοιτάει μάλλον κοιτάει το μωρό που κρατάει στην αγκαλιά της και η κοπέλα έχει ένα βιβλίο σαν κάτι να την απασχολεί. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (...) Σα να έχει μετανιώσει για κάτι αυτή η κοπέλα. (..) και δεν μπορεί να το διορθώσει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (..) Εδώ είναι μία κοπέλα η οποία κάθεται και σκέφτεται διάφορα πράγματα. μάλλον σκέφτεται για το μέλλον της τι θα κάνει πρέπει να πάρει κάποιες αποφάσεις για τη ζωή της.(..) (? Και τι γίνεται μετά;) Σκέφτεται για πολλή ώρα και μετά (..) μάλλον αποφασίζει τι θα κάνει και σταματάει να σκέφτεται. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Εδώ δεν ξέρω δεν φαίνεται πολύ καθαρά. (..) Εδώ είναι μία μητέρα η οποία κρατάει ένα βιβλίο βρίσκεται πίσω από ένα δέντρο και φωνάζει στην κόρη της (..) αλλά η κόρη της δεν την ακούει και συνεχίζει να τρέχει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε μετά όταν γυρίζει σπίτι μαλώνουν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Εδώ (..) είναι ένα ζευγάρι μάλλον είναι ζευγάρι οι οποίοι είναι αγκαλιασμένοι και αγαπιούνται πάρα πολύ. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Κάτι τους φέρνει πολύ κοντά μάλλον κάτι δυσάρεστο. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Μετά κάθονται και προσπαθούν να βρουν λύσεις σε αυτό που τους απασχολεί μαζί. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Μία δική μου; (..) Για εμένα; (..) Είμαι εγώ σε ένα δωμάτιο μπροστά μου είναι ένα ς πίνακας ζωγραφικής εε (..) και εγώ ζωγραφίζω με πολλά χρώματα ένα καράβι με πανιά ένα καράβι με πανιά που ταξιδεύει σε ήρεμη θάλασσα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 2 , 8GF , 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF , 4 , 6GF .

T.A.T.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 37
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Στέλλα
ΗΛΙΚΙΑ: 16 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 2 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 14 ετών
ΥΨΟΣ: 1,67 m
ΒΑΡΟΣ: 60 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 5,8%

1. Διαβάζει; Δεν ξέρω. Είναι λίγο σκούρο. Βιολί είναι; Μάλλον έχει πρόβλημα γιατί δεν είναι καλός, το κόβω ότι είχε μάθημα με τον δάσκαλο του και του είπε ότι δεν είναι καλός και έχει στενοχωρηθεί γιατί (..) είναι βιβλίο αυτό; Και λέει δεν θα γίνει ποτέ καλός σαν τον τάδε. Αυτό, δεν ξέρω, βιβλίο και βιολί είναι. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Τι είναι αυτό; Επειδή έχει πολλά πρόσωπα δεν ξέρω ποιο να πάρω ως κεντρικό. Αυτή η κοπέλα από παλιά εποχή πιο κοντινή σε μας, ο άντρας οργώνει, αυτή που κοιτάει δεν ξέρω τι να πω; Δύσκολη εικόνα. Αυτή είναι πολύ μελετηρή γιατί κουβαλάει βιβλία μαζί της. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Αυτή θα πάει να διαβάσει, ο άντρας θα συνεχίσει να οργώνει μέχρι το βράδυ και η άλλη γυναίκα που χαζεύει είναι έγκυος ή χοντρή; Είναι νοικοκυρά και πάει και κάνει δουλειές και μετά πάνε να κοιμηθούν. Αυτά, αυτή γιατί κρατάει βιβλία; Ήταν ανδροκρατούμενη κοινωνία. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Αυτό είναι πολύ εύκολο. Κοπέλα είναι αυτή ναι ανάλογα με την ηλικία της, κλαίει βασικά κλαίει γιατί πέθανε κάποιο αγαπημένο της πρόσωπο, γιατί έφαγε χυλόπιτα, απόρριψη, γιατί δεν είναι καλή στα μαθήματα, γιατί χώρισε με τον άντρα της. Αφού κλάψει και της περάσει θα πει ότι δεν πειράζει και θα συνεχίσει. Έτσι το βλέπω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Α λοιπόν. Αυτό πως το φαντάζομαι. Αυτοί είναι στο δρόμο, ένα ζευγάρι και για κάποιο λόγο καβγαδίζουν. (..) και μετά (..) μετά ξέρω εγώ μετά τον καβγά αυτός της λέει « Παίρνω το καπελάκι μου και φεύγω.» και αυτή επειδή δεν είναι φεμινίστρια του λέει « Μη φύγεις, θα σκοτωθώ.» Αυτός άμα μείνει θα είναι όλα μέλι γάλα, άμα φύγει αυτή θα πεθάνει κλασσικά. Αυτά ισχύουν για την ιστορία όχι ότι εγώ θα το έκανα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Ατμοσφαιρικό σπίτι. Αυτή η κοπέλα είναι σε είναι μέσα σε ένα δωμάτιο και αυτό το γραφείο είναι ενός άντρα πολύ πνευματικού, μέσα πραγματικά (..) αυτός είναι της υψηλής κοινωνίας και ακούει η κοπέλα έναν πυροβολισμό και τρέχει έκπληκτη στο δωμάτιο και βλέπει αυτόν νεκρό, τον έχουν πυροβολήσει και βλέπει το παράθυρο ανοιχτό και να φυσάει αέρας. Ποιός βγήκε από το παράθυρο και είναι ο δολοφόνος; (..) Ωραία είναι να λες βλακείες και να μην σε παρεξηγούν. Αυτά. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Δύσκολη. Ωραία. Κοιτάξτε. Αυτός ο κύριος είναι ντεντέκτιβ και πρέπει να εξιχνιάζει ένα φόνο, ένα έγκλημα. (..) Και τέλος πάντων έχει μία συνάντηση με αυτή τη γυναίκα που είχε σχέση με το πτώμα, το θύμα όχι ερωτική σχέση, τον ήξερε τέλος

πάντων, της λέει κάποια γεγονότα και στοιχεία που έχει μαζέψει και της λέει ότι είναι ύποπτη για φόνο και αυτός το ξέρει ότι έκανε τον φόνο και αυτή γυρίζει και τον κοιτάει έκπληκτη για να κάνει την αθώα και αυτή δεν είναι αθώα και μπαίνει στη φυλακή. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Αυτό τι είναι; Βασικά αυτή είναι μία μητέρα και μία κόρη. (..) και κάθονται μαζί στο σαλόνι τους και η μητέρα διαβάζει αν είναι βιβλίο και η κόρη παίζει με μία κούκλα. (..) Και ενδιάμεσα συζητάνε κιόλας και κάποια στιγμή λοιπόν κάποια στιγμή η μητέρα τέλος πάντων λέει κάτι στην κόρη που η κόρη το θεωρεί προσβλητικό και ενοχλείται από αυτό και της γυρνάει το κεφάλι όπως τώρα και μετά πάει και κλείνεται στο δωμάτιο της και μάλλον η μητέρα της πάει επάνω και την παρηγορεί και μάλλον γίνονται πάλι φίλες. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Λοιπόν αυτή είναι η κλασσική φιγούρα της παραδοσιακής μητέρας. Αυτή είναι νοικοκυρά σε μία ανδροκρατούμενη οικογένεια, έχει τέσσερα παιδιά και αφού έχει τελειώσει τις δουλειές, έχει ταίσει τον άντρα και τα παιδιά της και τα έχει βάλει για ύπνο κάθεται και αναλογίζεται πόσο ευχαριστημένη είναι από τη ζωή που έχει τα παιδάκια της, τον αντρούλη της. Αυτά. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (..) Ένα. Αυτό είναι θάλασσα; Αυτές είναι δύο σχετικά μικρές κοπέλες 18-20 χρονών οι οποίες είναι διακοπές στο εξοχικό τους παρέα με τις φίλες τους. (..) και τρέχουν στην παραλία όπου πάνε σε αυτά τα σπιτάκια για να αλλάξουν μαγιό. (..) και να παίξουν και να κάνουν μπάνιο και να παίξουν στην παραλία. (..) Αχ! (...) Μετά πάνε σπίτι για μεσημεριανό ξέρω εγώ. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (...) Τώρα έτσι όπως το καταλαβαίνω εγώ εγώ ένα ζευγάρι βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα υποθέτω που είχαν μία δύσκολη μέρα και μάλλον η γυναίκα παραγκαλιάζει τον άντρα. Πού τα βρίσκω; Αυτό; Αυτό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Βλέπω μερικούς λεκέδες. Να σκεφτώ. Δεν ξέρω. Ξέρω κάτι. Είναι μία κοπέλα, δεν την λένε Στέλλα και έχει κόλλημα με την Ιατρική και θέλει οπωσδήποτε να γίνει γιατρός για να σώζει ζωές και έχει τρομερή ανασφάλεια γιατί φοβάται ότι δεν θα περάσει στην Ιατρική και κάθε μέρα ανακοινώνει ότι άμα δεν περάσει στην Ιατρική θα πέσει να πεθάνει. Αυτό βασικά. Τελικά στο μέλλον ευελπιστά να γίνει γιατρός και άμα γίνει γιατρός να πάει εξωτερικό και να δουλέψει σε μεγάλα νοσοκομεία και να γίνει πολή καλή παιδίατρος, αυτό βασικά και διαβητολόγος μαζί.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1, 3GF (πολύ) , 5 , 6GF , 7GF (πολύ) , 11
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2 , 4 , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 38
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Μαρία
ΗΛΙΚΙΑ: 20 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 ετών
ΥΨΟΣ: 1,71 m
ΒΑΡΟΣ: 55 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,1%

1. Μάλιστα. (..) Ένα μικρό παιδί παρατηρεί σκεπτόμενο ένα βιολί, νομίζει ότι είναι ένα μεγάλο όργανο προφανώς τον ενδιαφέρει η μουσική, σκέφτεται να ασχοληθεί να μάθει να παίζει, από κάτω κάτω από το βιολί δεν διακρίνω καλά τι είναι. Ίσως είναι ένα βιβλίο μουσικής ίσως σκέφτεται τον εαυτό του ως μεγάλο καλλιτέχνη να παίζει σε (..) σε κάποια ορχήστρα ή (..) τι άλλο; Δεν έχω μεγάλη φαντασία. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Τελικά το παιδί μαθαίνει να παίζει βιολί αλλά δεν είναι το επάγγελμα του, το έχει σαν χόμπυ, σαν δραστηριότητα του ελεύθερου χρόνου του. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

2. (..) Μάλιστα. (..) Άγρια ζωή, δύσκολη ε ο άντρας ο άντραςμε ένα άλογο πρέπει προφανώς να οργώνει το χωράφι. (..) Μία γυναίκα ακουμπάει σε ένα κορμό δέντρου σε ένα κορμό δέντρου προφανώς ξεκουράζεται, φαίνεται ταλαιπωρημένη και μία κοπέλα που κρατάει στα χέρια της ένα βιβλίο φαίνεται προβληματισμένη θα έλεγα ε σαν (..) να προτιμάει να κάνει κάτι άλλο από αυτό που κάνει τώρα, τα ρούχα της δεν είναι ίδια με αυτά των υπολοίπων ίσως θα ήθελε να ασχοληθεί με τα γράμματα, να σπουδάσει και τελικά αυτό κάνει εφόσον ονειρεύεται μία καλύτερη ζωή φεύγει από τον τόπο της και εφόσον αγαπάει τόσο τα γράμματα καταφέρνει να σπουδάσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

3GF. (...) Μία πόρτα μισάνοιχτη και πίσω της μία γυναίκα κλαίει (..) να κλαίει με λυγμούς, φαίνεται δυστυχισμένη σαν κάποιος να έχει φύγει και να την έχει εγκαταλείψει μμ (..) Τελικά αυτή η γυναίκα εε καταφέρνει να ξεπεράσει το όποιο πρόβλημα αντιμετώπιζε. (..) μμ (..) Από ότι φαίνεται από το σώμα της πρέπει να είναι νέα γυναίκα όχι απαραίτητα αλλά, οπότε είναι πιθανό να την είχε εγκαταλείψει ο δεσμός της αλλά με την πάροδο του χρόνου καταφέρνει να ξεπεράσει τον χωρισμό τους και να βρει κάποιον άλλον που θα τον αγαπάει και θα την αγαπάει εξίσου. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

4. (...) Αυτή εδώ πισω πού κολλάει; Λοιπον ένα ζευγάρι εε ο άντρας φαίνεται δυσαρεστημένος; Φαίνεται σα να θέλει να φύγει μακριά από την γυναίκα που τον έχει κυριολεκτικά αρπάξει για να μην φύγει, φαίνεται αγανακτισμένος να πω; Εε η γυναίκα δεν τον αφήνει να φύγει ε φαίνεται η απελπισία της και η αγάπη στο βλέμμα της. (..) τελικά (..) τελικά όμως ο άντρας φεύγει και την εγκαταλείπει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι και αυτή στη μοίρα της. Αυτή εδώ πίσω πού κόλλαγε; (..) Αυτά.

5. (...) Λοιπόν σε ένα δωμάτιο ενός σπιτιού ενός σπιτιού περιποιημένου, καθαρού θα έλεγα παρ' ότι δεν φαίνεται η σκόνη μία γυναίκα έχει ανοίξει την πόρτα και από το βλέμμ στο βλέμμα φαίνεται ανησυχία ότι κάποιον ψάχνει κάποιον αναζητάει μμ. Από

την ηλικία της μπορούμε να σκεφτούμε ότι μπορεί να είναι παντρεμένη με παιδιά οπότε μπορεί να ψάχνει αυτούς. Τελικά τον βρίσκει μέσα στο δωμάτιο ίσως του άντρα της (..) μμ και ανακουφίζεται πλέον από την ανησυχία γιατί μπορεί να τον έψαχνε πολλή ώρα και να μην τον έβρισκε. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

6GF. (..) Λοιπόν ε είναι μία γυναίκα καθισμένη προφανώς σε ένα καναπέ ή πολυθρόνα όμορφα ντυμένη ε φαίνεται ξαφνικά το σώμα της έχει μία κλίση σαν κάποιος να την τρόμαξε από πίσω πίσω στην πλάτη της πίσω βρίσκεται ένας άντρας εε (..) με λίγο περιπαιχτικό ύφος (..) εμ ίσως αυτός ο άντρας την είχε καλέσει σπίτι του και κάθεται αυτή τον περιμένει και αυτός θα την τρόμαξε (..) και αφού συνήλθε η γυναίκα θα περιμένει μία ωραία βραδιά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

7GF. (...) Μμ ένα κορίτσι νεαρό αρκετά νεαρό στην ηλικία κρατάει στην αγκαλιά του ένα μωρό (..) δεν το κοιτάει έχει στραμμένο αλλού το βλέμμα της σα να νιώθει ντροπή, δίπλα της είναι είναι μία γυναίκα μεγάλης ηλικίας, αυτή κοιτάει το μωρό (..) παρ' ότι η κοπελίτσα είναι πολύ μικρή ίσως να απέκτησε παιδί σε αυτήν την ηλικία (..) από τα ρούχα τους προκειται για μία παλαιότερη εποχή οπότε κάτι τέτοιο θα ήταν κατακριτέο επομένως ίσως το κορίτσι πρέπει να δώσει το κορίτσι σε άλλη οικογένεια για να το μεγαλώσει και αυτή η γυναίκα να κανονίζει την (..) παράδοση του παιδιού στην άλλη οικογένεια και όπως τελικά το παραδίδει.(? και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

8GF. Μία γυναίκα καθισμένη μμ με ονειροπόλο βλέμμα και μία χαλαρή έκφραση στο πρόσωπο φαίνεται χαλαρωμένο το πρόσωπο της προφανώς σκέφτεται κάτι όμορφο κάτι που της ξυπνάει ευχάριστα συναισθήματα, φαίνεται νεαρή σε ηλικία επομένως ίσως περιμένει τον άντρα της (..) που πρέπει να έλειπε καιρό, τον σκέφτεται ώσπου αυτός μετά από λίγο καιρό ξαναγυρίζει (..) και αρχίζουν και ξεκινάνε μία οικογένεια τέλος πάντων. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

9GF. Τι είναι αυτό; Είναι μία γυναίκα προφανώς πάνω σε ένα δέντρο στηρίζεται από τον κορμό του και παρακολουθεί με το βλέμμα της μία άλλη κοπέλα που βρίσκεται κάτω από το δέντρο και τρέχει προς άγνωστη κατεύθυνση (..) μμ (..) ίσως την παρακολουθεί γιατί είναι περίεργη θέλει να μάθει που πηγαίνει (..) ίσως είναι αδερφές επειδή μοιάζουν εξωτερικά, η δεύτερη χάνεται ώρες από το σπίτι και τελικά την βλέπει την βλέπει να συναντάει ένα νεαρό (..) εκείνη θυμώνει γιατί δεν έχει την ίδια τύχη, γυρίζει στο σπίτι, το λέει στους γονείς (..) (διακοπή) (? Και τι γίνεται τελικά;) Όταν γυρίζει σπίτι η άλλη οι γονείς της την μαλώνουν γιατί συναντάει τον νεαρό κα δεν τους το είχε πει και η κοπέλα καταλαβαίνει ότι το είπε η αδερφή της και δεν της ξαναμιλάει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

10. Τι είναι αυτό; Είναι ένα ζευγάρι που (..) μμ (..) που συναντιούνται μετά από πολύ καιρό (..) τυχαία και αυτοί ήταν ερωτευμένοι από πολύ μικροί έμεναν στην ίδια γειτονιά και ήταν ερωτευμένοι από παιδιά και συναντιούνται και αγκαλιάζονται. Φαίνεται από το πρόσωπο τους ότι είναι πολύ τρυφεροί μεταξύ τους, υπάρχει αγάπη και τώρα έχουν την ευκαιρία να πουν ο ένας στον άλλον αυτά που θέλουν τώρα που είναι πιο μεγάλοι σε ηλικία και γενικά είναι πολύ χαρούμενοι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

11. (...) Τι να πω τώρα; (..) Μμ (..) Είναι ένα αγόρι και ένα κορίτσι που ήταν μαζί στο σχολείο στην ίδια τάξη και πείραζαν ο ένας τον άλλον και ήταν φίλοι και γενικά περνούσαν καλά (..) μμ (..) ώσπου κάποια μέρα κάτι έγινε, το είδαν κάπως διαφορετικά και τα έφτιαξαν και πάλι ήταν μαζί καλά αλλά λίγο διαφορετικά από πριν (..) Όταν όμως τέλειωσαν το Λύκειο πέρασαν σε διαφορετικές σχολές σε άλλη πόλη ο καθένας και ήταν πολύ μακριά και αποφάσισαν να χωρίσουν λόγω της απόστασης και να μείνουν φίλοι. (..) και όταν τέλειωσαν τις σχολές τους ξανασυναντήθηκαν και ήταν πάλι μαζί. Αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τελειώνει.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 2 , 3GF ,6GF , 10 , 11 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 4 , 5 , 7GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 39
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Βάϊα-Μαρία
ΗΛΙΚΙΑ: 21 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 12 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 ετών
ΥΨΟΣ: 1.51 m
ΒΑΡΟΣ: 57 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,1%

1. Αυτό αν διακρίνω καλά είναι μουσικό όργανο; Ένα παιδί κοιτάει το βιολί και σκέφτεται, του φέρνει θλιβερές εικόνες στο μυαλό το καημένο το παιδάκι τι έπαθε; (...) (? Τι γίνεται μετά;) Δεν ξέρω εμένα μου δείχνει ότι με το συγκεκριμένο όργανο του φέρνει θλιβερές εικόνες στο μυαλό και είναι προβληματισμένο. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Πως τελειώνει; (..) **Σκέφτοντας** αν θα πρέπει να (..) να (..) αν θα πρέπει να ασχοληθεί με το συγκεκριμένο όργανο ξέρω εγώ; Μπορεί να του θυμίζει τον μπαμπά του που έπαιζε αυτό το όργανο και πέθανε και του τον θυμίζει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Η κοπέλα εδώ προφανώς πηγαίνει σχολείο γιατί βλέπω κρατάει τετράδια και βλέπει τι αγώνα δίνουν οι άνθρωποι για να επιβιώσουν στη ζωή και κοιτάει τη μεγάλη γυναίκα και προφανώς συγκρίνει τις ηλικίες δηλαδή η γυναίκα αυτή πόσο ταλαιπωρημένη είναι, η ίδια πηγαίνει σχολείο και έχει κάποιο εφόδιο να ξεφύγει απο αυτή τη ζωή. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Δεν ξέρω δεν την βλέπω ιδιαίτερα χαρούμενη, έχει μία θλίψη στο πρόσωπο της ίσως βλέποντας και τον νεαρό θέλει να ξεφύγει από αυτή τη ζωή δεν θέλει να δει τον εαυτό της κάπως έτσι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι. Τι άλλο να πω;

3GF. Όλα χαρούμενα είναι. Μία κοπέλα πάρα πολύ στεναχωρημένη κάτι συνταρακτικό έχει γίνει τώρα, τι έχει γίνει; Τώρα αυτή η πόρτα την ανοίγει για να μπει ή για να βγει; Προφανώς για να μπει. (...) Μία κοπέλα πάρα πολύ στεναχωρημένη βλέπω δεν ξέρω τι έχει συμβεί (..) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) Ανοίγοντας μία πόρτα τώρα ανοίγει μία άλλη πόρτα για να πάει αλλού σαν πόρτα στη ζωή θα έλεγα ότι ανοίγει την πόρτα για να ξεφύγει από τη στεναχώρια της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Ένα μεγάλο ειδύλλιο. Βλέπω μία γυναίκα που μάλλον δείχνει ότι πρέπει να κρατάει τον άντρα γιατί αυτός δεν την κοιτάει με τον τρόπο που τον κοιτάει αυτή αλλά είναι αδιάφορος. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Πρέπει να τον κρατάει αλλά αυτός δείχνει ότι θέλει να φύγει γιατί ούτε καν την κοιτάει. (...) κοιτάει σε άλλη μεριά. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Προς το παρόν είναι μαζί δεν ξέρω τι θα κάνει ο άντρας που να ξέρω εγώ τι θα κάνει. (? Τι τέλος θα έδινες εσύ;) Εγώ θα έλεγα επειδή για τον λόγο ότι τον βλέπω αδιάφορο ότι θα έφευγε ότι θέλει να φύγει από αυτή τη γυναίκα. (? Και τελειώνει η ιστορια;) Ναι.

5. Μία γυναίκα η οποία ανοίγει μία πόρτα μπαίνει σε ένα σπίτι αλλά στο πρόσωπο της διακρίνω μία απορία. (..) Προφανώς κάτι είδε και έμεινε με το στόμα ανοιχτό δεν ξέρω (..) Αυτό θα έλεγα για τέλος ότι κάτι είδε και έχει μείνει με το στόμα ανοιχτό,

έχει περίεργο βλέμμα, έχει μείνει άφωνη ή εκτός αν γύρισε από τα ψώνια και είναι τόσο κουρασμένη που είναι έτσι το βλέμμα της, μπορεί να είναι το σπίτι της. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (...) Βλέπω έναν εντάξει μεγαλύτερο από την κοπέλα κύριο ο οποίος πλησιάζει με μία χαρά και ένα βλέμμα λίγο περίεργο, ύπουλο θα έλεγα και η ίδια μένει έκπληκτη (..) ή την τρομάζει που τον είδε που τον είδε έτσι πίσω της ή ο κύριος έχει γυρίσει από κάπου, της έχει κάνει έκπληξη και έμεινε έκπληκτη και η ίδια. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι, τελείωσε.

7GF. (...) Αυτό είναι μωρό πραγματικό ή κούκλα; Τι να είναι; Βλέπω μία μαμά η οποία διαβάζει κάποιο παραμύθι στο κοριτσάκι αλλά το συγκεκριμένο δεν φαίνεται να του αρέσει και το αφήνει αδιάφορο γυρνώντας το κεφάλι του προς μία άλλη κατεύθυνση και γυρνάει ουσιαστικά την πλάτη στη μαμά του θέλοντας να της δείξει ότι της είναι αδιάφορο, κάπως σα να την πιέζει η μαμά της, βλέπω τα έπιπλα είναι πολύ κοντά ο καναπές, τα έπιπλα και ίσως την πιέζει, θέλει να παίξει με την κούκλα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

8GF. Μία κοπέλα η οποία κάθεται κοντά σε ένα παράθυρο δεν ξέρω τι είναι, κοιτάει έξω με μελαγχολικό βλέμμα ίσως περιμένοντας να έρθει ο καλός της, σκεφτική και μελαγχολική προφανώς κάποιον περιμένει και κοιτάει προς τα έξω. (..) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) Περιμένοντας να δει κάποιον που έρχεται αυτόν που περιμένει, μου δείχνει ότι είναι πολύ κουρασμένη γιατί ακουμπάει σε μία καρέκλα, δεν κοιτάει απλώς δείχνει κούραση το γεγονός ότι στηρίζεται ίσως έχει κουραστεί να περιμένει.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

9GF. (..) Μμ μία μαμά και ένα κοριτσάκι σε ένα ποταμάκι ένα δάσος στο οποίο τρέχει το ρυάκι.(..) Τι είναι αυτά; Μμμ βλέπω το κοριτσάκι προφανώς είναι από αριστοκρατική οικογένεια από τα ρούχα που φοράει και η άλλη αν δεν είναι η μαμα της είναι υπηρέτρια, το κοριτσάκι φοράει και τακούνια εκτός από το φόρεμα, προφανώς το κοριτσάκι θέλει να περάσει το ρυάκι για να πάει κάπου και η υπηρέτρια κρατάει τα ρούχα για να της δώσει για να αλλάξει, μάλλον την καλύπτει η υπηρέτρια κάτι να κάνει.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Παναγία μου τι είναι αυτό; Άντρες είναι; (..) Ζευγάρι, παιδί; Ζευγάρι θα το πω, ένα πάρα πολύ ερωτικό ζευγάρι ξέρω εγώ; Όχι ερωτικό ένα πάρα πολύ αγαπημένο ζευγάρι και ο άντρας έχει αγκαλιάσει την κυρία και η κυρία τον κύριο, ακουμπισμένος αυτός στο κεφάλι την φιλάει, ένα πάρα πολύ αγαπημένο ζευγάρι παρόλο που δεν είναι νεαρής ηλικίας (..) Είναι η αγάπη η μεγάλη που νιώθει ο ένας που νιώθει για τον άλλον. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Δική μου ιστορία;Τώρα με προβληματίζεις; (...) Είναι παιδάκια διαφόρων εθνικοτήτων και χρωματισμένων (..) τα οποία παίζουν ανέμελα στην αυλή του σχολείου όλα μαζί ενωμένα (..) και αυτό δείχνει την παιδική αθωότητα την οποία διακρίνουν τα παιδιά και δεν μπαίνουν σε διαχωρισμούς σε αντίθεση με εμάς τους μεγάλους. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 8GF, 7GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 40
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Γερασιμούλα
ΗΛΙΚΙΑ: 11 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 5 ετών
ΥΨΟΣ: 1,40 m
ΒΑΡΟΣ: 48 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 9,5%

1. (...) Ένα αγόρι. Αυτό τι είναι; (? Εσύ τι νομίζεις;) (...) (? Τι γίνεται;) Κάτι κοιτάει το (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Δεν ξέρω (...) (? Για σκέψου λίγο.) (...) (? Τι τέλος έχει η ιστορία;) (....) Ένα αγόρι κοιτάει την κιθάρα; (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Κοιτάει την κιθάρα. (...) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Δεν ξέρω. (..) (? Θέλεις να πεις κάτι άλλο;) Μπα όχι.

2. (....) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Μία μία γυναίκα και κάτι κοιτάει και έχει στο χέρι της κάτι βιβλία. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) (? Πως συνεχίζεται η ιστορία;) Η γυναίκα κάτι κοιτάει. (? Και τι γίνεται μετά;) (....) Δεν τις καταλαβαίνω τις εικόνες, μου αρέσουν αλλά δεν τις καταλαβαίνω. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Η γυναίκα κάτι κοιτάει.(...) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Δεν ξέρω. (..) (?Θέλεις να προσθέσεις κάτι άλλο;) Όχι.

3GF. Μία γυναίκα και κλαίει. (..) (? Τι γίνεται μετά;) (...) (? Τι θα γίνει μετά στην ιστορία;) Θέλω να πω αλλά βλέπω μόνο εικόνα. (..) (? Τι θα έλεγες λοιπόν ότι γίνεται μετά;) (...) (? Τι τέλος θα έχει αυτή η ιστορία;) (...) Δεν ξέρω. (..) Μία γυναίκα κλαίει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Μία γυναίκα και ένας άντρας. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) (? Τι γίνεται παρακάτω στην ιστορία;) (..) Η γυναίκα κοιτάει τον άντρα. (..) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) (...) Δεν ξέρω. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Ο άντρας κοιτάει τη γυναίκα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Μία γυναίκα (..) κοιτάει κάτι. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) Κοιτάει κάτι στο σπίτι. (...) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) Δεν ξέρω (..) κοιτάει κάτι και τρομάζει. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (...) (? Τι γίνεται στο τέλος;) Η γυναίκα τρομάζει και φεύγει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (..) (? Τι βλέπεις σε αυτήν την εικόνα;) Έναν άντρα που κοιτάει την γυναίκα που κάθεται στον καναπέ. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Ο άντρας καπνίζει (..) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) Δεν ξέρω. (...) Η γυναίκα δεν μπορεί να μυρίζει τον καπνό. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Ο άντρας βγαίνει έξω για να καπνίσει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) (..) Μία μαμά και η κόρη της. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Η μαμά διαβάζει ένα παραμύθι στην κόρη της. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Πάνε για ύπνο. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (...) (? Σε αυτήν την εικόνα τι βλέπεις;) Μία γυναίκα μόνη της. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) Η γυναίκα βλέπει κάτι. (..) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) (..) Κάθεται εκεί και δεν κάνει τίποτα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) (..) Δύο γυναίκες. (..) (? Και τι γίνεται στην ιστορία;) (..) Τρέχουν στο δάσος. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Τρέχουν στο δάσος. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Τρέχουν μέχρι να φτάσουν σπίτι. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (...) (? Εδώ τι βλέπεις;) (...) Έναν άντρα και μία γυναίκα. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) Χορεύουν. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Χορεύουν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (....) Τι να πω; (....) Ήταν ένα κορίτσι που ζούσε με τους γονείς του. (..) Πήγαινε σχολείο κάθε μέρα και ήταν φρόνιμο και έκανε ότι του έλεγαν οι γονείς του. (..) Είχε πολλές φίλες και έπαιζε μαζί τους και ήταν καλή μαθήτρια και όταν μεγάλωσε έγινε δασκάλα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 6GF , 7GF.
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF , 8GF , 9GF , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 41
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Αριστέα
ΗΛΙΚΙΑ: 11 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 3 ετών
ΥΨΟΣ: 1,45 m
ΒΑΡΟΣ: 38 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,3%

1. Ένα παιδάκι σκέφτεται. Τι είναι αυτό; (? Εσύ τι νομίζεις;) Κατάλαβα ένα παιδάκι σκέφτεται γιατί δεν μπορεί να παίξει κιθάρα, ένα παιδάκι σκέφτεται γιατί δεν μπορεί να παίξει κιθάρα ή βιολί. Πες το καλύτερα βιολί εε (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά (..) ένα παιδάκι με ένα βιολί κάθεται σε ένα τραπέζι και το ξανακοιτάει ξέρω εγώ; Δεν βλέπω να κάνει κάτι άλλο. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Προσπαθεί να παίξει μία νότα, προσπαθεί να παίξει μία νότα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Δεν βρίσκω και τίποτα άλλο να πω μμμ.

2. Μία κυρία εε πηγαίνει κάπου με κάτι βιβλία συναντάει κάποιον αγρότη, συναντάει ένα γαιδουράκι και συναντάει και μία κυρία και πάει κάπου πάει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Εεε την κοιτάζει μετά πίσω της και τέλος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

3GF. Για αυτό κάτι μπορώ να σκεφτώ. Μάλλον αυτηνής της κοπέλας έχει πεθάνει κάποιος από την οικογένεια της και αυτή βγήκε έξω, άνοιξε την πόρτα και κλαίει. Δεν μπορώ κάτι άλλο να σκεφτώ. (..) (? Και τι τέλος έχει η ιστορία;) Στο τέλος μπορώ να σκεφτώ ότι δε θα μάλλον δε θα έμεινε όλη την ώρα έξω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

4. Εδώ είναι ένας άντρας και μία γυναίκα αγκαλιά και μάλλον έτσι όπως βλέπω την εικόνα πάνε στο λιμάνι. Η γυναίκα τον αγκαλιάζει και κάτι του λέει. Δεν μπορώ να φανταστώ τι του λέει και ο άντρας φαίνεται να μην την ακούει εε (...) (? Και τι γίνεται τελικά;) (..) Και τελικά μάλλον επειδή δεν ακούει ο άντρας τη γυναίκα θα μαλώσουν η γυναίκα μάλλον με τον άντρα και θα τσακωθούν.(..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

5. Εδώ είναι μία γυναίκα ανοίγει μία πόρτα και βλέπει ένα δωμάτιο. Εδώ μπορώ να σκεφτώ ότι είναι μία γυναίκα που ψάχνει για σπίτι και βλέπει όλα τα δωμάτια. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Βλέπει όλο το σπίτι, της αρέσει και τελικά θα το αγοράσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Εδώ είναι ένας κύριος και μία κυρία που κάθονται στο σαλόνι τους και συζητάνε. Όπως βλέπω στην εικόνα ο άντρας λέει κάτι τρομακτικό στην γυναίκα και αυτή τρομάζει. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά ο άντρας της λέει κάτι άλλο και το ξεχνάει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Εδώ είναι μία μητέρα και η κόρη της και το κοριτσάκι κρατάει το αδερφάκι της που είναι ακόμα μωρό. (? Και τι γίνεται μετά;) Το κοριτσάκι το δίνει μετά στην μαμα

του και είναι πολύ χαρούμενο που έχει αδερφάκι. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Είναι μία ευτυχισμένη οικογένεια. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Μία γυναίκα κοιτάει κάτι. (..) Μπορώ να σκεφτώ ότι έχει κάποιο πρόβλημα και σκέφτεται τι να κάνει. (? Και τι γίνεται μετά;) Σκέφτεται πολλή ώρα και βρίσκει τι θα κάνει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Εδώ είναι μία μητέρα που φωνάζει στην κόρη της αλλά η κόρη της τρέχει και δεν την ακούει. (? Και τι γίνεται μετά;) Η μητέρα της την προλαβαίνει και της δίνει κάτι να φάει για το σχολείο. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ε στο τέλος το κοριτσάκι πάει στο σχολείο και έχει να φάει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Είναι ένας άντρας και μία γυναίκα αλλά δεν μπορώ να σκεφτώ τι κάνουν σε αυτήν την εικόνα. (..) (? Τι γίνεται μετά;) Εε μάλλον ο άντρας φεύγει για ταξίδι και η γυναίκα τον αποχαιρετάει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Εε (..) είναι μία οικογένεια, ο μπαμπάς, η μαμά, ένα κοριτσάκι και ένα μωρό. (..) Είναι μία ευτυχισμένη οικογένεια και περνάνε καλά μαζί. Το κοριτσάκι πάει στο σχολείο και όταν γυρίζει κάνει τα μαθήματα του και βοηθάει τη μαμά του. Ο μπαμπάς του πάει στη δουλειά και μετά γυρίζει στο σπίτι και η μαμά είναι στο σπίτι και φορντίζει το μωρό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 5 , 7GF , 9GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2 , 3GF , 4 , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 42
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Ειρήνη
ΗΛΙΚΙΑ: 13 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 9 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,70 m
ΒΑΡΟΣ: 60 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,6%

1. Εδώ είναι ένα παιδάκι που; (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ένα στεναχωρημένο παιδάκι δεν καταλαβαίνω τι είναι στεναχωρημένο για κάποιο μάθημα ή να είανι ερωτευμένο με κάποια κοπέλα ή να έχει κάποιο πρόβλημα με την οικογένεια του, τα συνηθισμένα τα παιδιά όταν στεναχωριούνται κλείνονται στον εαυτό τους (..) (? Και πως τελειώνει;) Ίσως το παιδί το είπε στους συμμαθητές του, βρήκε μία λύση και αποκατέστησε τη χαρά του. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) Αμ στην εικόνα βλέπω μία κοπέλα που κρατάει στα χέρια της βιβλία ύστερα βλέπω μία άλλη γυναίκα η οποία μεγαλύτερη πρέπει να είναι από την κοπέλα, η κοπέλα αυτή πρέπει να είναι έγκυος και κοιτάει μπροστά της σε μία ευθεία μπροστά της ύστερα βλέπω έναν άντρα με ένα άλογο εε να κοιτάει προς τις άλλες γυναίκες και να κάνει κάποιες χειρονομίες από ότι καταλαβαίνω πρέπει να είναι μία οικογένεια εδώ μία αγροτική οικογένεια και η κοπέλα η πρώτη που κρατάει στα χέρια της τα βιβλία εμ πρέπει να θέλει να σπουδάσει και μάλλον επειδή οι γονείς της είναι αγρότες θέλω να την κάνουν και αυτή να δουλεύει στα χωράφια και για αυτό έχει αυτό το βλέμμα που είναι μελαγχολικό κάπως. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Πιστεύω ότι μάλλον ότι η κοπέλα θα έφυγε μόνη της για ναν σπουδάσει ή θα έγινε αυτό που ήθελαν οι γονείς της μάλλον έφυγε η κοπέλα γιατί όταν κάποιος θέλει κάτι πολύ κα΄νει τα πάντα για να το καταφέρει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Εε στη φωτογραφία βλέπω μία γυναίκα η οποία στέκεται στην άκρη μίας πόρτας, το χέρι της ακουμπάει την πόρτα και φαίνεται να κλαίει και με το άλλο της χέρι σκεπάζει το πρόσωπο της. Φαντάζομαι ότι μάλλον έγινε κάτι που πρέπει να την έχει στεναχωρήσει πάρα πολύ ή να έμαθε για το θάνατο συγγενικών προσώπων ή ίσως να είχαν καβγά με τον άντρα της και ίσως να την χτυπούσε κιόλας και για αυτό κρύβει και το πρόσωπο της αμ (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Αμ εάν ήταν έτσι για κάποιο θάνατο με το χρόνο θα το ξεπεράσει, αν την είχε χτυπήσει ο άντρας της ή θα έπρεπε να να μείνει με την οικογένεια της, αν ήταν δυνατή γυναίκα θα χώριζε, θα τον παρατούσε ή αν δεν ήταν τόσο δυνατή ,δε θα μπορούσε να φύγει θα καθόταν στην οικογένεια της. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Εδώ βλέπω μία γυναίκα και έναν άντρα αμ (..) η γυναίκα φαίνεται να να θέλει να κάνει δικό της αυτόν τον άντρα και ο άντρας φαίνεται να έχει αλλού το μυαλό του ίσως να μη θέλει να κάνει αυτό που θέλει η γυναίκα. Μάλλον αυτή η γυναίκα είναι ιερόδουλη για αυτό θέλει να τραβήξει τον άντρα κοντά της και να του αποσπάσει χρήματα, ο άντρας είναι σε ένα ειδύλλιο και σκέφτεται τη γυναίκα του και για αυτό κοιτάει ευθεία ή μπορεί να μην του αρέσει τέτιοα πράξη. Αλλά στο τέλος ο άντρας παραδίνεται στη γυναίκα γιατί πιστεύω ότι ειδικά στις μέρες μας στις μέρες μας

κυριαρχεί κυριαρχεί η καλοπέραση και η πράξη που θέλουν να κάνουν οι άντρες. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Εεμ σε αυτή τη φωτογραφία εεμ υπάρχει ένα σπίτι μάλλον άδειο και μία γυναίκα που έχει ανοίξει την πόρτα και κοιτάει το σπίτι εε ίσως να είχε να εμ κάποιον δίπλα ή είναι οικονόμος, βοηθός και να άκουσε κάποιον κρότο μες το σπίτι ή άλλο θόρυβο και να άνοιξε την πόρτα για να δει τι έγινε. (..) (? Και τι τέλος έχει αυτή η ιστορία;) Αμ (..) αμ ίσως να είδε να είδε τον είτε να είδε κάποιον γνωστό της πρόσωπο με, μία γυναίκα μία ξένη γυναίκα ή αν ήταν ήταν ακόμα η κυρία του σπιτιού να είδε τον άντρα της με κάποια άλλη για αυτό έχει τέτοιο ύφος δείχνει να έχει μία έκπληξη. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Αα εδώ βλέπουμε πάλι μία γυναίκα με έναν άντρα εεμ εεμ εδώ ο άντρας πρέπει να είναι μεγάλος σε ηλικία και πλούσιος και προσπαθεί να προσελκύσει την κοπέλα η οποία φαίνεται πολύ μικρότερη από εκείνον και κυρίως αυτό το βλέπουμε στις μέρες μας βλέπουμε μεγάλους κυρίους να προσπαθούν να προσπαθούν να προσελκύσουν μικρές κοπέλες. Στο τέλος το τι θα γίνει εξαρτάται από τον χαρακτήρα της κοπέλας. Αν ήθελε σχέση με μεγάλο άντρα να του δινόταν, αν δεν της άρεσε τέτοιου είδους προσέλκυση εφόσον και θα τον άφηνε άπρακτο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Αα εδώ βλέπουμε δύο γυναίκες ε η μία εννοείται μεγαλύτερη από την άλλη πρέπει να μητέρα με κόρη εε το κοριτσάκι φαίνεται να κρατάει στα χέρια του ένα μωρό ίσως και κοιτάει εε κοιτάει προς τα δέξια δε φαίνεται να κοιτάει κάτι συγκεκριμένο κοιτάει το χάος αυτό το παιδάκι, το μωράκι πρέπει να είναι αδερφάκι του και η μαμά της φαίνεται να προσπαθεί να την κάνει να το αγαπήσει γιατί τα μεγάλα αδέρφια συνήθως δεν αγαπούν τα μικρότερα, αυτή φαίνεται να μην ενδιαφέρεται ή να ζηλεύει και έχει αυτό το ύφος. Πιστεύω στο τέλος θα αγαπήσει το αδερφάκι της όπως συμβαίνει σε όλες τις περιπτώσεις ή να το αγαπήσει από την αρχή ή να το συνηθίσει και να αρχίσει να το αγαπάει σε μεγάλη ηλικία. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Εδώ βλέπουμε μία γυναίκα εεμ που έχει το χέρι της στο σαγόνι της και εμ κοιτάει προς τα αριστερά πάλι κοιτάει το κενό δεν κοιτάει κάτι συγκεκριμένο, φαίνεται να σκέφτεται εμ ίσως να σκέφτεται την οικογένεια της ή ίσως να είναι ερωτευμένη και να σκέφτεται το να σκέφτεται τον άντρα που έχει ερωτευτεί και σκέφτεται πως θα ήταν να ήταν μαζί της αλλά η γυναίκα φαίνεται να είναι λυπημένη ίσως να να έχει κάποια μμ να είχε κάποια σχέση και ο άντρας που ήταν μαζί της να την αφήνει για αυτό είναι έτσι αλλά στο τέλος πιστεύω θα τον ξεπεράσει αν είναι για αυτόν έτσι ή να τον περιμένει και να πιστεύει ότι θα ξαναγυρίσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Αμ εδώ έχουμε δύο γυναίκες μμ φαίνεται να είναι η ίδια γυναίκα αμ μάλλον πρέπει να αισθάνεται κάπως φυλακισμένη αμ δεν είναι πραγματικά φυλακισμένη μπορεί να αισθάνεται πιεσμένη ή να μην είναι καλά εκεί που είναι για κάποιο λόγο και ίσως να ονειρεύεται τον εαυτό της να τρέχει και να κάνει ό,τι θέλει, να είναι ελεύθερη στο μυαλό και σωματικά , να μην έχει έννοιες. Το τέλος εξαρτάται από τον χαρακτήρα της κοπέλας. Αν είναι δυνατή θα ξεπεράσει το πρόβλημα και να είναι ελεύθερη σωματικά και ψυχικά. Αν δεν είναι δυνατή δεν θα ξεπεράσει το πρόβλημα και θα αισθάνεται και πάλι φυλακισμένη. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Αμ (..) εδώ έχουμε έναν άνδρα με μία γυναίκα ή μάλλον μπορεί ναμ ην είναι και γυναίκα μπορεί να είναι και ο ίδιος αμ βλέπουμε και τα δύο πρόσωπα να έχουν κλειστά μάτια, εάν είναι γυναίκα το δεύτερο πρόσωπο εε μπορεί να η γυναίκα αν είναι γυναίκα το δεύτερο πρόσωπο φιλάει τον άντρα στο μέτωπο και εκείνος την χαιδεύει εεμ αυτό. (? Τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Αμ μάλιστα εεμ λοιπόν εε ήταν μία κοπέλα η οποία ήταν γύρω στα 15-16 και είχε γνωρίσει κάποιο αγόρι εμ από την κατασκήνωση και γνωρίζονταν πολλά χρόνια οι δυό τους και κάποια στιγμή οργάνωσε μία εκδρομή η κατασκήνωση και πήγαν και το αγόρι και το κορίτσι, στην αρχή γνωρίζονταν φιλικά, μιλούσαν σα φίλοι ύστερα στο τέλος της εκδρομής η κοπέλα εεε δεν ήθελε να πάει σπίτι της από τόσο νωρίς και το αγόρι πρότεινε να πάνε κάπου μαζί, συζητούσαν φιλικά. Την άλλη μέρα το αγόρι πήρε την πρωτοβουλία να πάρει τηλέφωνο την κοπέλα και της είπε ότι είχε αγώνα, έπαιζε χόκεϋ και είπε ότι ήθελε να πάει η κοπέλα για να του φέρει γούρι και η κοπέλα πήγε και ξεκίνησε μία ερωτική ιστορία, με το ζόρι έβγαιναν δύο με τρεις φορές, έκαναν σχέση, κράτησε ένα μήνα ώσπου η κοπέλα αποφάσισε ότι είχε ερωτευτεί κάποιον άλλον που ήταν στον ίδιο χώρο με εκείνον και το θεώρησε σωστό να διακόψει. Το αγόρι την είχε ερωτευτεί και την θεωρούσε επιπόλαια, ανώριμη και δεν ήθελε να την ξαναδεί αλλά δεν γινόταν γιατί ήταν ερωτευμένος και στεναχωρημένος βέβαια. Αυτός ήθελε να την ξαναδεί και της ζητούσε να βγουν για να ζητήσει το λόγο γιατί σταμάτησε η σχέση τους. Το κορίτσι δεν ήθελε, δεν μπορούσε να τον αντικρύσει. Το κορίτσι με το αγόρι που είχε μετά ήταν ανώριμος, δεν ήταν ότι ονειρευόταν, άρχισε να τον ερωτεύεται τον πρώτο, κατάλαβε ότι δεν ήταν καν όπως αυτόν. Του τηλεφώνησε, έβγαιναν μαζί αλλά με άλλους, του τηλεφώνησε η κοπέλα να βγουν μόνοι τους αλλά το αγόρι της είπε ότι δεν την θέλει πια. Το κορίτσι κλείστηκε στον εαυτό της και προσπάθησε να τον ξεπεράσει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1, 10 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2 , 3GF(μάλλον μπορεί να την έχει κακοποιήσει) , 4 , 6GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 43
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Βασιλική
ΗΛΙΚΙΑ: 14 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 2 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 12 ετών
ΥΨΟΣ: 1,60 m
ΒΑΡΟΣ: 52 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,1%

1. (…) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Βλέπω ένα αγοράκι που κάθεται και βλέπει το βιολί του και σκέφτεται. (..) Μάλλον σκέφτεται ότι πρέπει να κάνει πολλή εξάσκηση στο βιολί και να προσπαθήσει πολύ για να γίνει καλός στο βιολί. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ε μετά προσπαθεί πολύ εξασκείται πολλές ώρες και γίνεται πολύ καλός, παίζει πολύ καλά βιολί. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (..) Εδώ βλέπω μία κοπέλα που κρατάει βιβλία και μία άλλη που κοιτάει κάπου και βλέπω και έναν άντρα που δουλεύει στο χωράφι. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Ο άντρας τις φωνάζει να τον βοηθήσουν αλλά δεν μπορούν γιατί έχουν άλλες δουλειές στο σπίτι και γενικά δεν τους αρέσει η δουλειά στα χωράφια. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ο άντρας δουλεύει και οι κοπέλες φτιάχνουν φαγητό και μετά τρώνε όλοι μαζί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Μμ εδώ βλέπω μία κοπέλα που κλαίει, είναι πολύ άσχημα ψυχολογικά και ίσα ίσα που κρατιέται από μία πόρτα, μάλλον έχει μάθει ένα πολύ δυσάρεστο γεγονός. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Κάποιος δικός της έχει πεθάνει και είναι πολύ στεναχωρημένη, δεν μπορεί να το πιστέψει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Βρίσκει παρηγοριά στους άλλους συγγενείς της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Εδώ βλέπω έναν άντρα και μία γυναίκα που κάθονται και συζητάνε; (..) Μάλλον δεν συζητάνε μαλώνουν η γυναίκα κάτι του λέει εκνευρισμένα αλλά αυτός δεν την ακούει είναι στον κόσμο του. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μαλώνουν και στο τέλος θα χωρίσουν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Εδώ είναι μία γυναίκα που άκουσε ένα θόρυβο και τρόμαξε. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά μπήκε μέσα στο δωμάτιο να δει αν είναι καλά τα παιδιά της και είδε ότι ήταν καλά και μετά έφυγε. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Ε στο τέλος ο θόρυβος δεν ήταν τίποτα τρομακτικό μόνο η γυναίκα τρόμαξε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Μία γυναίκα βλέπω εδώ που είναι γραμματέας και και ξαφνικά μπαίνει το αφεντικό της και τη βλέπει ότι δεν δουλεύει και αυτή τρομάζει και την πλησιάζει αυτός και της λέει « γιατί δεν δουλεύεις:» και αυτή του λέει « έκανα ένα διάλειμμα». (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Το αφεντικό της λέει να μην ξανασυμβεί αυτό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Εδώ είναι μία μαμά με την κόρη της και η μαμά διαβάζει ένα βιβλίο και η κόρη παίζει με την κούκλα της. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Η κόρη κοιτάει αλλού γιατί

βαρέθηκε το βιβλίο και θέλει να παίξει με την κούκλα της και η μαμά της λέει «εντάξει θα το διαβάσουμε πιο μετά». (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Εδώ είναι μία κοπέλα που κοιτάει λυπημένη έξω και σκέφτεται. (..) (? Και τι γίνεται;) Κοιτάει λυπημένη μάλλον έχει πολλά προβλήματα και πρέπει να σκεφτεί τι θα κάνει. (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Θα μείνει για πολλή ώρα να σκεφτεί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Εδώ είναι δύο φίλες που παίζουν κυνηγητό μέσα στο δάσος και κυνηγάει η μία την άλλη αλλά το δάσος είναι πολύ μεγάλο και τελικά χάνονται και αρχίζει να βραδιάζει αλλά στο τέλος τις βρίσκουν βρίσκουν η μία την άλλη. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Εδώ είναι δύο άντρες που ο ένας θα φύγει για ταξίδι και ο άλλος τον αγκαλιάζει και τον αποχαιρετάει. (? Και τι γίνεται μετά;) Είναι και οι δύο στεναχωρημένοι είναι δύο αδέλφια και αποχαιρετάει ο ένας τον άλλον. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (....) Δεν ξέρω τι να πω. (..) Λοιπόν είναι μία οικογένεια που έχει ένα κοριτσάκι και αυτό το κοριτσάκι ήταν πολύ χαριτωμένο και όλοι το αγαπούσαν και είχε πολλές φίλες και έκανε παρέα μαζί τους και κάποια στιγμή έπαθε διαβήτη και ήταν πολύ στεναχωρημένο αλλά είχε όλους αυτούς που το αγαπούσαν και το βοήθησαν να το ξεπεράσει και να ζήσει τη ζωή του. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 5 , 6GF , 7GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2 , 3GF , 8GF , 9GF , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 44
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Μαρία
ΗΛΙΚΙΑ: 19 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 ετών
ΥΨΟΣ: 1,75 m
ΒΑΡΟΣ: 69 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,9%

1. Αυτό το παιδάκι είναι ένα παιδί φτωχό είναι ένα παιδί φτωχό το οποίο του αρέσει πάρα πολύ η μουσική και είδε το βιολί και πορώνεται και θέλει να κάνει μαθήματα αλλά δεν έχει λεφτά και για αυτό στεναχωριέται και έχει ένα υφάκι, είναι κοντά του το βιολί και δεν μπορεί να το φτάσει είναι κοντά αλλά είναι παομακρυσμένο. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Έχει happy end. Κέρδισε το λαχείο ο μπαμπάς του και του παίρνει ένα βιολί και γίνεται μεγάλος βιολίστας, να μην το στεναχωρήσουμε το παιδί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Αααα λοιπόν τι βλέπω; Είναι μία οικογένεια, η μαμά είναι αυ΄τη που ακουμπάει στο δέντρο, ο αδερφός και η αδερφή. Είναι αγροτική οικογένεια, ζουν σε ένα απομονωμένο χωριό και βγάζουν λεφτά μόνο από τις αγροτικές καλλιέργειες και βγάζουν λεφτά από την αγροτική απσχόληση. Η κοπέλα έχει άλλα όνειρα για τη ζωή της δεν θέλει να μείνει στο χωριό, να παντρευτεί ένα γαιοκτήμονα, θέλει να σπουδάσει να γίνει δασκάλα και προσπαθεί, βάζει τα δυνατά της να σπουδάσει. Μετά από πολλές δυσκολίες ίσως και εμ λίγα χρόνια στο χωριό εμφανίζεται μία ευκαιρία και φεύγει, πάει να σπουδάσει, να γίνει δασκάλα και ναι πραγματοποιεί το όνειρο της ζει δηλαδή έτσι όπως είχε ονειρευτεί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Αχ γιατί κλαίει τώρα αυτή; Λοιπόν δύο ιστορίες σκέφτομαι. Ή ότι εμ ότι ο δικός της την απατάει ή ότι κάποιος δικός της πέθανε. Έχει απελπισμένο ύφος δεν είναι απιστία, θα πω ότι πέθανε ναι πέθανε κάποιος δικός της και εε έτσι όταν το έμαθε πάει να βγει από το σπίτι της σχεδόν καταρρέει δεν καταρρέει στηρίζεται στην πόρτα, βγαίνει έξω από το σπίτι που είναι αγροτικό πηγαίνει σε ένα δάσος και ξεσπάει για το θάνατο του δικού της ανθρώπου, τι συγκινητικό.Δεν ξέρω έχει πεθάνει κάποιος δικός της. Πολή δυνατή εικόνα. (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Δεν τελειώνει γιατί θα συνεχίσει να πονάει θα κάπως θα ηρεμήσει μετά το ξέσπασμα θα συνεχίσει να πονάει μέχρι να περάσει αρκετός καιρός και πάλι θα πονάει αλλά όχι τόσο πολύ. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Λοιπόν αυτός ο παλιοαλήτης είναι το βλέμμα στη φάτσα του, συζητάνε, αυτή του ζητάει εξηγήσεις και αυτός λέει «όχι τώρα τι μου λες;» και αυτή λέει «πες μου μη γυρίζεις το βλέμμα να με κοιτάς.» Αυτός θέλει να ξεφύγει ναι αυτή κάτι τον ρωτάει και αυτός προσπαθεί θέλει να ξεφύγει την απάντηση. (? Και τι γίνεται μετά;) Ε της λέει δύο βλακείες της ρίχνει στάχτη στα μάτια και αυτή τον πιστεύει όπως πάντα έτσι την πατάμε ρε γαμώτο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. Κάτι ψάχνει, φωνάζει φωνάζει από το άλλο δωμάτιο το παιδί της ή τον άντρα της, το παιδί σε αυτό το δωμάτιο δεν νομίζω, ο άντρας της φαίνεται να είναι ο άντρας της δεν της απαντάει, ανοίγει την πόρτα, κοιτάει μέσα και τον βλέπει στο παράθυρο του

δωματίου να κοιτάει έξω. Τον ρωτάει «τι κοιτάς και δεν με ακούς που σου φωνάζω;» και αυτός απαντάει «τίποτα απλώς σκεφτόμουν» Απλή σκηνή. Δεν μου φέρνει τίποτα πιο συναρπαστικό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Για να δούμε (..) αυτοί οι δύο συζητούσαν και πριν, αυτή είναι η σκηνή που γυρίζει αυτή και τον κοιτάει με απορία, με κατάπληξη, κάτι της είπε και αυτή τον κοιτάει με απορία. Έχω την εντύπωση ότι αυτός την γουστάρει και αυτή δεν τον πάει, τον σιχαίνεται αλλά δεν δείχνει τα πραγματικά αισθήματα της και έτσι συνεχίζει αυτός την προσπάθεια και αυτή απαντάει ευγενικά. Στο τέλος της ιστορίας δεν γίνεται τίποτα, σιγά μην γίνει με αυτόν τον γέρο, βρίσκει έναν νέο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Όπα τι κρατάει στα χέρια της; Κούκλα γιατί δε φαίνεται πολύ καλά, ή παιδί: Τι να το κάνει το παιδί είναι μικρή. Όχι δεν είναι παιδί είναι η κούκλα της. Αυτή είναι η μαμά της, κάτι της λέει με την κούκλα και τα έχει πάρει αυτή. « Μα μεγάλωσες θα παίζεις με κούκλες.» και της λέει « Άσε μας ρε μαμά» Αυτή συνεχίζει να παίζει και τις βαριέται μόνη της δεν την ακούει τη μαμά της. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Αυτή η εικόνα μου αρέσει πολύ. Γυναίκα δεν είναι; Γυναίκα είναι, μου αρέσει το ύφος της φαίνεται ερωτευμένο αλλά σκέφτεται πολύ σκέφτεται για να ερωτευτεί καλά σιγά αυτόν σκέφτεται αλλά γιατί; Μπορεί να είναι ερωτευμένη με κάποιον απαγωγέα, με κάποιον που δεν πρέπει να σκέφτεται τι θα κάνει αν τελικά ξέρω εγώ θα είναι μαζί του ή όχι, πώς θα είναι μαζί του, είναι πρέπον να είναι μαζί του. (..) Αλλά τελικά θα θα ακολουθήσει την καρδιά της και έτσι πρέπει στο κάτω κάτω να ακολουθήσει την καρδιά της, θα ακολουθήσει την καρδιά της θα βρει αυτόν και θα ζήσει έναν μεγάλο έρωτα. Δεν θέλει να σκέφτεται ότι θα υπάρχει τέλος. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Είναι σε παραλία παραλία μου θυμίζει και κάτι τρέχουν να προλάβουν.έχουν δει έναν ωραίο και πρέπει να βρουν θέση κοντά στην πετσέτα του κάτι τρέχουν να προλάβουν δεν βιάζονται να βουτήσουν στη θάλασσα δεν έχουν χαρούμενο ύφος, μάλλον πηγαίνουν με φούστα στη θάλλασσα και τακούνι. Δεν μπορώ να σκεφτώ πραγματικά γιατί τρέχουν. Στο τέλος της ιστορίας συνεχίζουν να τρέχουν μέχρι να βρουν αυτό που έψαχναν. Δεν ξέρω. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Αααα Αγάπη, αγάπη. Αυτοί οι δύο αγαπιούνται αγαπιούνται πολύ αλλά υπάρχει κάτι πικραμένο κάτι (..) κάτι που το χαλάει την ωραιότητα της στιγμής αγαπιούνται πολύ αλλά χωρίζουν δεν ξέρω γιατί μετά από αυτή τη στιγμή οι δρόμοι τους διαχωρίζονται αν και αυτή η αγάπη θα συνεχίσει να υπάρχει αν και στο μέλλον μπορεί να βρεθούν πάλι και να μπορούν να ζήσουν μαζί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Έρχεται για το νοσοκομείο το βρήκα. Ένα παιδάκι άρρωστο είναι και μπαίνει στο νοσοκομείο ένα πολύ ωραίο νοσοκομείο με τη μαμά του γιατί ο μπαμπάς τους δεν μπορεί τα νοσοκομεία, εκεί η μητέρα του γνωρίζει έναν ωραίο γιατρό αλλά δεν θα γίνει τίποτα γιατί είναι πιστή. Το παιδάκι μετά από λίγο χρόνο νοσηλείας θα γίνει καλά θα πάνε σπίτι εκεί θα είναι ο μπαμπάς ο άντρας του σπιτιού δεν θα έχει κάνει και εκείνος τίποτα και το παιδί θα γίνει καλά και θα είναι πάλι ευτυχισμένη οικογένεια. Σκατά ιστορία. Δεν μου αρέσε.

(? **Ποιες εικόνες σου άρεσαν;**) 3GF , 8GF , 10 , 11 .
(? **Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν;**) 4 , 6GF , 7GF , 9GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 45
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Μαρία
ΗΛΙΚΙΑ: 11 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 7 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,62 m
ΒΑΡΟΣ: 63 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 8,3%

1. Η εικόνα δείχνει ένα παιδί που δεν του αρέσει καθόλου η μουσική και δεν παίζει όργανο, δεν ασχολείται καθόλου, κάτι τέτοιο (...) (? Και μετά;) Δεν (...) του αρέσει το όργανο, ξέρει κάτι, μπορεί και εε τι άλλο; (..) (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Να παίζει μουσική ή να ασχολείται με κάτι με τη μουσική. Ε αυτό. Τι άλλο; (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. Δείχνει ένα κορίτσι που πάει, έρχεται από το σχολείο και βλέπει τους μεγάλους που δουλεύουν στο αγρόκτημα και πιστεύω δεν θα ήθελε να γίνει έτσι, θα ήθελε να δουλεύει να έχει δουλειά (...) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) Ότι είναι καλύτερο να πας να σπουδάσεις να ξέρεις κάτι να γίνεις άνθρωπος παρά να δουλεύεις στα αγροκτήματα, να γίνεις κάτι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τι άλλο; (..) Τι άλλο να πω;

3GF. Δείχνει μία κοπέλα να κλαίει; Ναι και εε ίσως κάτι να γίνεται ή να ζαλίζεται μπορεί να πέσει κάτω και εδώ μπορεί να είναι ένα άτομο με διαβήτη και να ζαλίζεται και να πέσει σε κώμα και τι άλλο τι; (...) (? Πως τελειώνει;) (...) Αυτή μπορεί να πέσει σε κώμα και να πάθει κάτι σοβαρό και δεν πρέπει ποτέ να είμαστε σε αυτή την κατάσταση, πρέπει να προσέχουμε τον εαυτό μας. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Τι άλλο;

4. Εδώ δείχνει μία ένα ζευγάρι και τι και ο άντρας νομίζω πάει να φύγει νομίζω και η γυναίκα του πάει και τον πιάνει και του λέει να μην φύγει και (..) ότι «δεν πρέπει να χαλάσουμε τη σχέση μας» Αυτά. (? Και τι γίνεται στο τέλος;) Ο άντρας μπορεί να φύγει και η κοπέλα αν έχει διαβήτη μπορεί να πάθει κώμα ή άπο στρες ή να μείνει ο άντρας και να τα φτιάξουν πάλι. (? Και τελειώνει η ιστορία;) (..) Ναι.

5. Εδώ είναι μία κοπέλα που πάει στο σπίτι της στο σπίτι και φαίνεται ότι έχει να πάει πολύ καιρό ή φεύγει τώρα και αφήνει το σπίτι και να την τελειώσουμε. (...) Τι να πω; (...) ή αυτή θα φύγει και θα αφήσει τελικά έτσι το σπίτι ή αυτή δεν μπορεί να φύγει δεν μπορεί να φύγει και να αφήσει το σπίτι έτσι. Αυτά. Δεν μπορεί. (? Και τελειώνει η ιστορία;) (..) Ναι.

6GF. Εδώ είναι πάλι ένα ζευγάρι ή μπορεί να είναι σε ένα μαγαζί και ο άντρας πάει στη γυναίκα καπνίζοντας και αυτό είναι πολύ κακό για την υγεία και ο άντρας κάτι της ζητάει, τσιγάρο και μένουν και της ζητάει να καπνίσει και αυτή. Στο τέλος το κάπνισμα είναι κακό για την υγεία και οι άνθρωποι δεν πρέπει να καπνίζουν. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Εδώ είναι μία μαμά με την κόρη της και αυτή εδώ τι κρατάει; Κούκλα; Και αυτή εδώ δεν θέλει να βγει έξω αλλά θέλει να κρατήσει την κούκλα και να παίζει, η μαμά της λέει να βγει έξω να πάρει λίγο αέρα. Το τέλος εε είναι καλό να βγαίνουμε έξω να πάρουμε αέρα να κάνουμε φίλους, να έχουμε φίλους να παίζουμε, να έχουμε παρέα. Αυτά.

8GF. Εδώ είναι μία κοπέλα και κοιτάει έξω από το παράθυρο και φαίνεται ότι αυτή δεν μπορεί να βγει έξω και ζηλεύει τους άλλους που είναι έξω, που κάνουν πράγματα και θέλει να βγει έξω. Το τέλος δεν πρέπει να (..) ίσως αυτή έχει αρρωστήσει, κάτι καλύτερο για να μην αρρωστήσει να το προσέχει και καλύτερα να βγει έξω να περπατήσει λίγο. Τι άλλο; (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. Εδώ είναι δύο κοπέλες, η μία κάτω κάτι κρύβει κάτι έχει μαζί της κάτι έχει μαζί και μία φίλη της πάνω στο δέντρο την παρακολουθεί ή της κάνει κάτι κακό και μπορεί να την τρομάζει κιόλας. Το τέλος είναι να μην εκδικούμαστε να μην πειράζουμε τους άλλους είτε φίλοι μας είτε εχθροί και ότι μας κάνουν να μην το ανταποδώσουμε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι τι άλλο;

10. Τώρα εδώ είναι δύο άνθρωποι νομίζω μία μάνα και το παιδί, το παιδί κάπου πάει και το φιλάει η μάνα του, του λέει να προσέχει, μπορεί να πήγε εκδρομή ή οπουδήποτε, να προσέχει. Το τέλος είναι ότι η μάνα του η μάνα του ανησυχεί για αυτόν και αυτό πρέπει να προσέχει και η μάνα του επειδή ανησυχεί να την παίρνει τηλέφωνο όπου και να πηγαίνει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Τι να πω; Ένα παιδί εεε πάει μία εκδρομή και δεν παίρνει τσάντα δεν παίρνει τίποτα και η μάνα του είχε πει να μην την αφήσει και του έχει πει και του λέει να πάρει πράγματα του και να πάει εκδρομή και να έχει ό,τι χρειάζεται και να πηγαίνει με τους φίλους του και τους δασκάλους. Το τέλος είναι να ακούμε τη μάνα μας, να μην κάνουμε ότι θέλουμε εμείς γιατί οι μεγάλοι ξέρουν κάτι περισσότερο από μας.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 , 3GF , 6GF , 7GF , 9GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 8GF , 5 , 1 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 46
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Βασιλική
ΗΛΙΚΙΑ: 12 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 8 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 4 ετών
ΥΨΟΣ: 1,61 m
ΒΑΡΟΣ: 52 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,3%

1. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ένα παιδάκι που δεν μπορεί να παίξει με το βιολί του, αυτό. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Δικό μου να βγάλω; (..) Μετά το βοηθάει κάποιος. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Τελικά μπόρεσε να παίξει. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

2. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Είναι μία κοπέλα εμ που βλέπει τους ανθρώπους να δουλεύουν. (..) και (..) να βάλω ότι είναι δούλοι και τους ελευθερώνει; Ναι αυτό γίνεται. (..) (? Και τελειώνει η στορία;) (..) Ναι έτσι τελειώνει η ιστορία.

3GF. (....) (? Σε αυτήν την εικόνα τι βλέπεις;) Μία κοπέλα κλαίει εεμμμ (..) επειδή την κυνηγάνε κλέφτες (..) και αυτή παίρνει την αστυνομία. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Πιάνουν τους κλέφτες. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (...) Εεμ αυτό είναι ένα ζευγάρι που αυτός πρέπει να πάει να δουλέψει στο εξωτερικό και αυτή λυπάται; Αυτό. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Αυτός φεύγει και χωρίζουν. (...) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (...) Ε αυτή είναι μία γυναίκα που ψάχνει το παιδί της στο δωμάτιο και δεν το βρίσκει (...) γιατί έχει φύγει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Τελικά το βρήκε. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (...) Εε αυτή είναι μία πληγωμένη γυναίκα που είναι αναγκασμένη να παντρευτεί αυτόν εδώ πέρα για να σώσει την περιουσία της και τελικά τον παντρεύεται. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Εεμ αυτός πεθαίνει και αυτή κερδίζει και άλλα χρήματα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (...) Εε αυτό το κορίτσι δεν έχει πατέρα επειδή είχε χαθεί σε ένα πόλεμο και έμενε με τη μητέρα του και κάποια στιγμή ήρθε ο μπαμπάς του. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Εε τρέχουν και οι δύο και τον αγκαλιάζουν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (…) Αυτή είναι μία κοπέλα που είναι σκλάβα και έχει κρυφτεί στη σοφίτα για να μην την βρουν. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Εε τελικά θα το σκάσει από αυτό το σπίτι και θα είναι ελεύθερη. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (...) Αυτή είναι η προηγούμενη κοπέλα που το έσκασε και τρέχει στο δάσος. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Την κυνηγάει η αφεντικίνα της για να την δείρει. (...) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Τελικά θα την πιάσουν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Είναι δύο άνθρωποι που λένε κάποιο μυστικό. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (...) Μετά θα πάνε και θα κλέψουν μία τράπεζα. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Θα είναι πολύ πλούσιοι. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. Εεε (....) Είναι ένα κορίτσι που έχει έρθει στο νοσοκομείο και περιμένει το γιατρό. (..) Και η μαμά του έχει πάει κάτω να του πάρει κάτι να φάει. (..) και τελικά θα έρθει η μαμά του και θα μπουν στο γιατρό. Αυτό.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 4 ,6GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF , 8GF , 9GF .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 47
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Χριστίνα
ΗΛΙΚΙΑ: 13 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 1 έτος
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 13 ετών
ΥΨΟΣ: 1,57 m
ΒΑΡΟΣ: 46 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6%

1. Αυτό είναι; Είναι ένα αγόρι προβληματισμένο. (...) (? Τι γίνεται μετά;) Αυτό εδώ είναι βιολί; Ναι ίσως θέλει να μάθει να παίζει βιολί και δεν μπορεί, κάτι τέτοιο. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Ίσως τελικά να μάθει επειδή έχει θέληση και να ξεπεράσει όλα τα εμπόδια. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) (...) Ναι.

2. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Εδώ τι είναι; Να την περιγράψω; (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Δύο γυναίκες ε και έναν άντρα (..) η μία γυναίκα φαίνεται να παρακινεί τον άντρα τι να κάνει και η άλλη γυναίκα κρατάει ένα βιβλίο στα χέρια της, μπορεί η μία γυναίκα να είναι γυναίκα της άλλης γιατί φαίνεται μεγαλύτερη σε ηλικία. (...) (? Τι γίνεται μετά;) (...) (? Πως συνεχίζεται η ιστορία;) (...) (? Τι τέλος θα έδινες;) (...) Α δηλαδή ότι αν θεωρήσουμε ότι αυτή είναι η μητέρα της άλλης γυναίκας (..) της λέει η μητέρα της να πάει να διαβάσει και στον άντρα λέει να τελειώνσει τη δουλειά του. Αυτό. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (..) Εδώ είναι ένα κορίτσι που στέκεται και κλαίει. (..) (? Και τι γίνεται μετά:) Κλαίει γιατί ίσως δεν τα πήγε καλά στο σχολείο ίσως δεν έγραψε καλά σε διαγώνισμα. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Το κορίτσι κλαίει αλλά πηγαίνει η δασκάλα και του λέει ότι δεν πειράζει και (..) ότι θα γράψει καλύτερα στο επόμενο διαγώνισμα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Εδώ είναι ένα παντρεμένο ζευγάρι που (..) η γυναίκα κάτι λέει στον άντρα αλλά αυτός δεν την προσέχει και πολύ. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Μετά η γυναίκα του μιλάει αλλά αυτός δεν την ακούει και η γυναίκα εκνευρίζεται και τελικά μαλώνουν και φεύγουν από εκεί. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Εδώ είναι μία μητέρα που ανοίγει την πόρτα του δωματίου. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Ανοίγει την πόρτα για να δει αν διαβάζουν τα παιδιά της. (..) και βλέπει ότι δεν είναι μέσα και τρομάζει. (..) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) Τ τελικά τα παιδιά της είναι στην αυλή και παίζουν και θα πάει να τα φωνάξει για ν διαβάσουν. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. (..) Είναι μία κοπέλα που κάθεται σε έναν καναπέ και ο πατέρας της της κάνει κάποια παρατήρηση μάλλον γιατί έχει τρομαγμένο ύφος. (..) (? Και τι γίνεται μετά:) (..) Μετά η κοπέλα του ζητάει συγνώμη και συμφιλιώνονται. (..) Αυτό.(? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Εδώ είναι ένα κορίτσι με τη μητέρα του και κάθονται στον καναπέ. (..) Το κορίτσι κρατάει την κούκλα του και είναι θυμωμένο (? Και τι γίνεται μετά;) Είναι θυμωμένο γιατί θέλει να παίξει με την κούκλα του ενώ η μαμά του θέλει να

διαβάσουνε μαζί ένα βιβλίο. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Διαβάζουν το βιβλίο. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (..) Εδώ είναι μία κοπέλα που είναι λυπημένη και κοιτάει σκεφτική. (..) (? Και τι γίνεται;) Σκέφτεται τι θα κάνει στη ζωή της και είναι λυπημένη γιατί είναι μόνη της, δεν έχει κανέναν να την συμβουλέψει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) (..) Τελικά βρίσκει μία φίλη και συζητάνε για τα προβλήματα της. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (..) Εδώ είναι δύο φίλες που τρέχουν στην παραλία. (..) Τρέχουν γιατί (..) δεν ξέρω γιατί τρέχουν. (..) Απλώς τρέχουν. (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά θα κολυμπήσουν στη θάλασσα. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Εδώ είναι μία μητέρα και χαιρετάει το γιο της που φεύγει ταξίδι. (..) Αυτό. (? Και τι γίνεται μετά;) Χαιρετιούνται, είναι και οι δύο λυπημένοι γιατί ο γιος πάει πολύ μακριά και θα γυρίσει μετά από χρόνια. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (....) Εε ήταν δύο φίλες που ήταν πολύ αγαπημένες και έκαναν πολλή παρέα από μικρές, έπαιζαν συνέχεια μαζί, πήγαιναν σχολείο μαζί, έμεναν στην ίδια γειτονιά. (..) αλλά όταν μεγάλωσαν τους άρεσε ένα αγόρι άρεσε και στις δύο και (..) τελικά μάλωσαν μεταξύ τους για το αγόρι αυτό και σταμάτησαν να είναι φίλες. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιατορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 1 , 3GF , 6GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 2 , 4 , 5 , 7GF , 10 .

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 48
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Σοφία
ΗΛΙΚΙΑ: 12 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 2 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 10 ετών
ΥΨΟΣ: 1,50 m
ΒΑΡΟΣ: 47 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 7,7%

1. Βιολί είναι αυτό; (? Εσύ τι νομίζεις;) Βιολί. Αα είναι ένα παιδάκι που θέλει να παίξει αυτό το όργανο αλλά δεν μπορεί γιατί όπως φαίνεται έχει υπογλυκαιμία και δεν μπορεί να συγκεντρωθεί. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Εε λογικά πρέπει να πάρει κάτι για να περάσει. (..) (? Και πως τελειώνει η ιστορία;) Εεε έχει πιει χυμό τέλος πάντων έχει ανεβεί το ζάχαρο του και μπορεί να παίξει στις συναυλίες. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

2. (...) Η ιστορία μπορεί να είναι οτιδήποτε; (? Ναι μπορείς να πεις ότι θέλεις εσύ.) (...) Εεε να ξεκινήσω; Ήταν μία οικογένεια και η μητέρα είχε ένα γιο και ο πατέρας και ο άντρας ,όταν μεγάλωσε ο γιος, πέθανε και έτσι έπρεπε να δουλέψει και πήγε σε ένα χωριό αλλά τον έδιωξαν και όταν γέννησε η κόρη της η γυναίκα δούλεψαν μαζί και έτσι μπόρεσαν και πήραν χωράφια και ζώα και αγόρασαν χωράφια και ζώα και τα καλλιέργησαν και παντρεύτηκαν κιόλας **το καθένας**. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Λοιπόν ήταν μία ήταν κοπέλα που ήταν διαβητική και παντρεύτηκε έναν άντρα αλλά δεν του είπε ότι είχε Διαβήτη και όταν το έμαθε αυτός δεν την ήθελε την παράτησε αλλά είχε ήδη δύο παιδιά αλλά αυτή ήταν αδύναμος χαρακτήρας και αυτός την παράτησε και δεν άντεξε και έτσι πέθανε. (..) (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. (..) Ναι εε ήταν ένα ζευγάρι και εε η γυναίκα αγαπούσε πολύ τον άντρα της αλλά ο άντρας δεν την ήθελε πια και πήγε με άλλη γυναίκα και η γυναίκα όταν το έμαθε είχε ένα παιδί και η γυναίκα πήρε το παιδί και έτσι ξαναπαντρεύτηκε και έζησαν αυτοί καλά και εμείς καλύτερα. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (...) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Εε λοιπόν ήταν μία υπηρέτρια και είχε Διαβήτη και όταν καθάριζε την έπιανε υπογλυκαιμία και της έπεφταν τα πράγματα και ο κύριος της έβλεπε ότι άκανε πολλές ζημιές και της φώναζε, την μάλωνε και την απείλησε ότι άμα κάνει άλλες ζημιές θα την απολύσει και αυτή προσπάθησε αλλά έκανε ζημιές και την απέλυσε και μετά πήγε σε άλλο σπίτι και έγινε το ίδιο και επειδή ήταν παλιά και δεν υπήρχαν γιατροί και δεν μπορούσε να κάνει μετρήσεις και φάρμακα και πέθανε. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Εε ήταν μία οικογένεια και εε η γυναίκα γέννησε ένα υγιέστατο μωρό σε κάποια ηλικία βρήκε όμως ότι είχε Διαβήτη και το κορίτσι δεν είχε καλή γλυκοζιλιωμένη αιμοσφαιρίνη γιατί έτρωγε κρυφά γλυκά. Κάποια στιγμή την είδε ο πατέρας της και της μίλησε δεν της φώναζε και δεν τον άκουσε και από το υπερβολικό ζάχαρο έπεσε κάτω, λιποθύμισε, έχασε τις αισθήσεις της και πήγε στο

νοσοκομείο και πήρε το μάθημα της και δεν τα ξαναέκανε αυτά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. Εε ήταν μία κοπελίτσα που είχε όταν είδε ότι είχε Διαβήτη είχε ψάξει για όλα τα προβλήματα και έτσι όλοι προσπαθούσαν να την βοηθήσουν και να της δώσουν να καταλάβει ότι είναι απλώς ένας τρόπος ζωής και αυτή δεν έκανε τα μαθήματα της και επειδή στο σχολείο όλοι την αγνοούσαν, την κοροϊδευαν αποφάσισε να γίνει πιο δυναμική και διάβαζε πολύ, πήρε διακρίσεις, τους ξεπέρασε όλους ήταν η καλύτερη και είδε ότι ο Διαβήτης δεν ήταν τίποτα και ύστερα παντρεύτηκε και έκανε και δύο παιδάκια. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. (..) Ήταν μία όμορφη κοπέλα και ήταν και αυτή διαβητική και έτσι δεν έβρισκε κάποιους ανθρώπους να καταλάβουν το πρόβλημα της και να την βοηθήσουν έμεινε γεροντοκόρη όχι γεροντοκόρη μόνη της και βρήκε έναν άντρα που ήταν και αυτός διαβητικός και ήταν μαζί και ήταν πολύ έξυπνη και ο άντρας της έδωσε χρήματα και σπούδασε και έγινε διαβητολόγος και βοηθούσε τον κόσμο και έτσι έδωσε να καταλάβουν ο Διαβήτης δεν ήταν τίποτα και ότι δεν πρέπει να αντιμετωπίζουμε τον κόσμο που πάσχει. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Μμ.

9GF. Ήταν μία οικογένεια και είχε πολλά παιδιά και πέντε παιδιά και το ένα είχε Διαβήτη και δεν είχαν οικονομικές δυνατότητεςκαι δεν τον πρόσεχαν γιατί ήταν ήσυχο και πήγαινε καλά στα μαθήματα, πρόσεχαν τα άλλα παιδιά που ήθελαν συμμόρφωση και το κοριτσάκι ένιωθε μοναξιά και μία μέρα έφυγε από το σπίτι και επειδή σιδέρωνε στο σπίτι, έφτιαχνε τα ρούχα, κατάλαβαν την αξία της και την έψαχναν και την βρήκαν και την πρόσεχαν το ίδιο όπως τα άλλα παιδιά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. Μμ ήταν πάλι μία οικογένεια και ήταν είχαν δύο κόρες, η μία η μεγάλη είχε Διαβήτη και έτσι οι γονείς της έδειχναν μεγαλύτερη προστασία της έδιναν μεγαλύτερη προσοχή για να μην την στεναχωρήσουν και έτσι όλα τα έριχναν στη μικρότερη που έκανε όλες τις δουλειές δεν παραπονιόταν ποτέ και μία μέρα αρρώστησε πολύ και όλοι έτρεξαν να την βοηθήσουν και οι γονείς κατάλαβαν ότι και οι δύο κόρες είχαν την ίδια αξία και να μην παραμελούν καμία. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Ήταν ένα μικρό κοριτσάκι και οι γονείς της είχαν πεθάνει και ζούσε μόνη της και έτρωγε ότι να 'ναι σαν αγριάνθρωπος και οι γονείς της είχαν πεθάνει και την βρήκε ένας άνθρωπος στο δρόμο και την πήρε σπίτι του και την έντυσαν και ήθελαν να της μάθουν να διαβάζει αλλά αυτή δεν μπορούσε να επικοινωνήσει και τα τρία παιδιά της οικογένειας την κοροϊδευαν και αυτή τους χτυπούσε και τους δάγκωνε και αυτά το έλεγαν στους γονείς τους και την χτυπούσαν και αυτοί μετά. Έβλεπε τους άλλους που διάβαζαν και ήθελε να γίνει και εκείνη έτσι και παρακολουθούσε τα μαθήματα και είδαν ότι ήταν πολύ έξυπνη και σπούδασε και έγινε φιλόλογος και έγινε πολύ καθηγήτρια και παντρεύτηκε και έκανε δύο παιδιά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 2 .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 3GF.

Τ.Α.Τ.

ΑΥΞΟΥΣΑ ΣΕΙΡΑ: 49
ΟΝΟΜΑ ΕΦΗΒΗΣ: Μαρίνα
ΗΛΙΚΙΑ: 11 ετών
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΒΗΤΗ: 11 έτη
ΗΛΙΚΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗ: 0 ετών
ΥΨΟΣ: 1,40 m
ΒΑΡΟΣ: 43 kg
ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΓΛΥΚΟΖΥΛΙΩΜΕΝΗΣ: 6,4%

1. Τι κάνει εδώ το παιδάκι; (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Ένα παιδάκι που σκέφτεται. (...) (? Και τι γίνεται μετά;) Κιθάρα είναι αυτό; (? Εσύ τι νομίζεις;) Σαν κιθάρα φαίνεται. (..) (? Και πως συνεχίζεται η ιστορία;) Ένα παιδάκι που παίζει και που σκέφτεται τι θα παίξει με την κιθάρα, κάτι τέτοιο, δεν μπορώ να καταλάβω αυτό μπροστά τι είναι. (..) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (...) Ένα παιδάκι που σκέφτεται τι θα παίξει με την κιθάρα; (..) (? Τι τέλος θα έδινες εσύ;) (..) Τι να πω; Δεν ξέρω. Ένα παιδάκι που σκέφτεται τι άλλο; (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι, που σκέφτεται.

2. (..) Τι να πω; (..) (? Τι βλέπεις στην εικόνα;) Κάτι σπίτια και ένα άλογο. (..) Μία κοπελίτσα που κρατάει ένα βιβλίο και ένας άνθρωπος με ένα άλογο. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) (..) Να 'ναι κοριτσάκι που διαβάζει; Που (..) Να πω μια ιστορία; Ότι είναι ένα κοριτσάκι που βλέπει κοπέλα που είναι καουμπισμένη στο δέντρο πρέπει να είναι η μαμά της ή η μητριά της και την κοιτάει κάπως λυπημένα τώρα αυτός ο άνθρωπος δεν ξέρω τι είναι με το άλογο. (...) (? Πως τελειώνει η ιστορία;) (...) (? Τι τέλος θα έδινες εσύ;) (..) Ήταν ένα κοριτσάκι που είχε μία μητριά και το κοριτσάκι ήθελε να διαβάζει να μορφωθεί αλλά η μητριά του δεν το άφηνε ή η μαμά του και κοιτάει λυπημένα και τελικά το κοριτσάκι μπόρεσε να πηγαίνει σχολείο. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

3GF. Αυτό εδώ πρέπει να είναι κοριτσάκι που το έχουνε δείρει και κλαίει και πάει στο δωμάτιο του κάτι έχει πάθει αυτό το κοριτσάκι μάλλον το έχουνε μαλώσει. Ήταν μία φορά ένα κοριτσάκι και οι γονείς του το έχουνε μαλώσει και έκλαιγε και έφυγε από το σπίτι. (..) Λογικά αυτή είναι η ιστορία και έφυγε από το σπίτι ή πήγε και κλείστηκε στο δωμάτιο της. (..) Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

4. Εδώ πρέπει να είναι ένα ζευγάρι που είναι παντρεμένοι και κάτω εκείνη η κοπέλα και ο άντρας είναι έτοιμος να φύγει από το σπίτι και έφυγε. (..) (? Και τι γίνεται μετά;) Μετά τελικά φεύγει αυτός από το σπίτι για αυτός ήθελε να φύγει και η κοπέλα δεν τον αφήνει. (? Και πως τελειώνει;) Ότι ο άντρας έφυγε από το σπίτι τελικά. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

5. (..) Εδώ να πω μία ιστορία που έχω σκεφτεί; Ήταν μία φόρα μία γυναίκα αρκετά μεγάλη και είχε μία μία κόρη είχε μία κόρη που της έλεγαν δεν είχε λεφτά και μία στιγμή πήγε σπίτι της και είδε ότι είχε ένα μεγάλο σπίτι ωραία στολισμένο και ξαφνιάστηκε και μετά θυμήθηκε, γιατί της έλεγαν ψέματα ότι δεν έχει λεφτά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

6GF. Εδώ πρέπει να ήταν ένας άνθρωπος πλούσιος πολύ πλούσιος που είχε μία γυναίκα που τον είχε παντρευτεί που του έλεγε ότι τον αγαπούσε και μία μέρα την έπιασε εκεί που είχε τα πράγματα του, τα λεφτά του και την έδιωξε. Ήταν μία φορά ένας άνθρωπος που είχε παντρευτεί μία γυναίκα κακιά που του έλεγε ότι τον αγαπούσε και την έπιασε εκεί που είχε τα λεφτά του και την έδιωξε στο τέλος. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

7GF. (..) Ήταν μία φορά όπως βλέπουμε στην εικόνα ήταν μία φορά μία οικογένεια που βρήκε έξω από την πόρτα τους ένα μωράκι όπως βλέπουμε εδώ και το κοριτσάκι ήθελε να το κρατήσουν, η μαμά της δεν ήθελε και μάλωναν αλλά στο τέλος το κράτησαν. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

8GF. Τι είναι αυτό; (..) Ήταν μία φορά μία κοπέλα μία γυναίκα που ήταν φτωχή και ήταν στο δρόμο και κοίταγε τους περαστικούς που πέρναγαν και πίστευε ότι κάποιος θα την βοηθούσε και μία μέρα ήρθε ένας πλούσιος και την πήρε σπίτι του και την φιλοξένησε και τον βοήθησε στις δουλειές του και τελικά έφυγε από το δρόμο. Αυτό. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

9GF. (..) Μία φορά και έναν καιρό ήταν ήταν (..) ήταν μία γυναίκα (..) που είχε μμ υιοθετήσει μία κόρη αλλά δεν την αγαπούσε πάρα πολύ και δεν της φερόταν ωραία και μία μέρα που έφυγε η γυναίκα το κοριτσάκι έφυγε από το σπίτι και πήρε και τα πράγματα της και η θετή της μητέρα η θετή της μητέρα νευρίασε τόσο πολύ όχι την ακολούθησε που έστειλε τους υπηρέτες της να την βρουν και να την φέρουν σπίτι και τελικά την βρήκαν και η θετή μητέρα την μάλωσε πάρα πολύ που έφυγε και το κοριτσάκι έμεινε κλειδωμένο μέχρι που η θετή της μητέρα πέθανε. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

10. (..) Μία φορά ήταν μία γυναίκα που ήταν φτωχή και δεν είχε σπίτι και αποφάσισε να πάει στην Αμερική να βρει δουλειά και να μείνει εκεί, η μαμά της στεναχωρήθηκε πολύ και της έλεγε να μην πάει αλλά εκείνη τελικά έφυγε και πήγε στην Αμερική και βρήκε δουλειά και είχε λεφτά και δεν γύρισε πίσω και η μαμά της πέθανε από τη στεναχώρια της. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

11. (...) Μία φορά και έναν καιρό ήταν ένα κοριτσάκι που ήτανε πολύ ζωηρό και άτακτο και έκανε συνέχεια σκανταλιές, οι γονείς του το μάλωναν συνέχεια αλλά αυτό δεν τους άκουγε και μία μέρα τους έκλεψε λεφτά τους έκλεψε λεφτά και πήγε και αγόρασε σοκολάτες και καραμέλες και παγωτά και τα έφαγε όλα και μετά από όλα αυτά που έφαγε το πονούσε το στομάχι του και αρρώστησε γιατί έφαγε κάτι χαλασμένο και μετά από αυτό οι γονείς του το μάλωσαν και του έβαλαν τιμωρία να μην τρώει γλυκά. Αυτό. (? Και τελειώνει η ιστορία;) Ναι.

(? Ποιες εικόνες σου άρεσαν;) 5 , 7GF , 8GF .
(? Ποιες εικόνες δεν σου άρεσαν καθόλου;) 1 , 2 , 3GF .

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ